

Waterschapsverordening waterschap Noorderzijlvest 2023 - ONTWERP

INHOUDSOPGAVE

WATERSCHAPSVERORDENING WATERSCHAP NOORDERZIJLVEST 2023 - ONTWERP	1
HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN	9
TITEL 1.1 BEGRIPPEN	9
Artikel 1.1 Uitleg van het algemene begrippenkader	9
TITEL 1.2 TOEPASSINGSGBIED, NORMADRESSAAT EN DOELEN	12
Artikel 1.2 Toepassingsgebied	12
Artikel 1.3 Normadressaat	12
Artikel 1.4 Doelen	12
Artikel 1.5 Doelen oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden	12
Artikel 1.6 Doelen waterkeringen	13
Artikel 1.7 Doelen grondwater	13
Artikel 1.8 Doelen zuiveringtechnische werken	13
TITEL 1.3 AANWIJZING EN BEGRENZING VAN BEPERKINGENGEBIEDEN	14
Artikel 1.9 Aanwijzing en wijziging beperkingengebieden	14
Artikel 1.10 Aangewezen beperkingengebieden	15
Artikel 1.11 Nadere uitwerking beperkingengebied B	16
Artikel 1.12 Nadere uitwerking beperkingengebied C	17
TITEL 1.4 ALGEMENE ZORGPLICHTEN	19
Artikel 1.13 Algemene zorgplicht watersysteem en waterketen	19
Artikel 1.14 Algemene zorgplicht watersysteem - waterkwantiteit	20
Artikel 1.15 Algemene zorgplicht watersysteem - waterveiligheid	20
Artikel 1.16 Algemene zorgplicht watersysteem en waterketen - waterkwaliteit	21
HOOFDSTUK 2 BEHEER EN ONDERHOUD	23
TITEL 2.1 Algemene bepalingen	23
Artikel 2.1 Onderhoudsplichtige van waterstaats-, zuiveringtechnische-, of overige werken	23
Artikel 2.2 Aanwijzing onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting	23
Artikel 2.3 Rechtsopvolging onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting	23
Artikel 2.4 Onderhoudsplicht	23
Artikel 2.5 Vrijstelling voor plichten en uitvoeringsregels voor activiteiten	24
Artikel 2.6 Aangrenzend eigenaar	24
TITEL 2.2 Onderhoudsplichten van waterstaats-, zuiveringtechnische- en overige (kunst)werken	26
§ 2.2.1 Oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden	26
Artikel 2.7 Onderhoudsplichtige oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden	26
Artikel 2.8 Gewoon en buitengewoon onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden	28
Artikel 2.9 Wijziging gewone onderhoudsplicht oppervlaktewaterlichamen	28
§ 2.2.2 Waterkeringen	29
Artikel 2.10 Onderhoudsplichtige waterkeringen	29
Artikel 2.11 Gewoon en buitengewoon onderhoud aan waterkeringen	29
Artikel 2.12 Wijziging gewone onderhoudsplicht waterkeringen	30
§ 2.2.3 Ondersteunende (kunst)werken	30
Artikel 2.13 Onderhoudsplichtige ondersteunende (kunst)werken	30
Artikel 2.14 Gewoon en buitengewoon onderhoud aan ondersteunende (kunst)werken	31
Artikel 2.15 Ontgravingen bij onderhoud aan ondersteunende (kunst)werken in waterkeringen	31
§ 2.2.4 Overige (kunst)werken	32
Artikel 2.16 Onderhoudsplichtige overige (kunst)werken	32
Artikel 2.17 Onderhoud aan overige (kunst)werken	32

Artikel 2.18 Ontgravingen bij onderhoud aan overige (kunst)werken in waterkeringen	32
§ 2.2.5 Zuiveringstechnische werken	33
Artikel 2.19 Onderhoudsplichtige zuiveringstechnische werken	33
Artikel 2.20 Onderhoud aan zuiveringstechnische werken	33
Artikel 2.21 Ontgravingen bij onderhoud aan zuiveringstechnische werken in waterkeringen	33
<i>TITEL 2.3 Verplichte handelingen ten behoeve van het watersysteem- of zuiveringstechnischbeheer</i>	36
Artikel 2.22 (Tijdelijk) aanpassen of verwijderen (ondersteunende) (kunst)werken of zuiveringstechnische werken	36
Artikel 2.23 (Ondersteunende) (kunst)werken in of nabij waterkeringen	36
Artikel 2.24 Beplanting in, op of nabij waterstaatswerken en zuiveringstechnische werken	36
Artikel 2.25 Peilregulerende kunstwerken	36
Artikel 2.26 Leidingen	37
Artikel 2.27 Ongewone voorvallen	37
Artikel 2.28 Calamiteiten	37
HOOFDSTUK 3 ACTIVITEITEN IN BEPERKINGENGEBIEDEN	40
<i>TITEL 3.1 Algemene bepalingen</i>	40
Artikel 3.1 Algemene (uitvoerings)regels voor toegestane activiteiten in beperkingengebieden	40
Artikel 3.2 Maatwerk- en vergunningvoorschriften	41
Artikel 3.3 Algemene meldingsvereisten	41
Artikel 3.4 Algemene aanvraagvereisten omgevingsvergunning	42
Artikel 3.5 Samenloop van meerdere activiteiten	43
Artikel 3.6 Rechtsopvolging omgevingsvergunning	43
Artikel 3.7 Vangnetvergunningplicht, lozingsactiviteiten en algehele verboden	43
<i>TITEL 3.2 Activiteiten in en nabij oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden (waterkwantiteit)</i>	47
§ 3.2.1 Afrasteringen, schuttingen en hekwerken	47
Artikel 3.8 Toepassingsbereik	47
Artikel 3.9 Specifieke zorgplicht	47
Artikel 3.10 Algemene uitvoeringsregels	47
Artikel 3.11 Vergunningplicht	47
Artikel 3.12 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	48
§ 3.2.2 Beplanting aanplanten	49
Artikel 3.13 Toepassingsbereik	49
Artikel 3.14 Specifieke zorgplicht	49
Artikel 3.15 Algemene uitvoeringsregels	49
Artikel 3.16 Vergunningplicht	50
Artikel 3.17 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	50
§ 3.2.3 Beplanting rooien	51
Artikel 3.18 Toepassingsbereik	51
Artikel 3.19 Specifieke zorgplicht	51
Artikel 3.20 Algemene uitvoeringsregels	51
Artikel 3.21 Meldingsplicht	51
Artikel 3.22 Specifieke meldingsvereisten	52
§ 3.2.4 Bouwwerken	52
Artikel 3.23 Toepassingsbereik	52
Artikel 3.24 Specifieke zorgplicht	52
Artikel 3.25 Algemene uitvoeringsregels	53
Artikel 3.26 Vergunningplicht	53
Artikel 3.27 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	53
§ 3.2.5 Bruggen en overkluizingen	55
Artikel 3.28 Toepassingsbereik	55
Artikel 3.29 Specifieke zorgplicht	55
Artikel 3.30 Algemene uitvoeringsregels	55
Artikel 3.31 Meldingsplicht	56
Artikel 3.32 Specifieke meldingsvereisten	56

Artikel 3.33 Vergunningplicht	56
Artikel 3.34 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	57
§ 3.2.6 Dammen met duiker	60
Artikel 3.35 Toepassingsbereik	60
Artikel 3.36 Specifieke zorgplicht	60
Artikel 3.37 Algemene uitvoeringsregels	60
Artikel 3.38 Meldingsplicht	61
Artikel 3.39 Specifieke meldingsvereisten	62
Artikel 3.40 Vergunningplicht	62
Artikel 3.41 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	62
§ 3.2.7 Dempen en opbrengen van grond	68
Artikel 3.42 Toepassingsbereik	68
Artikel 3.43 Specifieke zorgplicht	69
Artikel 3.44 Algemene uitvoeringsregels	69
Artikel 3.45 Meldingsplicht	69
Artikel 3.46 Specifieke meldingsvereisten	70
Artikel 3.47 Vergunningplicht	70
Artikel 3.48 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	71
§ 3.2.8 Gemalen	76
Artikel 3.49 Toepassingsbereik	76
Artikel 3.50 Specifieke zorgplicht	76
Artikel 3.51 Vergunningplicht	76
Artikel 3.52 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	77
§ 3.2.9 Graven van oppervlaktewater en vergroten van oppervlaktewaterlichamen	80
Artikel 3.53 Toepassingsbereik	80
Artikel 3.54 Specifieke zorgplicht	81
Artikel 3.55 Algemene uitvoeringsregels	81
Artikel 3.56 Meldingsplicht	82
Artikel 3.57 Specifieke meldingsvereisten	82
Artikel 3.58 Vergunningplicht	82
Artikel 3.59 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	83
§ 3.2.10 Grondboringen, sonderingen, peilbuizen en proefsleuven	87
Artikel 3.60 Toepassingsbereik	87
Artikel 3.61 Specifieke zorgplicht	88
Artikel 3.62 Algemene uitvoeringsregels	88
Artikel 3.63 Meldingsplicht	88
Artikel 3.64 Specifieke meldingsvereisten	88
§ 3.2.11 Inlaten	89
Artikel 3.65 Toepassingsbereik	89
Artikel 3.66 Specifieke zorgplicht	89
Artikel 3.67 Vergunningplicht	90
Artikel 3.68 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	91
§ 3.2.12 Kabels en leidingen	93
Artikel 3.69 Toepassingsbereik	93
Artikel 3.70 Specifieke zorgplicht	94
Artikel 3.71 Algemene uitvoeringsregels	94
Artikel 3.72 Meldingsplicht	94
Artikel 3.73 Specifieke meldingsvereisten	95
§ 3.2.13 Kleine objecten	96
Artikel 3.74 Toepassingsbereik	96
Artikel 3.75 Specifieke zorgplicht	96
Artikel 3.76 Algemene uitvoeringsregels	96
Artikel 3.77 Meldingsplicht	97
Artikel 3.78 Specifieke meldingsvereisten	97
Artikel 3.79 Vergunningplicht	97
Artikel 3.80 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	97

§ 3.2.14 Lozen van een hoeveelheid water per tijdseenheid	100
Artikel 3.81 Toepassingsbereik	100
Artikel 3.82 Specifieke zorgplicht	100
Artikel 3.83 Algemene uitvoeringsregels	100
Artikel 3.84 Meldingsplicht	101
Artikel 3.85 Specifieke meldingsvereisten	101
§ 3.2.15 Natuurvriendelijke oevers	104
Artikel 3.86 Toepassingsbereik	104
Artikel 3.87 Specifieke zorgplicht	104
Artikel 3.88 Algemene uitvoeringsregels	104
Artikel 3.89 Meldingsplicht	105
Artikel 3.90 Specifieke meldingsvereisten	105
Artikel 3.91 Vergunningplicht	105
Artikel 3.92 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	106
§ 3.2.16 Oeververdedigingswerken	111
Artikel 3.93 Toepassingsbereik	111
Artikel 3.94 Specifieke zorgplicht	111
Artikel 3.95 Algemene uitvoeringsregels	111
Artikel 3.96 Vergunningplicht	111
Artikel 3.97 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	112
§ 3.2.17 Oppervlakken verhard en afkoppelen hemelwaterafvoerleidingen	119
Artikel 3.98 Toepassingsbereik	119
Artikel 3.99 Specifieke zorgplicht	119
Artikel 3.100 Algemene uitvoeringsregels	119
Artikel 3.101 Meldingsplicht	119
Artikel 3.102 Specifieke meldingsvereisten	119
Artikel 3.103 Vergunningplicht	120
Artikel 3.104 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	120
§ 3.2.18 Oppervlaktewater onttrekken	123
Artikel 3.105 Toepassingsbereik	123
Artikel 3.106 Specifieke zorgplicht	123
Artikel 3.107 Algemene uitvoeringsregels	124
Artikel 3.108 Meldingsplicht	124
Artikel 3.109 Specifieke meldingsvereisten	124
Artikel 3.110 Vergunningplicht	125
Artikel 3.111 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	125
Artikel 3.112 Algeheel verbod	126
§ 3.2.19 Peilscheidingen	130
Artikel 3.113 Toepassingsbereik	130
Artikel 3.114 Specifieke zorgplicht	130
Artikel 3.115 Algemene uitvoeringsregels	130
Artikel 3.116 Meldingsplicht	131
Artikel 3.117 Specifieke meldingsvereisten	131
Artikel 3.118 Vergunningplicht	132
Artikel 3.119 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	132
§ 3.2.20 Recreatie en evenementen	137
Artikel 3.120 Toepassingsbereik	137
Artikel 3.121 Specifieke zorgplicht	137
Artikel 3.122 Algemene uitvoeringsregels	137
Artikel 3.123 Meldingsplicht	137
Artikel 3.124 Specifieke meldingsvereisten	138
§ 3.2.21 Steigers, meerpalen, vlonders, remmingswerken, trailerhellingen en fauna- uitstapplaatsen	139
Artikel 3.125 Toepassingsbereik	139
Artikel 3.126 Specifieke zorgplicht	139
Artikel 3.127 Algemene uitvoeringsregels	140

Artikel 3.128 Meldingsplicht.....	140
Artikel 3.129 Specifieke meldingsvereisten.....	140
§ 3.2.22 Stremmingen	144
Artikel 3.130 Toepassingsbereik.....	144
Artikel 3.131 Specifieke zorgplicht	144
Artikel 3.132 Algemene uitvoeringsregels.....	145
Artikel 3.133 Meldingsplicht.....	145
Artikel 3.134 Specifieke meldingsvereisten.....	145
Artikel 3.135 Vergunningplicht	145
Artikel 3.136 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	146
§ 3.2.23 Stuwen.....	150
Artikel 3.137 Toepassingsbereik.....	150
Artikel 3.138 Specifieke zorgplicht	150
Artikel 3.139 Vergunningplicht	150
Artikel 3.140 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	151
§ 3.2.24 Waterpeil wijzigen	154
Artikel 3.141 Toepassingsbereik.....	154
Artikel 3.142 Specifieke zorgplicht	154
Artikel 3.143 Algemene uitvoeringsregels.....	155
Artikel 3.144 Meldingsplicht.....	155
Artikel 3.145 Specifieke meldingsvereisten.....	156
Artikel 3.146 Vergunningplicht	156
Artikel 3.147 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	157
§ 3.2.25 Wegen en paden	163
Artikel 3.148 Toepassingsbereik.....	164
Artikel 3.149 Specifieke zorgplicht	164
Artikel 3.150 Vergunningplicht	164
Artikel 3.151 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	165
§ 3.2.26 Werken verwijderen.....	166
Artikel 3.152 Toepassingsbereik.....	167
Artikel 3.153 Specifieke zorgplicht	167
Artikel 3.154 Algemene uitvoeringsregels.....	167
Artikel 3.155 Meldingsplicht.....	167
Artikel 3.156 Specifieke meldingsvereisten.....	168
Artikel 3.157 Vergunningplicht	168
Artikel 3.158 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	168
TITEL 3.3 Activiteiten in en nabij waterkeringen (waterveiligheid).....	170
§ 3.3.1 Afrasteringen, schuttingen en hekwerken	170
Artikel 3.159 Toepassingsbereik.....	171
Artikel 3.160 Specifieke zorgplicht	171
Artikel 3.161 Algemene uitvoeringsregels.....	171
Artikel 3.162 Meldingsplicht.....	172
Artikel 3.163 Specifieke meldingsvereisten.....	172
§ 3.3.2 Beplanting aanplanten	175
Artikel 3.164 Toepassingsbereik.....	175
Artikel 3.165 Specifieke zorgplicht	175
Artikel 3.166 Algemene uitvoeringsregels.....	175
Artikel 3.167 Vergunningplicht	176
Artikel 3.168 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	177
§ 3.3.3 Beplanting rooien	180
Artikel 3.169 Toepassingsbereik.....	180
Artikel 3.170 Specifieke zorgplicht	180
Artikel 3.171 Algemene uitvoeringsregels.....	181
Artikel 3.172 Meldingsplicht.....	182
Artikel 3.173 Specifieke meldingsvereisten.....	182
Artikel 3.174 Vergunningplicht	182

Artikel 3.175 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	182
§ 3.3.4 Bouwwerken	185
Artikel 3.176 Toepassingsbereik	185
Artikel 3.177 Specifieke zorgplicht	186
Artikel 3.178 Algemene uitvoeringsregels	186
Artikel 3.179 Vergunningplicht	187
Artikel 3.180 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	188
§ 3.3.5 Grondboringen, sonderingen, (peil)buizen en proefsleuven	192
Artikel 3.181 Toepassingsbereik	192
Artikel 3.182 Specifieke zorgplicht	192
Artikel 3.183 Algemene uitvoeringsregels	193
Artikel 3.184 Meldingsplicht	194
Artikel 3.185 Specifieke meldingsvereisten	194
§ 3.3.6 Grondverzet	198
Artikel 3.186 Toepassingsbereik	198
Artikel 3.187 Specifieke zorgplicht	198
Artikel 3.188 Algemene uitvoeringsregels	198
Artikel 3.189 Meldingsplicht	199
Artikel 3.190 Specifieke meldingsvereisten	199
Artikel 3.191 Vergunningplicht	199
Artikel 3.192 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	200
§ 3.3.7 Inlaten en lozingsvoorzieningen	204
Artikel 3.193 Toepassingsbereik	204
Artikel 3.194 Specifieke zorgplicht	204
Artikel 3.195 Algemene uitvoeringsregels	204
Artikel 3.196 Vergunningplicht	205
Artikel 3.197 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	206
§ 3.3.8 Kabels en leidingen	210
Artikel 3.198 Toepassingsbereik	210
Artikel 3.199 Specifieke zorgplicht	210
Artikel 3.200 Algemene uitvoeringsregels	211
Artikel 3.201 Meldingsplicht	212
Artikel 3.202 Specifieke meldingsvereisten	212
Artikel 3.203 Vergunningplicht	212
Artikel 3.204 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	213
§ 3.3.9 Kleine objecten	218
Artikel 3.205 Toepassingsbereik	218
Artikel 3.206 Specifieke zorgplicht	218
Artikel 3.207 Algemene uitvoeringsregels	218
Artikel 3.208 Vergunningplicht	219
Artikel 3.209 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	220
§ 3.3.10 Oeververdedigingswerken, steigers, meerpalen, vlonders, remmingswerken, trailerhellingen en fauna-uitstapplaatsen	223
Artikel 3.210 Toepassingsbereik	223
Artikel 3.211 Specifieke zorgplicht	223
Artikel 3.212 Algemene uitvoeringsregels	224
Artikel 3.213 Meldingsplicht	225
Artikel 3.214 Specifieke meldingsvereisten	225
Artikel 3.215 Vergunningplicht	225
Artikel 3.216 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	226
§ 3.3.11 Recreatie en evenementen	230
Artikel 3.217 Toepassingsbereik	230
Artikel 3.218 Specifieke zorgplicht	230
Artikel 3.219 Algemene uitvoeringsregels	230
Artikel 3.220 Meldingsplicht	231
Artikel 3.221 Specifieke meldingsvereisten	231

§ 3.3.12 Waterkering, waterkerende kunstwerken of waterkering ondersteunende werken	234
Artikel 3.222 Toepassingsbereik	234
Artikel 3.223 Specifieke zorgplicht	234
Artikel 3.224 Vergunningplicht	234
Artikel 3.225 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	236
§ 3.3.13 Wegen en paden	241
Artikel 3.226 Toepassingsbereik	241
Artikel 3.227 Specifieke zorgplicht	241
Artikel 3.228 Algemene uitvoeringsregels	242
Artikel 3.229 Meldingsplicht	242
Artikel 3.230 Specifieke meldingsvereisten	242
Artikel 3.231 Vergunningplicht	243
Artikel 3.232 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	243
§ 3.3.14 Werken verwijderen	248
Artikel 3.233 Toepassingsbereik	248
Artikel 3.234 Specifieke zorgplicht	248
Artikel 3.235 Algemene uitvoeringsregels	248
Artikel 3.236 Meldingsplicht	249
Artikel 3.237 Specifieke meldingsvereisten	249
Artikel 3.238 Vergunningplicht	250
Artikel 3.239 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	250
TITEL 3.4 Activiteiten in grondwaterlichamen (grondwaterkwantiteit/grondwaterkwaliteit) ...	253
§ 3.4.1 Grondwater onttrekken of infiltreren	253
Artikel 3.240 Toepassingsbereik	253
Artikel 3.241 Specifieke zorgplicht	253
Artikel 3.242 Algemene uitvoeringsregels	253
Artikel 3.243 Meldingsplicht	253
Artikel 3.244 Specifieke meldingsvereisten	255
Artikel 3.245 Vergunningplicht	256
Artikel 3.246 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	258
TITEL 3.5 Activiteiten in oppervlaktewaterlichamen (fysisch-chemische/ecologische waterkwaliteit) ...	266
AFDELING 3.5.1 Lozingsactiviteiten	266
§ 3.5.1.1 Afvalwater vanaf een agrarische wasplaats	266
Artikel 3.247 Toepassingsbereik	266
Artikel 3.248 Specifieke zorgplicht	266
Artikel 3.249 Meldingsplicht	266
Artikel 3.250 Specifieke meldingsvereisten	267
Artikel 3.251 Algeheel verbod	268
§ 3.5.1.2 Koud water uit een TEO-systeem	270
Artikel 3.252 Toepassingsbereik	270
Artikel 3.253 Specifieke zorgplicht	270
Artikel 3.254 Vergunningplicht	270
Artikel 3.255 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	271
AFDELING 3.5.2 Overige activiteiten	275
§ 3.5.2.1 Uitzetten en verplaatsen van vis	275
Artikel 3.256 Toepassingsbereik	275
Artikel 3.257 Specifieke zorgplicht	275
Artikel 3.258 Algemene uitvoeringsregels	275
Artikel 3.259 Meldingsplicht	275
Artikel 3.260 Specifieke meldingsvereisten	276
TITEL 3.6 Activiteiten in, op en bij zuiveringstechnische werken	279
§ 3.6.1 Aansluiten openbaar riool(stelsel) en afvalwaterleidingen	279
Artikel 3.261 Toepassingsbereik	279
Artikel 3.262 Specifieke zorgplicht	279

Artikel 3.263 Algemene uitvoeringsregels	280
Artikel 3.264 Meldingsplicht	280
Artikel 3.265 Specifieke meldingsvereisten	280
Artikel 3.266 Vergunningplicht	281
Artikel 3.267 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	282
§ 3.6.2 Lozen van een hoeveelheid water per tijdseenheid	285
Artikel 3.268 Toepassingsbereik	285
Artikel 3.269 Specifieke zorgplicht	285
Artikel 3.270 Vergunningplicht	285
Artikel 3.271 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning	286
§ 3.6.3 Grondroeringen en overige activiteiten	287
Artikel 3.272 Toepassingsbereik	288
Artikel 3.273 Specifieke zorgplicht	288
Artikel 3.274 Meldingsplicht	288
Artikel 3.275 Specifieke meldingsvereisten	290
HOOFDSTUK 4 TOEZICHT EN HANDHAVING	294
TITEL 4.1 Toezicht	294
Artikel 4.1 Aanwijzing toezichthouders onderhoudsplichten	294
Artikel 4.2 Algemene bepaling schouw	294
Artikel 4.3 Schouw van secundaire oppervlaktewaterlichamen en regionale en overige waterkeringen	294
TITEL 4.2 Handhaving	295
Artikel 4.4 Strafbepaling onderhoudsplichten	295
HOOFDSTUK 5 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN	296
TITEL 5.1 Overgangsbepalingen	296
Artikel 5.1 Overgangsrecht omgevingsvergunningen	296
Artikel 5.2 Overgangsrecht meldingen en maatwerkvoorschriften	296
Artikel 5.3 Overgangsrecht handhavingsbesluiten	296
Artikel 5.4 Overgangsrecht beleid van het waterschap	296
Artikel 5.5 Intrekking waterschapsverordening waterschap Noorderzijlvest	297
TITEL 5.2 Slotbepalingen	297
Artikel 5.6 Inwerkingtreding	297
Artikel 5.7 Citeertitel	297
BIJLAGE 1: Uitleg specifieke begrippenkader	299
BIJLAGE 2: Visualisaties beperkingengebieden	308
BIJLAGE 3: Visualisaties onderhoudsplichtigen van secundaire oppervlaktewaterlichamen	309
BIJLAGE 4: In- en uitheemse en ingeburgerde vissoorten in Nederland en in het beheergebied van waterschap Noorderzijlvest	312

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

TITEL 1.1 BEGRIPPEN

Artikel 1.1 Uitleg van het algemene begrippenkader

- 1 In deze verordening wordt, tenzij anders bepaald, verstaan onder:
 - a. *aanvraag*: een via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk bij het waterschap ingediend verzoek om een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een activiteit;
 - b. *aanleggen*: de activiteit waarbij een initiatiefnemer overgaat tot het aanbrengen, plaatsen, maken, bouwen, realiseren, construeren of (significant) wijzigen van een (waterstaats)werk of object, niet zijnde wijzigingen die plaatsvinden ten behoeve van het beheer en onderhoud van het werk of het object;
 - c. *algemene uitvoeringsregel*: uitvoeringsvoorschriften of -voorwaarden die gelden voor de in de Waterschapsverordening opgenomen toestemmingsvrije, meldingsplichtige en vergunningplichtige activiteiten;
 - d. *algemene zorgplicht*: door het waterschap algemeen bepaalde verplichtingen van een initiatiefnemer of onderhoudsplichtige geldend voor het gehele beheergebied ter borging van de doelen van het watersysteem- of zuiveringsbeheer;
 - e. *beperingengebied*: een geometrisch begrensd gebied, dat bij Waterschapsverordening is aangewezen, waar (algemene) regels en plichten gelden voor activiteiten die in deze gebieden plaatsvinden (en) voor de instandhouding en ter bescherming van de in of nabij deze gebieden aanwezige waterstaatswerken, zuiveringstechnische werken en grondwaterlichamen;
 - f. *bergingsgebied*: een door de provincie aangewezen gebied, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat in tijden van hoge waterstanden ingezet kan worden ter verruiming van de waterbergingscapaciteit van het watersysteem;
 - g. *bestuur*: het algemeen of dagelijks bestuur van waterschap Noorderzijlvest;
 - h. *droge oevergebied*: een gebied van tenminste 250 m² dat van nature binnen de invloedssfeer ligt van een oppervlaktewaterlichaam, dat niet onder water staat, maar bij verhoogde waterstanden kan inunderen en water kan bergen;
 - i. *grondwater*: al het water dat zich onder het bodemoppervlak in de verzadigde zone bevindt en dat in direct contact met de bodem of ondergrond staat;
 - j. *grondwaterlichaam*: een afzonderlijke grondwatermassa in één of meer watervoerende lagen;
 - k. *initiatiefnemer*: degene die een activiteit uitvoert of laat uitvoeren;
 - l. *informatieplicht*: de verplichting om het waterschap op de hoogte te brengen van een aangelegenheid die het waterschap aangaat;
 - m. *legger, bedoeld in artikel 2.39 van de Omgevingswet*: openbaar register van waterstaatswerken in beheer van het waterschap, gepubliceerd als een digitale kaart;
 - n. *legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid van de Waterschapswet*: openbaar register van door het waterschap aangewezen onderhoudsplichtigen en onderhoudsverplichtingen, gepubliceerd als een digitale kaart;
 - o. *lozen*: het brengen van (afval)water of andere stoffen in een oppervlaktewaterlichaam of op een zuiveringstechnisch werk;
 - p. *lozing*: een kunstmatige of natuurlijke afvoer van (afval)water of andere stoffen;
 - q. *maatgevende situatie*: een neerslagsituatie die 1 à 2 keer per jaar voorkomt waarbij een afvoer ontstaat waarop het watersysteem is ingericht;
 - r. *melding*: een via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk ingediende mededeling van een initiatief om een activiteit uit te voeren;

- s. *meldingsplicht*: de verplichting om van een activiteit in een beperkingengebied van het waterschap melding te doen;
- t. *omgevingsvergunning*: een beschikking inhoudende een besluit met daarin toestemming voor het uitvoeren van bepaalde activiteiten in een beperkingengebied van het waterschap;
- u. *ondersteunend (kunst)werk*: een civiel technisch werk of grondlichaam dat in zijn functie ten dienste staat van het watersysteembeheer;
- v. *oppervlaktewater*: het vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen;
- w. *oppervlaktewaterlichaam*: een samenhangend geheel van vrij aan het aardoppervlak voorkomend water, met de daarin aanwezige stoffen, en de bijbehorende bodem en oevers, alsmede flora en fauna;
- x. *overige waterkering*: een door het waterschap aangewezen, door mensen aangelegde of van nature aanwezige verhoging in het landschap, die het achterliggende land beschermt tegen overstromingen, in de vorm van: een dijk, zijnde een grondlichaam; van nature aanwezige hoge gronden; damwanden; kademuren; of andere bouwwerken die dienst kunnen doen als waterkering.
- y. *peilgebied*: een begreemd gebied waarbinnen eenzelfde waterpeil geldt;
- z. *praktijkpeil*: de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand in een peilgebied, al dan niet met een bandbreedte, dat in de dagelijkse praktijk heerst en niet is vastgesteld in een peilbesluit of in een omgevingsvergunning;
- aa. *primair oppervlaktewaterlichaam*: een door het waterschap aangewezen oppervlaktewaterlichaam met een belangrijke functie in de aan- en afvoer van water en in de waterberging dat:
 - 1°. in een maatgevende situatie een afvoerdebit heeft van tenminste 50 liter per seconde; of
 - 2°. voorziet in de primaire wateraanvoer vanaf of naar een inlaat.
- ab. *primaire waterkering*: een door het Rijk aangewezen, door mensen aangelegde verhoging in het landschap, die het achterliggende land beschermt tegen overstromingen door zeewater, in de vorm van: een dijk, zijnde een grondlichaam; damwanden; coupures; kademuren of andere bouwwerken die dienst kunnen doen als waterkering;
- ac. *regionale waterkering*: een door de provincie aangewezen, door mensen aangelegde of van nature aanwezige verhoging in het landschap, die het achterliggende land beschermt tegen overstromingen door boezemwater, in de vorm van: een dijk, zijnde een grondlichaam; van nature aanwezige hoge gronden; damwanden; kademuren; of andere bouwwerken die dienst kunnen doen als waterkering;
- ad. *secundair oppervlaktewaterlichaam*: een door het waterschap aangewezen oppervlaktewaterlichaam, dat direct of indirect in verbinding staat met andere oppervlaktewaterlichamen en een functie heeft in de:
 - 1°. aan- en afvoer van water van percelen van één of meerdere belanghebbenden; en
 - 2°. waterberging.
- ae. *specifieke zorgplicht*: door het waterschap bepaalde activiteitsgebonden verplichtingen van een initiatiefnemer geldend voor de uitvoering van een activiteit in de daartoe aangewezen beperkingengebieden ter borging van de doelen van het watersysteem- of zuiveringsbeheer;
- af. *streefpeil*: de na te streven waterstand in een peilgebied, al dan niet met een bandbreedte, waarvoor een peilbesluit is genomen of een omgevingsvergunning is verleend;
- ag. *tertiair oppervlaktewaterlichaam*: een door het waterschap aangewezen oppervlaktewaterlichaam dat:

- 19. direct of indirect in verbinding staat met andere oppervlaktewaterlichamen en een functie heeft in de afvoer van water van percelen van één belanghebbende; of
 - 29. geen functie heeft in de aan- en afvoer van water en in de waterberging, maar wel van enig substantiële omvang is voor een doelmatige bescherming en verbetering van de fysisch-chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem.
 - ah. *toestemmingsvrije activiteit*: een activiteit die mag worden uitgevoerd zonder melding of omgevingsvergunning;
 - ai. *vast peil*: de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand die jaarrond hetzelfde is, zijnde een streefpeil of praktijkpeil;
 - aj. *vergunningplicht*: de verplichting om voordat tot uitvoering van een activiteit in een beperkingengebied van het waterschap wordt overgegaan, hiervoor toestemming te verkrijgen van het waterschap in de vorm van een omgevingsvergunning;
 - ak. *waterkering*: een door mensen aangelegde of een natuurlijke verhoging in het landschap, die het achterliggende land beschermt tegen overstromingen, in de vorm van: een dijk, zijnde een grondlichaam; van nature aanwezige hoge gronden; damwanden; coupures; kademuren of andere bouwwerken die dienst kunnen doen als waterkering;
 - al. *waterpeil*: de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand al dan niet met een bandbreedte, zijnde een streefpeil dat is vastgesteld in een peilbesluit of in een omgevingsvergunning of een praktijkpeil dat in de dagelijkse praktijk heerst en niet is vastgesteld in een peilbesluit of in een omgevingsvergunning, nader te onderscheiden in een zomer- of winterpeil of in een vast peil;
 - am. *waterschap*: het Dagelijks Bestuur of het Algemeen Bestuur van het waterschap Noorderzijlvest;
 - an. *waterschapsverordening*: de (waterschaps)verordening van het waterschap Noorderzijlvest die op grond van de Waterschapswet en Omgevingswet is vastgesteld;
 - ao. *waterstaatswerk*: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk;
 - ap. *watersysteem*: samenhangend geheel van een of meer oppervlaktewaterlichamen en grondwaterlichamen, met bijbehorende bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken;
 - aq. *werken*: alle door menselijk toedoen ontstane of te maken constructies of lichamen met eventuele toebehoren;
 - ar. *werkingsgebied*: het gebied, zoals dat geometrisch wordt begrensd, waar een regel of plicht uit deze verordening werking heeft;
 - as. *winterpeil*: de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand gedurende een bepaalde periode van het jaar wanneer doorgaans sprake is van een neerslagoverschot;
 - at. *zomerpeil*: de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand gedurende een bepaalde periode van het jaar wanneer doorgaans sprake is van een neerslagtekort;
 - au. *zorgplicht*: verplichting van een initiatiefnemer of onderhoudsplichtige tot handelen of nalaten ter borging van de doelen van het watersysteem- of zuiveringsbeheer;
 - av. *zuiveringstechnisch werk*: een werk voor het transport van of het zuiveren van afvalwater, dat in beheer is bij het waterschap.
- 2 In bijlage 1 van deze verordening is, voor de toepassing van deze verordening, de uitleg van het specifieke begrippenkader opgenomen.

Toelichting

Artikel 1.1 – Uitleg algemene begrippenkader

In artikel 1.1 wordt uitleg gegeven aan bepalingen die in deze Waterschapsverordening zijn opgenomen en die als zodanig dienen te worden geïnterpreteerd, die voor de toepassing van deze verordening van betekenis zijn. Er is daarbij bewust voor gekozen om enkele bepalingen die reeds in de Omgevingswet- en regelgeving zijn toegelicht tevens in deze bepaling van de verordening op te nemen en mogelijk te verduidelijken, aangezien ze bepalend zijn voor de regels die zijn opgesteld in deze verordening. Ten behoeve van de leesbaarheid en de toegankelijkheid van de verordening is ervoor gekozen een groot deel van de uitleg van meer specifieke begrippen, die ook van belang zijn voor de toepassing van deze verordening, in bijlage 1 op te nemen.

TITEL 1.2 TOEPASSINGSGEBIED, NORMADRESSAAT EN DOELN

Artikel 1.2 Toepassingsgebied

Deze waterschapsverordening is van toepassing op de door het waterschap in artikel 1.10 aangewezen beperkingengebieden, die hoofdzakelijk gelegen zijn in het beheergebied van het waterschap Noorderzijlvest.

Artikel 1.3 Normadressaat

- 1 Overeenkomstig het bepaalde in artikel 1, eerste en tweede lid, artikel 56, eerste lid, in samenhang met artikel 78, van de Waterschapswet, zijn de regels van hoofdstuk 2 van deze verordening van toepassing op: de door het waterschap aangewezen onderhoudsplichtige; de vergunninghouder; of de initiatiefnemer, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, onder k.
- 2 Overeenkomstig het bepaalde in artikel 5.37, eerste lid, van de Omgevingswet zijn de regels van hoofdstuk 3 van deze verordening van toepassing op: de initiatiefnemer, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, onder k; de melder; degene voor wie de melding wordt gedaan; of de vergunninghouder.

Artikel 1.4 Doelen

- 1 De regels in deze Waterschapsverordening zijn overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.23, van de Omgevingswet, in algemene zin, gericht op het beheer van het watersysteem met als doel:
 - a. het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
 - b. het beschermen en verbeteren van de fysisch-chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen; en
 - c. het rekening houden met de vervulling van maatschappelijke functies door het watersysteem.
- 2 De regels in deze Waterschapsverordening zijn overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.23, van de Omgevingswet, in algemene zin, tevens gericht op het zuiveringstechnisch beheer met als doel het beschermen en verbeteren van de doelmatige werking van zuiveringstechnisch werken.

Artikel 1.5 Doelen oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden

De regels in deze verordening die betrekking hebben op de beperkingengebieden in of nabij oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden, bedoeld in artikel 1.10, zijn, in algemene zin, gericht op het waarborgen:

- a. van een onbelemmerde aan- en afvoer van oppervlaktewater;
- b. van het waterbergend vermogen;
- c. van de fysisch-chemische en ecologische toestand;
- d. dat verbetering van de fysisch-chemische en ecologische toestand niet geremd wordt;
- e. dat de beperkingengebieden worden vrijgehouden van belemmeringen voor het uitvoeren van onderhoud en inspectie;

- f. dat het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd tegen aanvaardbare maatschappelijke lasten; en
- g. van het rekening houden met de vervulling van maatschappelijke functies van het watersysteem.

Artikel 1.6 Doelen waterkeringen

De regels in deze verordening die betrekking hebben op de beperkingengebieden in of nabij waterkeringen, bedoeld in artikel 1.10, zijn, in algemene zin, gericht op het waarborgen:

- a. van de goede staat en het functioneren van de waterkering;
- b. dat de beperkingengebieden worden vrijgehouden van belemmeringen voor het uitvoeren van onderhoud en doelmatige inspectie van de staat en werking van de waterkering;
- c. dat het waterkerend vermogen van de waterkering in stand wordt gehouden tegen aanvaardbare maatschappelijke lasten; en
- d. van het rekening houden met de vervulling van maatschappelijke functies van het watersysteem.

Artikel 1.7 Doelen grondwater

De regels in deze verordening die betrekking hebben op het beperkingengebied A, bedoeld in artikel 1.10, betreffende de in grondwaterlichamen aanwezig grondwater, zijn, voor zover deze het grondwaterbeheer door het waterschap betreft, in algemene zin, gericht op het waarborgen:

- a. van een voldoende hoeveelheid grondwater om het uitzakken van de freatische grondwaterstand te beperken.
- b. dat negatieve effecten op (land)gebruiksfuncties door mogelijke veranderingen in kwel- of infiltratiestromen niet optreden of zo beperkt mogelijk blijven;
- c. dat een grondwaterstand wordt gehandhaafd zodanig dat geen inbreuk op de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen plaatsvindt of zo beperkt mogelijk blijft;
- d. dat omvangrijke wijzigingen van de grondwaterstromen en verspreiding van aanwezige verontreinigingen of van koudebellen en warmtebellen zo beperkt mogelijk blijven;
- e. dat doorboring van slecht doorlatende bodemlagen wordt hersteld;
- f. dat de aanwezige grondwaterkwaliteit in stand blijft en dat verbetering ervan niet geremd wordt;
- g. dat het opbarsten van de waterbodem niet plaatsvindt;
- h. dat negatieve effecten op (land)gebruiksfuncties door activiteiten waarbij enige verzilting van zoet grondwater kan plaatsvinden zo beperkt mogelijk blijven; en
- i. van het rekening houden met de vervulling van maatschappelijke functies van het grondwatersysteem.

Artikel 1.8 Doelen zuiveringstechnische werken

De regels in deze verordening die betrekking hebben op beperkingengebied C, bedoeld in artikel 1.10, betreffende zuiveringstechnische werken, zijn, in algemene zin, gericht op het beschermen en verbeteren van de doelmatige werking van zuiveringstechnische werken.

Toelichting

Artikel 1.2 – Toepassingsgebied

Deze bepaling geeft aan dat deze verordening in ieder geval betrekking heeft op de door het waterschap Noorderzijlvest aangewezen beperkingengebieden die gelegen zijn in het beheergebied van het waterschap. Daarnaast kan in een enkel geval een beperkingengebied zijn aangewezen die gedeeltelijk buiten het beheergebied van het waterschap ligt. Echter, zullen de regels uit de verordening die betrekking hebben op die, buiten de beheergrens liggende beperkingengebieden, gericht zijn op de bescherming van de waterstaatswerken die in het beheergebied van waterschap

Noorderzijlvest zijn gelegen. Dit geldt echter niet voor de zuiveringstechnische werken die buiten de beheergrens liggen, waarvoor het waterschap is aangewezen als beheerder.

Artikel 1.3 – Normadressaat

Regels zijn (bijna) altijd gericht tot een bepaalde doelgroep. Een ander begrip van deze groep is een normadressaat. Dit artikel bepaalt dat degene die de activiteit verricht moet voldoen aan de regels over activiteiten uit deze verordening. Binnen het stelsel van de wet wordt degene die de activiteit verricht primair verantwoordelijk geacht voor de naleving van de regels die gelden voor het verrichten van activiteiten. Voor vergunningplichtige activiteiten is dat expliciet verwoord in artikel 5.37, eerste lid, van de wet. Het gaat daarbij om degene die verantwoordelijk is voor het verrichten van de activiteiten, zoals de eigenaar of een opdrachtnemer. In deze verordening wordt hiermee de initiatiefnemer bedoeld, zoals uitgelegd in artikel 1.1, eerste lid, onder k. Dit kan derhalve ook de melder zijn van een activiteit, degene die namens een ander een melding doet of degene zijn die een activiteit verricht die toestemmingsvrij uitgevoerd mag worden. Overigens is in artikel 5.37a, eerste lid, van de Omgevingswet opgenomen, dat in afwijking van het voorgaande het bevoegd gezag in de omgevingsvergunning kan bepalen dat een vergunninghouder alleen zorgdraagt voor de naleving van de vergunningvoorschriften voor de activiteit of het deel van de activiteit dat hij verricht, voor zover de activiteit of het deel van de activiteit te onderscheiden is. Dit kan het geval zijn wanneer de melding of de vergunningaanvraag wordt ingediend door een (onder)aannemer namens een opdrachtgever voor de activiteit.

Naast de normadressaat voor de regels uit hoofdstuk 3 voor het uitvoeren van activiteiten kent de verordening ook een normadressaat voor de regels opgenomen in hoofdstuk 2 van de verordening. Daar waar in titel 2.1 en 2.2 van dit hoofdstuk de normadressaat hoofdzakelijk de aangewezen onderhoudsplichtige is, geldt dat de normadressaat voor de regels in titel 2.3 ook de initiatiefnemer of vergunninghouder kan zijn.

Artikel 1.4 t/m 1.8 – Doelen

Deze bepalingen bevatten een hele algemene omschrijving van de doelen die het waterschap stelt bij de regels die zijn opgenomen in deze verordening. De juridische- en toepasbare regels die gelden voor het uitvoeren van activiteiten in het beheergebied van het waterschap zijn daardoor te herleiden aan de doelen die het waterschap zich zelf stelt. Deze doelen, die onder meer zijn afgeleid uit de Blauwe Omgevingsvisie 2021 van het waterschap, geven daarnaast een brede basis voor verdere uitwerking van zorgplichten, onderhoudsplichten en algemene (uitvoerings)regels, zoals opgenomen in de hoofdstukken 1 t/m 3 van deze verordening en de uitvoering die daaraan wordt gegeven.

TITEL 1.3 AANWIJZING EN BEGRENZING VAN BEPERKINGENGEBIEDEN

Artikel 1.9 Aanwijzing en wijziging beperkingengebieden

- 1 Ingevolge artikel 14.4, eerste lid, van het Omgevingsbesluit in samenhang met artikel 16.4a van de Omgevingsregeling en gelet op het bepaalde in artikel 1.1, eerste lid, onder e, van deze verordening, wijst het waterschap de beperkingengebieden aan die noodzakelijk zijn voor de instandhouding en bescherming van de (functie van) waterstaats- en zuiveringstechnische werken die bij het waterschap in beheer zijn en in beheer komen en ten behoeve van het (grond)watersysteem- en het zuiveringstechnisch beheer.
- 2 Voor het aanwijzen en wijzigen van de beperkingengebieden en de geometrische begrenzing daarvan beoordeelt het waterschap de ruimte die nodig is voor de instandhouding en bescherming van de (functie van) waterstaats- en zuiveringstechnische werken die bij het waterschap in beheer zijn en in beheer komen en de ruimte die nodig is voor een doelmatig (grond)watersysteem- en zuiveringstechnisch beheer.

- 3 De door het waterschap aangewezen beperkingengebieden zijn een tweedimensionale weergave van de geometrische begrenzing van deze gebieden.
- 4 De door het waterschap aangewezen beperkingengebieden kennen een driedimensionale werkingssfeer.

Artikel 1.10 Aangewezen beperkingengebieden

Voor de toepassing van deze waterschapsverordening worden, ingevolge artikel 1.9, de volgende beperkingengebieden aangewezen:

- a. het door de provincies Groningen, Drenthe en Friesland geometrisch begrensde gebied dat krachtens Titel I, van de Waterschapswet en bij het Reglement voor het waterschap Noorderzijlvest, in beheer is gegeven aan het waterschap, waarin specifieke beperkingengebieden kunnen worden aangewezen en waarin grondwaterlichamen zijn gelegen, wordt aangeduid als beperkingengebied A.
- b. de waterstaatswerken, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet, die in beheer zijn of in beheer komen bij het waterschap, met inbegrip van de daarbij aangewezen beschermingszones, die krachtens artikel 1.2 van deze verordening hoofdzakelijk gelegen zijn in beperkingengebied A, worden tezamen aangeduid als beperkingengebied B en als beperkingengebied nader onderscheiden in:
 - 1°. beperkingengebied I van primaire oppervlaktewaterlichamen, met inbegrip van de daarin aanwezige ondersteunende (kunst)werken;
 - 2°. beperkingengebied II van primaire oppervlaktewaterlichamen, met inbegrip van de daarin aanwezige ondersteunende (kunst)werken;
 - 3°. beperkingengebied I van secundaire oppervlaktewaterlichamen, met inbegrip van de daarin aanwezige ondersteunende (kunst)werken;
 - 4°. beperkingengebied I van tertiaire oppervlaktewaterlichamen, met inbegrip van de daarin aanwezige ondersteunende (kunst)werken;
 - 5°. beperkingengebied I van primaire waterkeringen, met inbegrip van de daarin of daarbij aanwezige ondersteunende (kunst)werken;
 - 6°. beperkingengebied II van primaire waterkeringen;
 - 7°. beperkingengebied III van primaire waterkeringen;
 - 8°. beperkingengebied I van regionale waterkeringen, met inbegrip van de daarin aanwezige ondersteunende (kunst)werken;
 - 9°. beperkingengebied II van regionale waterkeringen;
 - 10°. beperkingengebied III van regionale waterkeringen;
 - 11°. beperkingengebied I van overige waterkeringen, met inbegrip van de daarin aanwezige ondersteunende kunstwerken;
 - 12°. beperkingengebied II van overige waterkeringen;
 - 13°. beperkingengebied III van overige waterkeringen;
 - 14°. beperkingengebied I van bergingsgebieden, met inbegrip van de daarin aanwezige ondersteunende kunstwerken.
- c. de zuiveringstechnische werken, die krachtens artikel 1.2 van deze verordening hoofdzakelijk gelegen zijn in beperkingengebied A, die in beheer zijn of in beheer komen bij het waterschap, worden tezamen aangeduid als beperkingengebied C en als beperkingengebied nader onderscheiden in:
 - 1°. beperkingengebied C-I van rioolwaterzuiveringsinstallaties;
 - 2°. beperkingengebied C-II van rioolgemaal;
 - 3°. beperkingengebied C-III van persleidingen;
 - 4°. beperkingengebied C-IV van persleidingen;
 - 5°. Beperkingengebied C-V van persleidingen.

Artikel 1.11 Nadere uitwerking beperkingengebied B

Voor de geometrische begrensde weergave van de in artikel 1.10, aanhef en onder b, aangewezen beperkingengebieden, die zijn gevisualiseerd in bijlage 2 van deze verordening, geldt dat:

- a. beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam een geometrisch begrensde weergave is van:
 - 1°. het oppervlaktewaterlichaam, met inbegrip van de hierin aanwezige ondersteunende kunstwerken, van insteek tot insteek en de daarbij door het waterschap aangewezen droge oevergebieden; of bij afwezigheid van een insteek;
 - 2°. het oppervlaktewaterlichaam, met inbegrip van de hierin aanwezige ondersteunende kunstwerken, en de daarbij door het waterschap aangewezen droge oevergebieden.
- b. beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam een geometrisch begrensde weergave is van:
 - 1°. het oppervlaktewaterlichaam, met inbegrip van de hierin aanwezige ondersteunende kunstwerken, van insteek tot insteek en de daarbij door het waterschap aangewezen droge oevergebieden; of bij afwezigheid van een insteek;
 - 2°. het oppervlaktewaterlichaam, met inbegrip van de hierin aanwezige ondersteunende kunstwerken, en de daarbij door het waterschap aangewezen droge oevergebieden.
- c. beperkingengebied I van een tertiair oppervlaktewaterlichaam een geometrisch begrensde weergave is van:
 - 1°. het oppervlaktewaterlichaam, met inbegrip van de hierin aanwezige ondersteunende kunstwerken, van insteek tot insteek en de daarbij door het waterschap aangewezen droge oevergebieden; of bij afwezigheid van een insteek;
 - 2°. het oppervlaktewaterlichaam, met inbegrip van de hierin aanwezige ondersteunende kunstwerken, en de daarbij door het waterschap aangewezen droge oevergebieden.
- d. beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam het geometrisch begrensde gebied is tot 5 meter gemeten aan weerszijden van of rondom beperkingengebied I van het primair oppervlaktewaterlichaam, met inbegrip van de daarin aanwezige ondersteunende kunstwerken.
- e. beperkingengebied I van een primaire waterkering een geometrisch begrensde weergave is van het feitelijk voorkomend profiel van de waterkering, met inbegrip van de hierin aanwezige ondersteunende kunstwerken:
 - 1°. vanaf de binnendijs aan de dijkzijde gelegen insteek van een dijsloot tot de buitendijs aan de dijkzijde gelegen insteek van een dijsloot; of
 - 2°. vanaf de binnendijs aan de dijkzijde gelegen insteek van een dijsloot tot de buitendijs gelegen buitenteen van de waterkering; of
 - 3°. vanaf de binnendijs gelegen binnenteen van de waterkering tot de buitendijs aan de dijkzijde gelegen insteek van een dijsloot; of
 - 4°. vanaf de binnendijs gelegen binnenteen van de waterkering tot de buitendijs gelegen buitenteen van de waterkering.
- f. beperkingengebied II van een primaire waterkering:
 - 1°. het geometrisch begrensde gebied is, gelegen in het door de provincie Groningen aangewezen en geometrisch begrensde stedelijk gebied tot 5 meter gemeten vanaf beperkingengebied I van de waterkering;
 - 2°. het geometrisch begrensde gebied is, gelegen in het door de provincie Groningen aangewezen en geometrisch begrensde landelijk gebied tot 75 meter gemeten vanaf beperkingengebied I van de waterkering.
- g. beperkingengebied III van een primaire waterkering:
 - 1°. het geometrisch begrensde gebied is, gelegen in het door de provincie Groningen aangewezen en geometrisch begrensde stedelijk gebied tot 95 meter gemeten vanaf beperkingengebied II van de waterkering;

- 2º. het geometrisch begrensde gebied is, gelegen in het door de provincie Groningen aangewezen en geometrisch begrensde landelijk gebied tot 25 meter gemeten vanaf beperkingengebied II van de waterkering.
- h. beperkingengebied I van een regionale waterkering de door de provincie aangewezen en geometrisch begrensde weergave is van het genormeerde profiel van de waterkering, met inbegrip van de hierin aanwezige ondersteunende kunstwerken.
- i. beperkingengebied I van een overige waterkering de geometrisch begrensde weergave is van het genormeerde profiel van de waterkering, met inbegrip van de hierin aanwezige ondersteunende kunstwerken.
- j. beperkingengebied II van een regionale waterkering of overige waterkering de geometrisch begrensde weergave is van het gebied aan weerszijden van beperkingengebied I van de waterkering tot 4 meter gemeten vanaf beperkingengebied I van de waterkering.
- k. beperkingengebied III van een regionale waterkering of overige waterkering de geometrisch begrensde weergave is van het gebied aan weerszijden van beperkingengebied I van de waterkering tot 25 meter gemeten vanaf beperkingengebied I van de waterkering.
- l. beperkingengebied I van een bergingsgebied de door de provincie aangewezen en geometrisch begrensde weergave is van het bergingsgebied, met inbegrip van de daarin aanwezige ondersteunende kunstwerken.

Artikel 1.12 Nadere uitwerking beperkingengebied C

Voor de geometrische begrensde weergave van de in artikel 1.10, aanhef en onder c, aangewezen beperkingengebieden, geldt dat:

- a. beperkingengebied C-I van rioolwaterzuiveringsinstallaties een geometrisch begrensde weergave is van de rioolwaterzuiveringsinstallatie met inbegrip van het geometrisch begrensde gebied tot 10 meter gemeten aan weerszijden van of rondom de rioolwaterzuiveringsinstallatie;
- b. beperkingengebied C-II van rioolgemalen een geometrisch begrensde weergave is van het rioolgemaal met inbegrip van het geometrisch begrensde gebied tot 10 meter gemeten aan weerszijden van of rondom het rioolgemaal;
- c. beperkingengebied C-III van persleidingen een geometrisch begrensde weergave is van de persleiding met een diameter die kleiner is dan 250 millimeter met inbegrip van het geometrisch begrensde gebied tot 10 meter gemeten aan weerszijden vanuit het hart van de persleiding;
- d. beperkingengebied C-IV van persleidingen een geometrische begrensde weergave is van de persleiding met een diameter die groter dan of gelijk is aan 250 millimeter tot 600 millimeter met inbegrip van het geometrisch begrensde gebied tot 25 meter gemeten aan weerszijden vanuit het hart van de persleiding;
- e. beperkingengebied C-V van persleidingen een geometrische begrensde weergave is van de persleiding met een diameter die groter dan of gelijk is aan 600 millimeter met inbegrip van het geometrisch begrensde gebied tot 50 meter gemeten aan weerszijden vanuit het hart van de persleiding.

Toelichting

Artikel 1.9 en artikel 1.10 – beperkingengebieden

Een beperkingengebied is een geometrisch begrensd gebied, waar (algemene) regels en plichten gelden voor activiteiten die in deze gebieden plaatsvinden. Deze gebieden worden geïntroduceerd met de komst van de Omgevingswet. Ze worden middels zogenaamde werkingsgebieden digitaal ontsloten in het Digitaal Stelsel Omgevingswet met daaraan gekoppeld de regels en plichten voor verscheidene activiteiten die in die gebieden plaats kunnen vinden. De gebieden betreffen niet alleen de waterstaats- en zuiveringstechnische werken, maar ook beschermingszones en profielen van vrije ruimte (reserveringszones voor versterking van de waterkering). Dit zijn zones die nodig zijn om de

waterstaats- en zuiveringstechnische werken te kunnen beschermen. Activiteiten binnen die zones kunnen effect hebben op de waterstaats- en zuiveringstechnische werken.

In artikel 1.9 wordt het juridisch kader van het beperkingengebied aangegeven. Vervolgens worden in artikel 1.10 de beperkingengebieden, die het waterschap Noorderzijlvest (voornamelijk) in zijn beheergebied hanteert, aangewezen.

Artikel 1.11 en artikel 1.12 – uitwerking beperkingengebieden B en C

Beperkingengebied A, dat het beheergebied en de grondlichamen in het beheergebied omvat, behoeft geen nadere uitwerking. Dit geldt wel voor de beperkingengebieden B, de waterstaatswerken en C, de zuiveringstechnische werken. In deze twee bepalingen zijn beide beperkingengebieden respectievelijk nader uitgewerkt, waarbij de geometrische begrenzing wordt gespecificeerd. De geometrische begrenzing is bepaald door de fysieke kenmerken en de feitelijke ligging of de normatieve afmeting van de waterstaats- en zuiveringstechnische werken. Dit is inclusief de ruimte die in ieder geval nodig is om ingeval van activiteiten in de fysieke leefomgeving te borgen dat risico's op schade aan deze werken verkleind kunnen worden en negatieve effecten op deze werken kunnen worden voorkomen met het stellen van algemene regels en plichten. De specifieke begrenzing van de verschillende waterstaats- en zuiveringstechnische werken zal terug te vinden zijn in de digitaal ontsloten werkingsgebieden (kaarten) van deze beperkingengebieden in het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Voor een aantal waterstaatswerken zijn in bijlage 2 bij deze verordening visualisaties opgenomen om de in artikel 1.11 gespecificeerde begrenzingen visueel inzichtelijk te maken. Opvallende keuzes voor de aanwijzing van deze beperkingengebieden zijn de volgende:

- Voor oppervlaktewaterlichamen, beperkingengebied I, wordt voor de begrenzing een feitelijk voorkomende insteek (doorgaans bij watergangen/waterlopen) gehanteerd aan weerszijden van het oppervlaktewaterlichaam plus de mogelijk daarbij aangewezen droge oevergebieden. Voor de wateren zonder duidelijke insteek (zoals meren, vennen, plassen en pingoruïnes) geldt voor de begrenzing het oppervlaktewater plus de daarbij door het waterschap aangewezen droge oevergebieden. Het droge oevergebied is in artikel 1.1 gedefinieerd als: *“een gebied van tenminste 250 m2 dat van nature binnen de invloedssfeer ligt van een oppervlaktewaterlichaam, dat niet onder water staat, maar bij verhoogde waterstanden kan inunderen en water kan bergen”*. Onder de Omgevingswet maken droge oevergebieden geen onderdeel meer uit van het waterstaatswerk, het oppervlaktewaterlichaam. Aangezien de aangewezen droge oevergebieden een vergelijkbare beschermingsstatus nodig hebben als de oppervlaktewaterlichamen, vanwege de mogelijkheid van inundatie en de bergingsfunctie, wijst het waterschap, daar waar in het beheergebied sprake is van substantieel voorkomende droge oevergebieden, deze aan als onderdeel van beperkingengebied I van het oppervlaktewaterlichaam.
- Ondersteunende kunstwerken kennen geen eigen beperkingengebied, omdat er doorgaans enkel onderhouds- of vervangingswerkzaamheden plaatsvinden. De functionele werking van ondersteunende kunstwerken dient echter wel beschermd te worden. Ze maken daarom onderdeel uit van de meest relevante beperkingengebieden van de andere waterstaatswerken (oppervlaktewaterlichamen, waterkeringen en bergingsgebieden).
- De beschermingszones zoals die onder de Waterwet onderdeel uitmaakten van de legger zijn in de Waterschapsverordening als beperkingengebied opgenomen. Voor primaire oppervlaktewaterlichamen geldt een beschermingszone van 5 meter (beperkingengebied II), die het waterschap kan gebruiken voor het beheer en onderhoud.
- Voor primaire waterkeringen wordt het feitelijk voorkomend profiel van de waterkering als uitgangspunt genomen voor beperkingengebied I. De specifieke begrenzing is mede afhankelijk van de locatie van de binnen- en buitenteen van de waterkering ten opzichte van een al dan niet aanwezige dijksloot. Immers, niet overal langs de dijktracés liggen dijksloten. Daarentegen worden voor de regionale- en overige waterkeringen de normatieve uitgangspunten genomen voor het bepalen van het beperkingengebied.

Hierdoor kan het voorkomen dat de begrenzing van beperkingengebied I ligt op het feitelijk (in het veld) voorkomende dijktaalud. Automatisch ligt dan in die gevallen een deel van beperkingengebied II van de regionale- en overige waterkeringen ook nog (gedeeltelijk) in het dijktaalud. Daar waar nodig zullen regels in deze verordening, die primair zien op bescherming van het dijklichaam naast het feit dat ze van toepassing zullen zijn in beperkingengebied I van de regionale- en overige waterkeringen ook van toepassing zijn in beperkingengebied II van deze keringen, voor zover dit het dijktaalud betreft.

- De regionale- en overige waterkeringen kennen een beschermingszone van 4 meter (beperkingengebied II), die beschouwd kan worden als de ruimte die nodig is om de waterkering in de toekomst te versterken. Daarnaast is er in die zone een directe invloed op de waterkering vanuit meerdere faalmechanismen (overslag, macrostabiliteit, piping). Door de gekozen begrenzing van beperkingengebied I, gebaseerd op het normatieve profiel van de waterkering, kan deze zone gedeeltelijk op het feitelijk voorkomend dijktaalud gelegen zijn.
- De regionale- en overige waterkeringen kennen een nieuwe beschermingszone (beperkingengebied III) van 25 meter, gemeten vanaf beperkingengebied I van de waterkering. De zone van 25 meter dient twee doelen:
 1. Het bewustmaken van initiatiefnemers dat er vlakbij de locatie waar een activiteit wordt uitgevoerd een waterkering ligt, die geen schade mag oplopen en die in de toekomst mogelijk versterkt moet worden. Waar mogelijk kunnen initiatiefnemers, die buiten de 4 meter zone een activiteit uitvoeren hier rekening mee houden.
 2. Daarnaast is er bij keringen langs watergangen met een hoog waterstandsverschil ook buiten de 4 meter-zone een risico op piping. Bijvoorbeeld bij het heien of het aanleggen van parkeergarages, leidingen of kelders. In praktijk zijn er voorbeelden bekend waarbij het waterschap tijdens werkzaamheden gevraagd is om opborrelend water te onderzoeken. Door deze zone aan te wijzen, kan het waterschap regels en plichten aan activiteiten in die zone opleggen, waardoor de waterkering beter beschermd kan worden.

N.B. Voor alle in deze verordening gereguleerde activiteiten, die plaatsvinden in beperkingengebied III gelden enkel algemene en specifieke zorgplichten en in voorkomende gevallen algemene uitvoeringsregels. Er zijn geen meldings- en vergunningplichten opgelegd voor activiteiten in dit beperkingengebied.

- De primaire waterkeringen hebben beschermingszones (beperkingengebieden II en III) die voor de omvang afhankelijk zijn van de ligging in stedelijk (bebouwd) of landelijk (buiten) gebied. Voor de geometrische begrenzing van die beperkingengebieden wordt gebruik gemaakt van de door de Provincie Groningen gemaakte kaart met de aangewezen stedelijke- en landelijke gebieden, die bij de Provinciale Omgevingsverordening is gevoegd.
- Voor zuiveringstechnische werken is een differentiatie aangebracht in de typen persleidingen, waarbij geldt dat hoe groter de persleiding, hoe groter het gebied waar de regels van het waterschap van toepassing zullen zijn. Dit omdat bij grotere persleidingen er grotere risico's zijn. Schade aan die leidingen kan namelijk verstrekkende gevolgen hebben.

TITEL 1.4 ALGEMENE ZORGPLICHTEN

Artikel 1.13 Algemene zorgplicht watersysteem en waterketen

- 1 Eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor het watersysteem, is verplicht:
 - a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
 - b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;

- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.
- 2 Degene die handelingen verricht en een inbreuk maakt, bedoeld in het eerste lid, informeert het waterschap zo spoedig mogelijk over die inbreuk en de maatregelen die hij voornemens is te treffen of reeds heeft getroffen.
- 3 Degene aan wie het waterschap aanwijzingen geeft over die maatregelen, is gehouden die aanwijzingen op te volgen.

Artikel 1.14 Algemene zorgplicht watersysteem - waterkwantiteit

- 1 Onder de zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, wordt ten aanzien van de waterkwantiteit van het watersysteem verstaan, het voorkomen van:
 - a. (grond)waterschaarste, (grond)wateroverlast, overstromingen en inundaties;
 - b. aantasting van ondersteunende (kunst)werken in of nabij oppervlaktewaterlichamen;
 - c. belemmering van de doorstroming in een oppervlaktewater;
 - d. onaanvaardbare aantasting van de waterbergingscapaciteit in oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden;
 - e. belemmering van het in peilbesluiten vastgestelde streefpeil en in gebieden waar geen peilbesluit vastgesteld is; de feitelijk voorkomende waterstand, in beide gevallen onder normale omstandigheden en onder piekbelasting;
 - f. het belemmeren van het beheer en onderhoud, alsmede inspectiewerkzaamheden aan het watersysteem;
 - g. verslechtering van de fysisch-chemische of ecologische toestand van het watersysteem;
 - h. verzakkingen van de bodem of uitwisseling van grondwater tussen van elkaar gescheiden watervoerende pakketten als gevolg van grondwateronttrekkingen, grondwaterinfiltraties of grondboringen;
 - i. belemmering van de vervulling van maatschappelijke functies van het watersysteem;
 - j. het hinderen van de scheep- en recreatievaart voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is;
 - k. nadelige effecten op de dimensionering van het watersysteem, zoals opgenomen in de legger van het waterschap, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet;
- 2 Onder de zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, wordt ten aanzien van de waterkwantiteit van het watersysteem tevens verstaan, het zorgdragen voor:
 - a. het na afronding van een activiteit achterlaten van het werk en het werkterrein in dezelfde of verbeterde toestand;
 - b. het treffen van alle passende maatregelen om ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet, te voorkomen.

Artikel 1.15 Algemene zorgplicht watersysteem - waterveiligheid

- 1 Onder de zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, wordt in het kader van de waterveiligheid in ieder geval verstaan, het voorkomen van:
 - a. nadelige gevolgen voor de staat en het waterkerend vermogen van de waterkering waaronder in ieder geval wordt verstaan: de kerende hoogte, de stabiliteit, de normatieve afmetingen zoals opgenomen in de legger, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet en de erosiebestendigheid van de waterkering;
 - b. aantasting van ondersteunende (kunst)werken in of nabij een waterkering;
 - c. nadelige effecten op het realiseren van (toekomstige) dijkversterkingen en alle daarmee verband houdende werkzaamheden;
 - d. het belemmeren van het beheer en onderhoud, alsmede inspectiewerkzaamheden aan de waterkering;

- e. het belemmeren van de afvoer van kwel- en regenwater;
- f. belemmering van de vervulling van maatschappelijke functies van de waterkering;
- 2 Onder de zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, wordt in het kader van de waterveiligheid tevens verstaan, het zorgdragen voor:
 - a. het na afronding van een activiteit achterlaten van het werk en het werkterrein in dezelfde of verbeterde toestand;
 - b. het treffen van alle passende maatregelen om ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet, te voorkomen.

Artikel 1.16 Algemene zorgplicht watersysteem en waterketen - waterkwaliteit

- 1 Onder de zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, wordt ten aanzien van de waterkwaliteit van het watersysteem en de waterketen in ieder geval verstaan, het voorkomen van:
 - a. verslechtering van de fysisch-chemische of ecologische kwaliteit van het (grond)watersysteem;
 - b. achteruitgang van de doelmatige werking van een zuiveringstechnisch werk;
 - c. schade aan waterstaatswerken;
 - d. het belemmeren van het beheer en onderhoud, alsmede inspectiewerkzaamheden aan het (grond)watersysteem;
 - e. belemmering van de vervulling van maatschappelijke functies van het watersysteem;
 - f. belemmering van doelmatige bemonstering van lozingen op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk;
 - g. significante verontreiniging van het (grond)watersysteem.
- 2 Onder de zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, wordt ten aanzien van de waterkwaliteit van het watersysteem en de waterketen tevens verstaan, het zorgdragen voor:
 - a. alle passende preventieve maatregelen tegen verontreiniging van het (grond)watersysteem;
 - b. toepassing van de beste beschikbare technieken;
 - c. representatieve metingen en dat niet verdunde monsters en meetresultaten op geschikte wijze worden geregistreerd, verwerkt en gepresenteerd;
 - d. het treffen van alle passende maatregelen om ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet, te voorkomen;
 - e. het na afronding van een activiteit achterlaten van het oppervlaktewaterlichaam in dezelfde of verbeterde toestand;
 - f. het waar mogelijk verbeteren van de fysisch-chemische en ecologische kwaliteit van het (grond)watersysteem.

Toelichting

Artikel 1.13 t/m 1.16 – algemene zorgplichten

In artikel 1.13 is voor het beheergebied van het waterschap, voor zover dit het watersysteem en de waterketen (afvalwaterzuivering) betreft een algemene zorgplicht opgesteld die voortborduurt op de algemene zorgplichten, die opgenomen zijn in de Omgevingswet- en regelgeving. Zorgplichten hebben als doel om een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit te waarborgen. De in artikel 1.13 opgenomen algemene zorgplichten van het waterschap worden nader uitgewerkt in algemene zorgplichten in relatie tot waterkwantiteitsopgaven (aan- en afvoer, doorstroming) in artikel 1.14, in relatie tot waterveiligheidsopgaven in artikel 1.15 en in relatie tot waterkwaliteitsopgaven (fysisch-chemisch en ecologisch) en afvalwaterzuiveringsopgaven in artikel 1.16. Deze bepalingen gelden voor verschillende activiteiten die in het beheergebied van het waterschap plaatsvinden. Artikel 1.13 geldt voor elke activiteit. De overige bepalingen zijn van toepassing, afhankelijk van de locatie en/of het type activiteit. Zo zullen voor lozingsactiviteiten

artikel 1.13 en artikel 1.16 van toepassing zijn, evenals voor activiteiten op of nabij zuiveringstechnische werken, zullen voor activiteiten op de waterkering artikel 1.13 en artikel 1.15 gelden en voor activiteiten die van invloed kunnen zijn op de aan- en afvoer van water in oppervlaktewaterlichamen, artikel 1.13 en artikel 1.14. Toezichthouders van het waterschap kunnen handhaven op de naleving van deze zorgplichten. Een aantal van deze zorgplichten komen in hoofdstuk 3 als specifieke zorgplicht terug bij de regels die zien op bepaalde activiteiten. Dit zijn algemene zorgplichten die nadrukkelijk van toepassing zijn bij een specifieke activiteit. Ook zijn in dat hoofdstuk bepaalde algemene zorgplichten uitgewerkt in activiteitgebonden nadere specifieke zorgplichten.

HOOFDSTUK 2 BEHEER EN ONDERHOUD

TITEL 2.1 Algemene bepalingen

Artikel 2.1 Onderhoudsplichtige van waterstaats-, zuiveringtechnische-, of overige werken

De onderhoudsplichtige van (gewoon of buitengewoon) onderhoud aan waterstaats-, zuiveringtechnische-, of overige (kunst)werken is diegene die in de bij of krachtens artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet vastgestelde legger is aangewezen als onderhoudsplichtige, dan wel daartoe is aangewezen bij of krachtens titel 2.2, van deze verordening, mits diegene niet reeds als onderhoudsplichtige is aangewezen bij (omgevings)vergunning, aanwijzingsbesluit, projectplan, projectbesluit, overeenkomst of een andere (onderhouds)regeling.

Artikel 2.2 Aanwijzing onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting

- 1 Voor activiteiten in beperkingengebieden, bedoeld in hoofdstuk 3 van deze verordening, die leiden tot de aanleg van een waterstaats-, zuiveringtechnisch-, of overig (kunst)werk kan het waterschap, op grond van artikel 1, eerste en tweede lid en artikel 56, eerste lid, van de Waterschapswet, in samenhang met het bepaalde in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet, een onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting aanwijzen.
- 2 Het waterschap kan voor de aanwijzing, bedoeld in het eerste lid, een onderhoudsplichtige aanwijzen die geheel of gedeeltelijk onderhoudsplichtig is van een waterstaats-, zuiveringtechnisch-, of overig (kunst)werk.
- 3 Voor reeds aangelegde waterstaats-, zuiveringtechnische-, of overige (kunst)werken waarvoor geen onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting is aangewezen, kan het waterschap alsnog een onderhoudsplichtige en een onderhoudsverplichting aanwijzen, bedoeld in het eerste en tweede lid.
- 4 Als onderhoudsplichtige, bedoeld in artikel 2.1 en in het eerste, tweede en derde lid, wordt aangewezen: de belanghebbende, zijnde het waterschap, de initiatiefnemer of één of meerdere eigenaren van (aangrenzende) percelen of de daartoe gerechtigde(n) in wiens belang een waterstaats-, zuiveringtechnisch-, of overig (kunst)werk wordt aangelegd of in stand wordt gehouden.
- 5 Als onderhoudsverplichting wordt aangewezen: een waterstaats-, zuiveringtechnisch-, of overig (kunst)werk of een deel daarvan waarvoor een onderhoudsplichtige, bedoeld in artikel 2.1 in samenhang met het vierde lid, is of wordt aangewezen om dat werk in stand te houden.
- 6 Voor het aanwijzen van de onderhoudsplichtige en de onderhoudsverplichting beoordeelt het waterschap de functie van het waterstaats-, zuiveringtechnisch-, of het overig (kunst)werk en de mate van belang dat één of meerdere van de in het vierde lid bedoelde belanghebbenden heeft bij de instandhouding van het waterstaats-, zuiveringtechnisch-, of het overig (kunst)werk.

Artikel 2.3 Rechtsopvolging onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting

- 1 Een besluit waarin een onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting van een waterstaats-, zuiveringtechnisch-, of overig (kunst)werk is aangewezen, bedoeld in artikel 2.1 en in artikel 2.2, geldt tevens voor de rechtsopvolgers van de houder van dat besluit, tenzij bij dat besluit anders is bepaald.
- 2 De houder van het in het eerste lid bedoelde besluit informeert het waterschap binnen vier weken nadat het besluit voor een ander is gaan gelden.

Artikel 2.4 Onderhoudsplicht

- 1 Voor de onderhoudsplichtige, bedoeld in artikel 2.1 en artikel 2.2 geldt dat het waterstaats-, zuiveringtechnisch-, of overig (kunst)werk in stand wordt gehouden overeenkomstig de

functie van het werk en voor zover van toepassing, overeenkomstig het in de legger, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet, bepaalde omtrent ligging, en voor zover daarin opgenomen, vorm, afmeting en constructie en met inachtneming van de in titel 2.2, van deze verordening opgenomen onderhoudsvoorschriften.

- 2 Voor de in het eerste lid bedoelde waterstaats-, zuiveringtechnische-, en overige (kunst)werken die op grond van een (omgevings)vergunning, projectplan of projectbesluit zijn aangelegd of gewijzigd, geldt, zolang het waterschap (een wijziging van) de legger, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet of de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet, niet heeft vastgesteld, de ligging, vorm, afmeting of constructie van het werk, zoals aangegeven in een (omgevings)vergunning, projectplan of projectbesluit.
- 3 Voor de in het eerste lid bedoelde waterstaats-, zuiveringtechnische-, en overige (kunst)werken die niet in een legger, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet of in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet zijn opgenomen en waarvan de ligging, vorm, afmeting en constructie niet zijn aangegeven in een (omgevings)vergunning, projectplan of projectbesluit, geldt dat, zolang het waterschap (een wijziging van) de hiervoor genoemde leggers, niet heeft vastgesteld, het waterschap de ligging, vorm, afmeting of constructie ambtshalve bepaalt.
- 4 Het waterschap kan voor de onderhoudsplicht, bedoeld in het eerste lid, in aanvulling op of in afwijking van de in titel 2.2 opgenomen onderhoudsvoorschriften ambtshalve of op aanvraag van een initiatiefnemer, een maatwerkvoorschrift opleggen en daarin of in een besluit tot aanwijzing van een onderhoudsplichtige, bedoeld in artikel 2.2, nadere onderhoudsvoorschriften opnemen.
- 5 Het waterschap kan voor de onderhoudsplicht, bedoeld in het eerste lid, in aanvulling op of in afwijking van de in titel 2.2 opgenomen onderhoudsvoorschriften, ambtshalve of op aanvraag van een onderhoudsplichtige geheel of gedeeltelijk vrijstelling verlenen van een onderhoudsplicht.

Artikel 2.5 Vrijstelling voor plichten en uitvoeringsregels voor activiteiten

Onderhoudsplichtigen van waterstaats- zuiveringtechnische-, of overige (kunst)werken zijn vrijgesteld van de regels en plichten opgenomen in hoofdstuk 3 van deze verordening, ingeval uitvoering wordt gegeven aan de beheer- en onderhoudsplichten, bedoeld in titel 2.2, en de verplichte handelingen, bedoeld in titel 2.3.

Artikel 2.6 Aangrenzend eigenaar

- 1 Voor toepassing van de regels opgenomen in dit hoofdstuk wordt als aangrenzend eigenaar van beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, bedoeld in artikel 1.10, beschouwd:
 - a. de eigenaar van één of meerdere kadastrale percelen of de daartoe gerechtigden wiens kadastrale perceel (geheel of gedeeltelijk) grenst aan beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, die, naar het oordeel van het waterschap, gelet op het gebruik en de gebruiksfuncties van dat perceel redelijkerwijs een belang heeft bij het (gebruik of de aanwezigheid van het) oppervlaktewaterlichaam;
 - b. de eigenaar van één of meerdere kadastrale percelen of de daartoe gerechtigden wiens kadastrale perceel grenst aan één of meerdere kadastrale percelen die (geheel of gedeeltelijk) grenzen aan beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, die, naar het oordeel van het waterschap, gelet op het gebruik en de gebruiksfuncties van dat perceel redelijkerwijs een belang heeft bij het (gebruik of aanwezigheid van het) oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor toepassing van de regels opgenomen in dit hoofdstuk wordt in ieder geval niet als aangrenzend eigenaar van beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam

beschouwd, de eigenaar van één of meerdere kadastrale percelen of de daartoe gerechtigden wiens kadastrale perceel (geheel of gedeeltelijk) grenst aan beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, die naar het oordeel van het waterschap, gelet op het gebruik en de gebruiksfuncties van dat perceel redelijkerwijs geen belang heeft bij het (gebruik of aanwezigheid van het) oppervlaktewaterlichaam.

Toelichting

Artikel 2.1 – onderhoudsplichtige

In deze bepaling wordt het juridisch kader aangegeven voor degene die onderhoudsplichtige is van waterstaats-, zuiveringstechnische-, of overige werken. Dit zijn de onderhoudsplichtigen opgenomen in de Onderhoudslegger (artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet) of wanneer de Onderhoudslegger (nog) geen uitsluitsel geeft, de onderhoudsplichtige die aangewezen is bij vergunning of een andere regeling. Mocht daarvan geen sprake zijn, dan bepalen de regels die opgenomen zijn in dit hoofdstuk van de verordening wie onderhoudsplichtige is.

Artikel 2.2 – aanwijzing onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting

In deze bepaling is de juridische grondslag vastgelegd voor de aanwijzing van een onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting. De aanwijzing van de onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting gebeurt bij besluit. De onderhoudsplichtige is doorgaans degene die een belang heeft bij de functie van een waterstaatswerk, een zuiveringstechnisch werk of een overig (kunst)werk. Dit kunnen meerdere belanghebbenden zijn. De aangewezen onderhoudsverplichting is het werk of een deel van een werk waarop een onderhoudsplicht rust, dus het werk of een deel van een werk dat door een onderhoudsplichtige in stand gehouden moet worden. Beide aanwijzingen worden opgenomen in een besluit en dat vormt de basis voor opname in de Onderhoudslegger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet.

Artikel 2.3 – rechtsopvolging onderhoudsplichtige en onderhoudsverplichting

Ingevolge artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet geldt een informatieplicht voor de aanvrager of houder van de omgevingsvergunning om binnen vier weken aan het waterschap te laten weten dat de omgevingsvergunning is gaan gelden voor een ander. Deze bepaling borgt echter niet dat er ook een informatieplicht rust op de aangewezen onderhoudsplichtige van een waterstaatswerk, zuiveringstechnisch werk of overig (kunst)werk om het waterschap te informeren dat de onderhoudsplicht is gaan gelden voor een ander. Deze bepaling voorziet erin dat ingeval er sprake is van rechtsopvolging, de aangewezen onderhoudsplichtige(n) het waterschap binnen vier weken nadat een ander onderhoudsplichtige is geworden het waterschap daarover in kennis stelt. Het niet informeren van het waterschap levert een overtreding op van de Wet op de economische delicten. De informatieplicht is echter geen constitutief vereiste voor de rechtsopvolging van een onderhoudsplicht. De wijziging van de onderhoudsplicht die rust op een hierboven genoemd werk (de onderhoudsverplichting) zal van rechtswege overgaan. Dit gebeurt bijvoorbeeld door verkoop van een kadastrale perceel waarvan de verkopende eigenaar houder is van een vergunning, waarin de vergunninghouder is aangewezen als onderhoudsplichtige. De rechtsopvolger van de perceeleigenaar, dus bijvoorbeeld een nieuwe eigenaar, wordt van rechtswege onderhoudsplichtige. Het komt voor rekening en risico van de nieuwe onderhoudsplichtige dat het waterschap hem kan aanspreken op het verrichten van onderhoud.

Artikel 2.4 – onderhoudsplicht

In artikel 2.4 wordt de omvang van de onderhoudsplicht bepaald. Voor waterstaatswerken geldt dat het werk zodanig in staat wordt gehouden dat het voldoet aan de eisen die gesteld zijn aan de ligging, vorm, afmeting en constructie van het werk. Dit is ofwel vastgelegd in de Legger waterstaatswerken van het waterschap (dit is de legger, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet) of in een vergunning, projectplan of projectbesluit die is verleend of vastgesteld voor de aanleg of wijziging van een werk. Ingeval er geen duidelijkheid gegeven kan worden over de

omvang van de onderhoudsplicht kan het waterschap ambtshalve die omvang bepalen en daartoe een maatwerkvoorschrift opleggen. Een maatwerkvoorschrift met aanvullende onderhoudsvorschriften kan ook opgelegd worden indien er bijvoorbeeld dringende redenen zijn in verband met het watersysteembeheer of zuiveringstechnisch beheer. Daarnaast kan het waterschap ook voor bepaalde onderhoudsvorschriften vrijstelling verlenen wanneer het niet (kunnen) voldoen aan die vorschriften geen risico's met zich brengt voor het watersysteembeheer of zuiveringstechnisch beheer.

Artikel 2.5 – vrijstelling voor plichten en uitvoeringsregels voor activiteiten

In deze bepaling is vastgelegd dat voor werkzaamheden die louter gedaan worden voor het onderhoud van waterstaatswerken, zuiveringstechnische werken en overige (kunst)werken, dat daarvoor de regels uit hoofdstuk 3 met mogelijke meldings- en vergunningplichten niet van toepassing zijn, tenzij de ligging, vorm, afmeting of constructie wordt gewijzigd.

Artikel 2.6 – aangrenzend eigenaar

Dit artikel geeft invulling aan de term "aangrenzend eigenaar". Deze invulling is van belang voor het besluit om een onderhoudsplichtige aan te wijzen of om een onderhoudsplichtige aan te spreken op het uitvoeren van onderhoud. Een aangrenzend eigenaar van een oppervlaktewaterlichaam is alleen aangrenzend eigenaar voor toepassing van de regels voor het onderhoud van waterstaatswerken en overige (kunst)werken wanneer naar verkeersopvatting en naar redelijkheid een belang kan worden vastgesteld bij de aanwezigheid van het oppervlaktewaterlichaam en/of de kunstwerken die daarin zijn gelegen. De "aangrenzend eigenaar", bedoeld in deze bepaling is niet altijd letterlijk de aan (de insteek van) het oppervlaktewaterlichaam grenzende perceeleigenaar. Dit kan ook een perceeleigenaar zijn die niet direct grenst aan de insteek van het oppervlaktewaterlichaam, maar voor het gebruik en de gebruiksfuncties van zijn perceel of percelen toch een belang heeft bij de aanwezigheid van het oppervlaktewaterlichaam (bijvoorbeeld vanwege afwatering van zijn perceel door middel van drainage) of een in het oppervlaktewaterlichaam aanwezig kunstwerk (bijvoorbeeld een oeververdedigingswerk, dat ervoor zorgt dat geen grond kan uitspoelen waardoor ook schade kan ontstaan aan zijn perceel of percelen of bouwwerken op zijn perceel).

TITEL 2.2 Onderhoudsplichten van waterstaats-, zuiveringstechnische- en overige (kunst)werken

§ 2.2.1 Oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden

Artikel 2.7 Onderhoudsplichtige oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden

- 1 Tenzij in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet of in een (omgevings)vergunning, aanwijzingsbesluit, projectplan, projectbesluit, overeenkomst of een andere (onderhouds)regeling een ander als onderhoudsplichtige is aangewezen, berust(en), met inachtneming van het bepaalde in artikel 1.10:
 - a. het gewoon en buitengewoon onderhoud van beperkingengebied I van primaire oppervlaktewaterlichamen, bij het waterschap;
 - b. het onderhoud van beperkingengebied II van primaire oppervlaktewaterlichamen, bij de eigenaar of eigenaren van de kadastrale percelen of de daartoe gerechtigde(n);
 - c. het gewoon en buitengewoon onderhoud van beperkingengebied I van secundaire en tertiaire oppervlaktewaterlichamen, bij de (aangrenzend) eigenaar of eigenaren van de kadastrale percelen of de daartoe gerechtigde(n);
 - d. het gewoon onderhoud van beperkingengebied I van bergingsgebieden, bij de eigenaar of eigenaren van de kadastrale percelen of de daartoe gerechtigde(n);
 - e. het buitengewoon onderhoud van beperkingengebied I van bergingsgebieden, bij het waterschap.

- 2 Voor de, in het eerste lid, onder c aangewezen onderhoudsplichtige(n) van beperkingengebied I van secundaire oppervlaktewaterlichamen, geldt dat die, naar het oordeel van het waterschap, voor het gebruik en de gebruiksfuncties van zijn kadastraal perceel redelijkerwijs een belang heeft bij het (gebruik of de aanwezigheid van het) oppervlaktewaterlichaam. Voor het waterschap is hiervan, mits het tegendeel wordt aangetoond, redelijkerwijs sprake indien:
 - a. de kadastrale perceelgrens van één of meerdere kadastrale percelen van de aangrenzende eigenaren, bedoeld in artikel 2.6, zich aan beide kanten van het oppervlaktewaterlichaam tot maximaal 3 meter bevindt vanaf beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam, zoals gevisualiseerd in bijlage 3 van deze verordening, onder opties 1, 2 en 3. De aangrenzende eigenaren van elke kant zijn ieder voor de halve breedte van beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam onderhoudsplichtig;
 - b. de kadastrale perceelgrens zich aan één kant van het oppervlaktewaterlichaam meer dan 3 meter bevindt vanaf beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam en zich aan de andere kant tot maximaal 3 meter vanaf beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam, zoals gevisualiseerd in bijlage 3 van deze verordening, onder opties 4 en 5. De aangrenzende eigenaar, al dan niet tevens eigenaar van het kadastraal perceel waar beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam is gelegen, is voor de volle breedte van dit beperkingengebied, onderhoudsplichtig;
 - c. de kadastrale perceelgrens zich aan beide kanten van het oppervlaktewaterlichaam meer dan 3 meter bevindt vanaf beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam, zoals gevisualiseerd in bijlage 3 van deze verordening, onder optie 6. De perceeleigenaar of de daartoe gerechtigden van het perceel waar beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam is gelegen, is voor de volle breedte van dit beperkingengebied, onderhoudsplichtig.
- 3 Voor de, in het eerste lid, onder c aangewezen onderhoudsplichtige(n) van beperkingengebied I van secundaire oppervlaktewaterlichamen, geldt dat indien voor de in het tweede lid, onder a, b of c bedoelde onderhoudsplichtigen redelijkerwijs geen belang bij het gebruik van of aanwezigheid van het oppervlaktewaterlichaam vastgesteld kan worden, het waterschap de onderhoudsplichtige(n) aanwijst die naar het oordeel van het waterschap voor het gebruik en de gebruiksfuncties van zijn kadastrale perceel redelijkerwijs een belang heeft bij het (gebruik van of de aanwezigheid van het) oppervlaktewaterlichaam. De aangrenzende eigenaar, bedoeld in artikel 2.6, van één of meerdere kadastrale percelen gelegen aan één of beide kanten van beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam of de daartoe gerechtigden of de perceeleigenaar of de daartoe gerechtigden van het perceel waar beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam is gelegen, zijn onderhoudsplichtige(n):
 - a. voor de volle breedte van beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam, wanneer het een aangrenzende eigenaar of eigenaren van één of meerdere kadastrale percelen of de daartoe gerechtigden betreft, gelegen aan één kant van het oppervlaktewaterlichaam of de perceeleigenaar of -eigenaren of de daartoe gerechtigden van het kadastrale perceel waar beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam is gelegen; of
 - b. van elke kant ieder voor de halve breedte van beperkingengebied I van het secundaire oppervlaktewaterlichaam, wanneer het een aangrenzende eigenaar of eigenaren van één of meerdere kadastrale percelen of de daartoe gerechtigden betreft, gelegen aan beide kanten van het oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 2.8 Gewoon en buitengewoon onderhoud aan oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden

- 1 De onderhoudsplichtigen van oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden, bedoeld in artikel 2.7, dragen, met inachtneming van de algemene zorgplichten opgenomen in artikel 1.13 tot en met artikel 1.16, draagt zorg voor een goede staat en toestand van deze waterstaatswerken, voor zover dit nodig is voor de waterstaatkundige en waterhuishoudkundige functies van deze waterstaatswerken.
- 2 Voor de onderhoudsplichtigen voor het gewoon onderhoud van oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden, geldt, overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid, dat:
 - a. afval, voorwerpen, materialen, (exotische) beplanting worden verwijderd;
 - b. (invasief exotische) dieren worden bestreden;
 - c. voor oevers en taluds:
 - 1°. met uitzondering van natuurvriendelijke oevers, deze zodanig worden gemaaid dat verruiging van het talud wordt voorkomen, waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de instandhouding van de waarde van het ecologische watersysteem; en
 - 2°. beschadigingen aan taluds als gevolg van uitspoeling, afkalving of inzakking, worden hersteld.
 - d. voor droge oevergebieden van beperkingengebied I van oppervlaktewaterlichamen, beperkingengebied II van primaire oppervlaktewaterlichamen en de droge delen van beperkingengebied I van bergingsgebieden, het maaiveld in stand wordt gehouden;
 - e. afval, voorwerpen, materialen en beplanting die het beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam (kunnen) belemmeren uit beperkingengebied II van primaire oppervlaktewaterlichamen worden verwijderd;
 - f. tijdig onderhoud wordt uitgevoerd.
- 3 Voor de onderhoudsplichtigen voor het buitengewoon onderhoud van oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden geldt, overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid, dat:
 - a. deze in stand worden gehouden overeenkomstig het in de legger, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet, bepaalde omtrent ligging, en voor zover daarin opgenomen, vorm, afmeting of constructie of bij het ontbreken daarvan, overeenkomstig het in de (omgevings)vergunning, in het projectplan of in het projectbesluit bepaalde of bij het ontbreken daarvan overeenkomstig de aanwijzing van het waterschap, bedoeld in artikel 2.4, derde lid, van deze verordening;
 - b. tijdig herstel en onderhoud worden uitgevoerd;
 - c. ingeval van baggeren en indien de afmetingen niet in de legger, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet, zijn opgenomen of onvoldoende bepaald kunnen worden, tot aan de vaste bodem van het oppervlaktewaterlichaam of bij afwezigheid daarvan voor zover de doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam voldoende geborgd is, in voldoende mate baggerspecie wordt verwijderd.

Artikel 2.9 Wijziging gewone onderhoudsplicht oppervlaktewaterlichamen

- 1 De onderhoudsplichtige van steigers, vlonders en (andere) voorzieningen ten behoeve van vaartuigen die een ligplaats innemen, die in beperkingengebied I van primaire oppervlaktewaterlichamen langs de oever of in het talud zijn aangelegd, zijn in afwijking van het bepaalde in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet en in afwijking van artikel 2.7, eerste lid, onder a, rondom dat werk onderhoudsplichtige voor het gewoon onderhoud van beperkingengebied I van het primair oppervlaktewaterlichaam, bedoeld in artikel 2.8, tweede lid, voor zover het de oever en het bovenwatertalud betreft.
- 2 De onderhoudsplichtige van ondersteunende en overige (kunst)werken, bedoeld in artikel 2.13 en artikel 2.16, anders dan die bedoeld in het eerste lid, die in beperkingengebied I van

een primair oppervlaktewaterlichaam in lengteligging langs de oever of in het talud zijn aangelegd, kunnen, indien door de aanwezigheid van dat werk het voor het waterschap redelijkerwijs onmogelijk of onwenselijk is om als onderhoudsplichtige van beperkingengebied I van primaire oppervlaktewaterlichamen met materieel via beperkingengebied II of varend het gewoon onderhoud van beperkingengebied I volledig uit te voeren, in afwijking van het bepaalde in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet en in afwijking van artikel 2.7, eerste lid, onder a, over de gehele lengte van het werk en voor zover van toepassing rondom dat werk als onderhoudsplichtige worden aangewezen voor het gewoon onderhoud van het primair oppervlaktewaterlichaam, bedoeld in artikel 2.8, tweede lid, voor zover het de oever en het bovenwatertalud betreft.

- 3 De aangrenzend eigenaar, bedoeld in artikel 2.6, kan, indien het voor het waterschap redelijkerwijs onmogelijk of onwenselijk is om als onderhoudsplichtige van beperkingengebied I van primaire oppervlaktewaterlichamen met materieel via beperkingengebied II of varend het gewoon onderhoud van beperkingengebied I volledig uit te voeren, in afwijking van het bepaalde in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet en in afwijking van artikel 2.7, eerste lid, onder a, als onderhoudsplichtige worden aangewezen voor het gewoon onderhoud van beperkingengebied I van het primair oppervlaktewaterlichaam, bedoeld in artikel 2.8, tweede lid, voor zover het de oever en het bovenwatertalud betreft.
- 4 Degene(n) die op grond van een omgevingsvergunning een ligplaats innemen in beperkingengebied I, van een primair oppervlaktewaterlichaam, zijn in afwijking van het bepaalde in artikel 2.7, eerste lid, onder a, onderhoudsplichtig voor het gewoon onderhoud van beperkingengebied I van het primair oppervlaktewaterlichaam, bedoeld in artikel 2.8, tweede lid, voor zover het betreft het gedeelte oppervlaktewaterlichaam dat gelegen is tussen het vaartuig en de oever.

§ 2.2.2 Waterkeringen

Artikel 2.10 Onderhoudsplichtige waterkeringen

Tenzij in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet of in een (omgevings)vergunning, aanwijzingsbesluit, projectplan, projectbesluit, overeenkomst of een andere (onderhouds)regeling een ander als onderhoudsplichtige is aangewezen, berust(en), met inachtneming van het bepaalde in artikel 1.10:

- a. het gewoon en buitengewoon onderhoud van beperkingengebied I van primaire waterkeringen, bij het waterschap;
- b. het gewoon onderhoud van beperkingengebied I van regionale en overige waterkeringen en voor zover daarvan sprake is, het dijktaalud in beperkingengebied II van regionale en overige waterkeringen, bij de eigenaar of eigenaren van het kadastrale perceel of de kadastrale percelen of de daartoe gerechtigde(n);
- c. het buitengewoon onderhoud van beperkingengebied I van regionale en overige waterkeringen en voor zover daarvan sprake is, het dijktaalud in beperkingengebied II van een regionale of overige waterkering, bij het waterschap.

Artikel 2.11 Gewoon en buitengewoon onderhoud aan waterkeringen

- 1 De onderhoudsplichtigen van waterkeringen, bedoeld in artikel 2.10, dragen, met inachtneming van de algemene zorgplichten opgenomen in artikel 1.13 tot en met artikel 1.16, zorgt voor een goede staat en toestand van waterkeringen, voor zover dit nodig is voor de waterstaatkundige- en waterveiligheidsfuncties van deze waterstaatswerken.
- 2 Voor de onderhoudsplichtigen voor het gewoon onderhoud van waterkeringen geldt, overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid, dat:

- a. afval, voorwerpen en materialen die het beheer en onderhoud kunnen belemmeren, worden verwijderd;
 - b. ingeval van grasbekleding, de waterkering tenminste jaarlijks wordt gemaaid;
 - c. ingeval van beweiding, dit enkel plaatsvindt door schapen en geiten;
 - d. de bekleding in stand wordt gehouden;
 - e. beschadigingen worden hersteld;
 - f. beplanting dienstig aan de waterkering in stand wordt gehouden;
 - g. de waterkering vrijgehouden wordt van omgewaaide bomen en struiken, (wortels van) opgaande beplanting en ongewenste (exotische) beplanting;
 - h. de voor de waterkering schadelijke dieren worden bestreden;
 - i. tijdig onderhoud wordt uitgevoerd.
- 3 Voor de onderhoudsplichtigen voor het buitengewoon onderhoud van waterkeringen geldt, overeenkomstig het bepaalde in eerste lid, dat:
- a. deze in stand worden gehouden overeenkomstig het in de legger, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet, bepaalde omtrent ligging, en voor zover opgenomen in de legger, vorm, afmeting en constructie of bij het ontbreken daarvan, overeenkomstig het in de (omgevings)vergunning, in het projectplan of in het projectbesluit bepaalde of bij het ontbreken daarvan overeenkomstig de aanwijzing van het waterschap, bedoeld in artikel 2.4, derde lid, van deze verordening;
 - b. tijdig herstel en onderhoud worden uitgevoerd.

Artikel 2.12 Wijziging gewone onderhoudsplicht waterkeringen

De onderhoudsplichtige(n) van ondersteunende en overige (kunst)werken, bedoeld in artikel 2.13 en artikel 2.16, die in beperkingengebied I van waterkeringen en voor zover daarvan sprake is, in, onder of op het dijktaalud in beperkingengebied II van regionale en overige waterkeringen zijn aangelegd, kunnen in afwijking van het bepaalde in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet en in afwijking van artikel 2.10, aanhef en onder a en b, over de gehele lengte van en voor zover van toepassing rondom dat werk ook als onderhoudsplichtige worden aangewezen voor het gewoon onderhoud van de waterkering, bedoeld in artikel 2.11, tweede lid.

§ 2.2.3 Ondersteunende (kunst)werken

Artikel 2.13 Onderhoudsplichtige ondersteunende (kunst)werken

- 1 Tenzij in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet of bij (omgevings)vergunning, bij projectplan, bij (project)besluit, bij overeenkomst of bij andere onderhoudsregelingen een ander als onderhoudsplichtige is aangewezen, berust(en), met inachtneming van het bepaalde in artikel 1.10:
 - a. het gewoon en buitengewoon onderhoud van ondersteunende (kunst)werken, die zijn aangelegd in beperkingengebied I van primaire oppervlaktewaterlichamen, in beperkingengebied I van bergingsgebieden, in beperkingengebied I van primaire waterkeringen en in beperkingengebied I van regionale waterkeringen of in beperkingengebied I van overige waterkeringen en voor zover daarvan sprake is, in het dijktaalud in beperkingengebied II van regionale en overige waterkeringen, bij het waterschap;
 - b. het gewoon en buitengewoon onderhoud van ondersteunende (kunst)werken, die zijn aangelegd in beperkingengebied I van secundaire oppervlaktewaterlichamen en in beperkingengebied I van tertiaire oppervlaktewaterlichamen, bij de (aangrenzend) eigenaar of (aangrenzend) eigenaren van de kadastrale percelen waar het werk gelegen is of de daartoe gerechtigde(n), uitgezonderd de ondersteunende (kunst)werken die zijn aangelegd in beperkingengebied I van de in beperkingengebied I

van bergingsgebieden voorkomende secundaire en tertiaire oppervlaktewaterlichamen.

- 2 In afwijking van het eerste lid en tenzij in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet of bij (omgevings)vergunning, bij projectplan, bij (project)besluit, bij overeenkomst of bij andere onderhoudsregelingen een ander als onderhoudsplichtige is aangewezen, berust(en), met inachtneming van het bepaalde in artikel 1.10:
 - a. het gewoon onderhoud van duikers, die zijn aangelegd in beperkingengebied I van primaire oppervlaktewaterlichamen, bij de onderhoudsplichtige van het primaire oppervlaktewaterlichaam;
 - b. het gewoon onderhoud van duikers, die zijn aangelegd in beperkingengebied I van secundaire oppervlaktewaterlichamen en tertiaire oppervlaktewaterlichamen, bij de eigenaar van het kadastraal perceel van het oppervlaktewaterlichaam of de daartoe gerechtigden.
 - c. het buitengewoon onderhoud van duikers die zijn aangelegd in beperkingengebied I van:
 - 1°. primaire oppervlaktewaterlichamen, bij de belanghebbende(n);
 - 2°. secundaire oppervlaktewaterlichamen en tertiaire oppervlaktewaterlichamen, bij de eigenaar van het kadastraal perceel van het oppervlaktewaterlichaam of de daartoe gerechtigden.

Artikel 2.14 Gewoon en buitengewoon onderhoud aan ondersteunende (kunst)werken

- 1 De onderhoudsplichtigen van ondersteunende (kunst)werken, bedoeld in artikel 2.13, dragen, met inachtneming van de algemene zorgplichten opgenomen in artikel 1.13 tot en met artikel 1.16, zorg voor een goede staat en toestand van deze werken, voor zover dit nodig is voor de waterstaatkundige-, waterhuishoudkundige-, en waterveiligheidsfuncties van waterstaatswerken.
- 2 Voor de onderhoudsplichtigen voor het gewoon onderhoud van ondersteunende (kunst)werken, geldt, overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid, dat:
 - a. beplanting, afval, voorwerpen en materialen die in en nabij de werken aanwezig zijn, die de functie en het beheer en onderhoud van waterstaatswerken kunnen belemmeren, worden verwijderd;
 - b. tijdig onderhoud wordt uitgevoerd.
- 3 Voor de onderhoudsplichtigen voor het buitengewoon onderhoud van ondersteunende (kunst)werken, geldt dat:
 - a. het werk in stand wordt gehouden overeenkomstig het in de legger, bedoeld in artikel 2.39, van de Omgevingswet, bepaalde omtrent ligging, en voor zover opgenomen in de legger, vorm, afmeting en constructie of bij het ontbreken daarvan, overeenkomstig het in de (omgevings)vergunning, in het projectplan of in het projectbesluit bepaalde of bij het ontbreken daarvan, overeenkomstig de aanwijzing van het waterschap, bedoeld in artikel 2.4, derde lid, van deze verordening;
 - b. de constructie in goede staat en toestand wordt gehouden;
 - c. buiten functie geraakte ondersteunende (kunst)werken worden verwijderd;
 - d. tijdig herstel en onderhoud worden uitgevoerd.

Artikel 2.15 Ontgravingen bij onderhoud aan ondersteunende (kunst)werken in waterkeringen

- 1 Voor de onderhoudsplichtige(n) van ondersteunende (kunst)werken die in beperkingengebied I van een waterkering of voor zover sprake is van een dijktaalud in beperkingengebied II van een regionale of overige waterkering, zijn aangelegd, geldt dat ingeval voor het onderhoud aan de werken ontgravingen verricht worden, het waterschap tenminste drie werkdagen voordat het onderhoud plaatsvindt, wordt geïnformeerd over de

datum, de te verrichten werkzaamheden en de wijze waarop het onderhoud wordt uitgevoerd.

- 2 Het waterschap kan op basis van de overgelegde informatie, bedoeld in het eerste lid, nadere regels stellen of aanwijzingen geven over de datum en de wijze van uitvoering van de ontgraving, indien dit nodig wordt geacht ter waarborging van het waterkerend vermogen van de waterkering.

§ 2.2.4 Overige (kunst)werken

Artikel 2.16 Onderhoudsplichtige overige (kunst)werken

Tenzij in de legger, bedoeld in artikel 78, tweede lid, van de Waterschapswet of bij (omgevings)vergunning, bij projectplan, bij (project)besluit, bij overeenkomst of bij andere onderhoudsregelingen een ander als onderhoudsplichtige is aangewezen, berust(en), met inachtneming van het bepaalde in artikel 1.10, het onderhoud van overige (kunst)werken, die aangelegd zijn in de beperkingengebieden I, II, III en IV van oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden en waterkeringen, bij de belanghebbende van het werk of indien geen belanghebbende kan worden aangewezen, bij de (aangrenzend) eigenaar of (aangrenzend) eigenaren van de kadastrale percelen waar het werk gelegen is of de daartoe gerechtigde(n).

Artikel 2.17 Onderhoud aan overige (kunst)werken

- 1 De onderhoudsplichtigen van overige (kunst)werken, bedoeld in artikel 2.16, dragen, met inachtneming van de algemene zorgplichten opgenomen in artikel 1.13 tot en met artikel 1.16, zorg voor een goede staat en toestand van deze werken, voor zover dit nodig is voor de waterstaatkundige-, waterhuishoudkundige-, en waterveiligheidsfuncties van waterstaatswerken.
- 2 Voor de onderhoudsplichtigen voor het onderhoud van overige (kunst)werken geldt, overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid, dat:
 - a. beplanting, afval, voorwerpen en materialen die in en nabij de werken aanwezig zijn en de functie en het beheer en onderhoud van waterstaatswerken kunnen belemmeren, worden verwijderd;
 - b. de constructie, voor zover de actuele onderhoudsstaat de functie en het beheer en onderhoud van waterstaatswerken kunnen belemmeren, in goede staat en toestand wordt gehouden;
 - c. buiten functie geraakte (kunst)werken worden verwijderd;
 - d. tijdig herstel en onderhoud worden uitgevoerd;
 - e. de werken in stand worden gehouden overeenkomstig het in de (omgevings)vergunning, in het projectplan of in het projectbesluit bepaalde en voor zover daarin opgenomen omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie of bij het ontbreken daarvan overeenkomstig de aanwijzing van het waterschap, bedoeld in artikel 2.4, derde lid, van deze verordening.

Artikel 2.18 Ontgravingen bij onderhoud aan overige (kunst)werken in waterkeringen

- 1 Voor de onderhoudsplichtigen van overige (kunst)werken die in beperkingengebied I van een waterkering of voor zover sprake is van een dijktafval in beperkingengebied II van een regionale of overige waterkering, zijn aangelegd, geldt dat ingeval voor het onderhoud aan de werken ontgravingen verricht worden, het waterschap tenminste drie werkdagen voordat het onderhoud plaatsvindt, wordt geïnformeerd over de datum, de te verrichten werkzaamheden en de wijze waarop het onderhoud wordt uitgevoerd.
- 2 Het waterschap kan op basis van de overgelegde informatie, bedoeld in het eerste lid, nadere regels stellen of aanwijzingen geven over de datum en de wijze van uitvoering van

de ontgraving, indien dit nodig wordt geacht ter waarborging van het waterkerend vermogen van de waterkering.

§ 2.2.5 Zuiveringstechnische werken

Artikel 2.19 Onderhoudsplichtige zuiveringstechnische werken

Tenzij bij (omgevings)vergunning, bij (project)besluit, bij overeenkomst of bij andere onderhoudsregelingen een ander als onderhoudsplichtige is aangewezen, berust(en), met inachtneming van het bepaalde in artikel 1.10, het onderhoud van zuiveringstechnische werken in beperkingengebied C van zuiveringstechnische werken, bij het waterschap.

Artikel 2.20 Onderhoud aan zuiveringstechnische werken

- 1 De onderhoudsplichtigen van zuiveringstechnische werken, bedoeld in artikel 2.19, dragen, met in achtneming van de algemene zorgplichten opgenomen in artikel 1.13 tot en met artikel 1.16, zorg voor een goede staat en toestand van deze werken, voor zover het nodig is ten behoeve van een doelmatig zuiveringsbeheer en de zuiveringstechnische functie van deze werken.
- 2 Voor de onderhoudsplichtigen voor het onderhoud van zuiveringstechnische werken, geldt, overeenkomstig het bepaalde in het eerste lid, dat:
 - a. afval, voorwerpen en materialen die in en nabij de werken aanwezig zijn en de functie en het beheer en onderhoud van deze werken kunnen belemmeren, worden verwijderd;
 - b. de constructie benodigd voor het functioneren van de werken in goede staat en toestand wordt gehouden;
 - c. tijdig herstel en onderhoud worden uitgevoerd;
 - d. de werken in stand worden gehouden overeenkomstig het in de (omgevings)vergunning of in het projectbesluit bepaalde en voor zover daarin opgenomen omtrent ligging, vorm, afmeting en constructie of bij het ontbreken daarvan overeenkomstig de aanwijzing van het waterschap, bedoeld in artikel 2.4, derde lid, van deze verordening.

Artikel 2.21 Ontgravingen bij onderhoud aan zuiveringstechnische werken in waterkeringen

- 1 Voor de onderhoudsplichtigen van zuiveringstechnische werken die in beperkingengebied I van een waterkering of voor zover sprake is van een dijktaalud in beperkingengebied II van een regionale of overige waterkering, zijn aangelegd, geldt dat ingeval voor het onderhoud aan de werken ontgravingen verricht worden, het waterschap tenminste drie werkdagen voordat het onderhoud plaatsvindt, wordt geïnformeerd over de datum, de te verrichten werkzaamheden en de wijze waarop het onderhoud wordt uitgevoerd.
- 2 Het waterschap kan op basis van de overgelegde informatie, bedoeld in het eerste lid, nadere regels stellen of aanwijzingen geven over de datum en de wijze van uitvoering van de ontgraving, indien dit nodig wordt geacht ter waarborging van het waterkerend vermogen van de waterkering.

Toelichting

Artikel 2.7, eerste lid, artikel 2.10, artikel 2.13, eerste lid, artikel 2.16 en artikel 2.19 – onderhoudsplichtige waterstaatswerken, overige (kunst)werken en zuiveringstechnische werken

In deze bepalingen wordt de onderhoudsplichtige aangewezen van primaire, secundaire en tertiaire oppervlaktewaterlichamen (art. 2.7), van bergingsgebieden (art. 2.7), van primaire, regionale en overige waterkeringen (art. 2.10), van ondersteunende (kunst)werken (art. 2.13), van overige (kunst)werken (art. 2.16) en van zuiveringstechnische werken (art. 2.19). Met “(kunst)werken” worden zowel civiel technische constructies bedoeld als grondlichamen. Beide typen werken kunnen

een voor het watersysteem ondersteunend karakter hebben. Zo zijn ondersteunende kunstwerken: gemalen, stuwen en inlaten. En zo zijn ondersteunende werken (c.q. ondersteunende grondlichamen): schermdijken en strekdammen.

In al deze bepalingen is geregeld dat deze aanwijzingen bij verordening enkel van toepassing zijn, wanneer de onderhoudsplichtige niet al in de Onderhoudslegger is opgenomen en er geen andere besluiten, overeenkomsten of andere (onderhouds)regelingen zijn waaruit blijkt wie de onderhoudsplichtige is. Daarbij wordt voor de waterstaatswerken, die opgenomen zijn in de Legger waterstaatswerken van het waterschap, een onderscheid gemaakt tussen gewoon en buitengewoon onderhoud. Dit onderscheid wordt gemaakt omdat met het buitengewoon onderhoud het grootschalig onderhoud wordt bedoeld, waarbij mogelijk wijziging van de ligging, vorm, afmeting of constructie (zoals opgenomen in de Legger waterstaatswerken) kan plaatsvinden. Indien dat laatste het geval is, zijn de regels uit Hoofdstuk 3 van toepassing (zie artikel 2.5). Een andere reden voor het onderscheid is dat voor deze waterstaatswerken (oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende kunstwerken) geldt, dat die voor het waterschap het meest van belang zijn voor en van invloed zijn op het beheer van het watersysteem. Vanwege die reden is vaak het waterschap onderhoudsplichtige voor in ieder geval het buitengewoon onderhoud omdat het waterschap met het oog op de mogelijke effecten op het watersysteembeheer in de hand wil houden wat het buitengewoon onderhoud in gaat houden en hoe dit uitgevoerd gaat worden. Voor andere werken dan waterstaatswerken wordt het onderscheid tussen gewoon en buitengewoon onderhoud niet gemaakt, omdat die werken doorgaans een geringe betekenis hebben voor het beheer van het watersysteem en daarom ook niet als waterstaatswerk op de Legger waterstaatswerken voorkomen. De onderhoudsplichtige van die werken is daarom verantwoordelijk voor het onderhoud in algemene zin (tenzij dit bij besluit anders is geregeld) en dat betekent feitelijk, zowel het uitvoeren van het gewone onderhoud als het buitengewoon onderhoud, zoals vervanging van het werk.

Artikel 2.17, tweede en derde lid – onderhoudsplichtigen van secundaire oppervlaktewaterlichamen

Voor secundaire oppervlaktewaterlichamen zijn in het tweede en derde lid van artikel 2.7 bijzondere regels opgenomen om te bepalen wie onderhoudsplichtig is. Deze regels vormen de codificatie van een bestendige praktijk van het waterschap bij handhaving op de onderhoudsplicht. Het toezicht op de naleving van de onderhoudsplicht rust op (een belangrijk deel van de) secundaire wateren (de schouw). Deze wateren worden op een schouwkaart weergegeven. Afhankelijk van het belang bij het gebruik en/of gebruiksfuncties van het aanwezige oppervlaktewater, bijvoorbeeld voor de afwatering van de aangrenzende percelen of voor veedrenking zal het waterschap een onderhoudsplichtige aanspreken op het onderhoud. Hiervoor worden de regels in acht genomen zoals opgenomen in artikel 2.7, tweede en derde lid. Daarbij wordt in bijlage 3 van de verordening aan de hand van enkele illustraties visueel inzichtelijk gemaakt wat precies wordt bedoeld. Het belang bij het gebruik en/of de gebruiksfunctie van het oppervlaktewater wordt groter geacht bij de aangrenzend eigenaren, dan bij een mogelijke derde eigenaar van de sloot. In alle gevallen geldt dat van de algemene regels voor het bepalen van de onderhoudsplichtige van secundaire wateren afgeweken kan worden, wanneer degene die voor het onderhoud wordt aangesproken, kan aantonen redelijkerwijs geen enkel belang te hebben bij het aanwezige oppervlaktewater. Voor het waterschap is het belangrijkste dat de secundaire wateren 'schoon' blijven zodat de doorstroming niet belemmerd wordt en de waterbergingsfunctie in stand blijft. Indien het onderhoud goed wordt uitgevoerd op basis van afspraken die (aangrenzend) eigenaren zelf met elkaar maken, zullen deze regels in de praktijk niet toegepast hoeven worden om via handhaving het onderhoud af te dwingen.

Artikel 2.13, tweede lid – onderhoudsplichtigen van duikers

In het tweede lid van artikel 2.13 is een afwijkende regel opgenomen voor duikers, omdat duikers enerzijds functioneel gezien ondersteunend zijn voor het beheer van het watersysteem, maar anderzijds doorgaans niet zijn aangelegd in het belang van het waterschap. Dammen met duikers liggen er meestal in het belang van een derde om een perceel te ontsluiten. Voor duikers geldt dan

ook dat de belanghebbende onderhoudsplichtige is van de duiker, met uitzondering van het gewoon onderhoud van duikers, die aangelegd zijn in primaire oppervlaktewateren. Aangezien het waterschap meestal onderhoudsplichtige is voor het gewoon en buitengewoon onderhoud van primaire wateren, maar doorgaans geen belang heeft gehad bij de aanleg van de duiker wordt het buitengewoon onderhoud van de duiker niet neergelegd bij het waterschap, maar bij de belanghebbende van de duiker. Het gewone onderhoud van de duiker (bijv. het verwijderen van ophopende beplanting of afval) wordt dan nog wel door het waterschap uitgevoerd, omdat het waterschap in primaire wateren de doorstroming moet borgen.

Artikel 2.8, 2.11, 2.14, 2.17 en 2.20 – onderhoudsvoorschriften c.q. onderhoudsplichten

In deze bepalingen wordt voorgeschreven waaraan de onderhoudsplichtige voor het uitvoeren van (gewoon of buitengewoon) onderhoud aan waterstaatswerken, overige (kunst)werken en zuiveringstechnische werken moet voldoen. Voor de waterstaatswerken (oppervlaktewaterlichamen, bergingsgebieden, waterkeringen en ondersteunende (kunst)werken) geldt in algemene zin de regel dat de werken zodanig onderhouden moeten worden dat de waterstaatkundige c.q. waterhuishoudkundige functies van deze werken niet in gevaar komen, waarbij voor het buitengewoon onderhoud in het algemeen geldt dat de werken in stand worden gehouden overeenkomstig de ligging, vorm, afmeting en constructie, voor zover opgenomen in de Legger waterstaatswerken van het waterschap. Voor zover het onderhoud van oppervlaktewateren, waterkeringen en bergingsgebieden betreft, zal voor het bestrijden van (exotische) beplanting (zoals brandnetels, distels, Japanse duizendknoop, pitrus en ridderzuring) en (invasief exotische en/of schadelijke) dieren (zoals de rode Amerikaanse rivierkreeft en beverratten), de Wet natuurbescherming in acht genomen moeten worden.

Voor het onderhoud van beperkingengebied II van primaire oppervlaktewaterlichamen geldt dat de onderhoudsplichtige van die beperkingengebieden ervoor moet zorgen dat ze obstakelvrij blijven. Voor deze gebieden, droge oevergebieden en de droge delen van bergingsgebieden geldt daarnaast dat het maaiveld in stand gehouden moet worden. Daarbij hoeft echter geen rekening gehouden te worden met autonome bodemdaling. Voor zuiveringstechnische werken geldt dat die zodanig in stand gehouden moeten worden dat het doelmatig zuiveringsbeheer en de zuiveringstechnische functie van deze werken geborgd worden en blijven.

Overtreding van deze onderhoudsplichten kan leiden tot strafrechtelijke handhaving. Dit is geregeld in artikel 4.4, van deze verordening, op grond van artikel 81 van de Waterschapswet.

Artikel 2.9 – Wijziging gewone onderhoudsplicht van oppervlaktewaterlichamen

In deze bepaling zijn een aantal afwijkingsregels opgenomen voor het gewoon onderhoud van primaire oppervlaktewaterlichamen. In het bijzonder in die gevallen waarbij het waterschap niet in staat is redelijkerwijs het gewoon onderhoud uit te voeren (maaien/klepelen/verwijderen afval). Dit zal vaak het geval zijn bij de aanwezigheid van beplanting, bouwwerken, oeververdedigingswerken, overige kunstwerken ten behoeve van een ligplaats en vaartuigen (woonschepen). Voor het waterschap zal het in sommige gevallen feitelijk onmogelijk zijn om het onderhoud uit te voeren of het uitvoeren van het nodige onderhoud zal leiden tot buitenproportionele meerkosten. In die gevallen kan het waterschap op grond van deze bepaling de onderhoudsplicht, voor het gewone onderhoud, voor zover dit de oever en het bovenwatertalud betreft, bij een derde neerleggen.

Artikel 2.12 – Wijziging gewone onderhoudsplicht van waterkeringen

In deze bepaling wordt een afwijkingsregel opgenomen voor het gewoon onderhoud van de waterkering, waarbij in voorkomende gevallen het waterschap de onderhoudsplicht voor een deel van de waterkering bij de onderhoudsplichtige van een kunstwerk, dat is aangelegd in de waterkering, kan neerleggen. Dit kan het waterschap doen indien het voor het waterschap door de aanwezigheid van het kunstwerk feitelijk (bijna) onmogelijk is om het onderhoud ter plaatse van het

kunstwerk uit te voeren of wanneer het onderhoud door het waterschap zal leiden tot buitenproportionele meerkosten.

Artikel 2.15, 2.18 en 2.21 – Ontgravingen bij onderhoudswerkzaamheden

Deze drie bepalingen borgen het waterkerend vermogen van de waterkering wanneer voor onderhoudswerkzaamheden aan (ondersteunende) (kunst)werken (artikel 2.15 en artikel 2.18) en zuiveringstechnische werken (artikel 2.21) grondroeringen plaats zullen vinden. Met deze bepalingen wordt voor deze onderhoudswerkzaamheden aan de onderhoudsplichtige een informatieplicht opgelegd, waarna het waterschap een maatwerkvoorschrift kan opstellen met nadere voorschriften om het waterkerend vermogen van de waterkering te beschermen.

TITEL 2.3 Verplichte handelingen ten behoeve van het watersysteem- of zuiveringstechnisch beheer

Artikel 2.22 (Tijdelijk) aanpassen of verwijderen (ondersteunende) (kunst)werken of zuiveringstechnische werken

Voor de onderhoudsplichtige(n) van de ondersteunende (kunst)werken, overige (kunst)werken of zuiveringstechnische werken, die zijn aangelegd in de in artikel 1.10 door het waterschap aangewezen beperkingengebieden, geldt dat deze werken op aanzegging van het waterschap en voor eigen risico (tijdelijk) aangepast of verwijderd worden, indien dit nodig is in het belang van het watersysteem- of zuiveringstechnisch beheer.

Artikel 2.23 (Ondersteunende) (kunst)werken in of nabij waterkeringen

- 1 Voor de onderhoudsplichtige(n) van de ondersteunende (kunst)werken, overige (kunst)werken of zuiveringstechnische werken, die zijn aangelegd in de in artikel 1.10 door het waterschap aangewezen beperkingengebieden I, II en III van waterkeringen, geldt dat deze werken op aanzegging van het waterschap direct worden afgesloten en afgesloten worden gehouden, indien dit nodig is in het belang van het watersysteembeheer.
- 2 Voor de onderhoudsplichtige(n) van de ondersteunende (kunst)werken, overige (kunst)werken of zuiveringstechnische werken, die zijn aangelegd in de in artikel 1.10 door het waterschap aangewezen beperkingengebieden I, II en III van waterkeringen, geldt dat op aanzegging van het waterschap de goede werking van deze werken wordt aangetoond, indien dit nodig is in het belang van het watersysteembeheer.
- 3 Voor de onderhoudsplichtige(n) van de ondersteunende (kunst)werken, overige (kunst)werken of zuiveringstechnische werken, die zijn aangelegd in de in artikel 1.10 door het waterschap aangewezen beperkingengebieden I, II en III van waterkeringen, geldt dat op aanzegging van het waterschap onderhoudswerkzaamheden worden uitgesteld of opgeschort, indien dit nodig is in het belang van het watersysteembeheer.

Artikel 2.24 Beplanting in, op of nabij waterstaatswerken en zuiveringstechnische werken

Voor de eigenaar of eigenaren van de kadastrale percelen of de daartoe gerechtigde(n), waar zich beperkingengebieden bevinden, bedoeld in artikel 1.10, geldt dat beplanting voor eigen rekening en risico op aanzegging van het waterschap verwijderd wordt, indien dit nodig is in het belang van het watersysteembeheer of zuiveringstechnisch beheer.

Artikel 2.25 Peilregulerende kunstwerken

Voor de onderhoudsplichtige(n) van peilregulerende kunstwerken, die zijn aangelegd in de in artikel 1.10 door het waterschap aangewezen beperkingengebieden, geldt dat deze werken op aanzegging van het waterschap direct op het door het waterschap aangegeven waterpeil worden gesteld en gehouden, indien dit nodig is in het belang van het watersysteembeheer.

Artikel 2.26 Leidingen

Voor de onderhoudsplichtige(n) van leidingen, die zijn aangelegd in de in artikel 1.10 door het waterschap aangewezen beperkingengebieden, geldt dat bij leidingbreuk of lekkage onverwijld het waterschap, overeenkomstig het bepaalde in artikel 2.27, wordt geïnformeerd en maatregelen worden getroffen om verdergaande lekkage te voorkomen.

Artikel 2.27 Ongewone voorvallen

Overeenkomstig of in aanvulling op het bepaalde in afdeling 19.1, van de Omgevingswet en op het bepaalde in afdeling 2.7, van het Besluit activiteiten leefomgeving ten aanzien van lozingsactiviteiten op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk afkomstig van een milieubelastende activiteit, bedoeld in hoofdstuk 3 van het Besluit activiteiten leefomgeving, wordt het waterschap door een initiatiefnemer, een vergunninghouder of een onderhoudsplichtige onverwijld geïnformeerd over een ongewoon voorval dat plaatsvindt of heeft plaatsgevonden in een beperkingengebied, bedoeld in artikel 1.10, dat een potentieel risico kan opleveren voor het watersysteem- of zuiveringstechnisch beheer, waarbij de volgende gegevens aan het waterschap worden verstrekt:

- a. informatie over (de oorzaken van) het ongewoon voorval, de locatie waar het ongewone voorval plaatsvindt of heeft plaatsgevonden en de omstandigheden waaronder het ongewoon voorval zich heeft voorgedaan;
- b. alle gegevens die nodig (kunnen) zijn om de aard en de ernst van de gevolgen voor het watersysteem- of zuiveringstechnischbeheer te kunnen inschatten, waaronder, indien van toepassing, informatie over vrijgekomen stoffen en hun eigenschappen;
- c. informatie over wie en welke partij(en) betrokken zijn bij het ongewone voorval; en
- d. informatie over de maatregelen die zijn genomen of worden overwogen om de nadelige gevolgen van het ongewoon voorval te voorkomen, bedoeld in artikel 19.1, eerste lid, van de Omgevingswet.

Artikel 2.28 Calamiteiten

In geval van schaarste of een overvloed aan oppervlakte- of grondwater, aanmerkelijke verslechtering van de kwaliteit daarvan of bij het in het ongerede raken van een waterstaatswerk of zuiveringstechnisch werk, dan wel indien een zodanige omstandigheid dreigt te ontstaan, kan het waterschap, overeenkomstig artikel 19.15, van de Omgevingswet, voor een bepaalde periode, mogelijk in afwijking van door het waterschap verleende (omgevings)vergunningen, door het waterschap vastgestelde projectplannen, projectbesluiten en peilbesluiten, de in hoofdstuk 3, van deze verordening bedoelde algemene (uitvoerings)regels en de in hoofdstuk 2, van deze verordening bedoelde regels voor het beheer en onderhoud:

- a. verbieden: water af te voeren naar of water aan te voeren uit oppervlaktewaterlichamen; (afval)water te lozen op of te onttrekken aan oppervlaktewaterlichamen; grondwater te onttrekken aan of water te infiltreren in grondwaterlichamen; afvalwater te lozen op zuiveringstechnische werken;
- b. oppervlaktewaterlichamen stremmen voor het vaarverkeer;
- c. waterkeringen afsluiten;
- d. instellingen van peilregulerende werken zodanig aanpassen dat het bijdraagt aan het beheersen van de calamiteit;
- e. ondersteunende (kunst)werken, overige (kunst)werken of zuiveringstechnische werken buiten gebruik stellen;
- f. bergingsgebieden, noodoverloopgebieden, droge oevergebieden en buitendijks gelegen gebieden laten inunderen;
- g. werken realiseren, maatregelen treffen of werkzaamheden uitvoeren op of nabij waterstaatswerken of zuiveringstechnische werken.

Toelichting

Artikel 2.22 – aanpassen of verwijderen van (ondersteunende) (kunst)werken, overige (kunst)werken en zuiveringstechnische werken in het algemeen belang

De wetgevende taken die het waterschap heeft, namelijk het beheer van het (regionaal) watersysteem en het zuiveringstechnisch beheer, worden uitgevoerd in het algemeen belang om te zorgen voor veilig leven met water, voldoende water en gezond water. Veranderingen in de fysieke leefomgeving (bijvoorbeeld door de zeespiegelstijging of door de opwarming van de aarde) brengen mee dat het waterschap voor de uitvoering van zijn taken soms maatregelen moet treffen om zijn wettelijke taken te kunnen blijven borgen. Hierdoor kan het mogelijk zijn dat onderhoudsplichtigen van (kunst)werken worden aangezegd de werken aan te passen of te verwijderen indien dit nodig is in het (algemeen) belang van het watersysteem- of zuiveringstechnisch beheer. Dit komt voor risico van de onderhoudsplichtige(n) en belanghebbende(n) van die werken.

Artikel 2.23 – (ondersteunende) (kunst)werken in en nabij waterkeringen

Het bepaalde in dit artikel richt zich tot onderhoudsplichtige(n) van in, op, aan of over waterkeringen, dan wel in de beperkingengebieden gelegen aangelegde werken, in het bijzonder de werken die een waterdoorlatende functie hebben. Dit kunnen zowel ondersteunende als niet-ondersteunende kunstwerken zijn, zoals coupures, sluizen, inlaten, duikers en overige werken, zoals leidingen.

De onderhoudsplichtige(n) van deze werken die in de beperkingengebieden van waterkeringen zijn gelegen, zijn verplicht deze op eerste aanzegging door het waterschap af te sluiten en gesloten te houden met het oog op het voorkomen van overstroming van achter de waterkering gelegen gronden. Ook wordt van deze onderhoudsplichtige(n) gevraagd, indien nodig, de goede werking van deze werken aan te tonen en eventuele onderhoudswerkzaamheden te staken of op te schorten.

Voor de bescherming tegen overstroming is het van evident belang te beschikken over goede schotbalken, deuren of andere voorwerpen, waarmee de doorgangen en coupures kunnen worden afgesloten.

Artikel 2.24 – beplanting in of nabij waterstaatswerken en zuiveringstechnische werken

Onderhoudsplichtige(n) die voor eigen risico (zonder toestemming) beplanting hebben aangelegd of houden in beperkingengebieden die belemmerend kunnen zijn voor de werkzaamheden van het waterschap in het kader van het watersysteembeheer of zuiveringstechnisch beheer kunnen een aanzegging verwachten van het waterschap om de beplanting onmiddellijk te verwijderen indien het waterschap werkzaamheden moet verrichten aan waterstaatswerken of zuiveringstechnische werken. Wanneer niet tot onmiddellijke verwijdering wordt overgegaan, zal het waterschap op kosten van de onderhoudsplichtige(n) over kunnen gaan tot verwijdering. In dat geval wordt bestuursdwang toegepast.

Artikel 2.25 – peilregulerende kunstwerken

Deze bepaling betreft in het bijzonder de binnen het beheergebied van waterschap Noorderzijlvest voorkomende gemalen, stuwen, inlaten en andere peilregulerende kunstwerken die niet in beheer zijn bij het waterschap. In het geval dat het beheer of de bediening van deze werken bij een andere instantie, bevoegd gezag of een particulier berust en hij bij de bediening in zijn belang een situatie schept die voor het watersysteembeheer van het waterschap nadelig uitpakt, kan het waterschap ingrijpen en hem aanzeggen het waterpeil te wijzigen en in stand te houden.

Artikel 2.26 – leidingen in waterstaatswerken

Leidingbreuk kan leiden tot desastreuze gevolgen, bijvoorbeeld wanneer het drukleidingen zijn, zoals gasleidingen of persleidingen. Een kleine lekkage die niet snel genoeg wordt verholpen, kan leiden tot een groter wordende lekkage met tevens verstrekkende gevolgen. Om die reden worden

onderhoudsplichtigen van leidingen, die in de beperkingengebieden van het waterschap zijn aangelegd, verplicht om het waterschap onmiddellijk te informeren wanneer er sprake is van een leidingbreuk of lekkage. Artikel 2.27 is hierbij van toepassing. Daarnaast wordt de onderhoudsplichtige verplicht om alle mogelijke maatregelen te treffen om de leidingbreuk of lekkage te verhelpen om verdergaande schade en risico's voor het watersysteembeheer en zuiveringstechnisch beheer te voorkomen.

Artikel 2.27 – ongewone voorvallen

Met de regels opgenomen in deze bepaling wordt geborgd dat het waterschap op de hoogte wordt gesteld van onvoorziene c.q. ongewone voorvallen die een risico met zich brengen voor het watersysteembeheer of het zuiveringstechnisch beheer, zodat het waterschap, indien nodig, (voorzorgs)maatregelen kan treffen. Deze bepaling geldt als aanvulling op het reeds bepaalde in afdeling 19.1, van de Omgevingswet en afdeling 2.8, van het Besluit activiteiten leefomgeving. Van onderhoudsplichtige(n) wordt verwacht dat ze zo snel mogelijk na het voordoen of het aantreffen van een ongewoon voorval het waterschap op de hoogte stellen.

Artikel 2.28 – calamiteiten

In deze bepaling worden regels gesteld in geval zich calamiteiten voordoen. Het waterschap kan bijvoorbeeld verbieden water af te voeren of water te onttrekken, zoals een beregeningsverbod. Er wordt dan (tijdelijk) afgeweken van de normaal geldende regels, waardoor geen omgevingsvergunning nodig is, geen meldingsplicht geldt en ook geen algemene regels gelden.

Ingeval van aanhoudende droogte en waterschaarste en indien de wateraanvoer vanuit het IJsselmeer niet toereikend is, is tevens een verdringingsreeks van toepassing, die is opgenomen in de Provinciale omgevingsverordeningen. De verdringingsreeks kan van toepassing zijn voor dit soort situaties om de prioritering en de verdeling van water over waterafhankelijke belangen te bepalen.

Het waterschap heeft voor het geval van calamiteiten een calamiteitenplan opgesteld, dat via de website van het waterschap te raadplegen is.

HOOFDSTUK 3 ACTIVITEITEN IN BEPERKINGENGEBIEDEN

TITEL 3.1 Algemene bepalingen

Artikel 3.1 Algemene (uitvoerings)regels voor toegestane activiteiten in beperkingengebieden

- 1 Voor alle activiteiten die plaatsvinden in een beperkingengebied, bedoeld in artikel 1.10, die het waterschap op grond van algemene regels toestemmingsvrij, na een melding of middels een omgevingsvergunning toestaat dan wel hiervoor een projectbesluit heeft vastgesteld, geldt, tenzij anders wordt vermeld, dat:
 - a. de initiatiefnemer, die een melding heeft gedaan, een omgevingsvergunning of een projectbesluit heeft voor een activiteit:
 - 1°. ten minste 5 dagen voor de datum waarop de activiteit aanvangt, het waterschap informeert over de start van de activiteit;
 - 2°. het waterschap informeert over hulpconstructies en hulpwerken die ten behoeve van de activiteit worden aangelegd of geplaatst;
 - 3°. direct na afronding van de activiteit, het waterschap informeert over de afronding van de activiteit;
 - 4°. het waterschap direct informeert over schade aan waterstaatswerken of zuiveringstechnische werken als gevolg van zijn handelen of nalaten;
 - 5°. direct na afronding van de activiteit, zorgt voor het opruimen en afvoeren van alle gebruikte werktuigen, materialen, (hulp)werken en afval;
 - 6°. het waterschap informeert over ongewone voorvallen, bedoeld in artikel 2.27;
 - 7°. die, door ongewone voorvallen, calamiteiten of bijzondere omstandigheden, niet aan de door het waterschap gestelde algemene uitvoeringsregels en voorschriften kan voldoen, het waterschap direct hierover informeert.
 - b. ingeval een omgevingsvergunning is verleend of een projectbesluit is vastgesteld, een exemplaar van de vergunning of het projectbesluit, voor zover mogelijk, aanwezig is op de locatie waar de activiteit wordt uitgevoerd;
 - c. de initiatiefnemer die een (ondersteunend) (kunst)werk aanlegt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, primaire, regionale- of overige waterkering of in beperkingengebied I van een bergingsgebied, het risico aanvaardt dat het werk op aanzegging van het waterschap (tijdelijk) aangepast of verwijderd moet worden indien dit nodig is in het belang van het watersysteem- of zuiveringstechnisch beheer.
- 2 Voor de activiteiten, bedoeld in titel 3.5, geldt ingeval van bemonstering dat:
 - a. op het bemonsteren van afvalwater, waarbij het monster niet is gefiltreerd, NEN 6600-1 van toepassing is of de NEN-uitgave die deze vervangt;
 - b. op het conserveren van een monster NEN-EN-ISO 5667-3 van toepassing is of de NEN-uitgave die deze vervangt;
 - c. bij het analyseren van een monster de volgende NEN-EN en/of ISO-normen van toepassing zijn of de NEN-uitgaven die deze vervangen:
 - 1°. voor chloride: NEN-EN-ISO 15682;
 - 2°. voor onopgeloste stoffen: NEN-EN 872;
 - 3°. voor biochemische zuurstofverbruik ISO 5815-1/2 of NEN- EN 1899-1/2; en
 - 4°. voor chemische zuurstofverbruik: NEN 6633.
 - 5°. voor ijzerverbindingen: NEN-EN-ISO 17294-2.
 - 6°. voor olie: NEN-EN-ISO 9377-2;
 - 7°. voor arseen, chroom, koper, lood, nikkel en zink: NEN 6966 of NEN-EN-ISO 17294-2 of NEN-EN- ISO 11885, waarbij de elementen worden ontsloten volgens NEN-EN-ISO 15587-1 of NEN-EN-ISO 15587-2;
 - 8°. voor polycyclische aromatische koolwaterstoffen: NEN-EN-ISO 17993;

- 9°. voor nitrietstikstof en nitraatstikstof: NEN-EN-ISO 13395 of NEN-ISO 15923;
- 10°. voor organisch stikstof: NEN-ISO 5663 of NEN 6646;
- 11°. voor ammoniumstikstof: NEN 6646, NEN-EN-ISO 11732 of NEN-EN-ISO 15923-1;
en
- 12°. voor de som van fosforverbindingen: NEN-EN-ISO 15681-1, NEN-EN-ISO 15681-2, NEN-EN-ISO 6878, NEN-EN-ISO 11885 of NEN-EN-ISO 17294-2.
- 13°. voor BTEX: NEN-EN-ISO 15680;
- 14°. voor tetrachlooretheen, trichlooretheen, 1,2-dichlooretheen, 1,1,1-trichloorethaan, vinylchloride, de som van de vijf hiervoor genoemde stoffen, monochloorbenzeen, dichloorbenzeen, trichloorbenzenen: NEN-EN-ISO 10301 of NEN-EN-ISO 15680, waarbij voor vinylchloride enkel NEN-EN-ISO 15680 gebruikt kan worden;
- 15°. voor minerale olie: NEN-EN-ISO 9377-2;
- 16°. voor cadmium, koper, nikkel, lood, zink en chroom: NEN 6966 of NEN-EN-ISO 17294-2 of NEN-EN-ISO 11885, waarbij de elementen worden ontsloten volgens NEN-EN-ISO 15587-1 of NEN-EN-ISO 15587-2;
- 17°. voor kwik: NEN-EN-ISO 17294-2 of NEN-EN-ISO 12846 of NEN-EN-ISO 17852, waarbij kwik wordt ontsloten volgens NEN-EN-ISO 15587-1 of NEN-EN-ISO 15587-2.
- d. ingeval het afvalwater is gezuiverd door middel van een Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA), afhankelijk van de IBA Klasse, NEN-EN 12566-1 of NEN-EN 12566-3 is gebruikt of de NEN-uitgaven die deze vervangen.

Artikel 3.2 Maatwerk- en vergunningvoorschriften

- 1 Een maatwerkvoorschrift is een besluit met daarin één of meerdere aanvullende of afwijkende algemene (uitvoerings)regels voor de uitvoering van de activiteit.
- 2 Een vergunningvoorschrift is een algemene (uitvoerings)regel die in een omgevingsvergunning wordt opgenomen ter aanvulling op of in afwijking van de in hoofdstuk 1, titel 1.4, opgenomen algemene zorgplichten, de in titel 3.2 tot en met titel 3.6 opgenomen specifieke zorgplichten of algemene (uitvoerings)regels.
- 3 In aanvulling op of in afwijking van de in hoofdstuk 1, titel 1.4, opgenomen algemene zorgplichten, de in titel 3.2 tot en met titel 3.6 opgenomen specifieke zorgplichten of algemene (uitvoerings)regels, kan het waterschap, ambtshalve of op aanvraag van een initiatiefnemer, met het oog op de doelen, bedoeld in artikel 1.4 tot en met artikel 1.8, van deze verordening, een maatwerkvoorschrift opleggen of vergunningvoorschriften opnemen in een te verlenen omgevingsvergunning.
- 4 In een maatwerkvoorschrift of in een omgevingsvergunning kan voor bepaalde algemene (uitvoerings)regels een uitvoeringstermijn worden opgenomen.

Artikel 3.3 Algemene meldingsvereisten

- 1 Bij een melding van een activiteit waarvoor op grond van een bepaling opgenomen in titel 3.2 tot en met titel 3.6 van deze verordening een meldingsplicht geldt, worden aan het waterschap in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
 - a. naam, adres en telefoonnummer van de melder;
 - b. indien van toepassing, naam, adres en telefoonnummer van een derde voor wie de melding wordt gedaan;
 - c. naam, adres en telefoonnummer van de kadastraal eigenaar of kadastrale eigenaren van het kadastrale perceel of de kadastrale percelen waar de activiteit wordt uitgevoerd, inclusief kadastrale perceelnummers;
 - d. adres of locatie waar de activiteit wordt uitgevoerd;
 - e. een opgave van de reden voor het uitvoeren van de activiteit;

- f. een situatietekening waarop de locatie van de werkzaamheden in beeld is gebracht;
 - g. een omschrijving van de uit te voeren werkzaamheden;
 - h. inzicht in de mate waarin en de manier waarop de omgeving is betrokken bij de voorbereiding van het initiatief en het mogelijke resultaat hiervan;
 - i. de verwachte datum van het begin van de activiteit; en
 - j. de verwachte duur ervan.
- 2 Bij een melding van een activiteit waarvoor op grond van een bepaling opgenomen in titel 3.3 een meldingsplicht geldt, worden aan het waterschap, in aanvulling op de gegevens en bescheiden bedoeld in het eerste lid, de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
- a. voor de activiteit die plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april: een opgave van de reden dat de activiteit niet plaatsvindt buiten deze periode;
 - b. voor de activiteit die plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april: een opgave van de manier waarop en de termijn waarbinnen het werkterrein in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.

Artikel 3.4 Algemene aanvraagvereisten omgevingsvergunning

- 1 Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit waarvoor op grond van een bepaling opgenomen in titel 3.2 tot en met 3.6 van deze verordening een vergunningplicht geldt, worden in ieder geval de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
- a. naam, adres en telefoonnummer van de aanvrager;
 - b. indien van toepassing, naam, adres en telefoonnummer van een derde voor wie de aanvraag wordt gedaan;
 - c. naam, adres en telefoonnummer van de kadastraal eigenaar of kadastrale eigenaren van het kadastrale perceel of de kadastrale percelen waar de activiteit wordt uitgevoerd, inclusief kadastrale perceelnummers;
 - d. adres of locatie waar de activiteit wordt uitgevoerd;
 - e. een opgave van de reden voor het uitvoeren van de activiteit;
 - f. een situatietekening waarop de locatie van de werkzaamheden in beeld is gebracht;
 - g. een omschrijving van de uit te voeren werkzaamheden;
 - h. inzicht in de mate waarin en de manier waarop de omgeving is betrokken bij de voorbereiding van het initiatief en het mogelijke resultaat hiervan;
 - i. de verwachte datum van het begin van de activiteit; en
 - j. de verwachte duur ervan.
- 2 Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit waarvoor op grond van een bepaling opgenomen in titel 3.3 een vergunningplicht geldt, worden aan het waterschap, in aanvulling op de gegevens en bescheiden bedoeld in het eerste lid, de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
- a. een rapportage van de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen waaruit blijkt dat het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht en niet leidt tot een negatieve beoordeling van de toetsing van de veiligheid van de waterkering;
 - b. voor de activiteit die plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april: een opgave van de reden dat de activiteit niet plaatsvindt buiten deze periode;
 - c. voor de activiteit die plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april: een opgave van de manier waarop en de termijn waarbinnen het werkterrein in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.

Artikel 3.5 Samenloop van meerdere activiteiten

- 1 Wanneer sprake is van meerdere activiteiten die gecombineerd worden uitgevoerd, waarvoor alle activiteiten een vergunningplicht geldt, kan het waterschap één omgevingsvergunning verlenen.
- 2 Wanneer sprake is van meerdere activiteiten die gecombineerd worden uitgevoerd, waarvoor deels een vergunningplicht geldt en deels een meldingsplicht van toepassing is, geldt voor elk van de verschillende deelactiviteiten de meldings- of vergunningplicht.

Artikel 3.6 Rechtsopvolging omgevingsvergunning

Ingevolge artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet zal, ongeacht de daarin opgenomen informatieplicht voor de aanvrager of houder van de omgevingsvergunning, een aangevraagde of verleende omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk gaan gelden voor een ander dan de aanvrager of de vergunninghouder wanneer de ander de rechtsopvolger is van de aanvrager of de houder van een omgevingsvergunning, tenzij dit in de omgevingsvergunning anders is bepaald.

Artikel 3.7 Vangnetvergunningplicht, lozingsactiviteiten en algehele verboden

- 1 Voor een andere activiteit dan waarvoor in dit hoofdstuk regels zijn gesteld, die plaatsvindt in een door het waterschap in artikel 1.10 aangewezen beperkingengebied geldt een vergunningplicht.
- 2 De in het eerste lid opgenomen vergunningplicht geldt niet voor:
 - a. het lozen van stoffen of een warmtevracht op een oppervlaktewaterlichaam of op een zuiveringstechnisch werk afkomstig van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in artikel 3.1 van het Besluit activiteiten leefomgeving; of
 - b. het lozen van een warmtevracht afkomstig van wonen.
- 3 Bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit, bedoeld in het eerste lid:
 - a. worden de in artikel 3.4, eerste lid, onder a tot en met j, opgenomen gegevens en bescheiden verstrekt;
 - b. voor zover die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een waterkering worden de in artikel 3.4, tweede lid, onder a tot en met c, opgenomen gegevens en bescheiden verstrekt.
- 4 Voor een activiteit die een lozing van stoffen of afvalwater betreft, bedoeld in afdeling 7.2, hoofdstuk 2, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, zijn de regels en plichten, zoals die daarin zijn opgenomen, onverkort van toepassing.
- 5 Het waterschap kan voor een activiteit, bedoeld in titels 3.2 tot en met 3.6, en voor een andere dan de hierin bedoelde activiteiten, die plaatsvindt in een door het waterschap in artikel 1.10 aangewezen beperkingengebied, een algeheel verbod opleggen, dat geldt voor één of meerdere beperkingengebieden of specifiek aangewezen gebieden binnen één of meerdere beperkingengebieden.
- 6 Het opleggen van een algeheel verbod, bedoeld in het vierde lid, geschiedt bij verordening, mits sprake is van een calamiteit, bedoeld in artikel 2.28.

Toelichting

Artikel 3.1 – algemene uitvoeringsregels voor toegestane activiteiten in beperkingengebieden

In het eerste lid, onder a, van deze bepaling staan zeven voorschriften die te allen tijde van toepassing zijn op de activiteiten die via een melding of vergunning zijn toegestaan in de beperkingengebieden van het waterschap. De toelichting bij deze zeven voorschriften is als volgt:

- Ad 1. Het waterschap wil op tijd worden geïnformeerd over de start van de activiteit zodat er eventueel toezicht tijdens de werkzaamheden kan worden ingepland en zodat rekening kan worden gehouden met werkzaamheden die het waterschap zelf uitvoert.

- Ad 2. Met hulpconstructies en hulpwerken zijn tijdelijke constructies of werken die tijdens de werkzaamheden nodig blijken om de activiteit uit te voeren, bijvoorbeeld: pontons, slootschotten, bouwsteigers en rijplaten. Het waterschap wil beoordelen of hulpconstructies en hulpwerken passen binnen de algemene regels en zorgplichten van de toegestane activiteit. Naar aanleiding van de beoordeling kan het waterschap extra (maatwerk)voorschriften opleggen.
- Ad 3. Het waterschap wil worden geïnformeerd over de afronding van de activiteit zodat vervolgens een oplevercontrole kan worden ingepland of zodat werkzaamheden die het waterschap ter plaatse zelf uitvoert kunnen worden ingepland.
- Ad 4. Het waterschap wil hierover direct worden geïnformeerd om te weten wat de omvang van de schade is en om daarmee te kunnen beoordelen hoe snel de schade hersteld moet worden.
- Ad 5. Dit voorschrift is in feite een fatsoensnorm. Het voorkomt daarnaast dat het functioneren van het waterstaatswerk kan worden belemmerd en borgt tevens de bereikbaarheid van waterstaatwerken voor inspectiedoeleinden of onderhoud.
- Ad 6. Het waterschap wil hierover worden geïnformeerd om te kunnen beoordelen of en zo ja wanneer en welke maatregelen genomen moeten worden.
- Ad 7. Het waterschap wil hierover worden geïnformeerd om de gevolgen te kunnen beoordelen zodat kan worden bepaald of en zo ja wanneer en welke maatregelen moeten worden genomen.

Met de regel die is opgenomen in het eerste lid, onder b, beoogt het waterschap te bewerkstelligen dat degene die het werk uitvoert, over het besluit beschikt en kennis heeft kunnen nemen van de regels die worden gesteld aan de uitvoering van de activiteit. Het waterschap stelt deze regel ook zodat in geval van ad-hoc toezicht door het waterschap, ter plaatse kan worden vastgesteld of de activiteit toegestaan is.

Artikel 3.2 – maatwerk– en vergunningsvoorschriften

Ingevolge artikel 4.5 Omgevingswet moeten de onderwerpen worden aangewezen waarvoor maatwerkvoorschriften kunnen worden opgesteld. In artikel 4.8 en in artikel 4.10 van de Omgevingswet is geregeld dat het waterschap bevoegd is voor het stellen van de maatwerk- c.q. vergunningvoorschriften.

Artikel 3.3, eerste lid en artikel 3.4, eerste lid – algemene meldings– en aanvraagvereisten omgevingsvergunning

In deze twee bepalingen zijn in beide eerste leden van het artikel de meldings- en aanvraagvereisten voor een omgevingsvergunning opgenomen, ofwel de indieningsvereisten, die bij elke activiteit in dit hoofdstuk voor een melding of de aanvraag om een omgevingsvergunning worden vereist. Een aantal van deze indieningsvereisten worden hieronder toegelicht.

- Artikel 3.3 en 3.4, eerste lid, onder b: Het waterschap wil graag weten als een andere dan de initiatiefnemer de melding doet, wie dan het aanspreekpunt c.q. initiatiefnemer is voor wie de melding wordt gedaan. Aan beiden wordt de correspondentie bij afhandeling van de melding gestuurd.
- Artikel 3.3 en 3.4, eerste lid, onder c: Het waterschap ontvangt graag de gegevens van de perceeleigenaar van het kadastrale perceel of de kadastrale percelen, waar de activiteit wordt uitgevoerd om deze (rechts)persoon in kennis te stellen van een activiteit, wanneer het onduidelijk is of deze (rechts)persoon toestemming heeft verleend. Ondanks het feit dat deze informatie niet leidt tot een andere beoordeling, kan deze informatie bij toezichtactiviteiten van belang zijn.
- Artikel 3.3 en 3.4, eerste lid, onder f: Het waterschap ontvangt graag een duidelijke tekening waarop alle informatie over de uit te voeren werkzaamheden staat weergegeven geeft. Deze dient een goed beeld van de uit te voeren werkzaamheden te geven. Deze

informatie is van belang om na te gaan of de geplande werkzaamheden onder algemene regels uitgevoerd kunnen worden. Daarnaast kan de toezichthouder in het veld op grond van deze gegevens beoordelen of de werken uitgevoerd worden conform de melding of verstrekte vergunning.

- Artikel 3.3 en 3.4, eerste lid, onder g: Samen met een tekening geeft de beschrijving van het werk weer wat er aangelegd of aangepast gaat worden. Dit geeft derden en het waterschap inzicht in de plannen in de fysieke leefomgeving.
- Artikel 3.3 en 3.4, eerste lid, onder h: Voor wat betreft de eis waarin gevraagd wordt *om inzicht [te geven] in de mate waarin en de manier waarop de omgeving is betrokken bij de voorbereiding van het initiatief en het mogelijke resultaat hiervan*, wordt invulling gegeven aan het doel van de wetgever om met de Omgevingswet vroegtijdige participatie te stimuleren. Met dit vereiste wordt bedoeld dat de initiatiefnemer aangeeft of en hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen (derden) bij de voorbereiding van de melding of de aanvraag zijn betrokken en wat dit heeft opgeleverd. Participatie draagt bij aan een gedegen, brede belangenafweging en is daarmee een belangrijk onderdeel van de Omgevingswet. Door participatie krijgen mensen de ruimte om inbreng te leveren met betrekking tot veranderingen in hun leefomgeving. Zo kunnen hun belangen worden meegenomen in de besluitvorming. Zij kunnen zich daardoor gehoord voelen, zowel door de initiatiefnemer als door het waterschap. Zo kunnen uiteindelijk juridische procedures en klachten worden voorkomen. Door goede invulling te geven aan participatie kan de initiatiefnemer een “gedragen” activiteit uitvoeren.

Artikel 3.3, tweede lid, onder a en b en artikel 3.4, tweede lid, onder b en c – stormseizoen vermijden en werkterrein in passende of stormbestendige staat brengen

Het waterschap wil het liefst dat de activiteit in de periode van 1 april tot 1 oktober wordt uitgevoerd omdat de risico's voor de waterveiligheid vanwege de gemiddelde voorkomende weersomstandigheden dan doorgaans lager zijn. Om die reden wordt bij het indienen van een melding of aanvraag om een omgevingsvergunning gevraagd om een onderbouwing van de keuze om de activiteit buiten de gewenste periode uit te voeren. Afhankelijk van de onderbouwing kan het waterschap met een maatwerkvoorschrift opleggen dat de activiteit op een ander moment plaatsvindt.

Als de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, dient bij de melding of aanvraag om een omgevingsvergunning een opgave te worden gevoegd van potentiële beheersmaatregelen om het werkterrein in passende of stormbestendige staat te brengen, waarbij wordt aangegeven binnen welke termijn dit kan worden gerealiseerd. Dit kan leiden tot een maatwerkvoorschrift.

Artikel 3.4, tweede lid, onder a – rapportage waterkerend vermogen

Het waterschap heeft deze rapportage nodig om te beoordelen of het waterkerend vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht en de activiteit niet zal leiden tot een negatieve beoordeling van de veiligheid van de waterkering. Daarvoor kan de initiatiefnemer een adviesbureau in de arm nemen. Afhankelijk van de aard en omvang van de activiteit kan het voorkomen dat een uitgebreide rapportage onnodig is en dat bijvoorbeeld een (korte) beschouwing zou voldoen. Initiatiefnemers kunnen bij twijfel in de vergunningprocedure contact opnemen met het waterschap.

Artikel 3.5 – samenloop

Regelmatig zal het voorkomen dat initiatiefnemers, in het bijzonder ingeval van projecten, meerdere verschillende activiteiten tegelijkertijd of opeenvolgend wensen uit te voeren, waarvoor ofwel een meldingsplicht geldt ofwel een vergunningsplicht. Het waterschap toetst elke activiteit op zijn eigen merites. Dit betekent dat in het geval dat er een meldingsplicht van toepassing is, de initiatiefnemer een melding dient te doen en wanneer deze initiatiefnemer nog een andere activiteit wenst uit te voeren waarvoor een vergunningsplicht geldt, voor die activiteit een vergunning aangevraagd moet

worden. Het waterschap zal bij meerdere vergunningplichtige activiteiten de aanvragen trachten te coördineren, waarbij wanneer mogelijk, één omgevingsvergunning wordt verleend voor verschillende vergunningplichtige activiteiten. In deze vergunning kunnen tevens maatwerkvoorschriften worden opgenomen voor bepaalde meldingsplichtige activiteiten die samenlopen met de activiteiten waarvoor een vergunning wordt aangevraagd. N.B. wanneer tevens andere bevoegde gezagen de activiteiten moeten beoordelen, zal de coördinatieregeling van afdeling 3.5, van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing zijn. Bij samenloop tussen een wateractiviteit en een andere activiteit is het coördinerende bestuursorgaan het 'andere' bestuursorgaan dan het bevoegd gezag voor de wateractiviteit (artikel 10.25 van het Omgevingsbesluit). In die gevallen van samenloop zal het waterschap derhalve niet de coördinatie voor zijn rekening nemen, maar ligt de coördinatie bij de gemeente, de provincie of het Rijk.

Artikel 3.6 – rechtsopvolging omgevingsvergunning

Artikel 5.37, tweede lid, van de Omgevingswet voorziet in een informatieplicht voor de aanvrager of houder van een omgevingsvergunning. Wanneer een aangevraagde of verleende omgevingsvergunning overgaat naar een ander, dan dient de aanvrager of houder van de omgevingsvergunning dat binnen vier weken door te geven aan het waterschap. Deze bepaling regelt echter niet wanneer sprake is van overgang van een aangevraagde of verleende omgevingsvergunning aan een ander. In artikel 3.6 wordt geborgd dat hiervan reeds (van rechtswege) sprake is wanneer door rechtsopvolging een ander aanvrager of houder wordt van de omgevingsvergunning. Rechtsopvolging betekent dat er een aanwijsbare rechtsgeldige titel aanwezig is (bijvoorbeeld een privaatrechtelijke overeenkomst) waaruit blijkt dat er een wijziging in het recht heeft plaatsgevonden waardoor van rechtswege, een ander c.q. de rechtsopvolger, van rechtswege als aanvrager van een omgevingsvergunning of als vergunninghouder kan worden beschouwd.

Artikel 3.7 – vangnetvergunning, lozingsactiviteiten en algehele verboden

In titel 3.2 tot en met titel 3.6 zijn voor de meeste voorkomende activiteiten in het beheergebied van het waterschap algemene regels, zorg-, meldings-, en vergunningplichten opgesteld. Voor de activiteiten die niet zijn gereguleerd in deze Waterschapsverordening geldt de vangnetvergunningplicht, opgenomen in artikel 3.7. Voor de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een andere activiteit, dan die geregeld zijn in de titels 3.2 t/m 3.6, gelden de indieningsvereisten opgenomen in artikel 3.4.

Deze Waterschapsverordening omvat nog niet de (eigen) regels en plichten voor een aantal specifieke lozingsactiviteiten die het waterschap met de inwerkingtreding van de Omgevingswet in beheer krijgt van het Rijk. Tijdelijk maakt het waterschap dan ook gebruik van het overgangsrecht van de Omgevingswet (artikel 22.14), waarbij de regels en plichten voor deze lozingsactiviteiten zijn opgenomen in de bruidsschat in afdeling 7.2, hoofdstuk 2, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet, die van rechtswege aan de waterschappen ter beschikking worden gesteld voor de nieuwe Waterschapsverordening. Het vierde lid van deze bepaling bepaalt dat de regels en plichten die voor deze lozingsactiviteiten zijn opgenomen in de bruidsschat onverkort van toepassing zijn in het beheergebied van het waterschap Noorderzijlvest. Dit lid zal komen te vervallen zo gauw het waterschap de regels voor deze lozingsactiviteiten heeft omgezet in eigen regels en plichten die opgenomen worden in titel 3.6 van de verordening.

Deze bepaling regelt, tot slot, ook de bevoegdheid van het waterschap (ontleend uit de Waterschapswet en Omgevingswet) om in hoofdstuk 3 algehele verboden op te leggen voor specifieke activiteiten in bepaalde beperkingengebieden of in specifiek aangewezen gebieden binnen deze beperkingengebieden. Zo geldt er voor de activiteit "onttrekken van oppervlaktewater" een algeheel verbod om water te onttrekken uit oppervlaktewaterlichamen waarnaar geen wateraanvoer mogelijk is en geldt er ook een algeheel verbod voor het lozen vanaf een agrarische wasplaats op een

ecologisch kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam of oppervlaktewaterlichaam waarnaar geen wateraanvoer mogelijk is.

TITEL 3.2 Activiteiten in en nabij oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden (waterkwantiteit)

§ 3.2.1 Afrasteringen, schuttingen en hekwerken

Artikel 3.8 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van afrasteringen, schuttingen en hekwerken in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.9 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit bedoeld in artikel 3.8, houden in elk geval in dat:

- a. een voor het watersysteembeheer passende doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt geborgd;
- b. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- c. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- d. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- e. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- f. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- g. een aanwezige of voorziene natuurvriendelijke oever in primaire oppervlaktewaterlichamen niet wordt aangetast;
- h. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- i. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet wordt gehinderd;
- j. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem
- k. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.10 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.8, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, geldt dat er geen uitlopende materialen gebruikt worden die kunnen leiden tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit of vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.8, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.11 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.8, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplichten, bedoeld in artikel 3.9, niet geschonden worden;

- b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
- a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. de afrastering, de schutting of het hekwerk een functie heeft.

Artikel 3.12 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De vergunningaanvraag, bedoeld in artikel 3.11, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een opgave van de afmetingen, de constructie van de afrastering, de schutting of het hekwerk en de te gebruiken materialen.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels voor het aanleggen van afrasteringen, schuttingen en hekwerken in en nabij oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden. Met deze regels borgt het waterschap het functioneren, beheren en onderhouden van watergangen en bergingsgebieden.

Voor deze activiteit gelden zorgplichten voor bergingsgebieden, tertiaire en secundaire wateren en een specifieke uitvoeringsregel voor alle oppervlaktewateren. Voor het aanleggen van afrasteringen, schuttingen of hekwerken in of nabij een primair oppervlaktewaterlichaam geldt een vergunningplicht, omdat de beoogde afrasteringen, schuttingen of hekwerken geen negatieve invloed mogen hebben op het beheer en onderhoud van het watersysteem. Ook de doorstroming van het water mag niet door deze activiteit aangetast worden. Het waterschap wil dit zorgvuldig kunnen beoordelen.

Artikel 3.9, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen passende doorstroming

Met “passende doorstroming” wordt bedoeld dat de activiteit niet mag leiden tot dat er (op termijn) zodanige opstuwing van het water plaatsvindt waardoor het waterpeil wordt beïnvloed.

Artikel 3.9, aanhef en onder h en i – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling en vaarwegverkeer niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Afrasteringen, schuttingen en hekwerken kunnen de eventuele maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met “onaanvaardbaar” wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en op welke wijze rekening gehouden kan worden met de maatschappelijke functievervulling van het betreffende oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.10 – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de constructies van afrasteringen, schuttingen en hekwerken. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.11, derde lid, onder c – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Omdat afrasteringen, schuttingen en hekwerken een risico kunnen vormen voor belemmering van beheer en onderhoud van primaire oppervlaktewaterlichamen wordt dit aspect nadrukkelijk meegenomen in de beoordeling. Het waterschap wil voorkomen dat door deze activiteit er meerkosten ontstaan voor het onderhoud van het water. Het waterschap moet beide kanten van het oppervlaktewaterlichaam kunnen bereiken. Het aanleggen van afrasteringen, schuttingen en hekwerken kan ertoe leiden dat de toegang voor onderhoudsmachines geblokkeerd worden. Daarom mag afrastering alleen worden aangelegd als aangetoond is dat de doorgang voor het waterschap voor het onderhoud van het water is geborgd. In sommige gevallen worden specifieke voorschriften opgelegd in de vergunning om het uit te voeren onderhoud mogelijk te maken.

§ 3.2.2 Beplanting aanplanten

Artikel 3.13 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanplanten van beplanting in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.14 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten waterkwantiteit, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.13, houden in elk geval in dat:

- a. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet wordt aangetast;
- b. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- c. beplanting op korte en lange termijn geen belemmerende werking heeft op de bergingsfunctie van bergingsgebieden;
- d. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloedt;
- e. een aanwezige of voorziene natuurvriendelijke oever in primaire oppervlaktewaterlichamen niet wordt aangetast;
- f. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- g. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- h. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet wordt gehinderd.

Artikel 3.15 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.13, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.13, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.16 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.13, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplichten, bedoeld in artikel 3.14, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.

Artikel 3.17 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.16, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een uitgebreide beschrijving met daarbij de afmetingen van de beplanting.

Toelichting

Met deze paragraaf is beoogd doorstroming, beheer en onderhoud van het watersysteem te waarborgen door regels te stellen voor het aanplanten van beplanting (zoals bomen, struiken en heggen) in en nabij oppervlaktewaterlichamen en in bergingsgebieden.

Oppervlaktewaterlichamen kunnen op allerlei manieren worden beïnvloed door beplanting. Doorstroming, beheer en onderhoud kunnen belemmerd worden. Graafwerkzaamheden kunnen de grasbekleding beschadigen waardoor het talud mogelijk instabiel wordt. In bergingsgebieden kan sommige beplanting door overwoekering (en nalatig onderhoud) (op termijn) zorgen voor een afname van de bergingscapaciteit.

In bergingsgebieden, secundaire en tertiaire oppervlaktewaterlichamen gelden de algemene en specifieke zorgplichten. Omdat primaire oppervlaktewaterlichamen van groter belang zijn voor het watersysteem als geheel, is daar gekozen voor een vergunningplicht. Een algemene uitvoeringsregel die overal geldt, houdt in dat de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt.

Met de behandeling van de vergunningaanvraag wordt beoordeeld wat de korte- en langetermijneffecten zijn op de ecologische toestand van het water en op beheer en onderhoud.

Artikel 3.14, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – voorkomen aantasting bestaande of voorziene natuurvriendelijke oever

Het waterschap stelt als zorgplicht dat beplanting geen negatieve effecten heeft op aanwezige of voorziene natuurvriendelijke oevers. Het verdient de voorkeur dat een natuurvriendelijke oever vanaf een aangrenzend perceel kan worden onderhouden door het waterschap. Beplanting kan hieraan in de weg staan.

Artikel 3.16, derde lid, c – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Omdat beplanting

een risico kan vormen voor belemmering van beheer en onderhoud van primaire oppervlaktewaterlichamen wordt dit aspect nadrukkelijk meegenomen in de beoordeling. Het waterschap wil voorkomen dat door deze activiteit er meerkosten ontstaan voor het onderhoud van het water. Het waterschap moet beide kanten van het oppervlaktewaterlichaam kunnen bereiken. Het aanplanten van beplanting kan ertoe leiden dat de toegang voor onderhoudsmachines (op termijn) geblokkeerd wordt. Daarom mag beplanting alleen worden aangeplant als aangetoond is dat de doorgang voor het waterschap voor het onderhoud van het water is geborgd. In sommige gevallen worden specifieke voorschriften opgelegd in de vergunning om het uit te voeren onderhoud mogelijk te maken.

§ 3.2.3 Beplanting rooien

Artikel 3.18 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het rooien van beplanting in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.19 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.18, houden in elk geval in dat:

- a. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- b. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- c. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- d. verbetering van de ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.20 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.18, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.18, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.21 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.18, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. beplanting van 5 meter of hoger gerooid wordt inclusief stronken en wortels binnen een afstand van 2 meter tot de stam en tot een diepte van 1 meter;
 - b. beplanting lager dan 5 meter gerooid wordt inclusief stronken en wortels binnen een afstand van 1 meter tot de stam en tot een diepte van 0,5 meter;
 - c. beplanting, takken en andere resten die tijdens het rooien vrij komen, onmiddellijk worden verwijderd;
 - d. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse van de activiteit overeenkomt met het aangrenzende profiel;

- e. na afronding van de activiteit, geroerde grond ter plaatse van het talud wordt ingezaaid met graszaad.

Artikel 3.22 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.21, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van het type beplanting dat gerooid moet worden;
- b. een opgave van de afmetingen van de beplanting.

Toelichting

Met deze paragraaf is beoogd doorstroming, beheer en onderhoud van het watersysteem te waarborgen door regels te stellen voor het rooien van beplanting (zoals bomen, struiken en heggen) in en nabij oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden.

Het rooien van beplanting kan zonder melding of vergunning, toestemmingsvrij, uitgevoerd worden in tertiaire en in secundaire oppervlaktewateren en in bergingsgebieden. Het waterschap wil echter op de hoogte zijn van het rooien van beplanting in en nabij primaire oppervlaktewaterlichamen. De plaats van de activiteit, de manier van uitvoering en het tijdsplan kunnen namelijk van invloed zijn op het onderhoudsschema van het waterschap. Daarnaast wil het waterschap toezicht kunnen houden op dat er geen beplanting wordt gerooid die van belang is voor de instandhouding van de oevers van primaire wateren. Vandaar dat hiervoor een meldingsplicht geldt.

Artikel 3.19, aanhef en onder c en d – specifieke zorgplicht – ecologische waterkwaliteit

Met name beplanting die aanwezig is in de oeverzone van een oppervlaktewaterlichaam kan een positieve bijdrage leveren aan de waarde van het ecologische watersysteem. Bij het rooien van deze beplanting dient daarmee zoveel mogelijk rekening gehouden te worden.

Artikel 3.21, vierde lid, onder a en b – algemene uitvoeringsregel – wijze van rooien

Om verzakking van de onderhoudsstroken en schade aan onderhoudsmaterieel te voorkomen, moeten stronken en wortels ook worden verwijderd. Om onnodig grote ontgravingen te voorkomen, variëren de regels hiervoor naargelang de hoogte van de beplanting.

Artikel 3.21, vierde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – inzaaien graszaad

Als uitvoeringsregel is opgenomen dat taluds worden ingezaaid met graszaad. Dit is om de stabiliteit van het talud te waarborgen.

§ 3.2.4 Bouwwerken

Artikel 3.23 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een bouwwerk in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.24 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.23, houden in elk geval in dat:

- a. een voor het watersysteembeheer passende doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt geborgd;
- b. het natte profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet wordt aangetast;
- c. het waterbergend vermogen van bergingsgebieden niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- d. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;

- e. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- f. een aanwezige of voorziene natuurvriendelijke oever in primaire oppervlaktewaterlichamen niet wordt aangetast;
- g. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- h. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- i. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet onaanvaardbaar wordt gehinderd
- j. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem
- k. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.25 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.23, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. het bouwwerk zo wordt aangelegd dat het niet kan vervormen of verzakken.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.23, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, geldt dat er geen uitlogende materialen gebruikt worden die kunnen leiden tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit of vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.23, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.26 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.23, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.24, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.

Artikel 3.27 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.26, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een opgave van de afmetingen van het bouwwerk.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het plaatsen van bouwwerken zoals woningen, schuren en andere constructies, zoals sluizen, in en nabij oppervlaktewaterlichamen of in bergingsgebieden. Onder aanleggen vallen ook bouwkundige wijzigingen waarmee de bestemming, de vorm of het eigen gewicht van het bouwwerk wordt gewijzigd.

Vanwege het grote belang en de risico's ter plaatse geldt een vergunningplicht in en nabij primaire oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden. Het is namelijk van belang dat de gevolgen van dit type activiteit worden beoordeeld en maatwerk wordt geleverd waar nodig. Het waterschap gaat terughoudend om met het verstrekken van vergunningen voor bouwwerken. Voor secundaire en tertiaire oppervlaktewaterlichamen gelden enkel de zorgplichten en algemene uitvoeringsregels.

Bouwwerken die dichtbij het talud staan, kunnen leiden tot inzakkingen of het onderhoud bemoeilijken. Om de bereikbaarheid voor onderhoud te waarborgen, is afstemming met de eigenaar van het aangrenzende perceel nodig. Van groot belang is ook dat de doorvoer van water niet onder het bouwwerk lijdt. Daarom worden door het waterschap gestelde aan- en afvoernormen en de wijze van onderhoud beoordeeld in het vergunningentrajec.

Artikel 3.24, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen passende doorstroming

Met "passende doorstroming" wordt bedoeld dat de activiteit niet mag leiden tot dat er (op termijn) zodanige opstuwing van het water plaatsvindt waardoor het waterpeil wordt beïnvloed.

Artikel 3.24, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – functioneren van kunstwerken

Het aanleggen of wijzigen van een bouwwerk mag niet van negatieve invloed zijn op het functioneren van kunstwerken. Met name oeververdedigingswerken kunnen aangetast worden door de grondbelasting van een bouwwerk. Een initiatiefnemer moet zich hier bewust van zijn en er rekening mee houden in het ontwerp.

Artikel 3.24, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – voorkomen aantasting bestaande of voorziene natuurvriendelijke oever

Ingeval de activiteit uitgevoerd wordt op een locatie waar een natuurvriendelijke oever is aangelegd of reeds is voorzien, dan dient bij de uitvoering van de activiteit hiermee rekening gehouden te worden. Bestaande natuurvriendelijke oevers dienen aangepast of gecompenseerd te worden. In het laatste geval zijn de regels over het aanleggen van natuurvriendelijke oevers van toepassing. Voor reeds voorziene natuurvriendelijke oevers dient bij de uitvoering van de activiteit geborgd te worden dat er ruimte blijft voor de voorziene natuurvriendelijke oever.

Artikel 3.25, tweede lid – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de constructies van bouwwerken. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.26, derde lid, onder b – beoordelingsregel – meer geschikte locatie

Het waterschap heeft bij voorkeur dat de activiteit niet in of nabij primaire oppervlaktewaterlichamen of bergingsgebieden wordt uitgevoerd vanwege de potentiële belemmering voor de doorstroming, het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater en mogelijke afname van de bergingscapaciteit van het bergingsgebied. Om die reden beoordeelt het waterschap of er andere, meer geschikte locaties buiten de beperkingengebieden zijn om de activiteit uit te kunnen voeren.

Artikel 3.26, derde lid, onder c – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De

beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor bouwwerken moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap. In sommige gevallen worden specifieke voorschriften opgelegd in de vergunning om het uit te voeren onderhoud van oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden mogelijk te maken.

§ 3.2.5 Bruggen en overkluizingen

Artikel 3.28 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een brug of overkluizing in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.29 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.28, houden in elk geval in dat:

- a. een voor het watersysteembeheer passende doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt geborgd;
- b. het natte profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- c. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- d. het functioneren van andere kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- e. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- f. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- g. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet wordt gehinderd;
- h. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- i. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.30 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.28, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. de brug of de overkluizing zo wordt aangelegd dat die niet kan vervormen of verzakken;
 - c. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die kunnen leiden tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit of vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem
 - d. ingeval het oppervlaktewaterlichaam, waarvan het waterschap geen vaarwegbeheerder is, een maatschappelijke functie vervult, de brug of overkluizing een doorvaarthoogte en doorvaartbreedte heeft die passend zijn voor de maatschappelijke functie van het oppervlaktewaterlichaam.

- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.28, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.31 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.28, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.32 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.31, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van de afmetingen en de constructie van het werk;
- b. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de voor deze functie vereiste minimale doorvaarthoogte en doorvaartbreedte van de brug of overkluizing.

Artikel 3.33 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.28, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.29, niet geschonden worden;
 - b. de minimaal benodigde doorstroomcapaciteit van het oppervlaktewaterlichaam in stand blijft;
 - c. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de minimale doorvaarthoogte en doorvaartbreedte van brug of overkluizing voldoen aan de daartoe geldende normen voor de aangewezen doorvaarthoogten en -breedten;
 - d. voor oppervlaktewaterlichamen met een maatschappelijke functie, de doorvaarthoogte en doorvaartbreedte van brug of overkluizing voor die functie passend zijn;
 - e. voor oppervlaktewaterlichamen die varend worden onderhouden door het waterschap, de brug of overkluizing een doorvaarthoogte en -breedte hebben die toereikend zijn voor het varend onderhoud;
 - f. voor oppervlaktewaterlichamen die door het waterschap niet varend worden onderhouden, die geen maatschappelijke functie vervullen en waarvan het waterschap geen vaarwegbeheerder is, tussen brug of overkluizing en het waterpeil een afstand van minimaal 50 centimeter is voorzien;
 - g. aan de onder c, d, e en f genoemde eisen wordt voldaan bij zomerpeil of vast peil;
 - h. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. voor oppervlaktewaterlichamen die door het waterschap varend worden onderhouden, de brug of overkluizing een minimale doorvaarthoogte heeft van 1,25 meter (of 50 centimeter ingeval van een beweegbare brug) en een minimale doorvaartbreedte van 2,5 meter;

- b. voor oppervlaktewaterlichamen die door het waterschap niet varend worden onderhouden, die geen maatschappelijke functie vervullen en waarvan het waterschap geen vaarwegbeheerder is, de afstand tussen brug of overkluizing en het waterpeil minimaal 50 centimeter is.

Artikel 3.34 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.33, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van de afmetingen en de constructie van het werk;
- b. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap geen vaarwegbeheerder is, informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de voor deze functie vereiste minimale doorvaarthoogte en doorvaartbreedte van de brug of overkluizing.

Toelichting

Deze paragraaf bevat de regels voor het aanleggen van bruggen en overkluizingen in oppervlaktewaterlichamen. Met overkluizingen wordt hier bedoeld: constructies (kunstwerken) waarmee een oppervlaktewater wordt overweld waarbij de overwelving meerdere maatschappelijke functies kan dienen en waarbij het profiel van het water doorgaans onaangetast blijft. Met bruggen wordt hier bedoeld: constructies (kunstwerken) die oppervlaktewater overbruggen, ter ontsluiting van wegen om doorgang te verschaffen aan voetgangers, dieren, voertuigen en diensten.

Onder aanleggen wordt tevens bedoeld significante wijzigingen. De regels borgen onder meer het minimale doorstroomprofiel en het beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam. De voorschriften over doorvaarthoogte- en breedte zijn gesteld specifiek ten behoeve van de vaarwegfunctie, maatschappelijke functie en varend onderhoud van oppervlaktewaterlichamen.

Voor tertiaire oppervlaktewaterlichamen volstaan de zorgplichten en de algemene uitvoeringsregels. Voor secundaire oppervlaktewaterlichamen gelden meldingsplicht, zorgplicht en algemene uitvoeringsregels. Voor primaire oppervlaktewaterlichamen is een vergunningplicht opgenomen omdat de belangen en risico's op belemmering van de primaire functies van het oppervlaktewaterlichaam het grootst zijn en vanwege de behoefte aan de mogelijkheid om maatwerk toe te passen.

Als de brug of overkluizing wordt aangelegd in of nabij een waterkering, is de paragraaf met regels over het aanleggen van bouwwerken in en nabij waterkeringen eveneens van toepassing.

Artikel 3.29, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen passende doorstroming

Met "passende doorstroming" wordt bedoeld dat de activiteit niet mag leiden tot dat er (op termijn) zodanige opstuwing van het water plaatsvindt waardoor het waterpeil wordt beïnvloed.

Artikel 3.29, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – niet onaanvaardbare aantasting natte profiel

De activiteit kan leiden tot enige aantasting van het natte profiel van het oppervlaktewaterlichaam door het aanbrengen van pijlers en landhoofden (onderdelen van de constructie van de brug). Het doorstroomprofiel van de watergang mag niet zo klein worden dat de doorstroming onaanvaardbaar wordt belemmerd. Hydrologen van het waterschap beoordelen dit zo nodig.

Artikel 3.29, aanhef en onder f en g – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling en vaarwegverkeer niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Bruggen en overkluizingen mogen de eventuele maatschappelijke functieervulling van het watersysteem niet onaanvaardbaar hinderen. Met "onaanvaardbaar" wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en of bijvoorbeeld de constructie van de brug of overkluizing daarvoor passend is.

Artikel 3.30, aanhef en onder c – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de constructies van bruggen en overkluizingen. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.30, aanhef en onder d – algemene uitvoeringsregel – maatschappelijke functieervulling

Bruggen en overkluizingen moeten breed en hoog genoeg zijn voor de eventuele maatschappelijke functie van het oppervlaktewater. De melder onderzoekt zelf of de te overbruggen of overkluizen watergang een maatschappelijke functie heeft. In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart.

Artikel 3.32, aanhef en onder b – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functieervulling van het watersysteem

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functieervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. Als de watergang een maatschappelijke functie heeft, moet ook onderbouwd zijn welke afmetingen voor de brug of overkluizing passend zijn. In sommige gevallen doet de melder er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie. Specifiek in het kader van deze activiteit kan participatie inzicht verschaffen in de eventuele maatschappelijke functie van de watergang en hoe de brug of overkluizing hieraan tegemoet komt.

Artikel 3.33, derde lid, onder b – beoordelingsregel – doorstroomcapaciteit

Het waterschap hanteert minimale afvoernormen voor primaire oppervlaktewateren. Op basis van de afvoernormen en de oppervlakte van het afstromend gebied komt een minimaal benodigd doorstroomprofiel tot stand. Het waterschap toetst bij de beoordeling van het initiatief of het oppervlaktewater blijft voldoen aan het minimaal benodigde doorstroomprofiel en/of de stroomsnelheden niet te hoog kunnen oplopen. De aanwezigheid van een brug of overkluizing mag er niet toe leiden dat onder omstandigheden water onvoldoende kan worden afgevoerd. Een brug of overkluizing zou daarnaast de doorvoer naar een benedenstrooms deel van het watersysteem kunnen belemmeren. Het waterschap regelt via vergunningvoorschriften dat de doorstroomcapaciteit geborgd is.

Artikel 3.33, derde lid, onder c – beoordelingsregel – minimale doorvaarthoogten bij oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is

Waterschappen worden voor sommige wateren als vaarwegbeheerder aangewezen door de provincie. Dit geldt voor vaarwegen die bestemd zijn voor recreatief vaarwegverkeer en niet voor beroepsvaart. Het vaarwegbeheer houdt in dat het waterschap verantwoordelijk is voor instandhouding van het voor het vaarwegverkeer benodigde profiel. Recente versies van de Richtlijnen Vaarwegen van het Rijk en de Basisvisie Recreatietoervaart Nederland (BRTN) geven

richting aan de doorvaarthoogten en -breedten. Uit de provinciale omgevingsverordening volgt de norm voor het doorvaartprofiel voor de aangewezen vaarwegen.

Artikel 3.33, derde lid, onder d – beoordelingsregel – minimale doorvaarthoogten bij oppervlaktewaterlichamen die een maatschappelijke functie vervullen

Bruggen en overkluizingen moeten breed en hoog genoeg zijn voor de eventuele maatschappelijke functie van de watergang. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of de te overbruggen of overkluizen watergang een maatschappelijke functie heeft. In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen. De initiatiefnemer informeert het waterschap hierover met een gedegen onderbouwing (zie aanvraagvereisten). Als de watergang een maatschappelijke functie heeft, moet ook onderbouwd zijn welke afmetingen voor de brug of overkluizing passend zijn. In sommige gevallen doet de initiatiefnemer er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of een expert-organisatie. Dit kan het waterschap zo nodig ook verplicht stellen.

Artikel 3.33, derde lid, onder e – beoordelingsregel – minimale doorvaarthoogten bij oppervlaktewaterlichamen waar varende onderhoud wordt gepleegd

Het waterschap voert het onderhoud bij voorkeur uit vanaf de kant van de watergang. Als dat niet mogelijk is, wordt de watergang varende onderhouden. Bruggen en overkluizingen in deze watergangen mogen hiervoor geen belemmering vormen. Daarom worden hiervoor minimale afmetingen gesteld, waaraan het ontwerp van de brug of overkluizing wordt getoetst.

Artikel 3.33, derde lid, onder f – beoordelingsregel – minimale doorvaarthoogten bij overige primaire oppervlaktewaterlichamen

Met het oog op schommelingen van het waterpeil is gekozen voor een minimale afstand van 50 centimeter tussen brug of overkluizing en waterpeil. Met deze afstand wordt geborgd dat bruggen en overkluizingen ook bij hoog water geen belemmering vormen voor de doorstroming.

Artikel 3.33, derde lid, onder g – beoordelingsregel – zomerpeil of vast peil bepalend voor afmetingen

Initiatieven worden getoetst aan de situatie van het ter plaatse gevoerde zomerpeil of heersende vast peil onder normale omstandigheden. Voor zomerpeil is gekozen omdat dit het hoogste streefpeil of praktijkpeil is. In de praktijk kan het waterpeil hoger zijn. Het wordt daarom geadviseerd enige marge in acht te nemen voor de doorvaarthoogte.

Artikel 3.33, derde lid, onder h – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor bruggen en met name overkluizingen moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Artikel 3.34, aanhef en onder b – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

Zie 'Artikel 3.32, aanhef en onder b – specifiek meldingsvereiste - effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem'.

§ 3.2.6 Dammen met duiker

Artikel 3.35 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen en verbreden van een dam met duiker in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.36 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.35, houden in elk geval in dat:

- a. een voor het watersysteembeheer passende doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt geborgd;
- b. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- c. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- d. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet onaanvaardbaar wordt gehinderd;
- e. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- f. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- g. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- h. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.37 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.35, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. voor zover een bestaande dam zonder duiker verbreed wordt, dat een duiker wordt aangelegd die voldoet aan de in deze paragraaf opgenomen regels;
 - c. voor zover een bestaande dam met duiker verbreed wordt, dat de duiker voldoet aan de in deze paragraaf opgenomen regels;
 - d. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die kunnen leiden tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit of vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem;
 - e. ingeval beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam wordt doorkruist en onderhoud van het primair oppervlaktewaterlichaam vanaf de kant plaatsvindt:
 - 1°. de dam een minimale bovenbreedte heeft van 4 meter;
 - 2°. de kruinhoogte van de dam overeenkomt met de maaiveldhoogte van de aangrenzende percelen;
 - 3°. de duiker een gronddekking heeft van tenminste 0,50 meter.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.35, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. de dam en de duiker robuust zijn;
 - b. de duiker zonder knikpunten of bochten wordt aangelegd of verlengd;
 - c. de duiker zo wordt aangelegd of verlengd dat deze niet kan vervormen of verzakken;
 - d. de as van de duiker in het midden van het oppervlaktewaterlichaam wordt aangelegd;
 - e. ter hoogte en binnen 5 meter aan weerszijden van de dam, de in het oppervlaktewaterlichaam aanwezige baggerspecie tot aan de vaste bodem wordt

- verwijderd of bij afwezigheid daarvan, voor zover de stabiliteit van het nieuwe talud, de dam en duiker van het oppervlaktewaterlichaam voldoende geborgd is;
- f. in het oppervlaktewaterlichaam uitkomende lozingsvoorzieningen aangepast worden om vrije lozing te waarborgen;
 - g. ingeval de dam breder wordt dan 12 meter, het verlies aan waterbergingscapaciteit ten gevolge van het deel breder dan 12 meter wordt gecompenseerd, waarbij direct voorafgaand aan de activiteit, binnen hetzelfde peilgebied en binnen een straal van 2,5 kilometer van de activiteit, minimaal dezelfde oppervlakte aan oppervlaktewater wordt aangelegd, tenzij dit al aantoonbaar gecompenseerd is in de drie jaar ervoor;
 - h. ingeval de activiteit leidt tot één of meerdere extra dammen naar een aaneengesloten perceel dat reeds door een dam ontsloten wordt, de door de aanleg van de extra dam of dammen verloren gegane waterbergingscapaciteit wordt gecompenseerd, waarbij direct voorafgaand aan de activiteit, binnen hetzelfde peilgebied en binnen een straal van 2,5 kilometer van de activiteit, minimaal dezelfde oppervlakte aan oppervlaktewater wordt aangelegd, tenzij dit al aantoonbaar gecompenseerd is in de drie jaar ervoor;
 - i. ingeval de activiteit leidt tot een dam ten behoeve van een ander doel dan het ontsluiten van een perceel, de door de aanleg van de dam verloren gegane waterbergingscapaciteit wordt gecompenseerd, waarbij direct voorafgaand aan de activiteit, binnen hetzelfde peilgebied en binnen een straal van 2,5 kilometer van de activiteit, minimaal dezelfde oppervlakte aan oppervlaktewater wordt aangelegd, tenzij dit al aantoonbaar gecompenseerd is in de drie jaar ervoor.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.35, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat de afstand tussen twee duikers gemeten in de lengterichting van het oppervlaktewaterlichaam minimaal 5 meter bedraagt.

Artikel 3.38 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.35, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam, voor zover het een dam betreft van 30 meter breed of smaller.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. een duiker tot en met 12 meter, een inwendige diameter heeft van tenminste 300 millimeter;
 - b. een duiker langer dan 12 meter tot en met 20 meter, een inwendige diameter heeft van tenminste 400 millimeter;
 - c. een duiker langer dan 20 meter tot en met 30 meter, een inwendige diameter heeft van tenminste 500 millimeter;
 - d. een duiker die een openbare weg of spoorweg kruist, een inwendige diameter heeft van tenminste 600 millimeter;
 - e. ingeval toepassing wordt gegeven aan de minimaal benodigde inwendige diameter van de duiker, bedoeld in het vierde lid, onder a tot en met d, geldt voor de hoogteligging van de duiker dat deze bij winterpeil of vast peil zodanig wordt gelegd en hierop wordt gehouden dat deze voor 90% onder de waterlijn ligt of ingeval sprake is van een beperkte waterdiepte, de binnenonderkant van de duiker op de vaste bodemhoogte van het oppervlaktewaterlichaam wordt gelegd.

Artikel 3.39 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.38, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van of de dam met duiker wordt aangelegd ten behoeve van het ontsluiten van een perceel;
- b. een opgave van de afmetingen van het werk, waaronder de lengte van de duiker in meter en de inwendige diameter in millimeter;
- c. een opgave van het aantal reeds aanwezige perceelontsluitingen van het perceel dat wordt ontsloten;
- d. ingeval verloren gegane waterbergingscapaciteit moet worden gecompenseerd, bedoeld in artikel 3.37, tweede lid, onder g, h of i, een opgave van het aantal vierkante meters verloren gegane waterbergingscapaciteit, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden;
- e. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de voor deze functie noodzakelijke inwendige diameter van de duiker.

Artikel 3.40 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.35, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam, voor zover het een dam betreft die breder is dan 30 meter, of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.36, niet geschonden worden;
 - b. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, de aanleg van de dam noodzakelijk is;
 - c. dat de duiker voldoende doorstroomcapaciteit en de juiste hoogteligging heeft om de door het waterschap gewenste doorstroming te waarborgen;
 - d. voorzieningen zijn getroffen van waaruit de duiker doorgespoten kan worden;
 - e. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de activiteit in den droge wordt uitgevoerd;
 - b. de duiker een gronddekking heeft van tenminste 0,50 meter;
 - c. een duiker langer dan 70 meter is voorzien van minimaal één voorziening van waaruit de duiker doorgespoten kan worden;
 - d. voor duikers van 70 meter of langer, voor elke 70 meter een voorziening wordt gerealiseerd van waaruit de duiker doorgespoten kan worden.

Artikel 3.41 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.40, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van of de dam met duiker wordt aangelegd ten behoeve van het ontsluiten van een perceel;
- b. een opgave van de afmetingen van het werk, waaronder de lengte van de duiker in meter en de inwendige diameter in millimeter;
- c. een opgave van het aantal reeds aanwezige perceelontsluitingen van het perceel dat wordt ontsloten;

- d. ingeval verloren gegane waterbergingscapaciteit moet worden gecompenseerd, bedoeld in artikel 3.37, tweede lid, onder g, h of i, een opgave van het aantal vierkante meters verloren gegane waterbergingscapaciteit, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden;
- e. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de voor deze functie noodzakelijke inwendige diameter van de duiker.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels voor het aanleggen en verbreden van dammen met duikers in of nabij oppervlaktewaterlichamen. Dammen met duikers zijn er doorgaans om percelen te ontsluiten. In sommige gevallen worden dammen met duikers die in of nabij primaire oppervlaktewateren zijn gelegen door het waterschap gebruikt voor het beheer en onderhoud van het water. Dit zijn de zogenaamde onderhoudsdammen. Dammen met een peilscheidende functie vallen niet onder deze activiteit. Voor peilscheidende dammen zijn de regels uit de paragraaf voor het aanleggen van peilscheidingen van toepassing.

In tertiaire wateren gelden alleen de zorgplicht en enkele algemene uitvoeringsregels vanwege het feit dat het waterschap minder belang hecht aan activiteiten die plaatsvinden in tertiaire wateren. Voor primaire en secundaire oppervlaktewaterlichamen is dat anders. Een meldingsplicht of vergunningplicht is daar van toepassing omdat waterberging en waterdoorstroming een grotere rol spelen in deze wateren.

Voor de meldingsplichtige activiteiten gelden zeer specifieke regels voor duikers. Dit is het geval omdat het waterschap meldingen niet standaard beoordeelt, zoals in het vergunningentraject. De voorgeschreven diameters zijn afhankelijk van de lengte van de duiker. De minimale afmetingen beogen optimalisatie van de waterhuishouding, verbetering van aan- en afvoer en het voorkomen van verstoppingen. De diepteligging van de duiker is afhankelijk van de waterstand bij het winterpeil of vast peil. In sommige gevallen is de minimaal voorgeschreven diameter niet toereikend. Maatwerk is dan mogelijk en dan kan het waterschap een grotere duikerdiameter voorschrijven.

Anders dan voor de meldingsplichtige activiteiten, zijn de uitvoeringsregels voor de duikerdiameter bij vergunningplichtige activiteiten niet vastgelegd. Het waterschap bepaalt namelijk aan de hand van de vergunningaanvraag welke voorschriften nodig zijn en voert daarvoor zo nodig een hydrologische berekening uit. Op basis van deze berekening worden bijvoorbeeld eisen gesteld aan de doorstroomcapaciteit en de hoogteligging van de duiker. Onder andere de locatie en het materiaal van de duiker en de breedte van de dam spelen hier een rol.

Ingeval voor de aanleg van de dam met duiker het oppervlaktewater tijdelijk gestremd moet worden, zijn de regels uit de paragraaf over het stremmen van het oppervlaktewater van toepassing. Dit kan betekenen dat ten tijde van de aanleg van de dam een tijdelijke pompinstallatie moet worden gebruikt of dat een watergang tijdelijk moet worden verlegd. Hiermee wordt de doorstroming geborgd.

Artikel 3.36, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen passende doorstroming

Met “passende doorstroming” wordt bedoeld dat de activiteit niet mag leiden tot dat er (op termijn) zodanige opstuwing van het water plaatsvindt waardoor het waterpeil wordt beïnvloed.

Artikel 3.36, aanhef en onder c en d – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling en vaarwegverkeer niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Dammen met duikers kunnen de eventuele

maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met “onaanvaardbaar” wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en op welke wijze rekening gehouden kan worden met de maatschappelijke functievervulling van het betreffende oppervlaktewaterlichaam, bijvoorbeeld of de duikerdiameter daarvoor passend is.

Artikel 3.37, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – bestaande dam zonder duiker verbreden

Het beleidsuitgangspunt van het waterschap is dat alle dammen niet zijnde peilscheidingen een duiker bevatten. Dus bij verbreding van bestaande dammen vereist het waterschap dat tevens een duiker wordt aangelegd conform de in deze paragraaf opgenomen regels. Hiermee wordt de doorstroming verbeterd en blijft de ecologische waarde van het watersysteem in stand.

Artikel 3.37, eerste lid, onder c - algemene uitvoeringsregel – bestaande dam met duiker verbreden
Ingeval een dam met duiker verbreed wordt en de bestaande duiker heeft bijvoorbeeld een diameter die kleiner is dan 300 millimeter, dan moet die vervangen worden door een duiker waarvan de diameter voldoet aan de daarvoor opgestelde specifieke regels voor duikers opgenomen in deze paragraaf.

Artikel 3.37, eerste lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de constructies van dammen met duiker. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.37, eerste lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – bovenbreedte, kruinhoogte dam en gronddekking duiker bij doorkruising beperkingengebied II van primair oppervlaktewater

De minimale bovenbreedte van 4 meter en de voorgeschreven kruinhoogte zijn vereist vanwege door het waterschap uit te voeren beheer en onderhoud van het primair oppervlaktewater. De halve meter gronddekking op de duiker is doorgaans voldoende om schade aan de duiker bij het overrijden van de dam te voorkomen.

Artikel 3.37, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – robuuste dam en duiker

Een dam moet robuust zijn. Bij een slappe grondsoort is een taludhelling van 1:2 wenselijk vanwege de kans op vervorming of verzakking. Een steilere taludhelling (tot maximaal 1:1) is mogelijk als de grondsoort het toelaat. In het geval van een slappe grondsoort wordt versteviging aanbevolen, bijvoorbeeld in de vorm van damwandplanken of het bekleden van de taluds van de dam middels stapelzoden. In plaats van natuurlijke taluds kunnen ook damleggers worden toegepast. Voor beide ondersteunde onderdelen zijn de regels uit de paragrafen voor voorzieningen en oeververdedigingswerken niet van toepassing.

Ook de duiker moet robuust zijn. Robuust houdt bijvoorbeeld in dat het materiaal waarvan de duiker is gemaakt, voldoet aan één van de volgende eisen:

- pvc (tenminste kwaliteitsklasse 41); of
- gegolfd plaatstaal (voorzien van coating met 1,2 mm minimale wanddikte); of
- beton (bestaande uit betonnen kraagbuizen met 50 mm minimale wanddikte).

Indien de dam verbreed wordt, moeten de eventueel aanwezige duikerelementen uit hetzelfde materiaal bestaan en waterdicht met elkaar worden verbonden.

Artikel 3.37, tweede lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – baggerspecie verwijderen

Het waterschap legt de initiatiefnemer op dat bij de uitvoering van de aanleg van de dam en duiker, ter plaatse van de aan te leggen dam en duiker en aan weerszijden daarvan, de aanwezige bagger wordt verwijderd. Hiermee wordt een goede fundatie van de duiker geborgd en daarmee de doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.37, tweede lid, onder f – algemene uitvoeringsregel – aanpassen lozingsvoorzieningen

Door het aanleggen of verbreden van een dam met duiker kan het noodzakelijk zijn om bestaande lozingsvoorzieningen, zoals drainage- of hemelwaterafvoeren, aan te passen. Hiervoor kunnen tevens de regels uit de paragraaf voor het lozen van een hoeveelheid water van toepassing zijn.

Artikel 3.37, tweede lid, onder g – algemene uitvoeringsregel – compensatieplicht verloren waterbergingscapaciteit voor dammen breder dan 12 meter

Voor dammen breder dan 12 meter geldt een compensatieplicht voor het deel breder dan 12 meter vanwege verloren waterbergingscapaciteit. Vanwege het risico op wateroverlast mag het waterbergend vermogen van het watersysteem niet achteruitgaan. Dit betekent dat er in het betreffende peilgebied een minstens even groot wateroppervlak moet worden gegraven. Dit mag gepaard gaan met de aanleg van een natuurvriendelijke oever. Voor het graven gelden de regels uit de paragraaf voor het graven van oppervlaktewater en vergroten van oppervlaktewaterlichamen. Voor het aanleggen van een natuurvriendelijke oever gelden de regels uit de paragraaf voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

De benodigde locatie voor de compensatie van de verloren gegane waterbergingscapaciteit in het hetzelfde peilgebied is sterk gerelateerd aan de locatie van de benodigde bergingscapaciteit. Het compenseren van de verloren gegane waterbergingscapaciteit dient daarom zo dicht mogelijk plaats te vinden bij de locatie waar de bergingscapaciteit is afgenomen. De waterbergingscapaciteit ter plaatse blijft hiermee zo goed mogelijk in stand. Soms valt de compensatie niet binnen de vereiste 2,5 kilometer te realiseren of is het fysiek onmogelijk om binnen hetzelfde peilgebied te compenseren. In dergelijke gevallen kan het waterschap, mits goed onderbouwd door de initiatiefnemer, via een maatwerkvoorschrift van deze uitvoeringsregels afwijken, bijvoorbeeld door compensatie toe te staan in een benedenstrooms gelegen peilgebied binnen hetzelfde bemalingsgebied/stroomgebied.

Om te bepalen hoeveel waterberging moet worden gecompenseerd, zijn de oppervlakten op de waterlijn leidend. Voor het te compenseren oppervlaktewater geldt als uitgangspunt dat de taluds robuust worden aangelegd of in ieder geval niet steiler dan het bestaande talud (afhankelijk van het type oppervlaktewaterlichaam). Doorgaans wordt een robuust talud gerealiseerd door uit te gaan van een hoogte-breedteverhouding van 1:1,5. Echter, wanneer ter compensatie oppervlaktewateren worden aangelegd met flauwere taluds van 1:3 of nog flauwer, bijvoorbeeld ingeval van een natuurvriendelijke oever, dan kan de initiatiefnemer voor het te compenseren water, anders dan hiervoor aangegeven, uitgaan van een fictief waterpeil dat 25 centimeter hoger is dan de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand. Het wateroppervlak dat bij die fictieve waterstand zou kunnen worden gemeten, mag dan worden opgevoerd als compenserende waterbergingscapaciteit.

Als het compenseren in de drie jaar voorafgaand aan de activiteit al aantoonbaar is gebeurd, kan de compensatieplicht vervallen. De termijn van drie jaar is gekozen vanwege wijzigingen die, onder meer door klimaatveranderingen en tussentijdse beheertechnische veranderingen, kunnen optreden in het watersysteem waardoor het opvoeren van compenserende maatregelen van voor die periode redelijkerwijs niet meer doelmatig is.

Artikel 3.37, tweede lid, onder h – algemene uitvoeringsregel – compensatieplicht verloren waterberging bij meerdere dammen naar een aaneengesloten perceel

Als de aanleg van een dam leidt tot de aanwezigheid van meerdere dammen naar een aaneengesloten perceel, is compensatie voor de door de aanleg verloren bergingscapaciteit verplicht. Onder een aaneengesloten perceel wordt verstaan, een perceel dat niet door oppervlaktewaterlichamen wordt doorsneden. Als percelen wél worden doorsneden door oppervlaktewaterlichamen, dan kunnen meer dammen met duikers worden toegestaan als dit voor een goede bedrijfsvoering of andere belangen redelijkerwijs noodzakelijk is. Om niet teveel negatieve effecten op de waterbergingscapaciteit te krijgen, is alleen de eerste perceelsontsluiting toegestaan zonder compensatieplicht. Indien gecompenseerd moet worden zal, ongeacht de breedte van de dam, in het betreffende peilgebied een wateroppervlak moeten worden gegraven dat even groot is als het oppervlak van de gehele nieuwe dam. Zie verder de toelichting bij 'Artikel 3.37, tweede lid, onder g – algemene uitvoeringsregel – compensatieplicht verloren waterbergingscapaciteit voor dammen breder dan 12 meter'.

Artikel 3.37, tweede lid, onder i – algemene uitvoeringsregel – compensatieplicht verloren waterberging bij ander doel dan perceelsontsluiting

Middels het meldingsvereiste dat opgenomen is in het artikel 3.3, eerste lid, waarbij de initiatiefnemer wordt gevraagd de reden voor de activiteit aan te geven, wordt helder met welk doel de dam met duiker wordt aangelegd. De vraag is of de dam aangelegd wordt om een perceel te ontsluiten of voor een andere doeleinde, zoals voor het aanleggen van een dam ten behoeve van een voldoende gronddekking van een aangelegde leiding die een oppervlaktewaterlichaam kruist. In het laatste geval dient de initiatiefnemer de verloren gegane waterberging te compenseren. Het waterschap wil daarmee ontmoedigen dat dammen ook voor andere doelen worden aangelegd dan het ontsluiten van een perceel omdat voor andere doelen, zoals het aanleggen van kabels en leidingen, minder watersysteembelastende oplossingen voorhanden zijn. Ingeval een initiatiefnemer toch een dam met duiker wil aanleggen, dient er in hetzelfde peilgebied een wateroppervlak te worden gegraven dat even groot is als het oppervlak van de gehele dam. Zie verder de toelichting bij 'Artikel 3.37, tweede lid, onder g - algemene uitvoeringsregel – compensatieplicht verloren waterbergingscapaciteit voor dammen breder dan 12 meter'.

Artikel 3.38, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – minimaal inwendige diameter duiker bij kruisen (spoor)weg

Duikers onder (spoor)wegen zijn doorgans langer dan gebruikelijk. Door een grotere diameter voor te schrijven wordt voor de lange termijn de goede doorstroming geborgd en vervanging op korte termijn voorkomen.

Artikel 3.38, vierde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – hoogteligging van de duiker

Het waterschap schrijft voor dat de duiker bij winterpeil of vast peil 90% onder de waterlijn moet liggen en dus 10% lucht moet bevatten. Dit betekent dat de duiker in de lengterichting een inwendige luchtspleet bevat. Dit om te voorkomen dat kroos, takken en ander drijfvuil zich vóór een duiker ophopen, waardoor de duiker verstopt kan raken. De binnenbovenkant van een duiker moet doorgaans een beetje boven de waterlijn uitsteken. Dus bij een duikerdiameter van 500 millimeter ligt hiervan maximaal 450 millimeter onder water en minimaal 50 millimeter meter boven water. Daarnaast zorgt deze luchtspleet van 10% ervoor dat bij een verhoogd peil door neerslag de duiker nog voldoende kan afvoeren zonder teveel opstuwing. Bovendien biedt de luchtspleet een inspectiemogelijkheid van de duiker zonder deze 'droog' te hoeven zetten.

Ingeval een grotere duikerdiameter wordt toegepast dan de minimaal vereiste inwendige diameter van de duiker mag de hoogteligging, in afwijking hiervan, ook zodanig worden aangepast dat de duiker meer lucht bevat dan 10%, mits de doorstroomcapaciteit niet wordt aangetast.

Als het plaatsen van de duiker op 90% onder de waterlijn niet mogelijk is, omdat er sprake is van een beperkte waterdiepte, moet de duiker zodanig worden aangelegd dat de binnenonderkant van de duiker op dezelfde hoogte ligt als de vaste bodem. Dit kan betekenen dat de duiker enigszins dient te worden ingegraven.

Artikel 3.39, aanhef en onder b – specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meters te compenseren water

De initiatiefnemer dient een opgave te doen van het aantal vierkante meters water dat gedempt wordt. Het aantal vierkante meters dat gedempt wordt, wordt gemeten op de waterlijn bij normale omstandigheden. Hiermee bedoelen we dat dit plaatsvindt tijdens omstandigheden waarbij de waterstand van het betreffende oppervlaktewaterlichaam niet onderhevig is aan extreme weersomstandigheden.

Artikel 3.39, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. Als de watergang een maatschappelijke functie heeft, moet ook onderbouwd zijn welke inwendige diameter van de duiker passend is voor de maatschappelijke functie van het oppervlaktewaterlichaam. In sommige gevallen doet de melder er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie. Specifiek in het kader van deze activiteit kan participatie inzicht verschaffen in de eventuele maatschappelijke functie van de watergang en wat er gedaan kan worden om de maatschappelijke functie niet te hinderen.

Artikel 3.40, derde lid, onder b – beoordelingsregel – noodzakelijkheid

Als uitgangspunt geldt in primaire oppervlaktewaterlichamen dat zo weinig mogelijk dammen worden toegestaan. Elke (extra) dam met duiker werkt namelijk in zekere mate belemmerend voor de waterdoorvoer. Primaire oppervlaktewaterlichamen zijn dermate belangrijk voor de waterhuishouding dat onnodig veel belemmeringen van de waterdoorvoer moet worden voorkomen. Beoordeeld wordt daarom of de beoogde dam noodzakelijk is voor de initiatiefnemer en of dit belang opweegt tegen de belangen die gemoeid zijn bij een goede waterhuishouding. De noodzaak zou onder meer kunnen liggen in de bedrijfsvoering en/of bewoning op of in nabijheid van het perceel waar de activiteit wordt uitgevoerd, de verkeersveiligheid en/of de aanwezigheid van kabels en leidingen.

Artikel 3.40, derde lid, onder c – beoordelingsregel – voldoende doorstroomcapaciteit en juiste hoogteligging van de duiker

Het waterschap toetst bij de beoordeling van het initiatief of de duiker voldoet aan de daarvoor geldende norm om de doorstroming te borgen. De aanwezigheid van een dam met duiker mag er niet toe leiden dat onder omstandigheden water onvoldoende kan worden afgevoerd of teveel opstuwing optreedt. Het waterschap regelt via vergunningvoorschriften dat de doorstroomcapaciteit geborgd is, bijvoorbeeld door voor te schrijven dat de duiker een juiste hoogteligging moet hebben.

Artikel 3.40, derde lid, onder d – beoordelingsregel – doorspuitvoorziening

Het waterschap beoordeelt of lange duikers zijn voorzien van één of meerdere voorzieningen (bijvoorbeeld inspectieputten) die gebruikt kunnen worden om de duiker te inspecteren en te onderhouden. Middels deze voorzieningen kunnen duikers doorgespoten worden zodat de doorstroming van het oppervlaktewater geborgd blijft.

Artikel 3.40, derde lid, onder e – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor dammen met duikers moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Artikel 3.40, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – in den droge aanleggen

Als uitvoeringsregel is opgenomen dat de activiteit in den droge wordt uitgevoerd. Dit houdt in dat de watergang plaatselijk wordt drooggelegd. Om het werkterrein droog te houden kan het nodig zijn bemaling toe te passen. Het in den droge aanleggen van de dam met duiker leidt tot een tijdelijke stremming van het oppervlaktewaterlichaam waarvoor de regels uit de paragraaf over stremmen van toepassing zijn. Zo kan aanvullend verplicht worden gesteld een voorziening te treffen, zoals een noodbemaling voor het verpompen van opstuwend water of het tijdelijk omleiden van een watergang.

Artikel 3.40, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – halve meter gronddekking duiker

De halve meter gronddekking op de duiker is doorgaans voldoende om schade aan de duiker bij het overrijden van de dam te voorkomen.

Artikel 3.40, vierde lid, onder c en d – algemene uitvoeringsregel – voorzieningen voor doorspuiten voor elke 70 meter

Duikers langer dan 70 meter worden verplicht voorzien van een voorziening (bijvoorbeeld een inspectieput) met een doorspuitmogelijkheid. Voor langere duikers moeten om de 70 meter inspectieputten worden geplaatst. De afstandmaat van 70 meter is gekozen omdat met de huidige technieken duikers over deze afstand doorgespoten kunnen worden.

Artikel 3.41, aanhef en onder b – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – opgave aantal vierkante meters te compenseren water

Zie 'Artikel 3.39, aanhef en onder b – specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meters te compenseren water'.

Artikel 3.41, aanhef en onder c – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

Zie 'Artikel 3.39, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste - effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem'.

§ 3.2.7 Dempen en opbrengen van grond

Artikel 3.42 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het dempen van een oppervlaktewaterlichaam in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of het opbrengen van grond in beperkingengebied I of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.43 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.42, houden in elk geval in dat:

- a. de waterbergingscapaciteit van de oppervlaktewaterlichamen gelegen in het betreffende peilgebied niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- b. het waterbergend vermogen van bergingsgebieden en door het waterschap aangewezen droge oevergebieden niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- c. de doorstroming van omliggende oppervlaktewaterlichamen niet wordt belemmerd;
- d. ingeval van het versmallen van het oppervlaktewaterlichaam, een voor het watersysteembeheer passende doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt geborgd;
- e. ingeval van het versmallen van het oppervlaktewaterlichaam, het inzakken van nieuwe taluds wordt voorkomen;
- f. (grond)wateroverlast en (grond)waterschaarste wordt voorkomen;
- g. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- h. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- i. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- j. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet onaanvaardbaar wordt gehinderd;
- k. de toe te passen materialen geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- l. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- m. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.44 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.42, voor zover het dempen van beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam betreft, geldt dat:
 - a. vis wordt verplaatst als de vis vanwege de demping geen uitweg heeft of als het watersysteem vanwege de demping de hoeveelheid en samenstelling van de vispopulatie niet meer kan dragen;
 - b. het dempen niet leidt tot het afsluiten van andere oppervlaktewaterlichamen;
 - c. een doodlopend oppervlaktewaterlichaam vanaf de kopse kant wordt gedempt;
 - d. binnen 5 meter van de als gevolg van de activiteit ontstane nieuwe taluds de in het oppervlaktewaterlichaam aanwezige baggerspecie tot aan de vaste bodem wordt verwijderd of bij afwezigheid daarvan, voor zover de stabiliteit van het nieuwe talud van het oppervlaktewaterlichaam voldoende geborgd is.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.42, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair of in beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied, geldt dat direct voorafgaand aan de activiteit, binnen hetzelfde peilgebied en binnen een straal van 2,5 kilometer van de demping, minimaal dezelfde oppervlakte aan oppervlaktewater wordt aangelegd ter compensatie van verloren gegane waterbergingscapaciteit, tenzij dit al aantoonbaar gecompenseerd is in de drie jaar ervoor.

Artikel 3.45 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.42, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.

- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. bij versmalling van het oppervlaktewaterlichaam, de bodembreedte minimaal 0,50 meter is;
 - b. nieuwe taluds, die ontstaan als gevolg van deze activiteit, robuust zijn;
 - c. in het oppervlaktewaterlichaam uitkomende lozingsvoorzieningen verlengd of verlegd worden om vrije lozing te waarborgen.

Artikel 3.46 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.45, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening met de locatie en begrenzing van het te dempen oppervlaktewaterlichaam;
- b. indien van toepassing, een situatietekening met de locatie en begrenzing van het ter compensatie aangelegde of aan te leggen oppervlaktewater;
- c. een opgave van het aantal vierkante meters te dempen water, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden of ingeval van het opbrengen van grond in een droge oevergebied of in een bergingsgebied, de grondophoging in vierkante meters en de dikte van de laag grond die wordt opgebracht;
- d. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Artikel 3.47 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.42, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.43, niet geschonden worden;
 - b. ingeval van verkleining van het natte profiel van beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam, het minimaal benodigd doorstroomprofiel kan worden gehandhaafd;
 - c. ingeval van versmalling van beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam, de activiteit noodzakelijk is;
 - d. onaanvaardbaar verloren gegane waterbergingscapaciteit wordt gecompenseerd.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. ingeval van het versmallen van het oppervlaktewaterlichaam, het talud een hoogte-breedte verhouding heeft van 1:1,5 of flauwer;
 - b. ingeval van het versmallen van het oppervlaktewaterlichaam, beperkingengebied II in de lengte- en in de breedterichting horizontaal wordt afgewerkt en ingezaaid met graszaad;
 - c. ingeval van het versmallen van het oppervlaktewaterlichaam, direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot drie jaar na afronding van de activiteit, het nieuwe talud in stand wordt gehouden en voor zover de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied II, het maaiveld wordt hersteld;

- d. in het oppervlaktewaterlichaam uitkomende lozingsvoorzieningen verlengd of verlegd en in dezelfde hoek als het talud afgezaagd worden om vrije lozing te waarborgen.

Artikel 3.48 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.47, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening met de locatie en begrenzing van het te dempen oppervlaktewaterlichaam;
- b. indien van toepassing, een situatietekening met de locatie en begrenzing van het ter compensatie aangelegde of aan te leggen oppervlaktewater;
- c. een opgave van het aantal vierkante meters te dempen water, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden of ingeval van het opbrengen van grond in een droge oevergebied of in een bergingsgebied, de grondophoging in vierkante meters en de dikte van de laag grond die wordt opgebracht;
- d. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het dempen van oppervlaktewaterlichamen (beperkingengebied I) en het opbrengen van grond nabij oppervlaktewaterlichamen in droge oevergebieden van oppervlaktewaterlichamen en in bergingsgebieden. Onder dempen wordt ook verstaan gedeeltelijk dempen (zoals versmalling, verkleining van het natte profiel en inkorting van een watergang). De regels voor het dempen van oppervlaktewater zijn in principe niet van toepassing op het plaatsen van kleine objecten, peilregulerende kunstwerken, landhoofden en pijlers ten behoeve van bruggen, dammen die smaller zijn dan 12 meter en oeververdedigingswerken, mits aan de regels uit de daarvoor betreffende paragrafen wordt voldaan. De regels zien voornamelijk op permanente, maar ook op tijdelijke dempingen. Voor een tijdelijke demping van oppervlaktewater zijn mogelijk ook de regels uit de paragraaf over het stremmen van het oppervlaktewaterlichaam van toepassing.

Uitgangspunt van het waterschap bij deze activiteit is dat de waterbergingscapaciteit van het watersysteem niet afneemt. Dit is enkel aan de orde ingeval van wateren die een waterbergende functie hebben. Daar waar de waterbergingscapaciteit onaanvaardbaar wordt aangetast, geldt een compensatieplicht.

Voor tertiaire oppervlaktewaterlichamen gelden alleen de (specifieke) zorgplichten en uitvoeringsregels, omdat dit type oppervlaktewaterlichaam slechts een minimale rol speelt in de berging van water en de rest van het watersysteem beperkt beïnvloedt.

Voor het dempen van secundaire oppervlaktewaterlichamen geldt een meldingsplicht met bijbehorende regels. Het waterschap wil daar op de hoogte zijn van dempingen om de waterdoorvoer en waterbergingscapaciteit te borgen.

Voor het dempen van primaire oppervlaktewaterlichamen geldt een vergunningplicht omdat deze wateren essentieel zijn voor het watersysteembeheer en het beheer en onderhoud geborgd moet worden.

Artikel 3.43, aanhef en onder a en b – specifieke zorgplicht – geen onaanvaardbare afname waterbergingscapaciteit watersysteem

Gelet op het uitgangspunt van het waterschap dat de bergingscapaciteit van het watersysteem niet mag afnemen, moet ingeval daar wel sprake van is, dit elders gecompenseerd worden. Dit is nader

geregeld via uitvoeringsregels zowel in het geval van een meldingsplichtige- als vergunningplichtige activiteit. Niet onaanvaardbare afname van bergingscapaciteit kan bijvoorbeeld aan de orde zijn bij tijdelijke dempingen. Er is dan weliswaar sprake van een mogelijk verlies van waterbergingscapaciteit, maar dit wordt niet altijd beschouwd als onaanvaardbaar. Dit is afhankelijk van de omvang, de duur van de tijdelijk demping en de omstandigheden van de situatie ter plaatse. Ook ingeval van het aanleggen van dammen met duiker, gronddammen die als peilscheiding fungeren en oeververdedigingswerken kan er sprake zijn van een kleine afname van het bergend vermogen. Dit wordt echter in de regel niet als onaanvaardbaar beschouwd. Dit is ook afhankelijk van de omvang, de locatie en de omstandigheden van de situatie ter plaatse.

Artikel 3.43, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – doorstroming omliggende oppervlaktewaterlichamen

Demping kan leiden tot het wegzakken en uitspoelen van grond (dat gebruikt is voor de demping) naar omliggende wateren waardoor de doorstroming van deze wateren negatief wordt beïnvloed. De initiatiefnemer dient in te grijpen als door het wegzakken van grond substantiële belemmering van de doorstroming ontstaat.

Artikel 3.43, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – borgen passende doorstroming bij versmalling

Met “passende doorstroming” wordt bedoeld dat de activiteit niet mag leiden tot dat er (op termijn) zodanige opstuwing van het water plaatsvindt waardoor het waterpeil wordt beïnvloed.

Artikel 3.43, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – voorkomen (grond)wateroverlast en (grond)waterschaarste

Naast de risico's voor het ontstaan van wateroverlast of waterschaarste kan het dempen van drainerende of infiltrerende oppervlaktewateren leiden tot wijziging van de grondwaterstand. Hierdoor kunnen negatieve effecten optreden, zoals grondwaterschaarste of grondwateroverlast. Dit moet worden voorkomen. Het kan bijvoorbeeld betekenen dat een oppervlaktewaterlichaam dat dichtbij een natuurgebied of waterkering ligt niet mag worden gedempt. Als de activiteit plaatsvindt in het beperkingengebied van een waterkering kunnen de regels in de paragraaf over grondverzet van toepassing zijn. In voorkomende gevallen kan het waterschap een initiatiefnemer vragen middels een geohydrologische analyse de geohydrologische effecten in kaart te brengen en een monitoringsplan op te stellen.

Artikel 3.43, aanhef en onder i en j – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling en vaarwegverkeer niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Het dempen van een oppervlaktewaterlichaam kan de eventuele maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met “onaanvaardbaar” wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en op welke wijze rekening gehouden kan worden met de maatschappelijke functievervulling van het betreffende oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.43, aanhef en onder k en l – specifieke zorgplicht – fysisch-chemische kwaliteit en ecologische waarde

Een demping of het opbrengen van grond kan een ongewenst effect hebben op de fysisch-chemische en ecologische toestand van het oppervlaktewaterlichaam. De waterkwaliteit kan afnemen waardoor de leefomstandigheden van planten en dieren zodanig wijzigen dat hun voortbestaan wordt bedreigd. Daarom geldt het ‘stand-still principe’. Dempingen en het opbrengen van grond zijn alleen toegestaan als de waterkwaliteit na de activiteit gelijk blijft of verbeterd wordt.

Artikel 3.44, eerste lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – verplaatsen van vis

De initiatiefnemer moet zich ervan vergewissen dat eventueel aanwezige vis de demping overleeft. Vis moet namelijk worden verplaatst als deze vanwege de demping geen uitweg heeft of te lijden heeft onder een beperktere leefomgeving. Met 'samenstelling' wordt bedoeld, de samenstelling van de in het oppervlaktewater aanwezige vispopulatie naar lengte, levensstadium en gewicht van de soort. De regels uit de paragraaf over het uitzetten en verplaatsen van vis zijn hier van toepassing.

Artikel 3.44, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – afsluiten van andere oppervlaktewaterlichamen

De aanvoer en afvoer van water in omliggende oppervlaktewaterlichamen moeten worden geborgd. Om die reden mag de activiteit niet leiden tot het afsluiten van andere oppervlaktewaterlichamen en daarmee ook het opsluiten van water.

Artikel 3.44, eerste lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – dempen kopse kant

Doodlopende watergangen moeten vanaf de doodlopende kant worden gedempt zodat dieren (meestal vis) in het oppervlaktewaterlichaam zich altijd kunnen verplaatsen naar een ander deel van het watersysteem.

Artikel 3.44, eerste lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – baggerspecie verwijderen

In zijn algemeenheid verdient het de voorkeur dat voordat de activiteit wordt verricht alle bagger uit het oppervlaktewaterlichaam wordt verwijderd. Het waterschap legt de initiatiefnemer op dat bij de uitvoering van de demping, in ieder geval ter plaatse van aan te leggen nieuwe taluds, de aanwezige bagger wordt verwijderd. Hiermee wordt beoogd dat er robuuste taluds worden aangelegd omdat ze daarmee direct aansluiten op de stabiele ondergrond van het oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.44, tweede lid – algemene uitvoeringsregel – compensatie waterbergend vermogen

Vanwege het risico op wateroverlast mag het waterbergend vermogen van het watersysteem niet achteruitgaan. Omdat demping in de meeste gevallen leidt tot een afname van de waterbergingscapaciteit, is compensatie doorgaans verplicht. Dit betekent dat er in het betreffende peilgebied waar de demping of versmalling van het oppervlaktewaterlichaam plaatsvindt, een minstens even groot wateroppervlak moet worden gegraven. Dit mag gepaard gaan met de aanleg van een natuurvriendelijke oever. Voor het graven gelden de regels uit de paragraaf voor het graven van oppervlaktewater en vergroten van oppervlaktewaterlichamen. Voor het aanleggen van een natuurvriendelijke oever gelden de regels uit de paragraaf voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

De benodigde locatie voor de compensatie van demping in het hetzelfde peilgebied is sterk gerelateerd aan de locatie van de benodigde bergingscapaciteit. Het compenseren van de verloren gegane waterbergingscapaciteit dient daarom zo dicht mogelijk plaats te vinden bij de locatie waar gedempt is. De waterbergingscapaciteit ter plaatse blijft hiermee zo goed mogelijk in stand. Soms valt de compensatie niet binnen de vereiste 2,5 kilometer te realiseren of is het fysiek onmogelijk om binnen hetzelfde peilgebied te compenseren. In dergelijke gevallen kan het waterschap, mits goed onderbouwd door de initiatiefnemer, via een maatwerkvoorschrift van deze uitvoeringsregels afwijken, bijvoorbeeld door compensatie toe te staan in een benedenstrooms gelegen peilgebied binnen hetzelfde bemalingsgebied/stroomgebied.

Om te bepalen hoeveel waterberging moet worden gecompenseerd, zijn de oppervlakten op de waterlijn leidend. Voor het te compenseren oppervlaktewater geldt als uitgangspunt dat de taluds robuust worden aangelegd of in ieder geval niet steiler dan het bestaande talud (afhankelijk van het type oppervlaktewaterlichaam). Doorgaans wordt een robuust talud gerealiseerd door uit te gaan van een hoogte-breedteverhouding van 1:1,5. Echter, wanneer ter compensatie oppervlaktewateren

worden aangelegd met flauwere taluds van 1:3 of nog flauwer, bijvoorbeeld ingeval van een natuurvriendelijke oever, dan kan de initiatiefnemer voor het te compenseren water, anders dan hiervoor aangegeven, uitgaan van een fictief waterpeil dat 25 centimeter hoger is dan de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand. Het wateroppervlak dat bij die fictieve waterstand zou kunnen worden gemeten, mag dan worden opgevoerd als compenserende waterbergingscapaciteit.

Ingeval sprake is van het opbrengen van grond in een droge oevergebied of in een bergingsgebied, zal het aantal kubieke meters grond dat in een maatgevende situatie zou leiden tot verlies van bergingscapaciteit moeten worden gecompenseerd. Dit kan door het verlagen van het maaiveld (afgraven van grond) in de betreffende bergings- of droge oevergebieden waarmee nieuwe bergingscapaciteit ontstaat of eventueel door het graven van nieuw oppervlaktewater of vergroten van bestaande oppervlaktewaterlichamen binnen hetzelfde peilgebied.

Als het compenseren in de drie jaar voorafgaand aan de activiteit al aantoonbaar is gebeurd, kan de compensatieplicht vervallen. De termijn van drie jaar is gekozen vanwege wijzigingen die, onder meer door klimaatveranderingen en tussentijdse beheertechnische veranderingen, kunnen optreden in het watersysteem waardoor het opvoeren van compenserende maatregelen van voor die periode redelijkerwijs niet meer doelmatig is.

Artikel 3.45, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – bodembreedte van minimaal 0,50 meter

Wanneer het oppervlaktewater wordt versmald, wordt voor de borging van de goede doorstroming (aan- afvoer) van het oppervlaktewater een minimaal profiel gehanteerd.

Artikel 3.45, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – robuuste taluds

Een talud moet robuust worden aangelegd waarbij een taludhelling met een hoogte-breedteverhouding van 1:1½ in de meeste gevallen volstaat. Bij een slappe grondsoort, bijvoorbeeld veen, is een taludhelling van 1:2 wenselijk vanwege de kans op vervorming of verzakking. Een steilere taludhelling (tot maximaal 1:1) is mogelijk als de grondsoort het toelaat.

Artikel 3.45, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – aanpassen lozingsvoorzieningen

Door het versmallen van oppervlaktewater kan het noodzakelijk zijn om bestaande lozingsvoorzieningen, zoals drainage- of hemelwaterafvoeren te verlengen. Hiervoor kunnen tevens de regels uit de paragraaf voor het lozen van een hoeveelheid water van toepassing zijn.

Artikel 3.46, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meters te compenseren water of opgebrachte grond

De initiatiefnemer dient een opgave te doen van het aantal vierkante meters water dat gedempt wordt of aan te geven hoeveel vierkante meter grond er opgehoogd wordt. Het aantal vierkante meters dat gedempt wordt, wordt gemeten op de waterlijn bij normale omstandigheden. Hiermee bedoelen we dat dit plaatsvindt tijdens omstandigheden waarbij de waterstand van het betreffende oppervlaktewaterlichaam niet onderhevig is aan extreme weersomstandigheden.

Artikel 3.46, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. In sommige gevallen doet de melder er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie. Specifiek in het kader van deze activiteit kan participatie inzicht verschaffen in de eventuele maatschappelijke functie van de watergang en wat er gedaan kan worden om de maatschappelijke functie niet te hinderen.

Artikel 3.47, derde lid, onder b – beoordelingsregel – minimaal benodigd doorstroomprofiel

Het waterschap hanteert minimale afvoernormen voor primaire oppervlaktewateren. Op basis van de afvoernormen, de oppervlakte van het afstromend gebied en eventuele aspecten als wateraanvoer en sturende kunstwerken komt een minimaal benodigd doorstroomprofiel tot stand. Het waterschap toetst bij de beoordeling van het initiatief of het natte profiel van het oppervlaktewater blijft voldoen aan het minimaal benodigde doorstroomprofiel en/of de stroomsnelheden niet te hoog kunnen oplopen.

Artikel 3.47, derde lid, onder c – beoordelingsregel – noodzakelijkheid versmalling

Het waterschap beoordeelt of het initiatief om een oppervlaktewater te versmallen noodzakelijk is. Het versmallen leidt namelijk niet alleen vaak tot een afname van de waterbergingscapaciteit maar kan ook leiden tot instabiele (nieuwe) taluds doordat dempingsmateriaal (grond) kan inzakken. Het inzakken van taluds vormt een risico voor de doorstroming en het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater. Het waterschap beoordeelt of alternatieven mogelijk zijn, zoals bijvoorbeeld het omleggen van de watergang. Indien het toch noodzakelijk blijkt om tot versmalling over te gaan dan zal het waterschap door middel van voorschriften borgen dat het risico op taludinzakkingen geminimaliseerd worden. Zo kan het waterschap bijvoorbeeld een oeververdedigingswerk voorschrijven om zijn watersysteembeheerbelangen te borgen. Hiervoor zijn de regels uit de paragraaf voor het aanleggen van oeververdedigingswerken van toepassing.

Artikel 3.47, derde lid, onder d – beoordelingsregel – compensatie verloren gegane waterbergingscapaciteit

De activiteit leidt doorgaans tot onaanvaardbaar verlies van waterbergingscapaciteit. Dit is in strijd met de (specifieke) zorgplicht. Ingeval het initiatief leidt tot een substantieel verlies kan het waterschap toch vergunning verlenen in afwijking van de hiertoe gestelde specifieke zorgplicht. Daarbij beoordeelt het waterschap of de verloren gegane waterbergingscapaciteit gecompenseerd is of wordt. Slechts in uitzonderlijke gevallen, bijvoorbeeld bij sommige tijdelijke dempingen, kan afgezien worden van de compensatieplicht.

Artikel 3.47, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – taludhellingen

Voor vergunningplichtige activiteiten die zien op primaire oppervlaktewaterlichamen is de eis van robuuste taluds verder aangescherpt vanwege het door het waterschap uit te voeren beheer en onderhoud. Daar geldt dat een talud moet zijn aangelegd met een hoogte-breedte verhouding van 1:1,5 of flauwer.

Artikel 3.47, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – horizontale afwerking beperkingengebied II

Deze uitvoeringsregel borgt de bereikbaarheid van beperkingengebied II voor beheer- en onderhoudsdoeleinden, met name voor het machinaal onderhoud van het oppervlaktewater.

Artikel 3.47, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – herstel van het maaiveld en talud

Bij het aanleggen van een nieuw talud in een bestaande watergang moet voorkomen worden dat het dempingsmateriaal (grond) in het nieuwe natte profiel zakt. Het waterschap vereist daarom dat ingeval van een versmalling van het primair oppervlaktewater het maaiveld en talud tot drie jaar na afronding van de activiteit in stand wordt gehouden. Het waterschap kiest hier voor een termijn van drie jaar omdat binnen die periode voldoende gelegenheid is om tot herstel over te gaan. Na deze periode zal de kans op inzakkingen nog minimaal zijn doordat er een natuurlijk proces van zetting is opgetreden.

Artikel 3.47, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – aanpassen lozingsvoorzieningen

Door het versmallen van oppervlaktewater kan het noodzakelijk zijn om bestaande lozingsvoorzieningen, zoals drainage- of hemelwaterafvoeren te verlengen en schuin af te zagen overeenkomstig de taludhelling. Het laatste waarborgt het voorkomen van schade aan de lozingsvoorzieningen en aan machines die ingezet worden voor het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater. Hiervoor kunnen tevens de regels uit de paragraaf voor het lozen van een hoeveelheid water van toepassing zijn.

Artikel 3.48, aanhef en onder c – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – opgave aantal vierkante meters te compenseren water of opgebrachte grond

Zie 'Artikel 3.46, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meters te compenseren water of opgebrachte grond'.

Artikel 3.48, aanhef en onder d – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

Zie 'Artikel 3.46, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste - effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem'.

§ 3.2.8 Gemalen

Artikel 3.49 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een gemaal in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.50 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.49, houden in elk geval in dat:

- a. geen wateroverlast en –schaarste ontstaan;
- b. het waterpeil niet buitensporig wordt aangetast;
- c. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- d. uitspoeling van oever, talud en waterbodem wordt voorkomen;
- e. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- f. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- g. het functioneren van andere kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- h. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- i. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- j. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.51 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.49.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.50, niet geschonden worden;
 - b. het aanleggen van het gemaal noodzakelijk is;
 - c. ingeval van doorkruising van een prioritaire vismigratieroute, het gemaal vispasseerbaar is;

- d. ingeval van doorkruising van een niet-prioritaire vismigratieroute, de activiteit niet leidt tot een onaanvaardbare doorkruising van een vismigratieroute;
 - e. het gemaal visveilig is;
 - f. de ontvangende en leverende peilgebieden beschikken over aan- en afvoer- en bergingscapaciteit die overeenstemmen met de gemaalcapaciteit;
 - g. het watersysteem ter plaatse blijft voldoen aan de afvoernormen van het waterschap;
 - h. het gemaal een passende pompcapaciteit heeft;
 - i. ingeval in afwijking van artikel 3.50, aanhef en onder b, de activiteit leidt tot wijziging van het waterpeil, een vergunning is verleend voor het wijzigen van het waterpeil of de activiteit in overeenstemming is met een maatregel uit een peilbesluit;
 - j. het gemaal bereikbaar is vanaf de openbare weg;
 - k. beheer, onderhoud en bediening op een doelmatige manier kunnen worden uitgevoerd, waaronder het telemetrisch kunnen bedienen van het gemaal;
 - l. een doelmatig beheer- en onderhoudsplan beschikbaar is;
 - m. een doelmatig objectbedieningsplan beschikbaar is;
 - n. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
- a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. ingeval de activiteit kan leiden tot aantasting van het profiel van het oppervlaktewaterlichaam, een bodembeschermingsvoorziening wordt aangebracht;
 - c. ingeval een prioritaire vismigratieroute wordt doorkruist, het gemaal vispasseerbaar wordt gemaakt;
 - d. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
 - e. het gemaal telemetrisch te bedienen is;
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.52 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.51, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening waarop het gemaal zelf, de afmetingen en de hoogten ten opzichte van NAP en de toe te passen materialen van het gemaal zijn weergegeven;
- b. een opgave en onderbouwing van de pompcapaciteit van het gemaal;
- c. ingeval van het aanleggen van een afvoergemaal, een opgave van het waterpeil aan de laagwaterzijde van het gemaal of ingeval van het aanleggen van een opmalingsgemaal een opgave van het waterpeil aan de hoogwaterzijde van het gemaal;
- d. een overzicht van het bemalingsgebied;
- e. een beheer- en onderhoudsplan;
- f. een objectbedieningsplan;
- g. ingeval een bodembeschermingsvoorziening wordt aangebracht, een omschrijving van het type voorziening en een tekening waarop de locatie en afmetingen van de voorziening inzichtelijk wordt gemaakt;
- h. ingeval een prioritaire vismigratieroute wordt doorkruist, een tekening van de vispassage of een opgave en een tekening van een andere geschikte maatregel om het gemaal vispasseerbaar te maken;
- i. een opgave van de wijze waarop het gemaal visveilig zal zijn.

Toelichting

Deze paragraaf regelt het aanleggen van gemalen die een functie hebben in het watersysteembeheer. Deze worden doorgaans in opdracht van het waterschap aangelegd in primaire oppervlaktewateren. Ook het ingrijpend wijzigen van de constructie of capaciteit van een gemaal valt onder 'aanleggen'. Pompinstallaties voor bijvoorbeeld ijsbanen en installaties ten behoeve van weidevogelbeheer (plasdraspompen) vallen hier dus niet onder. Rioolgemalen vallen ook niet onder deze regels omdat dit soort gemalen geen waterstaatswerken zijn. Voor dit soort gemalen zijn mogelijk wel de regels uit de paragraaf over het aanleggen van bouwwerken van toepassing.

Het waterschap streeft naar grote, robuuste peilgebieden waarbij de afwatering plaatsvindt door middel van strategisch geplaatste peilregulerende kunstwerken, zoals gemalen. Kleinere peilgebieden worden daarmee zoveel mogelijk vermeden.

Als de initiatiefnemer naast het aanleggen van een gemaal ook beoogt het waterpeil te wijzigen, dan zijn de regels uit de paragraaf over het wijzigen van het waterpeil ook van toepassing. Ingeval voor de aanleg van het gemaal het oppervlaktewater tijdelijk gestremd moet worden, zijn de regels uit de paragraaf over het stremmen van het oppervlaktewater van toepassing. Dit kan betekenen dat ten tijde van de aanleg van het gemaal het oppervlaktewaterlichaam omgeleid dient te worden of dat er een tijdelijke pompinstallatie moet worden gebruikt. Hiermee wordt de doorstroming geborgd.

Vanwege de impact die de activiteit heeft op het watersysteem geldt voor het gehele beheergebied een vergunningplicht. In de uitzonderlijke gevallen dat een gemaal wordt aangelegd in een secundair of tertiair oppervlaktewater verandert de status van deze wateren naar primair.

Artikel 3.51, derde lid, onder b – beoordelingsregel – noodzakelijkheid

Een vergunning wordt alleen verleend als sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang en als het water niet op een betere manier beheerst kan worden. Het is namelijk erg kostbaar om gemalen te beheren en te onderhouden.

Artikel 3.51, derde lid, onder c en d – beoordelingsregel – doorkruising vismigratieroute

Vispasseerbaar betekent dat vissen kunstwerken onbelemmerd in stroomop- en -afwaartse richting kunnen passeren. Een vispassage of andere passende maatregel die stroomop- en afwaartse migratie van vis faciliteert, is nodig als het gemaal op een prioritaire vismigratieroute ligt. Dit zijn vispassages aangelegd met behoud van de natuurlijke stroomrichting van lager stroomopwaarts gelegen gebied naar het hoger stroomafwaarts gelegen gebied. Als het gemaal op een niet-prioritaire vismigratieroute ligt, dan wordt de noodzaak voor het vispasseerbaar maken van het kunstwerk van geval tot geval bekeken. In dat geval weegt het waterschap af of de vismigratie ter plaatse op onaanvaardbare wijze zal worden doorkruist en indien daar sprake van is, zal ook in dat geval het gemaal vispasseerbaar gemaakt moeten worden. Of er sprake is van onaanvaardbare doorkruising hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de hoeveelheid en samenstelling van de vis en of sprake is van een incidentele vismigratie of de verwachting is dat de vismigratie meer permanent van aard is. Met 'samenstelling' wordt bedoeld, de samenstelling van de in het oppervlaktewater aanwezige vispopulatie naar lengte, levensstadium en gewicht van de soort.

Artikel 3.51, derde lid, onder e – beoordelingsregel – visveilig

Visveilig betekent dat vissen niet beschadigd kunnen worden door het gemaal door de aanzuigende werking en de draaiende onderdelen van het gemaal die namelijk kunnen leiden tot beschadiging of sterfte van de vis. Een gemaal wordt bij nieuwbouw of renovatie visveilig gemaakt, zodanig dat bij voorkeur minimaal 95% van de vissen die in het gemaal terechtkomen, levend en onbeschadigd uit het gemaal komen. Dit kan gedaan worden door visveilige pompen toe te passen. Bij renovatie of nieuwbouw kunnen bestaande pompen of pompwaaiers worden vervangen door visveiligere oplossingen.

Artikel 3.51, derde lid, onder f – beoordelingsregel – aanvoer-, afvoer- en bergingscapaciteit

Aan- en afvoerende oppervlaktewaterlichamen moeten over voldoende capaciteit beschikken en ontvangende en leverende peilgebieden moeten groot genoeg zijn om het water te ontvangen en te bergen. Het waterschap neemt dit mee in de beoordeling van de aanvraag.

Artikel 3.51, derde lid, onder g – beoordelingsregel – afvoernormen

Het waterschap hanteert minimale afvoernormen voor primaire oppervlaktewateren. Bij de afvoernormen en de oppervlakte van het afstromend gebied hoort een bepaald debiet in maatgevende situaties. Samen met de verhang/stroomsnelheidsnormen die het waterschap hanteert is een minimaal benodigd doorstroomprofiel van de ontvangende oppervlaktewaterlichamen benodigd. Het waterschap toetst bij de beoordeling van het initiatief voor het aanleggen van een gemaal of het oppervlaktewater ter plaatse blijft voldoen aan het minimaal benodigde doorstroomprofiel en of de stroomsnelheden niet te hoog kunnen oplopen

Artikel 3.51, derde lid, onder h – beoordelingsregel – passende pompcapaciteit

Het waterschap beoordeelt of het gemaal een voor het oppervlaktewatersysteem passende pompcapaciteit heeft. Dit is maatwerk afhankelijk van het type gemaal en het peilgebied dat onderhevig zal zijn aan de functie van het gemaal. Daarbij moet bijvoorbeeld bij afvoergemalen voldaan worden aan de afvoernormen van het waterschap, zoals opgenomen in het beleid peilbeheer en peilbesluiten. Daarnaast zullen ook eventueel aanwezige vispassages meegenomen worden in deze beoordeling om de wateraanvoer naar het peilgebied te borgen en zodat de vispassage kan functioneren.

Artikel 3.51, derde lid, onder i – beoordelingsregel – aantasting waterpeil

Het aanleggen van een gemaal hoeft niet ook te leiden tot het wijzigen van het waterpeil, bijvoorbeeld bij het één op één vervangen van het gemaal. Als dat wel gebeurt, zal voordat vergunning verleend kan worden voor het aanleggen van gemaal, het waterschap tevens akkoord moeten zijn met een aan de activiteit gekoppelde wijziging van het waterpeil. De initiatiefnemer moet hier bewust van zijn en bij het waterschap ook tijdig een vergunning aanvragen voor het wijzigen van het waterpeil, tenzij de wijziging van het waterpeil verdisconteerd is in een maatregel voortvloeiend uit een peilbesluit. Voor het wijzigen van het waterpeil zijn de regels uit de paragraaf voor het wijzigen van het waterpeil van toepassing.

Artikel 3.51, derde lid, onder j – beoordelingsregel – bereikbaarheid vanaf openbare weg

De initiatiefnemer dient bij de aanleg van het gemaal ervoor te zorgen dat het gemaal bereikbaar is vanaf de openbare weg. Hiermee borgt het waterschap dat het gemaal op een efficiënte manier bereikbaar is voor het beheer van het watersysteem.

Artikel 3.51, derde lid, onder k – beoordelingsregel – doelmatig beheer, onderhoud en telemetrische bediening

Met doelmatigheid wordt bedoeld dat beheer, onderhoud en bediening op een voor het watersysteembeheer efficiënte en effectieve manier kunnen worden uitgevoerd. Met telemetrische bediening wordt bedoeld dat het gemaal op afstand beheerd c.q. bediend en gecontroleerd kan worden.

Artikel 3.51, derde lid, onder l – beoordelingsregel – beheer- en onderhoudsplan

Voor een soepel verloop van beheer, onderhoud en periodieke inspectie is een beheer- en onderhoudsplan vereist. Dit beheer- en onderhoudsplan moet voldoende doelmatig zijn. Daarmee wordt bedoeld dat het plan voldoet aan de eisen die het waterschap hieraan stelt.

Artikel 3.51, derde lid, onder m – beoordelingsregel – objectbedieningsplan

Het objectbedieningsplan is bedoeld als handleiding voor de beheerder van het gemaal (het waterschap). Daarnaast dient het plan om in geval van calamiteiten snel en adequaat te kunnen handelen en eventuele schade zoveel mogelijk te beperken. Dit objectbedieningsplan moet voldoende doelmatig zijn. Daarmee wordt bedoeld dat het plan voldoet aan de eisen die het waterschap hieraan stelt.

Artikel 3.51, derde lid, onder n – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor gemalen moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Artikel 3.51, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – bodembeschermende voorziening aanbrengen

Ingeval de activiteit leidt tot mogelijke aantasting van het profiel van het oppervlaktewater dient als mitigerende maatregel een bodembeschermende voorziening (stortebed) te worden geplaatst. Voorbeelden van bodembeschermende voorzieningen zijn: een blokken- of bentonietmat en stortstenen (zoals basaltblokken).

Artikel 3.51, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de constructies van gemalen. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.51, vierde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – telemetrisch bedienbaar

Het gemaal dient telemetrisch bediend te kunnen worden door het waterschap en moet daarom geschikt gemaakt worden voor bediening via Aquaview. Dat is een telemetrisch systeem dat door het waterschap wordt gebruikt.

Artikel 3.52, aanhef en onder b – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – opgave en onderbouwing pompcapaciteit

Voor de onderbouwing van de opgave van de passende pompcapaciteit dient gebruikt te worden gemaakt van het beleid peilbeheer en peilbesluiten. De initiatiefnemer moet middels een berekening aantonen dat de beoogde pompcapaciteit passend is voor het bemalingsgebied.

§ 3.2.9 Graven van oppervlaktewater en vergroten van oppervlaktewaterlichamen

Artikel 3.53 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het vergroten van een bestaand oppervlaktewaterlichaam in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair

oppervlaktewaterlichaam en het graven van nieuw oppervlaktewater in beperkingengebied A van het beheergebied van het waterschap.

Artikel 3.54 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.53, houden in elk geval in dat:

- a. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- b. het waterpeil niet buitensporig wordt aangetast;
- c. grondwateroverlast en grondwaterschaarste wordt voorkomen;
- d. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- e. een aanwezige of voorziene natuurvriendelijke oever in primaire oppervlaktewaterlichamen niet wordt aangetast;
- f. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- g. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- h. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- i. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.55 Algemene uitvoeringsregels

Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.53, geldt dat:

- a. ingeval het nieuwe oppervlaktewater een functie heeft in de aan- en afvoer van water van percelen van één of meerdere belanghebbenden en in de waterberging:
 - 1°. de bodembreedte minimaal 0,50 meter is;
 - 2°. ingeval van een bodembreedte tot 1,50 meter, de waterdiepte minimaal 0,50 meter bedraagt ten opzichte van het winterpeil of vast peil;
 - 3°. ingeval van een bodembreedte vanaf 1,50 meter tot 3 meter, de waterdiepte minimaal 0,75 meter bedraagt ten opzichte van het winterpeil of vast peil;
 - 4°. ingeval van een bodembreedte vanaf 3 meter, de waterdiepte minimaal 1 meter bedraagt ten opzichte van het winterpeil of vast peil;
 - 5°. taluds zo worden aangelegd dat ze robuust zijn.
- b. ingeval het nieuwe oppervlaktewater een functie heeft om tenminste 50 liter water per seconde af te voeren in een maatgevende situatie of gaat voorzien in de primaire wateraanvoer vanaf of naar een inlaat, de taluds een hoogte-breedte verhouding hebben van 1:1,5 of flauwer.
- c. ingeval het nieuwe oppervlaktewater in verbinding wordt gebracht met beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam en voor zover beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam wordt doorkruist, waarbij onderhoud van het primair oppervlaktewaterlichaam vanaf de kant plaatsvindt, een dam met duiker of een peilscheidende dam wordt aangelegd met een bovenbreedte van minimaal 4 meter en een minimale kruinhoogte van de dam die overeenkomt met de maaiveldhoogte van de aangrenzende percelen.
- d. bij een vergroting van beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam en beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam:
 - 1°. ter plaatse aanwezige (kunst)werken worden verplaatst of aangepast en buiten functie geraakte (kunst)werken uit het oppervlaktewaterlichaam worden verwijderd;
 - 2°. in het oppervlaktewaterlichaam uitkomende lozingsvoorzieningen ingekort worden om vrije lozing te waarborgen.
- e. bij een vergroting van beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam:
 - 1°. de taluds een hoogte-breedte verhouding hebben van 1:1,5 of flauwer;

- 2°. de taluds die reeds een hoogte-breedte verhouding van 1:1,5 hebben of flauwer zijn, niet steiler worden;
- 3°. in het oppervlaktewaterlichaam uitkomende lozingsvoorzieningen ingekort worden om vrije lozing te waarborgen.
- f. bij een vergroting van beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam:
 - 1°. de taluds niet steiler worden;
 - 2°. de taluds zo worden aangelegd dat ze robuust zijn.
- g. ter hoogte van de aansluiting op beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, er een graduele overgang ofwel een nette en geleidelijke aansluiting op het bestaande oppervlaktewaterlichaam wordt gerealiseerd.

Artikel 3.56 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.53, die plaatsvindt in:
 - a. beperkingengebied A, voor zover het betreft het aanleggen van nieuw oppervlaktewater dat binnen hetzelfde peilgebied in verbinding wordt gebracht met beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en het nieuwe oppervlaktewater geen beoogd afvoerdebiet heeft van tenminste 50 liter per seconde in een maatgevende situatie en niet voorziet in de primaire wateraanvoer vanaf of naar een inlaat;
 - b. beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een tertiair oppervlaktewaterlichaam, voor zover het betreft het vergroten van beperkingengebied I van het secundair oppervlaktewaterlichaam of beperkingengebied I van het tertiair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.57 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.56, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening met de locatie en begrenzing van het aan te leggen of te vergroten oppervlaktewater(lichaam);
- b. een dwarsprofieltekening van het aan te leggen of te vergroten oppervlaktewater(lichaam) dat de breedte van het oppervlaktewater(lichaam) op de waterlijn inzichtelijk maakt ten opzichte van de oude situatie (ingeval van vergroten);
- c. een opgave van het aantal vierkante meters aan te leggen oppervlaktewater, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden;
- d. ingeval de activiteit plaatsvindt in verband met het compenseren van het verlies van waterbergingscapaciteit, een opgave van of de activiteit wordt uitgevoerd in hetzelfde peilgebied als waar de waterbergingscapaciteit afneemt.

Artikel 3.58 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.53, die plaatsvindt in:
 - a. beperkingengebied A, voor zover het betreft:
 - 1°. het aanleggen van nieuw oppervlaktewater dat binnen hetzelfde peilgebied in verbinding wordt gebracht met beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, waarbij het nieuwe oppervlaktewater een beoogd afvoerdebiet heeft van tenminste 50 liter per seconde in een maatgevende situatie of gaat voorzien in de primaire wateraanvoer vanaf of naar een inlaat; of

- 2°. het aanleggen van nieuw oppervlaktewater, waarbij door de grens van een peilgebied wordt gegraven; of
 - 3°. het aanleggen van nieuw oppervlaktewater, waarbij beperkingengebieden I van oppervlaktewaterlichamen van verschillende peilgebieden met elkaar in verbinding worden gebracht.
 - b. beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam, voor zover het betreft het vergroten van beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
- a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.54, niet geschonden worden;
 - b. ingeval in afwijking van artikel 3.54, aanhef en onder b, de activiteit leidt tot wijziging van het waterpeil, een vergunning is verleend voor het wijzigen van het waterpeil of de activiteit in overeenstemming is met een maatregel uit een peilbesluit;
 - c. dat een nieuw oppervlaktewater, dat een beoogd afvoerdebiet heeft van tenminste 50 liter per seconde in een maatgevende situatie of dat gaat voorzien in de primaire wateraanvoer vanaf of naar een inlaat, voldoende doorstroomoppervlak en de juiste bodemhoogteligging heeft om de door het waterschap gewenste doorstroming te waarborgen;
 - d. de taluds robuust worden aangelegd;
 - e. ingeval van het graven door de grens van een peilgebied, dit past binnen de kaders van het waterbeheerbeleid van het waterschap;
 - f. ingeval van een nieuw oppervlaktewater dat een beoogd afvoerdebiet heeft van tenminste 50 liter per seconde in een maatgevende situatie of dat gaat voorzien in de primaire wateraanvoer vanaf of naar een inlaat, machinaal onderhoud vanaf de kant kan plaatsvinden of, als dit niet mogelijk is, voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;
 - g. ingeval van een potentieel nieuw oppervlaktewater dat een beoogd afvoerdebiet heeft van tenminste 50 liter per seconde in een maatgevende situatie of dat gaat voorzien in de primaire wateraanvoer vanaf of naar een inlaat, dat van insteek tot insteek tenminste 16 meter breedte is, het onderhoud varend kan worden uitgevoerd
 - h. een ten gevolge van de activiteit te wijzigen begrenzing van de beperkingengebieden niet tot onacceptabele situaties leidt.

Artikel 3.59 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.58, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening met de locatie en begrenzing van het aan te leggen of te vergroten oppervlaktewater(lichaam);
- b. een dwarsprofieltekening van het aan te leggen of te vergroten oppervlaktewater(lichaam) dat de breedte van het oppervlaktewater(lichaam) op de waterlijn inzichtelijk maakt ten opzichte van de oude situatie (ingeval van vergroten);
- c. een opgave van het aantal vierkante meters aan te leggen oppervlaktewater, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden;
- d. ingeval de activiteit plaatsvindt in verband met het compenseren van het verlies van waterbergingscapaciteit, een opgave van of de activiteit wordt uitgevoerd in hetzelfde peilgebied als waar de waterbergingscapaciteit afneemt.

Toelichting

Deze paragraaf stelt regels voor het graven van nieuwe oppervlaktewateren en het vergroten van bestaande oppervlaktewaterlichamen. Onder vergroten wordt ook verstaan het verbreden of verdiepen van oppervlaktewaterlichamen. Een nieuw gegraven oppervlaktewater is per definitie nog niet een oppervlaktewaterlichaam. Daarvoor moet eerst een duurzaam aanwezig ecosysteem ontstaan (flora en fauna). Aangezien het ontstaan daarvan een kwestie van tijd zal zijn, zullen nieuwe oppervlaktewateren die in verbinding worden gebracht met bestaande oppervlaktewaterlichamen, na oplevering van het werk, door het waterschap de status toegewezen krijgen van tertiair, secundair of primair oppervlaktewaterlichaam.

De regels beogen o.a. het doorstroomprofiel en het (efficiënt) beheer en onderhoud van het oppervlaktewater te waarborgen. Graven en vergroten gebeurt frequent en leidt tot een toename aan waterberging wat in veel gevallen positief is voor het watersysteem. Afhankelijk van de aan- en afvoer van het betreffende oppervlaktewater zijn eisen gesteld aan de vormgeving van oppervlaktewaterlichamen (diepte, breedte, taludhelling).

Voor het vergroten van secundaire en tertiaire wateren binnen hetzelfde peilgebied geldt de meldingsplicht. De meldingsplicht is ook van toepassing wanneer binnen hetzelfde peilgebied nieuwe wateren worden gegraven die geen beoogd afvoerdebiet hebben van tenminste 50 liter per seconde in een maatgevende situatie en niet voorzien in de primaire wateraanvoer vanaf of naar een inlaat. Dit betekent dat ze geen primair oppervlaktewaterlichaam zullen gaan worden.

Als de activiteit ziet op het vergroten van een bestaand primair oppervlaktewaterlichaam geldt de vergunningplicht. Ook het graven van nieuwe oppervlaktewateren binnen hetzelfde peilgebied die primaire oppervlaktewaterlichamen moeten worden, is vergunningplichtig. De vergunningplicht is daarnaast van toepassing wanneer nieuwe oppervlaktewateren worden gegraven en verschillende peilgebieden met elkaar in verbinding worden gebracht of wanneer door een peilgrens wordt gegraven. Per geval wordt bekeken of de activiteit kan worden toegestaan, onder meer aan de hand van de beoordelingsregels. Waar nodig worden voorschriften aan de vergunning verbonden om de watersysteembelangen te borgen.

Ingeval van het verbinden van tertiaire wateren met secundair of primair oppervlaktewater kan het zijn dat de status van het tertiaire water wijzigt in secundair of primair water. Dit is afhankelijk van het feit of het aan te sluiten tertiaire oppervlaktewater een waterbergende functie krijgt en/of meer dan één aangrenzend perceeleigenaar het watersysteem gaat gebruiken voor de afwatering. Voor de verandering van de status naar primair water zal sprake moeten zijn van een afvoerdebiet van tenminste 50 liter per seconde in een maatgevende situatie of er moet worden voorzien in de primaire wateraanvoer vanaf of naar een inlaat.

Artikel 3.54, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – aantasting waterpeil

Als uitgangspunt geldt dat de activiteit niet mag leiden tot wijzigen van het winterpeil of vast peil in bestaande oppervlaktewaterlichamen. Het waterpeil kan wijzigen als met het aanleggen of vergroten van oppervlaktewater een directe verbinding tussen verschillende peilgebieden wordt gemaakt. Dit is in het algemeen onwenselijk. In een enkel geval kan middels een vergunning van deze zorgplicht afgeweken worden. In dat geval heeft de initiatiefnemer toestemming nodig van het waterschap voor het wijzigen van het waterpeil. Hiervoor zijn de regels uit de paragraaf voor het wijzigen van het waterpeil van toepassing. Slechts (tijdelijke) minimale peilwijzigingen (fluctuaties) die door deze activiteit kunnen optreden, zijn (toestemmingsvrij) toegestaan.

Artikel 3.54, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – voorkomen grondwateroverlast en grondwaterschaarste

Oppervlaktewateren die aangelegd worden en een drainerende of infiltrerende werking krijgen, kunnen leiden tot wijziging van de grondwaterstand. Hierdoor kunnen negatieve effecten optreden,

zoals grondwaterschaarste of grondwateroverlast. Dit moet worden voorkomen. Het kan bijvoorbeeld betekenen dat een oppervlaktewaterlichaam niet te dicht bij een natuurgebied of waterkering mag worden aangelegd of dat de bodem(diepte) van het te graven oppervlaktewater aangepast wordt aan de situatie ter plaatse. Als de activiteit plaatsvindt in het beperkingengebied van een waterkering zijn de regels in de paragraaf over grondverzet tevens van toepassing.

Artikel 3.54, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – voorkomen aantasting bestaande of voorziene natuurvriendelijke oever

Ingeval de activiteit uitgevoerd wordt op een locatie waar een natuurvriendelijke oever is aangelegd of reeds is voorzien, dan dient bij de uitvoering van de activiteit hiermee rekening gehouden te worden. Bestaande natuurvriendelijke oevers dienen aangepast of gecompenseerd te worden. In het laatste geval zijn de regels over het aanleggen van natuurvriendelijke oevers van toepassing. Voor reeds voorziene natuurvriendelijke oevers dient bij de uitvoering van de activiteit geborgd te worden dat er ruimte blijft voor de voorziene natuurvriendelijke oever.

Artikel 3.55, aanhef en onder c – algemene uitvoeringsregel – onderhoudsdam

Deze regel borgt doelmatig en efficiënt onderhoud van het primair oppervlaktewater als het secundaire of tertiaire water dat wordt aangelegd daarop aansluit. Door aanleg van een dam zal de onderhoudsstrook langs het primaire water niet worden doorbroken. Afhankelijk van de situatie is het nodig om een dam met duiker of een dam als peilscheiding aan te leggen. Voor het aanleggen van een dam met duiker of de peilscheiding zijn de regels uit de desbetreffende paragrafen van toepassing.

Artikel 3.55, aanhef en onder d – algemene uitvoeringsregel – (kunst)werken verwijderen of verplaatsen

(Kunst)werken aan de zijden van waar het oppervlaktewater wordt vergroot c.q. verbreed moeten uit het oppervlaktewater worden verwijderd, verplaatst of aangepast. Met deze regel wordt beoogd dat (kunst)werken die buiten functie geraken niet in het nieuwe (aangepaste) watervoerende profiel achterblijven of dat (kunst)werken die in functie blijven functioneel blijven. Voor het verwijderen zijn de regels uit de paragraaf voor het verwijderen van werken in of nabij oppervlaktewaterlichamen van toepassing. Voor het her- of verplaatsen zijn de regels uit de desbetreffende paragrafen voor het aanleggen van deze werken eveneens van toepassing.

Door het verbreden van oppervlaktewater kan het noodzakelijk zijn om bestaande lozingsvoorzieningen, zoals drainage- of hemelwaterafvoeren te verkorten en schuin af te zagen overeenkomstig de taludhelling. Het laatste waarborgt het voorkomen van schade aan de lozingsvoorzieningen en voor primaire oppervlaktewateren aan machines die ingezet worden voor het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater. Hiervoor kunnen tevens de regels uit de paragraaf voor het lozen van een hoeveelheid water van toepassing zijn.

Artikel 3.55, aanhef en onder f – algemene uitvoeringsregel – robuuste taluds

Een talud moet robuust worden aangelegd waarbij een taludhelling met een hoogte-breedteverhouding van 1:1½ in de meeste gevallen volstaat. Bij een slappe grondsoort (bijvoorbeeld veen) is een taludhelling van 1:2 wenselijk vanwege de kans op vervorming of verzakking. Een steilere taludhelling (tot bijvoorbeeld 1:1) is mogelijk als de grondsoort het toelaat.

Artikel 3.55, aanhef en onder g – algemene uitvoeringsregel – graduele overgang

Een dergelijke overgang zorgt voor een nette en geleidelijke aansluiting van het nieuwe talud of bodem van het oppervlaktewater op het talud of bodem van het bestaande oppervlaktewaterlichaam en daarmee een stabielere aansluiting op de al aanwezige slootprofielen. Door een graduele overgang te realiseren worden beheer, onderhoud en een goede doorstroming geborgd.

Artikel 3.57, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meter oppervlaktewater

Het waterschap eist dat daar waar water wordt aangelegd of vergroot, de initiatiefnemer een opgave doet van het aantal vierkante meter oppervlaktewater dat wordt gerealiseerd. Het aantal vierkante meters dat gegraven of vergroot wordt, wordt gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden. Hiermee bedoelen we dat dit plaatsvindt tijdens omstandigheden waarbij de waterstand van het betreffende oppervlaktewaterlichaam niet onderhevig is aan extreme weersomstandigheden.

Wanneer de activiteit plaatsvindt ter compensatie van verloren gegane waterbergingscapaciteit, zoals in ieder geval bedoeld in paragrafen 3.2.6, 3.2.7, 3.2.17 en 3.2.19, en taluds worden aangelegd van 1:3 of nog flauwer, dan kan de initiatiefnemer voor het te compenseren water, dus de opgave van het aantal vierkante meter oppervlaktewater, uitgaan van een fictief waterpeil dat 25 centimeter hoger is dan de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand. Het wateroppervlak dat bij die fictieve waterstand zou kunnen worden gemeten, mag dan worden opgevoerd als compenserende waterbergingscapaciteit.

Artikel 3.57, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste – activiteit om te voldoen aan compensatieplicht in hetzelfde peilgebied

Voor een aantal activiteiten die plaatsvinden in oppervlaktewaterlichamen, waarbij de waterbergingscapaciteit significant afneemt, wordt de initiatiefnemer verplicht om het verlies te compenseren door het graven van nieuw oppervlaktewater of het vergoten van bestaande oppervlaktewaterlichamen. Dit dient doorgaans plaats te vinden in hetzelfde peilgebied. Het waterschap wil van de initiatiefnemer bij deze activiteit weten of met de activiteit wordt beoogd om te voldoen aan de compensatieplicht en zo ja, of de activiteit dan plaatsvindt in hetzelfde peilgebied. De initiatiefnemer kan voor het uitzoeken of hij de activiteit uit gaat voeren in hetzelfde peilgebied de waterschapskaart met peilgebieden raadplegen op www.geo.noorderzijlvest.nl.

Artikel 3.58, derde lid, onder b – beoordelingsregel – wijzigen waterpeil

Het aanleggen en vergroten van oppervlaktewater mag in principe niet leiden tot wijziging van het waterpeil of vast peil. Indien het waterschap een initiatief moet beoordelen waarbij door verschillende peilgebieden wordt gegraven, wordt dit alleen toegestaan:

- ingeval het waterpeil niet wijzigt;
- er een vergunning is verleend voor het wijzigen van het waterpeil; of
- het initiatief gebaseerd is op een uitvoeringsmaatregel uit een peilbesluit.

De initiatiefnemer moet hier bewust van zijn en bij het waterschap, indien de activiteit leidt tot wijziging van het waterpeil, tijdig een vergunning aanvragen voor het wijzigen van het waterpeil, tenzij de wijziging van het waterpeil verdisconteerd is in een maatregel voortvloeiend uit een peilbesluit.

Artikel 3.58, derde lid, onder c – beoordelingsregel – voldoende doorstroomoppervlak en juiste bodemhoogteligging

Bij nieuwe primaire oppervlaktewaterlichamen worden doorstroomoppervlak en bodemhoogteligging bepaald via een toetsing door het waterschap. De overige voor het profiel relevante minimale afmetingen zijn opgenomen in de algemene uitvoeringsregels.

Artikel 3.58, derde lid, onder d – beoordelingsregel – robuustheid taluds

Het waterschap beoordeelt of het ontwerp van aan te leggen of te vergroten oppervlaktewater zodanig is dat de taluds voldoende stabiel zijn. Hiervoor worden afhankelijk van het type oppervlaktewater gewenste profielen voorgeschreven.

Artikel 3.58, derde lid, onder e – beoordelingsregel – graven door grens peilgebied

Voor deze beoordelingsregels maakt het waterschap gebruik van het (waterbeheer)beleid voor peilbeheer en peilbesluiten. Het waterschap toetst hier onder andere of de droogleggingsnormen niet worden aangetast. Drooglegging is het verschil tussen het waterpeil en het maaiveld. Afhankelijk van de situatie volstaat doorgaans een drooglegging van een halve tot anderhalve meter.

Artikel 3.58, derde lid, onder f – beoordelingsregel – machinaal onderhoud van het oppervlaktewater

Primair oppervlaktewater met een (van insteek tot insteek) bovenbreedte tot 16 meter wordt in beginsel machinaal onderhouden vanaf een onderhoudstrook die in beperkingengebied II is gelegen. Er wordt onder andere beoordeeld of vanwege de activiteit machinaal onderhoud kan blijven plaatsvinden en wat voor het waterschap daarbij de meest doelmatige kant van het oppervlaktewaterlichaam is voor het machinaal onderhoud. Als machinaal onderhoud niet mogelijk is, wordt bezien of varend onderhoud kan worden uitgevoerd en de kosten ervan binnen de perken kunnen blijven. In dat geval kan ook ingestemd worden met de activiteit. De activiteit mag immers niet leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor nieuwe of te wijzigen oppervlaktewateren moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden.

Voor oppervlaktewateren met een bovenbreedte vanaf 16 meter geldt dat onderhoud, indien nodig, sowieso varend wordt uitgevoerd. Voor varend onderhoud is dan een trailerhelling of vergelijkbare voorziening ter plaatse vereist. In het geval er geen trailerhelling aanwezig is, wordt een dergelijke voorziening als voorwaarde in de vergunning aan de initiatiefnemer voorgeschreven. Hiervoor zijn de regels uit de paragraaf over het aanleggen van steigers, meerpalen, vlonders, remmingswerken, trailerhellingen en fauna-uitstapplaatsen van toepassing.

Artikel 3.59, aanhef en onder c – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – opgave aantal vierkante meter oppervlaktewater

Zie 'Artikel 3.57, aanhef en onder c - specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meter oppervlaktewater'.

Artikel 3.59, aanhef en onder d – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – activiteit om te voldoen aan compensatieplicht in hetzelfde peilgebied

Zie 'Artikel 3.57, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste – activiteit om te voldoen aan compensatieplicht in hetzelfde peilgebied'

§ 3.2.10 Grondboringen, sonderingen, peilbuizen en proefsleuven

Artikel 3.60 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op verticale grondboringen, sonderingen, het plaatsen van peilbuizen en het maken van proefsleuven in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.61 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.60, houden in elk geval in dat:

- a. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet wordt aangetast;
- b. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- c. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- d. uitwisseling van grondwater tussen verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen;
- e. grondwaterverontreiniging wordt voorkomen;
- f. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- g. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd.

Artikel 3.62 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.60, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen en grondroeringen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. ontstane gaten na afronding van de activiteit volledig worden gevuld;
 - c. geperforeerde slecht doorlatende grondlagen worden hersteld.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.60, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.63 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.60, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de omvang van grondboringen en van proefsleuven tot een minimum wordt beperkt;
 - b. peilbuizen na afloop van grondwateronderzoek worden verwijderd;
 - c. proefsleuven op minimaal anderhalve meter vanaf de insteek van het oppervlaktewaterlichaam worden gegraven;

Artikel 3.64 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.63, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens een opgave van de afmetingen van het werk.

Toelichting

In deze paragraaf zijn grondboringen en het maken van proefsleuven in en nabij oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden geregeld, inclusief handmatig en mechanisch geotechnisch bodemonderzoek, bijvoorbeeld sonderingen en grondwateronderzoek dat plaatsvindt met behulp van peilbuizen.

De impact van het uitvoeren van grondboringen en het maken van proefsleuven, bijvoorbeeld ten behoeve van bodem- en grondwateronderzoek is over het algemeen gering op het functioneren, beheren en onderhouden van oppervlaktewaterlichamen. Niettemin gelden er voor tertiaire en

secundaire oppervlaktewaterlichamen en voor bergingsgebieden zorgplichten en algemene uitvoeringsregels om in acht te nemen. Om zicht te houden op de activiteiten in en nabij primaire oppervlaktewaterlichamen, waar de watersysteembeheerbelangen voor het waterschap groter zijn, wordt vereist dat grondboringen, het plaatsen van peilbuizen en het maken van proefsleuven gemeld worden.

Artikel 3.61, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten

Uitwisseling van grondwater uit de diverse watervoerende pakketten is ongewenst. Deze zorgplicht bepaalt daarom dat tijdens de uitvoering van deze activiteit, in het bijzonder ingeval van boringen, de uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen. In de praktijk zal bij het doorkruisen van een scheidende laag veelal gebruik worden gemaakt van bentoniet om deze uitwisseling van grondwater te voorkomen.

Artikel 3.62, aanhef en onder c – algemene uitvoeringsregel – herstellen van slecht doorlatende grondlagen

Onder het freatisch grondwater kunnen slecht doorlatende grondlagen aanwezig zijn. Deze bevinden zich over het algemeen dieper dan anderhalve meter onder het maaiveld. Ingeval de initiatiefnemer diepe grondroeringen zoals sonderingen of boringen verricht is de kans vrij aannemelijk dat hij slecht doorlatende grondlagen perforeert. Na de boring dienen deze lagen hersteld te worden. Dit kan in geval van grotere gaten met de uitkomende grond of in geval van kleiner gaten met bentoniet of een vergelijkbaar middel. Bentoniet is zwelklei die zorgt voor afdichting van de geboorde gaten, zodat uitwisseling van grondwater tussen verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen.

Artikel 3.63, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – verwijderen peilbuizen

Objecten in en nabij primaire oppervlaktewaterlichamen vormen een risico voor het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater. Voor het verwijderen van de peilbuizen zijn de regels uit de paragraaf over het verwijderen van werken van toepassing.

Artikel 3.63, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – proefsleuven op minimaal anderhalve meter vanaf insteek

Ingeval de initiatiefnemer proefsleuven wil graven, moeten deze op minimaal anderhalve meter afstand van de insteek gegraven worden. Met deze regel wordt de stabiliteit van oever en talud geborgd.

§ 3.2.11 Inlaten

Artikel 3.65 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een inlaat in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.66 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.65, houden in elk geval in dat:

- a. geen wateroverlast en -schaarste ontstaan;
- b. het waterpeil niet buitensporig wordt aangetast;
- c. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- d. uitspoeling van oever, talud en waterbodem wordt voorkomen;
- e. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- f. de bereikbaarheid voor onderhoud van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;

- g. het functioneren van andere kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- h. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- i. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- j. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.67 Vergunningplicht

- 1 1. Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.65.
- 2 2. Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 3. De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.66, niet geschonden worden;
 - b. het aanleggen van de inlaat voor het beheer van het watersysteem noodzakelijk is;
 - c. ingeval de inlaat wordt aangelegd in een oppervlaktewaterlichaam waarin zich een prioritaire of niet-prioritaire vismigratieroute bevindt, de activiteit niet leidt tot een onaanvaardbare belemmering van de migratie van vis;
 - d. de inlaat visveilig is;
 - e. ingeval in afwijking van artikel 3.66, aanhef en onder b, de activiteit leidt tot wijziging van het waterpeil, een vergunning is verleend voor het wijzigen van het waterpeil of de activiteit in overeenstemming is met een maatregel uit een peilbesluit;
 - f. de inlaatconstructie deugdelijk is ontworpen;
 - g. het leverende peilgebied over voldoende aanvoercapaciteit beschikt;
 - h. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam:
 - 1°. de inlaat voldoende doorstroomcapaciteit en de juiste hoogteligging heeft;
 - 2°. beheer, onderhoud en bediening op een doelmatige manier kunnen worden uitgevoerd;
 - 3°. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 4. Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
 - c. de inlaat zodanig wordt aangelegd dat er geen lekkage langs de inlaatconstructie kan optreden;
 - d. de inlaat zodanig wordt aangelegd dat deze niet kan vervormen of verzakken;
 - e. deze beschermd wordt tegen schade als gevolg van machinaal onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam;
 - f. ingeval de activiteit plaatsvindt in en nabij een primair oppervlaktewaterlichaam, beperkingengebied II in de lengte- en in de breedterichting horizontaal wordt afgewerkt en ingezaaid met graszaad;
 - g. aan de instroomzijde van de inlaat een damwand tot aan maaiveldhoogte wordt aangelegd;
 - h. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam aan de uitstroomzijde van de inlaat wordt beschermd tegen uitspoeling.
- 5 5. Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.68 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.67, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een weergave van het gebied dat onder invloed is van de inlaat;
- b. een situatietekening waarop de inlaat, de afmetingen van de inlaat, de hoogtematen van de constructie ten opzichte van NAP en de toe te passen materialen van de inlaat zijn weergegeven;
- c. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, een onderbouwing van de toe te passen doorstroomcapaciteit van de inlaat;
- d. ingeval een bodembeschermingsvoorziening wordt aangebracht, een omschrijving van het type voorziening en een tekening waarop de locatie en afmetingen van de voorziening inzichtelijk wordt gemaakt;
- e. een opgave van de wijze waarop de inlaat visveilig zal zijn.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over inlaten. Inlaten zijn peilregulerende kunstwerken met een waterinlatende functie, die kunnen bestaan uit een afsluiter (schuif), een doorlaatconstructie (koker, duiker, buis) en/of bijbehorende voorzieningen (bijvoorbeeld een damwand en hekwerk). Door het inlaten van water wordt de aanvoer, doorstroming en het waterpeil beïnvloed. In het gehele beheergebied van het waterschap geldt een vergunningplicht voor het aanleggen van inlaten omdat doorgaans enkel inlaten kunnen worden toegestaan die een permanente functie hebben voor het beheer van het watersysteem. Als een inlaat in een waterkering wordt aangelegd, zijn de regels uit de paragraaf over inlaten en lozingsvoorzieningen die aangelegd worden in of nabij waterkeringen (ook) van toepassing.

Het waterschap streeft naar grote, robuuste peilgebieden waarbij de afwatering plaatsvindt door middel van strategisch geplaatste peilregulerende kunstwerken, zoals inlaten. Kleinere peilgebieden worden daarmee zoveel mogelijk vermeden. Als de initiatiefnemer naast het aanleggen van een inlaat ook beoogt het waterpeil te wijzigen, dan zijn de regels uit de paragraaf over het wijzigen van het waterpeil ook van toepassing.

In alle oppervlaktewaterlichamen geldt een vergunningplicht naast de zorgplichten in verband met de impact die de activiteit kan hebben op het watersysteem. Het waterschap bepaalt aan de hand van een vergunningaanvraag of de activiteit kan worden toegestaan. En zo ja, welke voorschriften nodig zijn om eventuele nadelige effecten weg te nemen.

Artikel 3.67, derde lid, onder b – beoordelingsregel – noodzakelijkheid

Inlaten die worden aangelegd moeten een functie hebben ter bevordering van het beheer van het watersysteem. Dit betekent dat inlaten voor andere doeleinden in principe niet zijn toegestaan. Het reguleren van het waterpeil is immers een taak van het waterschap. Omdat het kostbaar is om inlaten te beheren en te onderhouden, moet de noodzaak van het aanleggen van een inlaat aangetoond worden. Het is doorgaans wenselijk om zo min mogelijk inlaten in hetzelfde peilgebied te hebben. Hierdoor is doelmatig en efficiënt peilbeheer mogelijk.

Als uit primaire oppervlaktewaterlichamen ingelaten water via secundaire oppervlaktewaterlichamen wordt getransporteerd, wijzigt de status van deze oppervlaktewaterlichamen in principe van secundair naar primair. Het waterschap zou dan verantwoordelijk worden voor het onderhoud en de inrichting van de oppervlaktewaterlichamen en weegt af of dit wenselijk is. Kostentechnische en hydrologische aspecten spelen hierbij een rol.

Artikel 3.67, derde lid, onder c – beoordelingsregel – belemmering vismigratie

Een inlaat die aangelegd wordt op een vismigratieroute zou mogelijk de vismigratie kunnen belemmeren. Voor het borgen van de ecologische waarde van het watersysteem zou dat niet wenselijk zijn. Het waterschap beoordeelt of daarvan sprake kan zijn en zo ja of er maatregelen noodzakelijk zijn om de vismigratie niet te belemmeren. Dit kan zijn de aanleg van een vispassage of een andere passende maatregel die een onbelemmerde migratie van vis faciliteert. Of er sprake is van onaanvaardbare belemmering van de vismigratie hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de hoeveelheid en samenstelling van de vis en of sprake is van een incidentele vismigratie of de verwachting is dat de vismigratie meer permanent van aard is. Met ‘samenstelling’ wordt bedoeld, de samenstelling van de in het oppervlaktewater aanwezige vispopulatie naar lengte, levensstadium en gewicht van de soort.

Artikel 3.67, derde lid, onder d – beoordelingsregel – visveilig

Het waterschap beoordeelt of de inlaat visveilig is. Visveilig betekent dat vissen niet beschadigd kunnen worden door het passeren van de inlaat. Het risico is dat de vis vanwege de aanzuigende werking en constructie van een inlaat bij vrij verval mogelijk kan beschadigen of makkelijk prooi kan worden voor predatoren. In sommige gevallen dient de inlaat hierop te worden aangepast, bijvoorbeeld door middel van een voorziening of constructieve aanpassing van de inlaat die visveilige migratie door het kunstwerk mogelijk maakt.

Artikel 3.67, derde lid, onder e – beoordelingsregel – aantasting waterpeil

Het aanleggen van een inlaat hoeft niet ook te leiden tot het wijzigen van het waterpeil, bijvoorbeeld bij het één op één vervangen van de inlaat. Als dat wel gebeurt, zal voordat vergunning verleend kan worden voor het aanleggen van de inlaat, het waterschap tevens akkoord moeten zijn met een aan de activiteit gekoppelde wijziging van het waterpeil. De initiatiefnemer moet hier bewust van zijn en bij het waterschap ook tijdig een vergunning aanvragen voor het wijzigen van het waterpeil, tenzij de wijziging van het waterpeil verdisconteerd is in een maatregel voortvloeiend uit een peilbesluit. Voor het wijzigen van het waterpeil zijn de regels uit de paragraaf voor het wijzigen van het waterpeil van toepassing.

Artikel 3.67, derde lid, onder f – beoordelingsregel – deugdelijkheid

Inlaten mogen alleen worden aangelegd als het ontwerp voldoet aan de eisen van het waterschap. Deze eisen hebben betrekking op de inlaatcapaciteit en deugdelijkheid van de constructie. Hierbij beoordeelt het waterschap of de inlaat zodanig zal worden aangelegd dat deze niet kan vervormen of verzakken en er geen lekkage kan optreden langs de constructie. De doorlaatconstructie (inlaatduiker) dient daarnaast zonder knikpunten of bochten te worden aangelegd. Voor de afsluiting van de inlaat dient gebruik te worden gemaakt van een spindelafsluiter met een halve maansleutel.

Artikel 3.67, derde lid, onder g – beoordelingsregel – aanvoercapaciteit

Eén van de voorwaarden voor vergunningverlening is dat het te leveren peilgebied over voldoende aanvoercapaciteit beschikt. Als regel vindt het inlaten van oppervlaktewater plaats vanuit een boezempeilgebied of een primaire watergang naar een lager aangrenzend peilgebied.

Artikel 3.67, derde lid, onder h – beoordelingsregel – doorstroomcapaciteit, hoogteligging, bediening, geen buitenproportionele meerkosten

Het waterschap bepaalt aan de hand van de vergunningaanvraag welke voorschriften nodig zijn en beoordeelt daartoe onder meer de onderbouwing van de minimaal benodigde (toe te passen) doorstroomcapaciteit. Op basis van de onderbouwing worden onder meer eisen gesteld aan het doorstroomoppervlak en de hoogteligging van de inlaat. Onder andere de locatie, het materiaal en de lengte van de inlaat spelen hierbij een rol.

Met “doelmatig” wordt bedoeld dat beheer, onderhoud en bediening op een voor het watersysteembeheer efficiënte en effectieve manier kunnen worden uitgevoerd. Daar waar het

costeneffectief en doelmatig is en de maatschappelijke kosten opwegen tegen de maatschappelijke baten, dient de inlaat op afstand beheerd c.q. bediend en gecontroleerd te kunnen worden door het waterschap. De inlaat moet dan geschikt gemaakt worden voor bediening via Aquaview. Dat is een telemetrisch systeem dat door het waterschap wordt gebruikt.

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor inlaten moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Artikel 3.67, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de constructies van inlaten. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.67, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – lekkage

Voorkomen moet worden dat langs de inlaat water stroomt. De inlaatzijde wordt doorgaans in een damwand of andere waterdichte constructie aangelegd. De eventuele damwand maakt daarmee deel uit van de inlaatconstructie waardoor de regels in de paragraaf over oeververdedigingswerken niet van toepassing zijn.

Artikel 3.67, vierde lid, onder g – algemene uitvoeringsregel – damwand aan instroomzijde inlaat

De initiatiefnemer dient aan de instroomzijde van de inlaat een damwand te plaatsen om daarmee ervoor te zorgen dat de bediening en onderhoud van de inlaat op een doelmatige wijze kan plaatsvinden en de inlaat zijn functie kan behouden. Een damwand draagt bij aan een robuuste constructie van de inlaat, waarmee onder meer kan worden voorkomen dat door onderhoudswerkzaamheden aan de inlaat schade ontstaat.

Artikel 3.67, vierde lid, onder h – algemene uitvoeringsregel – beschermen profiel uitstroomzijde inlaat

De uitstroomzijde van de doorlaatconstructie kan op verschillende manieren worden beschermd. Zo kan bijvoorbeeld de duiker overeenkomstig de taludhelling worden afgezaagd en kan een bodembeschermende voorziening (stortebed), zoals een blokkenmat of steenbestorting, aangebracht worden om uitspoeling van de waterbodem te voorkomen.

§ 3.2.12 Kabels en leidingen

Artikel 3.69 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van kabels en leidingen in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied, uitgezonderd lozingsvoorzieningen.

Artikel 3.70 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.69, houden in elk geval in dat:

- a. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- b. door het waterschap uit te voeren beheer en onderhoud van (kunst)werken niet belemmerd worden;
- c. kabels en leidingen over voldoende gronddekking beschikken;
- d. uitwisseling van grondwater tussen verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen;
- e. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet wordt aangetast;
- f. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- g. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet wordt gehinderd;
- h. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- i. verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit wordt voorkomen;
- j. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.71 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.69, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. de afstand van de kabel of leiding tot duikers tenminste een halve meter bedraagt;
 - b. de afstand van de kabel of leiding tot kunstwerken anders dan duikers, inclusief eventueel aanwezige fundering, tenminste vijf meter bedraagt tenzij de kabel of leiding ten behoeve van het betreffende kunstwerk wordt aangelegd;
 - c. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - d. voor zover de activiteit middels een boring plaatsvindt, bij opbarsting of kwelvorming, het waterschap onmiddellijk wordt geïnformeerd en maatregelen worden getroffen om de opbarsting of kwelvorming direct en zoveel mogelijk teniet te doen.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.69, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.69, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een tertiair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat kabels en leidingen bij het kruisen van het oppervlaktewaterlichaam tenminste een halve meter onder de vaste bodem worden gelegd.

Artikel 3.72 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.69, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. kabels en leidingen bij het kruisen van het oppervlaktewaterlichaam tenminste 1,5 meter onder de vaste bodem worden gelegd;

- b. de afstand tussen ontgraving en insteek van het oppervlaktewaterlichaam tenminste 1,5 meter bedraagt;
- c. drainagebuizen en andere leidingen die gekruist worden door een parallel aan het oppervlaktewaterlichaam aan te leggen kabel of leiding, waar nodig door de initiatiefnemer worden verlegd of aangepast;
- d. ingeval het waterschap vaarwegbeheerder is, dat kabels en leidingen bij het kruisen van het oppervlaktewaterlichaam met toepassing van een adequate techniek worden aangelegd.

Artikel 3.73 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.72, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van de afmetingen en de technische specificaties van de kabel(s) of leiding(en);
- b. ingeval van een boring: een lengteprofieltekening van de boring;
- c. ingeval van een open ontgraving: een dwarsprofieltekening van de sleuf.

Toelichting

Deze paragraaf beoogt het functioneren van het oppervlaktewaterlichaam en bergingsgebieden te waarborgen door het aanleggen van kabels en leidingen te regelen. Onder het aanleggen van kabels en leidingen wordt mede het verleggen of wijzigen van kabels en leidingen verstaan. Hiervoor zijn de regels voor de in deze titel opgenomen paragraaf over verwijderen van werken ook van toepassing. Kabels en leidingen kunnen de watergang kruisen en parallel aan de watergang worden aangelegd. Leidingen die worden aangelegd voor het lozen van water (lozingsvoorzieningen) vallen onder de regels van de in deze titel opgenomen paragraaf over het lozen van een hoeveelheid water. Ingeval bij de aanleg van kabels en leidingen watergangen worden gekruist en daarbij tijdelijk drooggelegd moeten worden, zijn de regels uit de paragraaf voor het stremmen van oppervlaktewater van toepassing.

De specifieke zorgplichten zien onder meer op behoud en eventueel verbetering van de bestaande situatie en het voorkomen van nazakkingen en erosie van oever en talud. Voor primaire oppervlaktewaterlichamen geldt een meldingsplicht vanwege het belang van deze wateren. Het waterschap kan zo inzichtelijk houden waar primaire oppervlaktewaterlichamen gekruist worden. De bijbehorende regels voor bijvoorbeeld diepteligging en afstand dienen om beheer- en onderhoudswerkzaamheden zoals herprofilen, maaien, baggeren en het functioneren van (kunst)werken te waarborgen.

Voor alle oppervlaktewaterlichamen gelden algemene uitvoeringsregels naast de zorgplicht. Voor primaire oppervlaktewaterlichamen gelden daarnaast strengere algemene regels vanwege het grotere belang van instandhouding ervan en het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater.

Artikel 3.70, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – gronddekking

Kabels en leidingen moeten zo worden aangelegd dat ze voldoende gronddekking hebben en houden. Op die manier worden beheer en onderhoud van de watergang niet gehinderd. Ook is er dan een minimaal risico op schade aan kabel of leiding door beheer- en onderhoudswerkzaamheden. Wanneer leidingen voldoende diep worden aangelegd, wordt de leiding tevens beschermd tegen bevriezen.

Artikel 3.70, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten

Uitwisseling van grondwater uit de diverse watervoerende pakketten is ongewenst. Deze zorgplicht bepaalt daarom dat tijdens de aanleg van kabels en leidingen, in het bijzonder ingeval van boringen,

de uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen. In de praktijk zal bij het doorkruisen van een scheidende laag veelal gebruik worden gemaakt van bentoniet om deze uitwisseling van grondwater te voorkomen.

Artikel 3.71, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – adequate techniek voor vaarwegen
 Voor meldingsplichtige activiteiten die plaatsvinden in of nabij een door de provincie aangewezen vaarweg waarvan het waterschap vaarwegebeheerder is, geldt dat de activiteit met toepassing van een adequate techniek moet worden uitgevoerd. Dit heeft veelal gevolgen voor de diepteligging. Van een adequate techniek is sprake als aan de NEN3650-serie of aan een gelijkwaardige methodiek wordt voldaan. De keuze voor een gelijkwaardige methodiek moet uitgebreid onderbouwd worden door de initiatiefnemer.

§ 3.2.13 Kleine objecten

Artikel 3.74 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van kleine objecten in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.75 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.74, houden in elk geval in dat:

- a. een voor het watersysteembeheer passende doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt geborgd;
- b. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet wordt aangetast;
- c. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- d. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- e. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- f. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegebeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet onaanvaardbaar wordt gehinderd;
- g. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- h. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- i. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- j. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.76 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.74, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
 - c. het object zo wordt aangelegd dat deze niet kan vervormen, verzakken of op drift raakt.

- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.74, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied geldt dat:
 - a. het object een functie heeft;
 - b. het object duidelijk en blijvend is gemarkeerd.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.74, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.77 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.74, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, voor zover het geen zonnepanelen betreft.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.78 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.77, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een omschrijving van de functie van het object;
- b. een opgave van de afmetingen en de constructie van het object;
- c. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Artikel 3.79 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.74, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied, voor zover het zonnepanelen betreft.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.75, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat, indien noodzakelijk, beheersmaatregelen worden getroffen om vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem te voorkomen.

Artikel 3.80 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.79, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een opgave van de afmetingen en de constructie van het object;

- c. een rapportage waaruit blijkt dat de ecologische waarde van het watersysteem als gevolg van de activiteit niet onaanvaardbaar vermindert en een opgave van de eventuele beheersmaatregelen die daartoe worden getroffen;
- d. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het plaatsen van kleine objecten in en nabij oppervlaktewaterlichamen en in bergingsgebieden. Kleine objecten zijn bijvoorbeeld meetapparatuur, zonnepanelen, boeien (betonning), fuiken, eendenkooien en peilschalen. En ook andere kleine, drijvende objecten die op een eenvoudige manier uit het water kunnen worden gehaald. Het significant wijzigen van een klein object valt ook onder “aanleggen”. Kleine objecten kunnen van invloed zijn op doorstroming, waterkwaliteit, beheer, onderhoud en vaarverkeer. Vanwege de beperkte afmetingen zijn de effecten van objecten in het water meestal klein. Voor objecten in en nabij het water geldt dat ze het beheer en onderhoud kunnen belemmeren. In de regel moeten primaire wateren en onderhoudsstroken van deze wateren dan ook obstakelvrij blijven.

Voor kleine objecten, niet zijnde zonnepanelen, geldt vanwege het voorgaande een meldingsplicht in en nabij primaire oppervlaktewateren. In secundaire en tertiaire wateren gelden alleen de zorgplichten en enkele algemene uitvoeringsregels. Voor zonnepanelen in alle typen wateren en in bergingsgebieden is een vergunningenstelsel van toepassing. Voor kabels en leidingen die nodig zijn voor het functioneren van zonnepanelen zijn de regels uit de paragraaf over kabels en leidingen van toepassing.

Artikel 3.75, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen passende doorstroming

Met “passende doorstroming” wordt bedoeld dat de activiteit niet mag leiden tot dat er (op termijn) zodanige opstuwing van het water plaatsvindt waardoor het waterpeil wordt beïnvloed.

Artikel 3.75, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Kleine objecten kunnen de eventuele maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met “onaanvaardbaar” wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en op welke wijze rekening gehouden kan worden met de maatschappelijke functievervulling van het betreffende oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.75, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – niet hinderen van scheep- en recreatievaart

Initiatiefnemers dienen ervoor te zorgen dat een klein object niet wordt geplaatst op een locatie waar de scheep- en recreatievaart kan worden belemmerd. Dit geldt bijvoorbeeld voor peilschalen, eendenkooien en fuiken.

Artikel 3.76, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen materialen worden toegepast in de constructies van de in deze paragraaf bedoelde objecten die in het water kunnen uitlogen. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt

toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.76, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – functie van objecten

In primaire wateren en in bergingsgebieden geldt dat objecten functioneel moeten zijn. Als een object zijn functie verliest, moet het worden verwijderd, waarbij de regels voor het verwijderen van werken van toepassing zijn.

Artikel 3.76, tweede lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – markering en verankering van objecten

In primaire wateren en in bergingsgebieden geldt dat objecten blijvend en duidelijk moeten worden gemarkeerd. Op die manier zijn de objecten zichtbaar voor beheer, onderhoud, scheep- en recreatievaart. Bovendien geldt dat objecten zo verankerd moeten worden dat ze niet richting een vaargeul of kunstwerk kunnen drijven.

Artikel 3.78, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. In sommige gevallen doet de melder er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie. Specifiek in het kader van deze activiteit kan participatie inzicht verschaffen in de eventuele maatschappelijke functie van de watergang en wat er gedaan kan worden om de maatschappelijke functie niet te hinderen.

Artikel 3.79, derde lid, onder b – beoordelingsregel – buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Zonnepanelen en bijbehorende constructies moeten zo worden ontworpen dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen blijven plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap. Zo kan in een vergunningvoorschrift worden opgenomen dat zonnepanelen tijdelijk verplaatst moeten kunnen worden om beheer en onderhoud mogelijk te maken. Ook kan worden voorgeschreven dat de zonnepanelen inschuifbaar zijn zodat het waterschap het oppervlaktewater goed kan onderhouden.

Artikel 3.79, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – maatregelen ter voorkoming van vermindering ecologische waarde

Enkel voor de aanleg van zonnepanelen geldt een vergunningplicht. Reden hiervoor is dat het aanleggen van 'zon op water' een grotere impact kan hebben op het watersysteem dan andere kleine objecten. Het blokkeren van zonlicht in het water kan het ecologisch milieu namelijk beïnvloeden. Het waterschap wil dit goed kunnen beoordelen. Initiatiefnemers wordt daarom gevraagd een rapportage te overleggen waarin onder meer de mogelijke effecten op de ecologische waarde van het watersysteem worden beschreven en eventuele maatregelen om vermindering van de ecologische waarde te voorkomen. Op basis van het rapport kan het waterschap in de vergunning nadere voorschriften, waaronder een monitoringsverplichting, opleggen.

Artikel 3.80, aanhef en onder d – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

Zie 'Artikel 3.78, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste - effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem'.

§ 3.2.14 Lozen van een hoeveelheid water per tijdseenheid

Artikel 3.81 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het, middels een lozingsvoorziening, lozen van een hoeveelheid water per tijdseenheid in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.82 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.81, houden in elk geval in dat:

- a. wateroverlast wordt voorkomen;
- b. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- c. het waterbergend vermogen van bergingsgebieden niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- d. het waterpeil niet buitensporig wordt aangetast;
- e. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- f. uitspoeling van oever, talud en waterbodem wordt voorkomen;
- g. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- h. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet onaanvaardbaar wordt gehinderd;
- i. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- j. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- k. de functionaliteit van ter plaatse aanwezige oeververdedigingswerken niet wordt aangetast;
- l. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- m. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waarde van het watersysteem niet geremd wordt.

Artikel 3.83 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.81, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.81, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. de uiteinden van de lozingsvoorzieningen in dezelfde hoek als het talud afgezaagd worden;
 - b. ingeval de activiteit kan leiden tot aantasting van het profiel van het oppervlaktewaterlichaam, een bodembeschermingsvoorziening wordt aangebracht;
 - c. de lozingsvoorziening wordt verwijderd als deze geen functie meer heeft;
 - d. ingeval van niet-continue lozing van water op dezelfde lozingslocatie die bij herhaling plaatsvindt, de initiatiefnemer telkens een informatieplicht heeft, waarbij het waterschap tenminste 48 uur voorafgaand aan elke keer dat feitelijk geloosd wordt,

- geïnformeerd wordt over de locatie van de lozing, de hoeveelheid te lozen water in m³ per uur en de periode van het jaar waarin de lozing van water plaatsvindt.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.81, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld;
 - b. ingeval van het plaatsen van een separate bemonsteringsvoorziening, dit geen obstakel vormt voor het machinaal onderhoud van beperkingengebied I van het primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.84 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.81, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, waarbij 30 m³ water per uur of meer wordt geloosd.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.85 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.84, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening waarop de lozingslocatie in beeld is gebracht;
- b. informatie over het type lozingsvoorziening;
- c. een opgave van de hoeveelheid te lozen water in m³ per uur;
- d. een aanduiding of de lozing continu of niet-continu plaatsvindt;
- e. ingeval van niet-continue lozing van water vanaf dezelfde lozingslocatie, een opgave of de activiteit eenmalig gedurende een bepaalde periode plaatsvindt of bij herhaling plaatsvindt gedurende meerdere toekomstige periodes;
- f. ingeval van niet-continue lozing van water die bij herhaling plaatsvindt vanaf dezelfde lozingslocatie, een opgave van de regelmaat waarmee de lozingen plaatsvinden;
- g. ingeval een bodembeschermingsvoorziening wordt aangebracht, een omschrijving van het type voorziening en een tekening waarop de locatie en afmetingen van de voorziening inzichtelijk wordt gemaakt;
- h. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.
- i. ingeval de activiteit eenmalig plaatsvindt, de verwachte einddatum van de activiteit.

Toelichting

Deze paragraaf beoogt het waterpeil en de doorstroming van het watersysteem te waarborgen door regels te stellen over het, middels een lozingsvoorziening (al dan niet voorzien van een bemonsteringsvoorziening), lozen van water, zoals: grondwater, hemelwater, spoelwater, koelwater, koud water vanuit een aquathermie-inrichting en afvalwater. Deze regels zien op de kwantiteit (een hoeveelheid) van de lozing. De regels over kwaliteit van het te lozen water zijn ondergebracht in titel 3.5 van deze verordening over activiteiten in oppervlaktewaterlichamen die effecten hebben op de waterkwaliteit. Met de regels uit deze paragraaf voor het lozen van water wordt niet bedoeld het aan- en afvoeren van water, bijvoorbeeld via een inlaat, ten behoeve van het op peil houden van het oppervlaktewater.

Deze activiteit kan enkel worden uitgevoerd door middel van een lozingsvoorziening. Dit zijn bijvoorbeeld leidingen zoals (hemelwater)afvoerleidingen, uitlaten en drainage. Ook mobiele voorzieningen (bijvoorbeeld een pompvoorziening) kunnen beschouwd worden als lozingsvoorziening. De lozingsvoorziening kan tevens dienst doen als bemonsteringsvoorziening of aan de lozingsvoorziening kan een bemonsteringsvoorziening worden aangesloten, die gebruikt wordt voor de bemonstering van het te lozen water met het oog op de waterkwaliteit (zie hiervoor de regels in titel 3.5, van de verordening). Als een lozingsvoorziening in een waterkering wordt aangelegd, zijn de regels uit de paragraaf over inlaten en lozingsvoorziening die aangelegd worden in en nabij waterkeringen (ook) van toepassing.

Het lozen van water is een relatief eenvoudige en veel voorkomende activiteit. De specifieke zorgplicht en enkele algemene uitvoeringsregels voldoen voor kleine lozingen en voor lozingen op tertiaire wateren, omdat de effecten op het watersysteem doorgaans gering zijn. Lozingen van 30 m³ of meer per uur kunnen eerder aanleiding geven tot wateroverlast, bijvoorbeeld wanneer het ontvangende oppervlaktewaterlichaam te klein is voor een lozing van deze omvang. Voor deze lozingen geldt dan ook een meldingsplicht voor enkel secundaire en primaire oppervlaktewateren. Voor primaire oppervlaktewaterlichamen gelden extra algemene uitvoeringsregels, die voornamelijk op beheer en onderhoud zijn gericht.

Artikel 3.82, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – waterbergingscapaciteit bergingsgebieden

De initiatiefnemer die loost op een oppervlaktewaterlichaam gelegen in een bergingsgebied dient specifiek voor bergingsgebieden ervoor te zorgen dat daarmee niet de bergingscapaciteit voor het bergingsgebied wordt verminderd. Dit kan het geval zijn bij grote hoeveelheden, die binnen een korte termijn op het oppervlaktewater in bergingsgebieden geloosd worden.

Artikel 3.82, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – wijziging waterpeil

Een lozing kan zorgen voor fluctuaties in het waterpeil. Enige fluctuaties, die soms onvermijdelijk zijn, zijn aanvaardbaar. De initiatiefnemer moet echter voorkomen dat er buitensporige wijziging van het waterpeil plaatsvindt. Dit kan immers leiden tot wateroverlast, waardoor schade kan ontstaan aan omliggende percelen.

Artikel 3.82, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – uitspoeling oever, talud en waterbodan

Uitspoeling van oever en talud moet worden voorkomen, bijvoorbeeld door middel van een taludgoot en het schuin afzagen van de lozingsvoorzieningen op basis van de taludhelling. Verder dient de initiatiefnemer ervoor te zorgen dat de waterbodan niet wordt uitgespoeld om aantasting van het profiel van het oppervlaktewater te voorkomen. Uitspoeling van de waterbodan kan tegengegaan worden door een bodembeschermende voorziening in het oppervlaktewater te plaatsen.

Artikel 3.82, aanhef en onder g en h – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling en scheep- en recreatievaart niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Lozingen kunnen de eventuele maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met “onaanvaardbaar” wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie vervult en of de lozing hiervoor niet buitensporig bezwaarlijk is of dat er maatregelen getroffen moeten worden om eventuele bezwaren te ondervangen. Om hinder van de scheep- en recreatievaart te voorkomen, is het van belang dat lozingen niet tot een te grote dwarsstroom in het oppervlaktewater leiden. De initiatiefnemer zou het lozingsdebiet kunnen aanpassen door de uitstroombaan van de lozingsvoorziening te vergroten of de locatie waar de lozing plaatsvindt, kunnen wijzigen.

Artikel 3.83, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – uiteinden lozingsvoorziening schuin afzagen

Deze uitvoeringsregel borgt dat er geen uitspoeling van oever en talud plaats kan vinden. Daarnaast zorgt deze regel ervoor dat het onderhoud van het oppervlaktewater, in het bijzonder het maaien van taluds, niet wordt belemmerd.

Artikel 3.83, tweede lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – bodembeschermende voorziening aanbrengen

Ingeval de activiteit leidt tot mogelijke aantasting van het profiel van het oppervlaktewater dient als mitigerende maatregel een bodembeschermende voorziening (stortebed) te worden geplaatst. Voorbeelden van bodembeschermende voorzieningen zijn: een blokken- of bentonietmat en stortstenen (zoals basaltblokken).

Artikel 3.83, tweede lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – verwijderen lozingsvoorziening

Om eventuele toekomstige hinder voor het beheer en onderhoud aan het oppervlaktewatersysteem te voorkomen, moeten initiatiefnemers de lozingsvoorzieningen die niet meer gebruikt worden, verwijderen. Voor het verwijderen is de paragraaf met regels over het verwijderen van werken van toepassing.

Artikel 3.83, tweede lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – informatieplicht bij herhaaldelijk lozen

Deze regel voorziet in een informatieplicht voor de initiatiefnemer, die geheel los staat van de meldingsplicht. De informatieplicht houdt in dat elke feitelijke lozing van water waarbij telkens 30 m³ water per uur of meer wordt geloosd, moet worden afgestemd met het waterschap. Deze is tijdens kantooruren telefonisch te bereiken via 050-304 8911. De initiatiefnemer voldoet aan de informatieplicht als hij de begintijd, de periode van de lozing (tijdsvensters) en de lozingslocatie doorgeeft aan het waterschap. Wanneer hij na de doorgegeven periode opnieuw vanaf dezelfde lozingslocatie water wil lozen, zal hij wederom aan de informatieplicht moeten voldoen. Voor een wijziging van de lozingslocatie zal opnieuw aan de meldingsplicht moeten worden voldaan als die locatie nog niet eerder gemeld of in het verleden vergund is.

Artikel 3.83, derde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – bemonsteringsvoorziening

Indien de initiatiefnemer afvalwater loost, waarvoor tevens waterkwaliteitsregels van toepassing zijn, zal de lozingsvoorziening, ten behoeve van het monitoren van de waterkwaliteit, tevens dienst doen als bemonsteringsvoorziening. Een andere mogelijkheid is dat er naast een lozingsvoorziening een separate bemonsteringsvoorziening wordt geplaatst. Ingeval dit in beperkingengebied II gebeurt, zal het werk zodanig moeten worden geplaatst dat het geen belemmering vormt voor het beheer en onderhoud van het primaire oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.85, aanhef en onder d, e en f – specifiek meldingsvereiste – continue of niet–continue lozingen, eenmalig of bij herhaling en regelmaat bij niet–continue lozingen

De vereiste gegevens geven in samenhang met de overige gegevens die worden aangeleverd enig inzicht in de hoeveelheid te lozen water en de frequentie van de activiteit. Op basis hiervan kan het waterschap een maatwerkvoorschrift opleggen.

Artikel 3.85, aanhef en onder h – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. In sommige gevallen doet de melder er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie. Specifiek in het kader van deze activiteit kan participatie inzicht verschaffen in

de eventuele maatschappelijke functie van de watergang en wat er gedaan kan worden om de maatschappelijke functie niet te hinderen.

§ 3.2.15 Natuurvriendelijke oevers

Artikel 3.86 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een natuurvriendelijke oever in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.87 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.86, houden in elk geval in dat:

- a. de doorstroming van omliggende oppervlaktewaterlichamen niet wordt belemmerd;
- b. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- c. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- d. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- e. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- f. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- g. geen directe verbinding tussen verschillende peilgebieden ontstaat;
- h. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- i. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- j. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.88 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.86, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
 - c. voor de aansluiting van de natuurvriendelijke oever op bestaande oppervlaktewaterlichamen een graduele overgang wordt aangelegd;
 - d. niet door een peilgrens wordt gegraven.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.86, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair of in beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. als de natuurvriendelijke oever wordt aangelegd in een oppervlaktewaterlichaam dat aansluit op een primair oppervlaktewaterlichaam, waarbij beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam wordt doorkruist en onderhoud van het primair oppervlaktewaterlichaam vanaf de kant plaatsvindt, een dam met duiker of een peilscheidende dam wordt aangelegd met een bovenbreedte van minimaal 4 meter en een minimale kruinhoogte van de dam die overeenkomt met de maaiveldhoogte van de aangrenzende percelen;
 - b. ter plaatse aanwezige oeververdedigingswerken uit het oppervlaktewaterlichaam worden verwijderd of naar beneden geduwd.

Artikel 3.89 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.86, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. het talud een hoogte-breedte verhouding heeft die flauwer is dan 1:1,5;
 - b. in het oppervlaktewaterlichaam uitkomende lozingsvoorzieningen ingekort worden om vrije lozing te waarborgen.

Artikel 3.90 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.89, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van het te gebruiken materiaal, inclusief afmetingen;
- b. een dwarsprofieltekening van het oppervlaktewaterlichaam met daarop ingetekend de beoogde natuurvriendelijke oever en de daarbij horende hoogte-breedteverhouding van het talud;
- c. ingeval de activiteit (tevens) plaatsvindt ter compensatie van verloren gegane waterbergingscapaciteit, een opgave van het aantal vierkante meter oppervlaktewater dat bij deze activiteit wordt gerealiseerd, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden.

Artikel 3.91 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.86, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.87, niet geschonden worden;
 - b. de natuurvriendelijke oever voldoet aan het minimaal vereiste profiel;
 - c. de natuurvriendelijke oever zodanig is ontworpen dat er vegetatie kan ontstaan;
 - d. ingeval de natuurvriendelijke oever als doel heeft om de waterkwaliteit te verbeteren, dat de activiteit voldoet aan de daarvoor gestelde eisen;
 - e. machinaal onderhoud vanaf de kant kan plaatsvinden of, als dit niet mogelijk is, voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. het talud een hoogte-breedte verhouding heeft die flauwer is dan 1:1,5 of ingeval de natuurvriendelijke oever als doel heeft om de waterkwaliteit te verbeteren, deze ten minste voldoet aan een onderwaterprofiel met een minimale taludhelling met een hoogte-breedteverhouding van 1:4, ingezet op een diepte van minimaal 70 centimeter onder het winterpeil of vast peil en een bovenwaterprofiel met een minimale taludhelling met een hoogte-breedteverhouding van 1:3;
 - b. de natuurvriendelijke oever zo wordt aangelegd dat geschikte vegetatie kan ontstaan;
 - c. ingeval machinaal onderhoud vanaf de kant kan plaatsvinden, het beperkingengebied II obstakelvrij wordt gemaakt;
 - d. in het oppervlaktewaterlichaam uitkomende lozingsvoorzieningen ingekort en in dezelfde hoek als het talud afgezaagd worden.

Artikel 3.92 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.91, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van het te gebruiken materiaal, inclusief afmetingen;
- b. een dwarsprofiel van het oppervlaktewaterlichaam met daarop ingetekend de beoogde natuurvriendelijke oever en de daarbij horende hoogte-breedteverhouding van het talud inclusief eventueel toe te passen hulpconstructies;
- c. ingeval de activiteit (tevens) plaatsvindt ter compensatie van verloren gegane waterbergingscapaciteit, een opgave van het aantal vierkante meter oppervlaktewater dat bij deze activiteit wordt gerealiseerd, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden.

Toelichting

Deze paragraaf regelt de aanleg van natuurvriendelijke oevers (NVO) in oppervlaktewaterlichamen. Een natuurvriendelijke oever is een oever met een flauw talud die ten behoeve van de ecologisch toestand en (natte) natuurwaarden is ingericht met een ondiepe 'natte' zone die oever- en watervegetatie de kans bieden zich te ontwikkelen. De regels in de paragraaf over het aanplanten van beplanting in en nabij oppervlaktewaterlichamen zijn niet van toepassing op de vegetatie (zoals riet, biez en lisdodde) die onderdeel uitmaakt van een natuurvriendelijke oever.

Het waterschap gaat uit van twee verschillende typen natuurvriendelijke oevers waarvoor verschillende eisen gelden. Enerzijds oevers die, overeenkomstig het beleidsuitgangspunt van het waterschap, zo natuurlijk mogelijk worden ingericht. Anderzijds natuurvriendelijke oevers die worden aangelegd in primaire oppervlaktewaterlichamen die met het oog op de doelstellingen uit de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn aangewezen om de waterkwaliteit te verbeteren. Vanuit de KRW heeft het waterschap de verplichting om te streven naar gezond en schoon water. Dit streven leidt tot maatregelen om voor bepaalde primaire oppervlaktewaterlichamen de waterkwaliteit te verbeteren. Natuurvriendelijke oevers dragen daaraan bij. Er zijn daarom eisen gesteld aan de vormgeving van die natuurvriendelijke oevers. Deze eisen zien met name op het profiel, betreffende de breedte en taludhelling. Voor de natuurlijk ingerichte oevers gelden deze eisen niet, maar kan de voor de KRW-NVO's voorgeschreven vormgeving wel als uitgangspunt genomen worden.

Aangezien voor het watersysteembeheer tertiaire wateren een ondergeschikte rol hebben, zullen initiatieven van eigenaren om natuurvriendelijke oevers aan te leggen, toestemmingsvrij worden toegestaan op grond van de zorgplichten en de algemene uitvoeringsregels. Voor secundaire oppervlaktewaterlichamen geldt een meldingsplicht in aanvulling op de zorgplichten en algemene uitvoeringsregels. De uitvoeringsregels bij de meldingsplicht hebben betrekking op waterdoorstroming, waterberging en een gezond watermilieu. Voor primaire oppervlaktewaterlichamen geldt een vergunningplicht. Het waterschap beoordeelt het ontwerp van de natuurvriendelijke oever, waarbij van belang is dat de natuurvriendelijke oever niet leidt tot belemmering van het onderhoud van het primaire oppervlaktewater.

Natuurvriendelijke oevers hebben naast een positief effect op de waterkwaliteit ook een bijkomende positieve uitwerking op de waterkwantiteit. Nieuwe natuurvriendelijke oevers leiden namelijk vaak, doordat het oppervlaktewaterlichaam wordt verbreed, tot een toename van de waterbergingscapaciteit. Ook als een natuurvriendelijke oever met een plas-draszone of vooroever wordt aangelegd, wordt dit in de meeste gevallen als extra waterberging gezien. Voor het verbreden c.q. vergroten van het oppervlaktewater door het verflauwen van het talud zijn de regels uit de paragraaf voor het aanleggen en vergroten van het oppervlaktewaterlichaam niet van toepassing omdat de van toepassing zijnde regels voor het vergroten van het oppervlaktewater verdisconteerd zijn in deze paragraaf. Indien echter met deze activiteit tevens wordt beoogd de bodem van het

oppervlaktewater te verbreden, zijn de regels uit de paragraaf voor het aanleggen en vergroten van oppervlaktewaterlichamen wel van toepassing.

Artikel 3.87, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – profiel niet onaanvaardbaar aantasten

Een natuurvriendelijke oever leidt tot verflauwing van de taludhelling van het onderwaterprofiel. Hiermee wordt het natte profiel enigszins, maar niet onaanvaardbaar aangetast. Van onaanvaardbare aantasting kan sprake zijn als bij het aanleggen van de NVO tevens wordt beoogd het oppervlaktewater te verondiepen.

Artikel 3.88, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in constructies van natuurvriendelijke oevers. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.88, eerste lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – graduele overgang

Een dergelijke overgang zorgt voor een nette en geleidelijke aansluiting van het nieuwe talud of bodem van het oppervlaktewater op het talud of bodem van het bestaande oppervlaktewaterlichaam en daarmee een stabielere aansluiting op de al aanwezige slootprofielen. Door een graduele overgang te realiseren worden beheer, onderhoud en een goede doorstroming geborgd.

Artikel 3.88, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – onderhoudsdam

Deze regel borgt doelmatig en efficiënt onderhoud van het primair oppervlaktewater dat aansluit op het secundaire of primaire water waarin de NVO wordt aangelegd. Door aanleg van een dam zal de onderhoudsstrook langs het primaire water niet worden doorbroken. Afhankelijk van de situatie is het nodig om een dam met duiker of een dam als peilscheiding aan te leggen. Voor het aanleggen van een dam met duiker of de peilscheiding zijn de regels uit de desbetreffende paragrafen van toepassing.

Artikel 3.88, tweede lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – oeerverdedigingswerk verwijderen of wegdrukken

Oeerverdedigingswerken aan de zijde van de natuurvriendelijke oever moeten uit de oever worden verwijderd. Hiervoor zijn de regels uit de paragraaf voor het verwijderen van werken van toepassing. Ook het 'wegdrukken in het talud' van het oeerverdedigingswerk is toegestaan. Hiermee behoudt het talud zijn stabiliteit maar veroorzaakt het oeerverdedigingswerk geen barrière voor fauna.

Artikel 3.89, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – profiel van de natuurvriendelijk ingerichte oever

Voor natuurvriendelijk ingerichte oevers geldt een profiel dat afwijkt van het standaardprofiel dat gehanteerd wordt bij het aanleggen of vergroten c.q. verbreden van een oppervlaktewaterlichaam. Een oever wordt op een natuurvriendelijke wijze ingericht wanneer deze wordt aangelegd met een hoogte-breedteverhouding die flauwer is dan 1:1½. Voor NVO's die in primaire oppervlaktewateren, die aangewezen zijn als KRW-oppervlaktewateren, worden aangelegd, gelden andere uitgangspunten (zie 'Vergunningplicht – algemene uitvoeringsregel – profiel van de natuurvriendelijke oever (in KRW water)').

Artikel 3.89, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – aanpassen lozingsvoorzieningen

Door het aanleggen van een NVO kan het noodzakelijk zijn om bestaande lozingsvoorzieningen, zoals drainage- of hemelwaterafvoeren te verkorten. Hiervoor kunnen tevens de regels uit de paragraaf voor het lozen van een hoeveelheid water van toepassing zijn.

Artikel 3.90, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meter oppervlaktewater

Het waterschap eist dat daar waar in hetzelfde peilgebied water wordt gedempt, versneld tot afvoer komt of anderszins de waterbergingscapaciteit significant afneemt, dit wordt gecompenseerd door het aanleggen van oppervlaktewater waarvoor de regels uit de paragraaf voor het graven van oppervlaktewater of het vergroten van oppervlaktewaterlichamen van toepassing zijn. Compensatie kan ook (gedeeltelijk) plaatsvinden door de aanleg van natuurvriendelijke oevers waarbij een toename van het bestaande oppervlaktewater wordt gerealiseerd. Indien van toepassing, geeft dit vereiste inzicht in de mate van compensatie.

Het aantal vierkante meter aan oppervlaktewater dat ontstaat, wordt gemeten op de waterlijn bij normale omstandigheden. Hiermee bedoelen we dat dit plaatsvindt tijdens omstandigheden waarbij de waterstand van het betreffende oppervlaktewaterlichaam niet onderhevig is aan extreme weersomstandigheden. Wanneer bij NVO's taluds worden aangelegd van 1:3 of nog flauwer, dan kan de initiatiefnemer voor het te compenseren water, dus de opgave van het aantal vierkante meter oppervlaktewater, uitgaan van een fictief waterpeil dat 25 centimeter hoger is dan de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand. Het wateroppervlak dat bij die fictieve waterstand zou kunnen worden gemeten, mag dan worden opgevoerd als compenserende waterbergingscapaciteit.

Artikel 3.91, derde lid, onder b – beoordelingsregel – profiel van natuurvriendelijke oever

Het waterschap beoordeelt, afhankelijk van het doel dat beoogd wordt met de activiteit, welk profiel van de natuurvriendelijke oever kan worden toegestaan. Ingeval de natuurvriendelijke oever niet wordt aangelegd met het oog op de verbetering van de waterkwaliteit in de zin van de KRW, dan geldt dat de hoogte-breedteverhouding van het talud flauwer is dan 1:1½. Bij natuurvriendelijke oevers die worden aangelegd met het doel om de waterkwaliteit te verbeteren gelden andere eisen die aan het profiel worden gesteld, zie hiervoor 'Artikel 3.91, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – profiel van de natuurvriendelijke oever (in KRW water)'.

Artikel 3.91, derde lid, onder c – beoordelingsregel – geschikt voor ontstaan van vegetatie

Wanneer een oever goed is ontworpen en goed is aangelegd, is er direct na de aanleg een talud aanwezig dat de potentie heeft om begroeid te raken met diverse oeverbegroeiing. Bij oplevering van het werk moet de oever begroeibaar zijn, maar hoeft deze nog niet begroeid te zijn. De vegetatie kan op verschillende manieren tot stand komen:

- afwachten spontane ontwikkeling; of
- aanplanten van water- en oeverplanten; en/of
- inzaaien van oeverplanten, kruiden en graslandsoorten op de droge oever.

Bij voorkeur wordt de spontane ontwikkeling van oevervegetatie en watervegetatie afgewacht. Aanplanten of inzaaien is in beginsel onwenselijk. Voordelen van spontane ontwikkeling van de vegetatie zijn namelijk dat er een grotere diversiteit in plantensoorten zal ontstaan dan bij inzaaien of aanplanten, de kans op het ontstaan van een monocultuur wordt beperkt en de begroeiing aangepast is aan de plaatselijke omstandigheden. Ter bevordering van de spontane ontwikkeling van vegetatie kunnen vaak hulpconstructies, zoals opgestapelde wilgentakken tussen houten paaltjes, rietworsten en wiepenscheren worden toegepast. Het waterschap beoordeelt of het ontwerp van de NVO uitgaat van deze uitgangspunten en kan nadere voorschriften stellen om de spontane ontwikkeling van vegetatie te bevorderen.

Artikel 3.91, derde lid, onder d – beoordelingsregel – verbetering waterkwaliteit als doel

Het waterschap, als waterkwaliteitsbeheerder, heeft als één van zijn kerntaken als doel om de waterkwaliteit in KRW-oppervlaktewaterlichamen te verbeteren. Ingeval een natuurvriendelijke oever wordt beoogd in een KRW-oppervlaktewaterlichaam beoordeelt het waterschap aan de hand van de Handreiking natuurvriendelijke oevers van de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) of de natuurvriendelijke oever doelmatig zal worden aangelegd. De Handreiking is bedoeld als een hulpmiddel bij het gehele proces van ontwerp tot definitieve aanleg van een natuurvriendelijke oever. De handreiking is een verzameling en structurering van de huidige beschikbare kennis hierover. De kennis is aangevuld met tips en adviezen vanuit de praktijk.

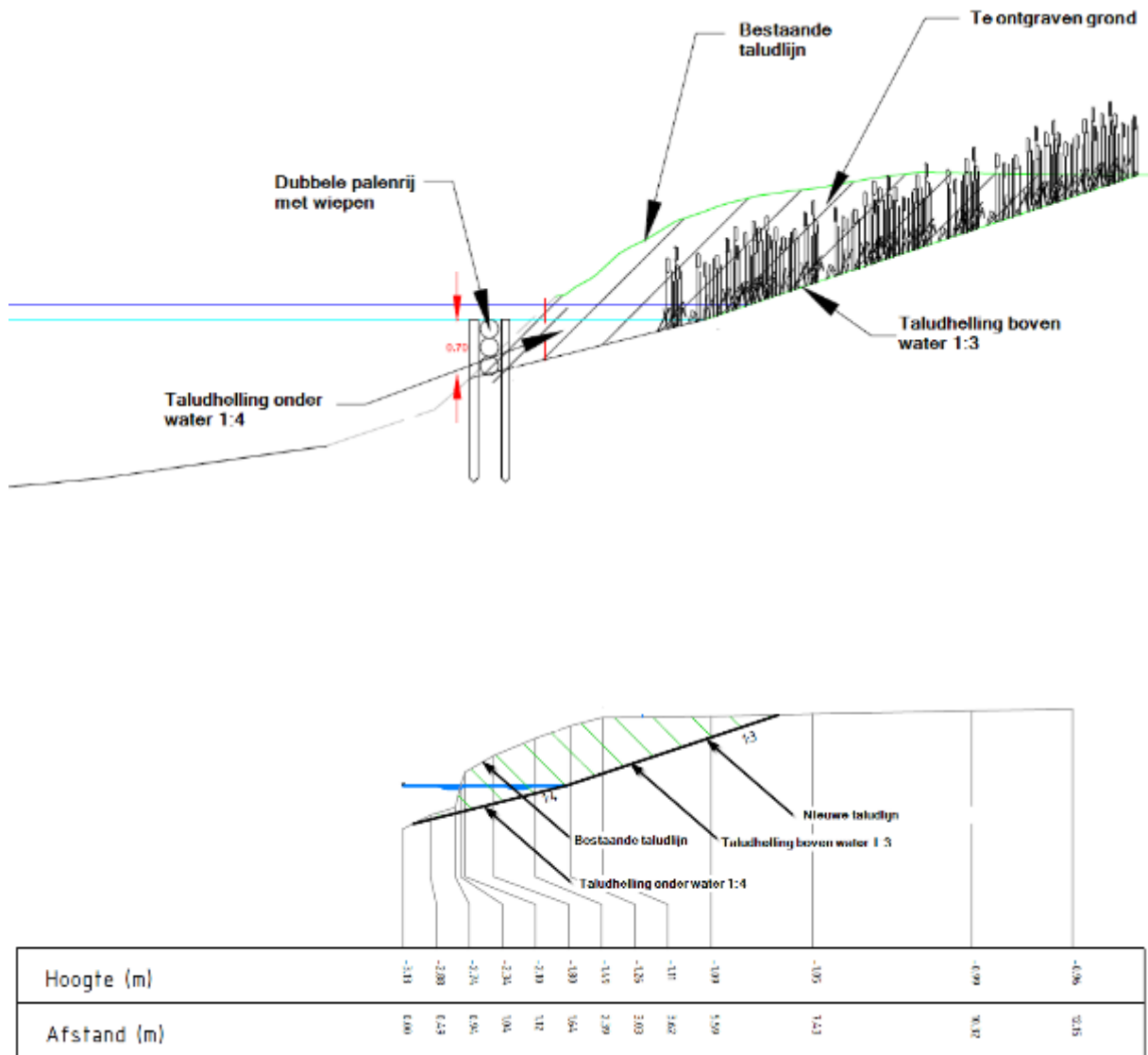
Artikel 3.91, derde lid, onder e – beoordelingsregel – machinaal onderhoud van het oppervlaktewater en geen buitenproportionele meerkosten

Bij aanleg van een natuurvriendelijke oever in een beperkingengebied van het primaire oppervlaktewater (onderhoudsstrook) vindt in feite een verbreding van het oppervlaktewaterlichaam plaats. Daardoor kan het machinaal onderhoud vanaf de kant worden belemmerd. Het waterschap beoordeelt dan of het onderhoud nog steeds vanaf de kant kan plaatsvinden of dat onderhoud op een andere manier, bijvoorbeeld varende, moet worden uitgevoerd. Onderhoudskosten voor het waterschap kunnen door de aanleg van een natuurvriendelijke oever toenemen. Het belang van de natuurvriendelijke oever wordt daarom afgezet tegen eventuele meerkosten van het waterschap.

De activiteit mag namelijk niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor natuurvriendelijke oevers moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Artikel 3.91, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – profiel van de natuurvriendelijke oever (in KRW water)

In de onderstaande afbeeldingen wordt uitdrukking gegeven aan de bepaling van artikel 3.91, vierde lid, onder a, voor wat betreft het profiel van een natuurvriendelijke oever in KRW wateren. Dit zijn de natuurvriendelijke oevers die als doel hebben om de waterkwaliteit te verbeteren in de zin van de KRW.

Artikel 3.91, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – geschikte vegetatie

Onder geschikte vegetatie verstaat het waterschap inheemse en gebiedseigen soorten. Hieraan wordt doorgaans voldaan bij het afwachten van de spontane ontwikkeling van vegetatie, tenzij in de omgeving veel uitheemse soorten (exoten) aanwezig zijn. Bij de aanleg van de NVO dient de initiatiefnemer daar bedacht op te zijn.

Artikel 3.91, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – aanpassen lozingsvoorzieningen

Door het aanleggen van een NVO kan het noodzakelijk zijn om bestaande lozingsvoorzieningen, zoals drainage- of hemelwaterafvoeren te verkorten en schuin af te zagen overeenkomstig de taludhelling. Het laatste waarborgt het voorkomen van schade aan de lozingsvoorzieningen en aan machines die ingezet worden voor het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater. Hiervoor kunnen tevens de regels uit de paragraaf voor het lozen van een hoeveelheid water van toepassing zijn.

Artikel 3.92, aanhef en onder c – specifiek aanvraagvereiste vergunning – opgave aantal vierkante meter oppervlaktewater

Zie 'Artikel 3.90, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meter oppervlaktewater'.

§ 3.2.16 Oeververdedigingswerken

Artikel 3.93 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een oeververdedigingswerk in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.94 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.93, houden in elk geval in dat:

- a. een voor het watersysteembeheer passende doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt geborgd;
- b. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- c. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- d. het waterbergend vermogen niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- e. het functioneren van andere kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- f. een aanwezige of voorziene natuurvriendelijke oever in primaire oppervlaktewaterlichamen niet wordt aangetast;
- g. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- h. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- i. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.95 Algemene uitvoeringsregels

Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.93, geldt dat:

- a. de aanleg van een natuurvriendelijke oever of verflauwing van het talud in plaats van een oeververdedigingswerk onwenselijk of onmogelijk is;
- b. geen verkleining van het natte profiel van het oppervlaktewaterlichaam plaatsvindt;
- c. ingeval een bestaand oeververdedigingswerk vervangen dient te worden:
 - 1°. het bestaande oeververdedigingswerk wordt verwijderd; of
 - 2°. wanneer verwijdering van het bestaande oeververdedigingswerk, vanwege zwaarwegende belangen, onmogelijk is, het nieuwe oeververdedigingswerk mogelijk in afwijking van het bepaalde onder b, direct tegen het bestaande oeververdedigingswerk wordt aangelegd.
- d. ingeval een nieuw oeververdedigingswerk direct tegen het bestaande oeververdedigingswerk wordt aangelegd, de bestaande gordingen zoveel mogelijk worden verwijderd;
- e. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
- f. ter plaatse van het oeververdedigingswerk in het oppervlaktewaterlichaam uitkomende lozingsvoorzieningen aangepast worden om vrije lozing te waarborgen.

Artikel 3.96 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.93, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.94, niet geschonden worden;

- b. in plaats van een oeververdedigingswerk een natuurvriendelijke oever of een flauw talud met een hoogte-breedteverhouding van 1:1½ of flauwer onmogelijk of onwenselijk is; en
 - 1°. de activiteit noodzakelijk is ter ondersteuning van waterstaatswerken; of
 - 2°. substantiële en niet te herstellen afkalving van oever of talud heeft plaatsgevonden; of
 - 3°. een risico op versnelde afkalving van oever of talud bestaat; of
 - 4°. ingeval de activiteit niet noodzakelijk is ter ondersteuning van waterstaatswerken, er geen substantiële en niet te herstellen afkalving van oever of talud heeft plaatsgevonden en er geen risico op versnelde afkalving van oever of talud bestaat, het doorstroomprofiel ruim genoeg is, beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam niet buitensporig worden belemmerd en voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan; of
 - 5°. ingeval het een te vervangen oeververdedigingswerk betreft waarbij wordt beoogd deze niet te verwijderen, de verwijdering voor de gestelde doelen van het watersysteembeheer onwenselijk of buitenproportioneel is en het natte profiel, in afwijking van artikel 3.94, aanhef en onder b, verkleind kan worden.
 - c. ingeval sprake is van een situatie, bedoeld onder b, het aan te leggen oeververdedigingswerk tevens een weg of bouwwerk ondersteunt, de beoogde constructie van het oeververdedigingswerk voldoet.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
- a. het oeververdedigingswerk, met inachtneming van artikel 3.95, aanhef en onder g, zoveel mogelijk aansluit op andere in de lengterichting van het oppervlaktewaterlichaam aanwezige oeververdedigingswerken;
 - b. oever en talud mechanisch worden verdicht en afgewerkt, zodat geen ingesloten laagten ontstaan;
 - c. ingeval het aan te leggen oeververdedigingswerk tevens een weg of bouwwerk ondersteunt, de activiteit met toepassing van een adequate techniek wordt uitgevoerd;
 - d. ingeval oeververdedigingswerken op zichzelf of in combinatie met andere oeververdedigingswerken 100 meter of langer zijn, voor elke 100 meter oeververdedigingswerk een fauna-uitstapplaats wordt aangelegd.

Artikel 3.97 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.96, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een motivering waarom de aanleg van een natuurvriendelijke oever of verflauwing van een talud onwenselijk of onmogelijk is;
- b. een beeldende weergave van de actuele staat van oever en talud van de locatie waar het oeververdedigingswerk wordt aangelegd;
- c. een opgave van het te gebruiken materiaal, inclusief afmetingen;
- d. een dwarsprofiel van het oppervlaktewaterlichaam met daarop ingetekend het beoogde oeververdedigingswerk;
- e. ingeval het oeververdedigingswerk tevens een weg of bouwwerk ondersteunt, een sterkteberekening van de constructie van het aan te leggen oeververdedigingswerk, waaruit blijkt dat het werk op basis van adequate techniek is ontworpen en met toepassing daarvan wordt uitgevoerd;
- f. ingeval het een te vervangen oeververdedigingswerk betreft waarbij wordt beoogd deze niet te verwijderen, een onderbouwing waaruit blijkt dat verwijdering voor de gestelde doelen van het watersysteembeheer onwenselijk of buitenproportioneel is.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het aanleggen van oeververdedigingswerken zoals paalschotbeschoeiing, damwanden en kade- en keermuren. Oeververdedigingswerken zijn bedoeld om afkalving en afschuiving van talud en oever te voorkomen. Oeververdedigingswerken hebben veelal een grondkerende functie in het belang van de eigenaar van het aangrenzend perceel. Daarnaast kunnen ze geheel of gedeeltelijk een rol spelen in het beheer van het watersysteem ter bescherming van het doorstroomprofiel van het oppervlaktewaterlichaam en direct langs de oever liggende waterkeringen.

Het waterschap heeft als beleidsuitgangspunt dat er zo min mogelijk oeververdedigingswerken in het watersysteem aanwezig zijn. Het beleidsuitgangspunt om nieuwe beschoeiingen niet zonder meer toe te staan, komt voort uit het streven van het waterschap om zoveel mogelijk natuurlijk ingerichte oevers en taluds te behouden of te realiseren. Hiermee beoogt het waterschap vanuit de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) dat de ecologische waarde van het omliggende water behouden blijft of wordt verbeterd. Een bijkomende factor is dat ook het doelmatig beheer en onderhoud van het watersysteem hiermee wordt geborgd. Daarnaast wordt een mogelijk toekomstig risico op bezwijken van het werk - en daarmee een potentiële belemmering van de waterdoorvoer - geminimaliseerd. Het voorgaande betekent dat het waterschap terughoudend omgaat met het toestaan van het aanleggen van oeververdedigingswerken in het watersysteem. Dit betekent dat voor elke nieuwe of bestaande situatie waarbij er een mogelijke noodzaak is om een oever te verdedigen, initiatiefnemers eerst zullen moeten nagaan of ter plaatse het talud niet verflauwd kan worden of dat er een natuurvriendelijke oever kan worden aangelegd, om te voorkomen dat er een nieuw werk aangelegd moet worden of een bestaand werk moet worden vervangen.

Als de activiteit plaatsvindt in tertiaire of secundaire wateren dan kan dat toestemmingsvrij uitgevoerd worden met inachtneming van de algemene uitvoeringsregels en zorgplichten. Voor primaire wateren geldt een vergunningplicht omdat de activiteit risico's kan meebrengen voor het watersysteembeheer. Voor vergunningverlening voor het aanleggen van een oeververdedigingswerk om een oever en talud te verdedigen, moet sprake zijn van één van de volgende factoren:

- Het oeververdedigingswerk wordt aangelegd als ondersteunend kunstwerk; of
- Er heeft substantiële niet te herstellen afkalving plaatsgevonden; of
- Er is een risico op versnelde afkalving; of
- Als hier geen sprake van is, is het doorstroomprofiel van het oppervlaktewaterlichaam ruim genoeg en wordt het beheer en onderhoud niet buitensporig belemmerd.

Het vernieuwen of vervangen van bestaande oeververdedigingswerken in primair oppervlaktewater is op grond van artikel 2.5, vrijgesteld van de vergunningplicht, tenzij de ligging, vorm, afmeting en/of constructie van het oeververdedigingswerk wijzigt.

Artikel 3.94, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen passende doorstroming

Met "passende doorstroming" wordt bedoeld dat de activiteit niet mag leiden tot dat er (op termijn) zodanige opstuwing van het water plaatsvindt waardoor het waterpeil wordt beïnvloed.

Artikel 3.94, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – voorkomen aantasting bestaande of voorziene natuurvriendelijke oever

Ingeval de activiteit uitgevoerd wordt op een locatie waar een natuurvriendelijke oever is aangelegd of reeds is voorzien, dan dient bij de uitvoering van de activiteit hiermee rekening gehouden te worden. Bestaande natuurvriendelijke oevers dienen aangepast of gecompenseerd te worden. In het laatste geval zijn de regels over het aanleggen van natuurvriendelijke oevers van toepassing. Voor reeds voorziene natuurvriendelijke oevers dient bij de uitvoering van de activiteit geborgd te worden dat er ruimte blijft voor de voorziene natuurvriendelijke oever.

Artikel 3.95, aanhef en onder a – algemene uitvoeringsregel – NVO of taludverflauwing mogelijk in plaats van oeververdedigingswerk

Initiatiefnemers moeten aan het waterschap kunnen uitleggen waarom er gekozen wordt voor de aanleg of vervanging van een oeververdedigingswerk. Voor primaire wateren geldt dat het waterschap deze alternatieven beoordeelt bij de aanvraag om een vergunning. Ingeval gekozen wordt voor het aanleggen van een natuurvriendelijke oever of taludverflauwingen met een natuurlijke inrichting zijn de regels uit de paragraaf voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers van toepassing. Voor 'gewone' taludverflauwingen zijn de regels uit de paragraaf voor het graven van oppervlaktewater en vergroten van oppervlaktewaterlichamen van toepassing.

Artikel 3.95, aanhef en onder b – algemene uitvoeringsregel – geen verkleining natte profiel

Oeververdedigingswerken moeten worden geplaatst buiten het natte profiel waarbij het natte profiel wordt bepaald door het winterpeil of vast peil. Dat wil zeggen, dat oeververdedigingswerken in principe niet in het water mogen worden aangelegd, omdat daarmee de waterbergingscapaciteit wordt aangetast tenzij de initiatiefnemer toestemming heeft verkregen om de watergang ten dele te dempen (te verkleinen), waarvoor de regels voor het dempen van oppervlaktewaterlichamen van toepassing zijn.

Artikel 3.95, aanhef en onder c – algemene uitvoeringsregel – nieuw oeververdedigingswerk tegen bestaand werk

De waterlijn van het oppervlaktewaterlichaam mag met het oog op behoud van de waterbergingscapaciteit niet verkleind worden. Dit betekent dat (nieuwe) oeververdedigingswerken niet in het water worden geplaatst. Bestaande werken die vervangen moeten worden door nieuwe werken dienen in principe dus verwijderd te worden. Hiervoor zijn de regels in de paragraaf over het verwijderen van werken van toepassing. Hiervan kan afgeweken worden indien sprake is van een uitzondering. In dat geval moet de initiatiefnemer een zwaarwegend belang kunnen aantonen. Enkel wanneer hiervan sprake is, mag een nieuw werk tegen een bestaand werk worden geplaatst. Van een zwaarwegend belang kan sprake zijn als het voor de gestelde doelen van het watersysteembeheer onwenselijk is of gelet op de belangen die een rol spelen bij het vervangen van het werk, het buitenproportioneel is om tot verwijdering over te gaan. Voor primaire wateren wordt dit beoordeeld bij de aanvraag van een vergunning. Voor tertiair en secundair water dient de initiatiefnemer hierin zelf een goede afweging te maken. Bij twijfel kan contact opgenomen worden met het waterschap. Het waterschap kan hiervoor, indien gewenst, een maatwerkvoorschrift opstellen.

Artikel 3.95, aanhef en onder d – algemene uitvoeringsregel – verwijderen bestaande gording

Ingeval een nieuw werk tegen een bestaand werk mag worden geplaatst, zal een eventueel aanwezige gording van het bestaande werk zoveel mogelijk verwijderd moeten worden om het verlies van waterbergingscapaciteit zo klein mogelijk te houden.

Artikel 3.95, aanhef en onder e – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen materialen worden toegepast in de constructies van oeververdedigingswerken die in het water kunnen uitlogen. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.95, aanhef en onder f – algemene uitvoeringsregel – aanpassen lozingsvoorzieningen

Door het aanleggen van een oeververdedigingswerk kan het noodzakelijk zijn om bestaande lozingsvoorzieningen, zoals drainage- of hemelwaterafvoeren, aan te passen om de vrije lozing te

blijven waarborgen. Hiervoor kunnen tevens de regels uit de paragraaf voor het lozen van een hoeveelheid water van toepassing zijn.

Artikel 3.96, derde lid, onder b – beoordelingsregel – natuurvriendelijke oever of verflauwen van talud

Vanuit het hiervoor genoemde streven ter verbetering van de waterkwaliteit en in het kader van doelmatig beheer en onderhoud van het watersysteem beoordeelt het waterschap in alle gevallen:

- of in plaats van een oeververdedigingswerk een natuurvriendelijke oever aangelegd kan worden;
- of oever en talud aangelegd kunnen worden met een hoogte-breedteverhouding van 1:1½ of flauwer.

Door toepassing van deze alternatieven zou een oeververdedigingswerk niet meer nodig zijn. Deze alternatieven krijgen voorrang boven de aanleg van een oeververdedigingswerk tenzij ze onmogelijk en/of onwenselijk zijn.

Artikel 3.96, derde lid, onder b 1º. – beoordelingsregel – ondersteuning van waterstaatswerken

Voor het beheer van het watersysteem kan het noodzakelijk zijn om oeververdedigingswerken aan te leggen ter ondersteuning van oppervlaktewateren, waaronder vaarwegen en waterkeringen. Voor oppervlaktewaterlichamen geldt dat dit het geval kan zijn wanneer het doorstroomprofiel krap is en het waterschap wil voorkomen dat door afkalving van een talud het doorstroomprofiel nog krappert wordt. Ingeval het waterschap aangewezen is als vaarwegbeheerder kan een oeververdedigingswerk noodzakelijk zijn om een vaarwegprofiel, het profiel dat minimaal voor de vaarweg benodigd is ten behoeve van de vaarwegfunctie, in stand te houden. Tot slot kan een oeververdedigingswerk voor het waterschap nodig zijn als het oeververdedigingswerk een waterkering in stand moet houden.

Artikel 3.96, derde lid, onder b, 2º. – beoordelingsregel – substantiële niet te herstellen afkalving

Onder afkalving wordt verstaan het instorten, afschuiven of uitspoelen van oevers en taluds van een oppervlaktewaterlichaam. Substantiële afkalving ontstaat door een combinatie van natuurlijke erosie met factoren die te maken hebben met risico's op versnelde afkalving (zie hieronder) en met het gebruik en de belasting van aangrenzende percelen. Het waterschap beoordeelt aan de hand van de door initiatiefnemer ingediende beeldende weergave en eventueel een bezoek ter plaatse (een schouw) of sprake is van *substantiële niet herstelbare* afkalving.

Artikel 3.96, derde lid, onder b, 3º. – beoordelingsregel – risico op versnelde afkalving

Van een risico op versnelde afkalving kan sprake zijn als onder meer één of een combinatie van de volgende factoren in een bepaalde mate aan de orde zijn:

- bij taluds met een hoogte-breedteverhouding van 1:1½ of steiler;
- bij onbektelede/onbegroeide taluds;
- bij taluds die hiervoor vanwege de grondsoort extra vatbaar zijn, zoals in het geval van loopzand in het boven- en/of onderwatertalud;
- als een oppervlaktewaterlichaam gedurende langere tijd te maken krijgt met bovengemiddelde doorstroomsnelheden;
- als oever of talud zich al in gevorderde staat van afkalving bevinden.

Artikel 3.96, derde lid, onder b, 4º. – beoordelingsregel – ruim doorstroomprofiel, geen buitensporige belemmering van het beheer en onderhoud, geen buitenproportionele meerkosten

In veel gevallen bestaat er een wens bij initiatiefnemers om een oeververdedigingswerk aan te leggen, terwijl er geen sprake is van substantiële afkalving of een risico op versnelde afkalving. Bijvoorbeeld in het geval van gebiedsinrichtingsinitiatieven van overheden of in het geval van particulieren die voor hun tuininrichting (wonen aan water) een oeververdedigingswerk wensen. Voor deze initiatieven speelt vaak enkel het belang om de grond te keren: ten behoeve van het gebruik van het aangrenzende perceel, om het onderhoud van het aangrenzende perceel te

beperken of om esthetische redenen. Dergelijke initiatieven kunnen alleen worden toegestaan als het doorstroomprofiel van het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse ruim genoeg is en het beheer en onderhoud ter plaatse niet onaanvaardbaar wordt belemmerd. Het waterschap dat in de meeste gevallen het primair water, inclusief oevers en taluds van insteek tot insteek, in onderhoud heeft, moet goed bij oever en talud kunnen om het onderhoud te kunnen uitvoeren. De activiteit mag niet leiden tot buitensporige bemoeilijking van het onderhoud van primaire oppervlaktewateren, want dit leidt mogelijk tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap. Dit betekent in principe dat deze activiteit niet mag leiden tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Door de onderhoudsplichtige van het oeververdedigingswerk ook aan te wijzen als onderhoudsplichtige van de oever en bovenwatertalud, bedoeld in artikel 2.9, van deze verordening, zou buitensporige belemmering van het beheer en onderhoud en daarmee buitenproportionele meerkosten voor het waterschap ondervangen kunnen worden, waardoor de vergunning verleend kan worden.

Artikel 3.96, derde lid, onder b, 5^e – beoordelingsregel – vervanging oeververdedigingswerken zonder verwijdering

Het natte profiel van het oppervlaktewater mag niet worden verkleind. Alleen ingeval de initiatiefnemer kan aantonen dat het onwenselijk is vanuit doelmatig watersysteembeheer of, gelet op de aan de orde zijnde belangen, buitenproportioneel is dat het bestaande werk bij vervanging wordt verwijderd, kan afgeweken worden van deze regel. Dit wordt bij de aanvraag van de vergunning beoordeeld door het waterschap. Zie ook 'Artikel 3.95, aanhef en onder c - algemene uitvoeringsregel – nieuw oeververdedigingswerk tegen bestaand werk'.

Artikel 3.96, derde lid, onder c – beoordelingsregel – ondersteuning van weg of bebouwing

Het waterschap beoordeelt of het beoogde oeververdedigingswerk voldoende sterk en stabiel is om de potentiële belasting van de naastgelegen percelen aan te kunnen. De initiatiefnemer moet dit middels een sterkteberekening van de constructie aantonen. Zie ook 'Artikel 3.96, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – adequate techniek'.

Artikel 3.96, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – adequate techniek

De belasting van langs primaire watergangen aangelegde wegen en bouwwerken heeft in meer of mindere mate invloed op het minimaal benodigde type constructie van oeververdedigingswerken. Het waterschap beschouwt als adequate techniek de oeververdedigingswerken die conform de CUR 166, tabel 2.2A en 2.2B aangegeven geldende normen voor geotechniek en damwanden worden aangelegd. De keuze voor een andere, gelijkwaardige methodiek moet onderbouwd worden door de initiatiefnemer om als adequate techniek te kunnen worden beschouwd.

Artikel 3.96, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – fauna-uitstapplaats

Om te voorkomen dat in het watersysteem, door menselijk toedoen, dieren te water geraken en verdrinken, vereist het waterschap dat initiatiefnemers die in primaire wateren een oeververdedigingswerk aanleggen, een fauna-uitstapplaats aanleggen bij aaneengesloten delen van oeververdedigingswerken van meer dan 100 meter in lengte. Daarmee wordt voldaan aan de zorgplicht opgenomen in artikel 1.11, van de Wet natuurbescherming. Voor het waterschap hebben fauna-uitstapplaatsen ook een belang bij verbetering van de waterkwaliteit. Uit onderzoek van Wanink en Gorter uit 2011 blijkt immers dat fauna-uitstapplaatsen een positief ecologisch effect hebben op de waarde van het ecologisch watersysteem (Zie: J.H. Wanink en G. Wolters, Visonderzoek bij twintig fauna uittreedplaatsen (FUP's) in het Oranjekanaal, Rapport 2011-090, https://www.researchgate.net/publication/337823710_Visonderzoek_bij_twintig_fauna_uittreedpla

[atsen FUP's in het Oranjekanaal](#)). Voor de aanleg van fauna-uitstapplaatsen zijn de regels uit de paragraaf voor het aanleggen van, onder meer, fauna-uitstapplaatsen van toepassing.

De volgende varianten zijn onder meer toegestaan:

- Begroeide fauna-uitstapplaats
Dit is een 'mini'-natuurvriendelijke oever. Over een breedte van enkele meters wordt een flauw talud aangelegd (met een hoogte-breedteverhouding van minimaal 1:3) met daarachter beplanting van bomen en struiken. Te water geraakte dieren zullen naar de behulpzame begroeiing toe zwemmen. Als de aanplant van bomen en struiken niet mogelijk is, kan er ook gekozen worden voor riet of lisdodde. Hoe breder hoe beter, maar een breedte van 1 meter voldoet meestal.
- Naar beneden duwen van bestaande oeververdedigingswerken
Door de ontstane laagte kunnen dieren in- en uitstappen. Het oeververdedigingswerk moet onder de laagste waterstand worden geduwd (bij winterpeil of vast peil).
- Aanleggen van een voorziening in de vorm van houten, stalen en/of betonnen constructies
Dit kunnen bijvoorbeeld stalen u-vormige bakken zijn van tenminste 50 centimeter breed met stortsteen of beton gevuld die hellend zijn aangelegd tegen de bestaande constructie.

Bij voorkeur worden fauna-uitstapplaatsen op een doeltreffende en logische positie in het oeververdedigingswerk aangelegd. Rekening houdend met de plekken waar de grootste kans is dat dieren te water raken, bijvoorbeeld bij houtwallen of bosranden. Overleg hierover met de lokale wildbeheereenheden wordt aanbevolen. De wildbeheereenheden weten bijvoorbeeld waar wildwissels lopen.

Soms is er aan de overkant van het oppervlaktewaterlichaam al een oeververdedigingswerk aanwezig. Het verdient dan de voorkeur om, indien mogelijk, ook daar een fauna-uitstapplaats te maken. Dieren kunnen in het water springen om over te steken. Ze zoeken dan aan de overkant naar een plek om uit het water te komen en zwemmen niet snel terug naar waar ze vandaan komen.

Voorbeelden van een voorziening in de vorm van houten, stalen en betonnen constructies:

Artikel 3.97, aanhef en onder f – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – vervanging oeververdedigingswerken zonder verwijdering

De initiatiefnemer moet, indien van toepassing, gegevens aanleveren waaruit blijkt dat het onwenselijk is vanuit doelmatig watersysteembeheer of gelet op de belangen die een rol spelen bij het vervangen van het werk buitenproportioneel is dat een bestaand oeververdedigingswerk eerst verwijderd wordt ingeval deze vervangen moet worden. Op basis van deze gegevens beoordeelt het waterschap of het beoogde nieuwe werk tegen het bestaande werk kan worden aangelegd.

§ 3.2.17 Oppervlakken verharden en afkoppelen hemelwaterafvoerleidingen

Artikel 3.98 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het verharden van onverharde en half-verharde oppervlakken en het afkoppelen van hemelwaterafvoerleidingen van verharde oppervlakken van gemengde rioolstelsels in beperkingengebied A van het beheergebied van het waterschap.

Artikel 3.99 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.98, houden in elk geval in dat:

- a. versnelde afvoer van hemelwater tot een minimum wordt beperkt;
- b. het waterpeil van omliggende oppervlaktewaterlichamen niet buitensporig wordt aangetast;
- c. de stabiliteit van oever en talud van omliggende oppervlaktewaterlichamen wordt geborgd;
- d. ter plaatse van het lozingspunt van hemelwater, uitspoeling van het profiel van het oppervlaktewaterlichaam wordt voorkomen;
- e. het functioneren van kunstwerken gelegen in of nabij omliggende oppervlaktewaterlichamen niet negatief wordt beïnvloed.

Artikel 3.100 Algemene uitvoeringsregels

Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.98, die plaatsvindt in beperkingengebied A, waarbij de totale hoeveelheid te verharden of af te koppelen oppervlak 500 m² of groter is en kleiner is dan 200.000 m² geldt dat de daardoor ontstane negatieve effecten van versnelde afvoer van hemelwater worden opgeheven door:

- a. hemelwater, al dan niet met een voorziening, in de bodem te infiltreren; of
- b. hemelwater, al dan niet met een voorziening, vertraagd in een oppervlaktewaterlichaam te lozen; of
- c. ingeval hemelwater direct middels een voorziening in een oppervlaktewaterlichaam wordt geloosd, oppervlaktewater van tenminste 10% van het toegenomen verharde of af te koppelen oppervlak wordt gegraven of een bestaand oppervlaktewaterlichaam wordt vergroot in het peilgebied binnen een straal van 2,5 kilometer van waar op het oppervlaktewaterlichaam geloosd wordt, tenzij dit al aantoonbaar is uitgevoerd in de drie jaren voorafgaand aan de activiteit; of
- d. compenserende afname van verharding plaatsvindt of dat dit al aantoonbaar heeft plaatsgevonden in de drie jaren voorafgaand aan de activiteit; of
- e. een geschikte combinatie van de onder a tot en met d genoemde maatregelen wordt toegepast.

Artikel 3.101 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.98, waarbij de totale hoeveelheid te verharden of af te koppelen oppervlak 500 m² of groter is en kleiner is dan 100.000 m².
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.102 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.101, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening met de locatie waar de activiteit plaatsvindt inclusief de omvang in vierkante meters van de te verharden of af te koppelen oppervlakken, maaiveldhoogte en lozingspunt(en);
- b. een opgave van de gekozen maatregel(en), bedoeld in artikel 3.100, aanhef en onder a tot en met e;
- c. indien van toepassing, een situatietekening met de locatie en begrenzing van het ter compensatie aangelegde of aan te leggen oppervlaktewater;
- d. indien van toepassing, een opgave van de afmetingen en de constructie van de voorziening, bedoeld in artikel 3.100, aanhef en onder a en b;
- e. indien van toepassing, documenten waaruit blijkt dat er binnen drie jaar voorafgaand aan de activiteit een oppervlaktewaterlichaam is aangelegd of vergroot als bedoeld in artikel 3.100, aanhef en onder c;
- f. indien van toepassing, documenten waaruit blijkt dat compenserende afname van verharding wordt toegepast of dat dit binnen drie jaar voorafgaand aan de activiteit heeft plaatsgevonden, bedoeld in artikel 3.100, aanhef en onder d.

Artikel 3.103 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.98, waarbij de totale hoeveelheid te verharden of af te koppelen oppervlak 100.000 m² of groter is.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.99, niet geschonden worden;
 - b. ingeval de totale hoeveelheid te verharden of af te koppelen oppervlak 100.000 m² of groter is en kleiner is dan 200.000 m², maatregel(en), bedoeld in artikel 3.100, aanhef en onder a tot en met e, worden getroffen;
 - c. ingeval de totale hoeveelheid te verharden of af te koppelen oppervlak 200.000 m² of groter is, het door het waterschap goedgekeurde waterhuishoudingsplan voorziet in voldoende maatregelen om negatieve effecten als gevolg van de activiteit te voorkomen of te compenseren.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat als de totale hoeveelheid te verharden of af te koppelen oppervlak 200.000 m² of groter is, de initiatiefnemer de maatregel(en) treft die voorvloeien uit het door het waterschap goedgekeurde waterhuishoudingsplan.

Artikel 3.104 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.103, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening met de locatie waar de activiteit plaatsvindt inclusief de omvang in vierkante meters van de te verharden of af te koppelen oppervlakken, maaiveldhoogte en lozingspunt(en);
- b. als de totale hoeveelheid te verharden of af te koppelen oppervlak 100.000 m² of groter is en kleiner is dan 200.000 m², een opgave van de gekozen maatregel(en), bedoeld in artikel 3.100, aanhef en onder a tot en met e;
- c. als de totale hoeveelheid te verharden of af te koppelen oppervlak 200.000 m² of groter is, een door het waterschap goedgekeurd waterhuishoudingsplan;
- d. indien van toepassing, een situatietekening met de locatie en begrenzing van het ter compensatie aangelegde of aan te leggen oppervlaktewater;
- e. indien van toepassing, een opgave van de afmetingen en de constructie van de voorziening, bedoeld in artikel 3.100, aanhef en onder a en b;

- f. indien van toepassing, documenten waaruit blijkt dat er binnen drie jaar voorafgaand aan de activiteit een oppervlaktewaterlichaam is aangelegd of vergroot, bedoeld in artikel 3.100, aanhef en onder c;
- g. indien van toepassing, documenten waaruit blijkt dat compenserende afname van verharding wordt toegepast of dat dit binnen drie jaar voorafgaand aan de activiteit heeft plaatsgevonden, bedoeld in artikel 3.100, aanhef en onder d.

Toelichting

Deze paragraaf stelt regels voor het verharderen van onverharde en half-verharde oppervlakken en voor het afkoppelen van hemelwaterafvoerleidingen van verharde oppervlakken van gemengde rioolstelsels. Er wordt daarbij geen onderscheid gemaakt tussen bebouwd en landelijk gebied. Met deze regels beoogt het waterschap dat de nadelige effecten op het watersysteem, veroorzaakt door versnelde afvoer van hemelwater, worden opgeheven. Versnelde afvoer treedt op als onverhard of half-verhard terrein wordt verhard of als verharde oppervlakken afgekoppeld worden, waarbij het hemelwater wordt verzameld via (dak)afvoerleidingen, goten of kolken en versneld wordt afgevoerd naar het oppervlaktewatersysteem. Met het afkoppelen van hemelwaterafvoerleidingen van verharde oppervlakken van gemengde rioolstelsels wordt bedoeld dat hemelwater niet meer tezamen met afvalwater op het riool wordt geloosd. Hiermee wordt onnodige belasting van de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) met schoon hemelwater voorkomen waardoor die mogelijk niet meer doelmatig kan functioneren. Door het afkoppelen ontstaat er doorgaans versnelde afvoer van hemelwater met daardoor een extra belasting van het oppervlaktewatersysteem tot gevolg. Er moeten daarom in de meeste gevallen maatregelen getroffen worden om versnelde afvoer te voorkomen of te compenseren.

Naast de zorgplichten geldt de meldingsplicht voor het verharderen of afkoppelen van oppervlakken vanaf 500 m² omdat het waterschap de negatieve effecten van verharding of afkoppeling van deze omvang beheersbaar wil houden. Om die reden is het verplicht (compenserende) maatregelen te treffen. Ook kan een eerdere afname van verharding als compensatie worden ingezet.

Voor het verharderen of afkoppelen van oppervlakken vanaf 100.000 m² geldt de vergunningplicht. In de procedure wordt beoordeeld wat er nodig is aan maatregelen om onder meer buitensporige waterpeilstijging te voorkomen. In de meeste gevallen bepaalt het waterschap in overleg met de initiatiefnemer welke maatregelen getroffen moeten worden. Bij oppervlakken vanaf 200.000 m² is vereist dat het waterschap een waterhuishoudingsplan eerst goedkeurt voordat een vergunning verleend kan worden voor deze activiteit.

Om de totale hoeveelheid te verharderen of af te koppelen oppervlak te bepalen, kunnen meerdere verhardingen en afgekoppelde oppervlakken van één initiatiefnemer, bijvoorbeeld met een oppervlak kleiner dan 500 m², bij elkaar worden opgeteld. De totale hoeveelheid wordt dan beschouwd als één verharding en/of afgekoppeld oppervlak en dus als één activiteit. Hierbij wordt gekeken naar alle omstandigheden van het geval, waaronder de locatie. Als blijkt dat sprake is van cumulatie van verhardingen en afgekoppelde oppervlakken waarvoor onterecht geen melding is gedaan, kunnen de maatregelen via het handhavingproces alsnog worden opgelegd aan de initiatiefnemer. Wanneer bijvoorbeeld het aanleggen van verharding of het afkoppelen van oppervlakken gefaseerd wordt uitgevoerd als onderdeel van een groter samenhangend project, dan is de totale omvang van het eindproject bepalend. Het waterschap kan dan op grond van deze regels een initiatiefnemer die gefaseerd oppervlakken heeft verhard of heeft afgekoppeld zonder daarvoor een melding te hebben gedaan of vergunning te hebben aangevraagd een compensatieplicht opleggen.

Artikel 3.99, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – versnelde afvoer tot minimum beperken

Het waterschap heeft als beleidsuitgangspunt dat er zo min mogelijk versnelde afvoer plaatsvindt vanaf verharde oppervlakken. Dit in verband met de risico's die kunnen optreden op het beheer van

het oppervlaktewatersysteem, zoals het voorkomen van wateroverlast. De activiteit kan desalniettemin worden toegestaan mits de initiatiefnemer (compenserende) maatregelen treft of de versnelde afvoer tot een minimum beperkt.

Artikel 3.100, aanhef en onder a – algemene uitvoeringsregel – infiltratie als maatregel om versnelde afvoer te voorkomen

Het waterschap heeft een voorkeur voor deze maatregel. Deze maatregel betreft het in de bodem infiltreren van hemelwater (vertraagde afvoer). Dat zou op een natuurlijke manier kunnen, met of zonder een IT-riool (infiltratie- en transportriool) of infiltratiekrat. In het geval van wegen (zie hiervoor ook de regels uit de paragraaf over het aanleggen van wegen en paden) gaat het waterschap ervan uit dat een berm van drie meter aan weerszijden van de weg voldoende is om hemelwater vertraagd af te voeren. Een bijkomend voordeel van deze maatregel is dat infiltratie in de bodem een zuiverende werking heeft die de mogelijke verontreiniging van het oppervlaktewater kan voorkomen. Infiltratie kan ook op een niet-natuurlijke manier plaatsvinden, via een put met infiltratie- en hemelwateropslagvoorziening. Dit is meestal een pompinstallatie die zorgt voor infiltratie van het in de opslagvoorziening verzamelde afgestroomde hemelwater. Bij infiltratie via een put zijn de regels uit de paragraaf over het onttrekken en infiltreren van grondwater van toepassing.

Artikel 3.100, aanhef en onder b – algemene uitvoeringsregel – vertraagd lozen als maatregel om versnelde afvoer te voorkomen

De tweede maatregel betreft het vertraagd lozen (vertraagde afvoer). Ook hier wordt het afstromend hemelwater eerst verzameld in een buffervoorziening, zoals een wadi, en op een later moment (dus vertraagd) gedeeltelijk in het oppervlaktewater geloosd. Op het lozen zijn de regels uit de paragraaf over het lozen van een hoeveelheid water in een oppervlaktewaterlichaam van toepassing.

Artikel 3.100, aanhef en onder c – algemene uitvoeringsregel – compenserende maatregelen vanwege versnelde afvoer middels voorziening direct in het oppervlaktewater

Indien versnelde afvoer niet (middels een maatregel) wordt voorkomen, wordt een compenserende maatregel vereist. Ingeval de initiatiefnemer ervoor kiest om direct middels een voorziening (zoals een hemelwaterafvoerleiding) op een oppervlaktewaterlichaam te lozen, zal een compenserende maatregel getroffen moeten worden. Ook binnen drie jaar voorafgaand aan de activiteit aangelegde of vergrote oppervlaktewateren kunnen ingezet worden als compenserende maatregel. Dit moet de initiatiefnemer middels documenten aantonen. Op deze maatregelen zijn naast de regels uit de paragraaf over het lozen van water ook de regels uit de paragraaf over het aanleggen van oppervlaktewater en vergroten van een oppervlaktewaterlichaam van toepassing en mogelijk ook de regels voor het aanleggen van een natuurvriendelijke oever wanneer geheel of gedeeltelijk (ook) gekozen wordt voor het ter compensatie aanleggen van een natuurvriendelijke oever.

Artikel 3.100, aanhef en onder d – algemene uitvoeringsregel – compenserende maatregel door (eerdere) afname van verhard oppervlak

Naast de hierboven genoemde maatregel is het mogelijk om een (eerdere) afname van verharding in te zetten ter compensatie van de beoogde activiteit. Voor het inzetten van een eerdere afname van verharding, moet de afname hebben plaatsgevonden binnen een periode van drie jaar voorafgaand aan de activiteit en in het peilgebied waar de activiteit plaatsvindt. Dit moet middels documenten worden aangetoond, zodat kan worden beoordeeld of de afname van verharding terecht kan worden ingezet als compenserende maatregel.

Artikel 3.100, aanhef en onder e – algemene uitvoeringsregel – combinatie van maatregelen

De compenserende maatregelen zijn afzonderlijk of tezamen inzetbaar. Bij de melding wordt inzichtelijk gemaakt welke maatregelen op welke manier en in welke verhouding worden ingezet.

Artikel 3.103, derde lid, onder b – beoordelingsregel – voldoende compenserende maatregelen tot 200.000 m²

Voor activiteiten kleiner dan 200.000 m² berekent het waterschap de benodigde waterbergingscompensatie op basis van een courante methode die is beschreven in het beleid van het waterschap dat ziet op de inrichting van het watersysteem. Dit gebeurt op basis van de gegevens aangeleverd door de initiatiefnemer. Hierbij wordt rekening gehouden met klimaatverandering. Er wordt berekend of de verhouding tussen verhard gebied, onverhard gebied en wateroppervlak in orde is. Het gebied moet maatgevende buien in verschillende situaties kunnen opvangen, rekening houdend met specifieke afvoerfactoren en peilstijgingen.

Artikel 3.103, derde lid, onder c – beoordelingsregel – waterhuishoudingsplan

Het waterschap beoordeelt ingeval van omvangrijke initiatieven, zoals het aanleggen van nieuwe woonwijken of industriegebieden, waarbij 200.000 m² of meer aan verharding wordt aangelegd, of het reeds door het waterschap goedgekeurde waterhuishoudingsplan voldoende voorziet in maatregelen om wateroverlast, die kan ontstaan ten gevolge van de beoogde activiteit, te voorkomen. De initiatiefnemer moet bij dergelijke omvangrijke projecten er dus voor zorgen dat voordat de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt ingediend, het waterschap in vooroverleg een waterhuishoudingsplan heeft goedgekeurd.

Artikel 3.103, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – waterhuishoudingsplan

Vanaf 200.000 m² aan verharding is een reeds door het waterschap goedgekeurd waterhuishoudingsplan vereist als basis voor de te treffen maatregelen. Zo'n plan bevat een gedetailleerde modellering van het watersysteem. Ook de mogelijke maatregelen zijn in het plan beschreven. De uitgangspunten en de opzet van het waterhuishoudingsplan worden met het waterschap voorafgaand aan de vergunningaanvraag besproken. De kosten voor het opstellen van een dergelijk waterhuishoudingsplan komen voor rekening van de initiatiefnemer.

§ 3.2.18 Oppervlaktewater onttrekken

Artikel 3.105 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het, middels een wateronttrekkingsvoorziening, onttrekken van oppervlaktewater in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.106 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.105, houden in elk geval in dat:

- a. waterschaarste wordt voorkomen;
- b. het waterpeil niet buitensporig wordt verlaagd;
- c. waterverspilling wordt voorkomen;
- d. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- e. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- f. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- g. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- h. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- i. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;

- j. verbetering van de ecologische waarde van het watersysteem niet geremd wordt.

Artikel 3.107 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.105, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. in gestuwde peilgebieden, alleen water wordt onttrokken wanneer er water over de dichtstbijzijnde benedenstroomse stuw stroomt;
 - b. de initiatiefnemer telkens een informatieplicht heeft, waarbij het waterschap tenminste 48 uur voorafgaand aan iedere feitelijke onttrekking van oppervlaktewater, die gedurende een bepaalde periode plaatsvindt, wordt geïnformeerd over de locatie van de onttrekking en de tijdsvensters van de onttrekking.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.105, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. een onttrekkingslocatie wordt gemarkeerd;
 - b. na afronding van de activiteit en verwijdering van de wateronttrekkingsvoorziening, de locatie waar de wateronttrekkingsvoorziening was geplaatst, wordt hersteld.

Artikel 3.108 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.105, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, niet zijnde een aangewezen kwetsbaar ecologisch oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam, niet zijnde een aangewezen kwetsbaar ecologisch oppervlaktewaterlichaam, waarbij 10 m³ per uur of meer wordt onttrokken vanaf een nieuwe of opnieuw te gebruiken onttrekkingslocatie waarvoor nog geen melding is gedaan als hier bedoeld.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.109 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.108, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. ingeval van het gebruik van een pompvoorziening, de maximale pompcapaciteit in m³ per uur;
- b. als de activiteit plaatsvindt ten behoeve van beregening, een kaart met de percelen waar het water wordt toegediend;
- c. een aanduiding of de feitelijke onttrekking tijdelijk of permanent plaatsvindt;
- d. ingeval van tijdelijke onttrekking van oppervlaktewater vanaf dezelfde onttrekkingslocatie, een aanduiding of de activiteit eenmalig gedurende een bepaalde periode plaatsvindt of bij herhaling plaatsvindt gedurende meerdere toekomstige periodes;
- e. ingeval van tijdelijke onttrekking van oppervlaktewater die bij herhaling plaatsvindt vanaf dezelfde onttrekkingslocatie, een opgave van de regelmaat waarop het feitelijk onttrekken van oppervlaktewater plaatsvindt;
- f. ingeval van een tijdelijke onttrekking die eenmalig gedurende een bepaalde periode plaatsvindt, de verwachte einddatum van de activiteit;
- g. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een (andere) maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Artikel 3.110 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.105, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, dat is aangewezen als een ecologisch kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam, in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam, dat is aangewezen als een ecologisch kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam, waarbij 10 m³ per uur of meer wordt onttrokken vanaf een nieuwe of opnieuw te gebruiken onttrekkingslocatie.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.106, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet kan plaatsvinden in beperkingengebied I van een secundair of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, die niet zijn aangewezen als een ecologisch kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam;
 - c. de ecologische effecten acceptabel zijn of ingeval van negatieve effecten in voldoende mate zijn ondervangen door beheersmaatregelen.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de wateronttrekkingsvoorziening zodanig wordt geplaatst en het onttrekkingsdebiet zodanig wordt ingesteld dat het risico op schade aan het ecologische watersysteem wordt geminimaliseerd;
 - b. ingeval uit een ecologische analyse blijkt dat er negatieve effecten (kunnen) worden verwacht, deze gemonitord worden.

Artikel 3.111 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.110, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een onderbouwing waarom niet uit een niet ecologisch kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam onttrokken kan worden;
- b. ingeval van het gebruik van een pompvoorziening, de maximale pompcapaciteit in m³ per uur;
- c. een ecologische analyse en ingeval van te verwachten negatieve effecten, een opgave van de maatregelen die getroffen worden om de negatieve effecten te ondervangen en een monitoringsplan;
- d. als de activiteit plaatsvindt ten behoeve van beregening, een kaart met de percelen waar het water wordt toegediend;
- e. een aanduiding of de feitelijke onttrekking tijdelijk of permanent plaatsvindt;
- f. ingeval van tijdelijke onttrekking van oppervlaktewater vanaf dezelfde onttrekkingslocatie, een aanduiding of de activiteit eenmalig gedurende een bepaalde periode plaatsvindt of bij herhaling plaatsvindt gedurende meerdere toekomstige periodes;
- g. ingeval van tijdelijke onttrekking van oppervlaktewater die bij herhaling plaatsvindt vanaf dezelfde onttrekkingslocatie, een opgave van de regelmaat waarop het feitelijk onttrekken van oppervlaktewater plaatsvindt;
- h. ingeval van een tijdelijke onttrekking die eenmalig gedurende een bepaalde periode plaatsvindt, de verwachte einddatum van de activiteit;
- i. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een (andere) maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Artikel 3.112 Algeheel verbod

Het is verboden water te onttrekken uit een oppervlaktewaterlichaam dat door het waterschap is aangewezen als oppervlaktewaterlichaam waar geen wateraanvoer mogelijk is.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels voor het, middels een (meestal tijdelijke) wateronttrekkingsvoorziening, onttrekken van water aan oppervlaktewaterlichamen. Bij een tekort aan neerslag is het onttrekken van water uit oppervlaktewateren een veelvoorkomende activiteit, met name bij agrarische bedrijven die het water gebruiken voor beregeningsdoeleinden. Daarmee vervult het watersysteem een maatschappelijk functie. De meeste wateronttrekkingsactiviteiten vinden tijdelijk, doch herhaaldelijk plaats, waarbij het water niet continu uit het oppervlaktewaterlichaam wordt onttrokken. In sommige gevallen, bijvoorbeeld voor industriële doeleinden, vindt continue onttrekking permanent plaats.

Onder wateronttrekkingsvoorzieningen worden verstaan: pompvoorzieningen of mogelijke andere type voorzieningen die worden gebruikt voor deze activiteit. Met de regels uit deze paragraaf voor het onttrekken van oppervlaktewater wordt niet bedoeld het aan- en afvoeren van water ten behoeve van het op peil houden van het oppervlaktewater.

De specifieke zorgplicht, algemene uitvoeringsregels en meld- en vergunningplicht borgen onder meer de instandhouding van het waterpeil van oppervlaktewaterlichamen. Het waterschap staat in beginsel het onttrekken van oppervlaktewater toe uit oppervlaktewaterlichamen waar wateraanvoer naar deze oppervlaktewateren mogelijk is. Voor wateren waar geen wateraanvoer mogelijk is, zoals tertiaire wateren, geldt een algeheel verbod.

Voor het onttrekken van oppervlaktewater geldt een meldingsplicht bij onttrekkingen van 10 m³ of meer per uur ingeval de onttrekking plaatsvindt in primaire en secundaire wateren, niet zijnde ecologisch kwetsbare wateren, om zo inzichtelijk te krijgen waar en hoeveel water onttrokken wordt. Kleinere onttrekkingen van onder de 10 m³ per uur, die enkel leiden tot marginale fluctuaties in het waterpeil zijn toestemmingsvrij. Hiervoor gelden wel de zorgplichten en de algemene regel dat er niet onttrokken mag worden wanneer het waterpeil van het oppervlaktewater waaruit onttrokken wordt te laag staat. De meldingsplicht geldt daarentegen niet wanneer de initiatiefnemer oppervlaktewater wenst te onttrekken uit een door het waterschap aangewezen ecologisch kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam. In dat geval dient bij onttrekkingen van 10 m³ per uur of meer een vergunning aangevraagd te worden. Deze vergunningen worden conform het vergunningenbeleid slechts tijdelijk verleend, doorgaans voor een jaar. Dit doet het waterschap om zicht te houden op de effecten van de activiteit op oppervlaktewateren die als ecologisch kwetsbaar zijn aangewezen.

Initiatiefnemers die oppervlaktewater willen onttrekken dienen een melding te doen of in voorkomende gevallen een vergunning aan te vragen voor een nieuwe of opnieuw te gebruiken onttrekkingslocatie waarvoor nog geen melding is gedaan of vergunning is verleend. Dit betekent dat de meldingsplicht of vergunningplicht niet geldt voor initiatiefnemers die in het verleden al eerder een formele melding hebben gedaan of vergunning hebben verkregen voor de betreffende onttrekkingslocatie, tenzij de vergunning is verlopen. De meldingsplicht staat los van de informatieplicht want die rust op alle initiatiefnemers die herhaaldelijk tot feitelijke onttrekking van oppervlaktewater willen overgaan.

Artikel 3.106, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – waterschaarste voorkomen

Met het onttrekken van oppervlaktewater vervult het watersysteem doorgaans een maatschappelijke functie. Er moet echter voldoende water in oppervlaktewateren aanwezig blijven ten behoeve van de instandhouding van verschillende andere functies van het (grond)watersysteem,

zoals een gezond aquatisch-ecologisch leefmilieu, goede waterkwaliteit en een evenwichtig grondwaterpeil.

Artikel 3.106, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – waterpeil niet buitensporig wordt verlaagd;
Het waterschap heeft voor sommige peilgebieden in zijn beheergebied peilbesluiten genomen waarin een streefpeil is vastgelegd. Voor andere gebieden geldt het door het waterschap vastgelegde praktijkpeil (zomer-, dan wel winterpeil of vast peil) of een vergunning waarin een (permanente) wijziging van het waterpeil is toegestaan. De heersende waterpeilen zijn opgenomen op een overzichtskaart met peilgebieden die via de Waterschapskaart op www.geo.noorderzijlvest.nl kan worden ingezien.

Over het algemeen is het in praktijk goed zichtbaar of het actuele waterpeil ter hoogte van de onttrekkingslocatie niet te laag is ten opzichte van het streefpeil of het praktijkpeil. Bij twijfel of het waterpeil toereikend is om tot onttrekking over te gaan, kan de initiatiefnemer contact opnemen met het waterschap.

Het onttrekken van oppervlaktewater kan kleine fluctuaties van het waterpeil tot gevolg hebben. Het waterpeil mag echter niet buitensporig worden verlaagd. Dit wil zeggen dat fluctuaties in waterpeil andere functies van het watersysteem niet mogen aantasten, zoals de aanwezigheid van een gezond aquatisch-ecologisch leefmilieu of de maatschappelijke functievervulling van het watersysteem (daarbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld recreatie- en beroepsvaart). Of er sprake is van buitensporigheid is afhankelijk van het type oppervlaktewater (ven, meer, kanaal, beek, sloot), de wateraanvoermogelijkheden, het plaatselijk aanwezige aquatisch-ecologisch leefmilieu, de eventuele maatschappelijke functie(s) die het oppervlaktewater heeft en de mate van verlaging ten opzichte van het gestelde streefpeil of het heersende praktijkpeil.

Artikel 3.106, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – watersverspilling

Hiermee wordt bedoeld dat er met name ten tijde van droogte niet meer water wordt onttrokken dan nodig. Het waterschap ziet immers als één van zijn taken te zorgen voor het behoud van de zoetwatervoorraad. Watersverspilling kan daarnaast leiden tot waterschaarste, hetgeen tevens voorkomen dient te worden.

Artikel 3.106, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Het onttrekken van oppervlaktewater kan de eventuele maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met "onaanvaardbaar" wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie vervult en of de onttrekking hiervoor niet buitensporig bezwaarlijk is of dat er maatregelen getroffen moeten worden om eventuele bezwaren te ondervangen.

Artikel 3.106, aanhef en onder i en j – specifieke zorgplicht – waarde ecologisch watersysteem niet verminderen en verbetering ecologische waarde niet afremmen

Voor deze activiteit geldt dat de initiatiefnemer zich ervan bewust moet zijn dat de activiteit kan leiden tot aantasting van de waarde van het ecologische watersysteem of de verbetering van de ecologische waarde (door maatregelen die getroffen worden) kan remmen. In het bijzonder in ecologisch kwetsbare wateren dient de initiatiefnemer bewust te zijn van het ter plaatse voorkomende aquatisch-ecologisch leefmilieu en mogelijk beheersmaatregelen treffen om schade daaraan te voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan het opschorten van de activiteit of het treffen van andere mogelijke maatregelen indien de activiteit kan leiden tot verstoring van de ter plaatse aanwezige fauna die onderdeel uitmaakt van het ecologisch watersysteem.

Artikel 3.107, eerste lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – in gestuwde gebieden alleen onttrekking mogelijk wanneer water over benedenstroomse stuw stroomt

Een deel van het beheergebied van het waterschap betreft gestuwd gebied. Dit betekent dat door een stuw het water in een bepaald peilgebied op hoogte wordt gehouden. Via www.geo.noorderzijlvest.nl kan een kaart worden ingezien waarop de peilgebieden staan en ook de locaties van de peilregulerende kunstwerken, zoals stuwen. Enkel wanneer er voldoende water is (aangevoerd), zal het water over de dichtst bij de onttrekkingslocatie aanwezige benedenstroomse stuw stromen en is onttrekking mogelijk, waarbij de waterstand op het gewenste niveau blijft.

Artikel 3.107, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – informatieplicht bij herhaaldelijk onttrekken uit secundair en primair water

Deze regel voorziet in een informatieplicht voor de initiatiefnemer, die geheel los staat van de meldingsplicht. De informatieplicht houdt in dat elke, gedurende een bepaalde periode, feitelijke onttrekking van water moet worden afgestemd met (de peilbeheerder van) het waterschap. Deze is tijdens kantooruren telefonisch te bereiken via 050-304 8911. De initiatiefnemer voldoet aan de informatieplicht als hij de begintijd, de periode van de onttrekking (tijdsvensters) en de onttrekkingslocatie doorgeeft aan het waterschap. Wanneer hij na de doorgegeven periode opnieuw vanaf dezelfde onttrekkingslocatie water wil onttrekken, zal hij wederom aan de informatieplicht moeten voldoen. Voor een wijziging van de onttrekkingslocatie zal opnieuw aan de meldingsplicht moeten worden voldaan als die locatie nog niet eerder gemeld of in het verleden vergund is.

Artikel 3.107, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – markering onttrekkingslocatie

Ter bescherming van de wateronttrekkingsvoorziening, om schade te voorkomen, wordt van initiatiefnemers verwacht dat de locatie in primaire wateren waar de onttrekking plaatsvindt goed zichtbaar is. Zo zal voor het waterschap dat het onderhoud uitvoert van primaire wateren goed zichtbaar zijn dat er voor deze activiteit een voorziening is geplaatst. Als markering kan worden gedacht aan een markeringspaal met geverfde kop.

Artikel 3.109, aanhef en onder a – specifiek meldingsvereiste – opgave maximale onttrekkingscapaciteit van een pompvoorziening

Het waterschap wil hierover geïnformeerd worden om eventuele maatwerkvoorschriften op te kunnen leggen. Zo zou het waterschap een maximum debiet kunnen voorschrijven om de kans te verkleinen dat andere functies van het watersysteem negatief worden beïnvloed.

Artikel 3.109, aanhef en onder c, d en e – specifiek meldingsvereiste – eenmalig of bij herhaling onttrekken van water en de regelmaat van herhaling

De vereiste gegevens geven in samenhang met de overige gegevens die worden aangeleverd enig inzicht in de hoeveelheid water dat uit het watersysteem wordt onttrokken en de frequentie van de activiteit. Op basis hiervan kan het waterschap een maatwerkvoorschrift opleggen.

Artikel 3.109, aanhef en onder g – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. Indien sprake is van een maatschappelijke functievervulling, anders dan het doel van het onttrekken van oppervlaktewater, zal de melder moeten aangeven op welke wijze bij de uitvoering van de activiteit rekening gehouden wordt met eventuele andere maatschappelijke functievervullingen van het oppervlaktewater.

Artikel 3.110, derde lid, onder b – beoordelingsregel – geen ander niet ecologisch kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam beschikbaar

Het waterschap beoordeelt op basis van de aanvraag of de initiatiefnemer mogelijk ook de activiteit kan uitvoeren in een niet ecologisch kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam. Indien daarvan sprake is, dient in beginsel de locatie van de activiteit gewijzigd te worden en zou een melding volstaan.

Artikel 3.110, derde lid, onder c – beoordelingsregel – acceptabele ecologische effecten

De initiatiefnemer dient bij de aanvraag een ecologische analyse te overleggen waarbij wordt ingegaan op de verwachte effecten van de activiteit op de waarde van het ecologisch watersysteem. Ingeval van negatieve effecten dient de initiatiefnemer tevens aan te geven welke beheersmaatregelen hij treft om de negatieve effecten te ondervangen. Deze analyse wordt door het waterschap beoordeeld. Het waterschap zal ook het monitoringsplan beoordelen dat overgelegd dient te worden bij te verwachten negatieve effecten. Het waterschap toetst of de effecten en eventueel getroffen beheersmaatregelen acceptabel zijn met het oog op de bescherming van de ecologische waarde van het watersysteem.

Artikel 3.110, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – zorgvuldige plaatsing en instelling van de wateronttrekkingsvoorziening

Het waterschap vereist bij de uitvoering van de activiteit dat de onttrekkingsvoorziening dusdanig wordt geplaatst en ingesteld dat door het onttrekken van oppervlaktewater de risico's op schade aan de waarde van het ecologisch watersysteem zo minimaal mogelijk blijven. Immers, verstoring van de faunahuishouding van het watersysteem dient zoveel mogelijk te worden voorkomen. Dit betekent dat de initiatiefnemer voordat hij de activiteit uitvoert een zorgvuldige afweging moet maken waar hij de voorziening plaatst en op welk debiet de voorziening wordt ingesteld.

Artikel 3.111, aanhef en onder b – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – opgave maximale onttrekkingscapaciteit van een pompvoorziening

Zie 'Artikel 3.109, aanhef en onder a – specifiek meldingsvereiste – opgave maximale onttrekkingscapaciteit van een pompvoorziening'.

Artikel 3.111, aanhef en onder c – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – ecologische analyse, beheersmaatregelen en monitoringsplan

De initiatiefnemer dient in kaart te brengen wat de gevolgen van de activiteit kunnen zijn op de waarde van het ecologische watersysteem ter plaatse van waar de activiteit wordt uitgevoerd. Hiervoor dient hij eerst de waarde van het ecologische watersysteem ter plaatse te beschrijven, waarna vervolgens ingegaan wordt op de verwachte effecten van de activiteit op de waarde van het ecologisch watersysteem. Ingeval dit negatieve effecten zijn, zal de initiatiefnemer ook moeten aangeven welke beheersmaatregelen hij zal treffen om de negatieve effecten te kunnen ondervangen. Ingeval van negatieve effecten dient er tevens een monitoringsplan overgelegd te worden waarin wordt aangegeven op welke wijze en met welke regelmaat de negatieve effecten worden gemonitord, wat de grenswaarden zijn voor bepaalde negatieve effecten en welke acties ondernomen worden ingeval de grenswaarden dreigen overschreden te worden.

Artikel 3.111, aanhef en onder e, f en g – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – eenmalig of bij herhaling onttrekken van water en de regelmaat van herhaling

Zie 'Artikel 3.109, aanhef en onder c, d en e - meldingsvereiste – eenmalig of bij herhaling onttrekken van water en de regelmaat van herhaling'.

Artikel 3.111, aanhef en onder i – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

Zie 'Artikel 3.109, aanhef en onder g – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem'.

Artikel 3.112 – algeheel verbod – in gebieden zonder wateraanvoer

Het algeheel verbod stelt het waterschap in de gelegenheid gebieden te beschermen waar geen wateraanvoer mogelijk is. Het waterschap heeft daartoe een kaart beschikbaar via www.geo.noorderzijlvest.nl.

§ 3.2.19 Peilscheidingen

Artikel 3.113 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een peilscheiding, niet zijnde een gemaal, stuw of inlaat, in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.114 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.113, houden in elk geval in dat:

- a. de doorstroming van omliggende oppervlaktewaterlichamen niet wordt belemmerd;
- b. het waterpeil niet buitensporig wordt aangetast;
- c. de aan- en afvoer van oppervlaktewater is geborgd;
- d. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- e. het functioneren van (andere) kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- f. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- g. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- h. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- i. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- j. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- k. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.115 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.113, geldt dat:
 - a. ingeval een prioritaire vismigratieroute wordt doorkruist, een vispassage wordt aangelegd of een andere geschikte maatregel wordt getroffen om de negatieve effecten van de doorkruising van de migratieroute op te heffen;
 - b. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
 - c. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.113, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. de peilscheiding zodanig wordt aangelegd dat deze niet kan vervormen of verzakken;
 - b. de peilscheiding zodanig wordt aangelegd dat er geen onder- of achterloopsheid kan optreden;
 - c. een peilscheidende dam een minimale bovenbreedte heeft van 4 meter;
 - d. de minimale kruinhoogte van een peilscheidende dam overeenkomt met de maaiveldhoogte van de aangrenzende percelen;
 - e. de kruinhoogte van een houten, betonnen of stalen peilscheiding minimaal 25 cm hoger is dan het waterpeil aan de hoogwaterzijde van de peilscheiding;

- f. een betonnen peilscheiding bestaat uit een massieve (niet doorlatende) plaat;
 - g. ter hoogte en binnen 5 meter aan weerszijden van een peilscheidende dam, de in het oppervlaktewaterlichaam aanwezige baggerspecie tot aan de vaste bodem wordt verwijderd of bij afwezigheid daarvan, voor zover de stabiliteit van de peilscheidende dam voldoende geborgd is;
 - h. ingeval een peilscheidende dam breder wordt dan 12 meter, het verlies aan waterbergingscapaciteit ten gevolge van het deel breder dan 12 meter wordt gecompenseerd, waarbij direct voorafgaand aan de activiteit, binnen hetzelfde peilgebied en binnen een straal van 2,5 kilometer van de activiteit, minimaal dezelfde oppervlakte aan oppervlaktewater wordt aangelegd, tenzij dit al aantoonbaar gecompenseerd is in de drie jaar ervoor;
 - i. ingeval een tijdelijke peilscheiding bij herhaling op dezelfde locatie wordt aangelegd, de initiatiefnemer telkens een informatieplicht heeft, waarbij het waterschap tenminste 48 uur voorafgaand aan het aanleggen van de peilscheiding wordt geïnformeerd over de locatie van de peilscheiding en de periode waarin de peilscheiding in stand wordt gehouden.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.113, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat indien het een tijdelijke peilscheiding betreft, het oppervlaktewaterlichaam en eventueel aangepaste kunstwerken direct na afloop van het tijdelijk gebruik van de peilscheiding worden hersteld.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.113, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.116 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.113, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam, voor zover de peilscheiding tijdelijk van aard is voor maximaal een half jaar en bedoeld is om een tijdelijke wijziging van het waterpeil in stand te houden.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.117 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.116, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening waarop zijn weergegeven: de locatie van de werkzaamheden, de afmetingen van de peilscheiding, de hoogten van de peilscheiding ten opzichte van NAP en de toe te passen materialen;
- b. ingeval een prioritaire vismigratieroute wordt doorkruist, een tekening van de vispassage of een opgave van een andere geschikte maatregel om de negatieve effecten van de doorkruising van de migratieroute op te heffen;
- c. een aanduiding of de tijdelijke peilscheiding eenmalig of bij herhaling op dezelfde locatie wordt aangelegd en de periode waarin de peilscheiding in stand wordt gehouden;
- d. ingeval verloren gegane waterbergingscapaciteit moet worden gecompenseerd, bedoeld in artikel 3.115, tweede lid, onder h, een opgave van het aantal vierkante meters verloren gegane waterbergingscapaciteit, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden;
- e. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Artikel 3.118 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.113, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam, voor zover de peilscheiding langer duurt dan een half jaar, of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.114, niet geschonden worden;
 - b. het aanleggen van de peilscheiding noodzakelijk is;
 - c. ingeval van doorkruising van een prioritaire vismigratieroute, de peilscheiding vispasseerbaar is;
 - d. ingeval van doorkruising van een niet-prioritaire vismigratieroute, de activiteit niet leidt tot een onaanvaardbare doorkruising van een vismigratieroute;
 - e. ingeval in afwijking van artikel 3.114, aanhef en onder b, de activiteit leidt tot wijziging van het waterpeil, een vergunning is verleend voor het wijzigen van het waterpeil of de activiteit in overeenstemming is met een maatregel uit een peilbesluit;
 - f. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.

Artikel 3.119 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.118, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening waarop zijn weergegeven: de locatie van de werkzaamheden, de afmetingen van de peilscheiding, de hoogten van de peilscheiding ten opzichte van NAP en de toe te passen materialen;
- b. ingeval een prioritaire vismigratieroute wordt doorkruist, een tekening van de vispassage of een opgave en eventuele tekening van een andere geschikte maatregel om de negatieve effecten van de doorkruising van de migratieroute op te heffen;
- c. ingeval van een tijdelijke peilscheiding in een primair oppervlaktewaterlichaam, een aanduiding of de tijdelijke peilscheiding eenmalig of bij herhaling op dezelfde locatie wordt aangelegd en de periode waarin de peilscheiding in stand wordt gehouden;
- d. ingeval verloren gegane waterbergingscapaciteit moet worden gecompenseerd, bedoeld in artikel 3.115, tweede lid, onder h, een opgave van het aantal vierkante meters verloren gegane waterbergingscapaciteit, gemeten op de waterlijn onder normale omstandigheden;
- e. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het aanleggen van peilscheidingen. Ook het significant wijzigen van peilscheidingen valt onder deze paragraaf. Peilscheidingen zijn waterbouwkundige peilscheidende (kunst)werken met als doel het waterpeil in een bepaald gebied te begrenzen, niet zijnde werken waardoor water wordt doorgelaten zoals bij gemalen, stuwen of inlaten. Peilscheidingen hebben, in het kader van het voeren van goed peilbeheer, tevens als doel om peilgebieden in stand te houden. Peilscheidingen zijn meestal van grond maar kunnen ook van beton, staal of hout zijn. Voorbeelden zijn onder andere pendammen, schotten en vaste dammen (niet zijnde de dam met duiker als bedoeld in de regels voor het aanleggen daarvan).

Als de initiatiefnemer naast het aanleggen van een peilscheiding ook het waterpeil wijzigt, dan zijn de regels uit de paragraaf over het wijzigen van het waterpeil ook van toepassing. Ingeval voor de aanleg van de peilscheiding het oppervlaktewater tijdelijk gestremd moet worden, zijn de regels uit de paragraaf over het stremmen van het oppervlaktewater van toepassing. Dit kan betekenen dat ten tijde van de aanleg van de peilscheiding een tijdelijke pompinstallatie moet worden gebruikt. Hiermee wordt de doorstroming geborgd.

In secundaire oppervlaktewaterlichamen waarin een tijdelijke peilscheiding wordt aangelegd met het doel een tijdelijke peilwijziging in stand te houden, geldt de meldingsplicht. Voor tijdelijke peilscheidingen in primair water met hetzelfde doel geldt een vergunningplicht. Met tijdelijk wordt bedoeld een door de initiatiefnemer beoogde en begrensde termijn van maximaal een half jaar aaneengesloten gebruik van de peilscheiding. In praktijk komt dit veelvuldig voor bij initiatiefnemers die ten behoeve van weidevogelbeheer enkele maanden een tijdelijk wijziging van het waterpeil willen realiseren. Telkens wanneer de tijdelijke peilscheiding verwijderd wordt, zullen de regels uit de paragraaf over het verwijderen van werken van toepassing zijn waarbij voor de verwijdering van de peilscheiding een informatieplicht geldt.

Voor permanente peilscheidingen in secundaire wateren en peilscheidingen in primaire oppervlaktewateren geldt de vergunningplicht. Met permanent wordt bedoeld dat de peilscheiding tenminste een half jaar aaneengesloten in het oppervlaktewater aanwezig is. Het waterschap bepaalt aan de hand van een vergunningaanvraag of de activiteit kan worden toegestaan. En zo ja, welke voorschriften nodig zijn om eventuele nadelige effecten te voorkomen.

Artikel 3.114, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – doorstroming omliggende oppervlaktewaterlichamen

Het aanleggen van een peilscheidende dam kan leiden tot het wegzakken van de grond naar omliggende wateren waardoor de doorstroming van deze wateren negatief wordt beïnvloed. Het waterschap grijpt in als door het wegzakken van grond sprake is van substantiële belemmering van de doorstroming.

Artikel 3.114, aanhef en onder h – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Peilscheidingen kunnen de eventuele maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met “onaanvaardbaar” wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en op welke wijze rekening gehouden kan worden met de maatschappelijke functievervulling van het betreffende oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.115, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de constructies van peilscheidingen. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.115, tweede lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – onder- en achterloopsheid

Lekkage onder en langs een peilscheiding moet worden voorkomen. Om die reden moeten de stalen, houten en betonnen peilscheidingen diep genoeg worden aangebracht en ver genoeg in het naastgelegen maaiveld doorlopen. Het waterschap kan voorschriften opnemen over de afmetingen van de constructie.

Artikel 3.115, tweede lid, onder c en d – algemene uitvoeringsregel – peilscheidende dammen
Peilscheidende dammen zijn dammen zonder duiker (niet zijnde de dammen met duiker als bedoeld in de desbetreffende paragraaf) die dienst doen als peilscheiding. Er gelden minimale afmetingen voor peilscheidende dammen. De hoogte van een peilscheidende dam is gelijk aan aangrenzende percelen. Dit zorgt voor een degelijke scheiding en als de dam gebruikt wordt door onderhoudsmachines of beweid wordt, is de hoogte en daarmee de peilscheidende functie geborgd. De minimale breedte van een dam maakt het ook mogelijk de dam te gebruiken als onderhoudsdam en borgt dat de dam waterdicht zal zijn.

Artikel 3.115, tweede lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – kruinhoogte peilscheidingen van hout, beton of staal

Een peilscheiding van hout, staal of beton dient enkel tot begrenzing van een peilgebied. Om een robuust watersysteem te garanderen hanteert het waterschap een minimale kruinhoogte van de peilscheiding van 25 cm hoger dan het hoogste nabijgelegen waterpeil.

Artikel 3.115, tweede lid, onder g – algemene uitvoeringsregel – baggerspecie verwijderen

Het waterschap legt de initiatiefnemer op dat bij de uitvoering van de aanleg van een peilscheidende dam, ter plaatse van de aan te leggen dam en aan weerszijden daarvan, de aanwezige bagger wordt verwijderd. Hiermee wordt een goede fundatie van de dam geborgd.

Artikel 3.115, tweede lid, onder h – algemene uitvoeringsregel – compensatieplicht verloren waterbergingscapaciteit voor dammen breder dan 12 meter

Voor dammen breder dan 12 meter geldt een compensatieplicht voor het deel breder dan 12 meter vanwege verloren gegane waterbergingscapaciteit. Vanwege het risico op wateroverlast mag het waterbergend vermogen van het watersysteem niet achteruitgaan. Dit betekent dat er in het betreffende peilgebied een minstens even groot wateroppervlak moet worden gegraven. Dit mag gepaard gaan met de aanleg van een natuurvriendelijke oever. Voor het graven gelden de regels uit de paragraaf voor het graven van oppervlaktewater en vergroten van oppervlaktewaterlichamen. Voor het aanleggen van een natuurvriendelijke oever gelden de regels uit de paragraaf voor het aanleggen van natuurvriendelijke oevers.

De benodigde locatie voor de compensatie van de verloren gegane waterbergingscapaciteit in het hetzelfde peilgebied is sterk gerelateerd aan de locatie van de benodigde bergingscapaciteit. Het compenseren van de verloren gegane waterbergingscapaciteit dient daarom zo dicht mogelijk plaats te vinden bij de locatie waar de bergingscapaciteit is afgenomen. De waterbergingscapaciteit ter plaatse blijft hiermee zo goed mogelijk in stand. Soms valt de compensatie niet binnen de vereiste 2,5 kilometer te realiseren of is het fysiek onmogelijk om binnen hetzelfde peilgebied te compenseren. In dergelijke gevallen kan het waterschap, mits goed onderbouwd door de initiatiefnemer, via een maatwerkvoorschrift van deze uitvoeringsregels afwijken, bijvoorbeeld door compensatie toe te staan in een benedenstrooms gelegen peilgebied binnen hetzelfde bemalingsgebied/stroomgebied.

Om te bepalen hoeveel waterberging moet worden gecompenseerd, zijn de oppervlakten op de waterlijn leidend. Voor het te compenseren oppervlaktewater geldt als uitgangspunt dat de taluds robuust worden aangelegd of in ieder geval niet steiler dan het bestaande talud (afhankelijk van het type oppervlaktewaterlichaam). Doorgaans wordt een robuust talud gerealiseerd door uit te gaan van een hoogte-breedteverhouding van 1:1,5. Echter, wanneer ter compensatie oppervlaktewateren

worden aangelegd met flauwere taluds van 1:3 of nog flauwer, bijvoorbeeld ingeval van een natuurvriendelijke oever, dan kan de initiatiefnemer voor het te compenseren water, anders dan hiervoor aangegeven, uitgaan van een fictief waterpeil dat 25 centimeter hoger is dan de onder normale omstandigheden voorkomende waterstand. Het wateroppervlak dat bij die fictieve waterstand zou kunnen worden gemeten, mag dan worden opgevoerd als compenserende waterbergingscapaciteit.

Als het compenseren in de drie jaar voorafgaand aan de activiteit al aantoonbaar is gebeurd, kan de compensatieplicht vervallen. De termijn van drie jaar is gekozen vanwege wijzigingen die, onder meer door klimaatveranderingen en tussentijdse beheertechnische veranderingen, kunnen optreden in het watersysteem waardoor het opvoeren van compenserende maatregelen van voor die periode redelijkerwijs niet meer doelmatig is.

Artikel 3.115, tweede lid, onder i – algemene uitvoeringsregel – informatieplicht bij herhaaldelijk aanbrengen peilscheiding

Deze regel voorziet in een informatieplicht voor de initiatiefnemer, die geheel los staat van de meldingsplicht. De informatieplicht houdt in dat het waterschap dient te worden geïnformeerd over de locatie en de periode waarin de peilscheiding in stand wordt gehouden. Het waterschap is tijdens kantooruren telefonisch te bereiken via 050-304 8911. Wanneer de initiatiefnemer in de toekomst opnieuw op dezelfde locatie de tijdelijke peilscheiding wil aanleggen, zal hij wederom aan de informatieplicht moeten voldoen. Voor een wijziging van de locatie waar de peilscheiding wordt aangelegd, zal opnieuw aan de meldingsplicht moeten worden voldaan als die locatie nog niet eerder gemeld of in het verleden vergund is. In geval de instandhouding van de peilscheiding langer wordt beoogd dan een half jaar dient sowieso een vergunning aangevraagd te worden.

Artikel 3.117, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – aanduiding eenmalig of bij herhaling en periode instandhouding peilscheiding

Het waterschap vraagt van de initiatiefnemer informatie over of de activiteit enkel eenmalig plaatsvindt of dat de initiatiefnemer van plan is de tijdelijke peilscheiding op dezelfde locatie bij herhaling aan te leggen, bijvoorbeeld jaarlijks. Zodoende is het waterschap voorbereid op dat de activiteit op de betreffende locatie vaker gaat plaatsvinden. Daarnaast is het voor het waterschap vanwege het watersysteembeheer van belang te weten wat de periode is van de instandhouding van de tijdelijke peilscheiding.

Artikel 3.117, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meters te compenseren water voor dammen breder dan 12 meter

De initiatiefnemer dient een opgave te doen van het aantal vierkante meters water dat gedempt wordt. Het aantal vierkante meters dat gedempt wordt, wordt gemeten op de waterlijn bij normale omstandigheden. Hiermee bedoelen we dat dit plaatsvindt tijdens omstandigheden waarbij de waterstand van het betreffende oppervlaktewaterlichaam niet onderhevig is aan extreme weersomstandigheden.

Artikel 3.117, aanhef en onder e – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functieervulling van het watersysteem

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functieervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. Als de watergang een maatschappelijke functie heeft, moet ook onderbouwd zijn op welke manier bij de uitvoering van de activiteit rekening gehouden wordt met de maatschappelijke functie van het oppervlaktewaterlichaam. In sommige gevallen doet de melder er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie.

Artikel 3.118, derde lid, onder b – beoordelingsregel – noodzakelijkheid

Het reguleren van het waterpeil is een taak van het waterschap. Het waterschap streeft naar robuuste peilgebieden met daarin één peilniveau en zoveel mogelijk aan- en afvoermogelijkheden. Nieuwe peilscheidingen passen hier niet bij want deze kunnen de aan- en afvoermogelijkheden beperken. Ook het ecologische watersysteem is gebaat bij robuuste peilgebieden (met daarin zo veel mogelijk open verbindingen tussen watergangen). In sommige gevallen zijn nieuwe peilscheidingen noodzakelijk. De noodzaak van een peilscheiding moet daarom aangetoond worden.

Artikel 3.118, derde lid, onder c – beoordelingsregel – doorkruising vismigratieroute

Vispasseerbaar betekent dat vissen kunstwerken onbelemmerd in stroomop- en -afwaartse richting kunnen passeren. Een vispassage of andere passende maatregel die stroomop- en afwaartse migratie van vis faciliteert, is nodig als de peilscheiding op een prioritaire vismigratieroute ligt. Dit zijn, afhankelijk van de plek waar de peilscheiding wordt aangelegd, vispassages met behoud van natuurlijke stroomrichting specifiek bedoeld om de peilscheiding te passeren. Als de peilscheiding niet op een prioritaire vismigratieroute ligt, dan wordt de noodzaak voor het vispasseerbaar maken van geval tot geval bekeken. In dat geval weegt het waterschap af of de vismigratie ter plaatse onaanvaardbaar zal worden doorkruist en indien dat het geval is, zal ook in dat geval de peilscheiding vispasseerbaar gemaakt moeten worden. Of er sprake is van onaanvaardbare doorkruising hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de hoeveelheid en samenstelling van de vis en of sprake is van een incidentele vismigratie of de verwachting is dat de vismigratie meer permanent van aard is. Met 'samenstelling' wordt bedoeld, de samenstelling van de in het oppervlaktewater aanwezige vispopulatie naar lengte, levensstadium en gewicht van de soort.

Artikel 3.118, derde lid, onder e – beoordelingsregel – aantasting waterpeil

Het aanleggen van een peilscheiding mag niet leiden tot buitensporige aantasting van het waterpeil mits hiervoor toestemming is gegeven. Bij wijziging van het waterpeil dient voordat een vergunning verleend kan worden voor het aanleggen van een peilscheiding, het waterschap tevens akkoord te zijn met een aan deze activiteit gekoppelde wijziging van het waterpeil. De initiatiefnemer moet hier bewust van zijn en bij het waterschap ook tijdig een vergunning aanvragen voor het wijzigen van het waterpeil, tenzij de wijziging van het waterpeil verdisconteerd is in een maatregel voortvloeiend uit een peilbesluit.

Artikel 3.118, derde lid, onder f – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor peilscheidingen moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Artikel 3.119, aanhef en onder c – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – aanduiding eenmalig of bij herhaling en periode instandhouding tijdelijke peilscheiding in primaire oppervlaktewateren

Zie 'Artikel 3.117, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste - aanduiding eenmalig of bij herhaling en periode instandhouding peilscheiding'.

Artikel 3.119, aanhef en onder d – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – opgave aantal vierkante meters te compenseren water

Zie 'Artikel 3.117, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste – opgave aantal vierkante meters te compenseren water'.

Artikel 3.119, aanhef en onder e – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

Zie 'Artikel 3.117, aanhef en onder e – specifiek meldingsvereiste - effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem'.

§ 3.2.20 Recreatie en evenementen

Artikel 3.120 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op recreatie en evenementen in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.121 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.120, houden in elk geval in dat:

- a. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet wordt aangetast;
- b. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- c. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- d. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- e. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- f. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet onaanvaardbaar wordt gehinderd;
- g. een aanwezige of voorziene natuurvriendelijke oever in primaire oppervlaktewaterlichamen niet wordt aangetast;
- h. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- i. verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit wordt voorkomen;
- j. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt;
- k. ingeval van sportvisserij, verlies van vislood zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Artikel 3.122 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.120, geldt dat er geen afval wordt achtergelaten.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.120, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. vaartuigen enkel ligplaats innemen op plekken die daarvoor zijn ingericht;
 - b. na afloop van de activiteit het oppervlaktewaterlichaam wordt hersteld.

Artikel 3.123 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.120, die een evenement betreft en plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat het evenement alleen plaatsvindt in het aangegeven tijdvak.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een bergingsgebied, geldt dat het evenement onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden en dreigende inzet van het bergingsgebied als gevolg. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het evenemententerrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.124 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.123, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening waarop de locatie van het evenement in beeld is gebracht;
- b. een omschrijving van het evenement;
- c. voor de activiteit die plaatsvindt in beperkingengebied I van een bergingsgebied, een opgave van de manier waarop en de termijn waarbinnen het evenemententerrein in passende staat kan worden gebracht.

Toelichting

In deze paragraaf zijn regels opgenomen over recreatie en evenementen in en nabij oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden. Voorbeelden van recreatie zijn wandelen, fietsen, varen, vissen en schaatsen, al dan niet in de vorm van een evenement. Evenementen zijn georganiseerde groepsactiviteiten zoals roei-, vis-, en zwemwedstrijden, survivalruns, triatlons, fiets-, wandel-, en schaatstochten. De regels hebben ook betrekking op de voorzieningen die nodig zijn voor een evenement, zoals koek en zopie-tenten of andere tenten of kramen. Voor het plaatsen van paaltjes en bordjes voor bijvoorbeeld het markeren van wandelroutes die worden aangelegd in beperkingengebied II gelden de regels uit de paragraaf voor het aanleggen van kleine objecten.

Het waterschap staat open voor recreatie op en nabij watergangen zolang er geen onwenselijke effecten ontstaan zoals schade aan het oppervlaktewaterlichaam en onderhoudsstroken (beperkingengebied II). Het is wel van belang dat de locatie na afloop van recreatieve activiteiten weer netjes wordt achtergelaten.

N.B. Deze regels zien niet op initiatieven vanuit het beheergebied voor het uitzetten van wandelingen over eigendommen van het waterschap. Voor het gebruik van eigendommen van het waterschap kan met het waterschap als private partij contact opgenomen worden om hierover afspraken te maken.

Voor evenementen in primaire wateren en bergingsgebieden geldt een meldingsplicht. Hierdoor kan het waterschap op tijd aanwijzingen geven over de uitvoering en locatie. Dat is soms nodig voor doelmatig beheer en onderhoud en om negatieve effecten te voorkomen. Ook kan het waterschap de melder informeren over aspecten die verband houden met het water- en vaarwegbeheer. Het opleggen van maatwerkvoorschriften is mogelijk.

Artikel 3.121, aanhef en onder k – specifieke zorgplicht – ingeval van sportvisserij, zoveel mogelijk voorkomen verlies van vislood

Sportvissers die met vislood vissen, kunnen tijdens de activiteit lood verliezen.

Lood, en daarmee ook vislood, kan bij grote hoeveelheden de waterkwaliteit verslechteren en (op termijn) schadelijk zijn voor het aquatisch leefmilieu. Deze zorgplicht verplicht sportvissers extra zorgvuldigheid te betrachten bij het gebruik van vislood. Dit betekent dat maatregelen getroffen moeten worden om verlies te voorkomen. De beste manier om het verlies van vislood te voorkomen,

is het vissen met alternatieven voor vislood die niet (op termijn) schadelijk kunnen zijn voor de kwaliteit van het oppervlaktewater.

Artikel 3.122, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – ligplaats innemen door vaartuigen
Vaartuigen mogen alleen een ligplaats innemen op daartoe aangewezen of ingerichte locaties. Dit zijn onder meer kademuren, loswallen, aanmeerpalen en steigers. Hiermee borgt het waterschap dat er geen schade kan ontstaan aan oevers en taluds, dat onderhoudswerkzaamheden van het waterschap niet worden belemmerd en/of er geen negatieve effecten optreden op het ecologisch watersysteem.

Artikel 3.123, vijfde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I van een bergingsgebied

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort omdat het waterschap het bergingsgebied kan inzetten om water te bergen. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het evenemententerrein zo snel mogelijk in passende staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat het bergingsgebied wordt ontruimd zodat spullen, zoals tenten, niet kunnen wegspoelen en wegwaaien.

Artikel 3.124 – specifiek meldingsvereiste – opgave van manier waarop en de termijn waarbinnen het evenemententerrein in passende staat kan worden gebracht in beperkingengebied I van een bergingsgebied

Als de activiteit plaatsvindt in een bergingsgebied ontvangt het waterschap een opgave van potentiële beheersmaatregelen om het evenemententerrein in passende staat te brengen, waarbij wordt aangegeven binnen welke termijn dit kan worden gerealiseerd. De bij de melding verstrekte gegevens kunnen leiden tot een maatwerkvoorschrift.

§ 3.2.21 Steigers, meerpalen, vlonders, remmingswerken, trailerhellingen en fauna-uitstapplaatsen

Artikel 3.125 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van steigers, meerpalen, vlonders, remmingswerken, trailerhellingen en fauna-uitstapplaatsen in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.126 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.125, houden in elk geval in dat:

- a. een voor het watersysteembeheer passende doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt geborgd;
- b. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- c. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- d. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet onaanvaardbaar wordt gehinderd;
- e. een aanwezige of voorziene natuurvriendelijke oever in primaire oppervlaktewaterlichamen niet wordt aangetast;
- f. het functioneren van kunstwerken niet negatief beïnvloed wordt;
- g. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- h. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;

- i. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- j. verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit wordt voorkomen;
- k. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.127 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.125, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
 - c. de in artikel 3.125 bedoelde werken zo worden aangelegd dat die niet kunnen vervormen of verzakken;
 - d. ingeval van het aanleggen van een fauna-uitstapplaats, dat deze doelmatig wordt ontworpen en aangelegd.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.125, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat ingeval van herstel van graafwerkzaamheden tot een jaar na afronding van de activiteit het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.128 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.125, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. steigers, meerpalen, vlonders, remmingswerken inclusief het mogelijk daaraan te leggen vaartuig niet meer dan een derde van de waterbreedte van het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse innemen;
 - b. de afstand tussen de in artikel 3.125 bedoelde werken en peilregulerende kunstwerken tenminste 25 meter bedraagt;
 - c. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, de afstand tussen twee van de in artikel 3.125 bedoelde werken in de lengterichting gemeten van het oppervlaktewaterlichaam minimaal 5 meter bedraagt.

Artikel 3.129 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.128, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een ontwerp-tekening van het werk;
- b. een opgave van het te gebruiken materiaal, inclusief afmetingen;
- c. ingeval van een fauna-uitstapplaats, een toelichting op de werking van deze voorziening;
- d. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Toelichting

Deze paragraaf gaat over het aanleggen van (aanmeer)voorzieningen zoals steigers, meerpalen, verankerde vlonders, trailerhellingen, remmingswerken en fauna-uitstapplaatsen. De regels beogen

hierbij met name de doorstroming en het beheer en onderhoud van het oppervlaktewater te waarborgen. De specifieke zorgplichten en algemene uitvoeringsregels zijn in het leven geroepen om tevens hinder voor vaarverkeer te voorkomen en stabiliteit van oever en talud te garanderen. Ook zien de regels op het voorkomen van achteruitgang van de waterkwaliteit.

Voor secundaire en primaire wateren wordt een melding vereist. Het waterschap wil daarmee zicht houden op welke voorzieningen in en nabij deze wateren worden aangelegd om zo te kunnen borgen dat er geen ongewenste effecten optreden in het watersysteem. Voor tertiaire wateren zijn de risico's op negatieve effecten op het watersysteem dusdanig minimaal dat vanwege deze reden de activiteit toestemmingsvrij uitgevoerd kan worden. Hiervoor gelden nog wel de zorgplichten en algemene uitvoeringsregels.

Artikel 3.126, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen passende doorstroming

Met “passende doorstroming” wordt bedoeld dat de activiteit niet mag leiden tot dat er (op termijn) zodanige opstuwing van het water plaatsvindt waardoor het waterpeil wordt beïnvloed.

Artikel 3.126, aanhef en onder c en d – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling en scheep- en recreatievaart niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. De voorzieningen als bedoeld in deze paragraaf kunnen de eventuele maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met “onaanvaardbaar” wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De melder onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en op welke wijze rekening gehouden kan worden met de maatschappelijke functievervulling van het betreffende oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.126, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – voorkomen aantasting bestaande of voorziene natuurvriendelijke oever

Ingeval de activiteit uitgevoerd wordt op een locatie waar een natuurvriendelijke oever is aangelegd of reeds is voorzien, dan dient bij de uitvoering van de activiteit hiermee rekening gehouden te worden. Bestaande natuurvriendelijke oevers dienen aangepast of gecompenseerd te worden. In het laatste geval zijn de regels over het aanleggen van natuurvriendelijke oevers van toepassing. Voor reeds voorziene natuurvriendelijke oevers dient bij de uitvoering van de activiteit geborgd te worden dat er ruimte blijft voor de voorziene natuurvriendelijke oever.

Artikel 3.127, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de constructies van de in deze paragraaf bedoelde werken. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.127, eerste lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – doelmatige fauna-uitstapplaatsen

Fauna-uitstapplaatsen zijn als voorziening vereist in primaire oppervlaktewaterlichamen ingeval oeververdedigingswerken op zichzelf of in combinatie met andere oeververdedigingswerken 100 meter of langer zijn (zie de paragraaf over de regels voor het aanleggen van oeververdedigingswerken). Voor elke 100 meter oeververdedigingswerk moet een fauna-uitstapplaats worden gerealiseerd, waarvoor de regels uit deze paragraaf van toepassing zijn. Een fauna-uitstapplaats moet doelmatig zijn. Dat wil zeggen dat de voorziening ervoor moet zorgen dat

daarmee kan worden voorkomen dat, door menselijk toedoen, te water geraakte dieren verdrinken. Door het aanleggen van een fauna-uitstapplaats wordt voldaan aan de zorgplicht opgenomen in artikel 1.11, van de Wet natuurbescherming. Voor het waterschap hebben fauna-uitstapplaatsen ook een belang bij verbetering van de waterkwaliteit. Uit onderzoek van Wanink en Gorter uit 2011 blijkt immers dat fauna-uitstapplaatsen een positief ecologisch effect hebben op de waarde van het ecologisch watersysteem (Zie: J.H. Wanink en G. Wolters, Visonderzoek bij twintig fauna uittreedplaatsen (FUP's) in het Oranjekanaal, Rapport 2011-090, https://www.researchgate.net/publication/337823710_Visonderzoek_bij_twintig_fauna_uittreedplaatsen_FUP's_in_het_Oranjekanaal).

De volgende varianten zijn onder meer toegestaan:

- Begroeide fauna-uitstapplaats
Dit is een 'mini'-natuurvriendelijke oever. Over een breedte van enkele meters wordt een flauw talud aangelegd (met een hoogte-breedteverhouding van minimaal 1:3) met daarachter beplanting van bomen en struiken. Te water geraakte dieren zullen naar de behulpzame begroeiing toe zwemmen. Als de aanplant van bomen en struiken niet mogelijk is, kan er ook gekozen worden voor riet of lisdodde. Hoe breder hoe beter, maar een breedte van 1 meter voldoet meestal.
- Naar beneden duwen van bestaande oeververdedigingswerken
Door de ontstane laagte kunnen dieren in- en uitstappen. Het oeververdedigingswerk moet onder de laagste waterstand worden geduwd (bij winterpeil of vast peil).
- Aanleggen van een voorziening in de vorm van houten, stalen en/of betonnen constructies
Dit kunnen bijvoorbeeld stalen u-vormige bakken zijn van tenminste 50 centimeter breed met stortsteen of beton gevuld die hellend zijn aangelegd tegen de bestaande constructie.

Bij voorkeur worden fauna-uitstapplaatsen op een doeltreffende en logische positie in het oeververdedigingswerk aangelegd. Rekening houdend met de plekken waar de grootste kans is dat dieren te water raken, bijvoorbeeld bij houtwallen of bosranden. Overleg hierover met de lokale wildbeheereenheden wordt aanbevolen. De wildbeheereenheden weten bijvoorbeeld waar wildwissels lopen.

Voorbeelden van een voorziening in de vorm van houten, stalen en/of betonnen constructies:

Artikel 3.128, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – beperkte inname van de watergang

In de regels voor primair en secundair water, waarvoor de meldingsplicht geldt, is geregeld dat een voorziening als bedoeld in deze paragraaf inclusief eventueel aan te meren vaartuig niet meer dan een derde van de waterbreedte van het oppervlaktewaterlichaam mag innemen. Deze beperking is nodig om de scheepvaart niet te hinderen.

Artikel 3.128, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – voldoende afstand tot peilregulerende kunstwerken en voorzieningen

Om de functie van nabij gelegen kunstwerken te waarborgen, moet voldoende afstand worden gehouden tot deze kunstwerken. Teveel voorzieningen bij een peilregulerend kunstwerk, zoals een stuw of een inlaat, kan teveel stromingsweerstand opleveren. De bepaalde afstand borgt ook dat machinaal onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam of het kunstwerk niet wordt belemmerd. In bijzondere gevallen kan het waterschap met een maatwerkvoorschrift afwijken van deze afstandseis waardoor de voorziening op kleinere of grotere afstand dan 25 meter van het peilregulerend kunstwerk kan worden toegestaan.

Artikel 3.129, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – fauna-uitstapplaats

De indiener dient in de omschrijving aan te geven wat voor een type fauna-uitstapplaats zal worden gerealiseerd. Uit de omschrijving moet ook blijken of de fauna-uitstapplaats zal voldoen aan het doel van deze voorziening. Dit betekent dat de fauna-uitstapplaats zo is ontworpen dat verschillende soorten dieren via deze voorziening het water kunnen verlaten.

Artikel 3.129, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. Als de watergang een maatschappelijke functie heeft, moet ook onderbouwd zijn op welke manier bij de uitvoering van de activiteit rekening gehouden wordt met de maatschappelijke functie van het oppervlaktewaterlichaam. In sommige gevallen doet de melder er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie.

§ 3.2.2 Stremmingen

Artikel 3.130 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het, middels een stremmingsvoorziening, stremmen van het oppervlaktewater in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.131 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.130, houden in elk geval in dat:

- a. de duur van de activiteit tot een minimum wordt beperkt;
- b. de activiteit niet langer duurt dan nodig is voor het doel van de activiteit;
- c. geen wateroverlast en – schaarste ontstaan;
- d. het waterpeil niet buitensporig wordt aangetast;
- e. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- f. ingeval van een gedeeltelijke stremming, een voor het watersysteembeheer passende doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam wordt geborgd;
- g. het functioneren van andere kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- h. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- i. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet onaanvaardbaar wordt gehinderd;
- j. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- k. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;

- l. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- m. vermindering van de ecologische waarde van het omliggende water zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- n. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.132 Algemene uitvoeringsregels

Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.130, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:

- a. vis wordt verplaatst als de vis vanwege de stremming geen uitweg heeft of als het watersysteem vanwege de stremming de hoeveelheid en samenstelling van de vispopulatie niet meer kan dragen;
- b. voor stremmingsvoorzieningen er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
- c. het oppervlaktewaterlichaam direct na afloop van de activiteit weer in oorspronkelijke staat wordt hersteld.

Artikel 3.133 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.130, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.134 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.133, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. informatie over het type stremmingsvoorziening(en);
- b. een opgave van de afmetingen van de stremming;
- c. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Artikel 3.135 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.130, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.131, niet geschonden worden;
 - b. de stremming noodzakelijk is;
 - c. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, de stremming van de doorstroming gedurende die periode noodzakelijk is;
 - d. ingeval de activiteit plaatsvindt in een oppervlaktewaterlichaam waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is:
 - 1°. de vaarwegfunctie niet buitensporig wordt aangetast;
 - 2°. de stremming van de doorvaart (tijdig) wordt aangekondigd.

- e. de minimaal benodigde doorstroomcapaciteit van het oppervlaktewaterlichaam in stand blijft;
 - f. indien ten behoeve van de activiteit het oppervlaktewaterlichaam, al dan niet met een pompvoorziening, moet worden omgeleid, dat de omleiding voldoet aan de minimaal benodigde doorstroomcapaciteit;
 - g. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
- a. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april:
 - 1°. een pompvoorziening met voldoende pompcapaciteit op het werkterrein beschikbaar is;
 - 2°. de activiteit bij overvloedige regen of verhoogde waterstanden onmiddellijk wordt opgeschort en de stremming wordt opgeheven als het waterschap dat aanzegt.
 - b. de initiatiefnemer een informatieplicht heeft, waarbij tenminste 48 uur voorafgaand aan de uitvoering van de activiteit het waterschap in kennis wordt gesteld van de feitelijke stremming van het oppervlaktewaterlichaam;
 - c. ingeval de activiteit plaatsvindt in een oppervlaktewaterlichaam waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, tenminste vier weken voorafgaand aan de activiteit het stremmen en de duur ervan publiekelijk bekend wordt gemaakt.

Artikel 3.136 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.135, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. ingeval de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, een opgave van de reden dat de activiteit niet plaatsvindt buiten deze periode;
- b. informatie over het type stremmingsvoorziening(en);
- c. een opgave van de afmetingen van de stremming;
- d. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het stremmen van oppervlaktewaterlichamen. Het stremmen is altijd een tijdelijke maatregel waarbij de doorvaart (vaarfunctie) en/of de doorstroming kan worden belemmerd. Het stremmen vindt altijd plaats middels een stremmingsvoorziening. Met een voorziening wordt onder meer bedoeld een dam of een schot (om de doorstroming te stremmen) of een ponton of tijdelijke brug (om de vaarfunctie te stremmen). Het gebruik van een dergelijke voorziening is verdisconteerd in de regels voor het stremmen. Dit betekent dat voor het aanleggen van de tijdelijke voorziening geen separate melding of omgevingsvergunning nodig is.

Stremmen is soms nodig om een werk zoals een dam of brug in den droge aan te leggen of te verwijderen. *'In den droge'* houdt in dat de watergang plaatselijk wordt drooggelegd en eventueel met bemaling droog wordt gehouden. Bij brede wateren is het soms voldoende om alleen een deel van het water te stremmen. Bijvoorbeeld bij de aanleg van een brughoofd.

In tertiaire wateren gelden alleen de zorgplichten vanwege het ontbreken van belangen van derden. Voor primaire en secundaire oppervlaktewaterlichamen is dat anders. Het waterschap staat stremmingen van secundaire wateren over het algemeen toe. Daarom is een meldingsplicht voldoende. Eventueel legt het waterschap maatwerkvoorschriften op met betrekking tot de duur van de stremming of het toepassen van een pomp of het omleiden van de watergang. Voor primaire wateren geldt de vergunningplicht. Daar is het van groot belang dat een adequate aan- en afvoer van

water geborgd blijft. Sommige primaire wateren zijn aangewezen als vaarweg waarbij het waterschap is aangewezen als vaarwegbeheerder. In zo'n geval beoordeelt het waterschap in het vergunningentraject of de werkzaamheden zijn te verenigen met de vaarwegfunctie van het oppervlaktewaterlichaam. Zo kunnen stremmingen in het vaarseizoen minder makkelijk worden toegestaan. Door het opnemen van voorschriften in de vergunning worden de vaarwegfunctie en de aan- en afvoernormen van het waterschap geborgd.

Artikel 3.131, aanhef en onder a en b – specifieke zorgplicht – stremming tot een minimum beperken

De initiatiefnemer die een stremming van het oppervlaktewater wil uitvoeren, dient ervoor te zorgen dat de omvang van de stremming van het oppervlaktewater niet groter is dan nodig voor de activiteit waarvoor de stremming bedoeld is.

Artikel 3.131, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – voorkomen van wateroverlast en –schaarste

Als een stremming wordt uitgevoerd terwijl er via het oppervlaktewater water wordt aan- en afgevoerd kan er overlast voor derden ontstaan. Dit kan worden voorkomen door zo kort en zo min mogelijk te stremmen. Oppervlaktewateren mogen daarom alleen tijdelijk worden gestremd omdat stremmingen zonder compenserende maatregelen vroeg of laat tot wateroverlast of -schaarste zullen leiden en stremmingen, ondanks compenserende maatregelen, meestal een verslechtering van de waterhuishouding tot gevolg hebben. Het waterschap kan daarom in situaties die vragen om een beheersmaatregel middels een maatwerkvoorschrift opleggen dat de initiatiefnemer een voorziening plaatst om de aan- en afvoer van water te borgen.

Artikel 3.131, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – waterpeil niet buitensporig aantasten

Het stremmen van het oppervlaktewaterlichaam kan leiden tot een tijdelijke wijziging van het waterpeil. Vanwege de tijdelijkheid van de activiteit kan dit worden toegestaan mits het waterpeil niet bovenmatig stijgt of daalt en dit niet langer duurt dan de beoogde duur van de stremming. Ingeval een bovenmatige stijging of daling wordt verwacht, dient de initiatiefnemer maatregelen te treffen om dit te voorkomen, zoals het omleiden van het oppervlaktewater.

Artikel 3.131, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – borgen passende doorstroming bij gedeeltelijke stremming

Met “passende doorstroming” wordt bedoeld dat de activiteit niet mag leiden tot dat er (op termijn) zodanige opstuwing van het water plaatsvindt waardoor het waterpeil wordt beïnvloed.

Artikel 3.131, aanhef en onder g – specifieke zorgplicht – functioneren kunstwerken niet belemmeren

Om de functie van nabij gelegen kunstwerken te waarborgen, moet voldoende afstand worden gehouden tot deze kunstwerken.

Artikel 3.131, aanhef en onder h en i – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling en scheep- en recreatievaart niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Stremmingen kunnen de eventuele maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met “onaanvaardbaar” wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en op welke wijze rekening gehouden kan worden met de maatschappelijke functievervulling van het betreffende oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.132, aanhef en onder a – algemene uitvoeringsregel – verplaatsen van vis

Een stremming mag niet leiden tot vissterfte. Ingeval een stremming een risico vormt voor vissen dient de initiatiefnemer de vis te verplaatsen, bijvoorbeeld als deze vanwege de stremming geen

uitweg heeft of te lijden heeft onder een beperktere leefomgeving. Met 'samenstelling' wordt bedoeld de samenstelling van de in het oppervlaktewater aanwezige vispopulatie naar lengte, levensstadium en gewicht van de soort. Voor het verplaatsen van vis zijn de regels uit de paragraaf voor het uitzetten en verplaatsen van vis van toepassing.

Artikel 3.132, aanhef en onder b – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de voorzieningen die worden gebruikt om een stremming te realiseren. Wanneer bepaalde gebruikte materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.134, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. Als de watergang een maatschappelijke functie heeft, moet ook onderbouwd zijn op welke manier bij de uitvoering van de activiteit rekening gehouden wordt met de maatschappelijke functie van het oppervlaktewaterlichaam. In sommige gevallen doet de melder er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie.

Artikel 3.135, derde lid, onder b – beoordelingsregel – noodzakelijkheid

Het waterschap toetst de noodzakelijkheid van het stremmen van het primaire oppervlaktewater. Dit omdat het stremmen doorgaans een belemmering vormt voor het watersysteembeheer, de doorvaart en het beheer en onderhoud. Daarbij wordt ook beoordeeld of de stremming noodzakelijk is voor de activiteit waarvoor de initiatiefnemer het oppervlaktewater wenst te stremmen. Er wordt dan bekeken of de activiteit waarvoor de stremming gewenst is niet op een andere manier uitgevoerd kan worden, waarbij stremming van het oppervlaktewater achterwege kan blijven.

Artikel 3.135, derde lid, onder c – beoordelingsregel – noodzakelijkheid stremming doorstroming in de periode van 1 oktober tot 1 april

Het waterschap heeft bij voorkeur niet dat in deze periode de doorstroming van oppervlaktewateren gestremd wordt, omdat de aan- en afvoer van water in deze periode doorgaans groter is. De initiatiefnemer moet goed onderbouwen waarom de activiteit niet buiten deze periode kan worden uitgevoerd. De noodzaak kan liggen in het stremmen van vaarwegen die in beheer zijn bij het waterschap. Immers, in die periode worden vaarwegen weinig bevaren. Hoe dan ook, vergt deze beoordelingsregel maatwerk van het waterschap.

Artikel 3.135, derde lid, onder d – beoordelingsregel – stremming vaarwegen

De vaarwegfunctie wordt doorgaans het minste aangetast in de periode van 1 oktober tot 1 april omdat in die periode weinig gevaren wordt. Daarnaast beoordeelt het waterschap of de initiatiefnemer tijdig voorafgaand aan de activiteit publiekelijk kenbaar maakt wanneer de vaarweg gestremd zal worden, voor welke duur dat zal zijn en of er bijvoorbeeld omleidingsroutes moeten worden ingesteld.

Artikel 3.135, derde lid, onder e – beoordelingsregel – aantasting doorstroomprofiel wordt voorkomen

Het waterschap beoordeelt of de afvoernormen niet worden aangetast. Hiertoe kan het waterschap een hydrologische berekening uitvoeren. Op basis van deze berekening wordt de minimale doorstroomcapaciteit vastgesteld en wordt bepaald welk deel van het oppervlaktewaterlichaam

gestremd kan worden zonder de opstuwingsnormen te overschrijden en de doorstroomsnelheden te hoog op te laten lopen.

Artikel 3.135, derde lid, onder f – beoordelingsregel – omleiding

Ingeval de stremming leidt tot mogelijke wateroverlast of waterschaarste dan kan het waterschap voorschrijven dat de initiatiefnemer ter hoogte van de stremming een tijdelijke pompvoorziening of omleiding van het oppervlaktewater aanlegt om de doorstroming te borgen.

Artikel 3.135, derde lid, onder g – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang en de duur van de stremming, de aard van de stremming, de locatie van de stremming en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt.

Artikel 3.135, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – beschikbaarheid pompvoorziening en opschorting in de periode van 1 oktober tot 1 april

In deze periode van grotere wateraan- en afvoer wil het waterschap borgen dat maatregelen getroffen kunnen worden ter voorkoming van wateroverlast. Wanneer de activiteit in deze periode wordt uitgevoerd dient de initiatiefnemer er rekening mee te houden dat een pompvoorziening op het werkterrein beschikbaar is en dat het waterschap te allen tijde de stremming kan opschorten als de (verwachte) weersomstandigheden daar aanleiding toe geven.

Artikel 3.135, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – in kennis stellen waterschap 48 uur voorafgaand aan activiteit

Met deze regel borgt het waterschap dat de peilbeheerder en/of vaarwegbeheerder van het waterschap zo nodig kunnen anticiperen op de activiteit. Deze zijn tijdens kantooruren telefonisch te bereiken via 050-304 8911.

Artikel 3.135, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – publieke bekendmaking stremming van vaarwegen tenminste vier weken voorafgaand aan de activiteit

Met publiekelijk kenbaar maken, wordt bedoeld dat bijvoorbeeld in regionale en/of landelijke bladen of online platforms/websites en zo nodig met (matrix)borden de stremming wordt aangekondigd. Dit dient tijdig te gebeuren zodat negatieve effecten van de activiteit voorkomen kunnen worden of tot een minimum kunnen worden beperkt. Met tijdig bedoelt het waterschap tenminste vier weken voorafgaand aan de activiteit.

Artikel 3.136, aanhef en onder a – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – opgave reden activiteit in de periode van 1 oktober tot 1 april

Het waterschap gebruikt de onderbouwing om invulling te geven aan de beoordeling van de vergunningaanvraag. De onderbouwing kan leiden tot een nader voorschrift.

Artikel 3.136, aanhef en onder d – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam en vaarweg

Zie 'Artikel 3.134, aanhef en onder c - specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam'. Ingeval de stremming een vaarweg betreft die in beheer is bij het waterschap zal de initiatiefnemer moeten aangeven op welke manier de negatieve effecten van de activiteit op de vaarwegfunctie van het oppervlaktewater zoveel mogelijk worden voorkomen.

§ 3.2.23 Stuwen

Artikel 3.137 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een stuw in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.138 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.137, houden in elk geval in dat:

- a. geen wateroverlast en -schaarste ontstaan;
- b. het waterpeil niet buitensporig wordt aangetast;
- c. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- d. uitspoeling van het profiel van het oppervlaktewaterlichaam aan de laagwaterzijde van de stuw wordt voorkomen;
- e. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- f. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- g. het functioneren van andere kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- h. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- i. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- j. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- k. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.139 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.137.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.138, niet geschonden worden;
 - b. de stuw noodzakelijk is;
 - c. ingeval van doorkruising van een prioritaire vismigratieroute, de stuw vispasseerbaar is;
 - d. ingeval van doorkruising van een niet-prioritaire vismigratieroute, de activiteit niet leidt tot een onaanvaardbare doorkruising van een vismigratieroute;
 - e. ingeval in afwijking van artikel 3.138, aanhef en onder b, de activiteit leidt tot wijziging van het waterpeil aan de hoogwaterzijde van de stuw, een vergunning is verleend voor het wijzigen van het waterpeil of de activiteit in overeenstemming is met een maatregel uit een peilbesluit;
 - f. ingeval de activiteit plaatsvindt in en nabij een primair oppervlaktewaterlichaam:
 - 1°. dat de overstortbreedte van de stuw voldoet aan de afvoernormen van het waterschap;
 - 2°. de minimaal benodigde doorstroomcapaciteit van het oppervlaktewaterlichaam in stand blijft;
 - 3°. beheer, onderhoud en bediening op een doelmatige manier kunnen worden uitgevoerd.
 - g. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:

- a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
- b. de stuw zodanig wordt aangelegd dat deze niet kan vervormen of verzakken;
- c. de stuw zodanig wordt aangelegd dat er geen onder- of achterloopsheid kan optreden;
- d. de kruinhoogte van de stuw minimaal 25 cm hoger is dan het winterpeil of vast peil aan de hoogwaterzijde van de stuw;
- e. ingeval een prioritaire vismigratieroute wordt doorkruist, een vispassage wordt aangelegd of een andere geschikte maatregel wordt getroffen om de negatieve effecten van de doorkruising van de migratieroute op te heffen;
- f. er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
- g. ingeval de activiteit kan leiden tot aantasting van het profiel van het oppervlaktewaterlichaam, een bodembeschermingsvoorziening wordt aangebracht.
- h. Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.140 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.139, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een weergave van het gebied dat onder invloed is van de stuw;
- b. een situatietekening waarop de stuw, de afmetingen van de stuw, de hoogten ten opzichte van NAP en de toe te passen materialen van de stuw zijn weergegeven;
- c. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, een opgave en onderbouwing van de bandbreedte van het in te stellen waterpeil;
- d. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, een onderbouwing van de toe te passen overstortbreedte van de stuw;
- e. ingeval een bodembeschermingsvoorziening wordt aangebracht, een omschrijving van het type voorziening en een tekening waarop de locatie en afmetingen van de voorziening inzichtelijk wordt gemaakt;
- f. ingeval een prioritaire vismigratieroute wordt doorkruist, een tekening van de vispassage of een opgave en eventuele tekening van een andere geschikte maatregel om de negatieve effecten van de doorkruising van de migratieroute op te heffen
- g. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het aanleggen van stuwen. Stuwen zijn waterstaatkundige (ondersteunende) kunstwerken met een stuwende functie die bij voorkeur bestaan uit een houten, betonnen of metalen constructie met een overstorthoogte- en breedte en in een enkel geval als gronddam met een duiker op hoogte (= stuwende duiker), niet zijnde een dam met duiker als bedoeld in de paragraaf met regels voor het aanleggen van een dam met duiker. Ook het ingrijpend wijzigen van de constructie of capaciteit van een stuw valt onder “aanleggen”.

Het waterschap streeft naar grote, robuuste peilgebieden waarbij de afwatering plaatsvindt door middel van strategisch geplaatste peilregulerende kunstwerken, zoals stuwen. Kleinere peilgebieden worden daarmee zoveel mogelijk vermeden. Als de initiatiefnemer naast het aanleggen van een stuw

ook beoogt het waterpeil te wijzigen, dan zijn de regels uit de paragraaf over het wijzigen van het waterpeil ook van toepassing. Ingeval voor de aanleg van de stuw het oppervlaktewater tijdelijk gestremd moet worden, zijn de regels uit de paragraaf over het stremmen van het oppervlaktewater van toepassing. Dit kan betekenen dat ten tijde van de aanleg van de stuw een tijdelijke pompinstallatie moet worden gebruikt. Hiermee wordt de doorstroming geborgd.

In alle oppervlaktewaterlichamen geldt een vergunningplicht naast de zorgplichten in verband met de impact die de activiteit kan hebben op het watersysteem. Het waterschap bepaalt aan de hand van een vergunningaanvraag of de activiteit kan worden toegestaan. En zo ja, welke voorschriften nodig zijn om eventuele nadelige effecten weg te nemen.

Artikel 3.138, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – uitspoeling profiel aan laagwaterzijde van de stuw

Als water met kracht overstort, kan er schade aan het profiel ontstaan door uitspoeling. Om uitspoeling te voorkomen kan het nodig zijn om bijvoorbeeld een stortebed (bodembeschermende voorziening) te plaatsen of oeverbescherming aan te brengen.

Artikel 3.138, aanhef en onder h – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Stuwen kunnen de eventuele maatschappelijke functievervulling van het watersysteem hinderen. Met “onaanvaardbaar” wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en op welke wijze rekening gehouden kan worden met de maatschappelijke functievervulling van het betreffende oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.139, derde lid, onder b – beoordelingsregel – noodzakelijkheid

Het reguleren van het waterpeil is een taak van het waterschap. Omdat het kostbaar is om stuwen te beheren en te onderhouden, moet de noodzaak van het aanleggen van een stuw aangetoond worden. Het is wenselijk om zo min mogelijk stuwen in hetzelfde peilgebied te hebben waardoor doelmatig en efficiënt peilbeheer geborgd blijft.

Artikel 3.139, derde lid, onder c en d – beoordelingsregel – doorkruising vismigratieroute

Vispasseerbaar betekent dat vissen kunstwerken onbelemmerd in stroomop- en -afwaartse richting kunnen passeren. Een vispassage of andere passende maatregel die stroomop- en afwaartse migratie van vis faciliteert, is nodig als de stuw op een prioritaire vismigratieroute ligt. Dit zijn vispassages aangelegd met behoud van de natuurlijke stroomrichting van lager stroomopwaarts gelegen gebied naar het hoger stroomafwaarts gelegen gebied. Als de stuw op een niet-prioritaire vismigratieroute ligt, dan wordt de noodzaak voor het vispasseerbaar maken van het kunstwerk van geval tot geval bekeken. In dat geval weegt het waterschap af of de vismigratie ter plaatse op onaanvaardbare wijze zal worden doorkruist en indien daar sprake van is, zal ook in dat geval de stuw vispasseerbaar gemaakt moeten worden. Of er sprake is van onaanvaardbare doorkruising hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de hoeveelheid en samenstelling van de vis en of sprake is van een incidentele vismigratie of de verwachting is dat de vismigratie meer permanent van aard is. Met ‘samenstelling’ wordt bedoeld, de samenstelling van de in het oppervlaktewater aanwezige vispopulatie naar lengte, levensstadium en gewicht van de soort.

Artikel 3.139, derde lid, onder e – beoordelingsregel – aantasting waterpeil aan hoogwaterzijde

Het aanleggen van een stuw hoeft niet ook te leiden tot het wijzigen van het waterpeil, bijvoorbeeld bij het één op één vervangen van de stuw. Als dat wel gebeurt, zal voordat vergunning verleend kan worden voor het aanleggen van de stuw, het waterschap tevens akkoord moeten zijn met een aan de

activiteit gekoppelde wijziging van het waterpeil. De initiatiefnemer moet hier bewust van zijn en bij het waterschap ook tijdig een vergunning aanvragen voor het wijzigen van het waterpeil, tenzij de wijziging van het waterpeil verdisconteerd is in een maatregel voortvloeiend uit een peilbesluit. Voor het wijzigen van het waterpeil zijn de regels uit de paragraaf voor het wijzigen van het waterpeil van toepassing.

Artikel 3.139, derde lid, onder f, 1°. – beoordelingsregel – overstortbreedte stuw

De overstortbreedte van een stuw is het deel van de stuw waarover het water stroomt. Dit wordt gemeten in de breedte, haaks op de stroming. De overstortbreedte moet voldoen aan de afvoernormen van het waterschap, opgenomen in het beleid peilbeheer en peilbesluiten.

Artikel 3.139, derde lid, onder f, 2°. – beoordelingsregel – doorstroomcapaciteit

De aanwezigheid van een stuw mag er niet toe leiden dat onder omstandigheden water onvoldoende kan worden afgevoerd. Een stuw kan daarnaast de doorvoer naar een benedenstrooms deel van het watersysteem belemmeren. Met name als er benedenstrooms van de stuw geen inlaatmogelijkheid is vanuit een hoger gelegen peilgebied. Alleen neerslag kan dan zorgen voor aanvoer, wat in tijden van droogte onwenselijk is. Het waterschap regelt via vergunningvoorschriften dat de doorstroomcapaciteit geborgd is, bijvoorbeeld door voor te schrijven dat de stuw een variabele overstorthoogte moet hebben.

Artikel 3.139, derde lid, onder f, 3°. – beoordelingsregel – beheer, onderhoud en bediening

Met doelmatigheid wordt bedoeld dat beheer, onderhoud en bediening op een voor het watersysteembeheer efficiënte en effectieve manier kunnen worden uitgevoerd. In sommige gevallen dient de stuw op afstand beheerd c.q. bediend en gecontroleerd te kunnen worden door het waterschap en moet daarom geschikt gemaakt worden voor bediening via Aquaview. Dat is een telemetrisch systeem dat door het waterschap wordt gebruikt.

Artikel 3.139, derde lid, onder g – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor stuwen moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Artikel 3.139, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – onder- en achterloopsheid

Lekkage onder en langs een stuw moet worden voorkomen. Om die reden moeten stuwen diep genoeg worden aangebracht en ver genoeg in het naastgelegen maaiveld doorlopen. Het waterschap kan voorschriften opnemen over de afmetingen van de constructie.

Artikel 3.139, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – kruinhoogte van de stuw

Het waterschap vereist dat de stuw dusdanig wordt ontworpen dat de constructiehoogte van de stuw, daar waar het water alleen overheen stroomt bij extreme wateroverlast, minimaal 25 centimeter hoger is dan het winterpeil of vast peil aan de hoogwaterzijde van de stuw. Hierdoor blijft er bovenstrooms voldoende ruimte om water vast te houden en te bergen.

Artikel 3.139, vierde lid, onder f – algemene uitvoeringsregel – geen uitlopende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de constructies van stuwen. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.139, vierde lid, onder g – algemene uitvoeringsregel – bodembeschermende voorziening aanbrengen

Ingeval de activiteit leidt tot mogelijke aantasting van het profiel van het oppervlaktewater dient als mitigerende maatregel een bodembeschermende voorziening (stortebed) te worden geplaatst. Voorbeelden van bodembeschermende voorzieningen zijn: een blokken- of bentonietmat en stortstenen (zoals basaltblokken).

Artikel 3.140, aanhef en onder c en d – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – opgave en onderbouwing bandbreedte in te stellen waterpeil en onderbouwing overstortbreedte

Voor de opgave van de beoogde bandbreedte van het in te stellen waterpeil en de onderbouwing van de overstortbreedte van de stuw dient gebruikt te worden gemaakt van het beleid peilbeheer en peilbesluiten. De initiatiefnemer moet middels berekeningen aantonen dat de beoogde overstortbreedte en afvoercapaciteit passend is voor het bemalingsgebied.

Artikel 3.140, aanhef en onder g – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op maatschappelijke functievervulling van het watersysteem

De initiatiefnemer informeert het waterschap over de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. Als de watergang een maatschappelijke functie heeft, moet ook onderbouwd zijn op welke manier bij de uitvoering van de activiteit rekening gehouden wordt met de maatschappelijke functie van het oppervlaktewaterlichaam. In sommige gevallen doet de initiatiefnemer er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie.

§ 3.2.24 Waterpeil wijzigen

Artikel 3.141 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op, het middels één of meerdere voorzieningen of kunstwerken, wijzigen van het waterpeil van het oppervlaktewater in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.142 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.141, houden in elk geval in dat:

- a. het waterpeil niet meer wordt verhoogd of verlaagd dan noodzakelijk is voor het doel van de activiteit;
- b. een tijdelijke peilwijziging niet langer duurt dan nodig is voor het doel van de activiteit;
- c. het afwentelen van wateroverlast wordt voorkomen;
- d. negatieve geohydrologische effecten zoveel mogelijk worden voorkomen;
- e. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- f. de stabiliteit van oevers en taluds wordt geborgd;
- g. de maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar gehinderd wordt;
- h. voor oppervlaktewaterlichamen waarvan het waterschap vaarwegbeheerder is, de scheep- en recreatievaart niet onaanvaardbaar wordt gehinderd;

- i. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- j. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- k. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- l. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- m. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.143 Algemene uitvoeringsregels

Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.141, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:

- a. de voorziening(en) of kunstwerk(en) benodigd voor de uitvoering van de activiteit zodanig worden ingesteld, gebruikt of bediend dat de wijziging van het waterpeil geleidelijk plaatsvindt;
- b. voor de voor deze activiteit benodigde voorzieningen of kunstwerken er geen uitlogende materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
- c. ingeval van een tijdelijke peilwijziging die herhaaldelijk plaatsvindt op dezelfde locatie, de feitelijke wijziging van het waterpeil ten opzichte van het door het waterschap gevoerde winterpeil of vast peil telkens gelijk is aan de wijziging die reeds gemeld is of waarvoor een vergunning is afgegeven;
- d. ingeval van een tijdelijke peilwijziging die al dan niet herhaaldelijk plaatsvindt, de initiatiefnemer bij het wijzigen van het waterpeil telkens een informatieplicht heeft, waarbij het waterschap tenminste 48 uur voorafgaand aan elke keer dat het waterpeil feitelijk wordt gewijzigd, geïnformeerd wordt over de begintijd en de locatie van de activiteit, de mate van wijziging en de periode waarin de wijziging van het waterpeil in stand wordt gehouden;
- e. ingeval van een tijdelijke peilwijziging die al dan niet herhaaldelijk plaatsvindt, de initiatiefnemer bij het terugbrengen van het waterpeil op het oorspronkelijke niveau telkens een informatieplicht heeft, waarbij het waterschap tenminste 48 uur voorafgaand aan elke keer dat het waterpeil wordt teruggebracht op het oorspronkelijke niveau, geïnformeerd wordt over de locatie en de begintijd van het terugbrengen van het waterpeil op het oorspronkelijke niveau;
- f. ingeval de activiteit plaatsvindt middels een stuw, het verschil tussen de kruin- en overstorthoogte van de stuw tenminste 25 centimeter bedraagt;
- g. ingeval uit een geohydrologische analyse blijkt dat negatieve geohydrologische effecten worden verwacht, beheersmaatregelen worden getroffen die nodig zijn om de negatieve geohydrologische effecten te ondervangen.

Artikel 3.144 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.141, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam, voor zover de wijziging van het waterpeil tijdelijk van aard is voor maximaal een half jaar.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.145 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.144, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van het beoogde waterpeil;
- b. een situatietekening met daarop de locatie en omvang van het gebied dat onder invloed staat van het te wijzigen waterpeil en de locatie(s) waar de eventuele voorzieningen of kunstwerken worden geplaatst om het waterpeil te wijzigen;
- c. informatie over het type voorziening of kunstwerk dat ten behoeve van de activiteit wordt gebruikt;
- d. ingeval van te verwachten negatieve geohydrologische effecten, een geohydrologische analyse met een beschouwing van de geohydrologische effecten van de activiteit en een opgave van de beheersmaatregelen die getroffen worden;
- e. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt;
- f. een aanduiding of de tijdelijke wijziging van het waterpeil eenmalig of bij herhaling gedurende meerdere toekomstige periodes op dezelfde locatie plaatsvindt;
- g. ingeval de tijdelijke peilwijziging bij herhaling tot stand wordt gebracht, de periodes in een jaar waarin dit plaatsvindt;
- h. een aanduiding van de duur van de periodes waarin de tijdelijke peilwijziging in stand wordt gehouden;
- i. ingeval de activiteit eenmalig plaatsvindt, de verwachte einddatum van de activiteit.

Artikel 3.146 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.141, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam, voor zover de wijziging van het waterpeil langer duurt dan een half jaar, of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.142, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit noodzakelijk is;
 - c. de geohydrologische effecten acceptabel zijn of ingeval van te verwachten negatieve effecten in voldoende mate zijn ondervangen door beheersmaatregelen;
 - d. ingeval de activiteit plaatsvindt in een primair oppervlaktewaterlichaam, voldaan wordt aan de hydraulische normen van het waterschap;
 - e. ingeval van een onderbemaling:
 - 1°. geen koppeling aan een peilgebied met een lager waterpeil mogelijk is; of
 - 2°. indien het te onderbemalen gebied door afgraven van een wierde of door aftichelen substantieel lager ligt dan de rest van het peilgebied, er reeds sprake is van een significante inundatie van het te onderbemalen gebied.
 - f. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. indien uit een geohydrologische analyse blijkt dat er negatieve geohydrologische effecten worden verwacht, deze op basis van een, door het waterschap vastgesteld, monitoringsplan gemonitord worden;
 - b. voor zover de activiteit een onderbemaling betreft, bedoeld in het derde lid, onder e:
 - 1°. de onderbemalingsinstallatie is voorzien van een peilschaal die de waterstand aan de laagwaterzijde ten opzichte van NAP aangeeft;

- 2°. storingen aan de onderbemalingsinstallatie direct aan het waterschap worden gemeld.

Artikel 3.147 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.146, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van het beoogde waterpeil;
- b. een situatietekening met daarop de locatie en omvang van het gebied dat onder invloed staat van het te wijzigen waterpeil en de locatie(s) waar de eventuele voorzieningen of kunstwerken worden geplaatst om het waterpeil te wijzigen;
- c. informatie over het type voorziening of kunstwerk dat ten behoeve van de activiteit wordt gebruikt;
- d. een geohydrologische analyse met een beschouwing van de te verwachten negatieve geohydrologische effecten van de activiteit, een opgave van de mogelijke beheersmaatregelen die getroffen worden en een monitoringsplan;
- e. voor zover het een onderbemaling betreft:
 - 1°. ingeval het te onderbemalen gebied door afgraven van een wierde of door aftichelen substantieel lager ligt dan de rest van het peilgebied, een hydrologische analyse waaruit blijkt dat er reeds sprake is van een significante inundatie van het te onderbemalen gebied;
 - 2°. de pompcapaciteit van de onderbemalingsinstallatie in m³ per uur.
- f. informatie waaruit blijkt of het oppervlaktewaterlichaam een maatschappelijke functie vervult en zo ja, een opgave van de wijze waarop met deze functie rekening gehouden wordt;
- g. ingeval van een tijdelijke peilwijziging:
 - 1°. een aanduiding of de tijdelijke wijziging van het waterpeil eenmalig of bij herhaling gedurende meerdere toekomstige periodes op dezelfde locatie plaatsvindt;
 - 2°. die bij herhaling tot stand wordt gebracht, het aantal periodes in een jaar waarin dit plaatsvindt;
 - 3°. een aanduiding van de duur van de periodes waarin de tijdelijke peilwijziging in stand wordt gehouden;
 - 4°. die eenmalig plaatsvindt, de verwachte einddatum van de activiteit.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels voor het, middels één of meerdere voorzieningen en/of kunstwerken, wijzigen van het waterpeil in oppervlaktewaterlichamen in afwijking van: het door het waterschap gevoerde praktijkpeil, het in een peilbesluit opgenomen streefpeil of het waterpeil zoals vastgesteld in een vergunning voor het wijzigen van het waterpeil. Zowel permanente (inclusief onderbemalingen) als (herhaaldelijke) tijdelijke wijzigingen vallen onder de werking van deze paragraaf. Tijdelijke peilwijzigingen duren aaneengesloten maximaal een half jaar. De voorzieningen en/of kunstwerken die gebruikt worden voor het wijzigen van het waterpeil zijn bijvoorbeeld onderbemalingsinstallaties, pompvoorzieningen, peilscheidingen, stuwen en inlaten. Naast de regels in deze paragraaf voor het wijzigen van het waterpeil gelden soms ook nadere regels uit de paragrafen die zien op het onttrekken van oppervlaktewater, aanleggen van peilscheidingen, stuwen of inlaten.

Peilbeheer is een kerntaak van het waterschap. Het waterschap streeft met name in bemalen gebieden naar zo groot mogelijke peilgebieden met zo min mogelijk peilregulerende kunstwerken die grote onderhouds- en beheerkosten voor het waterschap met zich brengen. Het waterschap is daarom met name in bemalen gebied terughoudend met het toestaan van deze activiteit. Te allen tijde is het uitgangspunt dat het waterschap maatwerk levert. Verschillende maatschappelijke en

waterhuishoudkundige redenen maken echter dat het soms onvermijdelijk is dat het waterschap peilwijzigingen en daarmee versnippering van peilgebieden toestaat. Er dient door de initiatiefnemer daarom goed gemotiveerd te worden waarom een peilwijziging noodzakelijk is.

In tertiaire wateren geldt alleen de zorgplicht omdat deze activiteit een minimaal effect heeft op het totale watersysteem. Voor primaire en secundaire oppervlaktewaterlichamen is dat anders. Er geldt een meldingsplicht voor het (herhaaldelijk) tijdelijk wijzigen van het waterpeil. Dit is soms wenselijk, bijvoorbeeld ten behoeve van het beheer van weidevogels, en is een regelmatig voorkomende activiteit. Vaak zijn voor deze activiteit tevens tijdelijke peilscheidingen nodig. Hiervoor zijn de regels uit de paragraaf die zien op het tijdelijke (herhaaldelijk) aanleggen van een peilscheiding van toepassing. Ingeval van tijdelijke (herhaaldelijke) peilwijzigingen kunnen initiatiefnemers door het waterschap een maatwerkvoorschrift opgelegd krijgen met bijvoorbeeld de verplichting een monitoringsplan te overleggen en om maatregelen te treffen om negatieve geohydrologische effecten te ondervangen.

Vanwege gebiedsinrichtingsplannen, bijvoorbeeld ten behoeve van natuurontwikkeling, is het soms wenselijk een permanente peilwijziging te realiseren. Voor permanente peilverlaging of verhoging, waarmee wordt bedoeld een peilwijziging van tenminste een half jaar aaneengesloten, geldt de vergunningplicht omdat belangen van derden, geohydrologie, waterberging en doorstroming een (grote) rol spelen. Permanente peilwijzigingen kunnen vooruitlopend op een nieuw peilbesluit plaatsvinden, waarin de reeds gemelde of vergunde peilwijzigingen worden opgenomen. Op het moment van inwerkingtreding van een peilbesluit komt de vergunning die hiervoor is verleend te vervallen. Dit wordt ook als zodanig in de vergunning opgenomen. De regels voor permanente peilwijzigingen zien tevens op onderbemalingen. Dit zijn permanente peilverlagingen in een gebied dat al bemalen wordt waarbij de initiatiefnemer de wens heeft om het peil (verder) te verlagen ten behoeve van het gebruik van het land.

Het waterschap kan in de omgevingsvergunning nadere voorschriften opnemen met betrekking tot:

- situaties waarin water in het peilgebied, dat onderhevig is aan een permanente wijziging van het waterpeil, geborgen moet worden en wanneer er niet bemalen mag worden, zoals in geval van calamiteiten;
- de manier waarop het betreffende peilgebied wordt afgesloten van het overige deel van het peilgebied.

Artikel 3.142, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – niet meer verhogen of verlagen dan nodig voor het doel van de peilwijziging

De voorkomende waterpeilen zijn in principe afgestemd op de omgeving. Het wijzigen van waterpeilen kan een aanzienlijk effect op de omgeving. Initiatiefnemers die toestemming hebben om het waterpeil te wijzigen dienen ervoor te zorgen dat het verhogen of verlagen van het waterpeil aansluit bij het doel van de activiteit.

Artikel 3.142, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – tijdelijke peilwijziging duurt niet langer dan nodig

Deze zorgplicht borgt dat eventuele negatieve effecten niet onnodig lang optreden.

Artikel 3.142, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – afwenteling wateroverlast voorkomen

Het peilgebied waarbinnen de activiteit plaatsvindt moet blijven beschikken over voldoende waterbergingscapaciteit om wateroverlast te voorkomen. Dus ingeval veel neerslag een stijging van de waterstand in het omliggende peilgebied tot gevolg heeft, moet tenminste een vergelijkbare stijging van de waterstand optreden in het peilgebied waarin de activiteit plaatsvindt. Het wijzigen van het waterpeil leidt dan niet tot een afname van de waterbergingscapaciteit.

Artikel 3.142, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – negatieve geohydrologische effecten zoveel mogelijk voorkomen

De initiatiefnemer moet ervoor zorgen dat er zo min mogelijk negatieve geohydrologische effecten optreden als gevolg van de activiteit. Met negatieve effecten bedoelt het waterschap dat er schade kan ontstaan aan waterstaatswerken of dat derden wateroverlast of verdroging ervaren waardoor schade kan optreden aan bijvoorbeeld eigendommen, landschappelijke-, natuur- en culturele waarden. Dit kunnen onder meer de volgende geohydrologische effecten zijn:

- Vernatting en verdroging: Hiervan is sprake wanneer de ontwateringsdiepte (= het verschil tussen freatische grondwaterstand en maaiveldhoogte) te klein of te groot wordt.
- Kwelvorming, wegzijging en verzilting: Peilwijzigingen kunnen ook leiden tot wijziging van de druk op het (freatisch grond)watersysteem waardoor kwelvorming, wegzijging of verzilting kan optreden. Dit volgt veelal uit een geohydrologische analyse. Deze wijziging mag niet buitensporig van aard zijn.
- Maaiveldddaling: Maaiveldddaling is een van nature voorkomend fenomeen dat continu plaatsvindt. De mate van maaiveldddaling is zeer afhankelijk van de grondsoort en de waterstand. Twee bekende vormen van maaiveldddaling in relatie tot het watersysteem zijn:
- Veenoxidatie: Met name klei-op-veen- en veengronden zijn, ingeval van peilverlagingen, gevoelige gronden voor veenoxidatie. Wanneer de grondwaterspiegel (dieper) in het veen komt te liggen, oxideert en verdwijnt het veenpakket boven de grondwaterspiegel met als gevolg dat het maaiveld (vaak ongelijkmatig) daalt. Deze daling kan schade veroorzaken. In poldergebieden leidt deze daling er toe dat voor altijd meer inzet nodig is om het gebied te ontwateren en dat deze gebieden extra kwetsbaar zijn voor wateroverlast. Een verlaging van het peil in deze gebieden heeft dus per definitie negatieve effecten.
- Inklinking: Dit vindt plaats bij kleigronden. Inklinking vindt plaats, als ten gevolge van een peilverlaging, de grond uitdroogt. Dan krimpt de klei en daalt het maaiveld.

Initiatiefnemers moeten bij de melding een geohydrologische analyse toevoegen wanneer negatieve effecten worden verwacht. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning is het overleggen van een geohydrologische analyse een vereiste. Indien nodig kan het waterschap maatwerkvoorschriften opleggen of specifieke vergunningsvoorschriften in de omgevingsvergunning, bijvoorbeeld de verplichting om maatregelen te treffen, die de negatieve effecten wegnemen, zoals het aanleggen van een kwelsloot of een bufferzone.

Artikel 3.142, aanhef en onder, g – specifieke zorgplicht – maatschappelijke functievervulling en scheep- en recreatievaart niet hinderen

In het kader van deze regels kan bijvoorbeeld worden gedacht aan recreatie in de vorm van schaatsen en varen maar ook aan beroepsvaart. Het wijzigen van het waterpeil kan de eventuele maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam hinderen. Met "onaanvaardbaar" wordt bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor dient te zorgen dat, als er enige hinder is, de hinder niet buitensporig van aard zal zijn en tot een minimum beperkt blijft. De initiatiefnemer onderzoekt zelf of het betreffende water een maatschappelijke functie heeft en of het wijzigen van het waterpeil hiervoor niet buitensporig bezwaarlijk is of dat er maatregelen getroffen moeten worden om eventuele bezwaren te ondervangen. Om onaanvaardbare hinder van de scheep- en recreatievaart te voorkomen, is het van belang dat het verhogen van het waterpeil bijvoorbeeld niet leidt tot onvoldoende ruimte onder bruggen voor de scheep- en recreatievaart. De initiatiefnemer zou de mate van peilwijziging kunnen aanpassen of de locatie waar de peilwijziging plaatsvindt, kunnen wijzigen.

Artikel 3.143, aanhef en onder a – algemene uitvoeringsregel – instellen voorziening en/of kunstwerk om geleidelijk waterpeil te wijzigen

Indien het wijzigen van het waterpeil niet geleidelijk verloopt, kan dit leiden tot te hoge stroomsnelheden waardoor wateroverlast en uitspoeling van oever en talud kan ontstaan.

Artikel 3.143, aanhef en onder b – algemene uitvoeringsregel – geen uitlogende waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen uitlogende materialen worden toegepast in de voorzieningen en kunstwerken die mogelijk in het natte profiel zijn aangelegd, die gebruikt worden om deze activiteit uit te voeren. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit. Ingeval hout wordt toegepast, zal het gebruik van niet-verduurzaamd hout niet leiden tot waterbezwaarlijke uitloging. Dit is hout dat niet met potentieel milieubelastende stoffen is bewerkt om langer mee te gaan.

Artikel 3.143, aanhef en onder c – algemene uitvoeringsregel – tijdelijke herhaaldelijke peilwijziging van telkens gelijke omvang

Ingeval de beoogde wijziging van het waterpeil van andere omvang is dan de reeds gemelde of vergunde wijziging van het waterpeil, dan dient de initiatiefnemer een nieuwe melding te doen van de activiteit of een nieuwe aanvraag om een omgevingsvergunning in te dienen.

Artikel 3.143, aanhef en onder d en e – algemene uitvoeringsregel – informatieplicht bij tijdelijke waterpeilwijziging die herhaaldelijk plaatsvindt

Het waterschap wil op de hoogte zijn van elke feitelijke wijziging van het waterpeil en het terugbrengen van het waterpeil op het oorspronkelijke niveau. Het is dan mogelijk hierop te anticiperen en zo problemen te voorkomen. Deze regel voorziet in een informatieplicht voor de initiatiefnemer, die geheel los staat van de meldingsplicht. De informatieplicht houdt in dat elke feitelijke wijziging van het waterpeil en het terugbrengen daarvan op het oorspronkelijke niveau moet worden afgestemd met het waterschap. Het waterschap is tijdens kantooruren telefonisch te bereiken via 050-304 8911. De initiatiefnemer voldoet aan de informatieplicht als hij het waterschap informeert over de begintijd, de locatie en ingeval van het feitelijk wijzigen van het waterpeil de mate van wijziging en de periode waarin de wijziging van het waterpeil in stand wordt gehouden. Wanneer hij na de doorgegeven periode opnieuw op dezelfde locatie het waterpeil in dezelfde mate wil wijzigen, zal hij wederom aan de informatieplicht moeten voldoen. Voor een wijziging van de locatie waar de wijziging van het waterpeil plaatsvindt, zal opnieuw aan de meldingsplicht moeten worden voldaan als die locatie nog niet eerder gemeld of vergund is.

Artikel 3.143, aanhef en onder f – algemene uitvoeringsregel – kruin- en overstorthoogte en –breedte van de stuw bij waterpeil verhogen

Deze regels geven de instellingen voor een stuw ingeval deze wordt gebruikt voor het verhogen van het waterpeil. Deze instellingen zorgen ervoor dat de stuw als een knijpende constructie functioneert. Het waterschap heeft ten behoeve van het vasthouden van water en om water te bergen (door veel neerslag) een voorkeur voor een stuw met een v-vormige overstort. De knijpconstructie moet zodanig worden aangelegd dat er nog een laag water van tenminste 25 cm in het peilgebied geborgen kan worden, ter voorkoming van wateroverlast in omliggende peilgebieden.

Artikel 3.143, aanhef en onder g – algemene uitvoeringsregel – maatregelen ingeval van negatieve geohydrologische effecten

Ingeval uit de geohydrologische analyse of de beschouwing van de effecten van de activiteit op kwel, wegzijging of verzilting, volgt dat er negatieve effecten te verwachten zijn door de uitvoering van deze activiteit, dient de initiatiefnemer maatregelen te treffen om die te ondervangen. Hiervoor kan

bijvoorbeeld gedacht worden aan kwelsloten die aangelegd worden om kwel af te vangen of een bufferzone. Voor het aanleggen van een kwelsloot gelden de regels uit de paragraaf over het aanleggen en vergroten van oppervlaktewaterlichamen.

Artikel 3.145, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – informatie over type kunstwerk en/of voorziening

Het waterschap wil graag weten welk type kunstwerk en/of voorziening wordt gebruikt voor deze activiteit om eventuele (maatwerk)voorschriften te kunnen stellen. De informatie die het waterschap wenst bevat, ingeval van het gebruik van een stuw, tevens een schets/tekening van de constructie.

Artikel 3.145, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste – geohydrologische analyse

Een geohydrologische analyse moet overgelegd worden wanneer als gevolg van de activiteit negatieve geohydrologische effecten te verwachten zijn. In de analyse moet een beschouwing worden opgenomen van: de effecten op derden, een toename van kwel, wegzijging of verzilting en extra maaiveldafval. Het is aan de initiatiefnemer om te bepalen of voor de analyse en beschouwing een daartoe beschikbare deskundige wordt ingeschakeld of dat zelfstandig een inschatting wordt gemaakt van de effecten. Dit is afhankelijk van de specifieke omstandigheden van de locatie (bodemsamenstelling, hoogteligging etc.) en de omvang van de activiteit. Bij twijfel hierover kan contact opgenomen worden met het waterschap.

Ingeval van negatieve geohydrologische effecten dient de initiatiefnemer tevens het waterschap te informeren over de mogelijke maatregelen die getroffen worden om eventuele negatieve effecten te ondervangen. Ook kan uit de analyse en/of beschouwing volgen dat het oorspronkelijke initiatief gewijzigd moet worden, waardoor bijvoorbeeld het waterpeil in mindere mate, minder lang of minder vaak wordt gewijzigd.

Artikel 3.145, aanhef en onder e – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functieervulling van het oppervlaktewaterlichaam

De melder informeert het waterschap over de maatschappelijke functieervulling van het oppervlaktewater met een gedegen onderbouwing. Als de watergang een maatschappelijke functie heeft, moet ook onderbouwd zijn op welke manier bij de uitvoering van de activiteit rekening gehouden wordt met de maatschappelijke functie van het oppervlaktewaterlichaam. In sommige gevallen doet de melder er verstandig aan zich te laten adviseren door een deskundige of expert-organisatie zoals een watersportfederatie.

Artikel 3.145, aanhef en onder f, g en h – specifiek meldingsvereiste – opgaven tijdelijk en zo ja herhaaldelijk, het aantal periodes en de duur van de periodes

Het waterschap vraagt van de initiatiefnemer informatie over of de activiteit enkel eenmalig plaatsvindt of dat de initiatiefnemer van plan is de tijdelijke wijziging van het waterpeil op dezelfde locatie bij herhaling uit te voeren, bijvoorbeeld jaarlijks. Zodoende is het waterschap voorbereid op dat de activiteit op de betreffende locatie vaker gaat plaatsvinden. Daarnaast is het voor het waterschap vanwege het watersysteembeheer van belang te weten wat de periode is van de instandhouding van de tijdelijke peilwijziging.

Artikel 3.146, derde lid, onder b – beoordelingsregel – noodzakelijkheid peilwijziging

Het waterschap beoordeelt of de peilwijziging noodzakelijk is. Het waterpeil heeft een substantieel doel in het watersysteem. Het waterschap toetst of het initiatief voldoet aan het beleid voor peilbeheer en peilbesluiten en weegt dit af tegen het belang van de initiatiefnemer bij de activiteit. Daarbij beoordeelt het waterschap onder meer of de activiteit voldoet aan de vastgestelde droogleggingsnormen en of de activiteit niet leidt tot een buitenproportionele toename van kosten voor het beheer en onderhoud (zie 'Artikel 3.146, derde lid, onder f - beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten').

Artikel 3.146, derde lid, onder c – beoordelingsregel – geohydrologische effecten

De initiatiefnemer moet voordat de aanvraag wordt ingediend een analyse opstellen waarin de geohydrologische effecten van de activiteit in beeld worden gebracht en daarbij een beschouwing op de toename van kwel, wegzijging en verzilting van het (grond)watersysteem. Het waterschap beoordeelt of die effecten acceptabel (niet buitensporig zijn) en in geval van negatieve effecten dat de eventuele voorgestelde beheersmaatregelen in voldoende mate de negatieve effecten kunnen ondervangen. Uit de conclusie van een dergelijke analyse en beschouwing kan ook blijken, dat in geval van negatieve effecten monitoring van de effecten wordt aanbevolen en de initiatiefnemer daartoe een monitoringsplan moet overleggen. Het waterschap kan afhankelijk van de locatie, de mate van peilwijziging en eigen inzichten in de omgevingsvergunning nadere eisen stellen aan de monitoring.

Artikel 3.146, derde lid, onder d – beoordelingsregel – voldoen aan hydraulische normen in primaire oppervlaktewaterlichamen

Het waterschap beoordeelt of de hydraulische normen niet worden overschreden in het ontvangende en het leverende oppervlaktewaterlichaam. Dit houdt in dat kunstwerken en watergangen van voldoende afmeting zijn zodat opstuwing beperkt blijft en de doorstroomsnelheden niet te hoog oplopen. Hiertoe kan het waterschap een hydrologische berekening uitvoeren. Hiermee borgt het waterschap dat bij overvloedige neerslag wateroverlast zoveel mogelijk wordt voorkomen. Om water vast te houden kan het lokaal wenselijk zijn om een knijpconstructie toe te passen waarbij bijvoorbeeld een kleinere constructie (doorstroomopening) van het (peilregulerende) kunstwerk wordt toegepast. Hiertoe kan het waterschap een specifiek vergunningvoorschrift opnemen.

Artikel 3.146, derde lid, onder e, 1°. – beoordelingsregel – onderbemaling niet afgegraven wierde of afgeticheld perceel indien geen koppeling peilgebieden mogelijk

In de provincie Groningen zijn van oudsher steenfabrieken actief, waarvoor klei wordt gewonnen. De percelen waar klei wordt gewonnen liggen door afgraving substantieel lager dan de omringende percelen, terwijl het waterpeil gelijk is. Hetzelfde geldt voor de gebieden waar in het verleden een wierde is afgegraven. Ingeval in het te onderbemalen gebied geen sprake is van een afgegraven wierde of afgeticheld perceel beoordeelt het waterschap of een permanente peilverlaging middels een onderbemalingsinstallatie kan worden toegestaan. Daarbij toetst het waterschap of het onder te bemalen gebied niet eenvoudig gekoppeld kan worden aan een peilgebied met een lager peil. Met dit principe wordt beoogd geen onnodig nieuwe peilgebieden en bijbehorende kunstwerken te creëren en versnippering tegen te gaan. Als eenvoudig koppelen met een peilgebied met een lager peil mogelijk blijkt te zijn, wordt geen vergunning verleend voor een permanente peilwijziging middels een onderbemaling.

Artikel 3.146, derde lid, onder e, 2°. – beoordelingsregel – onderbemaling afgegraven wierde of afgeticheld perceel

In de provincie Groningen zijn van oudsher steenfabrieken actief, waarvoor klei wordt gewonnen. De percelen waar klei wordt gewonnen liggen door afgraving substantieel lager dan de omringende percelen, terwijl het waterpeil gelijk is. Hetzelfde geldt voor de gebieden waar in het verleden een wierde is afgegraven. In die gevallen kan een vergunning verleend worden voor het plaatsen en in werking hebben van een onderbemalingsinstallatie waarmee een permanente peilverlaging wordt gerealiseerd, mits wordt aangetoond dat er in het betreffende onder te bemalen gebied reeds sprake is van significante inundatie.

Artikel 3.146, derde lid, onder f – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De

beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang en duur van de peilwijziging, de aard van de peilwijziging (onderbemaling of anders), de locatie van de peilwijziging en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt.

Artikel 3.146, vierde lid, onder b, 1°. – algemene uitvoeringsregel – peilschaal bij onderbemalingsinstallatie

Het waterschap vereist dat de initiatiefnemer bij de onderbemalingsinstallatie een peilschaal plaatst zodat inzichtelijk is welk peil in het betreffende onder te bemalen gebied wordt gehanteerd. De peilschaal kan tegen een vergoeding bij het waterschap opgehaald worden en door het waterschap op de juiste hoogte worden opgehangen.

Artikel 3.147, aanhef en onder c – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – informatie over type kunstwerk en/of voorziening

Zie 'Artikel 3.145, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – informatie over type kunstwerk en/of voorziening'.

Artikel 3.147, aanhef en onder d – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – geohydrologische analyse, beschouwing van negatieve effecten op derden, toename van kwel, wegzijging of verzilting, extra maaiveldddaling, eventuele opgave van maatregelen en monitoringsplan

Zie 'Artikel 3.145, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste – geohydrologische analyse'. Indien een vergunning vereist is, dient de initiatiefnemer een geohydrologische analyse te overleggen. Daarnaast wenst het waterschap dat de initiatiefnemer een monitoringsplan overlegt wanneer uit de geohydrologische analyse blijkt dat de activiteit leidt tot negatieve effecten voor derden en/of een buitensporige toename van kwel, wegzijging of verzilting en/of extra maaiveldddaling. Hierin staat beschreven hoe de geohydrologische effecten en de maatregelen die worden getroffen gemonitord worden. Middels het monitoringsplan wordt geborgd dat negatieve effecten zullen verergeren, de maatregelen die getroffen worden effect hebben en dat er niet alsnog negatieve effecten optreden.

Artikel 3.147, aanhef en onder e – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – geohydrologische analyse bij onderbemaling ingeval van afgegraven wierde of afgetichelde percelen

Het waterschap vereist een geohydrologische analyse waaruit blijkt dat er reeds sprake is van een significante inundatie van het te onderbemalen gebied. Een onafhankelijke deskundige kan een dergelijke analyse opstellen. In sommige gevallen heeft het waterschap deze analyse al beschikbaar bijvoorbeeld wanneer voor het betreffende gebied een peilbesluit is genomen of een peilbesluit in voorbereiding is. Hiertoe kan de initiatiefnemer eventueel contact opnemen met het waterschap.

Artikel 3.147, aanhef en onder f – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam

Zie 'Artikel 3.145, aanhef en onder e – specifiek meldingsvereiste – effecten op maatschappelijke functievervulling van het oppervlaktewaterlichaam'.

Artikel 3.147, aanhef en onder g – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – opgaven tijdelijk en zo ja herhaaldelijk, het aantal periodes en de duur van de periodes

Zie 'Artikel 3.145, aanhef en onder f, g en h - specifiek meldingsvereiste – opgaven tijdelijk en zo ja herhaaldelijk, het aantal periodes en de duur van de periodes'.

§ 3.2.25 Wegen en paden

Artikel 3.148 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van wegen en paden in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.

Artikel 3.149 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.148, houden in elk geval in dat:

- a. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet wordt aangetast;
- b. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- c. versnelde afvoer van hemelwater tot een minimum wordt beperkt;
- d. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- e. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- f. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- g. het waterbergend vermogen van bergingsgebieden niet onaanvaardbaar wordt aangetast
- h. de toe te passen materialen en constructie geen negatief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit en de ecologische waarde van het watersysteem;
- i. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- j. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.150 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.148, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primair oppervlaktewaterlichaam, in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.149, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. het beoogde gebruik van de weg of het pad de stabiliteit van oever, talud, grondlichamen en kunstwerken niet aantast;
 - d. de weg of het pad geschikt is voor voertuigen van het waterschap;
 - e. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. de wegen en paden zo worden aangelegd dat ze niet kunnen verzakken;
 - c. de wegen en paden zo worden aangelegd dat na afronding van de activiteit bij gebruik van de wegen en paden de stabiliteit van oevers en taluds niet wordt aangetast;
 - d. er geen materialen gebruikt worden die tot verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit kunnen leiden of vermindering van de waarde van het ecologisch watersysteem;
 - e. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.151 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.150, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een opgave van de afmetingen van de weg of het pad;
- c. een dwarsprofieltekening van de weg of het pad waarop de eventuele fundering is aangegeven en een opgave van de te gebruiken materialen voor de constructie van de weg of het pad;
- d. een opgave van het voorziene gebruik van de weg of het pad;
- e. een beschouwing van de effecten van de activiteit op de stabiliteit van oever en talud.

Toelichting

In deze paragraaf zijn regels opgenomen over het aanleggen van wegen en paden over (dammen, bruggen en overkluizingen) en nabij oppervlaktewaterlichamen. Het significant wijzigen (vergroten, verkleinen of andere type bekleding) van een weg of een pad valt hier ook onder. Onder paden of wegen wordt verstaan: een voor het verkeer geschikt gemaakte strook grond. Hieronder vallen onverharde wegen, half verharde wegen en verharde wegen. Voorbeelden van wegen en paden zijn asfaltwegen, klinkerwegen, fietspaden en schelpenpaden. Dit zijn doorgaans wegen en paden die door eigenaren van aangrenzende percelen, waaronder wegbeheerders, worden aangelegd.

Voor deze activiteit geldt een vergunningplicht voor primaire oppervlaktewateren, omdat (het beoogd gebruik van) een weg of pad kan leiden tot een (groot) risico voor het beheer en onderhoud van het hoofdsysteem.

Artikel 3.149, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – versnelde afvoer van hemelwater voorkomen

Ingeval de initiatiefnemer van plan is om een verharding aan te leggen, gelden daarvoor ook de regels uit de paragraaf over het verharderen en afkoppelen. Dit betekent dat vanaf 500 m² compenserende maatregelen genomen moeten worden als versnelde afvoer niet wordt voorkomen.

Artikel 3.149, aanhef en onder d en e – specifieke zorgplicht – niet belemmeren van het onderhoud

Voor primaire oppervlaktewateren geldt dat het waterschap beperkingengebied II kan gebruiken voor het onderhoud van het oppervlaktewater. Dit betekent dat wegen en paden geen obstakels mogen bevatten voor het waterschap om het onderhoud met materieel uit te voeren. Daarnaast dienen deze stroken beschikbaar te zijn voor het op de kant zetten van maaisel of bagger. Hier moet de initiatiefnemer, die een weg of pad wil aanleggen, bewust van zijn.

Artikel 3.149, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – niet belemmeren van het functioneren van kunstwerken

Het aanleggen of wijzigen van een weg of pad mag niet van negatieve invloed zijn op het functioneren van kunstwerken. Met name oeververdedigingswerken kunnen aangetast worden door de grondbelasting van een weg of pad. In verband met de beoogde belasting van wegen of paden kan het noodzakelijk zijn een nieuw oeververdedigingswerk aan te leggen of om een bestaand oeververdedigingswerk te wijzigen zodat ze constructief de weg mede kunnen ondersteunen. Hiermee moet rekening gehouden worden. Daarvoor zouden de regels uit de paragraaf over het aanleggen van oeververdedigingswerken van toepassing kunnen zijn. Verder dienen initiatiefnemers bewust te zijn van andere typen kunstwerken die nabij oppervlaktewaterlichamen liggen zoals inlaten en duikers.

Artikel 3.150, derde lid, onder b – beoordelingsregel – meer geschikte locatie

Het waterschap wil het liefst dat de activiteit niet nabij een primair oppervlaktewaterlichaam wordt uitgevoerd vanwege de mogelijke belemmeringen voor het beheer en onderhoud van het

oppervlaktewater. Om die reden beoordeelt het waterschap of er andere, meer geschikte, locaties zijn om de activiteit uit te voeren.

Artikel 3.150, derde lid, onder c – beoordelingsregel – stabiliteit oever, talud, grondlichamen en kunstwerken

Afhankelijk van aard, omvang en locatie, kan de activiteit er onder meer toe leiden dat grondafschuiving optreedt of gaat optreden, bijvoorbeeld vanwege een te hoge verkeersbelasting. Hierdoor kan schade ontstaan aan het oppervlaktewaterlichaam en kan op termijn het doorstroomprofiel worden aangetast. Effecten op de stabiliteit van oever, talud, grondlichamen en kunstwerken worden beoordeeld voor zowel de aanlegfase als voor de gebruiksfase (inclusief verkeersbelasting en rekening houdend met eventuele verkeersdrempels en andere snelheid reducerende maatregelen). Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of de stabiliteit van de oever, talud, grondlichamen en kunstwerken niet in gevaar wordt gebracht. Afhankelijk van aard, omvang en locatie van de activiteit kan het waterschap een deskundigenadvies vragen waarin aan de hand van een sondering en constructieve berekening de negatieve effecten inzichtelijk worden. Als beheersmaatregel kan het dan noodzakelijk zijn om ten behoeve van de weg of pad een oeververdedigingswerk aan te leggen. Hiervoor zijn regels uit de paragraaf over het aanleggen van oeververdedigingswerken van toepassing.

Artikel 3.150, derde lid, onder d – beoordelingsregel – weg of het pad geschikt voor voertuigen van het waterschap

In verband met beheer en onderhoud is het van belang dat wegen en paden, die in beperkingengebied II worden aangelegd, in ieder geval geschikt zijn voor voertuigen van het waterschap. Dit om te voorkomen dat, wanneer het waterschap met materieel onderhoud uitvoert, er schade ontstaat aan wegen of paden. Bij het waterschap kan worden nagevraagd welke voertuigen ter plaatse worden gebruikt.

Artikel 3.150, derde lid, onder e – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor wegen en paden moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van het oppervlaktewaterlichaam voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Artikel 3.150, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – geen waterbezwaarlijke materialen

Het waterschap wenst bij voorkeur dat er geen materialen worden toegepast in wegen die verhard worden aangelegd, die bij mogelijke uitloging of erosie, door afstroming in het oppervlaktewater, schadelijk kunnen zijn voor de waterkwaliteit. Wanneer bepaalde materialen mogelijk wel uitlogen, moet de initiatiefnemer op grond van de zorgplicht zich ervan vergewissen dat de uitloging niet leidt tot verslechtering van de waterkwaliteit.

§ 3.2.26 Werken verwijderen

Artikel 3.152 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het verwijderen van werken en voorzieningen uit beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam en uit beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of uit beperkingengebied I van bergingsgebieden.

Artikel 3.153 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.152, houden in elk geval in dat:

- a. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam niet onaanvaardbaar wordt aangetast;
- b. het waterpeil niet buitensporig wordt aangetast;
- c. de stabiliteit van oever en talud wordt geborgd;
- d. het functioneren van andere (kunst)werken niet negatief wordt beïnvloed;
- e. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- f. onderhoudswerkzaamheden aan het oppervlaktewaterlichaam door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd.

Artikel 3.154 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.152, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.152, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I van een bergingsgebied, geldt dat:
 - a. het werk in zijn geheel wordt verwijderd;
 - b. verwijderde werken buiten deze beperkingengebieden worden gelegd.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.152, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, geldt dat:
 - a. het profiel van het oppervlaktewaterlichaam ter plaatse van de activiteit in overeenstemming wordt gebracht met het aangrenzende profiel;
 - b. ingeval van een tijdelijke peilscheiding, die al dan niet herhaaldelijk in stand wordt gehouden, de initiatiefnemer bij het verwijderen telkens een informatieplicht heeft, waarbij het waterschap tenminste 48 uur voorafgaand aan elke keer dat de tijdelijke peilscheiding feitelijk wordt verwijderd, geïnformeerd wordt over het tijdstip en de locatie van de activiteit.
- 4 ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.155 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.152, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, voor zover het drukleidingen, bouwwerken, steigers, meerpalen, vlonders, remmingswerken, trailerhellingen, fauna-uitstapplaatsen en oeververdedigingswerken die geen ondersteunend kunstwerk zijn, betreft.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist;

- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.156 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.155, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van het type werk dat verwijderd wordt;
- b. een opgave van de afmetingen van het te verwijderen werk.

Artikel 3.157 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.152, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een secundair oppervlaktewaterlichaam of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, voor zover het:
 - a. gemalen, stuwen, inlaten, dammen met duikers, sluizen, onderleiders (sifons), vispassages, helofytenfilters, bruggen, overkluizingen betreft;
 - b. peilscheidingen betreft, die langer dan een half jaar in het beperkingengebied hebben gelegen, die niet zijn aangelegd ten behoeve van het tijdelijk wijzigen van het waterpeil, bedoeld in paragraaf 3.2.24 in samenhang met paragraaf 3.2.19;
 - c. oeververdedigingswerken betreft, die een ondersteunend kunstwerk zijn.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.14, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.153, niet geschonden worden;
 - b. ingeval in afwijking van artikel 3.153, onder b, de activiteit leidt tot wijziging van het waterpeil, een vergunning is verleend voor het wijzigen van het waterpeil of de activiteit in overeenstemming is met een maatregel uit een peilbesluit;
 - c. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam en een dam betreft, dat deze dam niet gebruikt wordt door het waterschap voor het beheer en onderhoud;
 - d. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primair oppervlaktewaterlichaam, het watersysteem ter plaatse blijft voldoen aan de afvoernormen van het waterschap.

Artikel 3.158 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.157, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van het type werk dat verwijderd moet worden;
- b. een opgave van de afmetingen van het te verwijderen werk;
- c. ingeval een peilregulerend kunstwerk of een peilscheiding wordt verwijderd, een opgave van het gewijzigde waterpeil van de aanliggende oppervlaktewaterlichamen.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het verwijderen van verschillende soorten werken uit beperkingengebieden van oppervlaktewaterlichamen en bergingsgebieden. Met werken worden ook voorzieningen bedoeld, zoals pompinstallaties en lozingsvoorzieningen. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt. Aan de ene kant geldt een vergunningplicht voor het verwijderen van met name ondersteunende kunstwerken (zoals gemalen, stuwen, inlaten en peilscheidingen die langer dan een half jaar zijn gelegen in een beperkingengebied), maar ook andere werken die bij verwijdering negatieve impact kunnen hebben op het watersysteembeheer, zoals bruggen en

dammen. Voor de peilscheidingen wordt een onderscheid gemaakt, omdat de peilscheidingen die slechts tijdelijk worden gebruikt voor een tijdelijke waterpeilwijziging (en vaak bij herhaling worden verwijderd) niet langer dan een half jaar gebruikt zullen worden en toestemmingsvrij verwijderd mogen worden.

Onder ondersteunende kunstwerken wordt verstaan, de kunstwerken die een ondersteunende functie hebben in het watersysteem. Voor dammen geldt, dat het verwijderen van dammen die door het waterschap gebruikt worden voor het beheer en onderhoud in principe niet is toegestaan. Dit worden ook wel de onderhoudsdammen (ofwel maaipaddam, schouwdam of waterschapsdam) genoemd. Dit zijn (grond)dammen met of zonder duiker, soms tevens functionerend als peilscheiding. Dankzij deze dammen heeft het waterschap een voor het onderhoud van de watergang doorgaande route langs het primaire oppervlaktewaterlichaam.

Aan de andere kant volstaat een meldingsplicht voor andere type werken, c.q. voorzieningen, die geen of slechts geringe rol hebben in het watersysteem. De werken die hier bedoeld worden, zijn onder meer steigers en oeververdedigingswerken (niet zijnde oeververdedigingswerken die een voor het watersysteembeheer ondersteunende functie hebben). De meldingsplicht wordt vereist omdat het waterschap in sommige gevallen toezicht wil houden op de uitvoering van de activiteit om de doelstellingen van het waterbeheer te borgen, zoals het beheer en onderhoud en de aan- en afvoer van water.

Het verwijderen van al deze werken uit tertiaire wateren en bergingsgebieden heeft weinig invloed op het integrale beheer van het watersysteem. Daarom kan de activiteit die plaatsvindt in tertiaire wateren en in bergingsgebieden toestemmingsvrij plaatsvinden, waarvoor enkel de zorgplichten en specifiek voor bergingsgebieden nog enkele algemene uitvoeringsregels van toepassing zijn. Dit geldt ook voor andere type werken, zoals kabels en leidingen (met uitzondering van drukleidingen), bouwwerken, kleine objecten, afrasteringen, hekwerken, schuttingen, voorzieningen voor het onttrekken van oppervlaktewater, lozingsvoorzieningen, voorzieningen voor het wijzigen van het waterpeil, onderbemalingsinstallaties en tijdelijke peilscheidingen, die slechts voor tijdelijke waterpeilwijzigingen zijn aangelegd. Voor de tijdelijke peilscheidingen geldt nog wel een informatieplicht omdat deze tijdelijke werken vaak herhaaldelijk op dezelfde locatie worden geplaatst en verwijderd (zie hierover ook de toelichting bij de regels in de paragraaf voor het aanleggen van peilscheidingen).

Als met het verwijderen van de werken het waterpeil wijzigt, dan kunnen de regels uit de paragraaf over het wijzigen van het waterpeil ook van toepassing zijn. Als een stremming van het oppervlaktewaterlichaam nodig is voor het verwijderen van een werk, gelden ook de regels opgenomen in de paragraaf over het stremmen van een oppervlaktewaterlichaam. Dit kan betekenen dat ten tijde van het verwijderen van het werk het oppervlaktewaterlichaam tijdelijk dient te worden omgeleid of dat er een tijdelijke pompinstallatie moet worden gebruikt om de doorstroming te borgen.

Artikel 3.153, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – waterpeil niet buitensporig aantasten

Het verwijderen van werken kan leiden tot enige wijziging van het waterpeil. Kortdurende peilfluctuaties die ontstaan door verwijdering van bepaalde werken zijn toegestaan. Ingeval een bovenmatige stijging of daling wordt verwacht, dient de initiatiefnemer echter maatregelen te treffen om dit te voorkomen, zoals het omleiden van het oppervlaktewater. Bij tijdelijke of permanente wijziging van het waterpeil van buitensporige aard, dient de initiatiefnemer te borgen dat dit door het waterschap is toegestaan, middels algemene regels, een omgevingsvergunning of een peilbesluit.

Artikel 3.154, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – geheel verwijderen

Met het geheel verwijderen van het werk wordt bedoeld dat ook de eventueel aanwezige fundering wordt verwijderd. Funderingspalen mogen tot tenminste anderhalve meter onder het maaiveld, dan wel de vaste bodem van de watergang, verwijderd worden, omdat beneden deze diepte er geen hinder van de restanten hoeft te worden verwacht.

Artikel 3.154, derde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – verwijderen van tijdelijke peilscheidingen

Tijdelijke peilscheidingen worden vaak aangelegd ten behoeve van een tijdelijke peilwijziging in het kader van weidevogelbeheer. Overeenkomstig de regels uit de paragrafen voor het aanleggen van tijdelijke peilscheidingen en het tijdelijk wijzigen van het waterpeil zullen deze werken vaak herhaaldelijk worden aangelegd, dus ook herhaaldelijk worden verwijderd. Hiervoor geldt voor de initiatiefnemer, naast de zorgplichten, enkel een informatieplicht. Het waterschap is dan op de hoogte van het feit dat er door verwijdering van de peilscheiding een peilfluctuatie kan plaatsvinden.

Artikel 3.157, derde lid, onder b – beoordelingsregel – aantasting waterpeil

Het verwijderen van een ondersteunend kunstwerk of een peilscheiding kan leiden tot een buitensporige aantasting van het waterpeil. Wijzigingen van het waterpeil kunnen het watersysteembeheer negatief beïnvloeden of de werking van andere ondersteunende kunstwerken verstoren. Indien de verwachting is dat de activiteit leidt tot een wijziging van het waterpeil zijn eveneens de regels in de paragraaf voor het wijzigen van het waterpeil van toepassing. De initiatiefnemer moet hier bewust van zijn en bij het waterschap tijdig een vergunning aanvragen voor het wijzigen van het waterpeil, tenzij de wijziging van het waterpeil verdisconteerd is in een maatregel voortvloeiend uit een peilbesluit.

Artikel 3.157, derde lid, onder c – beoordelingsregel – onderhoudsdam niet verwijderen

Het waterschap zal in de vergunningenprocedure beoordelen of, ingeval de initiatiefnemer een dam wil verwijderen, dit een dam is die door het waterschap (potentieel) gebruikt wordt voor de ontsluiting van een onderhoudsroute langs het primaire oppervlaktewater. Indien dit het geval is, zal de vergunning doorgaans niet verleend worden.

Artikel 3.157, derde lid, onder d – beoordelingsregel – voldoen aan afvoernormen

Het verwijderen van een ondersteunend kunstwerk, peilscheiding of onderhoudsdam mag er niet toe leiden dat het waterschap de geldende afvoernormen voor primaire oppervlaktewateren niet meer kan garanderen. Het waterschap hanteert minimale afvoernormen. Op basis van de afvoernormen en de oppervlakte van het afstromend gebied komt een minimaal benodigd doorstroomprofiel tot stand. Het waterschap toetst bij de beoordeling van het initiatief of het oppervlaktewater blijft voldoen aan het minimaal benodigde doorstroomprofiel en/of de stroomsnelheden niet te hoog kunnen oplopen.

Artikel 3.158, aanhef en onder c – opgave wijziging van waterpeil bij verwijdering peilregulerende werken of peilscheidingen

De initiatiefnemer die een stuw (inclusief stuwende duikers), inlaat of gemaal (dit zijn peilregulerende werken) wil verwijderen, zal ter plaatse te maken krijgen met een wijziging van het waterpeil. Voor het wijzigen van het waterpeil dient toestemming te zijn verleend middels een vergunning of een peilbesluit. Het waterschap ontvangt daarom graag een opgave van de nieuwe waterpeilen die gaan heersen na verwijdering van deze werken.

TITEL 3.3 Activiteiten in en nabij waterkeringen (waterveiligheid)

§ 3.3.1 Afrasteringen, schuttingen en hekwerken

Artikel 3.159 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van afrasteringen, schuttingen of hekwerken in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.160 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.159, houden in elk geval in dat:

- a. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- b. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- c. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- d. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- e. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen.

Artikel 3.161 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.159, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.159, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktaalud, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving dat:
 - a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongerode) grond;
 - b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering in de oorspronkelijke staat wordt teruggebracht;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - e. in geval van grasbekleding, de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.159, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.159, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering, geldt dat:
 - a. de constructie van de afrastering, de schutting of het hekwerk die aangelegd wordt aan de buitenzijde van de waterkering, bestand is tegen golfbelasting en ophopend drijfvuul en aanspoelsel;

- b. de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingsdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.159, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.162 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.159, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de afrastering, de schutting of het hekwerk een functie heeft;
 - b. bevestigingspalen worden aangebracht tot een maximale diepte van 0,60 meter;
 - c. onder bevestigingspalen geen verzwaarde voet wordt aangebracht;
 - d. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.

Artikel 3.163 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.162, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. een opgave van de constructie van de afrastering, de schutting of het hekwerk;
- b. een opgave van de afmetingen van de afrastering, de schutting of het hekwerk, inclusief de afmetingen van de bevestigingspalen.

Toelichting

Met deze paragraaf is beoogd de waterveiligheid te waarborgen door regels te stellen voor het aanleggen van afrastering (bijvoorbeeld om vee te keren), schuttingen of hekwerken (hierna: werken) op en nabij waterkeringen. Deze regels worden gesteld omdat deze werken het doelmatig beheer en onderhoud van de waterkering kunnen belemmeren en het waterkerend vermogen van de waterkering kunnen aantasten.

Aangezien belemmering van het beheer en onderhoud en aantasting van het waterkerend vermogen met name aan de orde is op de waterkering geldt er een meldingsplicht voor het aanleggen van deze werken in de beperkingengebieden I van de primaire, regionale of overige waterkeringen. Voor de overige beperkingengebieden gelden enkel de zorgplichten en algemene uitvoeringsregels.

Onder afrastering wordt verstaan: een eenvoudige constructie bestaande uit houten palen met draad of gaas ten behoeve van bijvoorbeeld het keren van vee. Onder een schutting wordt verstaan:

een constructie bestaande uit overwegend dichte delen. Onder een hekwerk wordt verstaan: een constructie bestaande uit overwegend open delen.

Voor deze activiteit is van belang dat onderhoudspaden op en langs waterkeringen toegankelijk zijn voor inspectie en onderhoud. Middels de gestelde zorgplichten en algemene uitvoeringsregels worden de risico's voor de waterkering, vanwege de beperkte grondroering en geringe afmetingen van deze werken, tot een minimum beperkt. Ingeval de beoogde activiteit niet helemaal past binnen de gestelde regels uit deze paragraaf, kan het waterschap een maatwerkvoorschrift opleggen.

Artikel 3.159, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – niet onaanvaardbare belemmering van onderhoudswerkzaamheden

Het waterschap zal door het aanleggen van de werken enigszins belemmerd worden in het onderhoud, bijvoorbeeld bij het maaien van de waterkering. Dit leidt tot hogere onderhoudskosten. Deze zorgplicht borgt dat de kosten van het onderhoud voor het waterschap niet buitensporig toenemen. De initiatiefnemer moet voor de constructie van deze werken hiermee rekening houden.

Artikel 3.159, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – bereikbaarheid van beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap

Van de initiatiefnemer wordt verwacht dat ingeval de werken de waterkering kruisen dat ter waarborging van de toegankelijkheid van onderhoudspaden op en langs de waterkering een door het waterschap eenvoudig te openen toegangshek of toegangspoort wordt gerealiseerd. Dit kan het waterschap ook als maatwerkvoorschrift opleggen.

Artikel 3.159, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit meestal niet mogelijk, bijvoorbeeld als werken worden aangelegd in de waterkering. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. En in tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.159, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

Ter waarborging van de stabiliteit van de waterkering dient de initiatiefnemer bijvoorbeeld rekening te houden met de windbelasting van het werk. Bij de meeste hekwerken zal de stabiliteit niet in geding kunnen komen. Alleen bij hogere dichte constructies zouden mogelijk extra risico's kunnen ontstaan ten aanzien van de stabiliteit van de waterkering. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.161, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroeide) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een

proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.161, tweede lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad. Afhankelijk van de situatie kan in overleg met het waterschap worden bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen.

Artikel 3.161, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – constructie werk bestand tegen golven en drijfvuil

Het waterschap stelt deze eis aan afrasteringen, schuttingen en hekwerken die worden aangelegd in het buitentalud van de primaire waterkering om te voorkomen dat door het achterblijven van vuil (en toename van gewicht) en door golven de werken kunnen gaan kantelen en mogelijk schade aan (de bekleding van) de waterkering kunnen aanrichten.

Artikel 3.161, vierde lid, onder b – opschorten activiteit in beperkingengebied I primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.161, vijfde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I regionale en overige waterkering

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.162, derde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – maximale diepte van de werken

Het waterschap stelt een maximale diepte vast om de grondroering die nodig is voor de aanleg van de werken te beperken en daarmee de stabiliteit van de waterkering niet onnodig in gevaar te brengen.

Artikel 3.162, derde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – geen verzwaarde voet aanbrengen in beperkingengebied I van een waterkering

Onder de bevestigingspalen mag geen verzwaarde voet worden aangebracht omdat dit extra grondroeringen meebrengt die beperkt dienen te worden.

Artikel 3.162, derde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid in beperkingengebied I van een waterkering

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

§ 3.3.2 Beplanting aanplanten

Artikel 3.164 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanplanten van beplanting in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.165 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.164, houden in elk geval in dat:

- a. niet meer beplanting wordt aangeplant dan nodig is;
- b. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- c. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- d. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- e. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- f. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- g. piping wordt voorkomen.

Artikel 3.166 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.164, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktafsluiting, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving dat:
 - a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond;
 - b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;

- e. in geval van grasbekleding, de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.164, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.164, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingsdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.164, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.167 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.164, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.165, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - d. het initiatief niet leidt tot een negatieve beoordeling van de toetsing van de veiligheid van de waterkering;
 - e. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;
 - f. als in de periode van 1 oktober tot 1 april de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. in plantgaten geen voorzieningen voor beluchting of watertoevoer worden aangebracht;
 - c. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit

plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.

Artikel 3.168 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.167, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een uitgebreide beschrijving met daarbij de afmetingen van de beplanting.

Toelichting

Met deze paragraaf is beoogd de waterveiligheid te waarborgen door regels te stellen voor het aanplanten van beplanting zoals bomen, struiken en heggen in, op en nabij waterkeringen. De waterveiligheid kan worden aangetast als gevolg van de aanwezigheid van bomen, voorbeelden hiervan zijn: het ontstaan van een ontgrondingskuil door het omwaaien van een boom; het ontstaan van holten en gangen door wortels, met name na het afsterven daarvan waardoor piping kan ontstaan; overdracht van windkracht op het grondlichaam waardoor de stabiliteit van de waterkering kan worden aangetast; (gravende) dieren die worden aangetrokken door bepaalde beplanting vanwege geboden beschutting of voedsel; het belemmeren van de ontwikkeling van goede grasbekleding door schaduwwerking of bladafval met het verlies van erosiebestendigheid tot gevolg; door wortelgroei c.q. bovengronds uitstekende wortels die de bekleding kan beschadigen. Tenslotte kan de aanwezigheid van beplanting het beheer en onderhoud van de waterkering belemmeren.

Gezien het voorgaande is het waterschap zeer terughoudend met het toestaan van beplanting op en nabij waterkeringen. Er geldt een (streng) zorgplicht aangevuld met algemene uitvoeringsregels in gebieden waar de invloed op het functioneren van de waterkering in algemene zin afwezig of klein is. Kortom, in de meeste gevallen is een vergunning vereist.

Artikel 3.165, aanhef en onder b en c – specifieke zorgplicht – beheer en onderhoud

Het waterschap wil alle waterkeringen goed kunnen inspecteren. Waterkeringen in beheer en onderhoud van het waterschap dienen goed toegankelijk te zijn waardoor beheer en onderhoudstaken op doelmatige wijze kunnen worden uitgevoerd. Uitgangspunt hierbij is dat het onderhoud bij voorkeur machinaal uitgevoerd kan worden en dat handwerk beperkt blijft. Waterkeringen in beheer en onderhoud van derden dienen goed toegankelijk te zijn, omdat medewerkers van het waterschap periodiek ter plaatse komen kijken naar de toestand van de waterkering (keringschouw). Bijvoorbeeld door uitspoeling door regen of overslaand water of door graafactiviteiten van dieren kan er schade ontstaan zijn. Het talud van een waterkering is over het algemeen bekleed met erosiebestendig materiaal (gras of harde bekleding). Bij gebruik van een andere vorm van bodembedekking zoals van bomen en/of struiken is controle door medewerkers niet (goed) of beperkt mogelijk.

Artikel 3.165, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit meestal niet mogelijk, bijvoorbeeld als beplanting in de waterkering wordt aangeplant. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. In tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek). Deze zorgplicht houdt ook in dat

door bladval en schaduwwerking het gras onder bomen en struiken minder goed kan groeien. Hierdoor kan de bekleding zijn erosiebestendigheid verliezen. Dit dient te worden voorkomen.

Artikel 3.165, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

Om de stabiliteit van een waterkering te garanderen, is een bepaalde normatieve afmeting (hoogte en breedte) van die waterkering nodig. Dit heet het 'leggerprofiel'. Doorsnijding van dit leggerprofiel met bijvoorbeeld boom- en struikwortels maakt de waterkering minder stabiel (en dus minder veilig). De initiatiefnemer dient hier bij het kiezen van de locatie van de aanplant rekening mee te houden zodat dit zoveel mogelijk wordt voorkomen. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.165, aanhef en onder g – specifieke zorgplicht – piping voorkomen

Bij het planten van bomen en struiken is het vooral belangrijk dat de stabiliteit van de waterkering is gegarandeerd en dat er door de groei van wortels van beplanting geen piping ontstaat. Piping is het verschijnsel dat tijdens hoogwater op het scheidingsvlak van een kleilaag en een zandpakket tunnels ontstaan waardoor zand van onder de waterkering wegspoelt. In de loop der tijd kan de tunnel uitgroeien richting de waterkant en kan er uiteindelijk een open verbinding ontstaan tussen de waterzijde en landzijde van de waterkering. Door uitspoeling van zand aan de landzijde van de waterkering wordt langzaam maar zeker de waterkering ondermijnd waardoor mogelijk verzakking zo niet doorbraak van de waterkering plaats kan vinden. Het moet worden voorkomen dat door het ontgraven van grond de weerstand tegen piping vermindert of dat bij aantasting van afdichtende kleilagen kwelstromen kunnen ontstaan waarbij het risico op piping wordt vergroot.

Artikel 3.166, eerste lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.166, eerste lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad. Afhankelijk van de situatie kan in overleg met het waterschap worden bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen.

Artikel 3.166, derde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.166, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I regionale en overige waterkering

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.167, derde lid, onder b – beoordelingsregel – meer geschikte locatie

Niet waterkerende objecten (NWO's) in of nabij een waterkering zorgen in principe voor een afname van de sterkte en een toename van de kans van falen van de waterkering. Het waterschap wil daarom het liefst dat de activiteit niet in of nabij de waterkering wordt uitgevoerd vanwege de risico's voor de waterveiligheid, maar ook omdat bepaalde beplanting een belemmering kan vormen bij eventuele dijkversterkingsopgaven. Om die reden beoordeelt het waterschap of er andere, meer geschikte locaties zijn om de activiteit uit te voeren.

Artikel 3.167, derde lid, onder c – beoordelingsregel – waterkerend vermogen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, zoals het type beplanting (hoogte, worteling etc.) en locatie (binnen- of buitendijks), het type, vorm en constructie van de waterkering, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. In de beoordeling van de aanvraag van een vergunning speelt de afstand van de beplanting tot het leggerprofiel tevens een rol waarbij in het bijzonder voor beplanting in beperkingengebied I wordt beoordeeld of er sprake is van voldoende overhoogte. Afhankelijk van aard, omvang en locatie, kan de activiteit er immers onder meer toe leiden dat de volgende faalmechanismen optreden:

- er kan afschuiving optreden waardoor de waterkering instabiel kan worden (macrostabiliteit);
- de bekleding van de waterkering kan worden aangetast of moet worden verwijderd waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt;
- er kan een verminderde weerstand tegen piping of kwel ontstaan;
- er kan een hoogtetekort ter plaatse van de kruin van de waterkering ontstaan waardoor overloop kan plaatsvinden.

Artikel 3.167, derde lid, onder d – beoordelingsregel – geen negatieve beoordeling toetsing veiligheid

Het waterschap moet borgen dat de waterveiligheid voor de korte en lange termijn gegarandeerd is en blijft. Waterkeringen moeten door het waterschap periodiek worden getoetst. Bij de beoordeling van aanvragen voor activiteiten in en nabij waterkeringen moet daarom rekening gehouden worden met de toetsingscriteria voor het toetsen van waterkeringen, waarvoor in principe geldt dat een negatieve beoordeling moet worden voorkomen. Voor regionale en overige waterkeringen worden daarvoor leidraden van het STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) gebruikt en voor de primaire keringen geldt een landelijk wettelijk beoordelingsinstrumentarium.

Artikel 3.167, derde lid, onder e – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Omdat beplanting een risico kan vormen voor belemmering van beheer en onderhoud wordt dit aspect nadrukkelijk meegenomen in de beoordeling. Het waterschap wil voorkomen dat door deze activiteit er meerkosten ontstaan voor het onderhoud van de waterkering. Het aanplanten van beplanting kan ertoe leiden dat de toegang voor onderhoudsmachines (op termijn) belemmerd wordt. In sommige gevallen worden specifieke voorschriften opgelegd in de vergunning om het uit te voeren onderhoud mogelijk te maken.

Artikel 3.167, derde lid, onder f – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen
Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder ‘Artikel 3.166, derde lid - algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I primaire waterkering’.

Artikel 3.167, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid
In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.168, aanhef en onder b – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – beschrijving en afmetingen beplanting

Het waterschap wenst specifieke informatie te ontvangen over het type beplanting waarbij wordt aangegeven welke afmetingen, zowel boven- als ondergronds (hoogte/diepte en breedte), de beplanting van nature kan bereiken.

§ 3.3.3 Beplanting rooien

Artikel 3.169 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het rooien van beplanting in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.170 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.169, houden in elk geval in dat:

- a. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- b. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;

- c. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- d. piping wordt voorkomen;
- e. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- f. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.171 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.169, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. gerooide beplanting buiten deze beperkingengebieden worden gelegd;
 - c. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.169, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktaalud, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving dat:
 - a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroeerde) grond;
 - b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. het profiel van de waterkering wordt afgewerkt zodat het aansluit op het profiel aan weerszijden van de ontgraving;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - e. in geval van grasbekleding:
 - 1°. de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - 2°. een geschikt weefseldoek wordt aangebracht als de grasbekleding tussen 1 oktober en 1 april nog onvoldoende erosiebestendig is.
 - f. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot drie jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.169, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingsdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.169, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege

overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.172 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.169, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. ingeval van beplanting van 5 meter of hoger, dat deze gerooid wordt inclusief stronken en wortels binnen een afstand van 2 meter rondom de stam en tot een diepte van 1 meter;
 - b. ingeval van beplanting lager dan 5 meter, dat deze gerooid wordt inclusief stronken en wortels binnen een afstand van 1 meter rondom de stam en tot een diepte van 0,5 meter;
 - c. ontstane gaten worden gevuld met grond van dezelfde samenstelling als de omliggende grond;
 - d. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.173 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.162, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. een opgave van het type beplanting dat gerooid moet worden;
- b. een opgave van de afmetingen van de beplanting.

Artikel 3.174 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.169, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.170, niet geschonden worden;
 - b. het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - c. als de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.

Artikel 3.175 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.174, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. een opgave van het type beplanting dat gerooid moet worden;
- b. een opgave van de afmetingen van de beplanting.

Toelichting

Met deze paragraaf is beoogd de waterveiligheid te waarborgen door regels te stellen voor het rooien van beplanting zoals bomen, struiken en heggen in, op en nabij waterkeringen. De regels zijn ook van toepassing op het rooien van restanten (wortels en stronken) van beplanting. Het rooien van beplanting heeft mogelijk negatieve effecten op het functioneren en het beheer en onderhoud van de waterkering.

Waterkeringen kunnen op allerlei manieren worden beïnvloed door beplanting. Zo kunnen schaduwwerking en bladafval de grasbekleding aantasten waardoor de erosiebestendigheid van de waterkering kan afnemen. Bij het rooien kan een ontgrondingskuil ontstaan. Zo'n kuil kan gevolgen hebben voor de stabiliteit en bekleding van de waterkering. Tenslotte kan de aanwezigheid van beplanting (de bereikbaarheid van) het beheer en onderhoud van de waterkering belemmeren.

Het waterschap ziet daarom graag dat beplanting, inclusief wortels en stronken, wordt gerooid. Voor de meldingsplicht en vergunningplicht gelden beperkingen aan de mate waarin ontgraven wordt op de verwijderingslocatie. Ten behoeve van stabiliteit en erosiebestendigheid is het daarnaast van belang dat de bekleding van de waterkering op de juiste manier wordt hersteld. Ook hiervoor zijn regels opgenomen.

Artikel 3.170, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

De activiteit kan een negatieve invloed hebben op de stabiliteit van de waterkering, bijvoorbeeld door het afgraven van grond ten behoeve van het rooien van beplanting. Ook kan bij een forse toename van de bovenbelasting, veroorzaakt door materieel, dat nodig is om beplanting te rooien, de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. Initiatiefnemers dienen zich daarvan bewust te zijn en indien nodig beheersmaatregelen te treffen. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.170, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit niet mogelijk als beplanting wordt gerooid. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. Deze zorgplicht houdt ook in dat de waterkering na verwijdering van beplanting ter plaatse van een erosiebestendige bekleding moet worden voorzien en dat er in tijden van slecht weer maatregelen worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.170, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – piping voorkomen

Wortelstelsels van bomen en planten kunnen piping veroorzaken. Als een boom omwaait, kan namelijk een ontgrondingskuil ontstaan, waardoor kwelstromen een kans kunnen krijgen. Piping is het verschijnsel dat tijdens hoogwater op het scheidingsvlak van een kleilaag en een zandpakket tunnels ontstaan waardoor zand van onder de waterkering wegspoelt. In de loop der tijd kan de tunnel uitgroeien richting de waterkant en kan er uiteindelijk een open verbinding ontstaan tussen de waterzijde en landzijde van de waterkering. Door uitspoeling van zand aan de landzijde van de waterkering wordt langzaam maar zeker de waterkering ondermijnd waardoor mogelijk verzakking zo niet doorbraak van de waterkering plaats kan vinden. Het moet worden voorkomen dat door het

ontgraven van grond de weerstand tegen piping vermindert of dat bij aantasting van afdichtende kleilagen kwelstromen kunnen ontstaan waarbij het risico op piping wordt vergroot.

Artikel 3.171, eerste lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.171, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.171, tweede lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel en weefseldoek

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad en weefseldoek. Afhankelijk van de situatie kan in overleg met het waterschap worden bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen. De periode tussen 1 oktober en 1 april is gekozen omdat de grasmat dan niet voldoende tot ontwikkeling kan komen waardoor de waterkering onvoldoende erosiebestendig is.

Artikel 3.171, tweede lid, onder f – algemene uitvoeringsregel – tot drie jaar na afronding activiteit het profiel van de waterkering herstellen

Anders dan bij andere activiteiten geldt bij het rooien van beplanting de eis dat niet tot één jaar, maar tot drie jaar na afronding van de activiteit, ingeval nazakkingen van de waterkering optreden vanwege het weggroten van achtergebleven wortels, het profiel van de waterkering wordt hersteld. Dit omdat het rottingsproces van achtergebleven wortels pas na verloop van tijd tot eventuele nazakkingen leidt.

Artikel 3.171, derde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.171, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I regionale en overige waterkering

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.174, derde lid, onder b – beoordelingsregel – waterkerend vermogen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, zoals het type beplanting (hoogte, worteling etc.) en locatie (binnen- of buitendijs), het type, vorm en constructie van de waterkering, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Afhankelijk van aard, omvang en locatie, kan de activiteit er onder meer toe leiden dat de volgende faalmechanismen optreden:

- er kan afschuiving optreden waardoor de waterkering instabiel kan worden (macrostabiliteit);
- de bekleding van de waterkering dient mogelijk te worden verwijderd waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt;
- er kan mogelijk een verminderde weerstand tegen piping of kwel ontstaan;
- er kan een hoogtetekort ter plaatse van de kruin van de waterkering ontstaan waardoor overloop kan plaatsvinden.

In de vergunning kunnen nadere voorschriften verbonden worden aan de benodigde afmetingen van de ontgraving, bijvoorbeeld ingeval van beplanting van 5 meter of hoger, dat deze gerooid wordt inclusief stronken en wortels binnen een afstand van 2 meter rondom de stam en tot een diepte van 1 meter en ingeval van beplanting lager dan 5 meter, dat deze gerooid wordt inclusief stronken en wortels binnen een afstand van 1 meter rondom de stam en tot een diepte van 0,5 meter.

Artikel 3.174, derde lid, onder d – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen

Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder 'Artikel 3.171, derde lid – algemene uitvoeringsregel - opschorten activiteit in beperkingengebied I primaire waterkering'.

§ 3.3.4 Bouwwerken

Artikel 3.176 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een bouwwerk in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.177 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.176, houden in elk geval in dat:

- a. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- b. ongelijkmatige zetting van de waterkering wordt voorkomen;
- c. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- d. piping wordt voorkomen;
- e. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- f. de grondwaterspanning niet buitensporig toeneemt door verhoging van de stand van het grondwater of door overdruk in het grondwater;
- g. de afwatering van de waterkering niet belemmerd wordt;
- h. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed.
- i. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- j. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.178 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.176, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. het bouwwerk zo wordt aangelegd dat het niet kan vervormen of verzakken;
 - c. materiaal en materieel niet worden opgeslagen op de waterkering;
 - d. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.176, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktaalud, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving:
 - a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongerode) grond;
 - b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. het profiel van de waterkering wordt afgewerkt zodat het aansluit op het profiel aan weerszijden van de ontgraving;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - e. in geval van grasbekleding:
 - 1°. de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - 2°. een geschikt weefseldoek wordt aangebracht als de grasbekleding tussen 1 oktober en 1 april nog onvoldoende erosiebestendig is.

- f. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.176, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.176, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.176, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.179 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.176, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.177, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - d. het initiatief niet leidt tot een negatieve beoordeling van de toetsing van de veiligheid van de waterkering;
 - e. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;
 - f. als in de periode van 1 oktober tot 1 april de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. bij het plaatsen van funderingspalen, grondverdringende palen zonder verzwaarde voet worden gebruikt;
 - b. de fundering bestand is tegen negatieve kleef en horizontale gronddruk.

Artikel 3.180 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.179, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een opgave van de afmetingen van het bouwwerk;
- c. een tekening van het ontwerp van de fundering en een beschrijving van de manier van het aanbrengen van de fundering.

Toelichting

In deze paragraaf zijn regels opgenomen over het aanleggen van bouwwerken zoals woningen, schuren, loodsen en windturbines op en in de buurt van waterkeringen. De regels zijn ook van toepassing op het bouwen van diverse waterstaatkundige bouwwerken zoals gemalen en sluizen. Onder aanleggen vallen ook bouwkundige wijzigingen, waarmee de vorm of het eigen gewicht van het bouwwerk wordt gewijzigd.

Waterkeringen zijn er om ons tegen overstromingen te beschermen. Gebouwen op waterkeringen hebben normaal gesproken geen waterkerende functie. Om de veiligheid te waarborgen zijn goede regels voor plaatsing en wijziging daarom van groot belang. Die regels hebben ook betrekking op beheer en onderhoud van waterkeringen. Periodiek worden de waterkeringen getoetst. De activiteit mag daarom niet leiden tot een negatieve beoordeling.

Gekozen is voor een vergunningenstelsel. Dit, gezien het grote belang van waterkeringen en de vele variabelen die bepalen of een bouwwerk in of nabij een waterkering kan worden toegestaan. Enkele van die variabelen zijn:

- de afstand van het bouwwerk tot de waterkering;
- de afmetingen van het bouwwerk;
- of er grondroeringen plaatsvinden, bijvoorbeeld om een fundering aan te brengen;
- de staat van de waterkering; en
- de aanwezigheid van voorland.

Bij het beoordelen van vergunningaanvragen vindt een belangenafweging plaats waarin veiligheid voorop staat. Een randvoorwaarde is dat het beheer van de waterkering niet lijdt onder het bouwwerk. Beheer betreft alle activiteiten die nodig zijn om de waterkeringen op het vereiste veiligheidsniveau te houden, nu en in de toekomst. Hieronder vallen eventueel benodigde veiligheidsbeoordelingen, regelmatig terugkerende onderhoudswerken, dijkversterkingen, inspecties, schouw en bestrijding van muskusratten.

In de beoordeling van een vergunningaanvraag voor een bouwwerk worden bijkomende activiteiten zoals aanleg van nutsvoorzieningen, beplanting, wegen, trappen en op- en afritten integraal meegenomen. De waterveiligheid tijdens de bouw en de opslag van materieel en materiaal maken ook deel uit van de beoordeling.

Artikel 3.177, aanhef en onder a en b – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering en ongelijkmatige zetting voorkomen

De activiteit kan een negatieve invloed hebben op de stabiliteit van de waterkering, bijvoorbeeld door het afgraven van grond ten behoeve van de fundering van een bouwwerk bij of in de waterkering. Ook kan bij een forse toename van de bovenbelasting, veroorzaakt door materieel, materiaal of het bouwwerk, de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. Zo kunnen keuzes die gemaakt worden voor de funderingsconstructie leiden tot versnelde of ongelijkmatige zetting van de waterkering. De initiatiefnemer dient zich hiervan bewust te zijn en hiermee rekening te houden in het ontwerp van het bouwwerk. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting

schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.177, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – piping voorkomen

Bij deze activiteit is het vooral belangrijk dat de stabiliteit van de waterkering is gegarandeerd en dat er geen piping ontstaat. Piping is het verschijnsel dat tijdens hoogwater op het scheidingsvlak van een kleilaag en een zandpakket tunnels ontstaan waardoor zand van onder de waterkering wegspoelt. In de loop der tijd kan de tunnel uitgroeien richting de waterkant en kan er uiteindelijk een open verbinding ontstaan tussen de waterzijde en landzijde van de waterkering. Door uitspoeling van zand aan de landzijde van de waterkering wordt langzaam maar zeker de waterkering ondermijnd waardoor mogelijk verzakking zo niet doorbraak van de waterkering plaats kan vinden. Het moet worden voorkomen dat door het ontgraven van grond de weerstand tegen piping vermindert of dat bij aantasting van afdichtende kleilagen kwelstromen kunnen ontstaan waarbij het risico op piping wordt vergroot.

Artikel 3.177, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit meestal niet mogelijk, bijvoorbeeld als werken worden aangelegd in de waterkering. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. En in tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.177, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – grondwaterspanning

Het aanleggen van de fundering van een bouwwerk, waarvoor grondroeringen plaatsvinden, kan resulteren in een verandering van de grondwaterspanning direct onder dan wel nabij de werkzaamheden. Na verloop van tijd komt de waterspanning weer tot het oorspronkelijke niveau. De wisseling van grondwaterspanning heeft dan tijdelijk geleid tot negatieve invloed op de stabiliteit van de waterkering. Ingeval van een extreme toename van de grondwaterspanning kan de stabiliteit van de waterkering (tijdelijk) in het geding komen. Daarnaast kan het nodig zijn om de stabiliteit van de waterkering tijdens de uitvoering te monitoren. Dit kan aan de hand van het gebruik van peilbuizen en/of waterspanningsmeters dan wel inzet van meetapparatuur waarmee eventuele vervorming van de waterkering wordt gesignaleerd. Hiertoe kan het waterschap een maatwerkvoorschrift opleggen of een specifieke vergunningvoorschrift over opnemen.

Artikel 3.178, eerste lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid in beperkingengebied I of II primaire waterkering of in beperkingengebied I of II regionale of overige waterkering

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in

stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.178, tweede lid , onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.178, tweede lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel en weefseldoek

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad en weefseldoek. Afhankelijk van de situatie wordt in overleg met het waterschap bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmant, de erosiebestendigheid te garanderen. De periode tussen 1 oktober en 1 april is gekozen omdat de grasmant dan niet voldoende tot ontwikkeling kan komen waardoor de waterkering onvoldoende erosiebestendig is.

Artikel 3.178, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkeringen

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.178, vijfde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II regionale en overige waterkeringen

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.179, derde lid, onder b – beoordelingsregel – meer geschikte locatie

Niet waterkerende objecten (NWO's) in of nabij een waterkering zorgen in principe voor een afname van de sterkte en een toename van de kans van falen van de waterkering. Het waterschap wil

daarom het liefst dat de activiteit niet in of nabij de waterkering wordt uitgevoerd vanwege de risico's voor de waterveiligheid, maar ook omdat bouwwerken een belemmering kunnen vormen bij eventuele dijkversterkingsopgaven. Om die reden beoordeelt het waterschap of er andere, meer geschikte locaties zijn om de activiteit uit te voeren.

Artikel 3.179, derde lid, onder c – beoordelingsregel – waterkerend vermogen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Afhankelijk van aard, omvang en locatie, kan de activiteit er onder meer toe leiden dat de volgende faalmechanismen kunnen optreden:

- de stabiliteit van de waterkering kan verminderen als gevolg van grondverzet of het eigen gewicht van het bouwwerk;
- de regenwaterafvoer van de waterkering kan worden belemmerd waardoor waterplassen op de waterkering kunnen leiden tot verweking, instabiliteit en aantasting van de erosiebestendigheid;
- waterstromen kunnen zich langs de bebouwing concentreren waardoor uitspoeling ter plaatse de stabiliteit van de waterkering in het geding kan brengen en de erosiebestendigheid aan kan tasten;
- als de bekleding van de waterkering moeten worden verwijderd wordt de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd;
- een verminderde weerstand tegen piping of kwel kan ontstaan als wanden, vloeren, leidingen, funderingen en kelders in 'zetting' verschillen ten opzichte van de dijk en de ondergrond. Daarbij kunnen holle ruimtes ontstaan of watervoerende lagen worden kortgesloten. De 'lekwegen' die zo ontstaan, kunnen leiden tot piping;
- een hoogtetekort kan ontstaan door ontgravingen ter plaatse van de kruin waardoor overloop kan plaatsvinden;
- piping en instabiliteit van de waterkering kunnen optreden bij het funderen van bouwwerken, ook als deze niet in de waterkering maar er vlakbij worden aangelegd.
- Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.179, derde lid, onder d – beoordelingsregel – geen negatieve beoordeling toetsing veiligheid

Het waterschap moet borgen dat de waterveiligheid voor de korte en lange termijn gegarandeerd is en blijft. Waterkeringen moeten door het waterschap periodiek worden getoetst. Bij de beoordeling van aanvragen voor activiteiten in en nabij waterkeringen moet daarom rekening gehouden worden met de toetsingscriteria voor het toetsen van waterkeringen, waarvoor in principe geldt dat een negatieve beoordeling moet worden voorkomen. Voor regionale en overige waterkeringen worden daarvoor leidraden van het STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) gebruikt en voor de primaire keringen geldt een landelijk wettelijk beoordelingsinstrumentarium. Verder wordt uitgegaan van de ontwerprandvoorwaarden, waarbij voor kunstwerken, zoals bouwwerken, in of op primaire en regionale waterkeringen een ontwerphorizon geldt van 50 of 100 jaar, tenzij de initiatiefnemer aantoont dat het bouwwerk gedurende de levensduur buiten het voor het toetsen geldende beoordelingsprofiel zal staan. In veel gevallen geldt als tijdshorizon voor de onderbouw dat deze technisch constructief ten minste 100 jaar moet voldoen en volstaat voor het constructieve deel van de bovenbouw een tijdshorizon van 50 jaar. De onderbouw moet dus een eventuele verzwarende van de bovenbouw kunnen dragen. Indien geen sprake is van een bouwwerk in de waterkering maar van een bouwwerk op enige afstand ervan, kan het voldoende zijn om met een tijdsvenster van 50 jaar te rekenen, rekening houdend met het feit of een waterkering net versterkt is of zal worden.

Artikel 3.179, derde lid, onder e – beoordelingsregel – buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Een voorbeeld waarbij doorgaans geen sprake zal zijn van meerkosten die als buitenproportioneel worden beschouwd, is wanneer het waterschap bij het maaien van de waterkering in plaats van rechtdoor ergens omheen moet rijden. Dit kan immers leiden tot marginale toename van kosten voor het onderhoudsmaterieel. Een andere voorbeeld is dat overheadkosten voor het waterschap enigszins kunnen toenemen in verband met het periodiek toetsen van objecten die zijn aangelegd in de waterkering. Een voorbeeld van kosten die door het waterschap doorgaans wel als buitenproportioneel worden beschouwd, zijn de meerkosten die ontstaan doordat het maaien van gras op een waterkering niet meer met groot materieel kan worden uitgevoerd door de aanwezigheid van een werk of object, waardoor het waterschap het maaien gedeeltelijk handmatig zou moeten uitvoeren. Eventueel te verwachten meerkosten voor het waterschap kunnen ook door de initiatiefnemer ondervangen worden door beheersmaatregelen te treffen, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van een verharding rondom een werk of object om handmatig maaien te voorkomen.

Artikel 3.179, derde lid, onder f – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen
Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder ‘Artikel 3.178, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkeringen’.

Artikel 3.179, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – funderingspalen
Grondverdringende palen tasten de stabiliteit van het dijklichaam minder aan dan palen met een verzwaarde voet. Het heien van funderingspalen met verzwaarde voet leidt tot holle ruimtes rondom de palen. Trillingen door het heien kunnen leiden tot verzakking van een waterkering. Daarom worden funderingspalen bij voorkeur trillingsvrij aangebracht, bijvoorbeeld door de palen te boren.

Artikel 3.179, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – negatieve kleef en horizontale gronddruk
Negatieve kleef ontstaat als zakkende grond aan een fundering kleeft en de fundering hierdoor extra belast wordt. Als de extra belasting te hoog is, kan de fundering beschadigd worden. Horizontale gronddruk kan bijvoorbeeld ontstaan door het extra gewicht van een dijkversterking.

§ 3.3.5 Grondboringen, sonderingen, (peil)buizen en proefsleuven

Artikel 3.181 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op verticale grondboringen, sonderingen, het plaatsen van (peil)buizen en het maken van proefsleuven in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering, uitgezonderd activiteiten ten behoeve van seismisch bodemonderzoek en proefheiningen.

Artikel 3.182 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.181, houden in elk geval in dat:

- a. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;

- b. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- c. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- d. uitwisseling van grondwater tussen verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen;
- e. piping wordt voorkomen;
- f. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- g. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- h. voor zover de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I van een waterkering, niet meer grondboringen plaatsvinden of proefsleuven worden gemaakt dan nodig zijn.

Artikel 3.183 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.181, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. (peil)buizen zonder gebruik van een spuitlans worden aangebracht;
 - b. (peil)buizen één week na plaatsing worden gecontroleerd en bij constatering van opkomend water daarvan melding wordt gemaakt bij het waterschap en beheersmaatregelen worden getroffen.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.181, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktaalud, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt, ingeval van het aanvullen van een ontgraving ten behoeve van een proefsleuf of een groot boorgat, dat:
 - a. de vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond;
 - b. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - c. ingeval van een grasbekleding, de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - d. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.181, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, geldt dat ontstane gaten, uitgezonderd proefsleuven en grote gaten die met de uitkomende grond aangevuld kunnen worden, na afronding van de activiteit volledig worden gevuld met bentoniet of een vergelijkbaar middel.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.181, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat (peil)buizen worden verwijderd ingeval ze geen functie hebben.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.181, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de

activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.

- 6 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.181, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 7 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.181, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.184 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.181, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de omvang van grondboringen en van proefsleuven tot een minimum wordt beperkt;
 - b. peilbuizen worden gemarkeerd en beschermd;
 - c. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.

Artikel 3.185 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.184, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. een opgave van de verwachte effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen waaruit blijkt dat het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht;
- b. een opgave van de afmetingen van de grondboring, sondering of de proefsleuf;
- c. ingeval van het plaatsen van een (peil)buis, de periode van gebruik van de (peil)buis.

Toelichting

In deze paragraaf zijn verticale grondboringen, sonderingen, het maken van proefsleuven en het plaatsen van (peil)buizen in, op en nabij waterkeringen geregeld. Deze activiteiten worden veelal uitgevoerd ten behoeve van handmatig en mechanisch geotechnisch, geohydrologisch, grondwater- of milieukundig onderzoek. Daarnaast worden grondboringen verricht ten behoeve van het aanleggen van bodemenergiesystemen. Onder bodemenergiesystemen verstaat het waterschap systemen waarbij energie wordt onttrokken aan diep gelegen grondwater (meestal tussen de 80 en 200 meter diep), zoals WKO-systemen. Voor deze energiesystemen zijn verticale grondboringen en verticale leidingen noodzakelijk. Voor WKO-systemen zijn ook de regels uit de paragrafen voor het

aanleggen van kabels en leidingen en bouwwerken van toepassing. Niet onder deze paragraaf vallen activiteiten die zien op seismisch bodemonderzoek en proefheijningen.

De impact van het uitvoeren van deze activiteit op het functioneren, beheren en onderhouden van waterkeringen is over het algemeen gering. Daarom is een vergunningplicht niet nodig. Om zicht te houden op de activiteiten op en nabij de waterkering wil het waterschap wel dat deze activiteit gemeld wordt in de belangrijkste beperkingengebieden. In alle beperkingengebieden gelden bovendien de zorgplichten en in de meeste gevallen ook uitvoeringsregels.

Artikel 3.182, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit niet mogelijk. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. En in tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.182, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

Hoge (grond)waterstanden of overvloedige regen kunnen resulteren in toename van de grondwaterspanning direct onder dan wel nabij de werkzaamheden. Naar verloop van tijd neemt de verhoogde waterspanning weer af tot het oorspronkelijke niveau, maar dit heeft tijdelijk een negatieve invloed op de stabiliteit van de waterkering. Bij forse toename van de bovenbelasting kan de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. Bij gebruik van materieel (zoals een sondeerwagen) dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.182, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten

Uitwisseling van grondwater uit de diverse watervoerende pakketten is ongewenst. Deze zorgplicht bepaalt daarom dat tijdens de uitvoering van deze activiteit, in het bijzonder ingeval van boringen en sonderingen, waarbij als gevolg van het perforeren van een scheidende bodemlaag, de uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen. In de praktijk zal bij het doorkruisen van een scheidende laag veelal gebruik worden gemaakt van bentoniet om deze uitwisseling van grondwater te voorkomen.

Artikel 3.182, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – piping voorkomen

Bij deze activiteit is het vooral belangrijk dat de stabiliteit van de waterkering is gegarandeerd en dat er geen piping ontstaat. Piping is het verschijnsel dat tijdens hoogwater op het scheidingsvlak van een kleilaag en een zandpakket tunnels ontstaan waardoor zand van onder de waterkering wegspoelt. In de loop der tijd kan de tunnel uitgroeien richting de waterkant en kan er uiteindelijk een open verbinding ontstaan tussen de waterzijde en landzijde van de waterkering. Door uitspoeling van zand aan de landzijde van de waterkering wordt langzaam maar zeker de waterkering ondermijnd waardoor mogelijk verzakking zo niet doorbraak van de waterkering plaats kan vinden. Het moet worden voorkomen dat door het ontgraven van grond de weerstand tegen piping vermindert of dat bij aantasting van afdichtende kleilagen kwelstromen kunnen ontstaan waarbij het risico op piping wordt vergroot.

Artikel 3.183, eerste lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – (peil)buizen zonder spuitlans
 (Peil)buizen mogen in geboorde gaten of in sondeergaten worden geplaatst. Het gebruikmaken van een spuitlans is niet toegestaan omdat dit de bodem ongecontroleerd en onherstelbaar verstoort en kortsluiting kan ontstaan tussen verschillende watervoerende lagen.

Artikel 3.183, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – controle op opkomend water in beperkingengebied I, II, of III primaire waterkering of in beperkingengebied I of II regionale of overige waterkering
 (Peil)buizen moeten circa een week na plaatsing worden gecontroleerd op opkomend water. Dit is van groot belang om verweking van de waterkering door lekkage door of langs de buis te voorkomen. Als er lekkage is, wordt het waterschap op de hoogte gebracht en worden beheersmaatregelen getroffen om het opkomende water een halt toe te roepen.

Artikel 3.183, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – terugplaatsen en verdichten van grond
 Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroeerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.183, tweede lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – herstellen bekleding waterkering
 Harde gesloten bekleding van de waterkering, zoals asfalt of beton, wordt bij voorkeur hersteld met hetzelfde materiaal. In sommige gevallen kan in overleg met het waterschap (snel)beton worden toegepast. Het is van belang dat gaten waterdicht worden hersteld zodat de waterkering erosiebestendig blijft en uitspoeling wordt voorkomen.

Artikel 3.183, tweede lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel
 De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad. Afhankelijk van de situatie kan in overleg met het waterschap worden bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen.

Artikel 3.183, derde lid – algemene uitvoeringsregel – ontstane gaten volledig vullen
 Om te voorkomen dat er holle ruimtes in de waterkering achterblijven en om eventueel aanwezige waterremmende lagen te herstellen, worden ontstane gaten volledig gevuld met de uitkomende grond, bentoniet (zwelklei) of een vergelijkbaar middel.

Artikel 3.183, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – verwijderen peilbuizen

Objecten in de waterkering vormen een risico voor de waterveiligheid. Ongebruikte (peil)buizen in beperkingengebied I moeten daarom worden verwijderd. Onder omstandigheden geeft het waterschap er de voorkeur aan dat de (peil)buizen in de grond achter blijven of worden ingekort. Bijvoorbeeld als verwijdering zou leiden tot een zeer grote ontgraving en daardoor de waterveiligheid juist in gevaar zou komen. In zulke gevallen wordt een maatwerkvoorschrift opgelegd. Voor het verwijderen van (peil)buizen zijn de regels in de paragraaf over het verwijderen van werken met betrekking tot waterkeringen van toepassing.

Artikel 3.183, zesde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.183, zevende lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I regionale en overige waterkering

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.184, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – markering en bescherming peilbuizen

Om de bekleding van de waterkering goed te laten herstellen en om beschadiging van de peilbuis tijdens onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering te voorkomen, stelt het waterschap dit voorschrift. Doorgaans wordt een gekleurde schutkoker toegepast die duidelijk boven het maaiveld uitsteekt. Peilbuizen kunnen ook worden gemarkeerd en beschermd met een straatpot.

Artikel 3.184, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.185, aanhef en onder a – specifiek meldingsvereiste – verwachte negatieve effecten op het waterkerend vermogen

Het waterschap vraagt aan de initiatiefnemer of hij bij deze activiteit een opgave wil doen van eventuele te verwachten effecten op het waterkerend vermogen van de waterkering. Afhankelijk van de aard en omvang van de activiteit kan het voorkomen dat een uitgebreide analyse onnodig is en dat een (korte) beschouwing voldoet.

§ 3.3.6 Grondverzet

Artikel 3.186 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het uitvoeren van grondverzet in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering, voor zover het geen ontgravingen zijn ten behoeve van activiteiten, bedoeld in paragrafen: 3.3.1 tot en met 3.3.5 en 3.3.7 tot en met 3.3.14, van deze verordening.

Artikel 3.187 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.186, houden in elk geval in dat:

- a. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- b. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- c. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- d. piping wordt voorkomen;
- e. de grondwaterspanning niet buitensporig toeneemt door verhoging van de stand van het grondwater of door overdruk in het grondwater;
- f. de afwatering van de waterkering niet belemmerd wordt;
- g. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- h. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.188 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.186, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat taluds zodanig worden aangelegd, dat ze robuust zijn.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.186, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktaalud, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. ingeval van het aanbrengen van grond, de grond, mits geschikt, wordt aangebracht in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongerode) grond;
 - b. de ophoging of ontgraving wordt voorzien van een erosiebestendige bekleding;
 - c. in geval van grasbekleding:
 - 1°. de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - 2°. een geschikt weefseldoek wordt aangebracht als de grasbekleding tussen 1 oktober en 1 april nog onvoldoende erosiebestendig is.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.186, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.186, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in

beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.189 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.186, die plaatsvindt in beperkingengebied III van een primaire waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.190 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.189, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. een opgave van de omvang van de activiteit in vierkante meters en in kubieke meters;
- b. een opgave van de verwachte effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen waaruit blijkt dat het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.191 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.186, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.187, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - d. het initiatief niet leidt tot een negatieve beoordeling van de toetsing van de veiligheid van de waterkering;
 - e. het in de legger van het waterschap opgenomen profiel van de waterkering in stand blijft;
 - f. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;
 - g. als de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. materiaal en materieel niet worden opgeslagen op de waterkering;
 - c. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit

plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en de bijbehorende beheersmaatregelen.

Artikel 3.192 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.191, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een opgave van de omvang van de activiteit in vierkante meters en in kubieke meters.

Toelichting

In deze paragraaf staan de regels over het verzetten van grond anders dan ontgravingen die reeds in andere paragrafen zijn geregeld. Het verzetten van grond kan, afhankelijk van de locatie en hoeveelheid, een risico vormen voor de waterveiligheid. Onder grondverzet valt onder anderen het (substantieel) ophogen met zand, klei of leem en het ontgraven van grond, zowel tijdelijk als permanent. Ook het dempen van oppervlaktewater kan onder deze activiteit vallen. De regels hebben geen betrekking op kleinschalig grondverzet dat geen risico vormt voor de waterveiligheid. Hierbij moet worden gedacht aan het tijdelijk deponeren van een paar kruiwagens grond of recreatief gebruik van zand op het strand. Bij twijfel kunnen initiatiefnemers contact opnemen met het waterschap.

Grondverzet kan de stabiliteit van waterkeringen beïnvloeden. Om die reden is in de meeste gevallen een vergunning verplicht – in beperkingengebied III van de primaire waterkering geldt alleen een meldingsplicht omdat de activiteit in dat beperkingengebied minder risico's met zich brengt.

Artikel 3.187, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit niet mogelijk. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. En in tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.187, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

De activiteit kan een negatieve invloed hebben op de stabiliteit van de waterkering, bijvoorbeeld door het afgraven van grond bij of in de waterkering. Ook kan bij een forse toename van de bovenbelasting, veroorzaakt door een grote hoeveelheid grond, de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.187, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – piping voorkomen

Piping is het verschijnsel dat tijdens hoogwater op het scheidingsvlak van een kleilaag en een zandpakket tunnels ontstaan waardoor zand van onder de waterkering wegspoelt. In de loop der tijd kan de tunnel uitgroeien richting de waterkant en kan er uiteindelijk een open verbinding ontstaan tussen de waterzijde en landzijde van de waterkering. Door uitspoeling van zand aan de landzijde van de waterkering wordt langzaam maar zeker de waterkering ondermijnd waardoor mogelijk verzakking zo niet doorbraak van de waterkering plaats kan vinden. Het moet worden voorkomen dat

door het ontgraven van grond de weerstand tegen piping vermindert of dat bij aantasting van afdichtende kleilagen kwelstromen kunnen ontstaan waarbij het risico op piping wordt vergroot.

Artikel 3.187, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – grondwaterspanning

Grondverzet kan resulteren in een verandering van de grondwaterspanning direct onder dan wel nabij de werkzaamheden. Na verloop van tijd komt de waterspanning weer tot het oorspronkelijke niveau. De wisseling van grondwaterspanning heeft dan tijdelijk geleid tot negatieve invloed op de stabiliteit van de waterkering. Ingeval van een extreme toename van de grondwaterspanning kan de stabiliteit van de waterkering (tijdelijk) in het geding komen. Om dat te voorkomen kan het nodig zijn dat grondophoging of grondafgraving gefaseerd in lagen plaatsvindt, afhankelijk van het type ondergrond en de omvang van het grondverzet. Daarnaast kan het nodig zijn om de stabiliteit van de waterkering tijdens de uitvoering te monitoren. Dit kan aan de hand van het gebruik van peilbuizen en/of waterspanningsmeters dan wel inzet van meetapparatuur waarmee eventuele vervorming van de waterkering wordt gesignaleerd. Hiertoe kan het waterschap een maatwerkvoorschrift opleggen of een specifieke vergunningvoorschrift over opnemen.

Artikel 3.187, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – afwatering niet belemmeren

De initiatiefnemer moet ervoor zorgen dat bij het opbrengen van grond de afwatering niet wordt belemmerd. Dit betekent dat er te allen tijde rekening gehouden dient te worden met de afvoer van hemelwater van de waterkering naar bijvoorbeeld het oppervlaktewatersysteem. Het hemelwater kan bijvoorbeeld afgevoerd worden via ontwateringsgreppels.

Artikel 3.187, aanhef en onder h – specifieke zorgplicht – bereikbaarheid van beperkingengebieden

Door ophogingen van grond tegen of op de waterkering kan de inspectie van de waterkering bemoeilijkt worden. De initiatiefnemer moet er daarom rekening mee houden dat de waterkering te allen tijde voor de inspectie van de waterkering toegankelijk is.

Artikel 3.188, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – verdichten van grond

Bij het aanbrengen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.188, tweede lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – erosiebestendige bekleding

Hieronder verstaat het waterschap een goede grasmat of een harde bekleding zoals asfalt of bestrating.

Artikel 3.188, tweede lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel en weefseldoek

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad en weefseldoek. Afhankelijk van de situatie kan in overleg met het waterschap worden bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen. De periode tussen 1 oktober en 1 april is gekozen omdat de grasmat dan niet voldoende tot ontwikkeling kan komen waardoor de waterkering onvoldoende erosiebestendig is.

Artikel 3.188, derde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkeringen

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.188, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II regionale en overige waterkering

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.190, aanhef en onder b – specifiek meldingsvereiste – verwachte negatieve effecten op het waterkerend vermogen

Het waterschap vraagt aan de initiatiefnemer of hij bij deze activiteit een opgave wil doen van eventuele te verwachten effecten op het waterkerend vermogen van de waterkering. Afhankelijk van de aard en omvang van de activiteit kan het voorkomen dat een uitgebreide analyse onnodig is en dat een (korte) beschouwing voldoet.

Artikel 3.191, derde lid, onder b – beoordelingsregel – meer geschikte locatie

Het waterschap wil het liefst dat de activiteit niet in of nabij de waterkering wordt uitgevoerd vanwege de risico's voor de waterveiligheid. Om die reden beoordeelt het waterschap of er andere, meer geschikte locaties zijn om de activiteit uit te voeren.

Artikel 3.191, derde lid, onder c – beoordelingsregel – waterkerend vermogen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Het waterkerend vermogen van een waterkering kan, afhankelijk van aard, omvang en locatie, leiden onder het verzetten van grond, waardoor de volgende faalmechanismen kunnen optreden:

- verzakkingen door grondverzet in de buurt van de waterkering;
- beschadigde leidingen, door ontgraving of vanwege extra belasting door ophoging van de grond erboven;
- verweken van de waterkering aan de teen of voet door laagte(n) tussen waterkering en ophoging van het maaiveld in de buurt van de waterkering, bijvoorbeeld doordat de regenwaterafvoer van de waterkering wordt belemmerd;
- de bekleding van de waterkering kan worden aangetast waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt;
- minder weerstand tegen piping of kwel bij omvangrijk grondverzet. Bij ontgravingen dieper dan 1,0 meter in of vlakbij een waterkering kan het nodig zijn dat met

stabiliteitsberekeningen wordt aangetoond dat de ontgraving geen negatieve invloed heeft op de stabiliteit van de waterkering en de hoeveelheid kwel of de kans op piping niet stijgt;

- vervormingen of extra zettingen van omliggende gronden vanwege ophogingen. In sommige gevallen, met name als de ondergrond minder draagkrachtige lagen bevat, kan het nodig zijn dat met berekeningen wordt aangetoond dat een ophoging niet tot dit probleem leidt;
- een hoogtetekort ter plaatse van de kruin ontstaat waardoor overloop kan plaatsvinden.

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.191, derde lid, onder d – beoordelingsregel – geen negatieve beoordeling toetsing veiligheid

Het waterschap moet borgen dat de waterveiligheid voor de korte en lange termijn gegarandeerd is en blijft. Waterkeringen moeten door het waterschap periodiek worden getoetst. Bij de beoordeling van aanvragen voor activiteiten in en nabij waterkeringen moet daarom rekening gehouden worden met de toetsingscriteria voor het toetsen van waterkeringen, waarvoor in principe geldt dat een negatieve beoordeling moet worden voorkomen. Voor regionale en overige waterkeringen worden daarvoor leidraden van het STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) gebruikt en voor de primaire keringen geldt een landelijk wettelijk beoordelingsinstrumentarium.

Artikel 3.191, derde lid, onder f – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Omdat het uitvoeren van grondverzet een risico kan vormen voor belemmering van beheer en onderhoud wordt dit aspect nadrukkelijk meegenomen in de beoordeling. Het waterschap wil voorkomen dat door deze activiteit er meerkosten ontstaan voor het onderhoud van de waterkering. In sommige gevallen worden specifieke voorschriften opgelegd in de vergunning om het uit te voeren onderhoud mogelijk te maken.

Artikel 3.191, derde lid, onder g – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen

Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder 'Artikel 3.188, derde lid - algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkeringen'.

Artikel 3.191, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het

waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

§ 3.3.7 Inlaten en lozingsvoorzieningen

Artikel 3.193 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een inlaat of lozingsvoorziening in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.194 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.193, houden in elk geval in dat:

- a. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- b. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- c. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- d. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- e. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.195 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.193, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering, geldt dat beheersmaatregelen worden getroffen tegen uitspoeling van de waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.193, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat beheersmaatregelen worden getroffen ingeval van een risico op uitspoeling van de waterkering.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.193, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. de inlaat of lozingsvoorziening met toepassing van een adequate techniek wordt aangelegd;
 - b. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - c. de constructie van de inlaat of de lozingsvoorziening tegen schade als gevolg van machinaal onderhoud van de waterkering wordt beschermd;
 - d. materiaal en materieel niet worden opgeslagen op de waterkering;
 - e. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.193, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktafsluiting, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving dat:

- a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond;
 - b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. het profiel van de waterkering wordt afgewerkt zodat het aansluit op het profiel aan weerszijden van de ontgraving;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - e. in geval van grasbekleding:
 - 1°. de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - 2°. een geschikt weefseldoek wordt aangebracht als de grasbekleding tussen 1 oktober en 1 april nog onvoldoende erosiebestendig is.
 - f. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.193, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
 - 6 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.193, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingsdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
 - 7 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.193, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.196 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.193, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.194, niet geschonden worden;
 - b. het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - c. het initiatief niet leidt tot een negatieve beoordeling van de toetsing van de veiligheid van de waterkering;
 - d. de inlaat of lozingsvoorziening, indien nodig, beschikt over één of meerdere deugdelijke keermiddelen;
 - e. er geen lekkage langs de constructie van de inlaat of de lozingsvoorziening kan plaatsvinden;

- f. ingeval van een lozingsvoorziening, de activiteit bij verhoogde oppervlaktewaterstanden niet leidt tot wateroverlast;
 - g. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;
 - h. als de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat in de inlaat of in de lozingsvoorziening één of meerdere keermiddelen worden geplaatst.

Artikel 3.197 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.196, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. een opgave van de constructie, het materiaal en de afmetingen van de inlaat of de lozingsvoorziening;
- b. indien van toepassing, een opgave van het aantal en type keermiddelen.

Toelichting

In deze paragraaf zijn regels opgenomen over het aanleggen van inlaten en lozingsvoorzieningen die een waterkering kruisen. Inlaten zijn peilregulerende kunstwerken met een waterinlatende functie, die kunnen bestaan uit een afsluiter (schuif), een doorlaatconstructie (koker, duiker, buis) en/of bijbehorende voorzieningen (bijvoorbeeld een damwand en hekwerk). Inlaten worden doorgaans aangelegd ten behoeve van het watersysteembeheer om water in te laten. Lozingsvoorzieningen zorgen voor een goede afwatering van hemelwater of beogen andere lozingsdoeleinden. Ingeval een inlaat wordt aangelegd in of nabij een oppervlaktewaterlichaam dat in beheer is bij het waterschap zijn de regels uit de paragraaf voor het aanleggen van een inlaat in of nabij een oppervlaktewaterlichaam van toepassing. Voor het lozen kunnen tevens de regels uit deze verordening voor lozingsactiviteiten gelden. Ingeval de inlaat of de lozingsvoorziening tevens een bouwwerk omvat, zijn ook de regels voor het aanleggen van bouwwerken van toepassing.

De inlaten en lozingsvoorzieningen als hier bedoeld worden aangelegd door of in de waterkering in beperkingengebied I van de waterkering en daarvoor geldt een vergunningplicht. Dit gezien het grote waterveiligheidsbelang van waterkeringen en de vele omstandigheden die bepalen of een inlaat of lozingsvoorziening in een waterkering kan worden toegestaan. Hiermee bedoelen we onder meer de afmetingen, constructie en materiaal van de inlaat of de lozingsvoorziening, in welke mate er grondroeringen plaatsvinden en dit in relatie tot het effect van de inlaat of de lozingsvoorziening op de stabiliteit en het functioneren van de waterkering.

Artikel 3.194, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

Met name bij ontgravingen ten behoeven van het aanleggen van inlaten en lozingsvoorzieningen kan de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. De initiatiefnemer dient zich hier bewust van te zijn en zo nodig maatregelen treffen om dit te voorkomen. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.194, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit meestal niet mogelijk als werken worden aangelegd in de waterkering. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten

worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. En in tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.195, eerste en tweede lid – algemene uitvoeringsregel – beschermen waterkering tegen uitspoeling

Als gevolg van de ingebruikname van een inlaat of een lozingsvoorziening die door een waterkering is aangelegd, kan de waterkering uitspoelen. De initiatiefnemer moet zich daarvan bewust zijn. Als de activiteit plaatsvindt in of nabij de primaire waterkering dient te allen tijde een bodem- of taludbeschermende maatregel getroffen te worden. Indien de activiteit in of nabij een regionale of overige waterkering plaatsvindt, dient de initiatiefnemer een risicoafweging te maken. Wanneer sprake kan zijn van een risico op gronduitspoeling van de waterkering dient een bodem- of taludbeschermende maatregel getroffen te worden. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn: een steenbestorting, een blokkenmat of een taludgoot.

Artikel 3.195, derde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – adequate techniek

Inlaten en lozingsvoorzieningen dienen middels een adequate techniek worden aangelegd. Voor de waterkeringkruisende leidingen van de inlaten en lozingsvoorzieningen geldt de NEN3650-serie of een andere geschikte techniek. De keuze voor een andere gelijkwaardige techniek moet uitgebreid door de initiatiefnemer onderbouwd worden. Met het toepassen van een adequate techniek wordt onder meer geborgd dat er geen lekkage langs de constructie kan optreden en dat het werk zodanig wordt aangelegd dat het niet kan vervormen of verzakken.

Artikel 3.195, derde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – constructie inlaat of lozingsvoorziening beschermen tegen schade door machinaal onderhoud

De onderhoudsplichtige van de waterkering zal de waterkering doorgaans machinaal onderhouden. Hierdoor zou schade kunnen ontstaan aan de constructie van de inlaat of de lozingsvoorziening waardoor tevens schade aan de waterkering kan optreden. De initiatiefnemer dient daarom de constructie te markeren, bijvoorbeeld met een markeringspaal of de constructie op een andere manier te beschermen.

Artikel 3.195, derde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.195, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs

plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.195, vierde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel en weefseldoek

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad en weefseldoek. Afhankelijk van de situatie wordt in overleg met het waterschap bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmant, de erosiebestendigheid te garanderen. De periode tussen 1 oktober en 1 april is gekozen omdat de grasmant dan niet voldoende tot ontwikkeling kan komen waardoor de waterkering onvoldoende erosiebestendig is.

Artikel 3.195, zesde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I primaire waterkeringen

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.195, zevende lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I regionale en overige waterkeringen

Deze uitvoeringsregel geldt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.196, derde lid, onder b – beoordelingsregel – waterkerend vermogen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Afhankelijk van aard, omvang en locatie, kan de activiteit er onder meer toe leiden dat de volgende faalmechanismen optreden:

- de stabiliteit van de waterkering wordt verminderd als gevolg van een ontgraving ten behoeve van de aanleg van de inlaat of de lozingsvoorziening;
- de regenwaterafvoer van de waterkering wordt belemmerd;
- ingeval van een ontgraving, de bekleding van de waterkering moeten worden verwijderd waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt;

- er geen deugdelijke afsluiting van het kunstwerk is, waardoor de waterkering niet voldoet omdat deze niet-sluitend is.
- gronduitspoeling kan ontstaan als er geen bodem- of taludbeschermende voorziening wordt geplaatst of wanneer dit niet op deugdelijke wijze wordt aangebracht.

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.196, derde lid, onder c – beoordelingsregel – geen negatieve beoordeling toetsing veiligheid

Het waterschap moet borgen dat de waterveiligheid voor de korte en lange termijn gegarandeerd is en blijft. Waterkeringen moeten door het waterschap periodiek worden getoetst. Bij de beoordeling van aanvragen voor activiteiten in en nabij waterkeringen moet daarom rekening gehouden worden met de toetsingscriteria voor het toetsen van waterkeringen, waarvoor in principe geldt dat een negatieve beoordeling moet worden voorkomen. Voor regionale en overige waterkeringen worden daarvoor leidraden van het STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) gebruikt en voor de primaire keringen geldt een landelijk wettelijk beoordelingsinstrumentarium. Verder wordt uitgegaan van de ontwerprandvoorwaarden, waarbij voor kunstwerken, zoals inlaten, in of op primaire en regionale waterkeringen een ontwerphorizon geldt van 50 of 100 jaar. In veel gevallen geldt als tijdshorizon voor de onderbouw dat deze technisch constructief ten minste 100 jaar moet voldoen en volstaat voor het constructieve deel van de bovenbouw een tijdshorizon van 50 jaar. De onderbouw moet dus een eventuele verzwarende van de bovenbouw kunnen dragen.

Artikel 3.196, derde lid, onder d – beoordelingsregel – deugdelijke keermiddelen

Het waterschap beoordeelt of in de inlaat of lozingsvoorziening een deugdelijk keermiddel wordt geplaatst. Een dubbel keermiddel is altijd noodzakelijk bij inlaten en lozingsvoorzieningen die door de primaire waterkering worden aangelegd. Een enkel keermiddel volstaat bij inlaten die door de regionale of overige waterkering worden aangelegd. Ingeval van lozingsvoorzieningen die door een regionale of overige waterkering worden aangelegd is een (enkel) keermiddel alleen noodzakelijk wanneer de lozingsvoorziening wordt aangelegd onder het maatgevende hoogwaterpeil (MHW-peil inclusief waakhoogte).

Artikel 3.196, derde lid, onder e – beoordelingsregel – geen lekkage langs de constructie

Het waterschap beoordeelt op basis van het ontwerp van de constructie dat er geen waterstromen langs de constructie kunnen optreden. Immers, dergelijke waterstromen kunnen leiden tot lekkage. Om lekkage te voorkomen kan het plaatsen van een kwelscherm noodzakelijk zijn. Hiermee moet de initiatiefnemer bij het ontwerp rekening houden.

Artikel 3.196, derde lid, onder f – beoordelingsregel – geen wateroverlast bij verhoogde oppervlaktewaterstanden

Het waterschap beoordeelt met name ten aanzien van de lozingsvoorziening de uitstroombuigte ten opzichte van het maatgevend hoogwaterpeil. Het moet worden voorkomen dat bij een hoogwatersituatie water vanuit de boezem terugstroomt naar het lager gelegen peilgebied.

Artikel 3.196, derde lid, onder g – beoordelingsregel – buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Een voorbeeld waarbij doorgaans geen sprake zal zijn van meerkosten die als buitenproportioneel worden beschouwd, is wanneer het waterschap bij het maaien van de waterkering in plaats van rechtdoor ergens omheen moet rijden. Dit kan immers leiden tot marginale toename van kosten voor het

onderhoudsmaterieel. Een andere voorbeeld is dat overheadkosten voor het waterschap enigszins kunnen toenemen in verband met het periodiek toetsen van objecten die zijn aangelegd in de waterkering. Een voorbeeld van kosten die door het waterschap doorgaans wel als buitenproportioneel worden beschouwd, zijn de meerkosten die ontstaan doordat het maaien van gras op een waterkering niet meer met groot materieel kan worden uitgevoerd door de aanwezigheid van een werk of object, waardoor het waterschap het maaien gedeeltelijk handmatig zou moeten uitvoeren. Eventueel te verwachten meerkosten voor het waterschap kunnen ook door de initiatiefnemer ondervangen worden door beheersmaatregelen te treffen, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van een verharding rondom een werk of object om handmatig maaien te voorkomen.

Artikel 3.196, derde lid, onder h – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen
Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder ‘Artikel 3.195, zesde lid - algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I primaire waterkeringen’.

Artikel 3.196, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – plaatsen van tweede afsluiter
De aanwezigheid van een waterdoorlatend kunstwerk in een waterkering is in eerste instantie altijd ten behoeve van een andere functie dan water keren. De primaire functie van een inlaat of lozingsvoorziening is om water de waterkering te laten passeren. Door deze primaire functie dient het kunstwerk een opening te bieden in de waterkering. Echter, in geval van een waterkering dient om hoogwater te kunnen keren de opening en daarmee het kunstwerk gesloten te kunnen worden. Hiertoe moeten, ingeval van primaire keringen, twee verschillende keermiddelen worden gebruikt, zoals een schuif en een terugslagklep of wakerdeur. In regionale waterkeringen volstaat meestal één klep of schuif die daarmee enkelkerend is. Een extra schuif of klep bij een inlaat of lozingsvoorzieningen is in een regionale kering in de meeste gevallen niet nodig. Een inlaat bijvoorbeeld zal immers vaak gesloten zijn in de periodes (herfst en winter) waarin hoog water op de boezem voorkomt.

§ 3.3.8 Kabels en leidingen

Artikel 3.198 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van kabels en leidingen in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.199 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, houden in elk geval in dat:

- a. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- b. kabels en leidingen over voldoende gronddekking beschikken;
- c. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- d. uitwisseling van grondwater tussen verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen;
- e. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- f. piping wordt voorkomen;
- g. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- h. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.200 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, geldt dat leidingen met toepassing van een adequate techniek worden aangelegd.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. voordat de ontgraving wordt aangevuld, drukleidingen aangelegd in een open sleuf worden afgeperst;
 - b. bij opbarsting of kwelvorming ingeval van een boring, onmiddellijk telefonisch melding wordt gedaan bij het waterschap en maatregelen worden getroffen om de opbarsting of kwelvorming direct en zoveel mogelijk teniet te doen.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. materiaal en materieel niet worden opgeslagen op de waterkering;
 - c. de activiteit zonder gebruik van een spuitlans wordt uitgevoerd;
 - d. als die plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, geldt dat ingeval van kruising van de waterkering, mantelbuizen na het invoeren van de kabel of leiding aan de uiteinden worden voorzien van een waterdichte afsluiting.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktaalud, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving dat:
 - a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroeerde) grond;
 - b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. het profiel van de waterkering wordt afgewerkt zodat het aansluit op het profiel aan weerszijden van de ontgraving;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - e. in geval van grasbekleding:
 - 1°. de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - 2°. een geschikt weefseldoek wordt aangebracht als de grasbekleding tussen 1 oktober en 1 april nog onvoldoende erosiebestendig is.
 - f. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.

- 6 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 7 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingsdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 8 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.201 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, voor zover de kabel of leiding de waterkering middels een horizontaal gestuurde boring kruist; en
 - a. de diameter van de leiding of mantelbuis niet groter is dan 0,3 meter; of
 - b. ingeval van een drukleiding, de ontwerpdruk in de leiding niet groter is dan 10 bar; of
 - c. ingeval van een elektriciteitskabel, de spanning op de kabel niet hoger is dan 100 kV.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.202 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.201, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. een lengteprofieltekening van de boring;
- b. een opgave van de afmetingen en de technische specificaties van de kabel(s) of leiding(en);
- c. een rapportage waarmee wordt aangetoond dat het werk conform een adequate techniek wordt ontworpen en aangelegd.

Artikel 3.203 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.198, die plaatsvindt in:
 - a. beperkingengebied I of beperkingengebied II of beperkingengebied III van een primaire waterkering; of
 - b. beperkingengebied I of beperkingengebied II van een regionale waterkering of beperkingengebied I of beperkingengebied II van een overige waterkering, voor zover de kabel of leiding:
 - 1°. de waterkering middels een horizontaal gestuurde boring kruist, waarbij de diameter van de leiding of mantelbuis groter is dan 0,3 meter, of ingeval van een drukleiding, de ontwerpdruk in de leiding groter is dan 10 bar, of ingeval van een elektriciteitskabel, de spanning op de kabel hoger is dan 100 kV;

- 2°. de waterkering middels een open ontgraving of middels een andere boortechniek dan de horizontaal gestuurde boring kruist;
 - 3°. parallel in of langs de waterkering wordt aangelegd.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
- a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.199, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. ingeval van een open ontgraving, het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - d. het initiatief niet leidt tot een negatieve beoordeling van de toetsing van de veiligheid van de waterkering;
 - e. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;
 - f. als in de periode van 1 oktober tot 1 april de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.

Artikel 3.204 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.203, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. ingeval van een boring: een lengteprofieltekening van de boring;
- c. ingeval van een open ontgraving: een dwarsprofieltekening van de sleuf;
- d. een opgave van de afmetingen en de technische specificaties van de kabel(s) of leiding(en);
- e. een rapportage waarmee wordt aangetoond dat het werk conform een adequate techniek wordt ontworpen en aangelegd;
- f. in afwijking van artikel 3.4, tweede lid, onder a, enkel in geval van een open ontgraving, een rapportage van de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen waaruit blijkt dat het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Toelichting

In deze paragraaf zijn regels opgenomen over het aanleggen van kabels (zoals elektriciteitskabels en datakabels) en leidingen (zoals waterleidingen, rioolwaterpersleidingen en gasleidingen maar ook mantelbuizen en hemelwaterafvoeren) in en nabij waterkeringen.

Kabels en leidingen kunnen een negatief effect hebben op een waterkering. Daarom geldt in de meeste gevallen dat de initiatiefnemer een vergunning nodig heeft om de activiteit uit te kunnen voeren. Het is onwenselijk dat kabels en leidingen parallel in en nabij de waterkering worden aangelegd. Als kabels en leidingen de waterkering kruisen heeft het waterschap een voorkeur dat dit haaks gebeurt omdat daarbij de impact op de waterkering tot een minimum wordt beperkt.

Ingeval kabels en leidingen middels een horizontaal gestuurde boring een regionale of overige waterkering kruisen, is de impact in de meeste gevallen nihil mits de activiteit wordt uitgevoerd door

middel van een adequate techniek. Vanwege die reden kan de initiatiefnemer volstaan met een melding om de activiteit uit te voeren.

Artikel 3.199, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit niet mogelijk als voor kabels en leidingen geboord of ontgraven wordt in de waterkering. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. En in tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.199, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – gronddekking

Kabels en leidingen moeten zo worden aangelegd dat ze voldoende gronddekking hebben en houden. Op die manier worden beheer en onderhoud van de waterkering niet gehinderd. Ook is er dan een minimaal risico op schade aan kabel of leiding door beheer- en onderhoudswerkzaamheden. Wanneer leidingen voldoende diep worden aangelegd, wordt de leiding tevens beschermd tegen bevriezen en de waterkering tegen schade als gevolg van door bevriezing geknapte leidingen.

Artikel 3.199, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

Met name bij ontgravingen ten behoeven van het aanleggen van kabels en leidingen kan de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. De initiatiefnemer dient zich hier bewust van te zijn en zo nodig maatregelen treffen om dit te voorkomen. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.199, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten

Uitwisseling van grondwater uit de diverse watervoerende pakketten is ongewenst. Deze zorgplicht bepaalt daarom dat tijdens de aanleg van kabels en leidingen, in het bijzonder ingeval van boringen, de uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen. In de praktijk zal bij het doorkruisen van een scheidende laag veelal gebruik worden gemaakt van bentoniet om deze uitwisseling van grondwater te voorkomen.

Artikel 3.199, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – piping voorkomen

Bij deze activiteit is het vooral belangrijk dat de stabiliteit van de waterkering is gegarandeerd en dat er geen piping ontstaat. Piping is het verschijnsel dat tijdens hoogwater op het scheidingsvlak van een kleilaag en een zandpakket tunnels ontstaan waardoor zand van onder de waterkering wegspoelt. In de loop der tijd kan de tunnel uitgroeien richting de waterkant en kan er uiteindelijk een open verbinding ontstaan tussen de waterzijde en landzijde van de waterkering. Door uitspoeling van zand aan de landzijde van de waterkering wordt langzaam maar zeker de waterkering ondermijnd waardoor mogelijk verzakking zo niet doorbraak van de waterkering plaats kan vinden. Het moet worden voorkomen dat door het ontgraven van grond de weerstand tegen piping vermindert of dat bij aantasting van afdichtende kleilagen kwelstromen kunnen ontstaan waarbij het risico op piping wordt vergroot.

Artikel 3.200, eerste lid – algemene uitvoeringsregel – leidingen aanleggen door middel van een adequate techniek

De enige uitvoeringsregel die in elk beperkingengebied geldt, houdt in dat leidingen, inclusief mantelbuizen, met toepassing van een adequate techniek worden aangelegd. Van een adequate techniek is sprake als aan de NEN3650-serie of aan een gelijkwaardige methodiek wordt voldaan. De verplichting geldt alleen waar de betreffende norm dit voorschrijft. De keuze voor een gelijkwaardige methodiek moet echter uitgebreid onderbouwd worden door de initiatiefnemer.

Artikel 3.200, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – afpersen drukleiding

Deze algemene uitvoeringsregel beoogt tijdig signaleren en herstellen van lekkage door montagefouten.

Artikel 3.200, tweede lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – geen gebruik maken van spuitlans

Het gebruikmaken van een spuitlans is niet toegestaan omdat dit de bodem ongecontroleerd en onherstelbaar verstoord waardoor er mogelijk kortsluiting kan ontstaan tussen verschillende watervoerende pakketten.

Artikel 3.200, derde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.200, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – waterdichte afsluiting in beperkingengebied I van een waterkering

De waterdichte afsluiting is nodig omdat lekkage door een mantelbuis leidt tot ongewenste waterverbindingen tussen de gebieden aan weerszijden van de waterkering. Hiermee zou de primaire functie van de waterkering worden aangetast.

Artikel 3.200, vijfde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering.

Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.200, vijfde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel en weefseldoek

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad en weefseldoek. Afhankelijk van de situatie wordt in overleg met het waterschap bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen. De periode tussen 1 oktober en 1 april is gekozen omdat de grasmat dan niet voldoende tot ontwikkeling kan komen waardoor de waterkering onvoldoende erosiebestendig is.

Artikel 3.200, zevende lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkeringen

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.200, achtste lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II regionale en overige waterkeringen

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.202, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – rapportage adequate techniek

Het waterschap heeft deze rapportage nodig om te beoordelen of de initiatiefnemer middels een adequate techniek het werk gaat uitvoeren. Afhankelijk van de aard en omvang van de activiteit kan het voorkomen dat een uitgebreide rapportage onnodig is en dat bijvoorbeeld een (korte) beschouwing zou voldoen. Initiatiefnemers kunnen bij twijfel contact opnemen met het waterschap.

Artikel 3.203, derde lid, onder b – beoordelingsregel – meer geschikte locatie

Niet waterkerende objecten (NWO's) in of nabij een waterkering zorgen in principe voor een afname van de sterkte en een toename van de kans van falen van de waterkering. Het waterschap wil daarom het liefst dat de activiteit niet in of nabij de waterkering wordt uitgevoerd vanwege de risico's voor de waterveiligheid, maar ook omdat kabels en leidingen een belemmering kunnen vormen bij eventuele dijkversterkingsopgaven. Om die reden beoordeelt het waterschap of er andere, meer geschikte locaties zijn om de activiteit uit te voeren.

Artikel 3.203, derde lid, onder c – beoordelingsregel – waterkerend vermogen bij open ontgravingen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Afhankelijk van aard, omvang en locatie, kan de activiteit, waarbij het aanleggen van kabels en leidingen een open ontgraving wordt toegepast, er onder meer toe leiden dat de volgende faalmechanismen kunnen optreden:

- de stabiliteit van de waterkering wordt verminderd als het werk niet middels een adequate techniek wordt uitgevoerd;

- ingeval van een ontgraving, de bekleding van de waterkering moeten worden verwijderd waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt;
- er lekkage door of langs de leidingen optreedt doordat er geen deugdelijke maatregelen, zoals een manchetafdichting of toepassing van een kwelscherm, worden getroffen om dit te ondervangen;
- er verweking en/of gronduitspoeling van de waterkering kan ontstaan door het falen van een drukleiding.

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.203, derde lid, onder d – beoordelingsregel – geen negatieve beoordeling toetsing veiligheid

Het waterschap moet borgen dat de waterveiligheid voor de korte en lange termijn gegarandeerd is en blijft. Waterkeringen moeten door het waterschap periodiek worden getoetst. Bij de beoordeling van aanvragen voor activiteiten in en nabij waterkeringen moet daarom rekening gehouden worden met de toetsingscriteria voor het toetsen van waterkeringen, waarvoor in principe geldt dat een negatieve beoordeling moet worden voorkomen. Voor regionale en overige waterkeringen worden daarvoor leidraden van het STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) gebruikt en voor de primaire keringen geldt een landelijk wettelijk beoordelingsinstrumentarium. De initiatiefnemer moet aantonen dat het initiatief niet op termijn leidt tot aftoetsing van de waterkering. Hiervan is reeds sprake wanneer de initiatiefnemer voornemens is een adequate techniek toe te passen.

Artikel 3.203, derde lid, onder e – beoordelingsregel – buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Een voorbeeld waarbij doorgaans geen sprake zal zijn van meerkosten die als buitenproportioneel worden beschouwd, is wanneer het waterschap bij het maaien van de waterkering in plaats van rechtdoor ergens omheen moet rijden. Dit kan immers leiden tot marginale toename van kosten voor het onderhoudsmaterieel. Een andere voorbeeld is dat overheadkosten voor het waterschap enigszins kunnen toenemen in verband met het periodiek toetsen van objecten die zijn aangelegd in de waterkering. Een voorbeeld van kosten die door het waterschap doorgaans wel als buitenproportioneel worden beschouwd, zijn de meerkosten die ontstaan doordat het maaien van gras op een waterkering niet meer met groot materieel kan worden uitgevoerd door de aanwezigheid van een werk of object, waardoor het waterschap het maaien gedeeltelijk handmatig zou moeten uitvoeren. Eventueel te verwachten meerkosten voor het waterschap kunnen ook door de initiatiefnemer ondervangen worden door beheersmaatregelen te treffen, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van een verharding rondom een werk of object om handmatig maaien te voorkomen. Voor kabels en leidingen geldt dat die niet aan het oppervlak worden aangelegd en daardoor geen belemmering zullen vormen voor het waterschap, maar dat geldt mogelijk wel voor de hulpwerken, zoals ontluichters en aanduidingsbordjes, die bovengronds aangelegd worden.

Artikel 3.203, derde lid, onder f – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen

Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder 'Artikel 200, zevende lid - algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkeringen'.

Artikel 3.204, aanhef en onder e – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – rapportage adequate techniek

Zie 'Artikel 202, aanhef en onder c – specifiek meldingsvereiste – rapportage adequate techniek'.

Artikel 3.204, aanhef en onder f – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – rapportage waterkerend vermogen

Op grond van artikel 3.4, tweede lid, onder a dient de initiatiefnemer bij de vergunningaanvraag een rapportage te overleggen die gaat over de effecten van de activiteit op het waterkerend vermogen van de waterkering. Bij deze activiteit is het echter niet doelmatig dit vereiste voor alle vormen van het aanleggen van kabels en leidingen te vereisen. Enkel wanneer gebruik gemaakt wordt van een open ontgraving voor het aanleggen van kabels en leidingen dient deze rapportage te worden overgelegd aan het waterschap. Het waterschap heeft deze rapportage namelijk nodig om te beoordelen of het waterkerend vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht en de activiteit niet zal leiden tot een negatieve beoordeling van de veiligheid van de waterkering (beoordelingsregels). Voor het opstellen van de rapportage kan de initiatiefnemer een adviesbureau in de arm nemen. Afhankelijk van de aard en omvang van de activiteit kan het desondanks bij open ontgravingen ook voorkomen dat een uitgebreide rapportage onnodig is en dat bijvoorbeeld een (korte) beschouwing zou voldoen. Initiatiefnemers kunnen bij twijfel in de vergunningprocedure contact opnemen met het waterschap.

§ 3.3.9 Kleine objecten

Artikel 3.205 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van kleine objecten in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.206 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.205, houden in elk geval in dat:

- a. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- b. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- c. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- d. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- e. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- f. piping wordt voorkomen;
- g. de afwatering van de waterkering niet belemmerd wordt.

Artikel 3.207 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.205, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktafsluiting, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving dat:
 - a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond;

- b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. het profiel van de waterkering wordt afgewerkt zodat het aansluit op het profiel aan weerszijden van de ontgraving;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - e. in geval van grasbekleding, de grasmat wordt hersteld door het (terug)leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - f. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.205, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.205, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingsdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.205, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.208 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.205, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
- a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.206, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - d. het initiatief niet leidt tot een negatieve beoordeling van de toetsing van de veiligheid van de waterkering;
 - e. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;
 - f. als de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I in de periode van 1 oktober tot 1 april en langer dan een dag duurt, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in stormbestendige staat kan worden gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
- a. het object een functie heeft;

- b. het object zo wordt aangelegd dat deze niet kan vervormen of verzakken en voor zover nodig wordt gefundeerd;
- c. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
- d. materiaal en materieel niet worden opgeslagen op de waterkering;
- e. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.

Artikel 3.209 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.208, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een omschrijving van de functie van het object;
- c. een opgave van de afmetingen en de constructie van het object.

Toelichting

In deze paragraaf zijn regels opgenomen over het plaatsen van kleine objecten, zoals straatmeubilair (zitbankjes, prullenbakken, lantaarnpalen), trap, wegbewijzing, verkeersborden, informatieborden, kunstuitingen, meetapparatuur, (speel)toestellen, picknicktafels en zonnepanelen, in, op en in de buurt van waterkeringen. Het significant vergroten of verkleinen van een object valt ook hieronder. Omdat kleine objecten verplaatsbaar of eenvoudig demontabel zijn, kunnen ze worden verwijderd of verplaatst als dat noodzakelijk is. Bijvoorbeeld voor het uitvoeren van groot onderhoud of dijkverbetering. De aanleg van kleine objecten gaat desondanks gepaard met verschillende risico's. Die risico's hebben met name betrekking op beheer, onderhoud en erosie. Daarom is voor deze activiteit die plaatsvindt in beperkingengebied I of II van een primaire, regionale of overige waterkering een vergunningplicht gesteld.

Artikel 3.206, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap en onderhoudswerkzaamheden niet belemmeren

Het waterschap voert onderhoud vaak uit met behulp van groot materieel. Dit moet te allen tijde mogelijk blijven. Een circa 1 meter brede, verharde strook rondom een bankje bijvoorbeeld, kan voorkomen dat de inzet van extra (klein) materieel nodig is. Daarom stelt het waterschap de aanleg van verharding bij het kleine object in sommige gevallen verplicht via een maatwerkvoorschrift of vergunningvoorschrift.

Artikel 3.206, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

Met name bij ontgravingen ten behoeven van het aanleggen van kleine objecten kan de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. De initiatiefnemer dient zich hier bewust van te zijn en zo nodig maatregelen treffen om dit te voorkomen. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.206, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit meestal niet mogelijk, bijvoorbeeld als objecten worden aangelegd in de waterkering. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren

van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. En in tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.206, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – piping voorkomen

Piping is het verschijnsel dat tijdens hoogwater op het scheidingsvlak van een kleilaag en een zandpakket tunnels ontstaan waardoor zand van onder de waterkering wegspoelt. In de loop der tijd kan de tunnel uitgroeien richting de waterkant en kan er uiteindelijk een open verbinding ontstaan tussen de waterzijde en landzijde van de waterkering. Door uitspoeling van zand aan de landzijde van de waterkering wordt langzaam maar zeker de waterkering ondermijnd waardoor mogelijk verzakking zo niet doorbraak van de waterkering plaats kan vinden. Het moet worden voorkomen dat door het ontgraven van grond de weerstand tegen piping vermindert of dat bij aantasting van afdichtende kleilagen kwelstromen kunnen ontstaan waarbij het risico op piping wordt vergroot.

Artikel 3.207, eerste lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.207, eerste lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad. Afhankelijk van de situatie wordt in overleg met het waterschap bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen.

Artikel 3.207, derde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I van primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd

tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.207, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I regionale en overige waterkeringen

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.208, derde lid, onder b – beoordelingsregel – meer geschikte locatie

Niet waterkerende objecten (NWO's) in of nabij een waterkering zorgen in principe voor een afname van de sterkte en een toename van de kans van falen van de waterkering. Het waterschap wil daarom het liefst dat de activiteit niet in of nabij de waterkering wordt uitgevoerd vanwege de risico's voor de waterveiligheid, maar ook omdat kleine objecten een belemmering kunnen vormen bij eventuele dijkversterkingsopgaven. Om die reden beoordeelt het waterschap of er andere, meer geschikte locaties zijn om de activiteit uit te voeren.

Artikel 3.208, derde lid, onder c – beoordelingsregel – waterkerend vermogen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Afhankelijk van aard, omvang en locatie, kan de activiteit er onder meer toe leiden dat de volgende faalmechanismen kunnen optreden:

- de bekleding van de waterkering moeten worden verwijderd waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt;
- een aangrijpingspunt voor golfaanval of -overloop ontstaat. Kleine objecten kunnen zich manifesteren als 'aangrijpingspunt', waardoor golven ter plaatse breken in plaats van uitdempen. Een golfaanval leidt daardoor eerder tot erosie van de waterkering. Bij golfoverloop en bij hevige neerslag kan een klein object, zoals een paaltje of een trap, ook leiden tot erosie. Langs het kleine object ontstaat dan een meer geconcentreerde stroming.

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.208, derde lid, onder d – beoordelingsregel – geen negatieve beoordeling toetsing veiligheid

Het waterschap moet borgen dat de waterveiligheid voor de korte en lange termijn gegarandeerd is en blijft. Waterkeringen moeten door het waterschap periodiek worden getoetst. Bij de beoordeling van aanvragen voor activiteiten in en nabij waterkeringen moet daarom rekening gehouden worden met de toetsingscriteria voor het toetsen van waterkeringen, waarvoor in principe geldt dat een negatieve beoordeling moet worden voorkomen. Voor regionale en overige waterkeringen worden daarvoor leidraden van het STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) gebruikt en voor de primaire keringen geldt een landelijk wettelijk beoordelingsinstrumentarium.

Artikel 3.208, derde lid, onder e – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Een voorbeeld waarbij doorgaans geen sprake zal zijn van meerkosten die als buitenproportioneel worden beschouwd, is wanneer het waterschap bij het maaien van de waterkering in plaats van rechtdoor ergens omheen moet rijden. Dit kan immers leiden tot marginale toename van kosten voor het onderhoudsmaterieel. Een andere voorbeeld is dat overheadkosten voor het waterschap enigszins

kunnen toenemen in verband met het periodiek toetsen van objecten die zijn aangelegd in de waterkering. Een voorbeeld van kosten die door het waterschap doorgaans wel als buitenproportioneel worden beschouwd, zijn de meerkosten die ontstaan doordat het maaien van gras op een waterkering niet meer met groot materieel kan worden uitgevoerd door de aanwezigheid van een werk of object, waardoor het waterschap het maaien gedeeltelijk handmatig zou moeten uitvoeren. Eventueel te verwachten meerkosten voor het waterschap kunnen ook door de initiatiefnemer ondervangen worden door beheersmaatregelen te treffen, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van een verharding rondom een werk of object om handmatig maaien te voorkomen.

Artikel 3.208, derde lid, onder f – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen
Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder het kopje ‘Artikel 3.207, derde lid - algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I van primaire waterkering’. Aangezien een klein object vaak binnen een dag wordt aangelegd, zal het in praktijk niet regelmatig voorkomen dat het relevant is dat tijdens de werkzaamheden het werkterrein in passende of stormbestendige staat moet worden gebracht.

Artikel 3.208, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – klein object wordt voor zover nodig gefundeerd

Sommige objecten zijn zonder fundering niet stabiel, waardoor mogelijk holle ruimten in de ondergrond kunnen ontstaan.

Artikel 3.208, vierde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid
In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

§ 3.3.10 Oeververdedigingswerken, steigers, meerpalen, vlonders, remmingswerken, trailerhellingen en fauna-uitstapplaatsen

Artikel 3.210 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van oeververdedigingswerken, steigers, meerpalen, vlonders, remmingswerken, trailerhellingen en fauna-uitstapplaatsen in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.211 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.210, houden in elk geval in dat:

- a. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- b. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;

- c. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- d. piping wordt voorkomen;
- e. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- f. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd.

Artikel 3.212 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.210, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. deze werken zo worden aangelegd dat deze niet kunnen vervormen of verzakken en voor zover nodig worden gefundeerd;
 - c. materiaal en materieel niet worden opgeslagen op de waterkering;
 - d. bij het aanbrengen van bevestigingspalen, grondverdringende palen zonder verzwaarde voet worden gebruikt;
 - e. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.210, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktaalud, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving dat:
 - a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroeerde) grond;
 - b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. het profiel van de waterkering wordt afgewerkt zodat het aansluit op het profiel aan weerszijden van de ontgraving;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - e. in geval van grasbekleding, de grasmat wordt hersteld door het (terug)leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - f. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.210, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.210, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van

NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingsdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.

- 5 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.210, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.213 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.210, die plaatsvindt in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van de primaire waterkering en voor zover de activiteit het aanleggen van een steiger, vlonder, meerpaal, remmingswerk of fauna-uitstapplaats betreft in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.214 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.213, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. een ontwerptekening van het werk;
- b. een opgave van het te gebruiken materiaal, inclusief afmetingen.

Artikel 3.215 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.210, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering en, voor zover de activiteit het aanleggen van een oeververdedigingswerk of trailerhelling betreft, in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.211, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - d. het initiatief niet leidt tot een negatieve beoordeling van de toetsing van de veiligheid van de waterkering;
 - e. indien van toepassing, de constructie bestand is tegen (toekomstige) horizontale gronddruk;
 - f. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;

- g. als de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.

Artikel 3.216 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.215, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een ontwerptekening van het werk;
- c. een opgave van het te gebruiken materiaal, inclusief afmetingen.

Toelichting

In deze paragraaf zijn regels opgenomen over het aanleggen van steigers, remmingswerken, meerpalen, trailerhellingen, fauna-uitstapplaatsen en vlonders, die in, op en in de buurt van waterkeringen worden aangelegd of gewijzigd. De regels gelden ook voor het aanleggen van oeververdedigingswerken die in of op de waterkering worden aangelegd, voor zover het oeververdedigingswerken zijn die geen onderdeel uitmaken van de constructie van de waterkering. Voor oeververdedigingswerken, zijnde waterkerende kunstwerken, die onderdeel uitmaken van de constructie van de waterkering gelden de regels in de paragraaf voor het aanleggen van een waterkering.

Waterkeringen zijn er om ons tegen hoog water te beschermen. De veiligheid tegen overstroming staat voorop. De werken als bedoeld in deze paragraaf zijn geen waterkeringen en maken nimmer onderdeel uit van de constructie van de waterkering. Echter, om de veiligheid te waarborgen zijn goede regels voor het aanleggen en wijziging van deze werken niettemin van groot belang. Die regels hebben ook betrekking op het borgen van beheer en onderhoud van waterkeringen.

Gekozen is voor een meldingsplicht voor de werken die in beperkingengebied II of III van een primaire waterkering worden aangelegd of in beperkingengebied I of II van een regionale of overige waterkering, voor zover het gaat om doorgaans 'lichtere' werken, zoals steigers, vlonders en fauna-uitstapplaatsen. Dit omdat de waterveiligheidsrisico's voor deze werken in deze beperkingengebieden kleiner worden geacht. Voor de 'zwaardere' werken, zoals de trailerhellingen en oeververdedigingswerken geldt in beperkingengebied I en II van de regionale en overige waterkeringen een vergunningplicht. Daarnaast geldt de vergunningplicht voor al deze werken wanneer die in beperkingengebied I van de primaire waterkering worden aangelegd. Dit omdat de waterveiligheidsrisico's in deze beperkingengebieden voor deze werken groter zijn.

Bij het beoordelen van vergunningaanvragen vindt een belangenafweging plaats waarin de waterveiligheid voorop staat. Een randvoorwaarde is dat het beheer van de waterkering niet lijdt onder de aanwezigheid van deze werken. Beheer betreft alle activiteiten die nodig zijn om de waterkeringen op het vereiste veiligheidsniveau te houden, nu en in de toekomst. Hieronder vallen eventueel benodigde veiligheidsbeoordelingen, regelmatig terugkerende onderhoudswerken, dijkversterkingen, inspecties, schouw en bestrijding van muskusratten.

Artikel 3.211, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit meestal niet mogelijk, bijvoorbeeld als de in deze paragraaf bedoelde voorzieningen worden aangelegd in de waterkering. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook

de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. En in tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.211, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

Met name bij ontgravingen ten behoeven van de in deze paragraaf bedoelde werken kan de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. De initiatiefnemer dient zich hier bewust van te zijn en zo nodig maatregelen treffen om dit te voorkomen. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.211, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – piping voorkomen

Piping is het verschijnsel dat tijdens hoogwater op het scheidingsvlak van een kleilaag en een zandpakket tunnels ontstaan waardoor zand van onder de waterkering wegspoelt. In de loop der tijd kan de tunnel uitgroeien richting de waterkant en kan er uiteindelijk een open verbinding ontstaan tussen de waterzijde en landzijde van de waterkering. Door uitspoeling van zand aan de landzijde van de waterkering wordt langzaam maar zeker de waterkering ondermijnd waardoor mogelijk verzakking zo niet doorbraak van de waterkering plaats kan vinden. Het moet worden voorkomen dat door het ontgraven van grond de weerstand tegen piping vermindert of dat bij aantasting van afdichtende kleilagen kwelstromen kunnen ontstaan waarbij het risico op piping wordt vergroot.

Artikel 3.211, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – onderhoud door het waterschap mag niet belemmerd worden

De in deze paragraaf bedoelde werken kunnen het onderhoud belemmeren. Het waterschap voert onderhoud van waterkeringen die in eigendom zijn van het waterschap vaak uit met behulp van groot materieel. Dit moet mogelijk blijven.

Artikel 3.212, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – bepaalde werken worden voor zover nodig gefundeerd

Sommige van de in deze paragraaf bedoelde werken zijn zonder fundering niet stabiel, waardoor mogelijk holle ruimten in de ondergrond kunnen ontstaan.

Artikel 3.212, eerste lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – grondverdringende bevestigingspalen

Voor sommige van de in deze paragraaf bedoelde werken waarvoor bevestigingspalen worden gebruikt voor de constructie vereist het waterschap dat dit grondverdringende palen zijn. Die tasten de stabiliteit van het dijklichaam minder aan dan bijvoorbeeld palen met een verzwaarde voet. Verzwaarde paalvoeten leiden immers tot holle ruimtes rondom de palen.

Artikel 3.212, eerste lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het

waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.212, tweede lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.212, tweede lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad. Afhankelijk van de situatie kan in overleg met het waterschap worden bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmant, de erosiebestendigheid te garanderen.

Artikel 3.212, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.212, vijfde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II regionale en overige waterkeringen

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.215, derde lid, onder b – beoordelingsregel – meer geschikte locatie

Niet waterkerende objecten (NWO's) in of nabij een waterkering zorgen in principe voor een afname van de sterkte en een toename van de kans van falen van de waterkering. Het waterschap wil daarom het liefst dat de activiteit niet in of nabij de waterkering wordt uitgevoerd vanwege de risico's voor de waterveiligheid, maar ook omdat bepaalde voorzieningen een belemmering kunnen

vormen bij eventuele dijkversterkingsopgaven. Om die reden beoordeelt het waterschap of er andere, meer geschikte locaties zijn om de activiteit uit te voeren.

Artikel 3.215, derde lid, onder c – beoordelingsregel – waterkerend vermogen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Afhankelijk van aard, omvang en locatie, kan de activiteit er onder meer toe leiden dat de volgende faalmechanismen kunnen optreden:

- de stabiliteit van de waterkering wordt verminderd als gevolg van een ontgraving voor een trailerhelling of het aanbrengen van bevestigingspalen;
- waterstromen zich langs bevestigingspalen kunnen concentreren waardoor ter plaatse de erosiebestendigheid afneemt;
- de bekleding van de waterkering moet worden verwijderd waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt;
- een verminderde weerstand tegen piping of kwel ontstaat door het aanbrengen van bevestigingspalen.

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.215, derde lid, onder d – beoordelingsregel – geen negatieve beoordeling toetsing veiligheid

Het waterschap moet borgen dat de waterveiligheid voor de korte en lange termijn gegarandeerd is en blijft. Waterkeringen moeten door het waterschap periodiek worden getoetst. Bij de beoordeling van aanvragen voor activiteiten in en nabij waterkeringen moet daarom rekening gehouden worden met de toetsingscriteria voor het toetsen van waterkeringen, waarvoor in principe geldt dat een negatieve beoordeling moet worden voorkomen. Voor regionale en overige waterkeringen worden daarvoor leidraden van het STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) gebruikt en voor de primaire keringen geldt een landelijk wettelijk beoordelingsinstrumentarium.

Artikel 3.215, derde lid, onder e – beoordelingsregel – constructie moet bestand zijn tegen horizontale gronddruk

Sommige werken worden verankerd in de grond waardoor de constructie bestand moet zijn tegen horizontale gronddruk van de waterkering. Extra horizontale gronddruk kan bijvoorbeeld ontstaan door het extra gewicht van een toekomstige dijkversterking. Het waterschap beoordeelt, gelet op een eventuele toekomstige dijkversterking of, gezien het ontwerp van de constructie, de constructie voldoende bestand is tegen extra horizontale gronddruk. De initiatiefnemer moet er bijvoorbeeld voor zorgen dat hij grondverdringende palen toepast in de constructie die voldoende robuust is uitgevoerd.

Artikel 3.215, derde lid, onder f – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Een voorbeeld waarbij doorgaans geen sprake zal zijn van meerkosten die als buitenproportioneel worden beschouwd, is wanneer het waterschap bij het maaien van de waterkering in plaats van rechtdoor ergens omheen moet rijden. Dit kan immers leiden tot marginale toename van kosten voor het onderhoudsmaterieel. Een andere voorbeeld is dat overheadkosten voor het waterschap enigszins kunnen toenemen in verband met het periodiek toetsen van objecten die zijn aangelegd in de waterkering. Een voorbeeld van kosten die door het waterschap doorgaans wel als buitenproportioneel worden beschouwd, zijn de meerkosten die ontstaan doordat het maaien van

gras op een waterkering niet meer met groot materieel kan worden uitgevoerd door de aanwezigheid van een werk of object, waardoor het waterschap het maaien gedeeltelijk handmatig zou moeten uitvoeren. Eventueel te verwachten meerkosten voor het waterschap kunnen ook door de initiatiefnemer ondervangen worden door beheersmaatregelen te treffen, zoals bijvoorbeeld het aanleggen van een verharding rondom een werk of object om handmatig maaien te voorkomen.

Artikel 3.215, derde lid, onder g – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen
Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder ‘Artikel 3.212, vierde lid - algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkering’.

§ 3.3.11 Recreatie en evenementen

Artikel 3.217 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op recreatie en evenementen in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.218 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.217, houden in elk geval in dat:

- a. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt;
- b. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- c. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- d. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- e. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed.

Artikel 3.219 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.217, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering, geldt dat (rijwiel)voertuigen enkel zijn toegestaan op de daartoe ingerichte verharde wegen en paden.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.217, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering, geldt dat:
 - a. dieren zijn toegestaan, mits het hulp- en werkhonden betreffen;
 - b. dieren in de door het waterschap daartoe aangewezen gebieden zijn toegestaan, mits het huisdieren betreffen die zijn aangelijnd;
 - c. dieren zijn toegestaan tussen 15 november en 15 maart, mits het huisdieren betreffen die zijn aangelijnd.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.217, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktafsluiting, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. bereden dieren enkel zijn toegestaan op de verharde wegen en paden;
 - b. dieren zijn toegestaan, mits het huisdieren, hulp- of werkhonden betreffen, die zijn aangelijnd en de waterkering niet in opdracht van het waterschap wordt beweide.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.217, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in

beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktaalud, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:

- a. er niet gegraven wordt;
 - b. de bekleding van de waterkering zoveel mogelijk wordt ontzien;
 - c. het aanbrengen van voorwerpen in de waterkering tot een minimum wordt beperkt;
 - d. na afloop van de activiteit, indien nodig, het profiel en de bekleding van de waterkering wordt hersteld.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.217, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat er geen afval wordt achtergelaten.

Artikel 3.220 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.217, die een evenement betreft en plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat de activiteit plaatsvindt in het aangegeven tijdvak.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat als de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.
- 6 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het evenemententerrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 7 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het evenemententerrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.221 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.220, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. in afwijking van artikel 3.3, eerste lid, onder f, een situatietekening waarop de locatie van het evenement in beeld is gebracht;
- b. in afwijking van artikel 3.3, eerste lid, onder g, een omschrijving van het evenement.

Toelichting

In deze paragraaf is het recreatief gebruik van waterkeringen geregeld. Het waterschap staat open voor recreatie op en nabij waterkeringen zolang het functioneren, het beheer en onderhoud van de waterkering niet in het geding komt.

Voor recreatie zoals wandelen, fietsen en/of recreëren met dieren gelden de zorgplichten en algemene uitvoeringsregels. Met "dieren" wordt bedoeld: huisdieren, zoals honden, of bereden dieren, zoals paarden. Het verplaatsen van dieren, zoals vee, over de waterkering wordt met deze regels niet geborgd.

Voor georganiseerde recreatie (evenementen) zoals tochten, wedstrijden en festivals geldt een meldingsplicht omdat evenementen potentieel een hoger risico vormen voor aantasting van de waterkering. Denk aan evenementen waarvoor kramen, masten en hekken nodig zijn, maar ook aan de toestroom van bezoekers en voertuigen. In de algemene uitvoeringsregels zijn duidelijke voorschriften opgenomen ter bescherming van de waterkering. Vanwege de meldingsplicht is het waterschap op de hoogte van het plaatsvinden van een evenement en kan het waar nodig toezicht houden en een maatwerkvoorschrift opleggen.

Artikel 3.218, aanhef en onder a en b – specifieke zorgplicht – bereikbaarheid voor het onderhoud van de waterkering niet belemmeren

Het waterschap moet er te allen tijde bij kunnen om de waterkering te kunnen onderhouden. Recreatie en evenementen zijn daarom ondergeschikt aan het onderhoud van de waterkering.

Artikel 3.218, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.218, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – erosiebestendig blijven van de waterkering

Door recreatie en evenementen kan de bekleding van de waterkering worden beschadigd, met name indien sprake is van een grasbekleding. Dit dient voorkomen te worden. Een goede grasmat is immers essentieel voor het goed functioneren van een waterkering. Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit niet altijd mogelijk, bijvoorbeeld als evenementen plaatsvinden op de waterkering waarbij tenten worden geplaatst. Wel wordt hier bedoeld dat recreanten schade aan de bekleding zoveel mogelijk voorkomen. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. En in tijden van slecht weer dienen maatregelen te worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.219, eerste lid – algemene uitvoeringsregel – (rijwiel)voertuigen op de waterkering

Vervoermiddelen die zich over het land verplaatsen zijn buiten de verharde delen van de waterkering niet toegestaan omdat ze de bekleding van de waterkering kunnen beschadigen. Voor het gebruik van de verharde delen op de primaire waterkering geldt dat er vaak een (privaatrechtelijke) toestemming van het waterschap nodig is om de waterkering te betreden.

Artikel 3.219, tweede lid – algemene uitvoeringsregel – recreëren met huisdieren op de primaire waterkering

In beperkingengebied I van primaire waterkeringen gelden specifieke regels voor het recreëren met huisdieren, zoals honden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen huisdieren, hulp- en werkhonden (zoals blindengeleide honden en politiehonden). Er is onderscheid gemaakt tussen het toestaan van huisdieren gedurende het gehele jaar op de locaties die het waterschap aanwijst en de huisdieren die enkel buiten het beweidingseizoen (tussen 15 maart en 15 november) zijn toegestaan. Immers, als er beweiding plaatsvindt door middel van schapen in het kader van beheer en onderhoud van de waterkering, zijn huisdieren niet toegestaan op de waterkering vanwege het risico op verstoring van de kudde en daarmee belemmering van het onderhoud. Het waterschap stelt aanlijning verplicht om schade aan de waterkering te voorkomen, bijvoorbeeld doordat honden in de waterkering kunnen gaan graven. Deze regels zal het waterschap inzichtelijk maken door middel van bebording.

Artikel 3.219, derde lid – algemene uitvoeringsregel – recreëren met dieren op de regionale en overige waterkering

Voor de regionale en overige waterkeringen geldt dat het recreëren met dieren is toegestaan, voor zover bereden dieren enkel op verharde wegen en paden worden getolereerd. Voor huisdieren, hulp- en werkhonden geldt dat ze aangeliend moeten worden en dat de waterkering niet wordt beweide door schapen in opdracht van het waterschap in het kader van het beheer en onderhoud van de waterkering. Het waterschap stelt aanlijning verplicht om schade aan de waterkering te voorkomen, bijvoorbeeld doordat honden in de waterkering kunnen gaan graven. Deze regels zal het waterschap op sommige locaties inzichtelijk maken door middel van bebording.

Artikel 3.219, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – niet graven, zo min mogelijk voorwerpen en herstel van profiel en bekleding

Onder voorwerpen wordt onder meer verstaan: paaltjes, stokken, bebording en tentharingen. Het waterschap staat ontgravingen ten behoeve van recreatie niet toe. Ook het plaatsen van voorwerpen moet tot een minimum worden beperkt zodat de bekleding zo min mogelijk wordt aangetast. Mocht het profiel en de bekleding toch zijn aangetast, dat wil zeggen dat er schade is ontstaan aan de waterkering, dan dienen het profiel en de bekleding zoveel mogelijk hersteld te worden.

Artikel 3.220, vijfde lid – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid bij evenementen

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.220, zesde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het evenemententerrein zo snel

mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen, zoals tenten, niet kunnen wegspoelen en wegwaaien.

Artikel 3.220, zevende lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II regionale en overige waterkering

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

§ 3.3.12 Waterkering, waterkerende kunstwerken of waterkering ondersteunende werken

Artikel 3.222 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een waterkering, waterkerende kunstwerken of waterkering ondersteunende werken in beperkingengebied A van het beheergebied van het waterschap.

Artikel 3.223 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.222, houden in elk geval in dat:

- a. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- b. de bekleding van de waterkering erosiebestendig is of blijft;
- c. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- d. de grondwaterspanning niet buitensporig toeneemt door verhoging van de stand van het grondwater of door overdruk in het grondwater;
- e. er geen onaanvaardbare vervorming of zetting van omliggende gronden optreedt;
- f. werkzaamheden door of namens het waterschap niet worden belemmerd;
- g. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap wordt geborgd of niet wordt belemmerd;
- h. de afwatering van de waterkering wordt geborgd of niet wordt belemmerd.

Artikel 3.224 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.222.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.223, niet geschonden worden;
 - b. het waterkerend vermogen van bestaande waterkeringen niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - c. de waterkering gedurende de levensduur over voldoende waterkerend vermogen beschikt, wat onder meer inhoudt dat:
 - 1°. de kruin voldoende hoog is;
 - 2°. de waterkering voldoende overhoogte heeft;
 - 3°. de waterkering voldoende waterdicht is;
 - 4°. de stabiliteit geborgd is;
 - 5°. de weerstand tegen belasting door voertuigen van het waterschap voldoende is;
 - 6°. indien van toepassing, de waterkering voldoende bestand is tegen bodembeweging;
 - 7°. de bekleding van de waterkering voldoende erosiebestendig is; en

- 8°. de waterkering efficiënt en effectief te beheren en te onderhouden is.
 - d. een door het waterschap te onderhouden waterkering geschikt is voor voertuigen van het waterschap;
 - e. een ten gevolge van de activiteit te wijzigen begrenzing van de beperkingengebieden niet tot onacceptabele situaties leidt;
 - f. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;
 - g. als de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
- a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. materiaal en materieel niet worden opgeslagen op bestaande waterkeringen;
 - c. de grond onder een nieuwe waterkering wordt ontdaan van puin, hout, stronken, explosieven en vuil tot een diepte van 1 meter beneden het maaiveld;
 - d. toe te passen grond, mits geschikt, wordt aangebracht in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot een proctordichtheid van minimaal 97%;
 - e. wanneer een nieuwe waterkering wordt aangesloten op een bestaande waterkering:
 - 1°. ingeval van grasbekleding op het aansluitpunt van de bestaande waterkering, deze wordt verwijderd, waarna deze plek wordt gefreesd;
 - 2°. bij het aansluitpunt van de bestaande waterkering, inkassing wordt toegepast;
 - 3°. het profiel van de waterkering gradueel wordt afgewerkt zodat het aansluit op het profiel van de bestaande waterkering;
 - 4°. de bekleding van bestaande waterkeringen wordt hersteld;
 - 5°. in geval van grasbekleding, de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel en een geschikt weefseldoek wordt aangebracht als de grasbekleding tussen 1 oktober en 1 april nog onvoldoende erosiebestendig is;
 - 6°. direct na afronding van de activiteit en ingeval van onvoorziene nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.
 - f. een te vervangen waterkering pas verwijderd wordt als de nieuwe waterkering gereed is;
 - g. tenminste 14 dagen voorafgaand aan de oplevering van een nieuwe waterkering contact wordt opgenomen met het waterschap;
 - h. tenminste 14 dagen voorafgaand aan verwijdering van een waterkering contact wordt opgenomen met het waterschap.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 6 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als

de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.

- 7 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 8 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.225 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.224, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. een omschrijving van de fases van uitvoering;
- b. een situatietekening waarop de afmetingen van het werk in beeld zijn gebracht;
- c. een tekening of tekeningen van het ontwerp van de nieuwe of te wijzigen waterkering en informatie over het toe te passen materiaal;
- d. een toelichting op het ontwerp waaruit blijkt dat het waterkerende vermogen van de nieuwe of te wijzigen waterkering voldoet en er geen onaanvaardbare vervorming en zetting van omliggende gronden kunnen optreden.

Toelichting

In deze paragraaf zijn regels opgenomen over het aanleggen van en het significant wijzigen van (bestaande) waterkeringen. Het significant wijzigen houdt onder meer in het vervangen, verleggen, versterken en reconstrueren van bestaande waterkeringen (bijvoorbeeld verflauwen van taluds) en/of de ondersteunende (kunst)werken.

Waterkeringen zijn kunstmatige hoogten of (delen van) natuurlijke hoogten met een waterkerende functie. De constructie betreft meestal een grondlichaam en soms een harde constructie zoals een damwand of een combinatie van beide. Bij waterkeringen wordt onderscheid gemaakt tussen primaire waterkeringen (hoofdwaterkeringen van buitenwater) en niet primaire waterkeringen waaronder de regionale en overige waterkeringen.

Daarnaast gelden de regels ook voor waterkerende kunstwerken die geheel of ten dele als waterkering fungeren, zoals sluizen, gemalen en coupures en voor werken die ondersteunend zijn voor de waterveiligheid van de waterkeringen, zoals schermdijken en strekdammen/geleidedammen/havendammen.

Deze regels zien meestal op bestaande waterkeringen. In sommige gevallen worden nieuwe waterkeringen aangelegd. Nieuwe waterkeringen worden bijvoorbeeld aangelegd bij realisatie van een bergingsgebied of een insteekhaven. De regels zien echter niet op tijdelijke vervangende waterkeringen die worden aangelegd als beheersmaatregel bij activiteiten die zien op de aanleg van bepaalde werken in de waterkering, ter borging van het waterkerend vermogen van de waterkering ten tijde van de uitvoering van de activiteit.

Als damwanden onderdeel zijn van de waterkering, kan ook de paragraaf van toepassing zijn over oeververdedigingswerken die in of nabij oppervlaktewaterlichamen worden aangelegd. Voor waterkerende kunstwerken is ook de paragraaf van toepassing over bouwwerken op of nabij waterkeringen. Daarnaast kan ook de paragraaf met regels voor bouwwerken in of nabij oppervlaktewaterlichamen aan de orde zijn.

Gekozen is voor een vergunningenstelsel voor alle categorieën waterkering. Waterkeringen zijn van groot algemeen belang omdat zij het eerste en belangrijkste obstakel vormen tegen overstromingen. Om die reden wil het waterschap betrokken zijn bij het gehele proces van totstandkoming of wijziging van een waterkering. Een stelsel van vergunningen voorziet hierin.

Artikel 3.223, aanhef en onder a – borgen stabiliteit van de waterkering

De activiteit kan een negatieve invloed hebben op de stabiliteit van de waterkering, bijvoorbeeld bij een forse toename van de bovenbelasting, veroorzaakt door materieel of materiaal (toepassen van grond). Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.223, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit onmogelijk. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat een nieuwe waterkering of aan te passen waterkering een erosiebestendige bekleding krijgt en dat er in tijden van slecht weer maatregelen worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek). Ook dient de initiatiefnemer ervoor te zorgen dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bestaande bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt.

Artikel 3.223, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – grondwaterspanning

Het aanleggen van een waterkering kan als gevolg van grondaanvullingen resulteren in een verandering van de grondwaterspanning direct onder dan wel nabij de werkzaamheden. Na verloop van tijd komt de waterspanning weer tot het oorspronkelijke niveau. De wisseling van grondwaterspanning heeft dan tijdelijk geleid tot negatieve invloed op de stabiliteit van de waterkering. Ingeval van een extreme toename van de grondwaterspanning kan de stabiliteit van de waterkering (tijdelijk) in het geding komen. Om dat te voorkomen kan het nodig zijn dat grondophoging of grondafraving gefaseerd in lagen plaatsvindt, afhankelijk van het type ondergrond en de omvang van de activiteit. Daarnaast kan het nodig zijn om de stabiliteit van de waterkering tijdens de uitvoering te monitoren. Dit kan aan de hand van het gebruik van peilbuizen en/of waterspanningsmeters dan wel inzet van meetapparatuur waarmee eventuele vervorming van de waterkering wordt gesignaleerd. Hiertoe kan het waterschap een maatwerkvoorschrift opleggen of een specifiek vergunningvoorschrift over opnemen.

Artikel 3.223, aanhef en onder e – specifieke zorgplicht – geen onaanvaardbare vervorming of zetting omliggende gronden

In sommige gevallen, met name als de ondergrond minder draagkrachtige lagen bevat, kan het nodig zijn dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat er bijvoorbeeld bij een ophoging van het maaiveld of een bestaande waterkering, dit niet tot onaanvaardbare vervorming of zetting van omliggende gronden leidt. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn dat hiernaar onderzoek wordt gedaan voorafgaand aan de

uitvoering van de activiteit. Dit onderzoek kan leiden tot een ander alternatief ontwerp van de waterkering of in voorkomende gevallen tot beheersmaatregelen die bij de uitvoering toegepast moeten worden om onaanvaardbare vervorming of zetting van omliggende gronden te voorkomen.

Artikel 3.223, aanhef en g – specifieke zorgplicht – bereikbaarheid van beperkingengebieden

Zowel voor de aanleg van nieuwe waterkeringen of de aanpassing van bestaande keringen zal de initiatiefnemer moeten borgen dat de waterkering te allen tijde bereikbaar is voor de inspectie van de waterkering.

Artikel 3.223, aanhef en onder h – specifieke zorgplicht – afwatering niet belemmeren

De initiatiefnemer moet ervoor zorgen dat bij het opbrengen van grond de afwatering niet wordt belemmerd. Dit betekent dat er te allen tijde rekening gehouden dient te worden met de afvoer van hemelwater van de waterkering naar bijvoorbeeld het oppervlaktewatersysteem. Het hemelwater kan bijvoorbeeld afgevoerd worden via ontwateringsgreppels.

Artikel 3.224, derde lid, onder b – beoordelingsregel – waterkerend vermogen bestaande waterkeringen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van bestaande waterkeringen, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Het waterkerend vermogen van een bestaande waterkering kan, afhankelijk van aard, omvang en locatie, als gevolg van deze activiteit negatief worden beïnvloed. Met deze beoordelingsregel wordt getoetst of een bestaand tracé gedurende de geplande uitvoering van deze activiteit zijn waterkerend vermogen in voldoende mate behoudt. Hiertoe wordt onder meer beoordeeld:

- de stabiliteit van de waterkering: bijvoorbeeld vanwege ontgravingen ter plaatse van de aansluiting van een nieuw waterkeringstracé op een bestaande waterkering of vanwege een te hoge verkeersbelasting door werkverkeer tijdens de uitvoering. Ingeval van ophoging van een bestaande waterkering kan verweking van de ondergrond van de waterkering plaatsvinden als de ontwatering van de grond van de waterkering niet goed geborgd is;
- de erosiebestendigheid van de waterkering: vanwege de uitvoering kan het nodig zijn een deel van de bestaande bekleding te verwijderen waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt. Veelal dienen passende maatregelen te worden toegepast om voldoende bescherming te bieden tegen het eroderen van de waterkering;
- een verminderde weerstand tegen piping of kwel (minder waterdichtheid) kan bijvoorbeeld ontstaan als grondmassa's (tijdelijk) verplaatst worden en hiermee de kwelweglengte wordt verkleind.

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de bestaande waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.224, derde lid, onder c – beoordelingsregel – waterkerend vermogen nieuwe en gewijzigde waterkering

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van een nieuwe of te wijzigen waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Een nieuwe of gewijzigde waterkering moet gedurende de levensduur over voldoende waterkerend vermogen beschikken. Bij het toetsen van ontwerpen van nieuwe waterkeringen wordt vooruit gekeken. Daarom moet bij het ontwerp rekening worden gehouden met (in meer of mindere mate moeilijk te kwantificeren) onzekere aspecten als klimaatverandering, degradatie, veroudering en zettingen binnen de gekozen ontwerplevensduur. Het waterschap toetst deze aspecten op meerdere punten, zoals:

- kruinhoogte: deze moet voldoen aan de normen opgenomen in de regelingen van rijk en provincie;

- overdimensionering: in geval van een grondlichaam moet de aanleghoogte zodanig zijn dat het profiel gedurende de beoogde levensduur (na zettingen), dat is doorgaans 50 jaar, boven het leggerprofiel blijft. De inschatting van de zettingssnelheid kan worden bepaald met een zettingsberekening op basis van lokaal grondonderzoek. Mogelijk is de paragraaf met regels voor het uitvoeren van grondboringen ook van toepassing;
- voldoende waterdicht: de top laag, doorgaans bestaande uit een kleidek, dient voldoende dik te zijn;
- robuuste taluds (voorkomen afschuiving): daarvoor zullen minimale profielafmetingen van de waterkering toegepast moeten worden;
- weerstand belasting voertuigen van het waterschap: in verband met beheer en onderhoud is het van belang dat de waterkering geschikt is voor voertuigen van het waterschap. Bij het waterschap kan worden nagevraagd waar en met welke voertuigen de waterkering wordt onderhouden en geïnspecteerd;
- voldoende bestand tegen bodembeweging: in grote delen van het beheergebied van het waterschap zijn grote risico's op bodembeweging (aardbevingen en bovengemiddelde bodemdaling door gaswinning).

Artikel 3.224, derde lid, onder d – beoordelingsregel – waterkering geschikt voor voertuigen waterschap

Het waterschap zal beoordelen of een te wijzigen waterkering of nieuwe waterkering die door het waterschap onderhouden wordt, geschikt is voor voertuigen van het waterschap. Dit betekent dat het waterschap toetst of er voldoende ruimte is voor voertuigen en of de ruimte die beschikbaar is voldoende draagkracht heeft. Een kruinbreedte van tenminste 4 meter breed wordt als voldoende geschikt geacht.

Artikel 3.224, derde lid, onder e – beoordelingsregel – gewijzigde ligging beperkingengebieden

Het waterschap wijst in deze Waterschapsverordening de beperkingengebieden aan waar regels gelden om de waterkering te beschermen. Bij het aanleggen en wijzigen van waterkeringen kunnen beperkingengebieden ontstaan en veranderen. Bij de beoordeling van een aanvraag toetst het waterschap daarom vooraf of de activiteit geen problemen oplevert in relatie tot de ligging en begrenzing van huidige en toekomstige beperkingengebieden.

Artikel 3.224, derde lid, onder f – beoordelingsregel – buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor waterkeringen moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van de waterkering zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes, bijvoorbeeld wanneer waterkerende kunstwerken of harde constructies als waterkering worden toegepast, kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Een waterkering moet zo zijn ontworpen dat tijdens de geplande levensduur geen ingrijpende of kostbare aanpassingen noodzakelijk zijn. Zo moeten keringen in de vorm van grondlichamen overgedimensioneerd zijn en moeten stalen damwanden als constructief onderdeel van waterkeringen in voldoende mate tegen corrosie bestand zijn.

De voorkeur gaat er naar uit om - waar dat mogelijk is - een groene waterkering te realiseren. Een groene waterkering (grondlichaam, grotendeels bekleed met gras) is namelijk het meest duurzaam en is tegen de laagst mogelijke kosten te beheren. Onder omstandigheden kan de keuze voor een

ander type waterkering dan een groene leiden tot buitenproportionele meerkosten. Een groene waterkering wordt bij voorkeur zo ontworpen dat deze tenminste 50 jaar voldoet aan het minimaal benodigde profiel. Voor waterkerende kunstwerken en harde waterkerende constructies wordt bij voorkeur uitgegaan van een ontwerplevensduur van tenminste 100 jaar.

Als initiatieven, waarbij het waterschap vanuit zijn kerntaken geen belang heeft, leiden tot meerkosten voor het beheer en onderhoud van de waterkering, dan kunnen deze meerkosten als buitenproportioneel worden beoordeeld. Zo is het bijvoorbeeld niet zonder meer toegestaan om het tracé van een waterkering te verleggen voor een ander belang dan dat van het waterschap als dit leidt tot verlenging van de waterkering. Verlenging leidt namelijk tot een toename van de beheer- en onderhoudskosten voor het waterschap.

Artikel 3.224, derde lid, onder g – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen
Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in stormbestendige staat brengen is hieronder toegelicht onder ‘Artikel 3.224, zevende lid - algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkering’.

Artikel 3.224, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – verdichten van grond
Bij het toepassen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot een proctordichtheid van minimaal 97%. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.224, vierde lid, onder e, 5^e. – algemene uitvoeringsregel – graszaad en weefseldoek
De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad en weefseldoek. Afhankelijk van de situatie wordt in overleg met het waterschap bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen. De periode tussen 1 oktober en 1 april is gekozen omdat de grasmat dan niet voldoende tot ontwikkeling kan komen waardoor de waterkering onvoldoende erosiebestendig is.

Artikel 3.224, onder f, g en h – algemene uitvoeringsregel – verwijderen van een vervangen waterkering, gereedmelding nieuwe waterkering en melding verwijdering vervangen waterkering
Het waterschap beoordeelt nieuwe waterkeringen voordat ze in gebruik en in beheer worden genomen. Daarom moet ruim voor het gereed zijn van het werk contact worden opgenomen met het waterschap. Een vervangen waterkering mag pas verwijderd worden als het waterschap groen licht heeft gegeven. Het waterschap controleert of de nieuw aangelegde waterkering voldoet aan het bij de aanvraag overgelegde ontwerp en/of is voldaan aan de in deze paragraaf opgenomen

voorschriften. Het waterschap kan naar aanleiding van een opleveringscontrole aanwijzingen geven voor de ingebruikname.

Artikel 3.224, zesde lid – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in passende of stormbestendige staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.224, zevende lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.224, achtste lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II regionale en overige waterkering

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

§ 3.3.13 Wegen en paden

Artikel 3.226 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van wegen en paden in beperkingengebied I, in beperkingengebied II en in beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.227 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.226, houden in elk geval in dat:

- a. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- b. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- c. de afwatering van de waterkering niet belemmerd wordt;
- d. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- e. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- f. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.228 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.226, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktafsluit, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving langs de weg of het pad dat:
 - a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond;
 - b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. het profiel van de waterkering wordt afgewerkt zodat het aansluit op het profiel aan weerszijden van de ontgraving;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - e. in geval van grasbekleding, de grasmat wordt hersteld door het (terug)leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - f. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.226, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.226, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.226, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.229 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.226, die plaatsvindt in beperkingengebied III van een primaire waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.230 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.229, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. een opgave van de afmetingen van de weg of het pad;
- b. een dwarsprofieltekening van de weg of het pad waarop de eventuele fundering is aangegeven en een opgave van de te gebruiken materialen voor de constructie van de weg of het pad;
- c. een opgave van de verwachte effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen waaruit blijkt dat het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.231 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.226, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.227, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit niet buiten de in het eerste lid bedoelde beperkingengebieden kan plaatsvinden;
 - c. het waterkerende vermogen van de waterkering door de aanleg en het beoogde gebruik van de weg of het pad niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - d. het initiatief niet leidt tot een negatieve beoordeling van de toetsing van de veiligheid van de waterkering;
 - e. de weg of het pad geschikt is voor voertuigen van het waterschap;
 - f. beheersmaatregelen worden getroffen ter voorkoming van te zware belasting van de weg of het pad;
 - g. voor het waterschap geen buitenproportionele meerkosten ontstaan;
 - h. als de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. materiaal en materieel niet worden opgeslagen op de waterkering;
 - c. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.

Artikel 3.232 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.231, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. de reden waarom de activiteit niet buiten de beperkingengebieden kan plaatsvinden;
- b. een opgave van de afmetingen van de weg of het pad;
- c. een dwarsprofieltekening van de weg of het pad waarop de eventuele fundering is aangegeven en een opgave van de te gebruiken materialen voor de constructie van de weg of het pad;

- d. een opgave van het voorziene gebruik en de maximale belasting van de weg of het pad;
- e. een opgave van de voorziene beheersmaatregelen ter voorkoming van te zware belasting van de weg of het pad.

Toelichting

In deze paragraaf zijn regels opgenomen voor het aanleggen van wegen en paden in, op en nabij waterkeringen. Het significant wijzigen (vergroten, verkleinen of andere type bekleding) van een weg of een pad valt hier ook onder. Onder paden of wegen wordt verstaan een voor het verkeer geschikt gemaakte strook grond. Hieronder vallen onverharde wegen, half verharde wegen en verharde wegen. Voorbeelden van wegen en paden zijn asfaltwegen, klinkerwegen en schelpenpaden die voor meerdere doeleinden gebruikt kunnen worden zoals wandelen, fietsen en gemotoriseerd verkeer. Dit zijn vaak wegen en paden die door wegbeheerders worden aangelegd.

Wegen en paden die bij primaire waterkeringen worden aangelegd, zullen vaak als onderhoudsweg of onderhoudspad door het waterschap worden gebruikt. Ook zullen in enkele gevallen die wegen en paden voor recreatieve doeleinden kunnen worden gebruikt. Dit laatste geldt ook voor de wegen en paden die bij regionale of overige waterkeringen worden aangelegd. Daarnaast zullen die wegen en paden veelal gebruikt worden voor ontsluitingsdoeleinden.

De keuze voor zorgplichten, algemene uitvoeringsregels, meldingsplicht en vergunningplicht is gemaakt met het oog op de waterveiligheidsbelangen die ter plaatse gelden. Hoe zwaarder de belangen, hoe strenger het regime. Zo gelden de strengste regels in, op en vlakbij waterkeringen.

Artikel 3.227, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Om de waterkering te beschermen tegen erosie (uitspoeling) is deze doorgaans bekleed, bijvoorbeeld met een kleidek dat is voorzien van een leeflaag waarop een goed doorwortelde grasmat wordt onderhouden. Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit onmogelijk. De initiatiefnemer dient echter wel ervoor te zorgen dat de bekleding van de waterkering aan weerszijden van de weg of het pad erosiebestendig blijft. Ingeval de initiatiefnemer een verharde weg wenst aan te leggen, dan wordt die (harde) bekleding als erosiebestendig beschouwd. Onverharde wegen op waterkeringen kunnen over het algemeen niet worden toegestaan omdat de bekleding van de onverharde weg niet erosiebestendig is.

Artikel 3.227, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

De activiteit kan een negatieve invloed hebben op de stabiliteit van de waterkering, bijvoorbeeld door het afgraven van grond ten behoeve van de fundering van de weg of het pad. Ook kan bij een forse toename van de bovenbelasting, veroorzaakt door materieel, materiaal of belasting van de weg of het pad, de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. Initiatiefnemers dienen zich daarvan bewust te zijn en indien nodig beheersmaatregelen te treffen. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.227, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – afwatering waterkering borgen

De initiatiefnemer moet ervoor zorgen dat een weg of een pad zodanig wordt aangelegd dat de afwatering van de waterkering is geborgd. Er mogen dus geen regenplassen op het wegdek of tussen de weg en de waterkering blijven staan. Als water niet goed kan worden afgevoerd, kan de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. Om problemen met de afwatering te voorkomen, kunnen bijvoorbeeld wegen en paden die langs de waterkering worden voorzien op één oor worden aangelegd (er mogen geen laagten ontstaan tussen de weg of het pad en de waterkering).

Artikel 3.227, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – functioneren kunstwerken niet negatief beïnvloeden

Ingeval de weg of het pad een kunstwerk, zoals inlaten of lozingsvoorzieningen, kruist, dient de initiatiefnemer ervoor te zorgen dat de werking van deze kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed. Wanneer negatieve beïnvloeding kan worden verwacht, dient de initiatiefnemer in het ontwerp van de weg of het pad beheersmaatregelen op te nemen.

Artikel 3.227, aanhef en onder f – specifieke zorgplicht – bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap

Wegen en paden op een waterkering kunnen het beheer bemoeilijken. Hoewel de bereikbaarheid in principe beter wordt, is het door een weg of pad soms moeilijker om de volledige staat van waterkeringen te controleren en op schade te inspecteren, aangezien de weg of het pad een deel van de waterkering afdekt. Bepaalde vormen van onderhoud kunnen daarnaast belemmerd worden door het verkeer. Wegen en paden moeten geschikt zijn voor onderhoudsvoertuigen van het waterschap.

Artikel 3.228, eerste lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.228, eerste lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad. Afhankelijk van de situatie kan in overleg met het waterschap worden bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen.

Artikel 3.228, derde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen worden gedicht. Ook moet de waterkering, vanwege regenval en golven, worden beschermd tegen uitspoeling. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.228, vierde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II regionale en overige waterkering

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.231, derde lid, onder b – beoordelingsregel – meer geschikte locatie

Niet waterkerende objecten (NWO's) in of nabij een waterkering zorgen in principe voor een afname van de sterkte en een toename van de kans van falen van de waterkering. Het waterschap wil daarom het liefst dat de activiteit niet in of nabij de waterkering wordt uitgevoerd vanwege de risico's voor de waterveiligheid, maar ook omdat wegen en paden mogelijk een belemmering kunnen vormen bij eventuele dijkversterkingsopgaven. Om die reden beoordeelt het waterschap of er andere, meer geschikte locaties zijn om de activiteit uit te voeren, tenzij het wegen en paden zijn die door het waterschap gebruikt worden voor onderhoud en inspectie van de waterkering.

Artikel 3.231, derde lid, onder c – beoordelingsregel – waterkerend vermogen

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Afhankelijk van aard, omvang en locatie, kan de activiteit er onder meer toe leiden dat de volgende faalmechanismen kunnen optreden:

- afschuiving, zetting of een hoogtetekort ter plaatse van de kruin, bijvoorbeeld vanwege een te hoge verkeersbelasting. Hierdoor kan de waterkering instabiel worden (macrostabiliteit) of door water overspoelt worden (golfoverslag of overloop);
- verweking van de waterkering als hemelwater niet goed kan worden afgevoerd (macrostabiliteit);
- de bekleding van de waterkering (bijvoorbeeld de grasmat direct naast een verharding) kan worden beschadigd, waardoor erosie ontstaat;
- tijdens de aanleg van de weg of het pad, de bekleding van de waterkering moeten worden verwijderd waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt;
- een verminderde weerstand tegen kwel ontstaat (minder waterdichtheid), bijvoorbeeld als de fundering van de weg of het pad waterdoorlatend is.

Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht. Effecten op de stabiliteit van waterkeringen worden beoordeeld voor zowel de aanlegfase als voor de gebruiksfase (inclusief verkeersbelasting en rekening houdend met eventuele verkeersdrempels en andere snelheid reducerende maatregelen). De beoordeling van de effecten op verminderde weerstand tegen kwel kan er toe leiden dat het waterschap een voorschrift opneemt waarin wordt gesteld dat langs een weg of pad op de kruin of op de buitenzijde van een niet met klei beklede waterkering, een kleikist wordt aangelegd. Een kleikist is een dikke kleilaag (minimaal 0,5 m dik) die aan de hoogwaterzijde van het cunet van het pad of de weg wordt aangelegd om de waterkering waterdicht te maken. Bij het aanleggen van wegen en paden kan dit nodig zijn omdat voorkomen moet worden dat water door de fundering (zandbed) van de weg eenvoudig de binnenzijde van de waterkering kan bereiken waardoor kwel of verweking kan ontstaan.

Specifiek voor wegen en paden in beperkingengebied I wordt beoordeeld of de bekleding bestand is tegen golven. Dit geldt ook bij de overgang tussen de weg of het pad met de bekleding van de waterkering. Met betrekking tot kwel geldt dat bij (half)verharde wegen op waterkeringen de doorlatendheid van de kering toe kan nemen door het zakken van de relatief poreuze funderingsconstructie (veelal zand bij een open bestrating en puin bij een gesloten verharding).

Artikel 3.231, derde lid, onder d – beoordelingsregel – geen negatieve beoordeling toetsing veiligheid

Het waterschap moet borgen dat de waterveiligheid voor de korte en lange termijn gegarandeerd is en blijft. Waterkeringen moeten door het waterschap periodiek worden getoetst. Bij de beoordeling van aanvragen voor activiteiten in en nabij waterkeringen moet daarom rekening gehouden worden met de toetsingscriteria voor het toetsen van waterkeringen, waarvoor in principe geldt dat een negatieve beoordeling moet worden voorkomen. Voor regionale en overige waterkeringen worden daarvoor leidraden van het STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) gebruikt en voor de primaire keringen geldt een landelijk wettelijk beoordelingsinstrumentarium.

Artikel 3.231, derde lid, onder e – beoordelingsregel – weg of pad geschikt voor voertuigen van waterschap

In verband met beheer en onderhoud, waaronder inspectiewerkzaamheden, is het van belang dat wegen en paden geschikt zijn voor voertuigen van het waterschap. Bij het waterschap kan worden nagevraagd welke voertuigen ter plaatse worden gebruikt.

Artikel 3.231, derde lid, onder f – beoordelingsregel – beheersmaatregelen treffen ter voorkoming van overbelasting

Het waterschap toetst of de initiatiefnemer beheersmaatregelen treft ter voorkoming van overbelasting van de weg. Voorbeelden van beheersmaatregelen zijn het plaatsen van verkeersborden met de maximaal toelaatbare verkeersbelasting en het aanleggen van versmallingen.

Artikel 3.231, derde lid, onder g – beoordelingsregel – geen buitenproportionele meerkosten

De activiteit mag niet tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap leiden. Dit betekent in principe dat een activiteit niet leidt tot meerkosten voor het waterschap, maar dat enige meerkosten, die doorgaans niet substantieel van aard zijn, toegestaan kunnen worden. De beoordeling is maatwerk. Of er sprake is van buitenproportionele meerkosten hangt af van verschillende omstandigheden, zoals de omvang van het werk, de aard van het werk, de locatie van het werk en het op die locatie betreffende beheer en onderhoud dat plaatsvindt. Ontwerpkeuzes voor wegen en paden moeten zo gemaakt worden dat beheer en onderhoud van de waterkering voor nu en in de toekomst zo kostenefficiënt mogelijk kunnen plaatsvinden. Bepaalde ontwerpkeuzes kunnen namelijk leiden tot buitenproportionele meerkosten voor het waterschap.

Artikel 3.231, derde lid, onder h – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen

Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder 'Artikel 3.228, derde lid - algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkering'.

Artikel 3.231, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale of overige waterkering

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het

waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

§ 3.3.14 Werken verwijderen

Artikel 3.233 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het verwijderen van werken uit beperkingengebied I, uit beperkingengebied II en uit beperkingengebied III van een waterkering.

Artikel 3.234 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.233, houden in elk geval in dat:

- a. de stabiliteit van de waterkering wordt geborgd;
- b. de bekleding van de waterkering erosiebestendig blijft;
- c. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- d. piping wordt voorkomen;
- e. onderhoudswerkzaamheden aan de waterkering door het waterschap niet onaanvaardbaar worden belemmerd;
- f. de bereikbaarheid van de beperkingengebieden voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.235 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.233, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. het werk, met uitzondering van funderingspalen, in zijn geheel wordt verwijderd;
 - b. de eventueel aanwezige funderingspalen tot een diepte van anderhalve meter onder het bestaande maaiveld of profiel van de waterkering verwijderd worden.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.233, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. verwijderde werken buiten deze beperkingengebieden worden gelegd;
 - c. als deze plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, direct voorafgaand aan de activiteit en daarnaast, als de activiteit langer duurt dan een week, wekelijks wordt gerapporteerd aan het waterschap over de waterveiligheid. De rapportage bevat in elk geval de weersverwachting, de buitenwaterstandsverwachting als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering en een opgave van de te nemen beheersmaatregelen.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.233, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering of voor zover de activiteit plaatsvindt in een dijktafval, in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat ingeval van het aanvullen van een ontgraving dat:
 - a. de door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroeerde) grond;

- b. een tekort aan materialen wordt aangevuld door materiaal van tenminste gelijke kwaliteit;
 - c. het profiel van de waterkering wordt afgewerkt zodat het aansluit op het profiel aan weerszijden van de ontgraving;
 - d. de bekleding van de waterkering wordt hersteld;
 - e. in geval van grasbekleding:
 - 1°. de grasmat wordt aangelegd door het leggen van graszoden of bij een gebrek daaraan wordt ingezaaid met een geschikt graszaadmengsel;
 - 2°. een geschikt weefseldoek wordt aangebracht als de grasbekleding tussen 1 oktober en 1 april nog onvoldoende erosiebestendig is.
 - f. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het profiel van de waterkering wordt hersteld.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.233, die plaatsvindt in beperkingengebied II van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.233, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een primaire waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als de buitenwaterstandsverwachting in Delfzijl 3 meter ten opzichte van NAP of hoger is of als de stormvloedwaarschuwingsdienst een waarschuwing heeft gegeven voor hoog water op zee. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat gebracht.
- 6 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.233, die plaatsvindt in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied I of in beperkingengebied II van een overige waterkering, geldt dat de activiteit onmiddellijk wordt opgeschort als het waterschap dat aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden. Als de activiteit al in uitvoering is, wordt het werkterrein zo snel mogelijk in passende staat gebracht.

Artikel 3.236 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.233, die plaatsvindt in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een primaire waterkering of in beperkingengebied II van een regionale waterkering of in beperkingengebied II van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.

Artikel 3.237 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.236, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. een opgave van het type werk dat verwijderd moet worden;
- b. een opgave van de afmetingen van het te verwijderen werk;
- c. een opgave van de verwachte effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen waaruit blijkt dat het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht.

Artikel 3.238 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.233, die plaatsvindt in beperkingengebied I van een primaire waterkering of in beperkingengebied I van een regionale waterkering of in beperkingengebied I van een overige waterkering.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.15, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.227, niet geschonden worden;
 - b. het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht, waartoe beoordeeld worden: de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen;
 - c. als de activiteit plaatsvindt in de periode van 1 oktober tot 1 april, het werkterrein binnen een acceptabele termijn in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht.

Artikel 3.239 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.238, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, tevens:

- a. een opgave van het type werk dat verwijderd moet worden;
- b. een opgave van de afmetingen van het te verwijderen werk.

Toelichting

Deze paragraaf beoogt het functioneren van waterkeringen en het beheer en onderhoud ervan te waarborgen door regels te stellen voor het verwijderen van werken. Dit zijn alle type (ondersteunende) (kunst)werken die in of nabij een waterkering zijn aangelegd, waaronder waterkerende constructies. Het verwijderen van waterkeringen valt niet onder deze regels omdat er in dat geval reeds een vervangende waterkering is aangelegd op grond van de regels uit de paragraaf over het aanleggen van waterkeringen.

De aanwezigheid van werken in en nabij de waterkering heeft in de regel een negatief effect op het functioneren, beheer en onderhoud van waterkeringen. Daarom ziet het waterschap graag dat werken worden verwijderd, in ieder geval als ze geen functie meer hebben. De regels die verbonden zijn aan het verwijderen van werken zijn strenger naarmate de risico's toenemen. Daarom geldt voor het verwijderen van werken uit beperkingengebied I een vergunningplicht. Voor het uitvoeren van deze activiteit in beperkingengebieden II of III van de waterkering geldt een meldingsplicht.

Om het functioneren van de waterkering te borgen zijn er specifieke regels opgesteld voor het verwijderen van funderingspalen. Het verwijderen van grondkerende constructies, zoals damwanden, kan de stabiliteit van de waterkering op onaanvaardbare wijze aantasten. Om die reden kunnen soms extra voorschriften worden opgelegd.

Artikel 3.234, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen stabiliteit van de waterkering

De activiteit kan een negatieve invloed hebben op de stabiliteit van de waterkering, bijvoorbeeld door het afgraven van grond ten behoeve van het verwijderen van het werk. Ook kan bij een forse toename van de bovenbelasting, veroorzaakt door materieel dat nodig is om werken te verwijderen, de stabiliteit van de waterkering in het geding komen. Initiatiefnemers dienen zich daarvan bewust te zijn en indien nodig beheersmaatregelen te treffen. Bij gebruik van materieel dient rekening gehouden te worden met de aslast van het materieel. Dit om te voorkomen dat door een toename van de bovenbelasting schade aan de waterkering kan optreden en de stabiliteit van de waterkering

in het geding kan komen. Ten tijde van hoogwater zijn de risico's hierop groter en is daarom extra voorzichtigheid geboden.

Artikel 3.234, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – erosiebestendige bekleding

Met deze zorgplicht wordt niet bedoeld dat de bestaande bekleding te allen tijde in stand gehouden wordt. Dat is bij deze activiteit meestal niet mogelijk, bijvoorbeeld als constructies, die ook als bekleding gezien kunnen worden, worden verwijderd. Wel wordt hier bedoeld dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat tijdens het uitvoeren van werkzaamheden schade aan de bekleding zoveel mogelijk wordt voorkomen. Zo kunnen rijplaten worden toegepast als met materieel over de bekleding wordt gereden. Met name bij natte omstandigheden is de grasmat van waterkeringen extra kwetsbaar. Ook de slijtlaag van asfaltbekleding kan beschadigen, bijvoorbeeld als hier bij hoge temperaturen met materieel overheen gereden wordt. Deze zorgplicht houdt ook in dat de waterkering na verwijdering van een werk ter plaatse van een erosiebestendige bekleding moet worden voorzien en dat er in tijden van slecht weer maatregelen worden getroffen om ervoor te zorgen dat de grond en nog niet volgroeide of gezette bekleding van de waterkering niet uitspoelt (bijvoorbeeld door het toepassen van een weefseldoek).

Artikel 3.234, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – piping voorkomen

Piping is het verschijnsel dat tijdens hoogwater op het scheidingsvlak van een kleilaag en een zandpakket tunnels ontstaan waardoor zand van onder de waterkering wegspoelt. In de loop der tijd kan de tunnel uitgroeien richting de waterkant en kan er uiteindelijk een open verbinding ontstaan tussen de waterzijde en landzijde van de waterkering. Door uitspoeling van zand aan de landzijde van de waterkering wordt langzaam maar zeker de waterkering ondermijnd waardoor mogelijk verzakking zo niet doorbraak van de waterkering plaats kan vinden. Het moet worden voorkomen dat door het ontgraven van grond de weerstand tegen piping vermindert of dat bij aantasting van afdichtende kleilagen kwelstromen kunnen ontstaan waarbij het risico op piping wordt vergroot.

Artikel 3.235, eerste lid, onder a en b – algemene uitvoeringsregel – verwijderen van het gehele werk en de funderingspalen

Werken moeten in zijn geheel verwijderd worden, dus inclusief de eventueel aanwezige funderingsconstructie. Funderingspalen moeten verwijderd worden tot 1,5 meter onder het maaiveld of het profiel van de waterkering omdat volledige verwijdering zou leiden tot te grote grondroeringen met mogelijke inwerkingtreding van diverse faalmechanismen als gevolg waarbij het functioneren van de waterkering wordt aangetast. Zo kan het trekken van funderingspalen leiden tot holle ruimtes die niet of moeilijk te herstellen zijn. Voor 1,5 meter is gekozen omdat op deze diepte geen hinder van de funderingsrestanten wordt verwacht en daarnaast de grondroering beperkt blijft.

Artikel 3.235, tweede lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – rapportage waterveiligheid

In de periode van 1 oktober tot 1 april is de kans op storm en verhoogde waterstanden het grootst. De activiteit kan in deze periode het functioneren van de waterkering en daarmee de waterveiligheid in gevaar brengen. Het waterschap wil dit risico doorlopend in de gaten houden en kan maatwerkvoorschriften opleggen.

De rapportage bevat tenminste een bij de uitvoeringstermijn passende weersverwachting van een gerenommeerd weerinstituut zoals KNMI en de buitenwaterstandsverwachting van Rijkswaterstaat als de activiteit plaatsvindt in of nabij een primaire waterkering. Ook bevat de rapportage beheersmaatregelen. Bijvoorbeeld bij welke weersomstandigheden of waterstanden geen werkzaamheden meer worden uitgevoerd en hoe en binnen welk tijdsbestek het werkterrein in stormbestendige of passende staat wordt gebracht. De rapportage dient schriftelijk aan het waterschap overgelegd te worden. Hiervoor volstaat een beknopt overzicht via het digitale berichtenverkeer (e-mail).

Artikel 3.235, derde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevatten waterkeringen soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen in de waterkering. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond van de waterkering. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met zand aan te vullen. In dat geval dient wel een deklaag van klei te worden toegepast. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie in de waterkering is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.235, derde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – graszaadmengsel en weefseldoek

De algemene uitvoeringsregels bevatten eisen met betrekking tot graszaad en weefseldoek. Afhankelijk van de situatie wordt in overleg met het waterschap bepaald welk product moet worden toegepast om, bij het ontbreken van een goede grasmat, de erosiebestendigheid te garanderen. De periode tussen 1 oktober en 1 april is gekozen omdat de grasmat dan niet voldoende tot ontwikkeling kan komen waardoor de waterkering onvoldoende erosiebestendig is.

Artikel 3.235, vijfde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkering

Onder de in deze uitvoeringsregel genoemde omstandigheden vereist het waterschap dat de activiteit direct wordt opgeschort. Dat kan betekenen dat de activiteit niet van start gaat maar ook dat de activiteit gestopt moet worden. In het tweede geval moet het werkterrein zo snel mogelijk in stormbestendige staat worden gebracht. Dit houdt onder meer in dat de waterkering wordt ontruimd zodat spullen niet kunnen wegspoelen en wegwaaien en ontgravingen aan de hoogwaterzijde van de waterkering worden gedicht. Ook moet de waterkering worden beschermd tegen regenval en golven. Dit kan bijvoorbeeld door het herstellen van de bekleding of door het plaatsen van big bags.

Artikel 3.235, zesde lid – algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II regionale en overige waterkering

Deze uitvoeringsregel verschilt van de hiervoor toegelichte uitvoeringsregel in die zin dat deze van toepassing is als het waterschap het opschorten van de activiteit aanzegt vanwege overvloedige regen of verhoogde waterstanden.

Artikel 3.238, derde lid, onder b – beoordelingsregel – waterkerend vermogen

Het waterkerend vermogen van een waterkering kan lijden onder het verwijderen van werken. Het waterschap beoordeelt, mede aan de hand van door de initiatiefnemer ingediende gegevens, of het waterkerende vermogen van de waterkering, zowel tijdens als na het uitvoeren van de activiteit, niet in gevaar wordt gebracht. Afhankelijk van de locatie van werkzaamheden, de aard van de waterkering en de omvang van het werk kan de activiteit er plaatselijk onder meer toe leiden dat de volgende faalmechanismen optreden:

- afschuiving optreedt waardoor de waterkering instabiel kan worden (macrostabiliteit);
- de bekleding van de waterkering rondom het werk moet worden verwijderd waardoor de erosiebestendigheid tijdelijk verminderd wordt;
- een verminderde weerstand tegen piping of kwel kan ontstaan wanneer funderingsconstructies (volledig) worden verwijderd.

Artikel 3.238, derde lid, onder d – beoordelingsregel – in passende of stormbestendige staat brengen
Het waterschap bepaalt aan de hand van de door de initiatiefnemer ingediende gegevens of het werkterrein snel genoeg in passende of stormbestendige staat kan worden gebracht op het moment dat het nodig is. Hierbij worden de aard, omvang en locatie van de activiteit betrokken. Het in passende of stormbestendige staat brengen is hiervoor toegelicht onder ‘Artikel 3.235, vijfde lid - algemene uitvoeringsregel – opschorten activiteit in beperkingengebied I en II primaire waterkering’.

TITEL 3.4 Activiteiten in grondwaterlichamen (grondwaterkwantiteit/grondwaterkwaliteit)

§ 3.4.1 Grondwater onttrekken of infiltreren

Artikel 3.240 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aanleggen van een put met een voorziening en het onttrekken van grondwater uit of het infiltreren van grondwater in een grondwaterlichaam in beperkingengebied A van het waterschap.

Artikel 3.241 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, in artikel 1.14 en in artikel 1.16, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.240, houden in elk geval in dat:

- a. uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen;
- b. verplaatsing van grondwaterverontreiniging wordt voorkomen;
- c. de activiteit geen ontoelaatbare invloed heeft op andere reeds bestaande grondwateronttrekkingen en grondwaterinfiltraties;
- d. watersverspilling wordt voorkomen;
- e. niet meer wordt onttrokken dan noodzakelijk is voor het doel van de activiteit;
- f. de activiteit niet langer duurt dan nodig is voor het doel van de activiteit;
- g. indien van toepassing, opbarsten van de bodem van een bouwput wordt voorkomen;
- h. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I, in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een waterkering, het waterkerend vermogen van de waterkering niet wordt aangetast;
- i. negatieve geohydrologische effecten zoveel mogelijk worden voorkomen.

Artikel 3.242 Algemene uitvoeringsregels

Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.240, geldt dat:

- a. ingeval van het aanleggen van een put, geperforeerde slecht doorlatende grondlagen worden hersteld met bentoniet;
- b. een overbodig geworden put volledig wordt gevuld met bentoniet.

Artikel 3.243 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.240, met uitzondering van het aanleggen van een put voor een brandblusvoorziening en het daaruit onttrekken van grondwater en het onttrekken van grondwater, bedoeld in artikel 16.3, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover die niet plaatsvindt in een beperkingengebied van het

Rijk, bedoeld in artikel 6.34, eerste lid, onder b en c, van het Besluit activiteiten leefomgeving, als:

- a. het onttrekken van grondwater verschillende doeleinden betreft, behalve menselijke consumptie, waarbij de activiteit:
 - 1°. korter duurt dan 183 dagen per jaar; en
 - 2°. meer dan 10 m³ per uur; of
 - 3°. meer dan 5000 m³ per kwartaal; en
 - 4°. hoogstens 80 m³ per uur wordt onttrokken; of
 - b. het onttrekken van grondwater voor menselijke consumptie plaatsvindt; en
 - 1°. meer dan 10 m³ per dag; en
 - 2°. hoogstens 10 m³ per uur wordt onttrokken; of
 - c. hoogstens 80 m³ per uur wordt geïnfiltreerd.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
 - 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
 - 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de hoeveelheid onttrokken of geïnfiltreerd grondwater wekelijks wordt geregistreerd en de meetresultaten, alsmede de kwaliteit van eventueel geïnfiltreerd oppervlaktewater, binnen twee weken na beëindiging van de activiteit aan het waterschap worden doorgegeven;
 - b. ingeval de activiteit langer duurt dan een jaar, de hoeveelheid onttrokken of geïnfiltreerd grondwater wekelijks wordt geregistreerd en de meetresultaten, alsmede de kwaliteit van eventueel geïnfiltreerd oppervlaktewater, jaarlijks in de maand januari aan het waterschap worden doorgegeven;
 - c. ingeval van infiltratie van oppervlaktewater, de kwaliteit van het te infiltreren water wordt gemeten door het nemen van representatieve monsters die worden geanalyseerd conform bijlage 4, van de Drinkwaterregeling aan de hand van de in de volgende tabel opgenomen parameters met de daarin aangegeven frequentie:

Tabel Parameters en meetfrequentie

Parameter	Afkorting	Frequentie
bacteriën van de coligroep		vierwekelijks
kleur		vierwekelijks
zwevende stof	SS	vierwekelijks
geleidingsvermogen voor elektriciteit		vierwekelijks
temperatuur	T	vierwekelijks
zuurgraad	pH	vierwekelijks
opgelost zuurstof	O ₂	vierwekelijks
totaal organisch koolstof	TOC	vierwekelijks
bicarbonaat	HCO ₃	vierwekelijks
nitriet	NO ₂	vierwekelijks
nitraat	NO ₃	vierwekelijks
ammonium	NH ₄	vierwekelijks
totaal fosfaat	Totaal P	vierwekelijks
fluoride	F	driemaandelijks
chloride	Cl	vierwekelijks

sulfaat	SO ₄	driemaandelijks
natrium	Na	driemaandelijks
ijzer	Fe	driemaandelijks
mangaan	Mn	driemaandelijks
chromium	Cr	driemaandelijks
lood	Pb	driemaandelijks
koper	Cu	driemaandelijks
zink	Zn	driemaandelijks
cadmium	Ca	driemaandelijks
arsen	As	driemaandelijks
cyanide	CN	driemaandelijks
minerale olie		vierwekelijks
adsorbeerbaar organisch halogeen	AOX	vierwekelijks
vluchtig organisch gebonden chloor	VOC	vierwekelijks
vluchtige aromaten		vierwekelijks
polycyclische aromaten	PAK	driemaandelijks
fenolen		driemaandelijks

- d. voor ingeval het onttrekken van grondwater plaatsvindt in samenhang met het infiltreren van oppervlaktewater, het te infiltreren water in lagere concentraties aanwezig is dan voor die stoffen is aangegeven in bijlage XIX, onder A, van het Besluit kwaliteit leefomgeving of als die stoffen niet zijn aangegeven in bijlage XIX, onder A, dat die stoffen in zulke geringe hoeveelheden en concentraties aanwezig zijn dat gevaar voor verslechtering van de kwaliteit van het grondwater is uitgesloten;
- e. voorvallen die plaatsvinden tijdens de activiteit, die van negatieve invloed zijn op de meting, binnen 48 uur onder opgave van datum en met bijbehorende toelichting worden doorgegeven aan het waterschap;
- f. ingeval uit een geohydrologische analyse blijkt dat negatieve geohydrologische effecten voor derden kunnen worden verwacht, beheersmaatregelen worden getroffen om die te ondervangen.

Artikel 3.244 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.243, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening met de locatie(s) van de put(ten);
- b. het aantal put(ten) dat wordt gebruikt voor het onttrekken of infiltreren van grondwater;
- c. de coördinaten van de put(ten);
- d. informatie waaruit blijkt dat de activiteit niet leidt tot bodem- en grondwaterverontreiniging;
- e. een geohydrologische analyse ingeval van te verwachten negatieve geohydrologische effecten;
- f. indien een geohydrologische analyse wordt overgelegd, een opgave van:
 - 1°. de negatieve geohydrologische effecten;
 - 2°. de mogelijke beheersmaatregelen die getroffen worden.
- g. ingeval van infiltratie:

- 1º. de diepte in meters ten opzichte van NAP waarop het water in het grondwaterlichaam wordt geïnfiltreerd; en
 - 2º. voor zover sprake is van infiltratie van oppervlaktewater, de herkomst, de kwaliteit en samenstelling van het water dat in het grondwaterlichaam wordt geïnfiltreerd.
- h. indien het onttrekken van grondwater in samenhang plaatsvindt met het infiltreren van oppervlaktewater ter aanvulling van het grondwater, een beschrijving van de samenhang van de onttrekking en de infiltratie;
 - i. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I, in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een waterkering, een opgave van de verwachte effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen waaruit blijkt dat het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht;
 - j. de diepte van de onderkant en de bovenkant van de filters van de put(ten) ten opzichte van het maaiveld en het NAP;
 - k. de lengte in meters van het effectieve filter of de effectieve filters van de put(ten);
 - l. de capaciteit van de pomp in m³ per uur waarmee het grondwater wordt onttrokken of geïnfiltreerd;
 - m. de hoeveelheid water die in m³ per uur, etmaal, maand en jaar, ten hoogste wordt onttrokken of geïnfiltreerd;
 - n. een aanduiding of de onttrekking of infiltratie van grondwater continu of niet-continu plaatsvindt;
 - o. ingeval van niet-continue onttrekking of infiltratie van grondwater, een opgave of dit eenmalig gedurende een bepaalde periode plaatsvindt of bij herhaling plaatsvindt gedurende meerdere toekomstige periodes;
 - p. ingeval van niet-continue onttrekking of infiltratie van grondwater die bij herhaling plaatsvindt, een opgave van de regelmaat waarmee dit plaatsvindt;
 - q. ingeval de onttrekking of infiltratie van grondwater eenmalig plaatsvindt, de verwachte einddatum van de activiteit.

Artikel 3.245 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.240, met uitzondering van het aanleggen van een put voor een brandblusvoorziening en het daaruit onttrekken van grondwater en grondwateronttrekkingsactiviteiten, bedoeld in artikel 16.3, van het Besluit activiteiten leefomgeving, voor zover die niet plaatsvindt in een beperkingengebied van het Rijk als bedoeld in artikel 6.34, eerste lid, onder b en c, van het Besluit activiteiten leefomgeving, als:
 - a. het onttrekken van grondwater 183 dagen per jaar of langer duurt en meer dan 10 m³ per uur wordt onttrokken; of
 - b. meer dan 80 m³ per uur wordt onttrokken of geïnfiltreerd.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
 - a. De omgevingsvergunning wordt in elk geval verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - b. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13, in artikel 1.14 en in artikel 1.16, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.241, niet geschonden worden;
 - c. de activiteit, voor zover het een onttrekkingsactiviteit betreft, verenigbaar is met de dragende functie van het watersysteem als bedoeld in artikel 8.89, eerste lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving;
 - d. de activiteit, voor als het een grondwateronttrekkingsactiviteit betreft dat in samenhang plaatsvindt met een infiltratieactiviteit van oppervlaktewater, in overeenstemming is met de regels als bedoeld in artikel 8.89, tweede en derde lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving;

- e. de geohydrologische effecten acceptabel zijn of ingeval van negatieve effecten in voldoende mate door maatregelen zijn ondervangen;
- 3 van permanente onttrekking van grondwater, anders dan voor industriële toepassing, geen sprake is.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de hoeveelheid onttrokken of geïnfiltreerd grondwater wekelijks wordt geregistreerd en de meetresultaten, alsmede de kwaliteit van eventueel geïnfiltreerd oppervlaktewater, binnen twee weken na beëindiging van de activiteit aan het waterschap worden doorgegeven;
 - b. ingeval de activiteit langer duurt dan een jaar, de hoeveelheid onttrokken of geïnfiltreerd grondwater wekelijks wordt geregistreerd en de meetresultaten, alsmede de kwaliteit van eventueel geïnfiltreerd oppervlaktewater, jaarlijks in de maand januari aan het waterschap worden doorgegeven;
 - c. ingeval van infiltratie van oppervlaktewater, de kwaliteit van het te infiltreren water wordt gemeten door het nemen van representatieve monsters die worden geanalyseerd conform bijlage 4, van de Drinkwaterregeling aan de hand van de in de volgende tabel opgenomen parameters met de daarin aangegeven frequentie:

Tabel Parameters en meetfrequentie

Parameter	Afkorting	Frequentie
bacteriën van de coligroep		vierwekelijks
kleur		vierwekelijks
zwevende stof	SS	vierwekelijks
geleidingsvermogen voor elektriciteit		vierwekelijks
temperatuur	T	vierwekelijks
zuurgraad	pH	vierwekelijks
opgelost zuurstof	O ₂	vierwekelijks
totaal organisch koolstof	TOC	vierwekelijks
bicarbonaat	HCO ₃	vierwekelijks
nitriet	NO ₂	vierwekelijks
nitraat	NO ₃	vierwekelijks
ammonium	NH ₄	vierwekelijks
totaal fosfaat	Totaal P	vierwekelijks
fluoride	F	driemaandelijks
chloride	Cl	vierwekelijks
sulfaat	SO ₄	driemaandelijks
natrium	Na	driemaandelijks
ijzer	Fe	driemaandelijks
mangaan	Mn	driemaandelijks
chromium	Cr	driemaandelijks
lood	Pb	driemaandelijks
koper	Cu	driemaandelijks
zink	Zn	driemaandelijks
cadmium	Ca	driemaandelijks

arseen	As	driemaandelijks
cyanide	CN	driemaandelijks
minerale olie		vierwekelijks
adsorbeerbaar organisch halogeen	AOX	vierwekelijks
vluchtig organisch gebonden chloor	VOC	vierwekelijks
vluchtige aromaten		vierwekelijks
polycyclische aromaten	PAK	driemaandelijks
fenolen		driemaandelijks

- d. voor ingeval het onttrekken van grondwater plaatsvindt in samenhang met het infiltreren van oppervlaktewater, het te infiltreren water in lagere concentraties aanwezig is dan voor die stoffen is aangegeven in bijlage XIX, onder A, van het Besluit kwaliteit leefomgeving of als die stoffen niet zijn aangegeven in bijlage XIX, onder A, dat die stoffen in zulke geringe hoeveelheden en concentraties aanwezig zijn dat gevaar voor verslechtering van de kwaliteit van het grondwater is uitgesloten;
- e. voorvallen die plaatsvinden tijdens de activiteit die van negatieve invloed zijn op de meting worden binnen 48 uur onder opgave van datum en met bijbehorende toelichting doorgegeven aan het waterschap;
- f. conform het voor deze activiteit vereiste monitoringsplan de effecten van de activiteit worden gemonitord;
- g. ingeval uit een geohydrologische analyse blijkt dat negatieve geohydrologische effecten voor derden kunnen worden verwacht, beheersmaatregelen worden getroffen om die te ondervangen.

Artikel 3.246 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.245, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een situatietekening met de locatie(s) van de put(ten);
- b. het aantal put(ten) dat wordt gebruikt voor het onttrekken of infiltreren van grondwater;
- c. de coördinaten van de put(ten);
- d. informatie waaruit blijkt dat de activiteit niet leidt tot bodem- en grondwaterverontreiniging;
- e. een geohydrologische analyse met een opgave van:
 - 1°. de geohydrologische effecten die tot negatieve gevolgen kunnen leiden;
 - 2°. de mogelijke beheersmaatregelen die getroffen worden;
 - 3°. een monitoringsplan.
- f. ingeval van infiltratie:
 - 1°. de diepte in meters ten opzichte van NAP waarop het water in het grondwaterlichaam wordt geïnfiltreerd; en
 - 2°. voor zover sprake is van infiltratie van oppervlaktewater, de herkomst, de kwaliteit en samenstelling van het water dat in het grondwaterlichaam wordt geïnfiltreerd.
- g. indien het onttrekken van grondwater in samenhang plaatsvindt met het infiltreren van oppervlaktewater ter aanvulling van het grondwater, een beschrijving van de samenhang van de onttrekking en de infiltratie;
- h. ingeval de activiteit plaatsvindt in beperkingengebied I, in beperkingengebied II of in beperkingengebied III van een waterkering, een rapportage van de effecten van de activiteit op de macrostabiliteit, de erosiebestendigheid, piping en andere relevante faalmechanismen waaruit blijkt dat het waterkerende vermogen van de waterkering niet in gevaar wordt gebracht;

- i. de diepte van de onderkant en de bovenkant van de filters van de put(ten) ten opzichte van het maaiveld en het NAP;
- j. de lengte in meters van het effectieve filter of de effectieve filters van de put(ten);
- k. de capaciteit van de pomp in m³ per uur waarmee het grondwater wordt onttrokken of geïnfiltreerd;
- l. de hoeveelheid water die in m³ per uur, etmaal, maand en jaar, ten hoogste wordt onttrokken of geïnfiltreerd;
- m. een aanduiding of de onttrekking of infiltratie van grondwater continu of niet-continu plaatsvindt;
- n. ingeval van niet-continue onttrekking of infiltratie van grondwater, een opgave of dit eenmalig gedurende een bepaalde periode plaatsvindt of bij herhaling plaatsvindt gedurende meerdere toekomstige periodes;
- o. ingeval van niet-continue onttrekking of infiltratie van grondwater die bij herhaling plaatsvindt, een opgave van de regelmaat waarmee dit plaatsvindt;
- p. ingeval de onttrekking of infiltratie van grondwater eenmalig plaatsvindt, de verwachte einddatum van de activiteit.

Toelichting

Deze paragraaf beoogt een doelmatige en duurzame benutting van het grondwater. De regels die zijn opgenomen, zijn gericht op enerzijds het inrichten van een put waarmee wordt bedoeld het aanleggen van een put in een grondwaterlichaam met een voorziening om het mogelijk te maken grondwater te onttrekken of te infiltreren. Die voorziening bestaat uit een pomp en leidingwerk. Anderzijds zijn de regels gericht op het toezien op de kwantiteit en kwaliteit van het grondwater door eisen te stellen aan het onttrekken en infiltreren van grondwater. Initiatiefnemers beogen met deze activiteit onder meer: het drooghouden van bouwputten, het kunnen aanleggen van kabels, leidingen of riolering, het saneren van grondwaterverontreinigingen, het beregenen en bevoeien van landbouwpercelen en het onttrekken ten behoeve van veedrenking en menselijke consumptie.

Infiltratie vindt veelal plaats om overtollig water weg te pompen en om negatieve effecten van schommelingen in de grondwaterstand als gevolg van onttrekkingen te voorkomen. Deze vorm van infiltratie is een kunstmatige vorm. Natuurlijk infiltratie door middel van bijvoorbeeld WADI's en infiltratieriolen vallen niet onder deze activiteit.

Conform de Richtlijn 98/83/EG betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water van 3 november 1998 wordt met 'menselijke consumptie' het volgende bedoeld:

- a) al het water dat onbehandeld of na behandeling bestemd is voor drinken, koken, voedselbereiding of andere huishoudelijke doeleinden, ongeacht de herkomst en of het water wordt geleverd via een distributienet, uit een tankschip of tankauto, of in flessen of verpakkingen;
- b) al het water dat in enig levensmiddelenbedrijf wordt gebruikt voor de vervaardiging, de behandeling, de conservering of het in de handel brengen van voor menselijke consumptie bestemde producten of stoffen, tenzij de bevoegde nationale autoriteiten ervan overtuigd zijn dat de kwaliteit van het water de gezondheid van de levensmiddelen als eindproduct niet kan aantasten.

Het onttrekken van grondwater dat soms gepaard gaat met infiltratie van grondwater heeft direct effect op de grondwaterstand. Een gewijzigde grondwaterstand kan de omgeving negatief beïnvloeden. Hoeveelheden en perioden van onttrekking en infiltratie zijn bepalend voor de vraag of alleen een specifieke zorgplicht en algemene regels van toepassing zijn, of dat er ook een meldingsplicht of vergunningplicht geldt. Voor vergunningplichtige activiteiten geldt dat het waterschap aanvullende voorschriften kan stellen op grond van artikel 8.94 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Provincies zijn bevoegd gezag als het gaat om het onttrekken en infiltreren van grondwater waarbij ze instructieregels kunnen opstellen voor de waterschappen voor de kleinschaligere onttrekkingen en infiltraties. In het beheergebied van Noorderzijlvest heeft enkel de provincie Drenthe instructieregels opgesteld. De provincie Drenthe stelt ten minste een meldingsplicht vast voor alle onttrekkingen groter dan 10 m³ per uur of groter dan 5000 m³ per kwartaal die onder het bevoegd gezag vallen van het waterschap. Dergelijke onttrekkingen kunnen een verlaging van het grondwaterniveau veroorzaken. De registratie van deze onttrekkingen is van belang voor het waterschap, zowel voor het opzetten van beleid als voor vergunningverlening. De provincie heeft ook groot belang bij een betrouwbaar grondwaterregister waarin zowel de grote als de kleinere onttrekkingen in staan, voor provinciaal beleid, grondwaterheffingen en beoordeling en toetsing van aanvragen op basis van de Natuurbeschermingswet.

Onttrekkingen van minder dan 10 m³ per uur en onttrekkingen ten behoeve van brandblusvoorzieningen zijn vrijgesteld van de meld- en vergunningplicht. Immers de effecten van kleine onttrekkingen zijn verwaarloosbaar omdat het grondwater in voldoende mate aangevuld wordt door natuurlijke infiltratie van hemelwater. Wat betreft de brandblusvoorzieningen is het in praktijk niet uitvoerbaar om te meten en registreren vanwege het uitzonderlijke karakter van het gebruik van de voorziening. Dat wil zeggen, ingeval van calamiteiten. De zorgplichten en algemene uitvoeringsregels zijn echter wel van toepassing.

De grens tussen de meld- en vergunningplicht is gesteld op 80 m³ per uur en onttrekkingen vanaf 10 m³ per uur waarbij de onttrekkingsactiviteit langer duurt dan een half jaar. Dus putten waaruit minder dan 183 dagen per jaar wordt onttrokken (zoals voor beregening, veedrenking of bevoeiing) en waaruit tussen de 10 en 80 m³ per uur of meer dan 5000 m³ per kwartaal onttrokken wordt, daarvoor is een melding vereist. Bij grotere onttrekkingen of onttrekkingen van langere duur is een vergunning nodig. Deze grenzen zijn gesteld op basis van een bestendige praktijk van het waterschap om goed toe te kunnen zien op doelmatige en duurzame benutting van het grondwater.

Bij onttrekkingen voor menselijke consumptie is de ondergrens voor de meldingsplicht lager dan voor andere soorten onttrekkingen of infiltraties. Het waterschap is enkel het bevoegd gezag voor grondwateronttrekkingen voor menselijke consumptie wanneer dit geen openbare drinkwatervoorziening is en als dit geen industriële onttrekkingen zijn van meer dan 150.000 m³ per jaar (zie artikel 16.3, van het Besluit activiteiten leefomgeving). Hiervan is bijvoorbeeld sprake bij onttrekkingen uitgevoerd door campinghouders of houders van recreatieparken die drinkwater leveren aan derden.

Artikel 3.241, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten

Uitwisseling van grondwater uit de diverse watervoerende pakketten is ongewenst. Deze zorgplicht bepaalt daarom dat tijdens de aanleg van de put(ten) en tijdens de uitvoering van de activiteit, de uitwisseling van grondwater tussen de verschillende watervoerende pakketten wordt voorkomen. In de praktijk zal bij het doorkruisen van een scheidende laag veelal gebruik worden gemaakt van bentoniet om deze uitwisseling van grondwater te voorkomen. De Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) heeft Het protocol Mechanisch boren (protocol 2101) opgesteld. Als volgens dit protocol wordt gewerkt, wordt de juiste invulling gegeven aan deze zorgplicht.

Artikel 3.241, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – verplaatsing van grondwaterverontreiniging wordt voorkomen

Initiatiefnemers moeten zich bewust zijn van het feit dat er grondwaterverontreinigingen aanwezig kunnen zijn in de watervoerende pakketten van waaruit onttrokken of waarin geïnfiltreerd wordt. Ingeval van een aangetroffen verontreiniging, dan dient de initiatiefnemer bij de uitvoering van de

activiteit te voorkomen dat de verontreiniging door de activiteit zich gaat verplaatsen. Hierdoor ontstaan hogere saneringskosten. Als een onttrekking of infiltratie plaatsvindt in de verontreiniging of mogelijk sprake is van een significante verplaatsing, stemt de initiatiefnemer af met het bevoegd gezag (gemeente of provincie). Uit deze afstemming zal blijken of de verontreiniging eerst moet worden gesaneerd.

Artikel 3.241, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – geen ontoelaatbare invloed op andere bestaande onttrekkingen en infiltraties

Of de invloed van deze activiteit ontoelaatbaar is hangt af van het belang van de beïnvloede bestaande onttrekkingen of infiltraties. Gaat het om ondergrondse gietwateropslag, bodemenergiesystemen of brandblusvoorzieningen, dan moet het rendementsverlies van de installaties bij de afweging worden betrokken. In de vergunning of in een maatwerkvoorschrift kunnen daarvoor maatregelen worden opgelegd. In het geval dat de andere bestaande onttrekkingen een primaire functie voor de bestaande onttrekkers heeft, zoals brandblusvoorzieningen waar geen andere watervoorziening van voldoende capaciteit voorhanden is, industriële onttrekkingen of saneringen is de toelaatbaarheid eerder een probleem en zal een maatregel in de vergunning eerder een beperking van het effect van de activiteit inhouden. Hiervoor geldt dat de activiteit zodanig wordt aangepast dat de cumulatieve effecten toelaatbaar zijn. Uitgangspunt is dat bestaande onttrekkingen of infiltraties worden beschermd, en dat eventuele maatregelen door de initiatiefnemer worden genomen, tenzij de activiteit ziet op een hoogwaardiger gebruik. Mogelijk dat dan een reeds verleende vergunning moet worden gewijzigd of ingetrokken. Informatie over bestaande onttrekkingen en infiltraties is op te vragen bij het waterschap.

Artikel 3.241, aanhef en onder d en e – specifieke zorgplicht – niet meer dan noodzakelijk en verspilling voorkomen

Het is vereist om de onttrekkingshoeveelheid zoveel mogelijk te beperken en waar mogelijk waterbesparende maatregelen te nemen. Zoals door toepassing van damwanden of onderwaterbeton of door het (deels) terugpompen (infiltreren) van zoet grondwater (retourbemaling). Om te bepalen of de onttrekking beperkt of geretourneerd moet worden, weegt het waterschap in een vergunningprocedure het waterbelang integraal af. Dit houdt in: op basis van de veiligheid van waterkeringen, waterhuishouding en waterkwaliteit. Dit kan leiden tot specifieke vergunningsvoorschriften of een maatwerkvoorschrift.

Artikel 3.241, aanhef en onder g – specifieke zorgplicht – opbarsten bodem bij bouwputten

Het maaiveld, de bodem van de bouwput en de wateren in de directe omgeving kunnen opbarsten. Het bepalen van het risico van opbarsten van de bodem gebeurt aan de hand van de NEN-6740 normen. Opbarsten van de bodem kan ongewenste waterstromen veroorzaken en tot een onbeheersbare situatie leiden, zoals permanente toename van kwel, wegzijging en kortsluiting tussen watervoerende pakketten.

Initiatiefnemers moeten bij de melding een geohydrologische analyse toevoegen wanneer negatieve effecten worden verwacht. Bij de aanvraag om een omgevingsvergunning is het overleggen van een geohydrologische analyse een vereiste. Indien nodig kan het waterschap maatwerkvoorschriften opleggen of specifieke vergunningsvoorschriften in de omgevingsvergunning, bijvoorbeeld de verplichting om maatregelen te treffen, die de negatieve effecten wegnemen, zoals het aanleggen van een kwelsloot of een bufferzone.

Artikel 3.241, aanhef en onder h – specifieke zorgplicht – voorkomen aantasting waterkerend vermogen waterkering

Deze zorgplicht is van toepassing wanneer de activiteit plaatsvindt in de bodem op of nabij een waterkering. De initiatiefnemer moet middels zettingsberekeningen (laten) aantonen wat de effecten van de activiteit zijn op de bodem om te voorkomen dat de activiteit leidt tot verdroging of

verweking van de waterkering waardoor de stabiliteit van de waterkering en daarmee het waterkerend vermogen van de waterkering zou kunnen worden aangetast.

Artikel 3.241, aanhef en onder i – specifieke zorgplicht – negatieve geohydrologische effecten zoveel mogelijk voorkomen

Onttrekking en infiltratie hebben altijd invloed op de omgeving. De initiatiefnemer moet ervoor zorgen dat er zo min mogelijk negatieve geohydrologische effecten optreden als gevolg van de activiteit. Met negatieve effecten bedoelt het waterschap dat er schade kan ontstaan aan waterstaatswerken of dat derden wateroverlast of verdroging ervaren met als gevolg dat er schade kan optreden aan bijvoorbeeld eigendommen, landschappelijke- en natuur- en culturele waarden.

Een grondwateronttrekking en/of infiltratie kan onder meer de volgende geohydrologische effecten veroorzaken:

- Vernatting en verdroging: Hiervan is sprake wanneer de ontwateringsdiepte (= het verschil tussen freatische grondwaterstand en maaiveldhoogte) te klein of te groot wordt.
- Kwelvorming, wegzijging en verzilting: Grondwateronttrekkingen en/of infiltraties kunnen leiden tot wijziging van de druk op het (freatisch grond)watersysteem waardoor kwelvorming, wegzijging en/of verzilting kan optreden. Een onttrekking kan zorgen voor een significante afname van kwel ten koste van waterkwaliteit en natuurwaarden, en een infiltratie kan leiden tot grotere kwel en de behoefte aan ontwatering. Grondwateronttrekking kan tot verzilting leiden doordat zoet grondwater uit de bodem verdwijnt. De grens tussen zoet en zout water zal dan verschuiven. Of er sprake is van kwelvorming, wegzijging of verzilting volgt veelal uit een geohydrologische analyse. Deze wijziging mag niet buitensporig van aard zijn.
- Maaiveldddaling: Maaiveldddaling is een van nature voorkomend fenomeen dat continu plaatsvindt. De mate van maaiveldddaling is zeer afhankelijk van de grondsoort en de waterstand. Twee bekende vormen van maaiveldddaling in relatie tot het watersysteem zijn:
- Veenoxidatie: Met name klei-op-veen- en veengronden zijn, ingeval van onttrekkingen, gevoelige gronden voor veenoxidatie. Wanneer de grondwaterspiegel (dieper) in het veen komt te liggen, oxideert en verdwijnt het veenpakket boven de grondwaterspiegel met als gevolg dat het maaiveld (vaak ongelijkmatig) daalt. Deze daling kan schade veroorzaken.
- Inklinking: Dit vindt plaats bij kleigronden. Inklinking vindt plaats, als ten gevolge van een onttrekking van grondwater, de grond uitdroogt. Dan krimpt de klei en daalt het maaiveld.

Artikel 3.243, derde lid, onder a t/m d – algemene uitvoeringsregel – meet- en registratieplicht

kwantiteit en kwaliteit grondwater en voldoen aan normen van het Besluit kwaliteit leefomgeving
Aan het begin van elk kalenderjaar moet de meetstaat van de put(ten), ongeacht of het een meld- of een vergunningplichtige activiteit betreft aan het waterschap worden toegestuurd zodat dit geregistreerd kan worden. Dit gaat over de kwantiteit van de onttrekkingen aan en infiltraties in grondwaterlichamen. Het jaarlijks melden van de meetstaat blijft vereist totdat de put(ten) opgeheven wordt. Het waterschap registreert dit op instructie van de provincies. De provincie kan met deze gegevens belasting heffen over het onttrokken grondwater en eventuele beleidswijzigingen doorvoeren.

Daarnaast vereist het waterschap ingeval oppervlaktewater wordt geïnfiltreerd ter aanvulling van het grondwater dat de kwaliteit van het oppervlaktewater dat geïnfiltreerd wordt, gemeten, geanalyseerd en aan het waterschap gerapporteerd wordt. Voor de analysemethodiek wordt

verwezen naar de Drinkwaterregeling. Het waterschap kan deze gegevens gebruiken om te beoordelen of de infiltratie mogelijk kan leiden tot gevaar voor de verontreiniging van het grondwater waarbij de normen uit bijlage XIX, van het Besluit kwaliteit leefomgeving worden toegepast. De initiatiefnemer dient op basis van de meetgegevens zich ervan te vergewissen dat het te infiltreren oppervlaktewater voldoet aan de normen uit bijlage XIX, van het Besluit Kwaliteit leefomgeving. Het waterschap kan in voorkomende gevallen bij te hoge concentraties van bepaalde aanwezige stoffen een maatwerkvoorschrift opstellen.

Artikel 3.243, derde lid, onder f – algemene uitvoeringsregel – maatregelen bij negatieve geohydrologische effecten

Initiatiefnemers kunnen zowel bij de melding als bij de aanvraag om een omgevingsvergunning een geohydrologische analyse overleggen. Ingeval van de meldingsplicht wordt dit enkel vereist indien negatieve effecten verwacht worden. Bij vergunningplichtige activiteiten is het indienen van een geohydrologische analyse verplicht. Indien nodig kan het waterschap op basis van de geohydrologische analyse maatwerkvoorschriften opleggen of specifieke vergunningsvoorschriften in de omgevingsvergunning opnemen, bijvoorbeeld de verplichting om maatregelen te treffen, die de negatieve effecten wegnemen, zoals het aanbrengen van waterkerende wanden. Hierdoor stroomt minder grondwater in de bouwput. Een ander voorbeeld van een mitigerende maatregel is het retourneren van grondwater (=infiltratie) bij kwetsbare objecten.

Artikel 3.244, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste – informatie over bodem- en grondwaterverontreiniging

Alleen in geval er in de nabijheid van de activiteit sprake is van een bestaande grondwater – of bodemverontreiniging wordt de initiatiefnemer gevraagd hierover nadere informatie te overleggen. Voor informatie over eventuele bodemverontreinigingen kan contact opgenomen worden met het waterschap.

Artikel 3.244, aanhef en onder e en f – specifiek meldingsvereiste – geohydrologische analyse, opgave van negatieve effecten, opgave van mogelijke beheersmaatregelen

In de analyse moet een beschouwing worden opgenomen van de negatieve geohydrologische effecten van de activiteit. De analyse bestaat doorgaans uit de volgende onderdelen:

- Hydrologische invloed: de analyse maakt onder meer duidelijk tot welke afstand de grondwaterstand/stijghoogte significant zal veranderen. De maximale grondwaterstands-/stijghoogteverandering wordt per bodemlaag aangegeven en ook tot welke afstand het 5 centimeter invloedsgebied maximaal reikt. Effecten van minder dan 5 centimeter zijn verwaarloosbaar.
- Kwel/wegzijging en verzilting: de verandering van de verticale stromingen (kwel/wegzijging) als gevolg van de activiteit wordt inzichtelijk gemaakt. Daar waar brak of zout grondwater in de betreffende bodemlagen zit, wordt aangegeven in hoeverre zoet/brak (chloridegehalte 150 mg/l) en brak/zout (chloridegehalte 1.000 mg/l) grensvlakken worden verplaatst en voor welke duur deze verschuiving zal plaatsvinden.
- Opbarstrisco: daar waar er kans is op opbarsting van de bodem wordt inzicht geven in hoe groot deze kans is.
- Maaiveldddaling: de maximale maaiveldddaling als gevolg van de activiteit dient te worden berekend als ook het maximale zettingsverhang (= de verwachte zetting van bouwwerken die als gevolg van de activiteit zal optreden).

- Invloed op andere grondwateronttrekkingen en infiltraties: in geval er binnen het 5 centimeter invloedsgebied van de activiteit het invloedsgebied van een bestaande grondwateronttrekking of infiltratie aanwezig is, wordt de initiatiefnemer gevraagd aan te geven wat het effect is van de activiteit op de bestaande activiteiten.
- Bebouwing en infrastructuur: op basis van de berekende grondwater/stijghoogteverandering en maaiveld daling wordt de kans op schade op bebouwing, leidingen en infrastructuur ingeschat. Voorbeelden van zettingsgevoelige objecten zijn op staal gefundeerde gebouwen, kabels en leidingen, wegen en waterkeringen. Om te bepalen of zetting aanvaardbaar is worden de NEN-6740 normen gebruikt. Er kan van deze normen worden afgeweken, bijvoorbeeld als de objecten eerder al aan zettingen zijn blootgesteld. In een dergelijk geval zijn de objecten tegen minder zetting opgewassen dan uit een NEN-6740 berekening zou volgen. Houten palen mogen in principe niet droogvallen door grondwaterstandsverlagingen. Oudere bebouwing is soms op houten palen gefundeerd. Deze palen kunnen door zuurstof worden aangetast als de grondwaterstand lager wordt dan de paalkoppen. De initiatiefnemer dient daarom rekening te houden met de (cumulatieve) duur van de droogstand, de gevoeligheid van de fundering (houtsoort) en eerdere schade aan de fundering. Door verlaging van het grondwater kan zakkende (inklinkende) grond ter plaatse van paalfunderingen aan de paal gaan hangen. Dit heet negatieve kleef. Door de extra belasting die negatieve kleef veroorzaakt, kunnen constructies gaan verzakken.
- Landbouw, natuur en waardevolle groenvoorziening: op basis van de grondwaterstands-/stijghoogte veranderingen worden de effecten voor de landbouw, natuur en waardevolle groenvoorzieningen ingeschat.

Het is aan de initiatiefnemer om te bepalen of voor de analyse en beschouwing een daartoe beschikbare deskundige wordt ingeschakeld of dat zelfstandig een inschatting wordt gemaakt van de effecten. Dit is afhankelijk van de specifieke omstandigheden van de locatie (bodemsamenstelling, hoogteligging etc.) en de omvang van de activiteit. Bij twijfel hierover kan contact opgenomen worden met het waterschap.

Ingeval van negatieve geohydrologische effecten dient de initiatiefnemer tevens het waterschap te informeren over de mogelijke beheersmaatregelen die getroffen worden om de negatieve effecten te ondervangen. Ook kan uit de analyse en/of beschouwing volgen dat het oorspronkelijke initiatief gewijzigd moet worden, waardoor bijvoorbeeld de mate en de duur van de activiteit wordt gewijzigd en/of kan middels een maatwerkvoorschrift monitoring met één of meerdere peilbuizen worden gevraagd.

Artikel 3.244, aanhef en onder n, o en p – specifiek meldingsvereiste – continue of niet–continue, eenmalig of bij herhaling en regelmaat bij niet–continue onttrekkingen of infiltraties

De vereiste gegevens geven in samenhang met de overige gegevens die worden aangeleverd enig inzicht in de hoeveelheid te onttrekken of infiltreren water en de frequentie van de activiteit. Op basis hiervan kan het waterschap een maatwerkvoorschrift opleggen.

Artikel 3.245, derde lid, onder b – beoordelingsregel – verenigbaarheid met dragende functie watersysteem

Grondwater kan beperkend of noodzakelijk zijn voor het gebruik van de grond erboven in verband met de draagkracht voor bouwwerken. Deze functie behoort niet primair tot wat het waterschap beoordeelt. Om te voorkomen dat de functie van grondwater onbedoeld genegeerd wordt, wordt met deze beoordelingsregel geborgd dat het waterschap bij de beoordeling van de aanvraag rekening houdt met de gevolgen die de grondwateronttrekkingsactiviteit kan hebben voor de

dragende functie van het watersysteem. Het bieden van een dragende functie aan bouwwerken is immers een functie van de bodem en daarmee ook van het grondwater.

Artikel 3.245, derde lid, onder c – beoordelingsregel – samenhang tussen onttrekking en infiltratie
Deze beoordelingsregel is van toepassing op een grondwateronttrekkingsactiviteit die in samenhang plaatsvindt met het infiltreren van oppervlaktewater ter aanvulling van het grondwater. De omgevingsvergunning wordt alleen verleend als vaststaat dat er geen gevaar is voor verontreiniging van het grondwater. Artikel 8.89, tweede en derde lid, van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) bepaalt wanneer van gevaar voor de verontreiniging van het grondwater sprake is. Hierbij wordt verwezen naar bijlage XIX van het Bkl.

Artikel 3.245, derde lid, onder d – beoordelingsregel – geohydrologische effecten acceptabel of voldoende ondervangen door maatregelen

De initiatiefnemer moet voordat de aanvraag wordt ingediend een analyse opstellen waarin de geohydrologische effecten van de activiteit in beeld worden gebracht en daarbij een opgave van de geohydrologische effecten die mogelijk tot negatieve gevolgen zullen leiden. Het waterschap beoordeelt of die effecten acceptabel (niet buitensporig zijn) en ingeval van negatieve effecten dat de eventuele voorgestelde maatregelen in voldoende mate de negatieve effecten kunnen ondervangen. Daarnaast dient de initiatiefnemer een monitoringsplan te overleggen. Het waterschap kan afhankelijk van de locatie, de mate van onttrekking of infiltratie en eigen inzichten in de omgevingsvergunning nadere eisen stellen aan de monitoring.

Artikel 3.245, derde lid, onder e – beoordelingsregel – permanente onttrekkingen

Permanente onttrekkingen zijn niet duurzaam, gelet op de huidige stand van de techniek niet noodzakelijk en zijn daarom in principe niet toegestaan, zoals voor het droog houden van ondergrondse civieltechnische en bouwkundige werken. Om in deze constructies het waterpeil lager te houden dan dat van de omgeving, worden namelijk permanente bronbemalingen gebruikt. Zulke bemalingen tasten de grondwaterstand en –stroming aan. Ook worden riolering, rioolwaterzuiveringsinstallatie en het oppervlaktewater onnodig belast. De aanwezige bodemlaag - van bijvoorbeeld klei - moet de toestroming van grondwater zoveel mogelijk remmen, maar blijkt soms minder waterdicht dan gedacht. De hoeveelheid grondwater dat vrijkomt bij de onttrekking is hierdoor aanzienlijk hoger dan vooraf ingeschat. Ondergrondse constructies moeten daarom volledig waterdicht worden ontworpen.

Artikel 3.245, vierde lid, onder a t/m d – algemene uitvoeringsregel – meet- en registratieplicht kwantiteit en kwaliteit grondwater en voldoen aan normen van het Besluit kwaliteit leefomgeving
Zie 'Artikel 3.243, derde lid, onder a t/m d – algemene uitvoeringsregel - meet- en registratieplicht kwantiteit en kwaliteit grondwater en voldoen aan normen van het Besluit kwaliteit leefomgeving'.

Artikel 3.245, vierde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – monitoringsplan

Het waterschap vereist bij vergunningplichtige activiteiten naast een geohydrologische analyse een monitoringsplan voor het monitoren van de mogelijk in de analyse opgenomen negatieve effecten van de activiteit. In het plan wordt beschreven hoe de geohydrologische effecten gemonitord worden. De monitoring start met een nulmeting, een opname van de lokale gebiedskenmerken, bodemsamenstelling en inmeting van ter plaatse aanwezige bebouwing en infrastructuur. Daarnaast bevat het monitoringsplan een meetplan met actiewaarden dat ziet op de grondwaterkwantiteit en -kwaliteit. Middels het monitoringsplan wordt geborgd dat de maatregelen die getroffen worden effect hebben en dat er niet alsnog negatieve effecten optreden. Het waterschap kan bij vergunning nadere voorschriften stellen aan de inhoud van het monitoringsplan.

Artikel 3.246, aanhef en onder d – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – informatie over bodem- en grondwaterverontreiniging

Zie 'Artikel 3.244, aanhef en onder d – specifiek meldingsvereiste - informatie over bodem- en grondwaterverontreiniging'.

Artikel 3.246, aanhef en onder e – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – geohydrologische analyse, opgave van negatieve effecten, opgave van mogelijke beheersmaatregelen en monitoringsplan

Zie 'Artikel 3.244, aanhef en onder e en f – specifiek meldingsvereiste – geohydrologische analyse, opgave van negatieve effecten, opgave van mogelijke beheersmaatregelen'. Anders dan bij de meldingsplichtige activiteiten vereist het waterschap ingeval een omgevingsvergunning wordt aangevraagd dat de initiatiefnemer een monitoringsplan overlegt.

Artikel 3.246, aanhef en onder m, n en o – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – continue of niet-continue, eenmalig of bij herhaling en regelmaat bij niet-continue onttrekkingen of infiltraties

Zie 'Artikel 3.244, aanhef en onder n, o en p – specifiek meldingsvereiste – continue of niet-continue, eenmalig of bij herhaling en regelmaat bij niet-continue onttrekkingen of infiltraties'.

TITEL 3.5 Activiteiten in oppervlaktewaterlichamen (fysisch-chemische/ecologische waterkwaliteit)

AFDELING 3.5.1 Lozingsactiviteiten

§ 3.5.1.1 Afvalwater vanaf een agrarische wasplaats

Artikel 3.247 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het op grond van artikel 4.894, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving, lozen van afvalwater vanaf een agrarische wasplaats in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.248 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.16, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.247, houden in elk geval in dat:

- a. alle mogelijke passende preventieve maatregelen tegen verontreiniging van het oppervlaktewaterlichaam worden getroffen;
- b. visuele verontreiniging van het oppervlaktewater zoveel mogelijk wordt voorkomen;
- c. de aanwezige hoeveelheid gewasbeschermingsmiddelen in het te lozen afvalwater nihil is;
- d. de op een agrarische wasplaats te gebruiken wasmiddelen niet waterbezwaarlijk zijn;
- e. verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit wordt voorkomen;
- f. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem wordt voorkomen;
- g. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.249 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.247.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. alternatieve lozingsroutes voor het afvalwater of zuivering van het afvalwater zijn uitgesloten of redelijkerwijs onmogelijk;
 - b. het te lozen afvalwater afkomstig is van een wasplaats waar werktuigen en voertuigen worden gewassen die niet in aanraking zijn geweest met gewasbeschermingsmiddelen;

- c. de beste beschikbare technieken worden toegepast;
- d. het afvalwater door een goed onderhouden en toegankelijke bemonsteringsvoorziening stroomt;
- e. het te lozen afvalwater, gemeten in de bemonsteringsvoorziening en ter plaatse van het lozingspunt, voldoet aan de grenswaarden van de in de tabel genoemde stoffen/parameters:

Tabel Stof/Parameters en meetfrequentie

Stof/Parameter	Grenswaarde in enig steekmonster
Minerale oliën	20 mg/l
Onopgeloste stoffen	60 mg/l
Zuurgraad (pH)	6,5 – 9
Gewasbeschermingsmiddelen (totaal)	150 µg/l
Gewasbeschermingsmiddelen: Cypermethrin, Deltamethrin, Dichloorvos, Esfenvaleraat, Fenpropathrin, Fipronil, Imidacloprid, Lambda-cyhalothrin, Methyldirimifos, Teflubenzuron	0,1 µg/l

- f. mits biologisch afbreekbaar, het te lozen afvalwater geen wasmiddelen bevat die een emulgerende werking hebben;
- g. ingeval het te lozen afvalwater overige stoffen of preparaten bevat, de activiteit enkel uitgevoerd wordt, wanneer kan worden aangetoond dat de aanwezigheid van die stoffen of preparaten in het afvalwater middels algemene regels of een omgevingsvergunning is toegestaan;
- h. het lozingspunt inclusief bemonsteringsvoorziening te allen tijde toegankelijk zijn voor het waterschap;
- i. ingeval de lozingsactiviteit wijzigt, de gewijzigde gegevens terstond worden verstrekt aan het waterschap.

Artikel 3.250 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.249, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een onderbouwing waarom alternatieve lozingsroutes of het zuiveren van het afvalwater zijn uitgesloten of redelijkerwijs onmogelijk worden geacht;
- b. de aard en omvang van de lozingsactiviteit in m³ per uur;
- c. een situatietekening, waarop de ligging van de inrichting ten opzichte van de omgeving is aangegeven en waarop de indeling en uitvoering van de wasplaats, waarbij de grenzen van het terrein van de inrichting, de ligging en de indeling van de gebouwen, de functie van de te onderscheiden ruimten en de ligging van de bedrijfsriolering, de plaats van het lozingspunt inclusief bemonsteringsvoorziening, in beeld is gebracht;
- d. informatie over de wasmiddelen die gebruikt worden;
- e. informatie over overige stoffen of preparaten die mogelijk in het afvalwater voorkomen en zo ja, een opgave van of er toestemming is voor het lozen van die stoffen of preparaten in het afvalwater;
- f. informatie over het type lozingsvoorziening;
- g. informatie over het type bemonsteringsvoorziening;
- h. ingeval van een wijziging van de inrichting van de agrarische wasplaats, het tijdstip waarop de inrichting of de verandering daarvan in werking treedt, dan wel de verandering van de werking daarvan verwezenlijkt zal zijn;

- i. indien van toepassing, de verwachte einddatum van de activiteit.

Artikel 3.251 Algeheel verbod

Het is verboden de activiteit, bedoeld in artikel 3.247, uit te voeren in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam, dat door het waterschap is aangewezen:

- a. als oppervlaktewaterlichaam waar geen wateraanvoer mogelijk is;
- b. als ecologische kwetsbaar oppervlaktewaterlichaam.

Toelichting

Deze paragraaf bevat maatwerkregels in de zin van artikel 2.12 in samenhang met artikel 2.14 van het Besluit activiteiten leefomgeving voor het lozen van afvalwater vanaf een agrarische wasplaats ter nadere concretisering van de regels die daarvoor gesteld zijn in het Besluit activiteiten leefomgeving. Deze regels worden met name gesteld met het oog op het voorkomen van achteruitgang van de waterkwaliteit. Het afvalwater is afkomstig van een agrarische wasplaats voor het inwendig of uitwendig reinigen van werktuigen, voertuigen of apparatuur. Met gewasbeschermingsmiddelen wordt bedoeld de gewasbeschermingsmiddelen als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309). Gewasbeschermingsmiddelen beschermen gewassen tegen schadelijke organismen of bestrijden onkruid. Ze worden vooral in de landbouw zijn of worden gebruikt, maar ook in tuinen. Voorbeelden zijn herbiciden, fungiciden en insecticiden.

Het waterschap wil middels deze meldingsplicht en algemene regels het mogelijk maken voor inwoners van het beheergebied die een agrarische wasplaats hebben om, bij afwezigheid van alternatieve lozingsroutes, afvalwater, afkomstig van de wasplaats, te kunnen lozen op het oppervlaktewater zonder dat daarmee de waterkwaliteit verslechtert. Daarmee vervult het oppervlaktewater een maatschappelijke functie. Middels algemene regels geeft het waterschap de voorwaarden aan wanneer, ingeval alternatieve lozingsroutes niet aanwezig zijn, op het oppervlaktewater geloosd mag worden. De belangrijkste eisen die het waterschap hiervoor stelt, zijn de volgende:

- het zuiveren of alternatieve lozingsroutes die het mogelijk maken het afvalwater vanaf een agrarische wasplaats te lozen, zoals het lozen op een vuilwaterriool of het gelijkmatige verspreiden van het afvalwater over landbouwgronden zijn uitgesloten ofwel redelijkerwijs onmogelijk om toe te passen;
- het afvalwater, gemeten vanaf het lozingspunt, bevat ten hoogste 150 µg werkzame stof/liter gewasbeschermingsmiddelen;
- in het afvalwater, gemeten vanaf het lozingspunt, mag voor de volgende gewasbeschermingsmiddelen, zijnde insecticiden, niet meer dan 0,1 µg/liter worden aangetroffen: Cypermethrin, Deltamethrin, Dichloorvos, Esfenvaleraat, Fenpropathrin, Fipronil, Imidacloprid, Lambda-cyhalothrin, Methylpirimifos en Teflubenzuron;
- het lozen van het afvalwater kan enkel op een oppervlaktewaterlichaam waarnaar wateraanvoer mogelijk is en dat niet is aangewezen als ecologisch kwetsbaar.

Met deze eisen is het mogelijk dat de kwaliteit van het oppervlaktewaterlichaam niet achteruit gaat en zijn de risico's kleiner op verontreiniging van ecologisch kwetsbare oppervlaktewateren (die direct of indirect in verbinding kunnen staan met het oppervlaktewater waarop geloosd wordt).

Aangezien er een hoeveelheid afvalwater wordt geloosd middels een lozingsvoorziening zijn ook de regels uit paragraaf 3.2.14 over het lozen van een hoeveelheid water per tijdseenheid van

toepassing. Deze regels zijn ook van toepassing op het plaatsen van de lozings- en bemonsteringsvoorziening.

Artikel 3.249, vierde lid, onder a – meldingsplicht – alternatieve lozingsroutes

Er zijn drie routes voor wasplaatshouders om zich te doen van afvalwater:

1. opvangen en zuiveren voor hergebruik van het water, zodat lozing van afvalwater niet nodig is: er gelden dan geen regels voor lozingen, maar mogelijk zijn nog wel andere regels uit deze verordening van toepassing.
2. lozen op een vuilwaterriool: hiervoor stelt het waterschap geen regels.
3. lozen op de bodem bij de inrichting; hiervoor stelt het waterschap geen regels.

Ingeval deze alternatieven niet kunnen worden toegepast, mag de initiatiefnemer onder de voorwaarden die het waterschap in deze paragraaf stelt het afvalwater lozen op het oppervlaktewater.

Artikel 3.249, vierde lid, onder b – meldingsplicht – geen werktuigen en voertuigen die in aanraking zijn geweest met gewasbeschermingsmiddelen

Op de wasplaats mogen geen werktuigen en voertuigen, zoals veldspuiten en mestverspreiders, worden gereinigd die (mogelijk) in aanraking zijn geweest met gewasbeschermingsmiddelen. Immers, het risico op verontreiniging van het oppervlaktewater neemt daarmee toe.

Artikel 3.249, vierde lid, onder e – meldingsplicht – $\leq 150 \mu\text{g/liter}$ gewasbeschermingsmiddelen en $\leq 0,1 \mu\text{g/l}$ schadelijke insecticiden

Deze ondergrenzen van enerzijds een totaal aan verschillende voorkomende gewasbeschermingsmiddelen en anderzijds voor een aantal zeer schadelijke insecticiden wordt gesteld omdat een volledig gewasbeschermingsmiddelvrije wasplaats niet realistisch is. Gewasbeschermingsmiddelen kunnen zich hechten aan mobiele gronddeeltjes die door het berijden of bewerken van de bodem op, aan of onder het voer- en werktuig achterblijven. Afgelopen jaren is aangetoond dat wanneer de voorziening op een wasplaats wordt leeggemaakt en daarna goed gereinigd met een hogedrukreiniger, de belasting van gewasbeschermingsmiddelen tot onder de $150 \mu\text{g}$ werkzame stof/l wordt gereduceerd. Daarom is een voorlopige ondergrens aangehouden van $150 \mu\text{g}$ werkzame stof/l voor het totaal aanwezige gewasbeschermingsmiddelen in een monster. Voor Cypermethrin, Deltamethrin, Dichloorvos, Esfenvaleraat, Fenpropathrin, Fipronil, Imidacloprid, Lambda-cyhalothrin, Methyldirimifos en Teflubenzuron geldt in het bijzonder echter een strengere norm. Hiervoor stelt het waterschap een ondergrens van $0,1 \mu\text{g/l}$ per stof. Dit omdat deze insecticiden zeer schadelijk zijn voor het (aquatisch) (leef)milieu en/of zelfs verboden voor agrarisch gebruik. Deze middelen mogen daarom dus niet (substantieel) aantoonbaar zijn in het afvalwater, dat geloosd wordt vanaf een agrarische wasplaats. De meeste laboratoria zijn in staat om dergelijke stoffen tot een minimum concentratie van $0,1 \mu\text{g/l}$ te detecteren. Vandaar dat de grenswaarde voor de hierboven genoemde insecticiden op deze waarde is vastgesteld.

Artikel 3.249, vierde lid, onder f – meldingsplicht – emulgerende werking van wasmiddelen

Deze regel heeft als gevolg dat de initiatiefnemer bij het wassen geen emulgerende wasmiddelen mag gebruiken, tenzij ze biologisch afbreekbaar zijn. De emulgerende werking van bepaalde wasmiddelen zorgt er namelijk voor dat de olie uit de olieafscheider, waarin het afvalwater op een wasplaats wordt opgevangen, (mee)geloosd kan worden op het oppervlaktewaterlichaam. Hierdoor zal een achteruitgang van de waterkwaliteit optreden en kan dit leiden tot negatieve effecten voor de in het oppervlaktewaterlichaam aanwezige flora en fauna, waardoor de waarde van het ecologische watersysteem zal verminderen.

Artikel 3.249, vierde lid, onder g – meldingsplicht – afvalwater dat overige stoffen en/of preparaten bevat

Indien de initiatiefnemer kennis heeft of het vermoeden heeft dat het afvalwater ook andere stoffen en/of preparaten bevat die mogelijk waterbezwaarlijk zijn, dan volgt hij de volgende procedure:

- hij schort de activiteit op of stelt de aanvang van de activiteit uit;
- hij laat de stoffen en preparaten volgens de meeste recente Algemene Beoordelingssystematiek toetsen en overlegt de gegevens aan het waterschap;
- afhankelijk van het type stoffen en/of preparaten gelden er algemene regels uit deze verordening, is het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing, dient de houder een aanvraag om een omgevingsvergunning in (vangnetvergunningplicht, op grond van artikel 3.7, van deze verordening) of volstaat een maatwerkvoorschrift in aanvulling of in afwijking van de in deze paragraaf opgenomen regels;
- de stoffen en/of preparaten mogen pas worden (mee)geloosd nadat is gebleken dat er toestemming is voor het lozen van deze stoffen.

Artikel 3.249, vierde lid, onder h – meldingsplicht – toegankelijke bemonsteringsvoorziening

Met deze uitvoeringsregel beoogt het waterschap dat de initiatiefnemer bij het lozingspunt een bemonsteringsvoorziening plaatst die te allen tijde in ieder geval voor het waterschap toegankelijk is. Dit betekent dat er bijvoorbeeld geen hekwerken geplaatst mogen worden, omdat het waterschap daarmee gehinderd zou worden in het bemonsteren van het afvalwater.

Artikel 3.251 – algeheel verbod – in ecologische kwetsbare oppervlaktewateren en wateren waarnaar geen aanvoer mogelijk is

Dit zijn de wateren die door het waterschap zijn aangewezen vanwege hun extra kwetsbaarheid voor activiteiten die een risico kunnen zijn voor een achteruitgang van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit. De lozingsactiviteit, bedoeld in deze paragraaf, is in deze wateren verboden.

§ 3.5.1.2 Koud water uit een TEO-systeem

Artikel 3.252 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van koud water, afkomstig uit een systeem dat voorziet in de winning van thermische energie uit het oppervlaktewater, in beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.253 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.16, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.252, houden in elk geval in dat:

- a. verandering van de temperatuur van het oppervlaktewater ter hoogte van het lozingspunt zo geleidelijk mogelijk plaatsvindt;
- b. de vismigratie niet belemmerd wordt;
- c. de visstand niet negatief wordt beïnvloed;
- d. verslechtering van de fysisch-chemische waterkwaliteit wordt voorkomen;
- e. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem wordt voorkomen;
- f. verbetering van de fysisch-chemische en ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.254 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.252.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.16, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.253, niet geschonden worden;

- b. de activiteit plaatsvindt in het dichtstbijzijnde meest geschikte oppervlaktewaterlichaam;
 - c. een voor het type oppervlaktewaterlichaam passende mengzone is vastgesteld;
 - d. een voor het type oppervlaktewaterlichaam ondergrens is vastgesteld voor de temperatuur van het oppervlaktewaterlichaam;
 - e. de aanwezigheid van mogelijke overige stoffen of preparaten in het te lozen koud water toegestaan kunnen worden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
- a. de temperatuur van het oppervlaktewater ter hoogte van het lozingspunt niet lager wordt dan de door het waterschap voor dat oppervlaktewaterlichaam vastgestelde ondergrens;
 - b. het lozingspunt inclusief bemonsteringsvoorziening te allen tijde toegankelijk zijn voor het waterschap;
 - c. de noodzakelijke beheersmaatregelen worden getroffen om (te verwachten) negatieve effecten te ondervangen;
 - d. ingeval het te lozen afvalwater overige stoffen of preparaten bevat, de activiteit enkel uitgevoerd wordt, wanneer is gebleken dat de aanwezigheid van die stoffen of preparaten in het afvalwater middels algemene regels of een omgevingsvergunning is toegestaan.

Artikel 3.255 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.254, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. de aard en omvang van de lozingsactiviteit;
- b. een rapportage, waaruit blijkt dat de activiteit niet leidt tot negatieve effecten op de waarde van het ecologische watersysteem en waarin in ieder geval is opgenomen:
 - 1°. een ondergrens voor de temperatuur van het ontvangende oppervlaktewater;
 - 2°. de omvang van de mengzone die passend is voor het type oppervlaktewaterlichaam waarin de activiteit plaatsvindt;
 - 3°. de gemiddelde en maximale hoeveelheid te lozen koud water in m3 per uur;
 - 4°. de gemiddelde en minimale temperatuur van het te lozen koud water;
 - 5°. eventuele beheersmaatregelen die getroffen moeten worden.
- c. informatie over overige stoffen of preparaten die mogelijk in het te lozen koud water voorkomen en zo ja, een opgave van of er toestemming is voor de aanwezigheid van die stoffen of preparaten in het te lozen afvalwater;
- d. informatie over het type lozingsvoorziening;
- e. informatie over het type bemonsteringsvoorziening;
- f. indien van toepassing, de verwachte einddatum van de activiteit.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels voor het lozen van koud water. De regels hebben met name betrekking op het borgen van de ecologische waterkwaliteit. Voor de regels en onderstaande toelichting is gebruik gemaakt van het STOWA-rapport 2021-30: *Kader voor vergunningverlening koudelozingen 1.0, Handreiking voor beoordeling van aanvragen voor TEO-systemen* (<https://www.stowa.nl/publicaties/kader-voor-vergunningverlening-koudelozingen-10-handreiking-voor-beoordeling-van>).

De activiteit komt voornamelijk voor bij aquathermie-inrichtingen, die zien op de winning van thermische energie uit het oppervlaktewater (TEO). Een TEO-systeem zorgt ervoor dat warmte wordt gewonnen uit oppervlaktewater, dat is onttrokken uit een oppervlaktewaterlichaam. Het residu wordt geloosd op het oppervlaktewatersysteem. Dit is het door de warmteonttrekking overgebleven

afgekoelde water. Deze lozing kan leiden tot een thermische verontreiniging met mogelijk negatieve effecten op de waarde van het ecologisch watersysteem. Een koudelozing heeft immers een lokale verlaging van de watertemperatuur tot gevolg. De temperatuurverlaging is het grootst op het lozingspunt. Met toenemende afstand tot het lozingspunt zal de invloed van de koudelozing afnemen. Afhankelijk van het type oppervlaktewater, de mate van doorstroming, de temperatuur van de koudelozing en het ontvangende water en het lozingsdebiet kan de koudelozing een negatief effect hebben op de waarde van het ecologisch watersysteem.

N.B. Voor de fysische chemie van het oppervlaktewater hebben koudwaterlozingen, mits het lozingswater niet is verontreinigd, positieve effecten. Door klimaatverandering stijgt de gemiddelde watertemperatuur. Een hoge watertemperatuur kan leiden tot een te hoge zuurgraad (pH) en een lage zuurstofconcentratie. Dit laatste is niet alleen slecht voor de ecologie, maar kan ook tot nalevering van fosfaat uit de waterbodem leiden en daarmee veel maatregelen om de fosforconcentratie in het water te verminderen teniet doen. Een koude lozing kan de opwarming van het water tegengaan en zal daarom een positief effect hebben op de fysisch-chemische waterkwaliteit.

Aangezien er nog weinig bekend is over de effecten van koudelozingen op het oppervlaktewatersysteem, in het bijzonder ingeval van cumulatie van koudelozingen en overige lozingen die in de nabije omgeving mogelijk plaatsvinden, stelt het waterschap een vergunningplicht. Het waterschap beoordeelt op basis van een door de initiatiefnemer ingediend (ecologisch) onderzoeksrapport of een koudelozing op de beoogde locatie kan worden toegestaan.

Artikel 3.253, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – geleidelijke wijziging van temperatuur
Oppervlaktewateren kennen een duidelijke seizoensgebonden variatie in temperatuur. Aan het begin en eind van het groeiseizoen ligt de watertemperatuur rond 10-12°C, terwijl deze midden in de zomer rond de 20°C ligt voor de meeste wateren. Het temperatuurverloop verschilt tussen de jaren onder invloed van de meteorologie. Om de effecten van koudelozingen op de ecologie te beperken, is het wenselijk om het oppervlak waarbinnen de watertemperatuur als gevolg van koudelozing verder daalt dan de jaar-tot-jaar variatie van 4°C zo klein mogelijk te houden, waarbij de temperatuurwijziging als gevolg van de activiteit zo geleidelijk mogelijk plaatsvindt. Bij de uitvoering dient de initiatiefnemer hiermee rekening te houden.

Artikel 3.253, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – vismigratie niet belemmeren
Als de koudevracht in de lozing in de vorm van een koudepluim een significant deel van de natte doorsnede van een watergang bestrijkt, kan dit door vissen als migratiebarrière worden ervaren. Hiervoor bestaat met name in smalle watergangen een risico. Om te voorkomen dat thermische migratiebarrières optreden als gevolg van koudelozingen, mag de koudepluim niet het gehele profiel van de watergang bestrijken. Hier dient de initiatiefnemer rekening mee te houden. Voor prioritaire vismigratieroutes is vanwege voornoemde reden een algeheel verbod van kracht.

Artikel 3.253, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – afname visstand voorkomen
In het ergste geval kan een koudepluim leiden tot een vertragend effect op de voortplanting en ontwikkeling van fauna, waaronder vis. Daarnaast kan de habitatgeschiktheid van oevers voor paai en opgroei van vissen verminderen. Hierdoor zou er een onaanvaardbare afname van de visstand kunnen plaatsvinden. Dit dient te worden voorkomen.

Artikel 3.254, derde lid, onder b – beoordelingsregel – het dichtstbijzijnde meest geschikte oppervlaktewaterlichaam

Het waterschap beoordeelt aan de hand van een door de initiatiefnemer ingediend rapport of het oppervlaktewaterlichaam waar de activiteit plaatsvindt het meest geschikte is voor een koudelozing.

De kans op optreden van ecologische effecten als gevolg van koudelozingen verschilt tussen verschillende typen oppervlaktewateren. Deze kans is afhankelijk van de habitatgeschiktheid van het watersysteem, die mede wordt bepaald door de kenmerken van het watersysteem waaronder waterdiepte, oeverinrichting en stroomsnelheid. Het thermische effect van een koudelozing wordt bepaald door de morfologie van het ontvangende water, de mate van doorstroming en de hoeveelheid koude die er wordt geloosd. De kans op het optreden van nadelige ecologische effecten als gevolg van een koudelozing neemt toe naarmate het temperatuurverschil tussen geloosd water en ontvangend water toeneemt en naarmate de omvang van het gebied dat door de koudelozing beïnvloed wordt toeneemt. In stagnante systemen is het risico op ophoping van koude groter dan in stromende wateren. In stromende wateren vindt actieve menging plaats.

Vanwege de hogere dichtheid van koud water verspreid de koudepluim zich voornamelijk langs de waterbodem. In lijnvormige watersystemen met stroming kan daarbij verwacht worden dat de koude zich overwegend in de lengterichting van de watergang verspreidt. De verspreiding over de breedte van de watergang (haaks op de stromingsrichting) hangt samen met de stroomsnelheid. In de lijnvormige watergangen met stroming zijn ecologische effecten vooral direct stroomafwaarts van het lozingspunt te verwachten. Stroming en turbulentie, bijvoorbeeld door scheepvaart, kunnen zorgen voor een snelle menging, waardoor koudepluimen minder sterk aanwezig zijn en snellere opwarming van het water plaatsvindt. In lijnvormige wateren met weinig tot geen doorstroming zal de koude zich, afhankelijk van de relatie tussen lozingsdebiet en dimensies van de watergang, in de lengte en breedte over de waterbodem verdelen. Door het (vrijwel) ontbreken van afvoer, kan de koude langdurig aanwezig blijven in de onderlaag van de waterkolom. Daardoor bestaat er in stilstaande systemen een grotere kans op ecologische effecten van koudelozing dan in watersystemen met stroming.

Artikel 3.254, derde lid, onder c – beoordelingsregel – een passende mengzone

De mengzone is het gebied waarin het temperatuurverschil met de achtergrondtemperatuur groter is dan de opgegeven grenswaarde. Het is afhankelijk van het type oppervlaktewaterlichaam waar de activiteit gaat plaatsvinden wat de omvang van de mengzone zou moeten zijn om negatieve effecten op de waarde van het ecologisch watersysteem te voorkomen. Om te voorkomen dat koudepluimen een thermische barrière voor migrerende vissen vormen, is het wenselijk dat de mengzone niet de gehele natte doorsnede van watergangen bestrijkt. Veel vis migreert langs de waterbodem. De diepere delen van watergangen zijn daarom van belang voor vismigratie. Juist in deze delen kan geloosde koude zich ophopen, zeker in watersystemen met weinig stroming. Zo zou voor watergangen waarin geen of weinig stroming van het water plaatsvindt de eis gesteld kunnen worden dat ter hoogte van het lozingspunt de mengzone een maximale lengte heeft van 500 meter en niet meer dan 50 % van de natte doorsnede van het oppervlaktewaterlichaam bestrijkt of indien dit niet mogelijk is, uit onderzoek is gebleken dat in de specifieke omstandigheden de activiteit niet leidt tot een barrièrewerking voor de vismigratie. Voor oppervlaktewateren, niet zijnde watergangen, waarin wel substantiële stroming van het water aanwezig is, zal een minder strenge eis gesteld kunnen worden. Het waterschap beoordeelt op basis van de door de initiatiefnemer aangeleverde rapportage.

Bij de verspreiding van koudepluimen moet rekening gehouden worden met vier aspecten:

1. momentum en blijven hangen van koude dicht bij het lozingspunt ('near-field entrainment');
2. drijfvermogen van de koudepluim;
3. menging;
4. opwarming op grotere afstand van het lozingspunt ('far field').

Daarnaast moeten de kenmerken van het ontvangende water worden meegenomen:

- mate van doorstroming;
- mate van gelaagdheid;

- aanwezigheid van getijde;
- temperatuur en zoutgehalte.

Artikel 3.254, derde lid, onder d – beoordelingsregel – ondergrens temperatuur ontvangende oppervlaktewaterlichaam

De meeste koudelozingen zullen een maximale verlaging van de watertemperatuur met 3-6 °C tot gevolg hebben, waarbij geen lozingen zullen mogen plaatsvinden in de wintermaanden maar vooral in de zomer. Voor koudelozingen in de periode mei-september, die starten bij een watertemperatuur van minimaal 15 °C en waarbij de verlaging van de watertemperatuur in het voorjaar maximaal 3 °C en in de zomer maximaal 6 °C is aannemelijk dat deze hoogstwaarschijnlijk geen negatief effect zullen hebben op de ecologische waterkwaliteit. Uit onderzoek van STOWA (Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer) blijkt dat in kleine watergangen ecologische schade kan optreden als de watertemperatuur als gevolg van koudelozingen lager wordt dan 10 °C. Deze temperatuur, dat overeenkomt met de grondwatertemperatuur. Het is zeer afhankelijk van het type oppervlaktewaterlichaam, de mate van doorstroming, het lozingsdebiet en de temperatuur van de koudelozing welke ondergrens gehanteerd kan worden voor deze activiteit. Dit moet blijken uit het door de initiatiefnemer te overleggen rapport.

Artikel 254, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – ondergrens verlaging temperatuur van het oppervlaktewater

Op basis van het door de initiatiefnemer uitgevoerde onderzoek wordt een ondergrens bepaald voor de temperatuur van het oppervlaktewaterlichaam om de activiteit te kunnen uitvoeren. Het waterschap beoordeelt of dit een acceptabele ondergrens is. De door het waterschap in de vergunning opgenomen ondergrens is leidend voor de uitvoering van de activiteit.

Artikel 3.254, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – toegankelijke bemonsteringsvoorziening

Met deze uitvoeringsregel beoogt het waterschap dat de initiatiefnemer bij het lozingspunt een bemonsteringsvoorziening plaatst die te allen tijde in ieder geval voor het waterschap toegankelijk is. Dit betekent dat er bijvoorbeeld geen hekwerken geplaatst mogen worden, omdat het waterschap daarmee gehinderd zou worden in het bemonsteren van het afvalwater.

Artikel 3.254, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – afvalwater dat overige stoffen en/of preparaten bevat

Indien de initiatiefnemer kennis heeft of het vermoeden heeft dat het afvalwater ook andere stoffen en/of preparaten bevat die mogelijk waterbezwaarlijk zijn, dan volgt hij de volgende procedure:

- hij schort de activiteit op of stelt de aanvang van de activiteit uit;
- hij laat de stoffen en preparaten volgens de meeste recente Algemene Beoordelingssystematiek toetsen en overlegt de gegevens aan het waterschap;
- afhankelijk van het type stoffen en/of preparaten gelden er algemene regels uit deze verordening, is het Besluit activiteiten leefomgeving van toepassing, dient de houder een aanvraag om een omgevingsvergunning in (vangnetvergunningplicht, op grond van artikel 3.7, van deze verordening) of volstaat een maatwerkvoorschrift in aanvulling of in afwijking van de in deze paragraaf opgenomen regels;
- de stoffen en/of preparaten mogen pas worden (mee)geloosd nadat is gebleken dat er toestemming is voor het lozen van deze stoffen.

Artikel 3.255, aanhef en onder b – specifiek aanvraagvereiste omgevingsvergunning – effecten op de waarde van het ecologisch watersysteem

De te verwachten effecten van de activiteit op de waterkwaliteit zijn klein, maar moeten wel onderzocht worden. Ecologische effecten zijn afhankelijk van meerdere variabelen. Zoals het type oppervlaktewaterlichaam, het lozingspunt in combinatie met het lozingsdebiet en de temperatuur

van de koudwaterlozing. De initiatiefnemer is verplicht op eigen kosten een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de voorwaarden die gesteld kunnen worden om te voorkomen dat de waarde van het ecologische watersysteem door de activiteit wordt verminderd.

AFDELING 3.5.2 Overige activiteiten

§ 3.5.2.1 Uitzetten en verplaatsen van vis

Artikel 3.256 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het uitzetten en verplaatsen van vis in en naar beperkingengebied I van een oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.257 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.16, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.256, houden in elk geval in dat:

- a. de doorstroming van het oppervlaktewaterlichaam geborgd is;
- b. het functioneren van kunstwerken niet negatief wordt beïnvloed;
- c. het ontvangende oppervlaktewaterlichaam de hoeveelheid uit te zetten of te verplaatsen vis kan dragen;
- d. het ontvangende oppervlaktewaterlichaam de te ontstane samenstelling van de vispopulatie kan dragen;
- e. vermindering van de ecologische waarde van het watersysteem wordt voorkomen;
- f. verbetering van de ecologische waterkwaliteit niet geremd wordt.

Artikel 3.258 Algemene uitvoeringsregels

Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.256, voor zover die het verplaatsen van vis betreft die lijdt aan visflauwte, geldt dat:

- a. zo spoedig mogelijk contact wordt opgenomen met het waterschap;
- b. het waterschap, voor zover mogelijk, wordt geïnformeerd over:
- c. de locatie waar de vis is aangetroffen;
- d. welke soort of soorten het betreft;
- e. de hoeveelheid vis en de samenstelling van de vispopulatie;
- f. op welk tijdstip en naar welke locatie de vis wordt verplaatst.
- g. vis die alsnog sterft, wordt verwijderd uit het oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.259 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.256, voor zover die het uitzetten van vis betreft of het verplaatsen van vis die niet aan visflauwte lijdt.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de activiteit overeenkomstig een door het waterschap goedgekeurd uitzet- of verplaatsingsplan wordt uitgevoerd;
 - b. de uitgezette of verplaatste vis middels een door het waterschap goedgekeurd monitoringsplan wordt gemonitord;
 - c. ingeval het uitzetten van vis betreft, de initiatiefnemer beschikt over een gezondheidsverklaring van de vissoort(en);
 - d. ingeval het uitzetten van vis betreft, de vis duurzaam verkregen is;

- e. ingeval, overeenkomstig het uitzet- of verplaatsingsplan, bij herhaling op meerdere momenten vis wordt uitgezet of verplaatst, geldt voor de initiatiefnemer telkens een informatieplicht, waarbij het waterschap tenminste 48 uur voorafgaand aan elke keer dat de initiatiefnemer overgaat tot de feitelijke uitzetting of verplaatsing, wordt geïnformeerd over de datum, het tijdstip en de locatie van de uitzetting of verplaatsing van de vis.

Artikel 3.260 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.259, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. een aanduiding of de activiteit eenmalig of bij herhaling wordt uitgevoerd en in het laatste geval, het aantal uitzet- of verplaatsingsmomenten;
- b. ingeval de activiteit bij herhaling wordt uitgevoerd, een opgave van de beoogde data waarop de activiteit wordt uitgevoerd;
- c. een door het waterschap goedgekeurd uitzet- of verplaatsingsplan;
- d. een door het waterschap goedgekeurd monitoringsplan;
- e. ingeval het uitzetten van vis betreft, een gezondheidsverklaring;
- f. indien van toepassing, de verwachte einddatum van de activiteit.

Toelichting

In deze paragraaf zijn het uitzetten en verplaatsen van vis in en naar oppervlaktewaterlichamen in beheer van het waterschap geregeld. Deze regels ontslaan de initiatiefnemer niet van de verplichting om voor de uitzet van vis schriftelijke toestemming te verkrijgen van de visrechthebbende in de zin van artikel 17 van de Visserijwet.

Onder vis verstaat het waterschap hetzelfde als de Visserijwet. Ook schaal- en schelpdieren en hun kuit, broed en zaad vallen hieronder. Onder het uitzetten van vis wordt verstaan: het uitzetten van één of meerdere vissoorten in een oppervlaktewaterlichaam. Visuitzet heeft als primair doel de minimale omvang van een soort te herstellen. Vis kan onder meer worden uitgezet als sprake is geweest van vissterfte of als blijkt dat een soort zich niet duurzaam in stand kan houden. Visuitzet is subsidiair mogelijk als daartoe een kennelijke behoefte bestaat vanuit de sport- of beroepsvisserij. Onder verplaatsing van vis wordt verstaan: het verplaatsen van één of meerdere soorten van het ene oppervlaktewaterlichaam naar het andere oppervlaktewaterlichaam. Verplaatsing van vis vindt enkel plaats vanuit het oogpunt van het welzijn van de vis en heeft als doel om acute of verwachte schade aan de waarde van het ecologische watersysteem te voorkomen. Verplaatsing van vis kan acuut noodzakelijk zijn ingeval van visflauwte of kan noodzakelijk zijn ingeval van beoogde ingrepen in het watersysteem om te borgen dat één of meerdere soorten daar geen hinder van ondervinden.

De in oppervlaktewaterlichamen aanwezige vissen zijn het natuurlijke resultaat van de waterkwaliteit en fysieke inrichting van het watersysteem. Het waterschap streeft, als visstandbeheerder, naar een watersysteem dat zo veel mogelijk op een natuurlijke manier functioneert met een bijbehorende, natuurlijke visstand. Een goede, gezonde en evenwichtige visstand zou zichzelf in stand moeten kunnen houden. Van initiatiefnemers wordt verwacht dat ze niet zomaar overgaan tot het uitzetten of verplaatsen van vis. Meldingen worden dan ook kritisch beoordeeld door het waterschap.

Uitzetting van vis is onder meer mogelijk in het geval van:

1. *Vissterfte*
Bij vissterfte wordt de uit te zetten vis zoveel mogelijk uitgezet in het oppervlaktewaterlichaam waar de gestorven vis is aangetroffen. Dit gebeurt pas als een eventueel aangetroffen oorzaak van de vissterfte is weggenomen. De hoeveelheid en

samenstelling van de uit te zetten vis moeten zoveel mogelijk overeenkomen met het gestorven deel.

2. *Een vissoort die zich niet duurzaam in stand kan houden*

De populatie van een vissoort past zich normaal gesproken voortdurend aan de fysieke omstandigheden van het watersysteem aan. Een populatie heeft daarbij een minimale omvang nodig om in stand te blijven. De minimale omvang van een vissoort kan met behulp van de literatuur en aan de hand van monitoringsgegevens worden vastgesteld. Soms blijkt uit onderzoek dat een vissoort zichzelf niet in stand kan houden. Er worden dan ecologische maatregelen op maat getroffen zoals het creëren van een passend leefgebied en het opheffen van vismigratiebarrières. Als deze maatregelen op zichzelf niet voldoende zijn, kan het uitzetten van vis een goede oplossing zijn.

3. *Kennelijke behoefte van de sport- en beroepsvisserij*

Het uitzetten van vis in het belang van de sport- en beroepsvisserij is in uitzonderlijke gevallen mogelijk.

Verplaatsing van vis is onder meer mogelijk in het geval van wijzigingen in de inrichting van het watersysteem: als oppervlaktewaterlichamen bijvoorbeeld worden gedempt of omgelegd, kan het nodig zijn om vissen te verplaatsen. De regels in deze paragraaf gelden dan naast de regels in de paragrafen over het dempen of aanleggen van nieuwe oppervlaktewateren en vergroten van bestaande oppervlaktewaterlichamen.

Voor deze activiteit geldt een meldingsplicht, voor zover het gaat om het uitzetten of verplaatsen van vis die niet lijdt aan visflauwte. Voor het uitvoeren van de activiteit gelden algemene uitvoeringsregels en specifieke zorgplichten. De specifieke zorgplichten beogen onder meer verslechtering en het afremmen van verbetering van de waterkwaliteit tegen te gaan.

Artikel 3.257, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – borgen doorstroming oppervlaktewater

Sommige schaal- en schelpdieren kunnen een probleem vormen voor de doorstroomcapaciteit van het oppervlaktewaterlichaam en het functioneren van kunstwerken zoals inlaten. Initiatiefnemers moeten daarmee rekening houden.

Artikel 3.257, aanhef en onder c en d – specifieke zorgplicht – oppervlaktewater moet hoeveelheid en samenstelling van de vispopulatie kunnen dragen

Twee belangrijke zorgplichten houden in dat het oppervlaktewater waarin de vis wordt uitgezet of waarnaar de vis wordt verplaatst, voldoende capaciteit c.q. draagkracht moet hebben om de hoeveelheid van de uit te zetten vis of de te verplaatsen vis en de samenstelling van de vispopulatie op te kunnen nemen. Met “samenstelling” wordt bedoeld de samenstelling van de vispopulatie naar lengte, levensstadium en gewicht van de soort.

Artikel 3.258, aanhef en onder a, b en c – algemene uitvoeringsregel – verplaatsing van vis met visflauwte

Visflauwte ontstaat door een zuurstoftekort in het water, veroorzaakt door bijvoorbeeld mestlozingen, langdurige ijsbedekking en riooloverstorten. Als vissen in het beheergebied ogenschijnlijk lijden aan visflauwte, dan is er sprake van een calamiteit en geldt er geen meldingsplicht voor de verplaatsing naar een ander oppervlaktewaterlichaam. Vissen die de verplaatsing niet overleven, worden door de initiatiefnemer (de waterbeheerder, de visrechthebbende of degene die namens de visrechthebbende handelt of het visrecht huurt) verwijderd. Voor de initiatiefnemer gelden enkel de zorgplichten. Daarnaast moet hij het waterschap zo spoedig mogelijk op de hoogte brengen van de calamiteit en het waterschap zoveel als mogelijk informeren over: de locatie, het tijdstip van de verplaatsing, de betreffende soort(en), de

hoeveelheid en samenstelling daarvan. Dit kan telefonisch. Het waterschap is 24/7 telefonisch te bereiken via 050-304 8911.

Artikel 3.259, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – uitzet- of verplaatsingsplan

Het waterschap kijkt bij de beoordeling van het uitzet- of verplaatsingsplan, monitoringsplan en de gezondheidsverklaring naar de effecten op het behalen van de waterkwaliteitsdoelen die gesteld worden in de Kaderrichtlijn Water (KRW), algemene ecologische parameters en waterkwantiteitsbeleid.

Een uitzet- of verplaatsingsplan is gebaseerd op een door of namens de initiatiefnemer uitgevoerd objectief en onafhankelijk onderzoek, waaruit blijkt dat de uitzet of verplaatsing geen negatieve gevolgen heeft voor met name de ecologische waarde van het watersysteem. Daarnaast bevat het uitzet- of verplaatsingsplan zoveel mogelijk informatie over de hoeveelheid, de herkomst van de uit te zetten of te verplaatsen vissoort(en) en de samenstelling van de vispopulatie. Het uitzet- of verplaatsingsplan dient voorafgaand aan de melding met het waterschap afgestemd te worden en door het waterschap goedgekeurd te worden.

Het waterschap gaat in beginsel alleen akkoord met het uitzetten van inheemse of ingeburgerde vissoorten die voorkomen in het beheergebied van het waterschap (kolom 4). Inheemse vissoorten zijn vissoorten die van nature voorkomen (zie bijlage 4). Ingeburgerde vissoorten zijn soorten die zich al geruime tijd gevestigd hebben en niet schadelijk zijn voor de ecologische waarde van het watersysteem. Voor de uitzet van exoten en niet-ingeburgerde soorten kan het waterschap alleen akkoord geven op de uitzet wanneer er geen negatieve fysisch-chemische en ecologische gevolgen kunnen ontstaan. Voor het uitzetten van exoten moet daarnaast de provincie toestemming afgeven. De provincie is namelijk op grond van de Wet natuurbescherming verantwoordelijk voor het exotenbeheer.

Bij uitzet ten behoeve van herintroductie van een verdwenen vissoort worden de IUCN (International Union for Conservation of Nature)-richtlijnen voor uitzet gehanteerd. Voor de uitzet van karper (*Cyprinus carpio*) vormen de landelijke richtlijnen voor karperuitzet een leidraad om het uitzetplan te beoordelen.

Artikel 3.259, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – monitoringsplan

Het monitoringsplan geeft aan op welke wijze de initiatiefnemer de uit te zetten of de te verplaatsen vis voor een bepaalde periode gaat monitoren, waarbij met name gekeken wordt naar de effecten op de ecologische toestand van het watersysteem. Het monitoringsplan dient ook voorafgaand aan de melding met het waterschap afgestemd te worden en door het waterschap te worden goedgekeurd.

Artikel 3.259, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – gezondheidsverklaring

Het waterschap vraagt om een gezondheidsverklaring van de uit te zetten vissen om te voorkomen dat ze als gevolg van de uitzet ziek worden en mogelijk andere vissen ziek maken. De gezondheidsverklaring is een verklaring van de initiatiefnemer waarin hij of zij verklaart dat de uit te zetten vis geen (besmettelijke) ziektes bij zich draagt.

Als de uitzet of verplaatsing van vis leidt tot negatieve effecten voor het watersysteem, kan het waterschap de initiatiefnemer opdragen het uitzet- of verplaatsingsplan bij te stellen of de uitzet of verplaatsing te stoppen. Kosten als gevolg van vissterfte als blijkt dat de vis bij uitzet reeds ongezond was, kunnen op de initiatiefnemer worden verhaald.

Artikel 3.259, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – duurzaam verkregen

De uit te zetten vis moet duurzaam verkregen zijn. Dit houdt in dat de vis afkomstig is van een duurzame viskwekerij overeenkomstig bedrijfsmiddelcode F2410 van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) of dat de soort is onttrokken uit een oppervlaktewaterlichaam waarbij geen afbreuk is gedaan aan de instandhouding van die soort in dat oppervlaktewaterlichaam.

Artikel 3.259, vierde lid, onder e – algemene uitvoeringsregel – informatieplicht bij herhaaldelijk uitzetten of verplaatsen

Deze regel voorziet in een informatieplicht voor de initiatiefnemer, die geheel los staat van de meldingsplicht. De informatieplicht houdt in dat, ingeval van herhaaldelijk uitzetten of verplaatsen van vis, elke feitelijke uitzetting of verplaatsing van vis, tenminste 48 uur van tevoren, moet worden afgestemd met het waterschap. Dit kan schriftelijk, per e-mail via info@noorderzijlvest.nl of telefonisch. Het waterschap is tijdens kantooruren telefonisch te bereiken via 050-304 8911. De initiatiefnemer voldoet aan de informatieplicht als hij de datum, het tijdstip en de locatie van de uitzetting of verplaatsing doorgeeft aan het waterschap. Wanneer de initiatiefnemer in afwijking van het uitzet- of verplaatsingsplan vis wil gaan uitzetten of verplaatsen, dient hij opnieuw goedkeuring te verkrijgen op het uitzet- of verplaatsplan en een melding te doen overeenkomstig de regels uit deze paragraaf.

Artikel 3.260, aanhef en onder a en b – specifiek meldingsvereiste – eenmalig of bij herhaling uitzetten of verplaatsen van vis en de data voor het herhaaldelijk uitzetten of verplaatsen

De vereiste gegevens geven in samenhang met de overige gegevens die worden aangeleverd enig inzicht in de omvang van de activiteit en het aantal momenten waarop het watersysteem in bepaalde periodes een nieuwe hoeveelheid uit te zetten of te verplaatsen vis in ontvangst neemt. Op basis hiervan kan het waterschap bijvoorbeeld een maatwerkvoorschrift opleggen.

TITEL 3.6 Activiteiten in, op en bij zuiveringstechnische werken

§ 3.6.1 Aansluiten openbaar riool(stelsel) en afvalwaterleidingen

Artikel 3.261 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het aansluiten van een openbaar riool(stelsel) of een afvalwaterleiding op een zuiveringstechnisch werk in beperkingengebied C-I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie, in beperkingengebied C-II van een rioolgemaal, in beperkingengebied C-III van een persleiding, in beperkingengebied C-IV van een persleiding of in beperkingengebied C-V van een persleiding.

Artikel 3.262 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.16, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.261, houden in elk geval in dat:

- a. het doelmatig functioneren van zuiveringstechnische werken niet wordt aangetast;
- b. het zuiveringsrendement, als gevolg van de activiteit, niet negatief wordt beïnvloed;
- c. het aan te sluiten openbaar riool(stelsel) enkel communaal afvalwater op het zuiveringstechnisch werk loost;
- d. de hoeveelheid afwijkende en versturende stoffen in het afvalwater afkomstig uit het aan te sluiten openbaar riool(stelsel) of de aan te sluiten afvalwaterleiding tot een minimum wordt beperkt;
- e. grenswaarden of signaleringswaarden van bepaalde in het afvalwater voorkomende stoffen, afkomstig uit het aan te sluiten openbaar riool(stelsel) of de aan te sluiten bedrijfsafvoerwaterleiding, niet worden overschreden;
- f. ingeval van aansluiting op een persleiding, de stroomsnelheid van het afvalwater in de persleiding niet hoger dan 1,25 m/s zal zijn;
- g. de hoeveelheid en de samenstelling van het aan te voeren afvalwater voldoet aan de door het waterschap vooraf afgegeven maximale aanvoerhoeveelheid in m³ per uur;
- h. de bereikbaarheid van de zuiveringstechnische werken voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.263 Algemene uitvoeringsregels

- 1 Voor de activiteit, bedoeld in artikel 3.261, geldt dat:
 - a. de datum en het tijdstip van uitvoering van de activiteit is afgestemd met het waterschap;
 - b. de buffercapaciteit van een nieuwe aansluiting bij droog weer tenminste acht uur bedraagt;
 - c. na uitvoering van de activiteit, de locatie van aansluiting wordt ingemeten volgens de rijksdriehoekmeting en de meetgegevens binnen twee weken aan het waterschap worden verstrekt.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied C-I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of in beperkingengebied C-II van een rioolgemaal, geldt dat de aansluiting afsluitbaar wordt gemaakt middels een deugdelijke dienstafsluiter.
- 3 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied C-III van een persleiding, in beperkingengebied C-IV van een persleiding of in beperkingengebied C-V van een persleiding, geldt dat:
 - a. de activiteit wordt uitgevoerd overeenkomstig de door het waterschap opgestelde 'Technische Voorwaarden voor het aanleggen en/of verleggen van persleidingen';
 - b. voordat de aansluiting plaatsvindt, het aan te sluiten openbaar riool of de afvalwaterleiding wordt afgeperst;
 - c. voor het inprikpunt de aansluiting afsluitbaar wordt gemaakt middels een deugdelijke dienstafsluiter;
 - d. na afronding van de activiteit en wanneer er geen lekkages zijn geconstateerd, de persleiding weer voldoende gronddekking bevat en het maaiveld wordt hersteld.

Artikel 3.264 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.261, voor zover de aansluiting een openbaar riool(stelsel) betreft.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. er voorafgaand aan de activiteit overeenstemming tussen de initiatiefnemer en het waterschap bestaat over het inzamelen van (communaal) afvalwater en de aansluitconstructie overeenkomstig het vigerende rioleringsplan;
 - b. er voorafgaand aan de activiteit, op grond van een hydraulische berekening, overeenstemming is tussen de initiatiefnemer en het waterschap over de locatie van aansluiting;
 - c. het aansluiten via een aansluitpunt in beperkingengebied C-III van een persleiding, in beperkingengebied C-IV van een persleiding of in beperkingengebied C-V van een persleiding, enkel uitgevoerd mag worden wanneer de initiatiefnemer heeft aangetoond dat aansluiting in beperkingengebied C-I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of in beperkingengebied C-II van een rioolgemaal uitgesloten of redelijkerwijs onmogelijk is;
 - d. de hoeveelheid en samenstelling van het aan te voeren afvalwater voldoet aan de afspraken die tussen de initiatiefnemer en het waterschap zijn gemaakt.

Artikel 3.265 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.264, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, eerste lid, tevens:

- a. het rioleringsplan dat van toepassing is op de betreffende activiteit;

- b. een ondertekende overeenkomst waaruit blijkt dat tussen de initiatiefnemer en het waterschap overeenstemming is over de hoeveelheid en samenstelling van het in te zamelen afvalwater (de afnameverplichting), de locatie van aansluiting, de wijze van aansluiting en de aansluitconstructie;
- c. een opgave of de aansluiting plaatsvindt in beperkingengebied C-I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie, in beperkingengebied C-II van een rioolgemaal, of via een aansluitpunt in beperkingengebied C-III van een persleiding, in beperkingengebied C-IV van een persleiding of in beperkingengebied C-V van een persleiding en ingeval van aansluiting in beperkingengebied C-III van een persleiding, in beperkingengebied C-IV van een persleiding of in beperkingengebied C-V van een persleiding, een opgave van de reden waarom het uitgesloten of redelijkerwijs onmogelijk is om aan te sluiten in beperkingengebied C-I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of in beperkingengebied C-II van een rioolgemaal;
- d. een door het waterschap goedgekeurd werkplan, bedoeld in de door het waterschap opgestelde 'Technische Voorwaarden voor het aanleggen en/of verleggen van persleidingen';
- e. de technische gegevens van het riool(stelsel), waaronder mede begrepen de verschillende aansluitpunten en een overzichtstekening van het rioleringsgebied;
- f. het aantal particuliere huishoudens per aansluitpunt en het aantal en de aard van de bedrijven per aansluitpunt die zijn en zullen worden aangesloten op het aan te sluiten openbaar riool(stelsel);
- g. een raming van de per aansluitpunt af te voeren hoeveelheid afvalwater uitgedrukt in m³/h, gedifferentieerd naar hoeveelheden droogweerafvoer en regenweerafvoer alsmede gegevens over de pompovercapaciteit uitgedrukt in m³ per uur;
- h. een raming van de per aansluitpunt af te voeren hoeveelheden afvalstoffen per aansluitpunt, uitgedrukt in vervuilingseenheden en gedifferentieerd naar het aantal inwoners en aantal bedrijven dat aangesloten wordt;
- i. per aansluitpunt het aantal hectare verhard oppervlak waarvan het afvloeiend hemelwater wordt afgevoerd via het aan te sluiten openbaar riool(stelsel);
- j. gegevens over het beheer en onderhoud van het aan te sluiten openbaar riool(stelsel).

Artikel 3.266 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.261, voor zover de aansluiting een afvalwaterleiding betreft.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.16, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.262, niet geschonden worden;
 - b. het uitgesloten of redelijkerwijs onmogelijk is dat de afvalwaterleiding wordt aangesloten op het openbaar riool(stelsel);
 - c. ingeval van aansluiting in beperkingengebied C-III van een persleiding, in beperkingengebied C-IV van een persleiding of in beperkingengebied C-V van een persleiding, dat het uitgesloten of redelijkerwijs onmogelijk is dat de afvalwaterleiding wordt aangesloten in beperkingengebied I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of in beperkingengebied C-II van een rioolgemaal;
 - d. de hoeveelheid en samenstelling van het aan te voeren afvalwater voldoet aan de daarvoor geldende lozingsnormen;
 - e. een acceptabele influentverhouding van het af te voeren afvalwater;
 - f. de hoeveelheid af te voeren afvalwater voldoet aan de door het waterschap berekende hydraulische capaciteit van de zuiveringstechnische werken.

Artikel 3.267 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.266, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een opgave van de reden waarom het uitgesloten of redelijkerwijs onmogelijk is om aan te sluiten op een openbaar riool(stelsel);
- b. een opgave of de aansluiting plaatsvindt in beperkingengebied C-I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie, in beperkingengebied C-II van een rioolgemaal, of via een aansluitpunt in beperkingengebied C-III van een persleiding en ingeval van aansluiting in beperkingengebied C-III van een persleiding, een opgave van de reden waarom het uitgesloten of redelijkerwijs onmogelijk is om aan te sluiten in beperkingengebied C-I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of in beperkingengebied C-II van een rioolgemaal;
- c. een door het waterschap goedgekeurd werkplan, bedoeld in de door het waterschap opgestelde 'Technische Voorwaarden voor het aanleggen en/of verleggen van persleidingen';
- d. een opgave van de af te voeren hoeveelheid afvalwater uitgedrukt in m³ per uur;
- e. een opgave van de samenstelling van het te lozen afvalwater met hierbij de concentraties van de stoffen/parameters;
- f. een opgave van de titel op grond waarvan de lozing van het afvalwater op het zuiveringstechnische werk is toegestaan;
- g. gegevens over het beheer en onderhoud van de aan te sluiten afvalwaterleiding.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het aansluiten van een openbaar riool(stelsel) of een afvalwaterleiding (meestal afkomstig van een bedrijf) op een zuiveringstechnisch werk dat in beheer is bij het waterschap. Met een zuiveringstechnisch werk wordt in deze paragraaf bedoeld een rioolgemaal of een persleiding dat zorgt voor de transport van afvalwater (naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie) of een rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi). Met afvalwater wordt water met stoffen bedoeld die bij lozing op een oppervlaktewaterlichaam leiden tot verslechtering van de waterkwaliteit. Met deze regels borgt het waterschap dat de zuiveringstechnische werken de hoeveelheid te lozen afvalwater aankunnen en ze doelmatig kunnen blijven functioneren.

Voor deze activiteit geldt een meldingsplicht voor het aansluiten van een openbaar riool(stelsel) omdat voor het aansluiten op een zuiveringstechnisch werk de meeste afspraken (op privaatrechtelijke basis) voorafgaand aan de melding reeds zijn afgestemd tussen de initiatiefnemer, doorgaans een gemeente, en het waterschap. Indien nodig kan het waterschap op basis van de aangeleverde gegevens een maatwerkvoorschrift opstellen met daarin specifieke voorschriften voor het aansluiten van het riool, dat bij voorkeur op een rioolgemaal plaatsvindt of bij uitzondering op een rioolwaterzuiveringsinstallatie en bij hoge uitzondering op een persleiding.

Voor deze activiteit geldt echter een vergunningplicht voor het aansluiten van een afvalwaterleiding. Dit omdat het waterschap enkel bij uitzondering die activiteit kan toestaan. De initiatiefnemer dient namelijk daarvoor aan te tonen dat het uitgesloten of redelijkerwijs onmogelijk is om het bedrijfsafvalwater te lozen op het openbaar riool(stelsel).

Artikel 3.262, aanhef en onder a – specifieke zorgplicht – waarborgen doelmatige werking van zuiveringstechnische werken

Het begrip "doelmatige werking" moet ruim worden opgevat. Doelmatige werking omvat niet slechts een optimaal, efficiënt zuiveringsproces in technische zin. Onder dit criterium vallen ook aspecten als het voorkomen van stank en hinder op de rwzi en het tegengaan en voorkomen van verontreiniging van zuiveringsslib. Voorts blijkt uit de wetsgeschiedenis dat het criterium tevens een zekere

bedrijfseconomische betekenis heeft: ook de doelmatige exploitatie van de rwzi, dat wil zeggen de optimale werking en benutting van de aanwezige capaciteit, wordt eronder begrepen.

Artikel 3.262, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – enkel zuivering van communaal afvalwater
Een rioolwaterzuiveringsinstallatie van het waterschap zuivert alleen het communaal afvalwater. Dit is het al dan niet met hemelwater gemengde afvalwater afkomstig van huishoudens, bedrijven en instellingen, dat met behulp van rioleringsleidingen, persleidingen, rioolgemalen, rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi)) wordt ingezameld, getransporteerd en behandeld en vervolgens op het oppervlaktewater wordt geloosd. Voorafgaand aan de aansluiting van een openbaar riool of afvalwaterleiding wordt door het waterschap bepaald of de hoeveelheid en samenstelling van het afvalwater (influentverhouding) geen risico vormt voor de doelmatige werking van de zuivering. Indien dat laatste wel het geval is, is er geen sprake van “communaal” afvalwater.

Artikel 2.262, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – hoeveelheid verstorende stoffen beperken
Met deze zorgplicht worden de zuiveringstechnische werken beschermd tegen te hoge concentraties aan verstorende stoffen, zoals oliën en medicijnresten, in het afvalwater dat via het openbaar riool of afvalwaterleidingen op het zuiveringstechnische werk terecht komen. De bescherming van de zuiveringstechnische werken omvat met name de bescherming tegen de feitelijke aantasting van transportleidingen, gemalen en onderdelen van de rwzi zelf. Een bekend voorbeeld vormt in dit verband is de aantasting van leidingen door te hoge concentraties sulfaat in het afvalwater.

Artikel 3.262, aanhef en onder g – specifieke zorgplicht – hoeveelheid en samenstelling aan te voeren afvalwater

De hoeveelheid en de samenstelling van het te ontvangen afvalwater uit een openbaar riool(stelsel) is vooraf vastgelegd in een afnameverplichting, een overeenkomst tussen de initiatiefnemer en het waterschap. Deze overeenkomst dient als uitgangspunt voor de aansluiting. De initiatiefnemer dient ervoor te zorgen dat de afspraken worden nagekomen.

Artikel 3.263, eerste lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – tijdstip van uitvoering

De activiteit dient binnen 12 maanden, nadat de melding is ingediend of de vergunning is verleend, te worden uitgevoerd. Het is van belang dat de dag voor de uitvoering het droog is geweest en de dag van uitvoering tevens droog zal zijn. Dit in verband met de buffercapaciteit van het stelsel. De middag voorafgaand aan de activiteit vindt, met het oog op de weersverwachting, een go-no go moment plaats.

Artikel 3.263, eerste lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – buffercapaciteit

Dit is de tijd die nodig is waarbinnen het waterschap redelijkerwijs het onderhoud kan uitvoeren en calamiteiten kan oplossen.

Artikel 3.263, tweede lid en derde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – deugdelijke afsluiting

Hiervoor wordt verwezen naar de ‘Technische Voorwaarden voor het aanleggen en/of verleggen van persleidingen’ van het waterschap.

Artikel 3.263, derde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – afpersen leiding

Deze algemene uitvoeringsregel beoogt tijdig signaleren en herstellen van lekkage door montagefouten. Hiervoor kan het protocol testprocedure afpersing persleidingen gebruikt worden. Dit in verband met het toezicht dat het waterschap uitvoert op de werkzaamheden aan de persleiding.

Artikel 3.263, derde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – gronddekking

Leidingen dienen te allen tijde over voldoende gronddekking te beschikken. In dat geval is er een minimaal risico op schade aan de leiding door gebruik van de bovenliggende grond. Daarnaast beschermt een voldoende gronddekking de leiding tegen bevriezing.

Artikel 3.263, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – overeenstemming over (de hoeveelheid en samenstelling van) het afvalwater

Dit is de afnameverplichting die voorafgaand aan de melding tot stand dient te komen en bij de melding overgelegd moet worden door de initiatiefnemer.

Artikel 3.263, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – aansluiting op rioolgemaal of rwzi heeft voorkeur boven persleiding

De initiatiefnemer dient eerst na te gaan of aansluiting op het dichtstbijzijnde rioolgemaal mogelijk is. Indien dit niet mogelijk is, zou het mogelijk zijn eventueel rechtstreeks op een rioolwaterzuiveringsinstallatie aan te sluiten (onder vrij verval). Alleen wanneer aangetoond kan worden dat het aansluiting op deze zuiveringstechnische werken redelijkerwijs onmogelijk zijn, zou een aansluiting op een persleiding toegestaan zijn. De reden voor deze voorkeur is dat het aansluiten op de persleiding hogere beheerkosten met zich kan brengen voor het waterschap en er grotere risico's mee gemoeid zijn op ongewone voorvallen of calamiteiten.

Artikel 3.263, vierde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – hoeveelheid en samenstelling afvalwater voldoet aan de afspraken

De initiatiefnemer dient in de uitvoering zich te houden aan de afspraken die opgenomen zijn in de afnameverplichting.

Artikel 3.266, derde lid, onder b – beoordelingsregel – aansluiting op het openbaar riool(stelsel) is uitgesloten

Het waterschap zal geen vergunning verlenen aan bedrijven die de mogelijkheid hebben om hun afvalwater te lozen via een andere route dan rechtstreeks op de zuiveringstechnische werken die in beheer zijn bij het waterschap. Slechts in uitzonderlijke gevallen zal dit kunnen worden toegestaan.

Artikel 3.266, derde lid, onder c – beoordelingsregel – aansluiting op rioolgemaal of rwzi heeft prioriteit

Ingeval toestemming voor rechtstreekse aansluiting op één van de zuiveringstechnische werken zal vervolgens beoordeeld worden welke locatie daarvoor het meest geschikt is. Aangezien aansluiting op de persleiding hogere beheerkosten met zich kan brengen voor het waterschap en er grotere risico's mee gemoeid zijn op ongewone voorvallen of calamiteiten zal eerst bekeken worden of aansluiting op een rioolgemaal of een rwzi mogelijk is.

Artikel 3.266, derde lid, onder d – beoordelingsregel – samenstelling van het te lozen afvalwater voldoet aan lozingsnormen

Het waterschap zal bij deze activiteit ook beoordelen of het afvalwater dat rechtstreeks geloosd zal worden op een zuiveringstechnisch werk, voldoet aan de landelijke en/of regionale normen die gelden voor de lozing op een zuiveringstechnisch werk. De initiatiefnemer dient hiervoor bewijs aan te leveren.

Artikel 3.266, derde lid, onder e – beoordelingsregel – acceptabele influentverhouding

Het waterschap beoordeelt of de samenstelling van het af te voeren afvalwater voor wat betreft de influentverhoudingen acceptabel zijn. Dit betekent dat het afvalwater in zijn samenstelling niet mag leiden tot een risico voor de doelmatige werking van de zuivering.

Artikel 3.266, derde lid, onder f – beoordelingsregel – acceptabele hoeveelheid

De hoeveelheid te lozen afvalwater dient door de zuiveringstechnische werken gedragen te kunnen worden. Het waterschap zal daarom een hydraulische berekening uitvoeren om te bezien wat de maximale hoeveelheid te lozen afvalwater kan zijn.

§ 3.6.2 Lozen van een hoeveelheid water per tijdseenheid

Artikel 3.268 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het lozen van een hoeveelheid afvalwater per tijdseenheid op een zuiveringstechnisch werk in beperkingengebied C-I, in beperkingengebied C-II of in beperkingengebied C-III van een persleiding, in beperkingengebied C-IV van een persleiding of in beperkingengebied C-V van een persleiding.

Artikel 3.269 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.16, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.268, houden in elk geval in dat:

- a. de hoeveelheid te lozen afvalwater tot een minimum wordt beperkt;
- b. het doelmatig functioneren van zuiveringstechnische werken niet wordt aangetast;
- c. het zuiveringsrendement, als gevolg van de activiteit, niet negatief wordt beïnvloed;
- d. de hoeveelheid afwijkende en versturende stoffen in het afvalwater tot een minimum wordt beperkt;
- e. de hoeveelheid vuilvracht in het afvalwater tot een minimum wordt beperkt;
- f. de bereikbaarheid van de zuiveringstechnische werken voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.270 Vergunningplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.268.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een omgevingsvergunning vereist.
- 3 De omgevingsvergunning wordt verleend als op basis van de aanvraag tenminste vaststaat dat:
 - a. de algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.16, en de specifieke zorgplicht, bedoeld in artikel 3.269, niet geschonden worden;
 - b. de activiteit noodzakelijk is;
 - c. het zuiveringstechnisch werk waarop geloozd wordt:
 - 1°. voor de te lozen vracht voldoende hydraulische capaciteit heeft;
 - 2°. de in het afvalwater aanwezige vuilvracht in voldoende mate kan opvangen en door de rioolwaterzuiveringsinstallatie gezuiverd kan worden;
 - 3°. de in het afvalwater aanwezige versturende stoffen kan opvangen en door de rioolwaterzuiveringsinstallatie gezuiverd kan worden.
 - d. er voldoende maatregelen of voorzieningen worden getroffen om de lozingen te voorkomen of te beperken.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. ingeval het afvalwater per as wordt aangevoerd, de lozing plaatsvindt door middel van een lozingsvoorziening;
 - b. ingeval het afvalwater per as wordt aangevoerd, dit wordt geloozd op het dichtstbijzijnde zuiveringstechnische werk, voor zover dit beperkingengebied C-I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of beperkingengebied C-II van een rioolgemaal betreft;
 - c. voordat de lozing wordt uitgevoerd, zoveel mogelijk versturende stoffen uit het te lozen afvalwater worden verwijderd;
 - d. op aanzegging van het waterschap het aanvangstijdstip van de lozing onmiddellijk wordt opgeschort;

- e. op aanzegging van het waterschap de hoeveelheid te lozen afvalwater onmiddellijk wordt beperkt.

Artikel 3.271 Specifieke aanvraagvereisten omgevingsvergunning

De aanvraag om een omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 3.270, bevat in aanvulling op de aanvraagvereisten, bedoeld in artikel 3.4, eerste lid, tevens:

- a. een onderbouwing van de noodzaak om deze activiteit uit te voeren;
- b. een beschrijving van de maatregelen of voorzieningen die worden getroffen om de lozingen te voorkomen of te beperken;
- c. de locaties van de lozingspunten;
- d. informatie over het type lozingsvoorziening;
- e. indien door middel van een (eigen) afvalwaterleiding wordt geloosd, een tekening waarop de leiding en het aansluitpunt zichtbaar is;
- f. informatie over de stoffen of preparaten die mogelijk in het afvalwater voorkomen en zo ja, een opgave van of er toestemming is voor de aanwezigheid van die stoffen of preparaten in het afvalwater;
- g. een opgave van de hoeveelheid te lozen afvalwater in m³ per uur en de samenstelling van het te lozen afvalwater met, indien mogelijk, hierbij de concentraties van de stoffen/parameters;
- h. de regelmaat waarmee de lozing plaatsvindt;
- i. een aanduiding of de lozing continu of niet-continu plaatsvindt.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over het lozen van afvalwater op een zuiveringstechnisch werk dat in beheer is bij het waterschap. Dit zijn doorgaans lozingen van afvalwater afkomstig van inrichtingen die per as worden aangevoerd. In uitzonderlijke gevallen gaat dit over lozingen die plaatsvinden via een afvalwaterleiding, die rechtstreeks is aangesloten op een zuiveringstechnisch werk (bedoeld in paragraaf 3.6.1, van deze verordening). Met een zuiveringstechnisch werk wordt bedoeld leidingwerk dat zorgt voor de transport van afvalwater naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie, inclusief rioolgemalen, of de rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi). Met deze regels borgt het waterschap dat de zuiveringstechnische werken de hoeveelheid te lozen afvalwater aan kunnen en doelmatig blijven functioneren.

Voor deze activiteit geldt een vergunningplicht omdat het toestaan van een dergelijke lozing maatwerk is. Het is afhankelijk van de samenstelling van het te lozen afvalwater, de hoeveelheid en het type zuiveringstechnische werk of de activiteit en zo ja, onder welke voorwaarden het kan worden toegestaan.

Deze regels gelden naast de regels die onder meer in het Besluit activiteiten leefomgeving zijn opgenomen over het lozen op zuiveringstechnische werken, die gaan over de 'kwaliteit' van de lozing.

Artikel 3.269, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – waarborgen doelmatige werking van zuiveringstechnische werken

Het begrip "doelmatige werking" moet ruim worden opgevat. Doelmatige werking omvat niet slechts een optimaal, efficiënt zuiveringsproces in technische zin. Onder dit criterium vallen ook aspecten als het voorkomen van stank en hinder op de rwzi en het tegengaan en voorkomen van verontreiniging van zuiveringsslib. Voorts blijkt uit de wetsgeschiedenis dat het criterium tevens een zekere bedrijfseconomische betekenis heeft: ook de doelmatige exploitatie van de rwzi, dat wil zeggen de optimale werking en benutting van de aanwezige capaciteit, wordt eronder begrepen.

Artikel 2.269, aanhef en onder d – specifieke zorgplicht – hoeveelheid verstorende stoffen beperken

Met deze zorgplicht worden de zuiveringtechnische werken beschermd tegen te hoge concentraties aan versturende stoffen, zoals oliën en medicijnresten, in het afvalwater dat via het openbaar riool of afvalwaterleidingen op het zuiveringtechnische werk terecht komen. De bescherming van de zuiveringtechnische werken omvat met name de bescherming tegen de feitelijke aantasting van transportleidingen, gemalen en onderdelen van de rwzi zelf. Een bekend voorbeeld vormt in dit verband is de aantasting van leidingen door te hoge concentraties sulfaat in het afvalwater.

Artikel 3.270, derde lid, onder b – beoordelingsregel – draagkracht zuiveringtechnisch werk

Het waterschap beoordeelt aan de hand van de gegevens die bij de aanvraag worden ingediend of het zuiveringtechnisch werk waarop geloosd wordt qua capaciteit en gelet op de aanwezige vuilvracht en versturende stoffen in het afvalwater de lozing kan ontvangen en zuiveren. Dit is maatwerk. In de vergunning worden specifieke voorschriften verbonden aan de hoeveelheid te lozen afvalwater en de maximale hoeveelheden van de daarin aanwezige vuilvracht en versturende stoffen.

Artikel 3.270, derde lid, onder d – beoordelingsregel – maatregelen en voorzieningen om lozing te voorkomen

Het waterschap beoordeelt of de best beschikbare technieken zijn ingezet om de lozing te voorkomen. In de vergunning kunnen voorschriften worden opgenomen die de initiatiefnemer verplichten om aan bepaalde best beschikbare technieken te voldoen om de hoeveelheid te lozen afvalwater zoveel mogelijk te beperken.

Artikel 3.270, vierde lid, onder a – algemene uitvoeringsregel – lozingsvoorziening

Het waterschap schrijft voor dat de lozing, waarbij het afvalwater per as wordt aangevoerd, plaats moet vinden door middel van een lozingsvoorziening. Dit is doorgaans een pompvoorziening om de lozing op het zuiveringtechnisch werk mogelijk te maken.

Artikel 3.270, vierde lid, onder b – algemene uitvoeringsregel – dichtstbijzijnde rioolgemaal of rwzi

Aanvoer van afvalwater per as op een zuiveringtechnisch werk moet zo veel als mogelijk worden voorkomen. Een vaste verbinding/aansluiting vanuit de inrichting waar het afvalwater vandaan komt op het openbaar riool(stelsel), heeft voor het waterschap de voorkeur. Ingeval aanvoer per as noodzakelijk blijkt te zijn, dan dient de lozing plaats te vinden op het dichtstbijzijnde zuiveringtechnisch werk waar lozingen per as toegestaan kunnen worden.

Artikel 3.270, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – verwijderen versturende stoffen

Om te voorkomen dat lozing op het zuiveringtechnische werk niet mogelijk is door een teveel aan versturende stoffen, zoals oliën en medicijnresten, wordt van de initiatiefnemer geëist dat hij maatregelen treft om zoveel mogelijk versturende stoffen uit het te lozen afvalwater te verwijderen.

Artikel 3.270, vierde lid, onder d en e – algemene uitvoeringsregel – aanzegging waterschap om activiteit op te schorten of te beperken

Het waterschap als beheerder van de zuiveringtechnische werken waarop geloosd wordt, moet te allen tijde in de gaten houden of de zuiveringsinstallatie niet wordt overbelast. Indien daarvan sprake kan zijn door onvoorzienbare calamiteiten, extreme neerslag of door groot onderhoud en verbouwingen op het zuiveringtechnische werk zelf, kan het waterschap de initiatiefnemer aanzeggen de lozing op te schorten of de toegestane hoeveelheid te lozen afvalwater te beperken.

§ 3.6.3 Grondroeringen en overige activiteiten

Artikel 3.272 Toepassingsbereik

Deze paragraaf is van toepassing op het uitvoeren van grondroeringen en overige activiteiten in beperkingengebied C-I van een rioolwaterzuiveringsinstallatie, in beperkingengebied C-II van een rioolgemaal, in beperkingengebied C-III van een persleiding, in beperkingengebied C-IV van een persleiding of in beperkingengebied C-V van een persleiding.

Artikel 3.273 Specifieke zorgplicht

De algemene zorgplichten, bedoeld in artikel 1.13 en in artikel 1.16, die betrekking hebben op de activiteit, bedoeld in artikel 3.272, houden in elk geval in dat:

- a. schade aan zuiveringstechnische werken wordt voorkomen;
- b. grondroeringen en overige activiteiten zo ver mogelijk van de zuiveringstechnische werken plaatsvinden;
- c. de kathodische bescherming van stalen persleidingen niet verstoord wordt;
- d. de (coating van een) persleiding te allen tijde beschermd wordt tegen uitdroging, beschadiging en UV-straling;
- e. het ontstaan van holle ruimten in de bodem wordt voorkomen;
- f. er geen onaanvaardbare vervorming of zetting van omliggende gronden optreedt;
- g. de grondwaterspanning niet buitensporig verandert door wijziging van de stand van het grondwater of door overdruk in het grondwater;
- h. onderhoudswerkzaamheden door of namens het waterschap niet worden belemmerd;
- i. de bereikbaarheid van de zuiveringstechnische werken voor werkzaamheden van het waterschap niet belemmerd wordt.

Artikel 3.274 Meldingsplicht

- 1 Dit artikel is van toepassing op de activiteit, bedoeld in artikel 3.272.
- 2 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, is een melding vereist.
- 3 De melding, bedoeld in het tweede lid, wordt uiterlijk 4 weken voor start van de activiteit ingediend via het Digitaal Stelsel Omgevingswet of schriftelijk aan het waterschap toegezonden.
- 4 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, geldt dat:
 - a. de omvang van ontgravingen tot een minimum wordt beperkt;
 - b. alle mogelijke voorzorgsmaatregelen worden getroffen om schade aan zuiveringstechnische werken te voorkomen;
 - c. door ontgraving vrijgekomen grond, mits geschikt, wordt teruggeplaatst in de oorspronkelijke laagopbouw in lagen van maximaal 0,3 meter waarbij elke laag afzonderlijk wordt verdicht tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroeerde) grond;
 - d. direct na afronding van de activiteit en ingeval van nazakkingen tot een jaar na afronding van de activiteit, het maaiveld wordt hersteld;
 - e. ingeval hoogspanningssystemen (> 1 kV) of lijnen en spoorwisselstroomtractie worden aangelegd, de onderlinge beïnvloeding aantoonbaar niet groter mag zijn dan volgens daarvoor geldende actuele NEN-normen toelaatbaar is;
 - f. ingeval van het aanleggen van leidingen, dit wordt uitgevoerd met toepassing van een adequate techniek;
 - g. ingeval van een gestuurde boring, het boorplan op het werkterrein voor toezicht en inspectie ingezien kan worden;
 - h. ingeval van heiwerkzaamheden, het sonderingsplan op het werkterrein voor toezicht en inspectie ingezien kan worden.
- 5 Voor de activiteit, bedoeld in het eerste lid, die plaatsvindt in beperkingengebied C-III, in beperkingengebied C-IV of in beperkingengebied C-V, geldt dat:

- a. de feitelijke werkzaamheden eerst plaatsvinden nadat zekerheid is verkregen over de feitelijke ligging van de persleiding en (het tracé van) de persleiding middels markeringen is aangewezen;
- b. ingeval van machinaal graven of heiwerkzaamheden die plaatsvinden boven en binnen 5 meter aan weerszijden van de persleiding in beperkingengebied C-III, boven en binnen 10 meter aan weerszijden van de persleiding in beperkingengebied C-IV en boven en binnen 30 meter aan weerszijden van de persleiding in beperkingengebied C-V, dat:
 - 1°. de persleiding eerst wordt gelokaliseerd aan de hand van een proefsleuf en zichtbaar wordt gemaakt;
 - 2°. een graafbak zonder tanden wordt gebruikt;
 - 3°. de persleiding niet wordt aangeprikt met een prikstang;
 - 4°. de persleiding wordt beschermd door middel van draglineschotten;
 - 5°. de activiteit op minimaal 0,50 meter afstand van de bovenkant en weerszijden van de persleiding plaatsvindt en voor zover het heiwerkzaamheden betreft op minimaal 1 meter afstand van de bovenkant en weerszijden van de persleiding.
- c. opslag van materiaal en materieel is toegestaan aan weerszijden van de persleiding mits tijdelijk;
- d. ingeval van het aanbrengen van een gesloten verharding of bij het mechanisch in- en uitdrijven van voorwerpen in de grond boven en binnen 5 meter aan weerszijden van de persleiding in beperkingengebied C-III, boven en binnen 10 meter aan weerszijden van de persleiding in beperkingengebied C-IV en boven en binnen 30 meter aan weerszijden van de persleiding in beperkingengebied C-V, dat deze voldoet aan een zettings- en/of sterkteberekening uitgevoerd conform de daarvoor geldende actuele NEN-normen.
- e. ingeval van een open ontgraving, de persleiding waar nodig doelmatig en stabiel ondersteund wordt tegen doorhangen of schuiven, waarvoor geldt dat leidingen met een inwendige diameter van 150 mm of groter een vrije overspanning hebben van maximaal 4 meter en leidingen met een inwendige diameter die kleiner is dan 150 mm een vrije overspanning hebben van maximaal 2 meter;
- f. ingeval kabels met een spanning van 1 kV en hoger, gekruist ten opzichte van de persleiding worden aangelegd:
 - 1°. dit plaatsvindt op een afstand van minimaal 1 meter van de bovenkant van de persleiding; of
 - 2°. indien een neopreen slab, een PE-plaat of een mantelbuis met oversteek van 1 meter wordt toegepast, dit plaatsvindt op een afstand van minimaal 0,50 meter van de bovenkant van de persleiding.
- g. ingeval kabels en leidingen door middel van een open ontgraving worden aangelegd, deze haaks op de persleiding worden aangelegd op een afstand van minimaal 0,50 meter van de bovenkant van de persleiding;
- h. ingeval kabels en leidingen door middel van een gestuurde boring worden aangelegd, dit plaatsvindt op een afstand van minimaal 5 meter rondom de persleiding;
- i. ingeval kabels en leidingen door middel van overige sleufloze kruisingstechnieken worden aangelegd, dit plaatsvindt op een afstand van minimaal 1 meter rondom de persleiding, onder voorwaarde dat de persleiding zichtbaar is;
- j. ingeval kabels en leidingen parallel worden aangelegd, dit plaatsvindt op een afstand van minimaal twee meter aan weerszijden van de persleiding;
- k. ingeval drainageleidingen gekruist ten opzichte van de persleiding worden aangelegd, dit plaatsvindt op een afstand van minimaal 0,50 meter van de bovenkant van de persleiding;
- l. ingeval drainageleidingen gekruist ten opzichte van de persleiding, in afwijking van het vijfde lid, onder k, binnen een afstand van 0,50 meter van de persleiding worden

- aangelegd, moet het gedeelte binnen een strook van 1 meter aan weerszijden van de persleiding met de hand worden ontgraven en de drainage met de hand worden aangebracht;
- m. ingeval oppervlaktewater wordt aangelegd, dit gebeurt met een gronddekking van minimaal 1 meter tussen de bodem van het oppervlaktewater en de bovenkant van de persleiding en een bodembeschermingsvoorziening wordt aangebracht;
 - n. indien de bovengrond boven een persleiding is ingericht om transport plaats te laten vinden, ingeval van (tijdelijke) zware transporten, een vrijdragende constructie wordt aangebracht.

Artikel 3.275 Specifieke meldingsvereisten

De melding, bedoeld in artikel 3.274, bevat in aanvulling op de meldingsvereisten, bedoeld in artikel 3.3, tevens:

- a. een plan van aanpak bestaande uit:
 - 1°. een specifieke omschrijving van de werkzaamheden;
 - 2°. een opgave van het materiaal dat wordt toegepast;
 - 3°. een opgave van het materieel dat wordt gebruikt;
 - 4°. een opgave van de omvang van de activiteit in vierkante meters en in kubieke meters;
 - 5°. de voorzorgsmaatregelen die getroffen worden om schade aan zuiveringstechnische werken te voorkomen.
- b. ingeval van het aanleggen van hoogspanningssystemen (> 1 kV) of lijnen en spoorwisselstroomtractie, informatie waaruit blijkt dat de onderlinge beïnvloeding niet groter is dan volgens de daarvoor geldende actuele NEN-normen toelaatbaar is;
- c. ingeval van een gestuurde boring, een door het waterschap goedgekeurd boorplan;
- d. ingeval van heiwerkzaamheden, een door het waterschap goedgekeurd sonderingsplan;
- e. ingeval van het aanbrengen van een gesloten verharding of bij het mechanisch in- en uitdrijven van voorwerpen in de grond boven een persleiding, in beperkingengebied C-III, in beperkingengebied C-IV of in beperkingengebied C-V van een persleiding, een zettings- en/of sterkteberekening;
- f. ingeval de bovengrond is ingericht om transport plaats te laten vinden en er sprake is van (tijdelijke) zware transporten boven een persleiding in beperkingengebied C-III, in beperkingengebied C-IV of in beperkingengebied C-V van een persleiding, een opgave van:
 - 1°. de uitvoeringswijze;
 - 2°. het transport type en aantal bewegingen;
 - 3°. de maximale belasting over het tracé;
 - 4°. de te verwachten zettingen op het niveau van de leiding(en);
 - 5°. de te treffen maatregelen tegen ongeoorloofd (werk)verkeer over het tracé.

Toelichting

Deze paragraaf bevat regels over activiteiten, in het bijzonder grondroeringen, die plaatsvinden nabij zuiveringstechnische werken. Deze regels worden gesteld om (graaf)schade aan zuiveringstechnische werken en in het bijzonder aan persleidingen te voorkomen. Initiatiefnemers van werkzaamheden in de nabijheid van persleidingen moeten zich onthouden van activiteiten, die de veilige en ongestoorde ligging van de leidingen in gevaar kunnen brengen. Hiervoor kunnen initiatiefnemers ook de richtlijn 'Schade voorkomen aan kabels en leidingen' (CROW 500) van het Kennisplatform Crow in acht nemen. De regels in deze paragraaf zijn geïnspireerd op de Velin richtlijn nr. 2017/6, die voorwaarden bevat voor grondroerings- en overige activiteiten.

Met overige activiteiten wordt onder meer bedoeld: wijzigen van maaiveldniveau; het aanbrengen van een gesloten verharding; het mechanisch indrijven van voorwerpen in de grond (o.a. damwanden, hei- en/of boorpalen, tentharingen en beschoeiing); het opslaan van grond en/of

materialen; het plaatsen van diep wortelende beplanting of bomen; het belemmeren van de toegankelijkheid van het tracé; het oprichten van enig bouwwerk; het onttrekken van grondwater; het aanleggen van kabels, leidingen of drainage; het sonderen ten behoeve van bodemonderzoek; het verwijderen of verplaatsen van leidingmarkeringen; en het opstellen van bouwterreininrichtingen.

Voor deze activiteiten geldt een meldplicht. Het melden van deze activiteiten in het Digitaal Stelsel Omgevingsrecht, zoals bedoeld in deze paragraaf, ontslaat de initiatiefnemer niet van de verplichting om tevens een klic-melding te doen bij het Kadaster. Daarnaast kunnen voor dezelfde activiteit ook een meldplicht of vergunningplicht gelden in geval deze plaatsvindt in of nabij een oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied of waterkering.

In veel gevallen zal afhankelijk van de specifieke kenmerken van de activiteit, de specifieke locatie waar de activiteit wordt uitgevoerd, het materiaal en materieel dat gebruikt wordt en het materiaal en omvang van de zuiveringstechnische werken maatwerk moeten worden geleverd. Hiertoe kan het waterschap in aanvulling of in afwijking van de in deze paragraaf opgenomen algemene regels een maatwerkvoorschrift opstellen.

Artikel 3.273, aanhef en onder b – specifieke zorgplicht – uitvoering zo ver mogelijk van het zuiveringstechnisch werk

Hierdoor worden de risico's op schade aan de zuiveringstechnische werken verkleind.

Artikel 3.273, aanhef en onder c – specifieke zorgplicht – kathodische bescherming onaangetast laten
Stalen leidingen van zuiveringstechnische werken die in de buitenlucht en in de bodem worden toegepast hebben doorgaans een kathodische bescherming. Metalen die een kathodische bescherming hebben, worden beschermd tegen oxidatie zodat corrosievorming wordt voorkomen. Aangezien corrosievorming leidt tot schade aan leidingen dient de initiatiefnemer, die werken uitvoert of uit laat voeren in de nabijheid van met name persleidingen, te voorkomen dat de kathodische bescherming van metalen persleidingen wordt aangetast.

Artikel 3.273, aanhef en onder e en f – specifieke zorgplicht – geen onaanvaardbare vervorming of zetting omliggende gronden

In sommige gevallen, met name als de ondergrond minder draagkrachtige lagen bevat (zoals bij veengronden), kan het nodig zijn dat de initiatiefnemer ervoor zorgt dat er bijvoorbeeld bij een tijdelijke ophoging van het maaiveld of opslag van materieel, dit niet tot onaanvaardbare vervorming of zetting van omliggende gronden leidt. Hiervoor kan het noodzakelijk zijn dat hiernaar onderzoek wordt gedaan voorafgaand aan de uitvoering van de activiteit.

Artikel 3.273, aanhef en onder g – specifieke zorgplicht – grondwaterspanning

Grondaanvullingen na grondroeringswerkzaamheden kunnen resulteren in een verandering van de grondwaterspanning direct onder dan wel nabij de werkzaamheden. Na verloop van tijd komt de waterspanning weer tot het oorspronkelijke niveau. De wisseling van grondwaterspanning heeft dan tijdelijk geleid tot negatieve invloed op de stabiliteit van de in de grond liggende persleidingen. Ingeval van een extreme toename van de grondwaterspanning kan de veilige ligging van persleidingen (tijdelijk) in het geding komen. Om dat te voorkomen kan het nodig zijn dat grondophoging of grondaafgraving gefaseerd in lagen plaatsvindt, afhankelijk van het type ondergrond en de omvang van de activiteit. Daarnaast kan het nodig zijn om de stabiliteit van de in de grond aanwezige persleidingen tijdens de uitvoering te monitoren. Dit kan aan de hand van het gebruik van peilbuizen en/of waterspanningsmeters dan wel inzet van meetapparatuur waarmee eventuele verzakkingen van de persleiding wordt gesignaleerd.

Artikel 3.273, aanhef en onder h en i – specifieke zorgplicht – onderhoudswerkzaamheden waterschap niet belemmeren en zuiveringstechnische werken moeten bereikbaar blijven

Te allen tijde dient het waterschap bij de zuiveringstechnische werken onderhoud te kunnen plegen bijvoorbeeld in verband met mogelijke ongewenste voorvallen of calamiteiten of dreigende lekkages. Dit betekent dat voor het waterschap de zuiveringstechnische werken altijd toegankelijk moeten blijven.

Artikel 3.274, vierde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – door ontgraving vrijgekomen grond terugplaatsen en verdichten

Bij het terugplaatsen van grond moeten de grondlagen worden verdicht om te voorkomen dat er holle ruimten ontstaan met uitspoeling of nazakkingen tot gevolg. De verdichting vindt laagsgewijs plaats tot minimaal dezelfde verdichtingsgraad als de omliggende (ongeroerde) grond. Zo wordt geborgd dat de verdichtingsgraad, als gevolg van de werkzaamheden, niet vermindert. De verdichtingsgraad kan worden gecontroleerd middels bijvoorbeeld een handsondering of een proctorproef. Het waterschap kan ter verificatie van de gerealiseerde verdichtingsgraad de initiatiefnemer verzoeken om de verdichtingsgraad aan te tonen, bijvoorbeeld nadat een substantiële ontgraving, ten behoeve van de activiteit, is aangevuld.

In de praktijk bevat de grond soms materiaal dat ongeschikt is om na ontgraving terug te plaatsen. Zo zijn stukken puin of ander bodemvreemd materiaal bijvoorbeeld niet geschikt om na ontgraving weer aan te brengen. In plaats daarvan dient dan grond te worden teruggeplaatst, die qua samenstelling vergelijkbaar is met de omliggende grond. Bij een groot tekort aan materiaal kan het worden toegestaan om ontgravingen desgewenst grotendeels met (schoon) zand aan te vullen. Materiaal dat bijvoorbeeld ten behoeve van een wegconstructie is aangebracht, mag na ontgraving worden teruggeplaatst als dat nodig is om de functie (van in dit geval een weg) te waarborgen.

Artikel 3.274, vierde lid, onder f – algemene uitvoeringsregel – leidingen aanleggen door middel van een adequate techniek

De enige uitvoeringsregel die in elk beperkingengebied geldt, houdt in dat leidingen, inclusief mantelbuizen, met toepassing van een adequate techniek worden aangelegd. Van een adequate techniek is sprake als aan de NEN3650-serie of aan een gelijkwaardige methodiek wordt voldaan. De verplichting geldt alleen waar de betreffende norm dit voorschrijft. De keuze voor een gelijkwaardige methodiek moet echter uitgebreid onderbouwd worden door de initiatiefnemer.

Artikel 3.274, vijfde lid, onder a en b – algemene uitvoeringsregel – markering persleiding en zichtbaar maken bij machinale graaf- en heiwerkzaamheden

Voordat de werkzaamheden aanvangen, zal eerst moeten worden uitgezocht waar de persleiding ligt. Wanneer de feitelijke ligging is vastgesteld, dient de ligging gemarkeerd te worden met bijvoorbeeld piketpaaltjes. Indien de activiteit, afhankelijk van het beperkingengebied, binnen 5, 10 of 30 meter van de persleiding, wordt uitgevoerd met graaf- of heimaterieel, zal de persleiding ook zichtbaar gemaakt worden. Dit kan door eerst een proefsleuf te graven. Voor het lokaliseren en markeren van de persleiding kan het waterschap om ondersteuning gevraagd worden.

Artikel 3.274, vijfde lid, onder c – algemene uitvoeringsregel – opslag van materiaal en materieel

Deze uitvoeringsregel voorkomt dat gedurende een lange periode er een grote gronddruk plaatsvindt op de grond waar de persleiding ligt. Dit kan immers leiden tot zetting en vervolgens schade aan de persleiding.

Artikel 3.274, vijfde lid, onder d – algemene uitvoeringsregel – zettings- en sterkteberekening

De initiatiefnemer dient bij activiteiten die plaatsvinden boven of vlakbij de persleiding, waarbij een gesloten verharding wordt aangelegd, bijvoorbeeld een asfaltweg, of wanneer mechanisch voorwerpen in de grond worden in- en uitgedreven, een zettings- en/of sterkteberekening op te

stellen en aan het waterschap te overleggen. Op basis van die berekening kan het waterschap nadere maatwerkvoorschriften opstellen.

Artikel 3.274, vijfde lid, onder m – algemene uitvoeringsregel – aanleg oppervlaktewater

Ingeval de activiteit leidt tot mogelijke aantasting van het profiel van het oppervlaktewater dient als mitigerende maatregel een bodembeschermende voorziening (stortebed) te worden geplaatst.

Voorbeelden van bodembeschermende voorzieningen zijn: een blokken- of bentonietmat en stortstenen (zoals basaltblokken). Hiermee wordt mogelijke schade aan de persleiding, doordat de bodem van het oppervlaktewater kan uitspoelen, voorkomen.

Artikel 3.274, vijfde lid, onder n – algemene uitvoeringsregel – tijdelijke zware transporten

Ingeval van tijdelijke zware transporten over of vlakbij de persleiding zal als voorzorgsmaatregel een vrijdragende constructie geplaatst moeten worden. Dit kan in de vorm van een overkluizing. Rijplaten kunnen niet als alternatief gebruikt worden. Deze zijn niet voldoende toegerust om de gronddruk van zwaar materieel tegen te gaan.

HOOFDSTUK 4 TOEZICHT EN HANDHAVING

TITEL 4.1 Toezicht

Artikel 4.1 Aanwijzing toezichthouders onderhoudsplichten

Met het toezicht op de naleving van het bepaalde in of krachtens hoofdstuk 2 van deze waterschapsverordening zijn, overeenkomstig artikel 85, van de Waterschapswet, belast de daartoe door het dagelijks bestuur, op grond van artikel 18.6 Omgevingswet, aangewezen ambtenaren of andere personen.

Artikel 4.2 Algemene bepaling schouw

- 1 Door het waterschap wordt schouw gevoerd over door het waterschap op de schouwkaart aangegeven secundaire oppervlaktewaterlichamen en regionale- en overige waterkeringen.
- 2 Het waterschap kan indien nodig, overgaan tot het voeren van een extra schouw.
- 3 Het waterschap bepaalt de datum van de schouw en publiceert die tenminste 14 dagen van tevoren op de website van het waterschap.
- 4 In spoedeisende gevallen kan de publicatie van de datum van de schouw worden vervangen door een persoonlijke mededeling aan de onderhoudsplichtige(n).

Artikel 4.3 Schouw van secundaire oppervlaktewaterlichamen en regionale en overige waterkeringen

- 1 Het waterschap wijst ten hoogste twee keer per jaar de secundaire oppervlaktewaterlichamen en regionale- en overige waterkeringen aan die geschouwd worden.
- 2 Aanwijzing van de te schouwen secundaire oppervlaktewaterlichamen en regionale- en overige waterkeringen geschiedt middels een schouwkaart.
- 3 De schouwkaart wordt gepubliceerd op de website van het waterschap.

Toelichting

Artikel 4.1 – Aanwijzing toezichthouders

Het toezicht zoals hier aan de orde moet worden gezien als toezicht op de naleving van de onderhoudsplichten als opgenomen in hoofdstuk 2 van deze waterschapsverordening. Toezichthouders hebben allerlei (verstrekende) bevoegdheden. Daarom is het belangrijk dat de personen die toezichthouder zijn, als zodanig worden aangewezen bij of krachtens wettelijke voorschrift.

Aangezien de aanwijzing niet rechtstreeks voortvloeit uit wettelijke voorschriften is correcte aanwijzing van toezichthouders in aanvullende besluitvorming nog noodzakelijk. Het dagelijks bestuur van het waterschap is bevoegd tot het nemen van een besluit voor de aanwijzing van toezichthouders. Deze bevoegdheid is gebaseerd op artikel 5:11 Algemene wet bestuursrecht, artikel 85 van de Waterschapswet en artikel 18.6 van de Omgevingswet.

Een aanwijzing van één of meer individuele personen is een beschikking en moet ingevolge artikel 3:41, van de Algemene wet bestuursrecht door toezending of uitreiking aan de betrokkene (of op een andere geschikte wijze) worden bekendgemaakt.

Artikel 4.2 en 4.3 – Schouw

In principe zijn deze bepalingen in de waterschapsverordening facultatief, aangezien waterschappen op grond van de Algemene wet bestuursrecht en de Waterschapswet al bevoegd zijn om toezicht uit te oefenen op het naleven van onderhoudsplichten (als bedoeld in hoofdstuk 2 van deze Waterschapsverordening en zie ook bijlage 3 van deze verordening) en indien nodig handhavend kunnen optreden. De schouw betreft in het bijzonder daartoe op de schouwkaart aangegeven secundaire oppervlaktewaterlichamen en regionale- en overige waterkeringen. Dit zijn

waterstaatswerken die meestal niet in eigendom zijn van het waterschap, waarbij een derde aangewezen is als onderhoudsplichtige. Voor de secundaire oppervlaktewaterlichamen geldt dat zowel het gewoon als buitengewoon onderhoud bij de onderhoudsplichtige rust. Voor de regionale- en overige waterkeringen geldt dat de onderhoudsplichtige enkel verantwoordelijk is voor het gewoon onderhoud (zie hoofdstuk 2). Periodiek zal middels schouwkaarten door het waterschap aangekondigd worden welke oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen gedurende een bepaalde periode geschouwd worden. Vanwege het facultatieve karakter van de schouw moet dit worden gezien als een vorm van dienstverlening richting de onderhoudsplichtigen. Het vaststellen van de schouwkaart is geen besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht waartegen bezwaar en beroep open staat (ABRvS 27-06-2000, ECLI:NL:RVS:2000:AN6470).

TITEL 4.2 Handhaving

Artikel 4.4 Strafbepaling onderhoudsplichten

- 1 Overeenkomstig het bepaalde in artikel 81, van de Waterschapswet is overtreding van de in hoofdstuk 2, titel 2.2, opgenomen onderhoudsplichten strafbaar.
- 2 Overtreding van de in hoofdstuk 2, titel 2.2, opgenomen bepalingen en de daarop gebaseerde regelgeving wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of een geldboete tot ten hoogste het bedrag van de tweede categorie, genoemd in artikel 23 van het Wetboek van Strafrecht, al dan niet met openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.
- 3 Met de opsporing van strafbare feiten bedoeld in het eerste lid zijn belast de daartoe bevoegde personen, al dan niet, krachtens artikel 4.1, door het waterschap aangewezen.

Toelichting

Artikel 4.4 – Strafbepaling onderhoudsplichten

Via de Omgevingswet wordt geregeld dat overtredingen van de waterschapsverordening strafrechtelijk handhaafbaar zijn op grond van de Wet op de economische delicten. De strafbaarstelling is gebaseerd op artikel 1, onderdeel 1° en onderdeel 3°, van de Wet op de economische delicten. De daarin bedoelde strafbaarstelling ziet echter niet op overtredingen van onderhoudsplichten als bedoeld in hoofdstuk 2 van deze waterschapsverordening. Op basis van artikel 81 Waterschapswet kunnen overtredingen van hoofdstuk 2 van deze Waterschapsverordening desalniettemin strafbaar worden gesteld. Artikel 81 van de Waterschapswet spreekt van een “keur”. In dit begrip wordt ook het begrip waterschapsverordening gelezen in de zin van artikel 56, eerste lid, in samenhang met artikel 78, eerste lid, van de Waterschapswet.

HOOFDSTUK 5 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

TITEL 5.1 Overgangsbepalingen

Artikel 5.1 Overgangsrecht omgevingsvergunningen

- 1 Een omgevingsvergunning voor een activiteit op grond van de waterschapsverordening zoals die luidde direct voor inwerkingtreding van deze verordening en die onherroepelijk is, geldt als een omgevingsvergunning op grond van deze verordening.
- 2 Als op een activiteit na de inwerkingtreding van deze verordening geen verbod geldt om zonder omgevingsvergunning de activiteit te verrichten, geldt een aan een onherroepelijke omgevingsvergunning voor die activiteit verbonden voorschrift als een maatwerkvoorschrift, voor zover het voorschrift gaat over een onderwerp waarvoor het bevoegd gezag maatwerkvoorschriften kan stellen.
- 3 Als voor de inwerkingtreding van deze verordening een aanvraag om een omgevingsvergunning is ingediend voor een activiteit waarvoor op grond van deze waterschapsverordening een verbod geldt om de activiteit zonder omgevingsvergunning te verrichten, blijft het oude recht van toepassing tot de omgevingsvergunning onherroepelijk wordt. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing als die omgevingsvergunning onherroepelijk wordt.

Artikel 5.2 Overgangsrecht meldingen en maatwerkvoorschriften

- 1 Een melding of kennisgeving van een activiteit die voor inwerkingtreding van deze verordening is gedaan, geldt, als op die activiteit na de inwerkingtreding van deze verordening een verbod om zonder melding de activiteit te verrichten van toepassing is, als een melding van die activiteit op grond van deze verordening.
- 2 Een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit die voor inwerkingtreding van deze verordening is ingediend, geldt, als op die activiteit na de inwerkingtreding van deze verordening een verbod om zonder melding de activiteit te verrichten van toepassing is, als een melding van die activiteit op grond van deze verordening.
- 3 Een maatwerkvoorschrift voor een activiteit op grond van de waterschapsverordening zoals die luidde direct voor inwerkingtreding van deze verordening en die onherroepelijk is, geldt als een maatwerkvoorschrift op grond van deze verordening.

Artikel 5.3 Overgangsrecht handhavingsbesluiten

Als voor de inwerkingtreding van deze verordening een overtreding heeft plaatsgevonden, een overtreding is aangevangen of het gevaar voor een overtreding klaarblijkelijk dreigde, en voor die inwerkingtreding een bestuurlijke sanctie is opgelegd voor die overtreding of dreigende overtreding, blijft het oude recht op die bestuurlijke sanctie van toepassing tot het tijdstip waarop:

- a. de beschikking onherroepelijk is geworden en volledig is uitgevoerd of ten uitvoer is gelegd;
- b. de beschikking is ingetrokken of is komen te vervallen; of
- c. als de beschikking gaat om de oplegging van een last onder dwangsom:
 - 1°. de last volledig is uitgevoerd;
 - 2°. de dwangsom volledig is verbeurd en betaald; of
 - 3°. de last is opgeheven.

Artikel 5.4 Overgangsrecht beleid van het waterschap

Voor rechtsgeldige beleidsdocumenten van het waterschap of onderdelen daarvan geldt, zolang het waterschap na inwerkingtreding van deze verordening een wijziging van deze documenten niet heeft vastgesteld, dat het waterschap die documenten of onderdelen daarvan, voor zover die in strijd zijn met de verordening, buiten beschouwing kan laten of onverbindend kan verklaren.

Artikel 5.5 Intrekking waterschapsverordening waterschap Noorderzijlvest

De krachtens artikel 22.14 en 22.15, van de Omgevingswet bedoelde waterschapsverordening, zoals die gold direct voor inwerkingtreding van deze verordening, wordt ingetrokken, met uitzondering van de regels en plichten voor een activiteit die een lozing van stoffen of afvalwater betreft, bedoeld in afdeling 7.2, hoofdstuk 2, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

TITEL 5.2 Slotbepalingen

Artikel 5.6 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking één dag na de dag waarop die is bekendgemaakt nadat de Omgevingswet in werking is getreden.

Artikel 5.7 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: 'Waterschapsverordening waterschap Noorderzijlvest 2023'.

Toelichting

Artikel 5.1 – Overgangsrecht omgevingsvergunningen

Het eerste lid bevat de gelijkschakeling van onherroepelijke vergunningen met vergunningen op grond van de nieuwe waterschapsverordening. Het tweede lid bevat een regeling voor activiteiten die na inwerkingtreding van deze verordening niet meer vergunningplichtig zijn. De voorschriften van dergelijke vergunningen blijven dan als maatwerkvoorschrift bestaan.

In het derde lid is een voorziening getroffen voor lopende aanvragen om een omgevingsvergunning. De aanvraag wordt afgehandeld onder het oude recht, mits de activiteit ook in de nieuwe waterschapsverordening vergunningplichtig is. Dit zorgt ervoor dat het er gedurende het vergunningentraject geen omschakeling naar het nieuwe beleid hoeft plaats te vinden. Zodra de vergunning onherroepelijk wordt, wordt de vergunning gelijkgesteld met een vergunning op grond van de nieuwe verordening. Het overgangsrecht voor lopende aanvragen voor activiteiten die niet meer vergunningplichtig zijn, is opgenomen in artikel 5.2.

Artikel 5.2 – Overgangsrecht meldingen en maatwerkvoorschriften

Dit artikel bevat het overgangsrecht voor meldingen en maatwerkvoorschriften. Het eerste lid bevat de gelijkschakeling van meldingen die onder het oude recht zijn gedaan met meldingen op grond van de nieuwe waterschapsverordening.

Het tweede lid zorgt ervoor dat de aanvraag om een omgevingsvergunning, die voor inwerkingtreding van deze verordening is ingediend voor een activiteit die op grond van deze verordening niet meer vergunningplichtig is maar wel meldingsplichtig, wordt gelijkgesteld met een melding op grond van deze verordening. In het derde lid is de gelijkschakeling van maatwerkvoorschriften op grond van de oude waterschapsverordening met maatwerkvoorschriften op grond van de nieuwe waterschapsverordening geregeld.

Het overgangsrecht voor meldingen en maatwerkvoorschriften sluit aan op de regeling in de artikelen 8.1.1 en 8.1.5 van het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Anders dan in dat besluit, is er echter geen overgangsrecht opgenomen voor aanvragen om een maatwerkvoorschrift die voor inwerkingtreding van deze verordening zijn ingediend. De reden daarvan is dat aanvragen om maatwerkvoorschriften weinig voorkomen. Een eventuele aanvraag om een maatwerkvoorschrift die voor inwerkingtreding van deze verordening is ingediend, zal daarom opnieuw moeten worden ingediend (voor zover er nog steeds maatwerk nodig is).

NB er is geen overgangsrecht opgenomen voor informatieplichten, anders dan meldingen.

Artikel 5.3 – Overgangsrecht handhavingsprocedures

Dit artikel bevat het overgangsrecht voor lopende handhavingsprocedures. Dit overgangsrecht sluit aan bij het overgangsrecht dat is opgenomen in artikel 4.23 van de Invoeringswet Omgevingswet. De hoofdlijn is dat overtredingen van de oude regels worden afgehandeld op basis van die oude regels. Mocht zich een situatie voordoen waarbij een overtreding is begaan van de oude regels, terwijl die handeling onder de nieuwe regels geen overtreding meer oplevert, dan zal het waterschap het handhavingsbesluit intrekken.

Artikel 5.4 – Overgangsrecht beleid

Hiervoor kan gedacht worden aan beleidsnota's, beleidsregels, beleidsnotities en beheerplannen van het waterschap.

Artikel 5.5 – Intrekking waterschapsverordening

In deze bepaling wordt geregeld dat de waterschapsverordening die van rechtswege van kracht wordt na inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt ingetrokken, zodat die plaats kan maken voor deze verordening. Dit met uitzondering van de regels en plichten die gelden voor de lozingsactiviteiten, zoals die zijn opgenomen in afdeling 7.2, van hoofdstuk 2, van het Invoeringsbesluit Omgevingswet.

BIJLAGE 1: Uitleg specifieke begrippenkader

In deze bijlage van de verordening wordt, tenzij anders bepaald, verstaan onder:

1. *Nederlands Normalisatie Instituut (NEN)*: NEN is een zelfstandige, onafhankelijke stichting die voor verschillende maatschappelijke thema's aan de hand van een normalisatieproces op basis van consensus tussen belanghebbenden op nationaal en internationaal niveau afspraken (normen/'best practices') vastlegt in documenten en in richtlijnen;
2. *Normaal Amsterdams Peil (NAP)*: het Nederlands standaard vergelijkingsvlak voor de hoogteligging;
3. *adequate techniek*: toereikende techniek, telkens gedefinieerd in de toelichting;
4. *afgraven*: verwijderen van bodemlagen van een stuk grond;
5. *afrastering*: kunstmatig opdelingobjecten t.b.v. scheiding van vastgoedobjecten of virtuele gebieden;
6. *afstroming*: het transport van water uit een bepaald (stroom-)gebied;
7. *aftichelen*: het afgraven van grond ten behoeve van kleiwinning voor steenfabrieken;
8. *afvoercapaciteit*: de hoogste afvoer die onder bepaalde omstandigheden een waterloop of kunstwerk kan passeren;
9. *afvoeren*: afvoer van gezuiverd afvalwater naar oppervlaktewater OF: het door middel van een werk of langs natuurlijke weg brengen of laten stromen van water uit een oppervlaktewater naar een ander oppervlaktewater;
10. *bagger*: bezonken sediment boven gewenste bodemhoogte;
11. *baggeren*: het gehele proces van ontgraven, transport en storten van materiaal onder water met als doel het verdiepen of winnen van mineralen;
12. *baggerspecie*: door uitgraven of baggeren verkregen grond;
13. *bediening*: werksoort waarbij het gaat om de verkeersbeheersing in de verkeerbeheersingcentrales, de bediening en controle van tunnels en bruggen in rijkswegen en de bediening van objecten (bruggen, stuwen, stormvloedkeringen en sluizen);
14. *begroeiing*: het plantenkleed van een locatie (concreet);
15. *beheer- en onderhoud van het watersysteem*: werksoort waarbij het er om gaat de bestaande functionaliteit van het hoofdwegennetwerk en het functioneren van de watersystemen in kwalitatieve en kwantitatieve zin in stand te houden en de handhaving van wet- en regelgeving voor de instandhouding daarvan (klassieke waterstaatswetgeving);
16. *beheer- en onderhoudsplan*: plan met maatregelen voor herstel, inrichting en onderhoud van een object;
17. *beheergebied*: gebied waarvoor geldt dat één organisatie dit beheert;
18. *beheerplan*: een strategisch plan voor een watersysteem waarop de wijze waarop beheerd wordt inzichtelijk gemaakt wordt, zowel voor de eigen organisatie als voor derden;
19. *bekleding waterkering*: de bovenlaag eventueel in combinatie met een filter en de onderlaag van de waterkering ter hoogte van en onder het maatgevende hoogwaterpeil;
20. *bekleding*: dat waarmee iets bekleed is;
21. *bemalen*: het verwijderen van overtollig water door middel van een gemaal;
22. *bemonsteren*: het verkrijgen van een representatief monster ten behoeve van het analyseren van het afvalwater of slib;
23. *bemonsteringsvoorziening*: een monsterafnamevoorziening of monsternemingstoestel om hetzij met tussenpozen, hetzij continu een monster te verkrijgen met het doel een aantal duidelijk omschreven eigenschappen van het afvalwater of slib te kunnen onderzoeken;
24. *bentoniet*: kleimineraal met hoog zwel- en absorptievermogen en een zeer lage doorlatendheid;
25. *beplanting*: gewassen, beplanting en struiken OF: natuurlijke vastgoedobjecten in lijnvormig en/of puntvormig voorkomen;

26. *bereikbaarheid*: bereikbaarheid is één van de vier thema's binnen Wegbeheer. De mate waarin een bepaald gebied bereikbaar is vanuit andere gebieden. De voornaamste kenmerken hebben betrekking op de verplaatsingen (relaties) tussen de gebieden, de snelheid en betrouwbaarheid van die relaties en de toegankelijkheid. De kwaliteit van de bereikbaarheid wordt bepaald met het criterium traject snelheid;
27. *bergend vermogen oppervlaktewater*: de hoeveelheid oppervlaktewater die maximaal in de boezem of in de polder kan worden geborgen tussen het peil en de maximaal toelaatbare waterstand;
28. *bergingscapaciteit*: het volume water dat geborgen kan worden tussen het stuwpeil en het aanvaardbaar hoogste peil;
29. *berm*: horizontale of licht hellende strook grond langs een weg, spoorweg, sloot of dijk;
30. *beschoeiing*: materiaal dat is aangebracht op de grens van water en land, of langs de waterkant, om de oever tegen afkalving te beschermen, of om te voorkomen dat door afkalving van de oever de doorstroming, de waterbeheersing of het vaarwegverkeer belemmerd wordt;
31. *besluit*: een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan, inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling;
32. *bestemming*: bestemming van gronden zoals opgenomen in een bestemmingsplan. Onder grond valt ook (oppervlakte-)water;
33. *bestemmingsplan*: gemeentelijk plan voor de ruimtelijke ordening, waarin de bestemming, ofwel de toegestane wijze van gebruik (en inrichting), van land (en water) wettelijk bindend zijn of kunnen worden vastgelegd;
34. *bezwijken*: doorbraak van dijk of duin (einde waterkerende functie);
35. *bodembreedte*: aanwijzing voor de (streef)breedte op bodemniveau;
36. *bodemdaling*: daling van het grondoppervlak door oxidatie van veen, zetting of geologische processen;
37. *bodemonderzoek*: onderzoek en studie van de bodem die in het veld (ter plekke) worden uitgevoerd;
38. *boezem*: het stelsel van met elkaar in open verbinding staande waterlopen en meren waarop het water van lager gelegen polders wordt uitgeslagen dat dient voor eventueel tijdelijke berging en lozing op het buitenwater;
39. *boezemwater*: (water in) een stelsel van gemeen liggende, met elkaar in openverbinding staande waterlopen en meren waarop het water van lager gelegen polders wordt uitgeslagen en dienend voor eventueel tijdelijke berging en lozing op het buitenwater;
40. *bouwput- of sleufbemaling*: het onttrekken van grondwater met als doel het kunnen uitvoeren van werkzaamheden in de bodem;
41. *brandblusvoorziening*: voorziening die permanent in de fysieke leefomgeving aanwezig is voor noodsituaties en is aangelegd in combinatie met een put waaruit grondwater wordt onttrokken. Als een brandblusvoorziening ook voor andere doeleinden wordt gebruikt, wordt de voorziening niet als een brandblusvoorziening aangemerkt;
42. *bronbemaling*: het uit de bodem of bouwputten onttrekken van grondwater door middel van een pomp;
43. *bronnering*: het wegpompen van grondwater om een stuk grond droger te maken;
44. *brug*: een civielkundige constructie, zijnde een vaste of beweegbare verbinding van de ene kant van het water naar de andere kant van het water, aangelegd boven obstakels of tussen twee punten op een hoogte boven de grond, die doorgang verschaft voor voetgangers, dieren, voertuigen en diensten;
45. *calamiteit*: omstandigheden waaronder de goede staat van één of meer waterstaatswerken onmiddellijk en ernstig in het ongerede is of dreigt te komen;
46. *communaal afvalwater*: het al dan niet met hemelwater gemengde afvalwater afkomstig van huishoudens, bedrijven en instellingen, dat met behulp van het communale

- afvalwatersysteem (riolering, persleidingen, rioolgemalen, rioolwaterzuiveringsinstallatie (rwzi)) ingezameld, getransporteerd, behandeld en op het oppervlaktewater wordt geloosd;
47. *dagelijks bestuur*: bestuursorgaan waarvan de leden worden gekozen uit het Algemeen Bestuur (het hoogste, democratisch gekozen bestuursorgaan van het hoogheemraadschap) en dat onder voorzitterschap staat van de dijkgraaf;
 48. *dam met duiker*: dam in een sloot of rivier (primaire, secundaire of tertiaire water), met een buis of koker; door de buis of koker kan er water door de dam heen stromen;
 49. *dam*: een wal in een watergang die het water tegenhoudt OF: in en dwars over een water opgeworpen aarden wal die dient om het water te keren, te leiden of te verdelen (in tegenstelling tot dijk: die langs het water ligt);
 50. *damwand*: verticale constructiedelen die in een opeenvolgende rij de grond worden gedreven, meestal om weerstand te bieden tegen zijkrachten;
 51. *debiet*: het volume van een vloeistof of een gas dat per tijdseenheid door een doorsnede stroomt;
 52. *doorstroomprofiel*: de onder de waterspiegel gelegen dwarsdoorsnede van een watergang;
 53. *doorvaartbreedte*: de kleinste breedte onder een brug of in een sluis die bij de maatgevende waterstand volledig door het maatgevende schip kan worden benut, gemeten loodrecht op de vaarweg;
 54. *doorvaarthoogte*: de verticale afstand tussen de maatgevende hoogwaterstand en de onderkant van een overspanning boven de vaarweg bij volbelasting die te allen tijde beschikbaar is voor de scheepvaart;
 55. *drainage*: afvoer van water over en door de grond om de grondwaterstand kunstmatig te beïnvloeden;
 56. *drinkwater*: water bestemd of mede bestemd om te drinken, te koken of voedsel te bereiden dan wel voor andere huishoudelijke doeleinden, met uitzondering van warm tapwater, dat door middel van leidingen ter beschikking wordt gesteld aan consumenten of andere afnemers;
 57. *drooglegging*: het hoogteverschil tussen de waterspiegel in een waterloop en het aangrenzende grondoppervlak;
 58. *duiker*: een kokervormige constructie met als doel de wederzijdse verbinding tussen oppervlaktewater te waarborgen, waarbij in principe de bodem van de waterloop, in tegenstelling tot die van de brug, wordt onderbroken;
 59. *dwarsprofiel*: bodemprofiel in een dwarsdoorsnede van een kust, rivier of dijk;
 60. *ecologie*: de leer van de onderlinge betrekkingen tussen levende organismen en hun milieu;
 61. *ecologische toestand*: de gewenste ecologische toestand van een water wordt bepaald door het watertype en de gewenste levensgemeenschap van planten en dieren die daarbij hoort, en de factoren die hiervoor bepalend zijn, zoals de inrichting, de wijze van onderhoud, het doorzicht en zuurstofgehalte en de gewenste concentraties van bepaalde stoffen die van nature in het water aanwezig zijn, zoals (onder meer) zuurstof, stikstof- en fosfaatverbindingen, chloride, bicarbonaat en sulfaat;
 62. *ecologische waterkwaliteit*: kwaliteit van het water die voldoet aan de eisen van de plaatselijke flora en fauna;
 63. *erosie*: het proces waarbij grond, gesteente en dergelijke verplaatst worden door c.q. wegspoelen onder invloed van wind, stromend water of bewegende ijsmassa's;
 64. *evenement*: een georganiseerde gebeurtenis of groepsactiviteit zoals roei-, vis- en zwemwedstrijden, survivals, triatlons en fiets- en schaatstoertochten;
 65. *faalmechanisme*: de opeenvolging van gebeurtenissen die leidt tot falen;
 66. *fauna-uitstapplaats*: een voorziening langs een steile oever van een waterweg, waar (te water geraakte) dieren aan land kunnen komen;
 67. *fauna*: de dierenwereld van een regio;
 68. *flora*: de plantenwereld van een regio;

69. *fluctuatie*: het stijgen en dalen van de grondwaterstand. Soms wordt deze term in kwantitatieve zin gebruikt als het verschil tussen GLG en GHG;
70. *gemaal (civiele techniek, planologie, werktuigbouwkunde)*: een gemaal dient in principe om water van een laag peil naar een hoog peil te brengen, waarvan de noodzaak kan liggen in wateroverschot aan de lage kant (afvoer) of in waterbehoefte in het gebied aan de hoge kant (aanvoer);
71. *geohydrologisch*: op basis van de wetenschap die het grondwater onderzoekt;
72. *gesloten verharding*: de oppervlakte van de gesloten verharding van het afvoerend oppervlak dat op de vrijvervalleiding loost;
73. *geul*: smal en meestal diep water, smal kanaal;
74. *gording*: een balk of ligger, aangebracht in de lengterichting van een oeververdedigingswerk met als doel de stabiliteit van het oeververdedigingswerk te verhogen;
75. *grondsoort*: aanduiding die betrekking heeft op in de bodem aanwezig materiaal, waarvan de naam afhankelijk is van de onderlinge verhouding tussen de verschillende korrelfracties en eventueel aanwezige bijmengsels als kalk en humus;
76. *grondverzet*: het verplaatsen van grond OF: het geheel van ontgraven, transport, inrijden/spuiten, spreiden en onder profiel brengen van grond;
77. *grondwatersanering*: het verwijderen van verontreinigende componenten uit een grondwaterlichaam door middel van onttrekking (en zuivering) van verontreinigd grondwater;
78. *grondwaterstand*: de hoogte van een punt waar het grondwater een drukhoogte gelijk nul heeft (de absolute waterdruk is dan gelijk aan de druk van de atmosfeer) ten opzichte van een referentieniveau;
79. *heg*: aaneengesloten rij struiken met als doel het scheiden van ruimte;
80. *hekwerk*: afscheiding met vrij doorzicht;
81. *infiltratie (IMWA Normen, geologie, hydrologie, planologie)*: het intreden van water aan het grondoppervlak OF: de voeding door middel van infiltratiebassins of andere kunstmatige middelen OF: de voeding vanuit het oppervlaktewater, opgewekt door onttrekking in de omgeving OF: de aanvulling van water onder het grondoppervlak d.m.v. een slotenstelsel of buizenstelsel;
82. *inkassing*: houdt in dat grond trapsgewijs wordt ontgraven met treden waarvan zowel de hoogte als diepte doorgaans tussen de 0,3 en 0,5 meter ligt. Op deze manier wordt bij het terugplaatsen van grond een robuuste aansluiting van geroerde en ongeroerde grond gerealiseerd;
83. *inspectieput*: constructie toegang gevend tot het ondergrondse leidingenstelsel;
84. *insteek*: snijlijn van het talud van een oppervlaktewaterlichaam met het maaiveld;
85. *inundatie*: het laten overstromen OF: het via een waterkering binnendringen van water in een dijkkring in een zodanige hoeveelheid dat het gebied de functie(s) waarvoor het is ingericht niet meer kan vervullen OF: het onder water zetten van lage gronden, (als middel tot verdediging);
86. *kabel*: zwaar driestrentouw;
87. *kleef (negatieve)*: omlaaggerichte wrijvingskracht op een paal door zetting van omringende grond, waardoor het nuttig draagvermogen van een paal wordt verkleind;
88. *kleef*: wrijving tussen de grond en een meet- of constructie-element;
89. *klei*: natuurlijk door of in water afgezet materiaal dat is ontstaan door verwerking van gesteenten, behorende tot de fijnste groep afzettingsgesteenten;
90. *kleimineraal*: door verwerking en ontleding van gesteenten en de mineralen waaruit deze bestaan, vallen vooral door de invloed van water, deze uiteen in elementaire zouten, hydroxiden en kiezelzuur;

91. *korrelfracties*: verzameling korrels die de grootste van twee nader aangeduide zeven (nominale fractiegrenzen) passeert en blijft liggen op de kleinste. De ondergrens kan daarbij ook nul zijn;
92. *krimp (geologie, hydrologie)*: daling van het grondoppervlak veroorzaakt door uitdroging van de grond OF: de relatieve vermindering van het volume van de grond, veroorzaakt door uitdroging eventueel met scheurvorming, uitgedrukt in het huidige volume grond ten opzichte van het oorspronkelijke volume grond;
93. *kruin (Omgevingswet)*: strook tussen buitenkruinlijn en binnenkruinlijn OF: het hoogst gelegen deel van een waterkering;
94. *kruinhoogte (IM Metingen, calamiteiten zorg, civiele techniek, waterkeringbeheer)*: hoogte van de waterkering OF: de momentane hoogte van het waterkerende element in een kunstwerk waar het water overheen stroomt bij een hogere waterstand;
95. *kunstwerk*: civieltechnisch werk voor de infrastructuur van wegen, water, spoorbanen, waterkeringen en/of leidingen niet bedoeld voor permanent menselijk verblijf;
96. *kwel*: in het algemeen: het diffuus uittreden van grondwater. In het bijzonder: het uittreden van grondwater onder invloed van grotere stijghoogten elders in het hydrologische systeem OF: water dat door een drukverschil vanuit de bodem omhoog komt;
97. *landelijk gebied*: alle gebieden die gelegen zijn buiten stedelijke en glastuinbouwgebieden;
98. *landhoofd*: overgang van een grondlichaam naar een brug OF: steunpunt van een brug in oever of talud;
99. *leggerprofiel*: door de waterbeheerder vastgestelde dwarsdoorsnede waarop de minimale vereiste afmeting van een waterkering is aangegeven;
100. *leiding*: buis of kabel bestemd voor voortgeleiding van energie, materie of data;
101. *lozingsvoorziening*: een constructie om water in een oppervlaktewaterlichaam te laten stromen;
102. *maaiveld*: hoogteligging van het grondoppervlak in een gebied, met uitzondering van taluds en bermen of andere (kunstmatige) verhogingen dan wel verlagingen;
103. *mantelbuis*: beschermingsbuis;
104. *melder*: (niet) natuurlijke rechtspersoon of instantie die een mededeling doet omtrent een gebeurtenis;
105. *mitigerende maatregel*: maatregel die negatieve effecten vermindert of wegneemt;
106. *monitoringsplan*: een plan waarin beschreven is hoe bijvoorbeeld de geohydrologische effecten gemonitord worden;
107. *natte profiel*: onder de waterspiegel gelegen oppervlakte van de dwarsdoorsnede van een oppervlaktewaterlichaam;
108. *natuurvriendelijke oever*: oever die ten behoeve van de ecologisch toestand en (natte) natuurwaarden is ingericht met een ondiepe 'natte' zone die oever- en watervegetatie de kans bieden zich te ontwikkelen;
109. *neerslag*: water in vaste of vloeibare vorm dat uit de atmosfeer op het aardoppervlak valt;
110. *object (afvalwaterzuiveringsbeheer, planologie, werktuigbouwkunde)*: door de mens geproduceerd of gerealiseerd voorwerp, constructie, bouwwerk;
111. *oever*: het gebied op de grens van water en land waar het dynamisch samenspel van land en water plaatsvindt;
112. *oeverbescherming (civiele techniek, planologie, watersysteembeheer kwantiteit)*: materiaal dat aangebracht is op de grens van water en land, ofwel langs de waterkant, om ofwel de oever tegen afkalving te beschermen, dan wel te voorkomen dat door afkalving van de oever de doorstroming, de waterbeheersing of het vaarwegverkeer belemmerd wordt;
113. *onderbemaling (waterbeheer)*: het plaatselijk lager houden van het waterpeil, dan het waterpeil dat het waterschap voor het betreffende peilgebied heeft vastgesteld of hanteert;

114. *onderbemaling (afvalwaterbeheer)*: deel van een rioolstelsel waarvan het ingezamelde afvalwater via een bemaling wordt opgevoerd naar een ander deel van hetzelfde rioolstelsel;
115. *ondergrond*: de laag bestaande uit moedermateriaal die direct onder het gedeelte ligt wat bodem heet;
116. *onderhoudsdam*: dam met of zonder duiker die gelegen is haaks op een primair oppervlaktewaterlichaam en die door het waterschap gebruikt wordt voor het beheer en onderhoud van het primaire oppervlaktewaterlichaam;
117. *onderloopsheid*: vorm van hydraulische grondbreuk waarbij een cohesieve afdekkende laag wordt opgelicht ten gevolge van wateroverspanning in de onderliggende watervoerende laag;
118. *ontgronden*: zie afgraven;
119. *onttrekken (omgevingswet)*: het door middel van een onttrekkingsvoorziening kunstmatig halen van water uit een oppervlaktewaterlichaam of van grondwater uit een grondwaterlichaam;
120. *onttrekkingspunt*: locatie waar water gewonnen wordt uit het oppervlaktewater of grondwater;
121. *ontwatering*: de afvoer van water uit percelen over en door de grond en eventueel door drainbuizen en greppels naar een stelsel van grotere waterlopen;
122. *ontwerpdruk*: de druk die maximaal in de leiding zal optreden;
123. *opbarsten*: bezwijken van de grond, door het ontbreken van verticaal evenwicht in de grond, onder invloed van wateroverdrukken;
124. *openbaar (vuilwater)riool*: voorziening voor de inzameling en het transport van communaal afvalwater, in beheer bij een gemeente of een rechtspersoon die door een gemeente met het beheer is belast, die is aangesloten op een zuiveringstechnisch werk;
125. *oppervlakte*: afmetingen van een tweedimensionaal gebied;
126. *organisme*: levend biologisch wezen;
127. *osmose*: het passeren van watermoleculen door een semi-permeabel membraan die twee waterige oplossingen met verschillende concentratie scheidt;
128. *overkluizing*: civielkundige constructie waarmee een weg, plein of waterloop (waterweg) wordt overwelfd;
129. *overstort (riooloverstort)*: een inzakelknooppunt, uitgevoerd als voorziening met drempel, voor het onder bepaalde omstandigheden lozen van afvalwater uit het rioleringsnetwerk naar een ander rioleringsnetwerk of oppervlaktewater in de zin van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren;
130. *overstroming*: onder water raken van ofwel de begrenzingen van een stroom of een ander oppervlaktewaterlichaam, ofwel van gebieden die normaal niet onder water staan;
131. *paal (meerpaal)*: een paal in het water, die meestal gebruikt wordt voor het aanmeren van vaartuigen;
132. *peilafwijking*: een ontheffing die van toepassing is voor een afgebakend gedeelte van een oppervlaktewater waarvoor een van het vigerende peilbesluit afwijkende waterstand wordt nagestreefd;
133. *peilbeheer*: vaststellen en handhaven van waterstanden in rivieren, beken en sloten;
134. *peilbesluit*: bestuurlijk besluit met betrekking tot de te handhaven waterhoogte in waterlopen;
135. *peilschaal*: gegradueerde schaal die gebruikt wordt voor het aangeven van de waterstand in een waterlichaam;
136. *perceel*: een stuk grond bedoeld om op te wonen of voor het uitoefenen van een (landbouw)bedrijf of een combinatie daarvan;
137. *pijler*: een kolom of steunpilaar met een dragende functie in een bouwwerk of een onderdeel van een brug dat voor ondersteuning van de brug zorgt;
138. *pomp*: werktuig dat door middel van een verschil in druk vloeistoffen of gassen verplaatst;

139. *populatie*: verzameling van individuen van dezelfde soort, die in een bepaalde omschreven ruimte woont;
140. *proefbemaling*: het onttrekken van grondwater met als doel het onderzoeken van de hoeveelheid grondwater dat tijdens toekomstige werkzaamheden moet worden onttrokken. Een proefbemaling is veelal kortdurend;
141. *profiel*: doorsnede van een object in lengterichting, in dwarsrichting of langs een verticaal, waarbij kenmerken van het object langs de doorsnede worden vastgelegd;
142. *rechtspersoon*: groep van personen of een organisatievorm die volgens de wet bevoegd is om zelf rechtshandelingen te verrichten, zoals bijvoorbeeld het sluiten van een contract;
143. *recreatie*: recreatieve activiteiten zoals wandelen, fietsen, varen en schaatsen, al dan niet in de vorm van een evenement;
144. *recreatievaart*: waterrecreatie of watersport met gebruikmaking van een pleziervaartuig;
145. *rioolwater*: afvalwater dat met een rioolstelsel is verzameld;
146. *rioolwaterzuiveringsinstallatie*: een inrichting waar het rioolwater wordt gezuiverd tot effluentkwaliteit dat geloosd mag worden op een oppervlaktewaterlichaam;
147. *roven van een berm*: verwijderen van de bovenlaag van de wegberm ter verbetering van de afwatering van de weg;
148. *sanering*: het verwijderen van de vervuilsbron om ecologische redenen en/of volksgezondheid;
149. *scheepvaart*: verzamelnaam voor het verkeer te water;
150. *schip*: elk vaartuig met inbegrip van vaartuigen zonder waterverplaatsing en watervliegtuigen, gebruikt of geschikt om te worden gebruikt als middel van vervoer over water;
151. *schutting*: perceelscheidende constructie bestaande uit overwegend dichte delen OF het geheel van handelingen, die verricht moeten worden om een vaartuig van het vaarwater aan de ene kant van de sluis, naar de andere kant te brengen;
152. *seismisch onderzoek*: onderzoek naar de bodemopbouw door kunstmatig opgewekte trillingen;
153. *spanningsbemaling*: het onttrekken van grondwater uit het watervoerende pakket met als doel de opwaartse druk te verlagen om opbarsten van de bodem te voorkomen;
154. *stedelijk gebied*: dicht bebouwd gebied; het kan gaan om woongebieden en bedrijventerreinen of een mengvorm daarvan;
155. *steiger zonder palen (overkragende vlonder)*: constructie boven het water, meestal langs een oever, die dient voor het afmeren van schepen of woonschepen, of voor recreatief gebruik (terras aan het water);
156. *steiger*: een constructie boven het water, meestal langs een oever, die dient voor het afmeren van schepen of woonschepen;
157. *stremming*: doorstroming van het vaarwegverkeer plaatselijk geblokkeerd als gevolg van een incident;
158. *stroomsnelheid*: de gemiddelde stroomsnelheid van het water, zijnde het quotiënt van de cumulatieve aanvoerhoeveelheid en de natte oppervlakte;
159. *struik*: een houtige plant, die zich onmiddellijk boven of al in de grond vertakt;
160. *stuw*: vaste of beweegbare constructie die dient om het peil bovenstrooms van de constructie te verhogen c.q. te regelen;
161. *stuwband*: een stuk kanaal of rivier tussen minimaal één stuw en een volgend kunstwerk;
162. *talud*: onder helling gelegen vlak;
163. *toelichting*: de bij deze verordening horende toelichting;
164. *uitspoeling*: uitholling door spoeling ontstaan OF: transport van materiaal vanuit tussenlaag of ondergrond door de toplaag naar buiten OF: het weglopen via het grondwater in het oppervlaktewater van bepaalde stoffen, zoals fosfaat en stikstof;
165. *uitweg*: een aansluiting van een perceel op de openbare weg. Ook wel in-, op-, af-, toe- of uitrit genoemd;

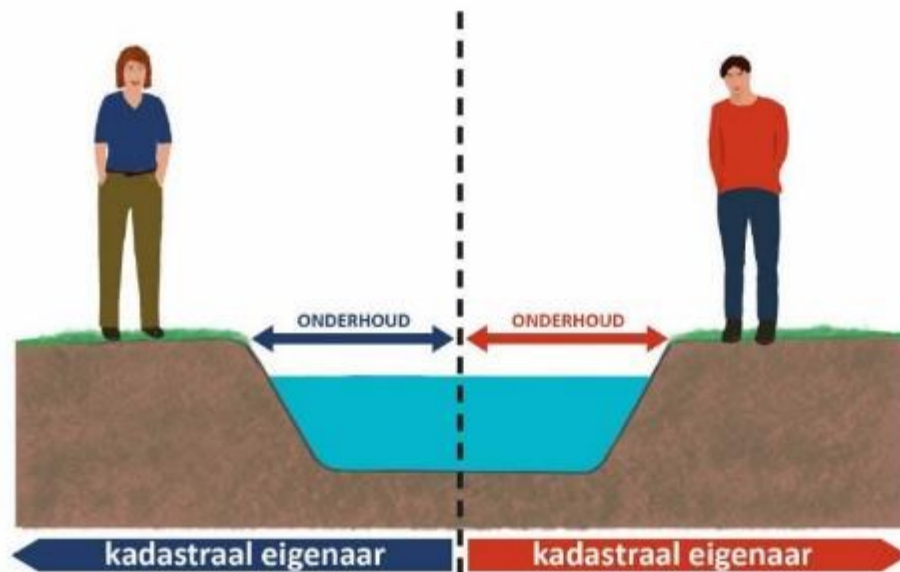
166. *vaargeul (hydrologie, planologie, watersysteembeheer kwantiteit)*: het deel van de (breedte van de) bodem van de vaarweg dat voor de scheepvaart door baggeren op een bepaalde minimale diepte gehouden moet worden OF: een relatief smal gebaggerd en / of betond vaarwater;
167. *vaartuig*: een zee- of binnenvaartuig, tot de vaart gebruikt of bestemd, daaronder begrepen drijvende werktuigen, zoals baggerwerktuigen, kranen, bokken, elevators, alsmede woonschepen, glijboten en ponten;
168. *vaarweg*: een aaneengesloten stuk oppervlaktewater, dat als vaarweg in de Wegwijzer voor de binnenscheepvaart is gedefinieerd;
169. *vaarwegbeheer*: de zorg voor het in stand houden van de scheepvaartwegen, de daartoe behorende kunstwerken en de daarlangs gelegen oevers en overwerken;
170. *vaarwegbeheerder*: de overheid of instantie die is belast met het op het vereiste profiel houden van de vaargeul voor het gebruik door vaartuigen;
171. *vegetatie (civiele techniek, ecologie, waterkeringbeheer)*: het plantenkleed van een locatie (concreet);
172. *verhard oppervlak*: daken, bestrating, kassen etc., waarvan het regenwater wordt afgevoerd naar de riolering en/of het oppervlaktewater;
173. *versnelde afvoer*: in de afvoer hydraulica, de stroming waarvan de snelheid toeneemt in de stroomrichting;
174. *verzilting*: het toenemen van het zoutgehalte in oppervlaktewater, in de grond of het grondwater;
175. *vis*: aangewezen vissen + delen + kuit en broed, aangewezen schaal-, schelp- en weekdieren + delen + broed en zaad, zeesterren, zee- of koraalmoos;
176. *vismigratie*: het stroomopwaarts trekken van vissen om zich voort te planten;
177. *voertuig*: een vervoermiddel dat zich over het land verplaatst;
178. *water*: de meest algemene, over de gehele aarde verbreide vloeistof die, als zij zuiver is, geen kleur, reuk of smaak heeft en waarvan de moleculen uit twee atomen waterstof en één atoom zuurstof bestaan (H₂O);
179. *waterbeheer*: het geheel van onderzoeken, plannen, technische werken en bestuurlijke maatregelen, dat dient om te komen tot een zo doelmatig mogelijk integraal beheer van het aanwezige grond- en oppervlaktewater;
180. *waterbeheerder*: de instantie die verantwoordelijk is voor de zorg om (een deel van) een watersysteem;
181. *waterberging*: als functie van wateren: het tijdelijk of langdurig bergen van (regen)wateroverschotten uit de omgeving;
182. *waterdiepte*: verticale afstand tussen waterspiegel en waterbodem;
183. *watergang (waterloop)*: een langgerekte verlaging in het terrein van natuurlijke of kunstmatige oorsprong die permanent of periodiek stromend water;
184. *waterhuishouding*: de wijze waarop water in een bepaald gebied wordt opgenomen, zich verplaatst, en gebruikt, verbruikt en afgevoerd (enz.) wordt;
185. *waterkwaliteit*: de kwaliteit van water in sloten en rivieren wordt bepaald door de stoffen die in het water zitten;
186. *wateroverlast*: verzamelterm voor schade, ongemak en ontredde door hoge waterstanden ten gevolge van overvloedige neerslag en/of onvoldoende ontwatering;
187. *waterspiegel*: het grensvlak tussen water en lucht;
188. *watersysteembeheer*: samenstel van aan watersystemen verbonden taken, gericht op het voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met het beschermen en verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van die watersystemen en de vervulling van de op grond van deze wet aan die watersystemen toegekende maatschappelijke functies;
189. *werk (planologie)*: de uitvoering van een aantal samenhangende werkzaamheden (in of aan een watersysteem) met vooraf omschreven doel en qua tijd en kosten afgebakend;

190. *zetting (geologie, hydrologie, planologie)*: bodemdaling als gevolg van inklinking, krimp en door het aanbrengen van een bovenbelasting.

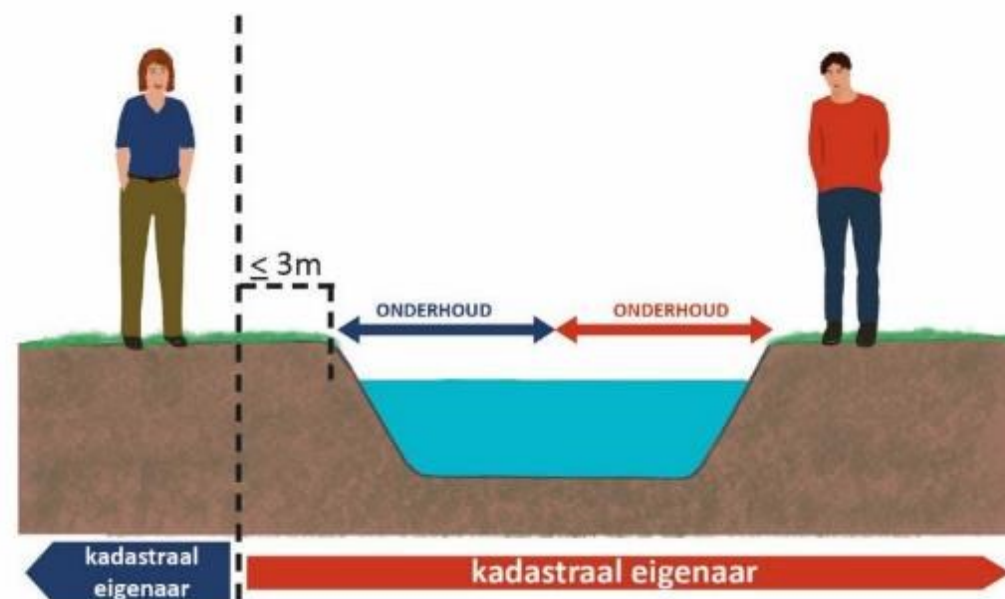
BIJLAGE 2: Visualisaties beperkingengebieden
[gereserveerd]

BIJLAGE 3: Visualisaties onderhoudsplichtigen van secundaire oppervlaktewaterlichamen

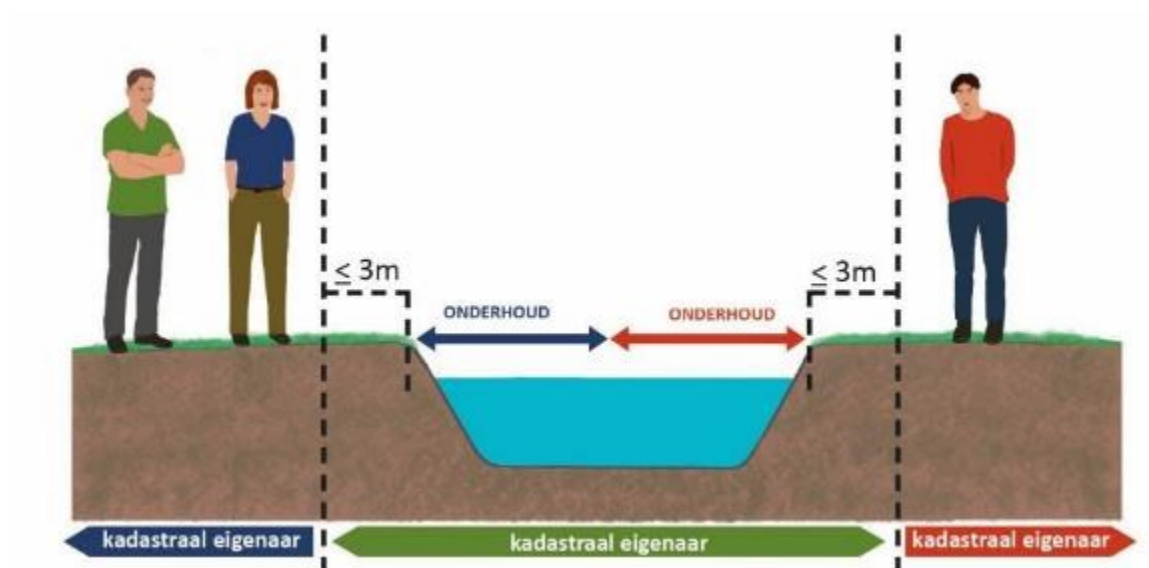
Optie 1

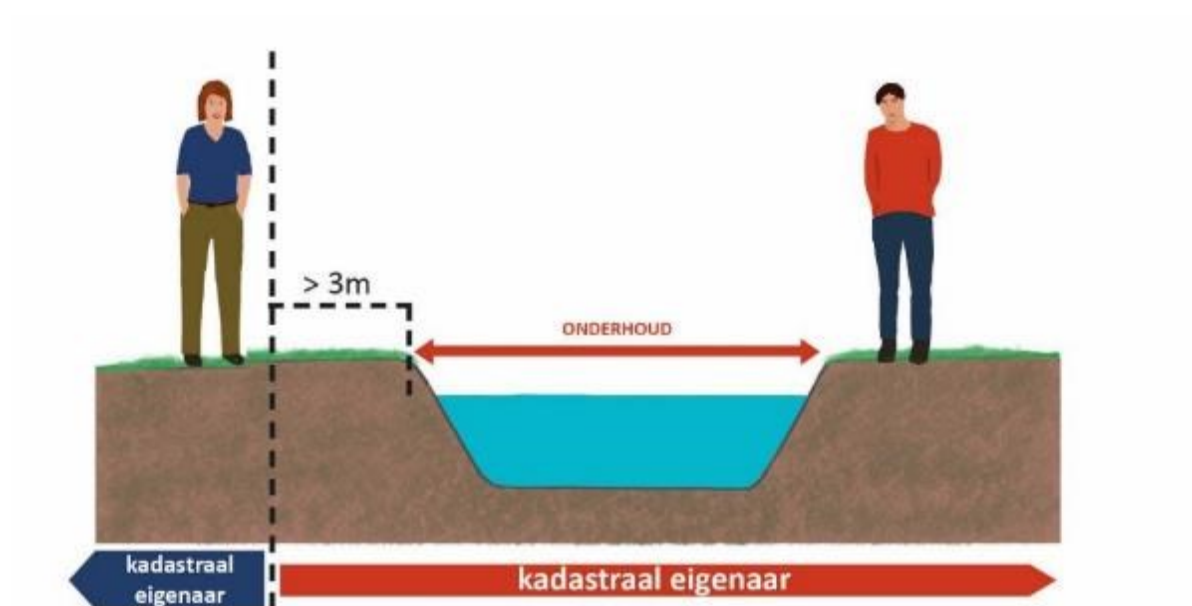
Optie 2

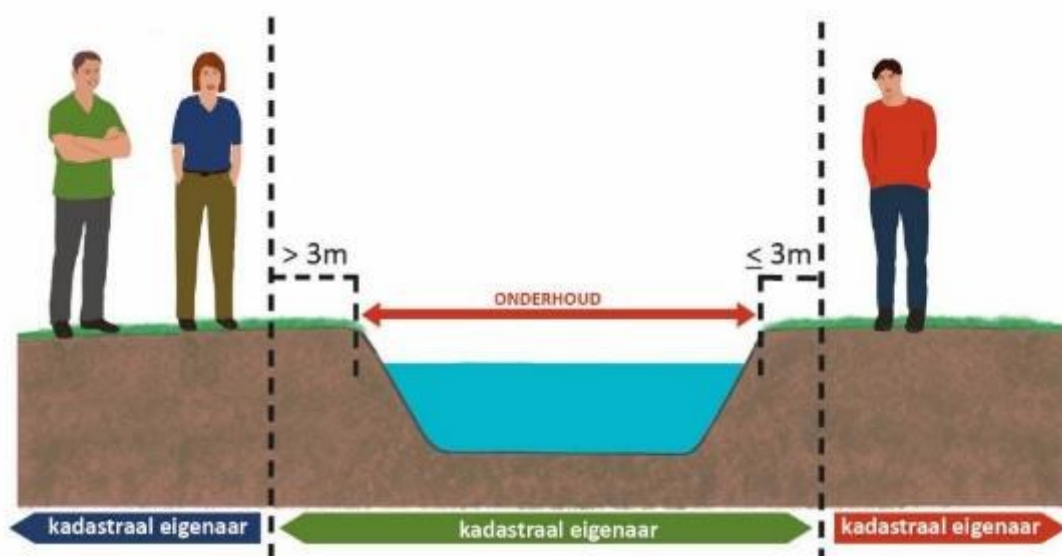
Optie 3

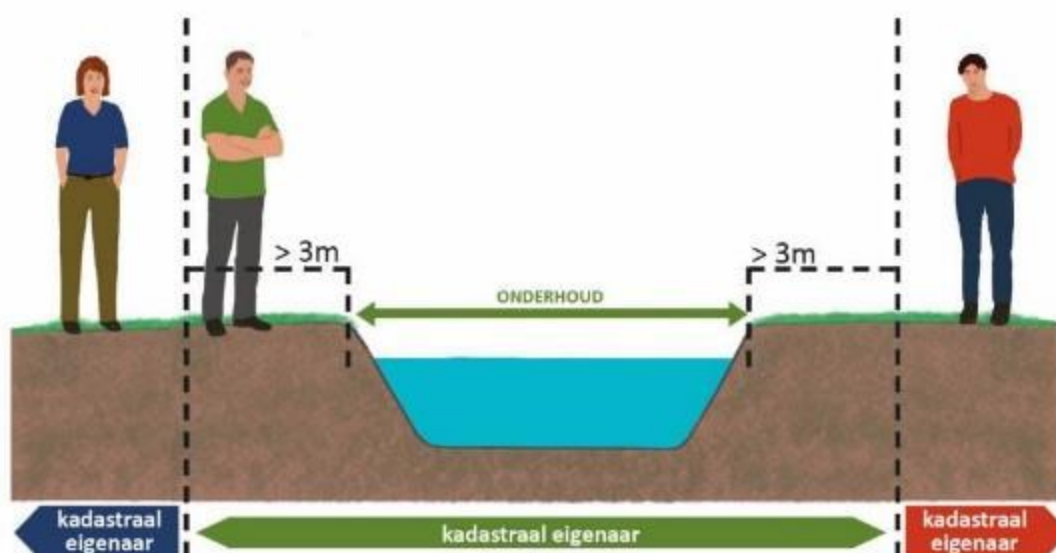
Optie 4

Optie 5

Optie 6

BIJLAGE 4: In- en uitheemse en ingeburgerde vissoorten in Nederland en in het beheergebied van waterschap Noorderzijlvest

Soort	Latijnse naam	Verspreiding in Nederland	Inheems of ingeburgerd in beheergebied van het waterschap
Aal of paling	Anguilla anguilla	inheems	ja
Afrikaanse meerval	Clarius gariepinus	uitheems	nee
Alver	Alburnus alburnus	inheems	ja
Amerikaanse hondsvi	Umbra pygmaea	uitheems	nee
Atlantische forel (Beekforel)	Salmo trutta	inheems	ja
Atlantische forel (Zeeforel)	Salmo trutta	inheems	ja
Aziatische modderkruiper	Misgurnus anguillicaudatus	uitheems	nee
Baars	Perca fluviatilis	inheems	ja
Barbeel	Barbus barbus	inheems	ja
Beekprik	Lampetra planeri	inheems	ja
Bermpje	Barbatula barbatula	inheems	ja
Bittervoorn	Rhodeus amarus	inheems	ja
Blankvoorn	Rutilus rutilus	inheems	ja
Blauwband	Pseudorasbora parva	uitheems	nee
Blauwneus	Vimba vimba	uitheems	nee
Bot	Platichthys flesus	inheems	ja
Brasem	Abramis brama	inheems	ja
Bronforel	Salvelinus fontinalis	uitheems	nee
Bruine Amerikaanse dwergmeerval	Ameiurus nebulosus	ingeburgerd	nee
Diklipharder	Chelon labrosus	inheems	ja
Donaubrasem	Ballerus sapa	uitheems	nee
Driedoornige stekelbaars	Gasterosteus aculeatus	inheems	ja
Dunlipharder	Liza ramada	inheems	ja
Elft	Alosa alosa	inheems	ja
Elrits	Phoxinus phoxinus	inheems	nee
Europese meerval	Silurus glanis	inheems	ja
Europese steur	Acipenser sturio	inheems	ja
Fint	Alosa fallax	inheems	ja
Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus	inheems	nee
Giebel	Carassius gibelio	ingeburgerd	ja
Goudharder	Liza aurata	inheems	ja
Goudvis	Carassius auratus	uitheems	nee
Graskarper	Ctenopharyngodon idella	uitheems	nee

Grootkopkarper	Aristichtys nobilis	uitheems	nee
Grote marene	Coregonus lavaretus	uitheems	nee
Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	inheems	ja
Gup	Poecilia reticulata	uitheems	nee
Karper	Cyprinus carpio	ingeburgerd	ja
Kesslers grondel	Ponticola kessleri	uitheems	nee
Kleine marene	Coregonus albula	uitheems	nee
Kleine modderkruiper	Cobitis taenia	inheems	ja
Kolblei	Blicca bjoerkna	inheems	ja
Kopvoorn	Squalius cephalus	inheems	nee
Kroeskarper	Carassius carassius	inheems	ja
Kruiskarper	karper-giebelhybride	uitheems	nee
Kwabaal	Lota lota	inheems	ja
Marm grondel	Proterorhinus marmoratus	uitheems	nee
Noordzeehouting	Coregonus oxyrinchus	inheems	ja
Pontische stroomgrondel	Neogobius fluviatilis	uitheems	nee
Pos	Gymnocephalus cernuus	inheems	ja
Regenboogforel	Oncorhynchus mykiss	uitheems	nee
Ruisvoorn	Scardinius erythrophthalmus	inheems	ja
Rivierdonderdpad	Cottus gobio	inheems	ja
Riviergrondel	Gobio gobio	inheems	ja
Rivierprik	Lampetra fluviatilis	inheems	ja
Roofblei	Leuciscus aspius	uitheems	nee
Russische steur	Acipenser gueldenstaedtii	uitheems	nee
Serpeling	Leuciscus leuciscus	inheems	ja
Siberische steur	Acipenser baerii baerii	uitheems	nee
Sneep	Chondrostoma nasus	inheems	nee
Snoek	Esox lucius	inheems	ja
Snoekbaars	Sander lucioperca	ingeburgerd	ja
Spiering	Osmerus eperlanus	inheems	ja
Sterlet	Acipenser ruthenus	uitheems	nee
Tiendoorntige stekelbaars	Pungitius pungitius	inheems	ja
Vetje	Leucaspis delineaatus	inheems	ja
Vlagzalm	Thymallus thymallus	inheems	nee
Winde	Leuciscus idus	inheems	ja
Witvinriviergrondel	Romanogobio albipinnatus	uitheems	nee
Zalm	Salmo salar	inheems	ja
Zeelt	Tinca tinca	inheems	ja
Zee-prik	Petromyzon marinus	inheems	ja

Zilverkarper	Hypophthalmichthys molitrix	uitheems	nee
Zonnebaars	Lepomis gibbosus	ingeburgerd	nee
Zwartbekgrondel	Neogobius melanostomus	uitheems	nee
Zwarte Amerikaanse dwergmeerval	Ameiurus melas	uitheems	nee